ཀཱཡཱཀེ་ཀཱཡཱཀེ་ཀཱཡཱཀེ་ཨེ་ཝཾ་ཀཱཡཱཀེ་ཨེ་ཝཾ།

ཨཱཿ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྟེད་རིམ་གྱི་དོན་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ་དང་རིམ་པ་
ལྔའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མཁས་གྲུབ་ཆོས་བཟང་ཆུ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད།

ཤྲཱི་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

২০১৫

1

༄༅།། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ་དང་རིམ་པ་
ལྔའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་ཕྲེང་བཅུ་པ།

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད།
རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
༢༠༡༦

ཀུལ་ཆེན་གཏོད་བརྒྱུད་པུསྟེ་བཅུ་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ།
དཔལ་ལྡན་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ།
རིམ་ལྔའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ།

མཛད་པ་པོ། སངས་རྒྱས་ཀྱེའ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། (༡༤༢༣-༡༥༡༣)
བརྩོད་བྱ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྒོམ་རྒྱས་ཡན་ལག་བཞི་དང་ཟབ་ལམ་རིམ་ལྔའི་སྐོར།

སྤྱི་ཁྲབ་སྐྱོན་སྤོང་པ། སངས་རྒྱས་དབང་བཅུག་དགོས་ཟེར་ཆེ།
ཁྲི་ཆེན་པ་དང་སྐྱོན་སྤོང་པ། ཥཱཀྱཐུབ་རྗེ་མཁན་པོ་ཆེ་བྱ་དོ་སྤྱལ་སྐུ།
དགེ་བཤེས་མཁས་བྱུབ་ཆོས་བཟང་།
སྤྱི་ཁྲབ་འགན་ཁྲར་པ། རྒྱུད་སྡེ་དང་དགེ་ཚུལ་བཟང་ལྷུ་སྐྱབ།
ལག་བསྟར་ཁྲི་གཅིག་པ། རྣངས་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བསྟན།
དཔར་སྐྲུན་བདག་དབང་། རྒྱུད་སྡེ་དགེ་མཛོད་ཁང་།
དཔར་སྐྲུན་པ། རྒྱུད་སྡེ་དགེ་མཛོད་ཁང་།
རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚད་ལྡན་དེབ་ཨང་། ๙๗๘๙๓๘๓๘๓๑๗

Gyuto Library
Sidhbari - Dharamsala (H.P.)
Gyuto Library©2016

Series Title: gsaṅ chen stod rgyud Series; Vol. 10
Vol. Title: dpal gsaṅ wa ḥdus paḥi bskyed rim gyi don gsal war byed paḥi sgron me;
rim lṅaḥi don yaṅ gsal sgron me;
(*A Lamp Illuminating the Meanings of Generation Stage of the Glorious Guhyasamāja*; and
A Lamp Re-illuminating the Meanings of the Five Stages)

Author: mkhas grub nor bzaṅ rgya mtso (1423-1513)
Subject: Concerning the four branches of accomplishing close-approach of the glorious Guhyasamāja, and the profound path of the five stages

Chief Editorial Advisor: Prof. Samdhong Rinpoche

Editor and Advisor: Kyabjey Khen Rinpoche JadoTulku
Geshe Khedrub Norsang
Executive Editor: Ven. Losang Ludup (Library Director, Gyuto Library)
Editorial Input: Langtsang Tenzin Rabten
Copyright: Gyuto Library
Publisher: Gyuto Library

ISBN: 978- 93- 8483901-7
Published by: Gyuto Library, Sidhbari, 176057 - Dharamsala,
Distt.Kangra, Himachal Pradesh - India,
E-mail: gyutolibray@gmail.com
Printed at New Delhi by Norbu Graphics

༈ ཆེད་བརྗོད།
༄༅།། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱི་འདྲེན་པ་བླ་ན་མེད་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་ལུང་རྟོགས་
ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྔགས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པའི་ཆོས་ཚུལ་རྣམས་མི་ཉམས་རྒྱུན་གནས་སླད་ཟབ་གསང་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྔགས་སྐོར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་པའི་གཞུང་མང་པོ་ཞིག་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་གི་གསོས་སུ་སྨན་ཕྱིར་རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ནས་གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་ཕྲེང་དེང་སྲོལ་དང་མཐུན་པའི་དཔེ་བསྡུར་དང་ཞིབ་འཇུག་ནན་ཚགས་ཀྱིས་དཔར་སྐྲུན་ཞུ་བཞིན་པར་བསྔགས་འོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མཆིས། དེང་སྙིགས་མའི་རྒུད་ཚོགས་ཆེས་ཆེར་བདོ་བས་བག་མེད་འདོན་རྔམ་གྱིས་འཕྲུལ་རིགས་དང་རྡུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་བཟོ་བསྐྲུན་གྱི་ངན་འབྲས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིའི་ཁོར་ཡུག་གཏོར་བཅོམ་དང་། ནང་མིའི་འགྲོ་བས་མཚོན་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་དམག་འཁྲུག་དང་ནད་མུག་རྒྱུན་མར་འབྱུང་བཞིན་པ་འདི་ནས་ཡང་དག་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་བསྒྱུར་བའི་ཐབས་ལམ་ཉག་གཅིག་ནི་བླང་དོན་གྱི་གནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པའི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ལྷུར་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བའི་ལས་ལ་བརྩོན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།དེས་ན་ད་ལམ་དཔལ་ལྡན་སྟོད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་རབས་༡༢༥པ་བྱ་དོ་མཆོག་སྤྲུལ་
བསྟན་འཛིན་འབྱུང་གནས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་གྲྭ་ཚང་གི་བླ་དབུ་དང་ལྷག་པར་མཁན་པོའ་མཛད་ ིཁུར་རིང་རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་མོས་མཚོན་འཆད་ཉན་སོགས་གནང་སྒོ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྣམས་ལྷག་ལུས་མེད་པར་གནང་ཞིང་མཁན་པོའ་མཛད་ཁུར་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་རྟེན་འབྱུང་དགའི་སྟོན་སླད་ཡོངས་

སུ་གྲགས་པའི་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ་དང་། རིམ་པ་ལྔའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་གཉིས་གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་ཕྲེང་བཅུ་པར་དཔར་སྐྲུན་གྱི་ཐུགས་ཁུར་དང་མཐུན་འགྱུར་གནང་བར་ཡི་རང་བསྔགས་འོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར། གཞུང་འདིའི་དཔེ་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་དང་། ལྷག་པར་སྒྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་ངོ་མཚར་བའི་བཤད་པ་དམིགས་བསལ་བ་དག་གིས་མྱུར་ལམ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པར་དད་མོས་དང་ལས་སྐལ་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་མང་པོར་ཕན་ཐོགས་རླབས་ཆེན་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟ། སྐབས་བབ་ལས་བྱེད་པོ་རྣམས་ནས་ཀྱང་དཔེ་བསྡུར་དང་ཞིབ་འཇུག་ལུང་ཁུངས་འཚོལ་ཞིབ་སོགས་དེང་སྲོལ་དང་མཐུན་པར་མཆན་དང་ཟུར་རྒྱན་དུ་མས་ཕྱུག་པའི་དཔེ་དེབ་གསར་སྐྲུན་བགྱིས་པའི་དགོས་དོན་སྙིང་པོ་རང་ཅག་རྣམས་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཡ་བྲལ་དུ་མ་སོང་བར་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་སྒོ་གཅིག་པུ་སྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང། བསྟན་འཛིན་ཀུན་གྱི་གཙུག་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་རླབས་ཆེན་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་བཅུད་རྣམས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པའི་སྨོན་འདུན་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་དང་བཅས་ཤར་ཆོས་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་པས་
བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༡༤༣ ཕྱི་ལོ་༢༠༡༦ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༥ ལ།

༈ སྔོན་གླེང་།

༄༅།། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ་སྟོན་མཆོག་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་སེངྒེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཀུན་བྱང་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་ཚུལ་གྱིས་དཔྱད་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྡོམ་ཆེན་པོ་བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྩམ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐོར་ཅིང། དེ་ཡང་དམན་པ་ལ་མོས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ། རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མོས་པ་ལ་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པ། ལྷག་པར་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ། རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་ཅིང། དེ་དག་ལས་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་མཐར་ཐུག་གསལ་བར་སྟོན་པ་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཚན་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་དང། མདོ་སྡེ་ཀུན་གྱི་ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་གྱུར་པ། རྒྱུད་རྒྱལ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། བཤད་རྒྱུད། ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་བཀའ་བསྩལ་ཞིང་། རྒྱུད་དོན་མན་ངག་གསལ་བར་རྟོགས་པ་རྩ་བཤད་སྦྱོར་ཤེས་པའི་བླ་མ་ལ་རག་ལས་པ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་མཐའ་དྲུག་ཚུལ་བཞིའི་རྒྱས་བཏབ་པ་རྣམས་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རྒྱུད་འགྲེལ་མན་ངག་ཇི་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས། གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་སྔོན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཐུགས་ཉམས་སུ་

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 6

བཞེས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང། དཀའ་སྤྱད་དཔག་མེད་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ནི་བསམ་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང། དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་ཕྱག་སྲོལ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་ཁྱད་ནོར་དུ་གྱུར་པ་འདི་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སེལ་ཏེ་དཔྱད་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་དག་ཐེར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་མཛད་པའི་གཞུང་བཟང་སྤྱི་དང། ལྷག་པར་འཕགས་ལུགས་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐོར་ལ། གསུང་འབུམ་པོ་ཏི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་པོད་ལྔ་ཡས་མས་ཤིག་ཡིག་འཇོག་མཛད་དེ་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་གསལ་བར་མཛད་པ་ལས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་དབང་རྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་སྐབས་སུ་བབས་པ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ནས་བདག་ཅག་གི་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྩ་བའི་བླ་མ། རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་ཁྱབ་བདག་འཁོར་ལོ་མགོན་པོ་གངས་ལྗོངས་འགྲོ་བའི་༸སྐྱབས་གཅིག་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བར་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་དུ་བཀའ་བབས་བདུན་ལྡན་ནམ། ནང་གསེས་སུ་ཕྱེ་ན་བཀའ་བབས་བཅུ་གསུམ་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་བཞུགས་པ་ལས། མཚན་ཟུར་སྙིང་བསྡུས་ཤིག་ཐོ་འགོད་ཞུ་ན། མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཞེས་མར་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་སྟེ། བཀའ་བབས་དང་པོ། འཕགས་ལུགས་གཞུང་རྐྱང་གི་བརྒྱུད་པ་དང། མཁས་པ་པཎྜི་ཏའི་བརྒྱུད་པ་གཉིས། བཀའ་བབས་གཉིས་པ། སྒྲོ་འདོགས་ནང་ནས་ཆོད་པ་གྲུབ་ཐོབ་ཉམས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་བཅས་གསུམ། བཀའ་བབས་གསུམ་པ། འགོས་ཁུག་པ་ལྷས་བཙས་དབང་ཕྱུག་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་འགོས་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ། བཀའ་བབས་བཞི་པ། ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ །ཇོ་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ། བཀའ་བབས་ལྔ་པ།

སྔོན་གླེང་། 7

ཆག་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་ཞེས་ཆག་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ལ་ནང་གསེས་གསུམ་སྟེ། འཕགས་པ་ལྷ་ནས་དཔའ་བོ་སོགས་ལ་བརྒྱུད་པ་དང། ཀླུ་བྱང་ནས་ཌོམྦྷི་པ་དང། ཟླ་གྲགས་ནས་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེར་བརྒྱུད་པ་བཅས་མི་འདྲ་བ་གསུམ། བཀའ་བབས་དྲུག་པ། ས་ལུགས་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་ནས་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ལ་བརྒྱུད་པ་ལ་གཉིས། རིང་བརྒྱུད་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་སོགས་དང། ཉེ་བརྒྱུད་མ་ཏང་གི་ནས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྒྱུད་པ་གཉིས། བཀའ་བབས་བདུན་པ། དཔྱལ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་བཟང་སྟེ། དཔྱལ་ལུགས་ལ་གསུམ། ས་ལུགས་ལྟར་རིང་བརྒྱུད་ཉེ་བརྒྱུད་གཉིས་དང།དབང་དང་རྒྱུད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བརྒྱུད་པ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་བཅས་སྡོམ་བརྒྱུད་རིམ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གསུམ་བཞུགས་པ་ལས། དེང་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ནང་གི་མཆོད་པའི་སྐབས་མན་ངག་གི་བཀའ་བབས་མར་པ་ནས་བརྒྱུད་རིམ་རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང། རྒྱལ་སྲས་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན༑ དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་སོགས་དང། བཤད་པའི་བཀའ་བབས་འགོས་ལོ་ཙཱ་ལ་ནས་བརྒྱུད་རིམ་རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང། རྒྱལ་སྲས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བྷུ་ཏི། ཀླུ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ། རྒྱལ་པོ་བི་སུ་ཀལྤ། དཔལ་ལྡན་ས་ར་ཧ་པ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་ཆོ་གའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་མན་ངག་དང་བཤད་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་བ་ཞིག་ཡིན། དོན་ལ། རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ནས་འཕགས་བོད་པཎ་གྲུབ་ལོ་པཎ་དུ་མའི་གདམས་པའི་ཕྱག་སྲོལ་རྣམས་ཆུ་བརྒྱ་ཟམ་འདུས་ཀྱི་དཔེ་ལྟར་མར་ལུགས་སྲེ་བའི་མན་ངག་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་པ་གཞོན་ནུ་བསོད་ནམས་དང། འགོས་ལུགས་བཤད་པའི་བཀའ་སྲོལ་རྣམས་མཉམ་མེད་རྗེ་བཙུན་རེ་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་ནས་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་ཆེན་པོས་གསན་ཏེ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས། རྒྱུད་འགྲེལ་མན་ངག་དང་བཅས་པ་འཕགས་བོད་

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 8

ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལ། དཔྱད་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཕྱོགས་ཆར་མ་སོང་བ་རྒྱུད་དོན་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་ཟབ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་མོའ་དབུས་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གནད་དོན་མན་ངག་ ིགསེར་གྱི་ཐིག་ཕྲེང། འགྲན་ཟླ་བྲལ་བའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་བདག་ཅག་གི་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་གོ་སྐལ་དུ། བཀའ་དྲིན་བསྩལ་ཅིང་བཞུགས་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྐལ་བ་མཆོག་ཏུ་ཆེ་ཞིང། ལྷག་པར་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་ས་ཆག་འཇིག་གཉན་འཕྲང་གི་དུས་སྐབས་འདིར་ཇི་སྐད་དུ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས། “ལེགས་བཤད་འོད་བརྒྱའི་སྣང་བ་ཅན།། བཤེས་གཉེན་ཉི་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང་།། ཐུབ་བསྟན་གླིང་གཞི་མ་ལུས་པ།། ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱས།།” ཞེས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་ལས། “སྲིད་ཞིའི་ཁམས་ན་དཔེ་ཟླ་རང་ཉིད་ལས།། རྙེད་མིན་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་འབྱུང་བའི་གནས།། པད་དཀར་འཛིན་པའི་བསྟན་འདི་སྐྱོང་ཚུལ་ལ།། ཡང་ཡང་བསམ་ན་སྙིང་ནས་བ་སྤུ་ལྡང་།།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞུང་དོན་གྱི་བཤད་པ་སྙན་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྣམས་གདམས་པ་བར་མ་ཆད་པ་ཡོངས་འཛིན་དམ་པའི་ཞལ་གདམས་བུམ་པ་གང་བྱོའ་ཚུལ་དུ། སྨིན་བྱེད་དབང། གྲོལ་བྱེད་ཁྲིད། ིརྒྱབ་རྟེན་ལུང་དང་བཅས་པ་ཤར་ནུབ་ཀྱི་ནོར་འཛིན་ཡངས་པའི་ཁྱོན་འདིར། རྒྱལ་བསྟན་ཉི་འོད་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པ་ལ་འདྲེན་པའི་ཟླ་ཐ་དག་དང་བྲལ་བ་གངས་ཅན་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་གཅིག །ཁྱབ་བདག་འཁོར་ལོའ་མགོན་པིོ། ༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར། ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྩལ་བར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱི་དྲིན་ལན་ནི་སྟོང་གསུམ་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་གྱིས་བཀང་སྟེ་བསྐལ་བརྒྱར་ཕུལ་ཀྱང་གཞལ་ནུས་བྲལ།

སྔོན་གླེང་། 9

འོན་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་གཞལ་ཐབས་ལེགས་ཤོས་ནི། སྐྱེས་རབས་ལས། ཕན་པའི་ལན་དུ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ནི།། བསྒོ་བའི་ཚིག་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན།། ཞེས་དང། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ནས་མཉེས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རང་སོ་སོའ་ནུས་པ་བསྟུན་པའི་གང་ནུས་ཀྱིས་ཅི་གསུང་བཀའི་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི་མཆོད་པའི་མཆོག་ཏུ་མཐོང། སྐབས་དོན་གྱི་འབྲི་བར་བྱ་བ་ནི། རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་བདག་ཉིད་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པའི་རྒྱུད་འཛིན་ཆེན་པོ། སྲད་ ིདབེན་གཞུང་གསུམ་ཞེས་མདོ་སྨད་མཁས་པའི་གསུང་རྒྱུན་དུ་གྲགས་པ་ལྟར། དགའ་ལྡན་སྙན་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཟུང་འཇུག་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་ཞེས། གྲུབ་མཆོག་དྷརྨ་བཛྲ་དང། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་སོགས་ཐུན་མོང་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྐུ་ཚེ་དེ་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་པ་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། སྐུ་གསུམ་གོ་འཕང་མངོན་གྱུར་ནོར་བུ་བཟང་།། ཞེས་ལམ་རིམ་བླ་བརྒྱུད་ནང་འབྱུང་བ་ལྟར། ཐོག་མར་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་ཡང་དག་པ་མཛད་རྗེས། ཐོས་དོན་སྒྲུབ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་སྒྲུབ་གནས་རྣམས་སུ་ལོ་ངོ་བཞི་བཅུའི་བར་དུ་བྱ་བཏང་རྣལ་འབྱོར་མཛད་དེ་སྐུ་ཚེ་འདི་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་ཤིང། མདོ་སྔགས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ནང་བྱན་ཚུད་པའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་མཚན་སྙན་ལྷམ་མེར་གསལ་བ། ༸རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་དེ་ཉིད་ཀྱི། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྒྱུད་འགྲེལ་དྲི་མེད་འོད་རྒྱན་སོགས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་ལེགས་བཤད་ ིགསུང་འབུམ་གྱི་ནང་ནས། བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་རྒྱུད་རྒྱལ་འདུས་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་འདི་ནི། སྤྱིར་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་འདུས་པའི་

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 10

རིམ་གཉིས་སྤྱི་དང། བྱེ་བྲག་སློབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་གི་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་དགོངས་དོན། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་གསལ་བར་མཛད་པ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་གྱི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་《དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ་》ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དང། རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་དོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་རྣམས་ཕྱུང་བའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་《རིམ་ལྔའི་དོན་ཡང་གསལ་ ིསྒྲོན་མེ་》ཞེས་བྱ་བ་འདི་གཉིས་ནི། རྒྱུད་དང་རྒྱ་འགྲེལ། བླ་མའི་མན་ངག །ཉམས་མྱོང་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་ཤར་བ་རྣམས་གུང་བསྒྲིགས་ནས་སྟོན་པའི་མན་ངག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་མཚོན་པ་ཙམ་ནི། གཞུང་འདིས་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་བར་དོ་ལོངས་སྐུ་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པའི་འཕྲོས་དོན་ལ། གདོད་མ་ནས་སམ་དང་ ིཔོ་ནས་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་འདི་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཐབས་ལ་གཉིས་ཏེ།འབད་མི་དགོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འོང་བ་འཆི་བའི་གནས་སྐབས་གཅིག་དང། འབད་པས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ལ་དམིགས་བསལ་ཆེད་གཉེར་ས་བཅད་ལོགས་སུ་མཛད་དེ། རྗེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་བཀའ་བརྒྱུད་པ་སོགས་སྒོམ་རྙིང་མ་པའི་དགོངས་པའོ།། ཞེས་ས་བཅད་གཉིས་མཛད་ནས། ཕྱི་མའི་སྐབས། འདི་ལྟར་འགོད་གནང་མཛད་པ་སྙིང་བསྡུས་ཤིག་ཟུར་འདོན་ཞུས་པ་ནི། “དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ། ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་སོགས་ཐབས་ལམ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོའ་གཏུམ་མོ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྩ་ ིཐིག་རླུང་སོགས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་ཀུན་རྟོག་གི་བཞོན་པའི་རླུང་རོ་རྐྱང་ནས་རྒྱུ་བ་དབུ་མར་བཀག་ནས་རླུང་དེའི་བཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཀུན་རྟོག་མི་རྒྱུ་བར་བྱས་ལ་འོད་གསལ་

སྔོན་གླེང་། 11

གྱི་སེམས་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུ་བ་བཀག་སྟེ་ཡུལ་གཞན་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སེམས་ལ་བཅས་བཅོས་ཅི་ཡང་མེད་པར་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ལྷན་ནེ་འཇོག་པའོ།། དེ་ལྟར་བཞག་པས། ཆུ་མ་རྙོགས་ན་དྭངས་པ་དང་། མར་མེ་མ་བཅོས་ན་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཇེ་དག་ཇེ་དག་ལ་སོང་བས་ཀུན་རྟོག་གི་བཞོན་པའི་རླུང་ཡང་རོ་རྐྱང་ནས་རྒྱུ་བ་ཇེ་ཞན་ཇེ་ཞན་དུ་སོང་སྟེ། མཐར་དབུ་མར་འགགས་པའི་སྒོ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ།། འདི་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་སྒོམ་རྙིང་མ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་ཚུལ་དུ་འདོད་པའི་དམིགས་པ་གཞན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་ལས་མཐར་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཚུལ་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་ཞིབ་པར་བརྗོད་ན།” ཞེས་སོགས་གང་གིས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ་སྒྲུབ་གཞི་རླུང་དང་རྩ་ཐིག་ལ་བརྟེན་པ་དང། མ་བརྟེན་པའི་ལུགས་སོ་སོར་ཡོད་སྐོར། རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་ཀུན་ལ༑ དག་སྣང་ནོར་བུའི་འོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་དང་མཁྱེན་རླབས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཡངས་པས་མན་ངག་ཟབ་བཤད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པ་དང། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྱུ་ལུས་བསྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་ཐད་དུ་རྣམ་བཤད་དེ་ཉིད་ལས། “གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་ལ་བཞི། སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་ལས་སྒྱུ་ལུས་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་དང། མདོར་བསྡུས་ཏེ་སྒྱུ་ལུས་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་པ་དང། སྒྱུ་ལུས་སྒྱུ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ཚུལ་བསྟན་པ་དང། སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ།།” ཞེས་ས་བཅད་གཉིས་པའི་དོན་སྒྱུ་ལུས་ནང་ལྡང་གི་གནད་གསལ་བར་བསྟན་བཞེད་ནས་ས་བཅད་

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 12

གཉིས་པ་ཟུར་དུ་མཛད་ཅིང། ས་བཅད་གཉིས་པའི་ཐད་དུ་སྒྱུ་ལུས་ནང་ལྡང་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་པའི་གཏན་ཚིགས་དཔེ་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་བསྟན་པ་དང། དོན་དེ་ཉིད་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་བཅས་དངོས་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་དང་སྦྱར་བའི་ལེགས་བཤད་དང། དེར་མ་ཟད། མདོ་ལམ་ས་དང་པོ་སོགས་ནས་སྔགས་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་པ། རིགས་པ་དང། རྗེ་བླ་མའི་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ཁུངས་སུ་བྱས་ནས་ལུང་གིས་བསྒྲུབས་པ་ལ། ༸རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་“མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་དཔྱད་ཚུལ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།། ” ཞེས་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་འཐོར་བར་མཛད་པ་ཡང་། གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་གསལ་ལས། “མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ནི་ས་དང་པོ་སོགས་ནས་ཀྱང་སྔགས་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། དེ་ལ་ཡང་རིག་པས་སྒྲུབ་པ་དང་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཐའ་དང་མུ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་བྱང་འཕགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་རིངས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་དེ་རྣམས་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་མི་སྲིད་པར་ཁས་ལེན་མི་ཐུབ་ལ། སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་ན་སྔགས་ལམ་གྱི་མྱུར་ཁྱད་དང་། ངེས་པར་སྔགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་མཁྱེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེས་ངེས་པར་སྔགས་ལམ་ལ་འཇུག་པའང་ཡོད་པར་འགྲུབ་ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ངེས་པ་མི་འདོད་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་གསུམ་ངེས་པ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་མཐར་བླ་མེད་དུ་འཇུག་ཀྱང་། ས་བཅུ་པ་ཚུན་ཆོད་དུ་རང་གི་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པ་འོང་བ་མི་འགལ་ལོ།། ཞེས་གསུངས་པ་

སྔོན་གླེང་། 13

འདིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་མི་འདོད་ཀྱང་། གནས་སྐབས་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་ལྡོག་པའི་ཉན་རང་དུ་རིགས་ངེས་པ་ཡོད་པ་ལྟར༑ ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་ཁོ་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་ཀྱང་། གནས་སྐབས་རང་ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་མཐར་མ་ཕྱིན་བར་དུ་སྔགས་ལམ་དུ་མི་འཇུག་པར་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་རང་ལམ་ཁོ་ནར་རིགས་ངེས་པ་ཞིག་འོང་ཞེས་སྲིད་མཐར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས། དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་མི་བཞེད་པ་ནི་ལུང་དེ་ལས་གསལ་བར་འགྲུབ་ཅིང་། གཞན་ཡང་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས། འདོད་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཀུདྣ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འབྱུང་བ་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པ་ནི། འདོད་ལྷ་དང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ཐ་མལ་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི༑ བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ལྟ་བུའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཀྱང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཐབས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱང་འཕགས་ ིལ་འདོད་ལྷའི་རྟེན་ཅན་དང་ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ཅན་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་ལ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་བྱང་འཕགས་སྔགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ན། དེ་འདྲའི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ལ་གཟུགས་ཁམས་པའི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ནས་ཁྱབ་པས་འདོད་ལྷའི་རྟེན་ཅན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེས། སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་གཞན་ནས་ཀྱང་སྔགས་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་འགྲུབ་ཅེས་བཞེད། དཔེའི་སྐབས་སུ་ཡང་གནས་སྐབས་ཉན་རང་དུ་རིགས་ངེས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་སོགས་ལ་རང་ཕམ་གྱི་བློ་བགྲོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་ངེས་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་སྦྱོར་ནས་དང་། འཕགས་ལམ་ཐོབ་ཅིང་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་དང་། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་གནས་སྐབས་

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 14

ནས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཉན་ཐོས་མ་ངེས་རྣམ་གཉིས་ཏེ།། ཐེག་དོན་མཐོང་དང་མ་མཐོང་བའོ།། དོན་མཐོང་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་དང་།། འདོད་ཆགས་བྲལ་མིན་དེ་དམན་པའོ།། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ཉན་ཐོས་མ་ངེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཐེག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པའོ།། ཐེག་པའི་དོན་མ་མཐོང་བ་ནི། བདེན་པའི་དོན་མ་མཐོང་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པའོ།། དོན་མཐོང་བའང་། འདོད་པ་དག་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་༑ འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའོ།། དོན་མཐོང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པ་བུལ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས། དེ་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་མཐར་སྔགས་ལ་འཇུག་མཚམས་ནི་ས་བཅུ་པ་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལུང་དེས་ནི༑ སྔགས་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་མཚམས་གཅིག་པུ་དེར་ངེས་བཟུང་མཛད་པ་མ་ཡིན་པར། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་རང་ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་མཐའ་དག་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཀྱང་སྔགས་ལམ་དུ་འཇུག་དགོས་པས་དེའི་ལམ་གྱི་མཐའ་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གཞན་ནས་སྔགས་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་རྣམ་གཞག་གཞན་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་ནི། རིམ་ལྔ་དང་། སྤྱོད་བསྡུས་སོགས་ལས་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་ཀྱང་གསལ་ཁ་མ་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་རིམ་ལྔ་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེར་གསུངས་ཏེ། མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་དཔྱད་ཚུལ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་གསལ་བར་མཛད་པ་ལྟར་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལེགས་བཤད་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྩལ་ལས་བསྐྲུན་གནང་མཛད་པ་དང་།

སྔོན་གླེང་། 15

གཞན་ཡང་སྤྱོད་པ་གསུམ་བྱ་ཚུལ་གྱི་ཐད་དུ་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལུང་འདྲེན་མཛད་པ་ནི། “དེ་ལྟར་བཤད་པ་འདི་དག་ནི། གསལ་སྒྲོན་ལས་ཡིག་གསུམ་རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་པ་སྟེ་རྣམ་སྣང་སོགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བུད་མེད་རྣམས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་རྣམས་ལ། རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་སྙིང་ལ་གནས་པའི་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་སྦྱིན་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་བུད་མེད་མ་རྙེད་ན་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པ་ནི། ཡེ་རྒྱས་ཕྱིའི་བུད་མེད་བསྟེན་པ་ལྟར་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཏིང་ ིངེ་འཛིན་སྐྱེད་མི་ནུས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱིའི་བུད་མེད་རྙེད་ཀྱང་དེ་སྤངས་ནས་ཡེ་རྒྱ་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་ནི་སྔ་མ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་དགོངས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས་འོངས་པ་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས། ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་དཔེ་ཡི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་བཤད་ཕྱག་དཔེ་འདི་ནི་དཔེ་རྒྱུན་རྒྱ་གར་ནང་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པས། ད་ལམ་རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་པར་ལས་འགན་འཁུར་གཙང་བཞེས་ཀྱིས་ཞུས་དག་སོགས་རུ་ངར་ཞིབ་ཚགས་གང་ལེགས་གནང་ནས། ཕྱག་དཔེ་གསར་སྐྲུན་གནང་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་ནི། སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་དང། ཉམས་ལེན་པ་རྣམས་ལ་དགོས་གལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བའི་ཞབས་འདེགས་སུ་འགྱུར་ངེས་དང། བཀའ་དྲིན་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་མ་ཟད་གུས་ཕྲན་རྒྱུད་སྟོད་མཁན་ཐོག་༡༢༥ པ་བྱ་དོ་སྤྲུལ་མིང་བདག་གིས་སོག་ཡུལ་ནས་ཕྱག་དཔེ་བསྡུ་སྒྲུབ་དང། པར་སྐྲུན་འགྲོ་གྲོན་ཞབས་ཞུ་ཐོག་ཕྱག་དཔེ་གྲངས་༡༥༠༠ དཔར་འདེབས་ཞུས་པའི་དགེ་ཚོགས་རྣམས། ས་སྟེང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་གངས་ཅན་སྐྱེ་འགྲོའ་ལྷ་སྐལ་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ ི

ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དབུས་རིས་མེད་བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་ཡུན་དུ་བརྟན་ཅིང་མཛད་འཕྲིན་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པ་དང། གསང་ཆེན་འདུས་པའི་སྡེ་འདིའི་མཚོན་འདུས་སྡེ་ཀུན་ཏུ་མདོ་སྔགས་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱས་པ་དང། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་ནད་མུག་འཁྲུགས་རྩོད་ཞི་ནས་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་མྱུར་དུ་གསལ་བ། མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་ཀུན་དང་འབྲེལ་ཐོག་འདས་གསོན་ཀུན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་བླ་མེད་བྱང་ཆེན་མྱུར་དུ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག་གུ༑ ཅེས་རྒྱུད་སྟོད་མཁན་མིང་བྱ་དོ་བསྟན་འཛིན་འབྱུང་གནས་ནས་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།།

༈ དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད།

༄༅།། གསང་ཆེན་དཔལ་ལྡན་སྟོད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་འགན་དམིགས་གཙོ་བོ་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱི་འདྲེན་པ་ཆེན་པོ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེག་པ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་བསྡུས་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པའི་གདམས་ངག་འདི་རྣམས་ཀྱི་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་རྒྱུན་རྣམས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སླར་གསོ། དེ་བཞིན་གཞུང་བཟང་དེ་དག་བློ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་རེའི་སློབ་སྦྱོང་དང་ཉམས་བཞེས་ལ་སྨིན་པའི་ཆེད་ཟབ་གསང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་སྐོར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་པའི་འཕགས་བོད་སྐྱེས་ཆེན་དག་ནས་མཛད་པའི་གསུང་རབ་གལ་ཆེན་ཁག་ཕྱོགས་བསྡུས་ཀྱིས་《གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་ཕྲེང་》ཞེས་པ་མུ་སྦྲེལ་གྱི་དཔེ་ཚོགས་གསར་དུ་དཔར་སྐྲུན་ཞུས་དང་ཞུ་མུས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ན།
ད་ལམ་དཔལ་ལྡན་སྟོད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་ཐོག་བརྒྱ་དང་ཉེར་ལྔ་པ་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བྱ་དོ་སྤྲུལ་སྐུ་བསྟན་འཛིན་འབྱུང་གནས་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་མཁན་པོའ་ིམཛད་ཁུར་མཐའ་དག་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་དང་བསྟུན་༸ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་མཚུངས་ཟླ་མ་མཆིས་པ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་སྐུ་ཚེ་མི་ཤིགས་རྡོ་རྗེའི་ཆོས་བདུན་གྱི་ངོ་བོར་རྟག་ཏུ་བརྟན་ཅིང་གསང་གསུམ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་རྣམས་དབྱར་གྱི་མཚོ་ཆེན་བཞིན་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ཏེ། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 18
《དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ།》《དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་ལྔའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ།》གཉིས་གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་ཕྲེང་བཅུ་པར་དེང་སྲོལ་དང་མཐུན་པའི་ཉམས་ཞིབ་དང་འབྲེལ་དཔར་སྐྲུན་ཇི་ལྟར་ཞུས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནི།དེ་ཡང་གཞུང་འདིའི་མ་དཔེ་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་སོག་ཡུལ་ནས་གདན་ཞུས་ཀྱི་འདི་ག་དཔེ་མཛོད་དུ་མཁོ་སྤྲོད་གནང་བ་མ་ཟད་དཔར་སྐྲུན་གྱི་མཐུན་འགྱུར་གནང་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་དང་འབྲེལ་དཔར་སྐྲུན་ཞུ་ཕྱོགས་ཐད་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་གནང་བ་བཞིན་ཐོག་མར་གློག་ཀླད་ནང་མ་དཔེ་ཚར་གཉིས་གསར་བཅུག་ཞུས་ནས་ཞིབ་བསྡུར་དང་ཞུ་དག་ཚར་གསུམ་ཞུས། དེ་ཡང་མ་དཔེ་གཅིག་ལས་མེད་སྟབས་དཔེ་བསྡུར་ཞུ་ཡུལ་མེད་པ་དང་༑ མ་དཔེའི་ནང་དུ་ཡི་གེ་མི་གསལ་བ་དང་ཡིག་ནོར་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་རྣམས་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་གཞུང་གཞན་ལ་བསྡུར་ཞིང་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྣམ་གཉིས་ལ་ལམ་སྟོན་རིམ་ཞུས་ཐོག་མཆན་དུ་བཀོད་དགོས་རྣམས་འོག་མཆན་དུ་བཀོད་ཅིང་གཞན་ཡིད་གཉིས་མི་དགོས་པའི་ཡིག་ནོར་རིགས་རྣམས་ཐད་ཀར་དག་བཅོས་ཞུས་ཤིང་ཚིག་ཕྲད་རྣམས་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་འགྲོས་ལ་གཞི་བཅོལ་ཡོད།ལུང་མཆན་ནི། ཁུངས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་དཔྱད་ཞིབ་གནང་བདེའི་སླད་ལུང་འདྲེན་རྣམས་བཀའ་བསྟན་གཉིས་སྡེ་དགེ་དཔར་མ་ལ་གཞི་བཅོལ། དཔེར་ན། སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༨བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཨེ་མའོ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བ།།’ ‘རྒྱུད་གྱི་མཆོག་གི་མཆོག་གྱུར་པ།།’ ཞེས་སོ།། ཞེས་དང་། ཡང་ལུང་མཆན་གཉིས་པར། སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི ལྷ་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། ཤོག་གྲངས་༡༥བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་

དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད། 19

སྟེ༑ ‘གསང་ཆེན་གསང་ལས་ཆེས་གསང་བ།།’ ཞེས་སོ།། ཞེས་བཀའ་བསྟན་གང་ཡིན་གྱི་མཚན་དང། གཞུང་གི་སྡེ་ཚན། པོད་ཕྲེང་གི་སྡེ་པ། བསྟན་བཅོས་ལ་མཛད་པ་པོ། གཞུང་མཚན། ལེའུའི་མཚམས། ཤོག་གྲངས། མདུན་རྟགས་(ན) རྒྱབ་རྟགས་(བ) ཐིག་ཕྲེང་གི་གྲངས་བཅས་ཁ་གསལ་དང་འབྲེལ་ལུང་ཚིག་མི་མཐུན་པ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་བཀོད་པ། དཔེར་ན། སྡེ་བསྟན་དུ༑ གསང་ཆེན་གསང་ལས་ཆེས་གསང་བ།། ཞེས་པར་གཞུང་དུ། ‘གསང་ཆེན་གསང་བ་ཆེས་གསང་བ།།’ ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དཀྱུས་སུ་ཡོད་པའི་ལུང་གི་མཚམས་གསལ་པོར་འབྱེད་པའི་ཆེད་ལུང་ཚིག་གི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་སུ་རྟགས་“ ”འདི་དང། ལུང་ཚིག་དེའི་ནང་དུའང་ཚིག་རྐང་རེ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཚེ་རྟགས་‘ ’འདི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཅུག་ཡོད་པ་དཔེར་ན། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “ཨེ་མ་ཧོ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བ།།’ བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་འདི་ཡིན།། ‘རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མར་གྱུར།།’ གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱའི་རྒྱུད།།” ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་‘རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མར་གྱུར།།’ ཞེས་ཚིག་རྐང་གཅིག་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ།། གཞན་ཡང་དཀར་ཆག་ནང་དུ་གཞུང་གི་དཀྱུས་སུ་ཡོད་པའི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ས་བཅད་རྣམས་མཚམས་མ་འདྲེས་པའི་འབྱེད་མཚམས་དང་། ༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་མཆོག་ནས་བརྩམས་པའི་གཞུང་དོན་གྱི་གལ་གནད་བརྗོད་པའི་སྔོན་གླེང་། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུར་ལམ་རིམ་བླ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་དུ་འཁོད་པ་དེ་དང་། ཁུངས་བཅོལ་གྱི་གཞུང་བཀའ་བསྟན་གཉིས་ཀྱི་བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད་རྣམས་ཐོག་མའི་ཟུར་རྒྱན་དུ་བཀོད། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་འབྲེལ་བའི་དཔེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན། མཛད་པ་པོ། པོད་ཕྲེང་། ཤོག་གྲངས་བཅས་ཁ་གསལ་འཁོད་པའི་དཔེ་ཐོ་དང་། དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག་བཅས་མཐའ་མའི་ཟུར་རྒྱན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྒྲིགས། བདག་དབང་ཤོག་ངོས་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་ལུགས་དང་ཡོངས་སུ་མཐུན་པར་བྱས་ནས་བཀོད་ཡོད། དེ་ལྟར་ལྷག་བསམ་དག་པས་འབད་བརྩོན་ཞུས་ཁུལ་ཡིན་ཡང་བློ་གྲོས་

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 20

དང་ཉམས་མྱོང་གི་ནུས་པ་དམན་པས་ནོར་སྐྱོན་དང་ཆད་ལྷག་ཇི་བྱུང་ལྷ་དང་བླ་མ། གཟུ་བོར་གནས་པའི་མཁས་པའི་སྤྱན་སྔར་དང་བས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ་བཟོད་པར་གསོལ་ལོ།།

༈ ལེགས་གསོལ།
གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་ཕྲེང་བཅུ་པ་དཔར་གསར་སྐྲུན་གྱི་ལས་གཞིའི་ནང་༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བྱ་དོ་སྤྲུལ་སྐུ་མཆོག་ནས་སྔ་རྗེས་སུ་ལམ་སྟོན་དང་འབྲེལ་དཔར་སྐྲུན་གྱི་རྒྱུ་འགྲོའ་མཐུན་འགྱུར་ཆ་ཚང་བཀའི་དྲིན་ཆེ་བ་དང་། སེར་ལྷོ་རྒྱུད་སྟོད་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་མཆོག་ནས་ཀྱང་རྒྱུན་དུ་ལམ་སྟོན་གནང་བཞིན་པ། སེར་ལྷོ་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་རབ་དགའ་དང་སྒོ་མང་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་གཉིས་ནས་དཔེ་བསྡུར་ཞིབ་ནན་གནང་བ། དེ་བཞིན་ཁོ་བོའ་ལས་རོགས་རླངས་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན་ལགས་ ིནས་ཐོག་མར་གློག་ཀླད་ནང་མ་དཔེ་གཙང་བསྡུར་ནས་བཟུང་། དཔེ་བསྡུར་དང་ལུང་ཁུངས་འཚོལ་ཞིབ། མཐར་ལུང་མཆན་དང་བསྡུར་མཆན་བཀོད་ཅིང་ཞུ་སྒྲིག་བར་གྱི་སྔ་ཕྱིའི་ལས་རིམ་ཡོངས་ལ་འགན་ཁུར་རྐང་ལེན་གྱིས་ལས་དོན་ཚགས་ཚུད་གནང་བ་དང་། ཞུ་སྒྲིག་ལས་རོགས་བློ་གླིང་དགེ་བཤེས་འཇམ་གཅེས་མཆོག་ནས་དཔེ་བསྡུར་གྱིས་མཚོན་སྐབས་བསྟུན་གྱི་ལས་རིམ་ཇི་ཡོད་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་ཀྱིས་ལེགས་བསྒྲུབས་གནང་བ་སོགས་མདོར་ན་ད་ལམ་ཕྱག་དེབ་འདི་ཉིད་མཇུག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་གོང་ཞུས་རྣམ་པ་ཚོའི་མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་འབད་བརྩོན་བཅས་ཀྱི་མཐུ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་བཀའ་དྲིན་སྙིང་བཅངས་ཞུ་བཞིན་ཡོད། དེ་ལྟར་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་བཟང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཞུགས་རྒྱུའི་སྐལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་ལ་དགའ་སྒོམ་དང་བཅས་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་༸བསྟན་འཛིན་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ནོར་༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོག་གི་གཙོས་

དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད། 21

པའི་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་སྐུ་ཚེ་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་བརྟན་ཅིང་རླབས་ཆེན་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་བླ་མ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་བསྟན་པའི་ཡང་སྙིང་རྒྱུད་རྒྱལ་འདུས་པའི་བསྟན་པའི་འོད་སྣང་ཡངས་པའི་མཐའ་གྲུ་ཀུན་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བསྐྱེད་རིམ་པ་བློ་བཟང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།
བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༣ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༦ ཕྱི་ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༨ ལ།

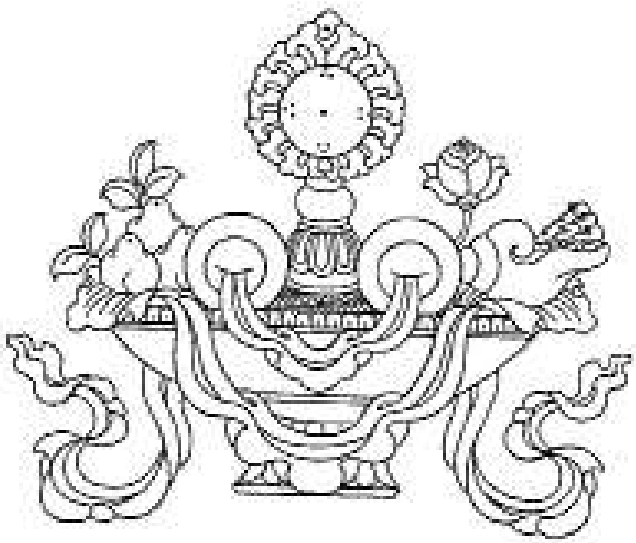

༈ བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད།
བཀའ་འགྱུར།

དགོངས་པ་ལུང་སྟོན།
(དགོངས་པ་ལུང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད།)
རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༡༥༨ན༡-༢༠༧བ༧

རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ།
(གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ།) ིརྒྱུད་འབུམ། ཉ ༡༤༢བ༡-༢༧༤ན༥

མངོན་བརྗོད་བླ་མ།
(མངོན་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུད་བླ་མ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཀ ༢༤༧ན༡-༣༧༠ན༧

འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད།
(འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཀ ༡བ༡-༡༣བ༧

གདན་བཞི།
(རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་གདན་བཞི་པ།)
རྒྱུད་འབུམ། ང ༡༨༡ན༡-༢༣༡བ༥

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 24

བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། (དཔལ་བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།) རྒྱུད་འབུམ། ཁ ༢༦༥ན༡-༣༡༡ན༦

བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད།
(རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བདེ་མཆོག་ཉུང་ངུ་།)
རྒྱུད་འབུམ། ཀ ༢༡༣ན༡-༢༤༦བ༧

མདོ་སྡུད་པ།
(འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྡུད་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ།)
ཤེས་རབ་སྣ་ཚོགས། ཀ ༡ན༡-༡༩བ༧

འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ།
(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཆེན་པོ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས་གསང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ཞེས་བྱ་བ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༡༤༨ན༦-༡༥༧བ༧

རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད།
(དཔལ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད།) རྒྱུད་འབུམ། ཆ ༣༦ན༡-༥༨བ༣

ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ།
(དཔལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཆེན་མོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མངའི་བདག)
རྒྱུད་འབུམ། ང ༦༦ན༡-༩༠བ༧

ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ།
(ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད།) རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༢༨༢ན༡-༢༨༦ན༦

བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད། 25

གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོའ་རྒྱུད། ི (དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད།)
རྒྱུད་འབུམ། ཇ ༡༣༤བ༡-༡༥༡བ༤

གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའ་རྒྱུད། ི
(དཔལ་ལྡན་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།) ིརྒྱུད་འབུམ། ཇ ༢༡༥ན༡-༢༤༤བ༧

བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ།
(རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་དཔལ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ ིགསང་བ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༢༠༨ན༡-༢༧༧བ༣

སཾཔུཊ།
(ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ།)
རྒྱུད་འབུམ། ག ༧༣བ༡-༡༨༨བ༧

གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད།

(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་ཆེན་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྟག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༩༠ན༡-༡༤༨ན༦

ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས།
(ལྷ་མོ་བཞིས་ཡོངས་སུ་ཞུས་པ།) རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༢༧༧བ༣-༢༨༡བ༧

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 26

བསྟན་འགྱུར།

ཀཱ་དཔེ།
(བཀའ་ཡང་དག་པའི་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བ་མཁའ་འགྲོའ་མན་ངག) ིརྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ༢༧༡ན༧-༢༧༣ན༣

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ི (སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཐ་ག་ནས་མཛད་པའི་དཔལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།) ིརྒྱུད་འགྲེལ། དི ༡༨༧བ༤-༢༣༡ན༧

ཀུན་བཟང་སྒྲུབ་ཐབས།
(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས།)
རྒྱུད་འགྲེལ། དི ༢༨བ༦-༣༦ན༥

ཀྱེ་རྡོར་སྒྲུབ་ཐབས་སྒྲོན་མ།
(སློབ་དཔོན་ཛནྡྷ་རས་མཛད་པའི་ཀྱེ་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་མདོར་བཤད་པ་དག་པ་རྡོ་རྗེ་སྒྲོན་མ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཉ ༧༣ན༢-༩༦ན༡

དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ།
(པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུབྟས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ ༡བ༡-༩༤བ༤

དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤ་པ།
(སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ཉི་ཤུ་པ།) རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༡༣༡ན༥-༡༤༥བ༣

བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད། 27
མཁའ་འགྲོ་མའི་མན་ངག
(བཀའ་ཡང་དག་པའི་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བ་མཁའ་འགྲོ་མའི་མན་ངག)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ༢༧༡ན༣-༢༧༣ན༣

འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དབང་མདོར། (སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པས་མཛད་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དབང་གི་བྱ་བ་མདོར་བསྡུས་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ ༢༡༩བ༣-༢༢བ༥

དགྲ་ནག་གི་དཀའ་འགྲེལ།
(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རཏྣཱ་ཀ་ར་ཤནྟིས་མཛད་པའི་དཔལ་གཤིན་རྗེ་དགྲ་ནག་པོའ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ ིཆེན་པོའ་དཀའི་འགྲེལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་མ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། བི ༡༢༤ན༡-༡༧༢བ༧

གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ།
(སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། དི ༤༧ན༡-༥༢ན༧

འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ།
(དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་སྒྲོན་མ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ ༡བ༡-༢༠༡བ༢

སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་།
(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བི་ཏ་པཱ་ཏས་མཛད་པའི་ཡན་ལག་བཞི་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀུན་དུ་བཟང་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ནི ༡༣༠བ༡-༡༧༨བ༧

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 28
ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས།
(འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ།)
སེམས་ཙམ། རི ༤༤ན༡-༡༢༠ན༧

ཆོས་མངོན་པ་མཛོད།
(སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)
མངོན་པ། ཀུ ༡ན༡-༢༥ན༧

ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། (སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ།)
མངོན་པ། ཀུ ༢༦ན༡-༢༥༨a༧ ནས་ཁུ༡བ༡-༩༥ན༧

འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང།
(སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞལ་གྱི་ལུང་།)
རྒྱུད་འགྲེལ། དི ༡བ༡-༡༧བ༢

དོ་ཧ་མཛོད་ཀྱི་སྙིང་པོའ་འགྲེལ་པ། ི (གཉིས་མེད་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིས་མཛད་པའི་དོ་ཧ་མཛོད་ཀྱི་སྙིང་པོ་དོན་གྱི་གླུའི་འགྲེལ་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ༦༥བ༧-༡༠༦བ༤

མདོར་བསྲེས།
(སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་ཀྱི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ ིབསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པའི་ཐབས་མདོ་དང་བསྲེས་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༡༡ན༢-༡༥བ༡

བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད། 29
བདེ་མཆོག་རིམ་ལྔ།
(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པས་མཛད་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་རིམ་པ་ལྔ་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ ༢༢༤བ༥-༢༢༧ན༡

རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས།
(སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༡༩༥བ༦-༢༠༤བ༤

རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག (སློབ་དཔོན་པདྨ་བཛྲས་མཛད་པའི་ཀྱེ་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་ཀྱི་རིམ་པའི་ཆོ་ག)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཉ ༧ན༣-༡༩ན༧

རྣམ་གཞག་རིམ་པ།
(སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློས་མཛད་པའི་འདུས་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རིམ་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༡༢༡ན༦-༡༣༡ན༥
རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས།
(འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས།) སེམས་ཙམ། ཚི ༡ན༡-༢༨༣ན༧

རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་ཕྲེང།
(འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པས་མཛད་པའི་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཕྲེང་བ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ ༩༤བ༤-༡༥༡ན༧

སྤྱོད་བསྡུས།
(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཨཱརྱ་དེ་བས་མཛད་པའི་སྤྱོད་པ་བསྡུས་པའི་སྒྲོན་མ།) རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༥༧ན༢-༡༠༦བ༧

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 30

དབུ་མའི་རྩ་བ་ཤེས་རབ།
(མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ།)
དབུ་མ། ཙ ༡བ༡-༡༥བ༢

མན་ངག་སྙེ་མ།
(སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པས་མཛད་པའི་དཔལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་མན་ངག་གི་སྙེ་མ།) ིརྒྱུད་འགྲེལ།ཆ ༡བ༡-༣༡༦ན༧

མན་ངག་བདུད་རྩི་གསང་བ།
(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྒྲ་དབྱངས་བཅུ་གཅིག་པས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་ལམ་གྱི་རིམ་ ིཔའི་མན་ངག་བདུད་རྩི་གསང་བ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༢༦༦བ༡-༢༧༨ན༥

མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ།
(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཤྲཱི་རཏྣཱ་ཀ་ར་ཤཱནྟིས་མཛད་པའི་དཔལ་དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེའི་དཀའ་འགྲེལ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ག ༢༢༡ན༡-༢༩༧ན༧

ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ།
(སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)
ཚད་མ། ཅེ ༩༤བ༡-༡༥༡ན༧

ཞལ་ལུང་གི་འགྲེལ་པ།
(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བི་ཏ་པཱ་དས་མཛད་པའི་མཛེས་པའི་མེ་ཏོག་ཅེས་བྱ་བ་རིམ་པ་གཉིས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཞལ་གྱི་ལུང་གི་འགྲེལ་པ།) རྒྱུད་འགྲེལ། དི ༨༧ན༣-༡༣༩བ༣

བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད། 31 རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ།
(མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གཏམ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ།)
སྐྱེས་རབས། གེ ༡༠༧ན༡-༡༢༦ན༣

རིམ་ལྔ།
(མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔ་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༤༥ན༥-༥༧ན༡

རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ།
(དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔ་བསྡུས་པ་གསལ་བ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ༢༧༦ན༧-༢༧༨ན༧

ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད།
(འཕགས་པ་ཀླུའི་བློས་མཛད་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༡༤༥བ༣-༡༤༧ན༡

གསང་འདུས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་འགྲེལ་པ།
(སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བས་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་འགྲེལ་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ནི ༥༩ན༧-༡༣༠ན༧

གསང་བ་གྲུབ་པ།
(དཔལ་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་པདྨ་བཛྲས་མཛད་པའི་རྒྱུད་མ་ལུས་པའི་དོན་ངེས་པར་སྐུལ་བར་བྱེད་པ་དཔལ་གསང་བ་གྲུབ་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཝི ༡བ༡-༢༨བ༤

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 32

གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་མའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། (གྲུབ་ཆེན་ནཱ་རོ་པས་མཛད་པའི་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་མའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ ༢༠༣བ༥-༢༣༤ན༧

གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ།
(གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་སྤྱོད་པས་མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ ༣༤༩ན༣-༣༥༥བ༧

བོད་དཔེ།

བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ།
(མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ།)
པོད། ཆ གཙང་དཔར། ༡ན༡-༡༥༨ན༦

རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་མོ།
(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་སྒྲོན་མ་གསལ་བའི་ཚིག་དོན་ཇི་བཞིན་འབྱེད་པའི་མཆན་གྱི་ཡང་འགྲེལ།)
པོད། ང གཙང་དཔར། ༡ན༡-༥༢༡ན༤

སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ།
(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྒྱལ་བ་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་ལམ་གྱི་ ིརིམ་པ་གསང་བ་ཀུན་གྱི་གནད་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ།)
གཙང་དཔར། པོད། ག ༡ན༡-༥༡༢ན༦

བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད། 33

འདོད་འཇོ།
(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་འདོད་པ་འཇོ་བ།)
པོད་ཏ། གཙང་དཔར། ༡ན༡-༡༩༥ན༢

རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད།
(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གནད་ཀྱི་དོན་གསལ་བ།)
པོད། ཆ གཙང་དཔར། ༡ན༡-༩༠བ༤

རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ།
(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་དག་པའི་རིམ་པ།)
པོད། ཇ གཙང་དཔར། ༡ན༡-༣༢བ༥

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན།
(མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་མི་
འབྲལ་བ་དང་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་གི་རྫས་མེད་དུ་མི་རུང་བ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང། ཇི་ལྟར་བཅད་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན།)
པོད། ཉ གཙང་དཔར། ༡༤༧བ༡-༡༩༥བ༧

རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས།
(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།)
པོད། ཉ གཙང་དཔར། ༡ན༡-༦༦བ༥

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 34

རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་པ་ལྔ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ།)
པོད། ཇ གཙང་དཔར། ༡ན༡-༣༤༤བ༤

རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་པ་ལྔ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ།)
པོད། ཇ གཙང་དཔར། ༡ན༡-༣༤༤བ༤

སྡེ་བཀའ།
(སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར།)
བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་བྱ་ཕྱི་ལོ་༡༧༢༩ ནས་ཆུ་གླང་ཕྱི་ལོ་༡༧༣༣བར་བགྲང་བྱ་ལྔའི་རིང་ཁམས་སྡེ་དགེའི་རྒྱལ་
པོའ་གདུང་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་བསྟན་པ་ཚེ་རིང་ནས་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་དཔར་དུ་བཞེངས་པའི་སྡེ་དགེ་བཀའི་འགྱུར།

སྡེ་བསྟན།
(སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར།)
བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་མོ་སྦྲུལ་ཕྱི་ལོ་༡༧༣༧ལོར་ཁམས་སྡེ་དགེའི་རྒྱལ་པོའ་གདུང་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་བསྟན་པ་ ིཚེ་རིང་ནས་དཔར་དུ་བརྐོ་བའི་དབུ་བརྩམས། དེའི་སྲས་བླ་མ་ཀུན་དགའ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་མཇུག་བསྐྱངས་ནས་ཤིང་བྱི་
ཕྱི་ལོ་༡༧༤༤ལོར་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར།

༈ མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས།

༄༅།། སྐུ་གསུམ་གོ་འཕང་མངོན་གྱུར་ནོར་བུ་བཟང་།། ཞེས་བསྔགས་པ། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ནི། གཙང་རྟ་ནག་རང་བྱུང་དུ། ཡབ་ནམ་མཁའ་དཔལ་བཟང་དང། ཡུམ་ཆོས་སྐྱབས་འབུམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་མཛེས་བྱེད་ཀྱི་ལོ་(༡༤༢༣)ལ་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་དང་བཅས་ཏེ་སྐུ་འཁྲུངས། གཞོན་ནུ་ཉིད་ནས་ཆོས་ཀྱི་བག་ཆགས་བརྟས་པས་ཀློག་ཡིག་སོགས་ཚེགས་མེད་པར་མཁྱེན་ཅིང་། ཁྱིམ་གྱི་གནས་ནི་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་གནས་སུ་རིག་ནས། སྤྱིར་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་མཐའ་དག་དང་། ཁྱད་པར་ཁྱིམ་གྱི་འདུ་འཛི་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མ་ཆགས་པར་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ན་བྲག་དམར་ཆོས་སྡིངས་སུ། ཆོས་རྗེ་བློ་གྲོས་མགོན་པོ་བས་མཁན་པོ་དང་། བྱང་སེམས་ཆོས་འཕེལ་རྒྱལ་མཚན་པས་སློབ་དཔོན་མཛད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཁན་སློབ་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་བཅས་མཚམས་ལས་ནམ་ཡང་མི་འདའ་ཞིང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་ཀློག་པ་ཐོས་བསམ་དང་། སྤོང་བ་བསམ་གཏན་གཉིས་ལས་ཐོག་མར་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་ཐོས་པ་བྱ་དགོས་པར་གཟིགས་ནས་རི་ཁུད་ཆོས་སྡེར་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་གྲགས་པ་བཟང་པོའ་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་ ིའཚོལ་བ་ལ་ཞུགས་སོ།། དམ་པ་འདི་རི་ཁུད་ཆོས་སྡེར་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་མཁས་གྲུབ་ཤེས་རབ་སེངྒེ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་དང་། འདུལ་འཛིན་བློ་གྲོས་སྦས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་གྲགས་པ་བཟང་པོ་དང་ཡོན་བདག་ཆེན་

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 36

པོ་དགེ་སྦྱོང་དཀར་པོ་སོགས་ཀྱིས་གདན་དྲངས་ཏེ་ཞལ་འཛོམས་ནས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའ་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲ་རྒྱ་ཆེར་ ིསྒྲོག་པར་མཛད། དེ་དུས་རི་ཁུད་ཆོས་སྡེ་ན་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་གོང་དུ་སྨོས་པ་དེ་དག་དང་དེ་དག་གི་ཐུགས་སྲས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མང་པོ་འཚོགས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་ཚེ་འདིའི་བྱ་བ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྒྲ་བརྒྱུད་མར་སྒྲོག་པ་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་དུས་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཉིད་གསུང་ངོ་།། དེ་ནས་དམ་པ་འདིས་གྲྭ་ཚང་ཆེན་མོ་སོགས་སུའང་ཐུགས་གཉེར་ལ་བྱོན་ཏེ་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་སྦྱངས་པས་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་རིགས་ལམ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ནས་འཆུམས་བདེ་ཆེན་དང་། ཆོས་འཁོར་སྒང་སོགས་སུ་བྱོན་ནས་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཙལ་ཞིང་། ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་སོགས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་དུ་མ་ལ་དབང་ལུང་མན་ངག་དུ་མ་གསན། དེ་ནས་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕེབས་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་དཔལ་ཨ་ཏི་ཤ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་ཕྱུང་བའི་མན་ངག་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་ལེགས་པར་གསན་ནས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་ཏེ་མྱོང་བ་ཐོན་པར་མཛད། གཞན་ཡང་ཕར་ཕྱིན། དབུ་མ། འདུལ་བ། མངོན་པ་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས་ཏེ། གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་དེ་དག་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་ཚུལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསུངས་པ་མཐའ་དག་ལེགས་པར་གསན་ཏེ་རང་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པར་གྱུར། དེ་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་གསང་ཕུ་སོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་གྲྭ་སྐོར་མཛད་པས་མཁས་པའི་གྲགས་

མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས། 37
པས་ས་སྟེང་ཁྱབ་པར་གྱུར། དེ་ནས་དམ་པ་འདི་དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་ལ་བབ་པ་ན་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་ཕེབས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་བས་མཁན་པོ། ཆོས་རྗེ་གྲགས་འོད་པས་ལས་སློབ། རོང་པོ་བློ་བཟང་པས་གསང་སྟོན་མཛད་དེ། བསྙེན་པར་རྫོགས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དཔལ་ཐོབ་སྟེ་ཐུབ་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ།། དེ་ནས་ཆོས་རྗེ་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་རྣམས་ཀྱི་ལུང་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན༑ དེ་ནས་དགུང་ལོ་སོ་བདུན་ལ་འོལ་ཁར་ཕེབས་ཏེ། དབེན་གནས་རིན་ཆེན་སྒང་དུ་ཆོས་རྗེ་ཆོས་གྲགས་པ་ལ་ཆོས་མང་དུ་གསན་ནོ།། དེ་ལྟར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ་གདམས་པའི་གཏེར་དུ་གྱུར་པ་ན་ཚེ་འདིའི་འཁྲི་བ་ཕྲ་མོའང་མེད་པར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་མི་ལ་རས་པ་དང་མཚུངས་པར་སྲོག་འཚོའི་འཚོ་བ་དཀའ་ཐུབ་ལ་བརྟེན་ནས་གཙོ་བོར་དབེན་གནས་རིན་ཆེན་སྒང་དང་གཞན་ཡང་ཨེའི་ཏེའུ་ར་དང། འོལ་ཁ་ཆོས་ལུང་དང་། རྒྱ་སོག་ཕུ་དང་། ལྷ་སྡིངས་སོགས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲུབ་གནས་རྣམས་སུ་ལོ་བཞི་བཅུ་ཙམ་གྱི་བར་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་བའི་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་པས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་མཐར་ཕྱིན་ཞིང་། རིམ་ལྔ་དང་སྦྱོར་དྲུག་སོགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་རིམ་གཉིས་ལ་མྱོང་བ་ཕུལ་ཕྱིན་ཐོན་ཏེ་རང་དང་གཞན་གྱི་ཚེ་རབས་བརྒྱ་སྟོང་དྲན་པ་དང་། ལྷག་པའི་ལྷ་མང་པོའ་ཞལ་ ིགཟིགས་ཤིང་། གཟུངས་དང་། སྤོབས་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་སྟེ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་འཆག་མེད་ཀྱི་ངང་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་ལ་ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་དང་། སྔགས་ཀྱི་དབང་ལུང་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་སྩལ་ཞིང་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཆེད་དུ་དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན་དྲི་མེད་འོད་རྒྱན། པད་དཀར་ཞལ་ལུང། དཔལ་

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 38

གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་དོན་གསལ་བར་སྟོན་པ་རིམ་ལྔ་ཡང་གསལ་སོགས་ལེགས་བཤད་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། གཙོ་བོར་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་བཟུང་སྟེ་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་འདི་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་འདོམས་ཕྱིར་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་ཆུ་བོའ་རྒྱུན་བཞིན་མཛད་ནས། འཇམ་མགོན་བླ་ ིམའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཟུང་འཇུག་གྲུབ་སྟེ་སྐུ་ཚེ་འདིའི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྫོགས་པ་ན་དགུང་ལོ་གོ་གཅིག་ཏུ་ཕེབས་པ་(༡༥༡༣)ཆུ་བྱ་ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཉེར་ལྔ་ལ་སྐུའི་བཀོད་པ་བསྡུས་ཏེ་དགའ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ལ་སོགས་པ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་སུ་སྤྲུལ་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་སྟོན་ཅིང་བཞུགས་སོ།། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་རྒྱུད་འཛིན་སློབ་མ་མང་དུ་བྱུང་བ་ལས་འགྲན་པའི་ཟླ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའོ།། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱོང་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འདིའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་ཉམས་པ་མེད་པར་བསྲུང་བ་གཞིར་བཞག་ནས་ཚེ་འདིའི་འཁྲི་བ་བཅད་དེ་དབེན་པའི་གནས་སུ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཉམས་ལེན་སྙིང་པོར་བྱའོ།། །།ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ་བ་བཞིན་བཀོད།

༈ དཀར་ཆགཆེད་བརྗོད།་་་3 སྔོན་གླེང་།་་་5 དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད། ་་་17 བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད།་་་23 མཛད་རྣམ།་་་35 ས་བཅད།་་39

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ།་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༡དེ་ལ་གསུམ།
ཀ སྤྱིར་རྒྱུད་འདིའི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་དང། ་་་ ༤ཁ རྒྱུད་འདིའི་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང། ་་་༧ག དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་ལོ།། ་་༨འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལ་ལྔ།་་་་་་་་་་་་་་་༩ཀ༽ བསྐྱེད༌རིམ་ལ་སློབ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང། ་་་༩ཁ༽ བསྐྱེད་རིམ་ལ་བསླབས་པའི་འབྲས་བུའམ་དགོས་པ་དང། ་་་༡༡ག༽ བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པའི་གནས་དང། ་་་༡༦

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 40
ང༽ བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཇི་ལྟར་སློབ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང། ༢
ཅ༽ དེ་ལྟར་བསླབས་པ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་བཤད་པ་དང་ལྔའོ།། ༢
བཞི་པ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཇི་ལྟར་སློབ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ང༽ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༡༧༼ཀ༽ མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་དང། ༣
༼ཁ༽ མངོན་རྟོགས་དངོས་སོ།། ༢
དང་པོ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ།་་༡༧༼ཀ སྔོན་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་དང། ༣
༼ཁ མཐུན་རྐྱེན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྡོམ་པ་སོགས་གཟུང་བ་དང། ༤
༼ག འགལ་རྐྱེན་འགོག་པའི་ཕ་ྱིར་བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པའོ།། ༤
དང་པོ་སྔོན་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༼ཀ་་་༡༧༡༽ སྔོན་འགྲོ་གཏོར་མ་དང། ་་༡༧༢༽ བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང། ༣
༣༽ རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས་སོ།།
གཉིས་པ་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ་གསུམ། ༢༽ ་་༡༧༡ བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་པོ་དང། ་་༡༨༢ བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ཚུལ་དང། ་་༡༨༣ བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་མཆོད་རྫས་རྣམས་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ཡུལ་གང་ལ་འབུལ་བའོ།། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༡༨གསུམ་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས་ནི། ༣༽་་་༡༨གཉིས་པ་མཐུན་རྐྱེན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྡོམ་པ་སོགས་གཟུང་བ་ལ་བཞི། ༼ཁ་་་ ༡༩

དཀར་ཆག 41

༼༡ ཚོགས་ཞིང་སྤྱན་འདྲེན་པ་དང། ་་༢༠
༼༢ དེ་ལ་མཆོད་པ་དང། ༢
༼༣ དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང།
༼༤ དེ་ལ་སྡིག་པ་བཤགས་ནས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བའོ།། ༧
གཉིས་པ་དེ་ལ་མཆོད་པ་ལ་གཉིས། ༼༢ ་་༢༡༡ མཆོད་པ་སྤྲོས་ནས་འབུལ་བའི་ཚུལ་དང། ་་༢༡༢ མཆོད་པ་འབུལ་བའི་སྔགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ།། ་་་༢༡གསུམ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། ༼༣ ་་༢༢བཞི་པ་དེ་ལ་སྡིག་པ་བཤགས་ནས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་ལ་བདུན། ༼༤
་་་ ༢༥

༡ སྡིག་པ་བཤགས་པ་དང། ་་༢༥༢ དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང། ་་་༢༥༣ རང་གཞན་གྱི་དགེ་བ་བསྔོ་བ་དང། ་་་༢༥༤ སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང། ་་༢༥༥ སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐུན་མོང་བའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་དང། ་་་༢༦༦ ལམ་ལ་བརྟེན་པར་དམ་བཅའ་བ་དང། ་་་༢༧༧ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་དང་བདུན་ནོ།། ༣
བདུན་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་ལ་གསུམ། ་་་༢༧༼༡༽ སྡོམ་པའི་ཡན་ལག་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང། ་་་༢༧༼༢༽ ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་དངོས་དང། ༥

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 42
༼༣༽ དོན་བསྡུས་ཏེ་དམ་བཅའ་བ་དང་གསུམ་མོ།། ༣
གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་དངོས་ལ་ལྔ་ལས། ༼༢༽ ་་་༢༨དང་པོ་རྣམ་སྣང་གི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་ནི། ་་་༢༨གཉིས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་ནི། ་་༢༨གསུམ་པ་རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཚིག་ནི། ་་༢༩བཞི་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་ཚིག་ནི། ་་་༢༩ལྔ་པ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གམ་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་ནི། ་་༢༩གསུམ་པ་དོན་བསྡུས་ཏེ་དམ་བཅའ་བ་ལ་གསུམ། ༼༣༽ ་་༣༠༡ སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐུན་མོང་བའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བའི་དོན་བསྡུ་བ་དང། ་་་༣༠༢ ཐུན་མོང༌མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བའི་དོན་བསྡུ་བ་དང། ་་་༣༠༣ མཇུག་ཏུ་དམ་བཅའ་བའོ།། ་་་༣༠གསུམ་པ་འགལ་རྐྱེན་འགོག་པའི་ཕྱིར་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པ་ལ་བཞི། ༼ག་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༣༡༡ རྟེན་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པ་དང། ་་་༣༡༢ དེར་བསྲུང་འཁོར་གྱི་ལྷ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་དང། ༢
༣ བགེགས་ལ་ཕུར་བུས་གདབ་པའི་ཚུལ་དང། ༢
༤ རྭ་གུར་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ།།
གཉིས་པ་བསྲུང་འཁོར་གྱི་ལྷ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ༢ ་་༣༢༡ སྔོན་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གདན་བསྐྱེད་པ་དང། ་་༣༣༢ ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ།། ༢
གཉིས་པ་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དངོས་ལ་གཉིས། ་་༣༣

དཀར་ཆག 43

༡ དང་པོར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང། ་་༣༣
༢ དེ་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་ནས་ཁྲོ་བོ་རྣམས་སྤྲོ་བའི་ཚུལ་ལོ།། ་་་༣༥གསུམ་པ་བགེགས་ལ་ཕུར་བུས་གདབ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ༣ ་་༣༧༡ གནོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྒོས་ཏེ་བགེགས་དགུག་པའི་ཚུལ་དང། ་་༣༧
༢ ཕུར་བུས་འདེབས་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ།། ་་་༤༠
བཞི་པ་རྭ་གུར་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི། ༤ ་་༤༣གཉིས་པ་མངོན་རྟོགས་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༼ཁ༽ ་་༤༥ཀི༽ སྒྲུབ་ཐབས་ཉེ་བར་སྡུད་པའི་སྤྱིའི་ཆིངས་བཤད་པ་དང། ༤
ཀུ༽ མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ།། ༣
དང་པོ་སྒྲུབ་ཐབས་ཉེ་བར་སྡུད་པའི་སྤྱིའི་ཆིངས་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཀི༽ ་་༤༦༡ བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིའི་ཆིངས་དང། ་་༤༦༢ རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཆིངས་དང། ་་༤༧༣ ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཆིངས་དང། ་་་༤༨༤ དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་ཆིངས་སོ།། ་་༥༠གཉིས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཀུ༽ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༥༣ཁི༽ དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་དང། ༤
ཁུ༽ དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་དང། ༢
ཁེ༽ ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པའོ།། ༣
དང་པོ་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཁི༽ ་་༥༣གི༽ འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལྷག་མོས་བཤད་པ་དང། ༣

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 44
གུ༽ བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་བཤད་པ་དང། ༣ ིགེ༽ སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པ་སོགས་
བཤད་པ་དང། ༣

གོ༽ སྐུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཡང༌འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་རིག་མ་འདུ་བྱས་ནས་ སྙོམས་འཇུག་བྱ་བ་སོགས་བཤད་པའོ།། ༢
དང་པོ་འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལྷག་མོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གི༽ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༥༤ངི༽ གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་དང། ༢
ངུ༽ དེར་འཚང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལྷ་བསྐྱེད་པ་དང། ༣
ངེ༽ ཇི་ལྟར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའོ།། ༢
དང་པོ་གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། ངི༽ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༥༤ཅི༽ སྣོད་སྔ་མ་ཞིག་ནས་སྟོངས་པའི་བསྐལ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པ་དང། ༢
ཅུ༽ སྣོད་ཕྱི་མ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྡོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་པའོ།། ༢
དང་པོ་སྣོད་སྔ་མ་ཞིག་ནས་སྟོངས་པའི་བསྐལ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པ་ལ་གཉིས། ཅི༽ ་་་༥༤ཆི༽ ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྟོངས་ཚུལ་བཤད་པ་དང། ༢
ཆུ༽ དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་ཚུལ་དངོས་སོ།། ༤
དང་པོ་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྟོངས་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཆི༽ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༥༤༡ སྣོད་འཇིག་པའི་སྔོན་དུ་བཅུད་འཇིག་ཚུལ་བཤད་པ་དང། ་་༥༤༢ དེའི་འོག་ཏུ་སྣོད་འཇིག་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ།། ་་་༥༧གཉིས་པ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་ཚུལ་དངོས་ནི། ཆུ༽ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༥༨

དཀར་ཆག 45

འདི་ལ་བཞི།
ཇི༽ དངོས་པོ་མེད་པ་སྒོམ་པ་མེད།། ཅེས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྒོ་ནས་སྐབས་འདིའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང། ༢
ཇུ༽ སྐབས་འདིའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་ཚུལ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྒྲ་བཤད་པ་དང།
ཇེ༽ སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང།
ཇོ༽ ཞར་ལ་ལྷར་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པའོ།།
དང་པོ་སྐབས་འདིའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཇི༽ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༥༩དང་པོ་འཆད་བྱེད་འགྲེལ་བའི་ཚིག་དགོད་པ་དང། ་་༥༩གཉིས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༦༠གཉིས་པ་སྐབས་འདིའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་ཚུལ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། ཇུ༽་་༦༧གསུམ་པ་སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི། ཇེ༽ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༦༨བཞི་པ་ཞར་ལ་ལྷར་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་ནི།
ཇོ༽ ་་་༦༩གཉིས་པ་སྣོད་ཕྱི་མ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྡོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང༌བསྒོམ་པ་ལ་གཉིས། ཅུ༽ ་་༧༥ཉི༽ འོག་གཞི་རླུང་སོགས་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྡོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་པ་དང། ༢
ཉུ༽ སྟེང་གི་རི་གླིང་སོགས་ཀྱི་སྣོད་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའོ།། ༢
དང་པོ་འོག་གཞི་རླུང་སོགས་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྡོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། ཉི༽ ་་་་༧༦༡ ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་འོག་གཞི་རླུང་སོགས་ཆགས་ཚུལ་དང། ་་་༧༦

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 46
༢ དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྡོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་པའོ།། ་་༧༨གཉིས་པ་སྟེང་གི་རི་གླིང་སོགས་ཀྱི་སྣོད་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། ཉུ༽ ་་་༨༧༡ ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་རི་གླིང་སོགས་ཀྱི་ཆགས་ཚུལ་དང། ་་་༨༧༢ དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ།། ་་་༨༧གཉིས་པ་དེར་འཚང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། ངུ༽ ་་་༩༠ཏི༽ བཅུད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་ ིདགོད་པ་དང། ༣
ཏུ༽ ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་དང།
ཏེ༽ ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་ལུས་ལ་བསྡུ་བའོ།།
དང་པོ་བཅུད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ ིལྷ་དགོད་པ་ལ་གསུམ། ཏི༽ ་་་༩༠
༡ ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་འཛམ་བུ་གླིང་འདིར་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཆགས་པའི་ཚུལ་དང། ི་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༩༡
༢ དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་དགོད་པའི་ཚུལ་དངོས་དང། ་་་༩༢༣ འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ཉིད་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་
བསྟན་པའོ།།་་༡༠༠གཉིས་པ་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི། ཏུ༽ ་་་༡༠༢གསུམ་པ་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་ལུས་ལ་བསྡུ་བ་ནི། ཏེ༽ ་་་༡༠༤གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ་ལ་གཉིས། ངེ༽ ་་་་་་་་་་་་་་་་་༡༠༧༡ སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་དང། ་་༡༠༧

དཀར་ཆག 47

༢ ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ།། ༢
གཉིས་པ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའི་ཚུལ་དངོས་ལ་གཉིས། ་་་༡༡༦༡ ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཐ་མལ་པར་གྱུར་པ་འབྱུང་བ་རིམ་གྱིས་བསྡུས་ཏེ་འཆི་བའི་འོད་ ིགསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང། ་་་༡༡༦༢ དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་ལུས་ལ་བསྡུས་པ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལོ།། ་་་་་་་་་༡༢༣གཉིས་པ་བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ི གུ༽
་་་ ༡༣༣

ཐི༽ ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་བར་དོ་བཤད་པ་དང། ་་་༡༣༣ཐུ༽ དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང། ༤ ིཐེ༽ དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བའོ།། ༢
གདོད་མ་ནས་སམ་དང་པོ་ནས་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་འདི་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཐབས་ལ་གཉིས་ཏེ། ་་༡༣༥༡ འབད་མི་དགོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འོང་བ་གཅིག་དང། ་་་༡༣༦༢ འབད་པས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་གཉིས་སོ།། ་་་༡༣༦གཉིས་པ་འབད་པས་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཐབས་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ་་༡༣༦
༡ རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང། ་་༡༣༦
༢ བཀའ་བརྒྱུད་པ་སོགས་སྒོམ་རྙིང་པ་བའི་དགོངས་པའོ།། དེ་ལ་གཉིས།་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༡༣༩
༡ བར་དོ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང། ་་་༡༤༤
༢ ཁྱད་པར་བའོ།། ་་༡༤༧
གཉིས་པ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལམངོན་པར་བྱང་ཆུབ་བཞི་ལས། ི

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 48
ཐུ༽་་༡༤༨དང་པོ་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ནི། ་་་༡༤༨གཉིས་པ་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ནི། ་་་༡༥༡གསུམ་པ་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ནི། ་་༡༥༢བཞི་པ་སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ནི། ་་་༡༥༤གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ལ་གཉིས། ཐེ༽ ་་་༡༥༨༡ མངོན་བྱང་ལས་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་བར་དོ་དང་སྦྱོར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང། ི་་་་་་་་་་་་་་་་་༡༥༨༢ ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་དངོས་སོ།། ་་་༡༥༨གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་དགོད་པ་སོགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གེ༽ ་་་༡༦༡དི༽ ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ་དང། ༣
དུ༽ དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་སྒྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོམ་ཚུལ་བཤད་པ་ ིདང། ༣

དོ༽ དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་པའོ།། ༢
དང་པོ་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དི༽ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༡༦༡ནི༽ བར་དོ་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང། ༢
ནུ༽ ཞུགས་ནས་མངལ་དུ་འཕེལ་བའི་རིམ་པ་དང།
ནེ༽ མངལ་ནས་ཕྱིར་འཐོན་པའི་རིམ་པའོ།།
དང་པོ་བར་དོ་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། ནི༽ ་་༡༦༡༡ མངལ་འཛིན་པའི་མངལ་སོགས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་དང། ་་༡༦༢

དཀར་ཆག 49

༢ དེ་ནས་བར་སྲིད་ཇི་ལྟར་ཞུགས་པའོ།། ༢
གཉིས་པ་དེ་ནས་བར་སྲིད་ཇི་ལྟར་ཞུགས་པ་ལ་གཉིས། ་་༡༦༤༡ མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ་དང། ་་་༡༦༤༢ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་ལོ།། ་་༡༦༤གཉིས་པ་ཞུགས་ནས་མངལ་དུ་འཕེལ་བའི་རིམ་པ་ནི། ནུ༽ ་་༡༦༧གསུམ་པ་མངལ་ནས་ཕྱིར་འཐོན་པའི་རིམ་པ་ནི། ནེ༽ ་་༡༦༩གཉིས་པ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་སྒྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་བསྒོམ་ཚུལ་ ིབཤད་པ་ལ་གསུམ། དུ༽ ་་༡༧༠
པི༽ སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་སྒྱུར་བ་དངོས་དང། ་་༡༧༠པུ༽ དེ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པའི་ཚུལ་དང། ༢
པེ༽ སྐུ་གསུང༌ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ་བཤད་པའོ།། ༢
གཉིས་པ་དེ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། པུ༽ ་་༡༨༢༡ ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒོམ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་དང། ་་་༡༨༢༢ ཕུང་པོ་སོགས་བརྟེན་པ་ལྷར་བསྒོམ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ལོ།། ་་༡༩༠གསུམ་པ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། པེ༽་་༢༠༢ཕི༽ སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང་། ༢
ཕུ༽ སེམས༌དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ་ལོ།།
དང་པོ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཕི༽་་་༢༠༢དང་པོ་མཚམས་སྦྱར་བ་ནི། ་་་༢༠༢

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 50
གཉིས་པ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དངོས་ལ་གཉིས། ་་་༢༠༣བི༽ སོ་སོར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང། ༣
བུ༽ ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའོ།།
དང་པོ་སོ་སོར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ་གསུམ། བི༽ ་་༢༠༣༡ སྐུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང། ༥
༢ གསུང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང། ༥
༣ ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའོ།། ༥
དང་པོ་སྐུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ་ལྔ། ་་༢༠༣དང་པོ་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཡུལ་སྤྱན་དྲང་བ་ནི། ་་་༢༠༣
གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། ་་༢༠༤
གསུམ་པ་དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། ་་་་་་་་་་་་་་་༢༠༦
བཞི་པ་བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི། ་་་༢༠༧
ལྔ་པ་ང་རྒྱལ་བཟུང་བ་ནི།་་་༢༠༧
གཉིས་པ་གསུང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ་ལྔ། ་་༢༠༨དང་པོ་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཡུལ་སྤྱན་དྲང་བ་ནི། ་་༢༠༨
གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། ་་་༢༠༩
གསུམ་པ་དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། ་་་་་་་་་་་་་་༢༡༠
བཞི་པ་བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི། ་་༢༡༡
ལྔ་པ་ང་རྒྱལ་བཟུང་བ་ནི། ་་་༢༡༡

དཀར་ཆག 51

གསུམ་པ་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ་ལྔ། ་་༢༡༢དང་པོ་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཡུལ་སྤྱན་དྲང་བ་ནི།་་༢༡༢
གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། ་་་༢༡༢
གསུམ་པ་དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༢༡༣
བཞི་པ་བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི། ་་་༢༡༤
ལྔ་པ་ང་རྒྱལ་བཟུང་བ་ནི། ་་༢༡༥

གཉིས་པ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། བུ༽ ་་་༢༡༦གཉིས་པ་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ་ནི། ཕུ༽ ་་་༢༡༩གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དོ༽་་་༢༢༨མི༽ ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ཚུལ་དང་པོ་དང་། ༢
མུ༽ ཞར་བྱུང་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྲིད་པ་གྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷ་བསྒོམ་པ་ལ་
དོགས་པ་དཔྱད་པའོ།། ༢
དང་པོ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ཚུལ་དང་པོ་ལ་གཉིས། མི༽་་༢༢༨༡ མཁས་པ་སྔ་མ་དག་གི་དགོངས་པའི་གསུང་བཀོད་པ་ནི། ་་༢༢༨
༢ དེ་དག་ལ་དོགས་པའི་གཞི་དཔྱད་པ་ནི།་་་༢༣༣གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྲིད་པ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷ་བསྒོམ་པ་ལ༌དོགས་པ་དཔྱད་པ་ལ་གཉིས། མུ༽་་་༢༣༦ཙི༽ དོགས་པ་དཔྱད་པ་དངོས་དང་། ༢
ཙུ༽ མངོན་རྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་སྲིད་པ་གྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མ་སྦྱར་བའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ།།
༡ དང་པོ་ལ་རྟོགས་ལྡན་ལ་སྐྱེ་བའི་དོགས་པའི་གནས་དགོད་པ་ནི། ་་་༢༣༦

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 52
༢ དོགས་པ་དེ་གཅོད་པའི་ལན་ནི། ་་༢༣༧གཉིས་པ་མངོན་རྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་སྲིད་པ་གྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མ་སྦྱར་བའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ནི། ཙུ༽
་་་ ༢༣༧

བཞི་པ་སྐུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་རིག་མ་འདུ་བྱས་ནས་སྙོམས་འཇུག་བྱ་བ་སོགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གོ༽་་༢༤༤རིག་མ་འདུ་བྱ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི།་་་༢༤༤རྗེས་ཆགས་སོགས་དང་མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་བ་ནི།་་༢༤༩ གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཁུ༽་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༢༦༣༡ དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་སྒོ་བདུན་གྱི་ཆོ་གས་དགོད་ཚུལ་དང། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༢༦༣༢ དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པའོ།། ༣
གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་ལ་གསུམ།་་་༢༧༥ཚི༽ ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་ལྷའི་སྐུ་རྒྱས་གདབ་པ་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་དང། ༢
ཚུ༽ འདུས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་པར་བཤད་པ་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་དང། ༢
ཚེ༽ དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གྲངས་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པའོ།། ༢
དང་པོ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་ལྷའི་སྐུ་རྒྱས་གདབ་པ་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་ལ་གཉིས། ཚི༽་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༢༧༥དྲི་བ་དང་ལན་ནོ།།
༡ དང་པོ་དྲི་བ་ནི།་་་༢༧༥
༢ གཉིས་པ་ལན་ནི།་་༢༧༦
གཉིས་པ་འདུས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་པར་བཤད་པ་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་ལ་གཉིས། ཚུ༽་་་་་་༢༧༧དྲི་བ་དང་ལན་ནོ།།

དཀར་ཆག 53

༡ དང་པོ་དྲི་བ་ནི།་་༢༧༧
༢ གཉིས་པ་ལན་ནི།་་༢༧༨
གསུམ་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གྲངས་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་ལ་གཉིས། ཚེ༽་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༢༨༢དྲི་བ་དང་ལན་ནོ།།
༡ དང་པོ་དྲི་བ་ནི།་་་༢༨༢
༢ གཉིས་པ་ལན་ནི།་་༢༨༤
གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཁེ༽་་་༢༩༡ཛི༽ ཐུན་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། ༥
ཛུ༽ ཐུན་མཚམས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང། ༢
ཛེ༽ བསྐྱེད་རིམ་པས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་དང་གསུམ་མོ།།
དང་པོ་ཐུན་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ལྔ། ཛི༽་་༢༩༡ཝ༽ ཕྲ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར་དང། ་་༢༩༡ཝི༽ བཟླས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང། ༢
ཝུ༽ ཞུ་བ་ལས་གླུས་བསྐུལ་ཏེ་དེའི་ངོར་བཞེངས་པ་དང།
ཝེ༽ དེ་ལ་བསྟོད་མཆོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ་དང། ༣
ཝོ༽ ཉེ་བར་བསྡུ་བའི་ཆོ་ག་དང་ལྔའོ།།
གཉིས་པ་བཟླས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཉིས། ཝི༽་་༢༩༨བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་དང། ་་་༢༩༨ངག་གི་བཟླས་པ་གཉིས་སོ།། ༤
གཉིས་པ་ངག་གི་བཟླས་པ༌ལ་ཚུལ་བཞི།་་་༢༩༩

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 54
དང་པོ་དམ་ཚིག་གི་བཟླས་པ་ནི།་་༢༩༩གཉིས་པ་ཁྱོགས་ཀྱི་བཟླས་པ་ནི།་་༣༠༠གསུམ་པ་ཁྲོས་པའི་བཟླས་པ་ནི། ་་་༣༠༡བཞི་པ་ཁྲོ་བོའ་བཟླས་པ་ནི། ི་་༣༠༡བཟླས་པའི་གྲངས་ནི།་་༣༠༡གསུམ་པ་ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་ཏེ་དེའི་ངོ་བོར་བཞེངས་པ་ནི། ཝུ༽་་༣༠༢བཞི་པ་དེ་ལ་བསྟོད་མཆོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ་ལ་གསུམ། ཝེ༽་་་༣༠༨དང་པོ་བསྟོད་པ་ནི།་་༣༠༨གཉིས་པ་མཆོད་པ་ནི།་་་༣༡༢གསུམ་པ་བདུད་རྩི་མྱང་བ་ནི།་་་༣༡༢ལྔ་པ་ཉེ་བར་བསྡུ་བའི་ཆོ་ག་ནི། ཝོ༽་་་༣༡༤གཉིས་པ་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཉིས། ཛུ༽་་་༣༡༦༡ ལུས་བརྟས་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་ག་ནི། ་་་༣༡༦༢ ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ནི།་་་༣༡༧གསུམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་པས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་ནི། ཛེ༽་་་༣༢༤ལྔ་པ་དེ་ལྟར་བསླབས་པ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཅ༽་་་་་་་་་་་་་་་་་༣༢༥ ཞི༽ བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང། ༢
ཞུ༽ དེ་ལྟར་གོམས་པ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་དངོས་སོ།། ༢
དང་པོ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཞི༽་་་༣༢༥

དཀར་ཆག 55

༡ ཐུན་བཞི་ལ་མངོན་རྟོགས་ཇི་ཙམ་ཞིག་བསྒོམ་པ་དང།་་༣༢༥ ༢ དམིགས་པ་སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་སོ།།་་་༣༢༧གཉིས་པ་དེ་ལྟར་གོམས་པ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཞུ༽་་་༣༣༣༡ རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་བཤད་པ་ནི། ་་༣༣༣༢ ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་བཤད་པ་ནི། ི་་༣༣༤

རིམ་པ་ལྔའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ།་་༣༣༦འདི་ལ་གསུམ།
ཁ ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་དང། ༣
ག འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ།།
དང་པོ་གཞི་དངོས་པོའ་གནས་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཀི་་་༣༣༩ཀ༽ ལུས་སེམས་སོ་སོའ་གནས་ཚུལ་དང། ༢ ིཁ༽ ཐུན་མོང་གི་གནས་ཚུལ་དང།
ག༽ ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།།
དང་པོ་ལུས་སེམས་སོ་སོའ་གནས་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཀ༽ ི་་༣༣༩༡ ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང། ་་༣༣༩༢ སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གཉིས། ་་༣༣༩གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་གནས་ཚུལ། ཁ༽་་༣༤༠གསུམ་པ་ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།། ག༽་་་༣༤༠

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 56
གཉིས་པ་ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། ཁ་་་ ༣༤༡

༡ དང་པོ་རྫོགས་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། ་་་༣༤༢༢ གཉིས་པ་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། ་་་༣༤༣༣ གསུམ་པ་སོ་སོའ་སློབ་ཚུལ་ལོ།། ༢ ིགསུམ་པ་སོ་སོའ་བསླབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། ི་་་༣༤༦༼ཀ དབེན་པ་གསུམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པའི་ཚུལ་དང། ༣
༼ཁ བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པའི་ཚུལ་ལོ།། ༣
དང་པོ་དབེན་པ་གསུམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། ༼ཀ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༣༤༦༼ཀ༽ ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་དང། ༣
༼ཁ༽ ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་དང། ༣
༼ག༽ སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལོ།། ༣
དང་པོ་ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། ༼ཀ༽་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༣༤༦༼ཀི ལུས་དབེན་གྱི་ལམ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ་་༣༤༧༼ཀུ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་ལམ་དངོས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང། ༣
༼ཀེ ལུས་དབེན་དུ་སོར་སྡུད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས་འདུ་བའི་ཚུལ་ལོ།།
ཡུལ་གྱི་གནད་ལ།
༡ གང་དུ་དམིགས་པ་གཏོད་ས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི། ་་་༣༤༧
༢ དེ་ལ་སེམས་ཇི་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ནི།་་་༣༤༨
༣ དེ་ལྟར་སེམས་བཟུང་བ་ལས་མྱོང་བ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། ་་་༣༤༩

དཀར་ཆག 57

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་ལམ་དངོས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། ༼ཀུ་་་་་་་༣༥༡༼ཁི ལུས་དབེན་གྱི་ལམ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་དང། ༣
༼ཁུ རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་དང།
༼ཁེ དེ་ལྟར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ལམ་རྣམས་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པའོ།། དང་པོ་ལུས་དབེན་གྱི་ལམ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། ༼ཁི་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༣༥༡༡ དགའ་བ་བཞིའི་ལམ་སྐྱོང་ཚུལ་དང། ་་་༣༥༡༢ སྟོང་པ་བཞིའི་ལམ་སྐྱོང་ཚུལ་དང། ་་་༣༥༦༣ དགའ་བ་བཞི་དང་སྟོང་པ་བཞི་སྔ་ཕྱི་ཇི༌ལྟར་འབྱུང་བ་སོགས་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པའོ།།་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༣༥༦ གཉིས་པ་ལུས་དབེན་གྱི་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། ༼ཁུ་་༣༥༩༡ སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་ནི། ་་༣༥༩༢ ཕུང་སོགས་ལྷར་སྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་དོན་བཤད་པ་ནི།་་༣༥༩༣ དེའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི། ༤
གསུམ་པ་དེའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་བཞི། ་་༣༦༠༡ དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་ནི། ་་༣༦༠༢ དེ་ཉིད་རིགས་ལྔའི་ལུས་དབེན་ནི། ་་་༣༦༢༣ གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན་ནི། ་་་༣༦༣༤ གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་ནི། ་་་༣༦༣གསུམ་པ་དེ་ལྟར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ལམ་རྣམས་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པའོ།། ༼ཁེ་་༣༦༣གསུམ་པ་ལུས་དབེན་དུ་སོར་སྡུད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས་འདུ་བའི་ཚུལ་ནི། ༼ཀེ་་་་་་་༣༦༣

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 58
གཉིས་པ་ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། ༼ཁ༽་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༣༦༨༼གི སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་དང། ༢
༼གུ གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་དང། ༣
༼གེ གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པ་བཤད་པའོ།།
དང་པོ་སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་ལ་གཉིས། ༼གི་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༣༦༨༼ངི སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཉེ་ཚེ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་དང། ༤
༼ངུ སྔགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ།།
དང་པོ་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཉེ་ཚེ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི། ༼ངི་་་༣༦༨འདི་ལ་བཞི།
༼ཅི སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒོམ་པའི་ཆེ་བ་ནི། ་་་༣༦༩༼ཅུ དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པའི་ཚུལ། ༢
༼ཅེ དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་ལས་ཉམས་མྱོང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ།
༼ཅོ དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་ལམ་མཉམ་རྗེས་སུ་སྐྱོང་ཚུལ་ལོ།། ༢
གཉིས་པ་དམིགས་པ་ལ་སེམས༌གཏོད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ༼ཅུ་་༣༧༠༡ དམིགས་པའི་མཚོན་དོན་མི་ཤིགས་པ་ངོས་གཟུང་བ་ནི།་་༣༧༠ ༢ མཚོན་བྱེད་དམིགས་པ་ཉིད་སྒོམ་ས་གནས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ནི།་་་༣༧༢གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་ལས་ཉམས་མྱོང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ནི། ༼ཅེ་་་༣༧༣བཞི་པ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་ལམ་མཉམ་རྗེས་སུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ༼ཅོ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༣༧༣༡ མཉམ་གཞག་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ནི། ་་་༣༧༤༢ རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ནི། ་་༣༧༤

དཀར་ཆག 59

གཉིས་པ་སྔགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི།་་་༣༧༥གཉིས་པ་གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི། ༼གུ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༣༧༥དེ་ལྟར་ན་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བཤད་པར་བྱ་བ་འདི་ལ་གསུམ།
༼ཆི རླུང་གི་དེ་ཉིད་བཤད་པ་དང། ༣
༼ཆུ སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བཤད་པ་དང། ༥
༼ཆེ རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་དུ་ཟློ་བའི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ཉིད་བཤད་པའོ།། ༥
དང་པོ་རླུང་གི་དེ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གསུམ།་་་༣༧༥༼ཇི རླུང་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི། ་་་༣༧༥༼ཇུ ཕྱེ་བ་སོ་སོའ་དོན་བཤད་པ་དང། ༣ ི
༼ཇེ རླུང་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་ལས་བཤད་པའོ།།
གཉིས་པ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའ་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༼ཇིུ་་༣༧༦༡ རྩ་བའི་རླུང་ལྔའི་དོན་བཤད་པ་ནི། ་་༣༧༦༢ ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔའི་དོན་བཤད་པ་ནི། ་་་༣༨༢༣ རླུང་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དོན་བཤད་པ་ནི། ་་་༣༨༣གསུམ་པ་རླུང་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་ལས་བཤད་པ་ནི། ༼ཇེ་་་༣༨༥གཉིས་པ་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་ལྔ། ༼ཆུ་་༣༨༩༡ སྔགས་བཏུ་བ་ནི། ་་་༣༨༩༢ སྔགས་ཀྱི་བརྡ་ནི། ་་༣༩༡༣ སྔགས་ཀྱི་དོན་ནི། ་་༣༩༢༤ སྔགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི།་་༣༩༢

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 60
༥ སྔགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཨ་ཐུང་བཤད་པ་ནི།།་་༣༩༤གསུམ་པ་རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་དུ་བཟློ་བའི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་ལྔ། ༼ཆེ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༣༩༤༼ཉ རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སྤྱིར་བསྟན་པ། ༤
༼ཉི རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱ་ཚུལ་ཉིད་བཤད་པ།
༼ཉུ རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་མྱོང་བ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ།
༼ཉེ རྡོར་བཟླས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།
༼ཉོ རྡོར་བཟླས་ཀྱི་ལམ་མཉམ་རྗེས་སུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་བཤད་པའོ།། ༣
དང་པོ་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ་ནི། ༼ཉ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༣༩༤༡ རླུང་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གནས་གང་ནས་བྱེད་པ་ནི། ་་༣༩༤༢ ལམ་ཅི་ལ་བྱེད་པ་ནི། ་་༣༩༤༣ ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་བྱེད་པ་ནི། ་་༣༩༦༤ དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་བྱེད་པ་ནི། ་་༣༩༧གཉིས་པ་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱ་ཚུལ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། ༼ཉི་་་༣༩༧གསུམ་པ་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་མྱོང་བ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ནི། ༼ཉུ་་༣༩༨བཞི་པ་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི། ༼ཉེ་་་༣༩༩ལྔ་པ་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་ལམ་མཉམ་རྗེས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༼ཉོ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༣༩༩༡ རྡོར་བཟླས་ཀྱི་ལམ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ནི། ་་༣༩༩༢ རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ནི། ་་༤༠༠༣ དེ་ལྟར་ན་སྙིང་གའི་འཁོར་ལོའ་དབུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པ་ལས་རྡོར་བཟླས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ ིབསྟན་པ་ནི།། ་་་༤༠༠

དཀར་ཆག 61

གསུམ་པ་གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་ནི། ༼གེ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༤༠༣གསུམ་པ་སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། ༼ག༽་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༤༠༤༼ཏི སེམས་དབེན་སྐྱེད་པའི་ཐབས། ༢
༼ཏུ ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་རྣམ་གཞག ༤
༼ཏེ སེམས་དབེན་གང་གི་དོན་དུ་སྐྱེད་པ་བསྟན་པའོ།།
དང་པོ་སེམས་དབེན་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་གཉིས། ༼ཏི་་་༤༠༥༡ ནང་གི་ཐབས་ནི།་་༤༠༥ ༢ ཕྱིའི་ཐབས་ནི།་་་༤༠༦གཉིས་པ་ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་བཞི། ༼ཏུ་་་་་་༤༡༡༼ཐི སྤྱིར་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་ནི། ་་་༤༡༡༼ཐུ སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ནི། ་་་༤༡༢༼ཐེ སྣང་བ་གསུམ་ལས་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ་དང། ༢
༼ཐོ སེམས་དབེན་གྱི་ལམ་རྣམས་མཉམ་རྗེས་སུ་སྐྱོང་ཚུལ་བཤད་པའོ།། ༣
གསུམ་པ་སྣང་བ་གསུམ་ལས་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༼ཐེ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༤༡༧༼དི རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་བ། ༣
༼དུ དེ༌སྣང་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་ཚུལ་དངོས་བཤད་པའོ།།
དང་པོ་རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་བ་ལ་གསུམ། ༼དི་་༤༡༧༡ སྣང་བའི་རང་བཞིན་སོ་གསུམ་ངོས་གཟུང་བ་ནི།་་ ༤༡༧༢ མཆེད་པའི་རང་བཞིན་བཞི་བཅུ་ངོས་གཟུང་བ་ནི། ་་༤༡༨༣ ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་བདུན་ངོས་གཟུང་བ་ནི། ་་་༤༢༠

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 62
གཉིས་པ་དེ་སྣང་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་ནི། ༼དུ་་་༤༢༠བཞི་པ་སེམས་དབེན་གྱི་ལམ་རྣམས་མཉམ་རྗེས་སུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༼ཐོ་་་་་་་་་་༤༢༣༡ མཉམ་གཞག་ཏུ་སྐྱོང༌བའི་ཚུལ་ནི། ་་་༤༢༣༢ རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ནི། ་་༤༢༤༣ སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པའི་ས་མཚམས་བཤད་པ་ནི། ་་༤༢༤གསུམ་པ་སེམས་དབེན་གང་གི་དོན་དུ་སྐྱེད་པ་བསྟན་པ་ནི། ༼ཏེ་་༤༢༤གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༼ཁ་་༤༢༥༼ནི ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་དང། ༢
༼ནུ དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་དང། ༣
༼ནེ དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པའོ།།
དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༼ནི་་༤༢༥༼པི སྒྱུ་ལུས་དངོས་བཤད་པ་དང། ༢
༼པུ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་བཤད་པའོ།། ༢
དང་པོ་སྒྱུ་ལུས་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༼པི་་་༤༢༥༡ སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་བསྒྲུབ་གཞི་གཞི་ལ་གནས་ཚུལ་དང། ་་༤༢༥༢ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དངོས་བཤད་པའོ།། ༤
གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་ལ་བཞི། ་་་༤༢༧༡ སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་ལས་སྒྱུ་ལུས་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། ་་་༤༢༨༢ མདོར་བསྡུས་ཏེ་སྒྱུ་ལུས་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་པ་ནི།་་་༤༢༩

དཀར་ཆག 63

༣ སྒྱུ་ལུས་སྒྱུ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། ་་་༤༣༢༤ སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནི། ་་༤༣༣གཉིས་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༼པུ་་༤༣༤༡ གདམས་པ་འདིའི་ཁུངས་དགོད་པ་དང། ་་་༤༣༤༢ གདམས་པ་དངོས་བཤད་པའོ།། ༣
གཉིས་པ་གདམས་པ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ་་་༤༤༠༡ ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཐོབ་ནས་བསྲེ་བ་བསྒོམ་པ་དང། ་་་༤༤༠༢ གནས་སྐབས་ཇི་འདྲ་བའི་ཚེ་བསྲེ་བ་གང་བསྒོམ་པ་དང། ་་༤༤༡༣ བསྲེ་བ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་དངོས་བཤད་པའོ།། ༢
གསུམ་པ་བསྲེ་བ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ་་་༤༤༡༡ བསྲེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ་དང་།་་༤༤༡༢ བསྲེ་བ་སོ་སོའ་རང་བཞིན་བཤད་པའོ།། ༣ ིགཉིས་པ་བསྲེ་བ་སོ་སོའ་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ི་་་༤༤༢༡ སད་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དང་བསྲེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང། ་་༤༤༢༢ གཉིད་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དང་བསྲེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང། ་་་༤༤༣༣ འཆི་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དང་བསྲེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པའོ།། ༢
གསུམ་པ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དང་བསྲེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༤༤༩༡ བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བའི་བསྲེ་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། ་་་༤༤༩༢ སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་བསྲེ་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། ་་་༤༥༦གཉིས་པ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༼ནུ་་་༤༥༨

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 64
༡ དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བཤད་པ་ནི། ་་་༤༥༨༢ དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༤༦༨༣ དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདི་ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་ཡང་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་ནི། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༤༧༠འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གཉིས་ཏེ།
སྤྱིར་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་འགལ་བ་ནི། ་་༤༧༧ཁྱད་པར་དུ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་རྗེའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། ་་་༤༧༨གསུམ་པ་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་ནི། ༼ནེ་་༤༨༣གསུམ་པ་ལམ་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་ཐབས་སྤྱོད་པ་བཤད་པ་ནི།་་༤༩༡གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། ག་་་༤༩༤

ཟུར་རྒྱན་དང་པོ།
འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྐོར་གྱི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དཔེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན་བྱང་།་་་༤༩༨
ཟུར་རྒྱན་གཉིས་པ།
གསང་འདུས་རིམ་ལྔའི་སྐོར་གྱི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དཔེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན་བྱང།་་༥༠༣ཟུར་རྒྱན་གསུམ་པ།
དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག་གི་སྐོར།་་༥༠༩

༄༅།། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

༄༅།། ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཱ་ཡ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་དག་པའི་རིམ་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ། དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་དེའི་ཞབས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ།། བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ།།

གང་གི་ཞལ་སྒོ་ལས་འོངས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན།།
རྒྱུན་ཏུ་མྱངས་པས་སྲིད་ཞིའི་རྒུད་པ་དག །
དག་བྱེད་ལམ་བཟང་རྒྱུད་ལ་བསྐྲུན་པའི་མགོན།།
མགོན་སྐྱབས་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་འདུད།།

གང་ཞིག་གོམས་པས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོའ་སྐྱོན།། ིསྐུ་གསུམ་གོ་འཕང་སྒྱུར་བྱེད་ལམ་གྱི་མཆོག །
ཏིང་འཛིན་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པ་འཁོར་ལོའ་དཔལ།། ིརྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཤར་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

ཟབ་དོན་ཕུལ་ཕྱིན་དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་རྒྱུད།། ཇི་བཞིན་འགྲེལ་མཛད་ཀླུ་སྒྲུབ་འཕགས་པ་ལྷ།། ཀླུ་བྱང་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་ཟླ་བའི་ཞབས།།
སྙིང་ནས་འདུད་དོ་བརྩེ་བའི་ལྕགས་ཀྱུས་ཟུངས།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 4

ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པའི་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལམ།།
མ་ནོར་གསལ་བྱེད་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་གྱི།།
དོན་རྣམས་གསལ་བྱེད་ཚིག་གསལ་སྒྲོན་མེ་འདི།།
དམ་པས་བསྐུལ་ཕྱིར་འཆད་ལ་སྤྲོ་དགའ་འཕེལ།།
དེ་ཡང་འདིར་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་ལ་གསུམ། སྤྱིར་རྒྱུད་འདིའི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་དང། རྒྱུད་འདིའི་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(སྤྱིར་རྒྱུད་འདིའི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་)ནི། རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་མཚན་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཀུན་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་འདིར་འདུས་པར་གསུངས་ལ། དེས་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གསང་བའི་གནད་ཐམས་ཅད་འདིར་འདུས་པར་བསྟན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་ཀྱང། “ཨེ་མ་ཧོ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བ།།’ བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་འདི་ཡིན།། ‘རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མར་གྱུར།།’ གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱའི་རྒྱུད།།”1

ཅེས་གསུངས་ཤིང། ཡང་རྒྱུད་འདི་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་ཞིང་
རྙེད་པ་དོན་ཆེ་བས་རྒྱུད་འདིའི་དོན་ལ་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་པ་དང། ཉན་པ་དང། འདྲི་བའམ། འདྲིར་འཇུག་པ་དང། ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་པ་དང་མཆོད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཡང། བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེས། རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་འདྲ་བར་བལྟས་ནས་ཕྱག་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང། དེར་མ་ཟད་རྒྱུད་འདིའི་སྒྲུབ་པ་པོའ་དབང་པོ་དེ་གང་གིས་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་དང། དད་པར་ ིབྱེད་ཅིང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ཞིག་འཛིན་པ་ཡན་ཆད་ལའང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་འདྲ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༨བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཨེ་མའོ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བ།།’ ‘རྒྱུད་གྱི་མཆོག་གི་མཆོག་གྱུར་པ།།’ ཞེས་སོ།།

སྤྱིར་རྒྱུད་འདིའི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་སོགས། 5

བར་བལྟས་ནས་ཕྱག་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “གང་ཞིག་ཐུན་བཞིའི་རྡོ་རྗེ་དག་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅིང།།’ མི་སྣང་ལ་སོགས་སྣ་ཚོགས་མཆོག་དང་དམན་གྲུབ་ཅིང་༑༑ བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་འདི་ན་མ་ནོར་ལམ་རྟོགས་པ།། བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་འདྲར་བལྟ་དེ་ལ་རྟག་ཕྱག་འཚལ།། གང་ཞིག་རབ་གསང་འདུས་པའི་རྒྱུད་འདི་ཉན་པ་དང།། འདོན་པར་བྱེད་དང་ཀློག་པ་དང་ནི་སེམས་པ་དང།། མཆོད་པར་བྱེད་པ་དང་ནི་འདྲི་འམ་འདྲིར་འཇུག་པ༑༑ བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་འདྲར་བལྟ་དེ་ལ་རྟག་ཕྱག་འཚལ།།”1

ཞེས་དང། “གང་གིས་གཙོ་བོ་

སྒྲུབ་པ་པོ་མཐོང་རེག་པ་དང།། ལེགས་པར་དྲན་དང་མིང་ཙམ་ངེས་པར་ཐོས་པ་དང།། དད་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ཞིག་འཛིན་པ་དག །བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་འདྲར་བལྟ་དེ་ལ་རྟག་ཕྱག་འཚལ།།”2

ཞེས་གསུངས་སོ།། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས་ཀྱང། “སངས་རྒྱས་

ཀུན་གྱི་འདུས་པའི་རྒྱུད།། ‘གསང་ཆེན་གསང་བ་ཆེས་གསང་བ།།’ གོང་ན་མེད་པའི་ལུང་ཆེན་ནོ།།”3

ཞེས་རྒྱུད་འདིའི་བསྔགས་པ་གསུངས་སོ།། རྒྱུད་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐོར་དུ་དེ་ལྟར་
བསྔགས་པར་མ་ཟད། རྒྱུད་གཞན་ལས་ཀྱང། འདུས་པའི་རྒྱུད་འདི་ལ་བསྔགས་ཏེ། དམར་ནག་གི་རྒྱུད་གཉིས་ལས། “རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་འདུས་པ་སྟེ།། མ་བྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ༑༑”4

ཞེས་གསུངས་སོ།། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང། “དཔལ་ལྡན་འདུས་ལས་མཆོག་གཞན་མེད།། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རིན་ཅེན་གྱུར།། སྙིང་པོ་ལས་ནི་སྙིང་པོ་མཆོག །རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་བླ་མའི་བླ།། བསྟན་དང་བཤད་པ་རྣམ་གནས་ན།། རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རིམ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༧བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘གང་ཞིག་ཐུན་བཞིའི་རྡོ་རྗེ་དག་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་པ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༧བ༣
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི ལྷ་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། ཤོག་གྲངས་༡༥བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་
གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གསང་ཆེན་གསང་ལས་ཆེས་གསང་བ།།’ ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཇ གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༠བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ི
“རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་འདུས་པ་སྟེ།། བྱུང་བར་མ་གྱུར་འགྱུར་བར་མི་འགྱུར་རོ།།” ཞེས་སོ།། གཞན་ཡང་། སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཇ གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༣བ༣ ི

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 6

པ་ཉིད།། འདུས་པ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ།། དེ་ཡིས་དངོས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ།། ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱེད་ཅིང།། མི་ཤེས་རབ་རིབ་སེལ་བྱེད་པ།། སངས་རྒྱས་རིན་ཅེན་ཟ་མ་ཏོག །དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་ཡོངས་སྤངས་ནས།། རྣམ་རྟོག་དུ་མས་བཏགས་པ་ཡིས།། རྨོངས་པ་དངོས་གྲུབ་འདོད་གྱུར་པ།། མཁའ་ལ་ཁུ་ཚུར་རྡེག་པ་དང། ། སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་ལ་འཐུང་བ་བཞིན།།”1

ཞེས་གསུངས་ཤིང། སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང། “ཇི་སྲིད་ཡ་ར་ལ་ཧའི་
བར༑༑ ཀ་ཁ་གྷ་མཐའ་ཎ་ཛའི་མཐའ།། ‘ཏ་དྷའི་མཐའ་དང་མ་མཐར་བཅས།།’ དེ་དེའི་རྩ་བ་ཡི་གེ་གསུམ།། ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཕུང་པོ།། བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཡི།། དཔལ་ལྡན་འདུས་འདི་སྣོད་ཡིན་ཏེ།། དེ་བས་དེ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩེ།།”2

ཞེས་འདུས་པའི་རྩ་
རྒྱུད་འདི། རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་དང། མདོ་སྡེ་ཀུན་གྱི་ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་གྱུར་པས་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་རྩེ་མོར་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཀ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་མིང་མཐའ་ན་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལའང་རྒྱུད་སྡེ་སྟོང་ཕྲག་རེ་རེ་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གའི་དབང་དུ་མཛད་ལ། དེ་ཡང། སྒྲོན་གསལ་ལས་འདུས་པའི་རྒྱུད་འདི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་མིང་མཐའ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སྡེའི་རྩ་བར་བསྟན་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་པས། དབྱངས་ཡིག་གི་མིང་མཐའ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བར་ཡང་བསྟན་པར་སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ་དང། ཀུ་མཱ་རས་བཤད་པ༌ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་དེའི་རྩ་བ་ཡི་གེ་གསུམ།། ཞེས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ། ནཱ་རོ་པས། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་བཤད་པ་ནི། གསང་བ་འདུས་པའི་འདུ་རྒྱུའི་གསང་བ་གསུམ།
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝི པདྨ་བཛྲ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༥ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དཔལ་ལྡན་འདུས་ལས་མཆོག་གཞན་མེད།། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རིན་ཆེན་འགྱུར།། སྙིང་པོ་ལས་ཀྱང་སྙིང་པོ་མཆོག །རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་བླ་མའི་བླ།། བསྟན་དང་བཤད་པའི་རྣམ་གནས་པ།། རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རིམ་པ་ཉིད།། འདུས་པ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ།། དེ་ཡིས་དངོས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ།། ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱེད་ཅིང༌།། མི་ཤེས་རབ་རིབ་སེལ་བྱེད་པ།། སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཏོག །དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་ཡོངས་སྤངས་ནས།། རྣམ་རྟོག་དུ་མས་བརྟགས་པ་ཡིས།། རྨོངས་པ་དངོས་གྲུབ་འདོད་གྱུར་པ།། མཁའ་ལ་ཁུ་ཚུར་རྡོག་པ་དང༌།། སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་ལ་འཐུང་བ་བཞིན།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ད་དྷའི་མཐའ་དང་མ་མཐའ་བཅས།།’ ཞེས་སོ།།

སྤྱིར་རྒྱུད་འདིའི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་སོགས། 7

སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལ་རྒྱུད་ཕྱི་མར་བཤད་པས། འདུ་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་འདུས་པ་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་སྒོ་ནས་བཞག་ན། འདུས་པའི་སྐད་དོད། ས་མཱ་ཛ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་དེའི་རྩ་བ་ཡི་གེ་གསུམ། ཞེས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི། ས་དང་མཱ་དང། ཛ་གསུམ་ལ་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་ཡ་ར་སོགས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་མིང་མཐའ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སྡེ་དེ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ས་མཱ་ཛའི་རྒྱུད་དམ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ཞེས་པའོ།། དེ་ལྟ་ན་ད་ལྟར་གྱི་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་ཚེ་གཅིག་ལ་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ནི་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བརྗོད་བྱ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང། གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ལས། “དཔལ་ལྡན་འདུས་རྗེས་ལམ་གྱིས་ནི།། རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ལ།། དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་ལྷག་ཡིད་འོང།། རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་སོན་གཙོ་བོ་ཡིན།།”1 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་རྫོགས་པར་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལ་དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལྷག་པར་ཡིད་དུ་འོང་བས་རྒྱུད་འདི་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་དང། རྩ་བ་དང། མཆོག་ཏུ་གསུངས་པས། བླ་ན་མེད་པའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་རིགས་སོ༑༑ ཞེས་ཐལ་མོ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ།།
གཉིས་པ་རྒྱུད་འདིའི་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ནི། འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལ་ཤློ་ཀ་ཉི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ཡོད་པའི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་གཅིག་དང། དེ་ལས་བཏུས་པ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་བཅས་པ་བསྡུས་རྒྱུད་ཤློ་ཀ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་གཅིག་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ།། འོ་ན་རྡོ་རྗེ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ ནག་པོ་སྤྱོད་པ། གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༣༤༩བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་ལམ་གྱི་ནི།། རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ལས།། དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་ལྷག་ཡིད་འོང་།། རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་ཡོན་གཙོ་བོ་ཡིན།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 8

སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། “གསང་བ་འདུས་པ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག །”1

ཅེས་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་
ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ནི་བསྡུས་རྒྱུད་ཤློ་ཀ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་འདི་ལ་རགས་རྩིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་ལ་ནི་དྲུག་སྟེ། དེ་ཡང་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལྷའི་དབང་པོས་ཞུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་དང་དྲུག་ཏུ་ངེས་སོ།། འོ་ན་བཤད་རྒྱུད་དྲུག་པོ་དེ། གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ནམ་མིན་སྙམ་ན། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ཡང། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་སོགས་གཞན་ལྔ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་མ་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བྷཱུ་ཏིས། ཀླུའི་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་གསུངས། དེས་མངའ་བདག་བི་སུ་ཀ་པ་ལ། དེས་དཔལ་ལྡན་ས་ར་ཧ་ལ། དེས་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་གསུངས་ནས། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་གཅིག་དང། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་དངོས་སུ་གསན་ནས་རྒྱུད་དོན་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་གཅིག་དང། དེ་གཉིས་ཀ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཀུན་སྙིང་གིས་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་གཅིག་དང་༑ དེ་གསུམ་ཀ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཤཱནྟི་པས་མཛད་པའི་ཚུལ་གཅིག་དང་བཞིའོ།། དེ་ལ་ཨིནྡྲ་བྷཱུ་ཏི། ཀླུའི་རྣལ་འབྱོར་མ། མངའ་བདག་བི་སུ་ཀ་པ། ས་ར་ཧ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་2

བའི་བསྟན་བཅོས་མ་མཛད་ལ་
མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་པས་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་གསང་བ་གྲུབ་པ་མཛད་དོ།། ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཆ རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༥༡ན༤
༢ གཞུང་དུ་‘འབྲེལ་’ཞེས་གསལ་ཡང་དོན་ལ་‘འགྲེལ་’ཡིན་དགོས་པས་བཅོས།

བསྐྱེད༌རིམ་ལ་སློབ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག 9

པ་བཀྲལ་ཚུལ་ནི། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ། མདོར་བྱས་དང། མདོ་བསྲེ་གཉིས་དང། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ། རིམ་པ་ལྔ་དང། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་གཉིས་པའི་“ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང།”1

ཞེས་སོགས་
ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཆད་བྱེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་དང་བཞི་མཛད་དོ།། འཕགས་པ་ལྷས། རྫོགས་རིམ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་རིམ་ལྔའི་དོན་འགྲེལ་སྤྱོད་བསྡུས་སྒྲོན་མེ་དང། བདག་བྱིན་བརླབ་གཉིས་མཛད། ཀླུ་བྱང་གིས་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་ཅིང་རྫོགས་རིམ་ཡང་སྟོན་པ་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་དང། དབང་གི་ཆ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤ་པ་དང། སྟོང་པ་བཞི་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་དང་གསུམ་མཛད། ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རིམ་ལྔའི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་མཇུག་མཛད། ཟླ་བ་གྲགས་པས་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་འགྲེལ་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་དང། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་མཛད། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འདུས་པའི་སྐོར་གཞན་གྱིས་མཛད་པ་ལ། རྗེ་ནཱ་རོ་པས། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་དང་རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་གསལ་བ་གཉིས་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།
དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལ་ལྔ་སྟེ། བསྐྱེད༌རིམ་ལ་སློབ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང། བསྐྱེད་རིམ་ལ་བསླབས་པའི་འབྲས་བུའམ་དགོས་པ་དང། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པའི་གནས་དང། བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཇི་ལྟར་སློབ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང། དེ་ལྟར་བསླབས་པ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་བཤད་པ་དང་ལྔའོ།།
དང་པོ་(བསྐྱེད༌རིམ་ལ་སློབ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་)ནི། འོ་ན་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པ་ལ་གང་ཟག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་སྙམ་ན། དང་པོར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་བློ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༩༤བ༢

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 10

སྦྱངས་པའི་སྒོ་ནས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། དེ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་སྟེ། ཕྱིན་དྲུག་གི་སྤྱོད་པ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ལ་བློ་སྦྱངས། དེ་ནས་བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་དབང་བསྐུར་བ་རྣམ་དག་ཅིག་ཐོབ་པར་བྱས། དེ་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང་བ་ཞིག་དགོས་སོ།། དེ་རྣམས་དགོས་པའི་ཚུལ་ནི། དང་པོར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེས། སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་བློ་སྦྱངས་པའི་སྒོ་ནས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རང་ལ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་མ་སྐྱེས་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་འདོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་འབྱུང་ཞིང། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མེད་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་དང། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན། དབང་ཞུས་ཀྱང་སྔགས་སྡོམ་མི་སྐྱེ་བ་དང། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཇི་ཙམ་བསྒོམས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་མི༌འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ཉན་རང་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་མ་སོང་བ་བཞིན་ནོ།། ཡང་དང་པོར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པའི་གང་ཟག་དེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་དགོས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་རྟེན་དུ་མེད་ན་དབང་ཞུས་ཀྱང་སྔགས་སྡོམ་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་དེས་བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་དབང་བསྐུར་རྣམ་དག་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དབང་མ་ཐོབ་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་ཇི་ཙམ་བསྒོམས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བར་མ་ཟད་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་དེས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང་

བསྐྱེད་རིམ་ལ་བསླབས་པའི་འབྲས་བུའམ་དགོས་པ། 11

བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རྩ་ལྟུང་ལ་སོགས་པས་གོས་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དང་མི་ལྡན་ན། བསྐྱེད་རྫོགས་ཇི་ཙམ་བསྒོམས་ཀྱང་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ།།གཉིས་པ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བསླབས་པའི་འབྲས་བུའམ་དགོས་པ་ནི། དངོས་གྲུབ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་མོ།། དངོས་གྲུབ་ཆུང་ངུ་ལ་བཞི་སྟེ། ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་བཞིའོ།། དེའི་དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་ནད་དང་གདོན་ཞི་བ་སོགས་སོ༑༑ གཉིས་པ་རྒྱས་པའི་དངོས་གྲུབ་ནི། ཚེ་དང་བསོད་ནམས་དང་ཤེས་རབ་རྒྱས་པ་སོགས་སོ།། དབང་གི་དངོས་གྲུབ་ནི། རྒྱལ་པོ་དང་སློབ་མ་སྐལ་ལྡན་སོགས་དབང་དུ་འདུ་བའོ།། དྲག་པོའ་དངོས་གྲུབ་ནི། དགྲ་བོ་སོགས་རྨོངས་རེངས་གསད་བསྐྲད་སོགས་ ིཡིན་ནོ།། དངོས་གྲུབ་འབྲིང་ནི། གྲུབ་པ་བརྒྱད་དེ། དེ་ཡང་གྲུབ༌པ་བརྒྱད་ནི། ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ལས། “རྫས་བརྒྱད་ཡན་ལག་གྲུབ་པ་བཤད།། རི་ལུ་མིག་སྨན་དངོས་གྲུབ་དང།། ས་འོག་རལ་གྲིའི་དངོས་གྲུབ་དང།། ནམ་མཁར་འཕུར་དང་མི་སྣང་དང།། འཆི་བ་མེད་དང་ནད་འཇོམས་སོ།།”1

ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ།། དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ནི། མཆོག་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བྱ་སྟེ་སྒྲོན་གསལ་ལས། “དགོས་པ་ཡང་ནི་བཤད་བྱ་སྟེ།། ཞི་སོགས་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དང།། དེ་བཞིན་གྲུབ་པ་བརྒྱད་དང་ནི།། སངས་རྒྱས་ཀྱང་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ།།”2 ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། ཡང་དངོས་གྲུབ་གསུམ་པོ་དེ་བསྡུ་ན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་དང། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་བམ། ཐུན་མོང་དང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཏུ་འདུ་ལ། དེ་ཡང་འདུ་ཚུལ་ནི། ཆུང་འབྲིང་གཉིས་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་བམ། ཐུན་མོང་བའི་དངོས་གྲུབ་ཏུ་འདུ་ཞིང། དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༠ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྫས་བརྒྱད་ཡན་ལག་སྒྲུབ་པ་བཤད།། རིལ་བུ་མིག་སྨན་དངོས་གྲུབ་དང།། ས་འོག་རལ་གྲིའི་དངོས་གྲུབ་དང།། ནམ་མཁར་འཕུར་དང་མིག་སྨན་དང།། འཆི་བ་མེད་དང་ནད་འཇོམས་དང།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢བ༢

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 12

ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་བམ། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཏུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ།། གལ་ཏེ་དངོས་གྲུབ་གསུམ་པོ་དེ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། བསྐྱེད་རིམ་ཙམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་གསུམ་ག་ཐོབ་ནུས་སམ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་དངོས་གྲུབ་ཆུང་འབྲིང་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་ཙམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ནུས་ཀྱང། ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ལ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྗེས་སུ། རྫོགས་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་ཏེ་ཐོབ་དགོས་པས། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ།། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ནས། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་བསྐྱེད་རིམ་ཚང་བ་ལ་བསླབས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་མི་དགོས༌ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་ཚང་བ་མཐར་མ་ཕྱིན་པར་རྫོགས་རིམ་ཙམ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བྱར་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུང་ངོ་།། རང་ལུགས་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ཚང་བ་མཐར་མ་ཕྱིན་པར་རྫོགས་རིམ་བསྒོམས་པ་ལས་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་ཚང་བ་ལ་བསླབས་པ་མཐར་མ་ཕྱིན་པར། རྫོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། “བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལེགས་གནས་ཤིང།། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་རྣམས་ལ།། ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།། སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས།།”1

ཞེས་དང། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང། “སེམས་ཅན་དང་པོའ་ལས་ ིཅན་རྣམས།། དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ།། ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།། ‘སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས།།”2

ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། འོ་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཚང་བ་
ལ་བསླབས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ། རྫོགས་རིམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ཡིན་ན། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་རྫོགས་རིམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༤༥ན༦
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༦༠བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཐ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གཞག །’ཅེས་སོ།།

བསྐྱེད་རིམ་ལ་བསླབས་པའི་འབྲས་བུའམ་དགོས་པ། 13

བསླབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཡི་དམ་གྱི་ལྷས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་དང། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་འདག་པ་དང། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པའི་སྒོ་ནས། རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་བསྒྲུབ་པ་དང། འགལ་རྐྱེན་སེལ་བ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་མོད། གཙོ་བོར་ནི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱིས། ཐ་མལ་གྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོའ་སྣང་ཞེན་གྱི་ས་བོན་སྦྱངས་པའི་སྒོ་ནས། སྐུ་གསུམ་ ིདུ་དངོས་སུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ༌དང་རྣམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་རྫོགས་རིམ་དེའི་སྔོན་དུ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ་མི་མཐུན་ཀྱང་ཡིད་ངོར་མཐུན་པར་མོས་ཤིང། སྐུ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྒྱུར་བ་མེད་ཀྱང་ཡིད་ངོར་སྐུ་གསུམ་དུ་མོས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོའ་སྣང་ཞེན་མངོན་གྱུར་འགོ་ ིམནན་པའི་སྒོ་ནས། རྫོགས་རིམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རྣམས་དང་གཞིའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་རྣམ་པ་མཐུན་ཚུལ་དང། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་གང་དང་གང་གིས། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆ་གང་དང་གང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། འདི་དག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་ཞིབ་མོར་འོག་ཏུ་འཆད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། མདོར་ན་ལམ་འདིའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་དང། སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཐུགས་ཆོས་ ིཀྱི་སྐུའམ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ལ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། དེའི་སྔོན་དུ་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བའི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་དགོས། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། དེའི་སྔོན་དུ་ཟུང་འཇུག་གི་ཡ་གྱལ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་སམ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེ་ཐོབ་དགོས། དེ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། དེའི་སྔོན་དུ་ལུས་ཀྱི་རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 14

གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྡུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔེའི་འོད་གསལ་དང༌བཅས་པའི་སེམས་དབེན་ཐོབ་དགོས། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་དེའི་སྔོན་དུ་སྙིང་གའི་དྷཱུ་ཏཱིར་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་པར་ནུས་པའི་ངག་དབེན་ཐོབ་དགོས། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་དེའི་སྔོན་དུ་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣར་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་པར་ནུས་པའི། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་ཐོབ་དགོས། རྫོགས་རིམ་དེ་རྣམས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། དེའི་སྔོན་དུ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྐུ་གསུམ་དུ་འཁྱེར་བའི་ལམ་འཁྱེར་ཚང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་ཚང་བ་ཞིག་ལ་མཐར་ཕྱིན་པར་སློབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། གོ་རིམ་འདི་དག་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པ་ནས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་སློབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དང། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གང་ཟག་ལམ་མཐོན་པོ་ནས་ཕྱིས་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ངེས་པ་ཅན་དུ་མི་དགོས་སོ།། འོ་ན་རྫོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་ཚང་བ་ཞིག་ལ་སློབ་དགོས་ན། རྫོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཚང་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་འདྲ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་ཚང་བ་དེ་ལ༑ རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པར་བསྐྱེད་རིམ་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིར་གསུངས་པ། སྒྲོན་གསལ་གྱིས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནས། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་ལ་བཤད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་པ་གཅིག་དང། ཡང་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པར། “ཡང་ན་རྡོ་རྗེ་བཞི་དག་གི། བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན་པས་བསྙེན་པ་བྱ།།”1

ཞེས་པ་དེས། བསྐྱེད་རིམ་
བསྡུས་པ་གཅིག་བསྟན་པ། སྒྲོན་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད༌པ་ནས། ཡབ་ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་སུ་ཡི་གེ་འགོད་པའི་བར་ལ་གསུངས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྡུས་པ་གཅིག་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༡བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡང་ན་རྡོ་རྗེ་བཞི་དག་གིས༑༑ བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན་པས་བསྙེན་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

བསྐྱེད་རིམ་ལ་བསླབས་པའི་འབྲས་བུའམ་དགོས་པ། 15

དང་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང། “ཡང་ན་རྡོ་རྗེ་བཞི་དག་གི། བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན་པས་བསྙེན་པ་བྱ།།”1

ཞེས་པས་བསྐྱེད་རིམ་བསྡུས་པ་བསྟན་པ་སྒྲོན་གསལ་གྱི་བཤད་
ཚུལ་ནི། སྒྲོན་གསལ་དུ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “དང་པོ་སྟོང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སྟེ།། གཉིས་པ་ས་བོན་བསྡུས་པའོ།། གསུམ་པ་གཟུགས་ཉིད་རྫོགས་པ་སྟེ།། བཞི་པ་ཡི་གེ་དགོད་པའོ།།”2 ཞེས་གསུངས་པ་དྲངས་ནས་བཤད་ལ། དེ་ཡང་། དང་པོ་སྟོང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སྟེ།། ཞེས་པས༑ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པའི་བར་བསྟན། གཉིས་པ་ས་བོན་བསྡུས་པའོ།། ཞེས་པས། ཧཱུཾ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ནས་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་བར་བསྟན། གསུམ་པ་གཟུགས་ཉིད་རྫོགས་པ་སྟེ།། ཞེས་པས༑ དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ལུས་དཀྱིལ་བཀོད་ཟིན་པའི་བར་བསྟན། བཞི་ ིཔ་ཡི་གེ་དགོད་པའོ།། ཞེས་པས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ཡི་གེ་དགོད་པ་ནས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་ལ་ཡི་གེ་དགོད་པའི་བར་བསྟན་ནོ།། དེས་ན་རྫོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་ཚང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་དེ་ལ། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་པོ་དེ་མ་གཏོགས་པ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཤད་པ་མེད་པས། ལྷ་ཡབ་ཡུམ་རྐྱང་པ་སྒོམ་པ་དང། དཔའ་བོ་གཅིག་པ་སྒོམ་པ་སོགས་ནི་རྫོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི༌བསྐྱེད་རིམ་དུ་མི་རུང་བས༑ རྫོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དེ་ལ། སྦྱང་གཞི་སྐྱེ་ཤི་བར་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་ཚང་བ་གཅིག་དང། སྦྱངས་འབྲས་སྐུ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་ཚང་བ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་དགོས་སོ།། འོ་ན་ད་ལྟར་གྱི་ཚེ་འདི་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༡བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡང་ན་རྡོ་རྗེ་བཞི་དག་གིས༑༑ བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན་པས་བསྙེན་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དང་པོ་སྟོང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སྟེ།། གཉིས་པ་ས་བོན་བསྡུ་བ་ཡིན།། གསུམ་པ་གཟུགས་ནི་རྫོགས་པ་སྟེ།། བཞི་པ་ཡི་གེ་དགོད་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 16

ལྟ་བུ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་མ་བསྒོམས་པར། རྫོགས་རིམ་ཉིད་བསྒོམས་པ་ལས། རྫོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེ་བ་མེད་དམ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་མོད། གང་ཟག་དེ་ལྟ་བུས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་རྣམས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་པ་ལས། ཚེ་འདིར་རྫོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེ་བ་སྔ་མར་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་ཚེ་འདིར་སྦྱོར་ལམ་མ་བསྒོམས་པར་ཡང་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་འོང་བ་མི་འགལ་བ་དང། བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས། “གང་ཟག་དང་པོའ་ིལས་ཅན་ལ།། རིམ་གྱིས་པ་ནི་བསྟན་པར་བྱ།། གང་ཟག་སྦྱངས་པའི་འཕྲོ་ཅན་ལ།། ཅིག་ཅར་བ་ནི་བསྟན་པར་བྱ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྫོགས་རིམ་དམའ་བ་རྣམས་སྐྱེ་བ་སྔ་
མར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་འདི་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་དམའ་བ་ནས་མ་ཁྲིད་པར་མཐོན་པོ་ནས་ཁྲིད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ།།
གསུམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པའི་གནས་ནི། མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དང། ཆུ་ཡིད་དུ་འོང་བས་བརྒྱན་པའི་གནས། རི་བོ་སོགས་སྐྱེ་བོའ་རྒྱུན་ལུགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་གནས་ ིཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཏུ། འཇམ་པའི་གདན་ལ། སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་གིས་ཁ་ཤར་དུ་ཕྱོགས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། མདོར༌བྱས་ལས། “དགོན་པ་ཆེན་པོའ་ས་ཕྱོགས་ནི།། ‘མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་སོགས་པས་བརྒྱན།།’ རི་བོ་དབེན་པ་ ིདག་ཏུ་ནི།། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་བསྒྲུབ།། འཇམ་པའི་སྟན་ལ་འདུག་ནས་ནི༑༑ ‘སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་ལེགས་གནས་ཤིང།།’ ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་འཛིན་གནས།། གནས་བསྲུང་བ་ནི་བསམ་པར་བྱ།།”2

ཞེས་གསུངས་སོ།།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ཀཱ་དཔེ། ཤོག་གྲངས་༢༧༡ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེས་ན་སྦྱངས་པའི་འཕྲོ་ཅན་ལ།། ཅིག་ཅར་བ་ནི་བསྟན་པར་བྱ།། སེམས་ཅན་དང་པོའ་ལས་ཅན་ལ།། རིམ་གྱིས་པ་འདི་བསྟན་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།། ི
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་དྲུག་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན།།’ ‘སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་ལེགས་གནས་ཏེ།།’ ཞེས་སོ།།

མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག 17

བཞི་པ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཇི་ལྟར་སློབ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་དང། མངོན་རྟོགས་དངོས་སོ།། དང་པོ་(མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་)ལ་གསུམ། སྔོན་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་དང། མཐུན་རྐྱེན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྡོམ་པ་སོགས་གཟུང་བ་དང། འགལ་རྐྱེན་འགོག་པའི་ཕྱིར་བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པའོ།། དང་པོ་(སྔོན་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྔོན་འགྲོ་གཏོར་མ་དང། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས་སོ།།
དང་པོ་(སྔོན་འགྲོ་གཏོར་མ་)ནི་སྔོན་འགྲོ་གཏོར་མ་བྱེད་པ་ལ་རང་ཉིད་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པས། རང་ཉིད་ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་དམ་སྐད་ཅིག་གིས་དཀྲོངས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད། དེ་ནས་ནང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརླབས། ནང་མཆོད་དེས། མཆོད་པ་དང་གཏོར་མ་རྣམས་ལ་གཏོར་ཏེ། བསང་སྦྱང་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་བསང་བ་དང། སྦྱང་བ་གཉིས་ལས། གསང་བ་ནི་ཕལ་ཆེར་རང་རང་གི་ལས་སྔགས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྔགས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། སྦྱང་བ་ནི་སྭ་བྷཱ་བའམ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་གང་རུང་གིས་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་དེའི་དོན་ནི༑ མཆོད༌རྫས་རྣམས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངང་དུ་སྦྱངས་ཏེ། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད༑ མཆོད་རྫས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བར་མོས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་ནི། སྔོན་དུ་ས་བོན་བསྐྱེད། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཕྱག་མཚན་དང་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྐུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྐད་ཅིག་གིས་དཀྲོངས་བསྐྱེད་ནི། དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ལྟ་བུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱེད་དོ།། གཏོར་མགྲོན་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་ནི། འོག་ཏུ་འཆད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ་གསུམ། བྱིན་གྱིས་རློབ་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 18

པ་པོ་དང། བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ཚུལ་དང། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་མཆོད་རྫས་རྣམས་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ཡུལ་གང་ལ་འབུལ་བའོ།། དང་པོ་ནི་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་པོ་རང་ཉིད་སྐབས་འདིར་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་གསལ་ཞིང། དེའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་བྱིན་གྱིས་རློབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ལ། བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་པོ་དང། བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་བའི་མཆོད་རྫས་རྣམས་ལ་མ་དག་པའི་སྣང་བ་སྦྱངས་ཏེ། དག་པའི་སྣང་བ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་དགོས་པས་སོ།། གཉིས་པ་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཚུལ་ལ་བཞི། བསང་བ་དང། སྦྱང་བ་དང། མཆོད་པའི་བསྐྱེད་ཆོག་དང། བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་སྔགས་སོ།། དང་པོ་བསང་བ་དང། གཉིས་པ་སྦྱང་བ་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ། གསུམ་པ་མཆོད་པའི་བསྐྱེད་ཆོག་ནི། སྦྱང་བའི་སྐབས་སུ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱའི་སྔགས་ཀྱིས་མཆོད་རྫས་རྣམས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངང་དུ་སྦྱངས་ཏེ། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད། ཆུ་གཉིས་ཉེར་སྤྱོད་ལྔ༌དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཤར་བར་མོས་ཏེ། ཨ་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་ཕྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བའི་ནང་དུ་ཆུ་གཉིས་ཉེར་སྤྱོད་ལྔ་རྣམས་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ། ཨ་པ་པུ་དྷུ་ཞེས་སོགས་རྣམས་ཀླད་ཀོར་གྱིས་བརྒྱན་པས། ཨཾ་པཾ་པུཾ་དྷུཾ་ཞེས་སོགས་རྣམས་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། བཞི་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་སྔགས་ནི། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གི་བར་དུ་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་སྤེལ་ནས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མཆོད་རྫས་རྣམས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ།། གསུམ་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་མཆོད་རྫས་རྣམས་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ཡུལ་གང་ལ་འབུལ་བ་ནི། དུས་བདག་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་མཇུག་བསྟོད་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུའོ།། ཡུལ་ནི་རང་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མོས་པ་དེ་ལ་འབུལ་ལོ།།
གསུམ་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས་ནི། སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། “སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐུ་གཅིག་པུ།། པད་དཀར་ཟླ་བའི་དབུས་གནས་ཤིང།། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་རྒྱན་སྤྲས་པ།།

མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག 19

རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལེགས་དམིགས་ཤིང།། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཆོ་ག་བཞིན།། ཉི་ཤ་རྩ་ནི་རེ་རེ་བཟླས།། ལྟུང་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་གྱུར་པས།། འཕེལ་བ་རུ་ནི་མི་འགྱུར་ཞེས།། གྲུབ་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པས།། ཐུན་མཚམས་སུ་ནི་སྤྱད་པར་བྱ།། འབུམ་ཕྲག་གཅིག་ནི་བཟླས་གྱུར་ན།། རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་འགྱུར།།”1

ཞེས་གསུངས་པས་
ཐུན་སྟོད་སྨད་ཀྱི་མཚམས་དང་བདག་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་མཇུག་ལྟ་བུར་བྱ་བར་འོས་ནའང། གོང་དུ་བྱེད་པ་འདི་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན༌ལ་འདུག་པ་ལྟར་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་ནས་སྔགས་བཟླ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ། སངས་རྒྱས་དང། ཆོས་དང། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། ཡིད་ཀྱི་རོལ་པ་ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་བསྟན། གཉིས་པ་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་ལས། ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་བསྟན། གསུམ་པ་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། འཆིང་བ་ཀུན་ལས། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་པོ་དེས་སྟོན་ནོ།། གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། བསམ་དང་ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་པུ་དེས་བསྟན་ནོ།། གསུམ་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་ནས་སྔགས་བཟླ་བ་ནི། རང་གི་སྤྱི་བོར་པཾ་ལས་པདྨ་ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་སླའོ།།གཉིས་པ་མཐུན་རྐྱེན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྡོམ་པ་སོགས་གཟུང་བ་ལ་བཞི། ཚོགས་ཞིང་སྤྱན་འདྲེན་པ་དང། དེ་ལ་མཆོད་པ་དང། དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང། དེ་ལ་སྡིག་པ་བཤགས་ནས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟི སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ། སྙིང་པོ་རྒྱན། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༨ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐུ་གཅིག་པོ།། པད་དཀར་ཟླ་བའི་དབུས་གནས་ཤིང༌།། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་རྒྱན་སྤྲས་པའི།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལེགས་དམིགས་ཤིང༌།། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཆོ་ག་བཞིན།། ཉི་ཤ་རྩ་ནི་རེ་རེ་བཟླས།། ལྟུང་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་གྱུར་པ།། འཕེལ་བ་རུ་ནི་མི་འགྱུར་ཞེས།། གྲུབ་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པས།། ཐུན་མཚམས་སུ་ནི་སྤྱད་པར་བྱ།། འབུམ་ཕྲག་ཏུ་ནི་བཟླས་གྱུར་ན།། རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་འགྱུར༑༑” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 20

གཟུང་བའོ།། དང་པོ་(ཚོགས་ཞིང་སྤྱན་འདྲེན་པ་)ནི། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པ་མདོར་བྱས་དང། མདོ་བསྲེ་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “རྡོ་རྗེ་བླ་མའི་གནང་བ་ཐོབ་ནས་རང་གི་འདོད་པའི་ལྷའི་དྲུང་དུ་ཨརྒྷཾ་ཕུལ་ཏེ༑”1

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། ཚོགས་ཞིང་ལ་མཆོད་ཡོན་འབུལ་བ་དངོས་སུ་གསུངས་པས་མཆོད་པ་གཞན་རྣམས་མཚོན་ནུས་སོ།། སྡོམ་པ་སོགས༌གཟུང་བ་ནི། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ ིའཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིམ་པས་བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།།”2

ཞེས་གསུངས་པའི་སྙིང་རྗེས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་སོགས་ཀྱང་མཚོན་ནུས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མདོར་བྱས་ལས། “རྣམ་རྟོག་བག་ཆགས་ཉེས་པ་ཡིས།། འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་རྣམ་རྨོངས་ལ།། ‘བློ་དང་ལྡན་པས་ལེགས་བལྟ་སྟེ།།’ རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱིས་སྦྱང་བར་བྱ།།”3

ཞེས་གསུངས་པ་དང། མདོ་བསྲེ་
ལས༑ “སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའ་སེམས་བསྐྱེད་དེ།” ི 4

ཞེས་གསུངས་
པས་ཀྱང། སྙིང་རྗེས་མཚོན་ནས་ཐུན་མོང་ཡིན་མིན་གྱི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་སོགས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་ཚོགས་ཞིང་སྤྱན་འདྲེན་པ་ནི། རང་མི་བསྐྱོད་པར་གསལ་ཞིང་དེའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པའི་ཐུགས་ཀའི་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཉི་མའི་སྟེང་གི་ས་བོན་ཧཱུཾ་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་བླ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚོགས་ཞིང་དུ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྱན་འདྲེན་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༩༦བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་
རྗེ་བླ་མའི་གནང་བ་ཐོབ་ནས་རང་གི་འདོད་པའི་ལྷའི་མདུན་དུ་ཨརྒ་ཕུལ་ཏེ།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༩༦བ༢
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༡བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘བློ་
དང་ལྡན་པས་ལེགས་བལྟས་ཏེ།།’ ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༡ན༥

མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག 21

པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་སྤྱན་འདྲེན་པ་པོ་རང་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པར་གསལ་ཞིང་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས་བྱེད་པ་ནི། མི་བསྐྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདིར་ལྷ་སྤྱན་འདྲེན་པ་དང། སྤྲོ་བསྡུ་རྣམས་མི་བསྐྱོད་པ་ཞི་དྲག་གང་རུང་གིས་བྱེད་དགོས་པས། འདིར་མི་བསྐྱོད་པ་ཞི་བའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་གང་ནས་སྤྱན་འདྲེན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནི། མངོན་བརྗོད༌ལས། “སྔོན་གྲུབ་པ་ནི་བསྐུལ་ནས་ནི།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། དང་པོ་
གང་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བྱ་ཞིང། ཡང་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ཞེས་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བྱས་ནས། དེའི་ངང་ལས་གཟུགས་སྐུའི་རྣམ་པར་སྤྱན་འདྲེན་པ་ལའང་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་སྤྱན་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང། གཞན་ཡང་འོག་མིན་ནས་སྤྱན་འདྲེན་པ་དང་གནས་བྱེ་བྲག་པ་ནས་སྤྱན་འདྲེན་པའང་ཡོད་པས། འདིར་བར་པ་ལ་བྱའོ།།
གཉིས་པ་དེ་ལ་མཆོད་པ་ལ་གཉིས། མཆོད་པ་སྤྲོས་ནས་འབུལ་བའི་ཚུལ་དང། མཆོད་པ་འབུལ་བའི་སྔགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(མཆོད་པ་སྤྲོས་ནས་འབུལ་བའི་ཚུལ་)ནི། མཆོད་ཡོན་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན། རང་མི་བསྐྱོད་པར་གསལ་ཞིང་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པའི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ཧཱུཾ་ལས། མཆོད་ཡོན་ཐོགས་པའི་ལྷ་མོ་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྤྲོས་ཏེ། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཨཱརྒྷཾ། ཞེས་པ་ནས། ས་མཱ་ཡ་ཤྲཱི་ཡེ་ཨཱཿཧཱུཾ། ཞེས་བརྗོད་དེ་འབུལ་བ་ཡིན་ལ༑ དེ་ཡང་འགོར་ཨོཾ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཕར་སྤྲོ་བ་དང། མཇུག་ཏུ་ཧཱུཾ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྡོ་རྗེ་བསྡུ་བའི་ཕྱག་རྒྱས་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་དང་བཅས་པས་ལྷ་མོ་རྣམས་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་ཚུར་སྡུད་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་སྔགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་མཆོད་པ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མངོན་བརྗོད་བླ་མ། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༥༤ན༢

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 22

འབུལ་བའི་སྔགས་འདི། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། “དེ་ནས་ཆོ་ག་བཞིན་ལེགས་མཆོད༑༑ སིལ་སྙན་གླུ་སོགས་མཆོད་པ་དང།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དབུལ༌བར་བྱ།། རང་རང་སྔགས་དང་གོ་རིམ་བཞིན།། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ།། པུཥྤེ་པཱུ་ཛ་མེ་གྷ་དང།། ས་མུ་དྲ་དང་སྥ་ར་ཎ།། ས་མཱ་ཡ་དང་ཤྲཱི་ཡེ་ཨཱཿཧཱུཾ།། མཆོད་པའི་སྔགས་ནི་རྗེས་སུ་བརྗོད།། རྫས་རྣམས་ཀུན་ལ་རང་མིང་ནི།། གཟུང་བ་ལ་སོགས་སྔ་མ་བཞིན།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་
འདིས་བསྟན་ལ། དེའི་སྔགས་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་མེ་ཏོག་གི་མཆོད་པ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འཕྲོ་བ་དམ་ཚིག་བཞིན་དུ་བཞེས། ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང། པུཥྤེ་ནི་མེ་ཏོག་དང། པཱུ་ཛ་ནི་མཆོད་པ་དང། མེ་གྷ་ས་མུ་དྲ་ནི་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་དང། སྥ་ར་ཎ་ནི་འཕྲོ་བ་དང། ས་མཱ་ཡ་ཤྲཱི་ཡེ་ནི་དམ་ཚིག་བཞིན་དུ་བཞེས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ།། དེས་ཉེར་སྤྱོད་དང་འདོད་ཡོན་ལྔ་གཞན་རྣམས་ལའང་རིགས་འགྲེའོ།།
གསུམ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། “གང་ཞིག་གཟུགས་དང།’ ཞེས་པ་ནས། ‘བྱང་ཆུབ་སེམས་འདྲ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།”2

ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
གསུམ་སྟེ། འདི་དག་ནི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ཚིག་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན༑ ཚིགས་བཅད་དང་པོའ་དོན་ནི། ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡུལ་གང་ཞིག །ཟབ་གསལ་གཉིས་ ིམེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྷའི་འཁོར་ལོར་ཤར་བ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། གཟུགས་ཕུང་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་རྣམ་སྣང་དང། དེ་བཞིན་དུ་རིམ་པ་བཞིན་ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ།
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༥༧ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནས་ཆོ་ག་བཞིན་ལེགས་མཆོད།། སིལ་སྙན་གླུ་ལ་སོགས་པ་དང་།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དབུལ་བར་བྱ།། རང་རང་སྔགས་དང་གོ་རིམས་བཞིན།། ཨོྃ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ༑༑ བུཥྤ་པཱུ་ཛཱ་མེ་གྷ་དང་།། ས་མུ་དྲ་དང་སྥ་ར་ཎ།། ས་མ་ཡ་དང་ཤྲི་ཡེ་ཨཱཿ།། ཧཱུྃ་གི་སྔགས་ནི་རྗེས་སུ་བརྗོད།། རྫས་རྣམས་ཀུན་ལ་རང་མིང་ནི།། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྔ་མ་བཞིན།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༧ན༣

མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག 23

རིན་འབྱུང། འོད་དཔག༌མེད། དོན་གྲུབ། མི་བསྐྱོད་པ་དང། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་དང། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་ཀུན་བཟང་དང། དབང་པོ་དྲུག་སྟེ། མིག་གི་དབང་པོ་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་ས་སྙིང་དང། ཞེས་པ་ནས། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་བྱམས་པ་དང། སའི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་སྤྱན་མ་དང། ཞེས་པ་ནས། ནམ་མཁའི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་འཇམ་དཔལ་དུ་ཤར་བ་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྷའི་འཁོར་ལོར་ཤར་བ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་རྣམ་སྣང་ནས་འཇམ་དཔལ་གྱི་བར་གྱི་ལྷ་དེ་དག་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་སྙམ་ན། ལྷ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ། རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་སྤང་རྟོགས་རྫོགས་པར་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ནོ།། གལ་ཏེ་སྐབས་འདིར་ཀུན་བཟང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་དག་དང། བྱམས་པ་ཡིད་དབང་གི་རྣམ་དག་དང། འཇམ་དཔལ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཏུ་བཤད་པ་རྣམས་དང། སྐབས་གཞན་དུ་ཀུན་བཟང་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་དག་དང། བྱམས་པ་རྩ་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་དག་དང། འཇམ་དཔལ་ཡིད་དབང་གི་རྣམ་དག་ཏུ་བཤད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལ་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ལྷ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྣམ་དག་དུ་མ་སྦྱར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཚིགས་བཅད་གཉིས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡུལ་གང་ཞིག །ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྷའི་འཁོར་ལོར་ཤར་བ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། དེའི་ཤར་ཚུལ་ནི། གཏི་མུག་སྟེ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དང་ཉེས་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དང། འདོད་ཆགས་ཆོས༌བཅས་ཏེ་རྟ་མགྲིན་དང། རྡོ་རྗེ་སྟེ་བགེགས་མཐར་བྱེད་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྷའི་འཁོར་ལོར་ཤར་བ་དེ་ཡིན་ནོ།། ཁྲོ་བོ་བཞི་ལ་གཏི་མུག་ཅེས་སོགས་ཟེར་བ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། གཏི་མུག་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་སྣང་ཡིན་ལ། གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དེའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་དང། ཉེས་པ་ནི་སྐབས་འདིར་སྤྱི་མིང་བྱེ་བྲག་ལ་བཏགས་ཏེ་ང་རྒྱལ་ལ་བྱེད་ལ་ང་རྒྱལ་རྣམ་པར་དག་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 24

པ་རིན་འབྱུང་ཡིན་པས། ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དེའི་རིགས་ཡིན་པ་དང། འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་དག་པ་འོད་དཔག་མེད་ཡིན་པས། རྟ་མགྲིན་དེའི་རིགས་ཡིན་པ་དང། རྡོ་རྗེ་ནི་སྐབས་འདིར་དོན་གྲུབ་ཡིན་པས། བགེགས་མཐར་བྱེད་དེའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཡིན་པས་སོ༑༑ ཁྲོ་བོ་དེ་རྣམས་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་སྙམ་ན། རིག་པ་སྟེ་རིག་མ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དང། དུས་རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་འབྲེལ་བས༑ ཆོས་ཅན་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་རྣམས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བས་མྱོས་པའི་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་སུ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ། རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་སྤང་རྟོགས་རྫོགས་པར་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ནོ།། ཚིགས་བཅད་གསུམ་པའི་དོན་ནི༑ ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡུལ་གང་ཞིག །ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྷའི་འཁོར་ལོར་ཤར་བ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། དེའི་ཤར་ཚུལ་ནི། སྡུད་དང་ཞེས་པ་འདོད་རྒྱལ་དང། དགའ་དང་ཞེས་པ་དབྱུག་སྔོན་ཅན་དང། རྣམ་པ་ཞེས་པ་སྟོབས་པོ་ཆེ་དང། མི་འགྱུར་དང་ཞེས་པ་མི་གཡོ་བ་དང། རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་གནོད་མཛེས་དང། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཞེས་པ༌གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྷའི་འཁོར་ལོར་ཤར་བ་ཡིན་ནོ།། ཁྲོ་བོ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་སེམས་སུ་རྗེས་རྟོགས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། སེམས་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་ཡིན་པས་སོ།། ཁྲོ་བོ་དེ་རྣམས་རིགས་གང་ཡིན་པ་ནི༑ མི་གཡོ་བ་ནི། རྨོངས་དང་ཞེས་པའི་རྨོངས་པ་ནི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། མ་རིག་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་རྣམ་སྣང་ཡིན་པས། རྣམ་སྣང་གི་རིགས་དང། གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོ་སྒྱུར་བ་དང། གནོད་མཛེས་གཉིས་ནི། ཞེ་སྡང་ཞེས་པ་ཞེ་སྡང་རྣམ་པར་དག་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ཡིན་པས་དེའི་རིགས་དང། དབྱུག་སྔོན་ཅན་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེས་པ་འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་དག་པ་འོད་དཔག་མེད་ཡིན་པས་དེའི་རིགས་དང། འདོད་རྒྱལ་ནི་ཉེས་པ་ཞེས་པ༑ སྤྱི་མིང་བྱེ་བྲག་ལ་བཏགས་ཏེ་ང་རྒྱལ་ལ་བྱ་ལ་དེ་རྣམ་པར་དག་པ་རིན་འབྱུང་ཡིན་

མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག 25

པས་དེའི་རིགས་དང། སྟོབས་པོ་ཆེ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པ་སྐབས་འདིར་དོན་གྲུབ་ལ་བྱེད་པས་དེའི་རིགས་ཡིན་པས་སོ།། ཁྲོ་བོ་དེ་རྣམས་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ། རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་སྤང་རྟོགས་རྫོགས་པར་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ནོ།། བཞི་པ་དེ་ལ་སྡིག་པ་བཤགས་ནས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་ལ། སྡིག་པ་བཤགས་པ་དང། དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང། རང་གཞན་གྱི་དགེ་བ་བསྔོ་བ་དང། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐུན་མོང་བའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་དང། ལམ་ལ་བརྟེན་པར་དམ་བཅའ་བ་དང། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་དང་བདུན་ནོ།།
དང་པོ་(སྡིག་པ་བཤགས་པ་)ནི། བཤགས་པར་བྱ་བ་གང་ཞིག །དུས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས༌གནས་སྲིད་པའམ་འཁོར་བའི་ཆུ་ཀླུང་དུ། ཀུན་སློང་ཀུན་རྟོག་མ་ལུས་པས་བསགས་པ་ངོ་བོ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་རྙོག་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་བཤགས་ཡུལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཚོགས་ཞིང་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བཤགས་པར་བགྱིའོ།། དེ་ཡང་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་ནི། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་(རང་གཞན་གྱི་དགེ་བ་བསྔོ་བ་)ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང། ཉན་རང་གི་འཕགས་པ་གཉིས་དང། དེ་ལས་གཞན་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའ་ིདགེ་བ་གང་མཛད་པ་དེ་དག་ཀུན་ལ་ཡིད་ཡང་དག་པར་དགའ་བའི་སྒོ་ནས་ཡི་རང་བའོ།། གསུམ་པ་(རང་གཞན་གྱི་དགེ་བ་བསྔོ་བ་)ནི། རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྔོ་བའོ།། བཞི་པ་(སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་།། གང་ལ་ན། བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ལའོ།། དུས་ཇི་སྲིད་དུ་ན་རྟག་ཏུ་སྟེ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 26

མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུའོ།། འོ་ན་སྐྱབས་ཡུལ་སངས་རྒྱས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། ཡིད་ཀྱི་རོལ་པ་སྟེ་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་སྣང་གི་དྲི་མས་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟླ་བ་འདྲ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བས་བསྒྲུབས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྙིང་རྗེ་དམ་པ་དང་མཐའ་ཡས་པའི་ཐབས་མཐར་ཕྱིན་པ་རང་གི་ཡིད་ལ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། ཡང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་།། གང་ལ་ན། དམ་པའི་ཆོས་ལའོ༑༑ དུས་ནི་རྟག་ཏུ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར༌དུའོ།། སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་ཆོས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། རང་དུས་ན་བདེན་འཛིན་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་ཞིང་སེམས་དཔའ་དམ་པ་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བའི་གཞིར་གྱུར་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང། ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་རོ་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སྟེང་དུ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་དག་པའི་འགོག་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ༑༑ གསུམ་པ་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། ཡང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་།། གང་ལ་ན་ཚོགས་དགེ་འདུན་ལའོ།། དུས་ནི་ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུའོ།། འོ་ན་སྐྱབས་ཡུལ་དགེ་འདུན་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་རྣམས་ལས་ཡང་དག་པར་གྲོལ་བར་གྱུར་ཅིང་སྙིང་རྗེ་མཆོག་གིས་བསྐྲུན་པའི་དཔལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སོགས་ས་བཅུ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་༑ བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་བརྟུལ་ཞུགས་དབང་པོ་སྟེ་མཆོག་ ིདང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་སྐབས་འདིའི་སྐྱབས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ།། ལྔ་པ་(སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐུན་མོང་བའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་)ནི། བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ།། གང་བསྐྱེད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ།། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་ན། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ཏེ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་པར་

མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག 27

བགྱིའོ༑༑ ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་སྙམ་ན། གཞན་དོན་དུ་དམིགས་པའི་ལྷག་པར་མོས་པས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པའི་སྒོ་ནས་སོ།། འོ་ན་ལྷག་པར་མོས་པའི་རྣམ༌པར་བརྒྱན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། བསམ་དང་སྟེ་སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང། སྨོན་སེམས་དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པའི་སྦྱོར་བས་སྒྲིབ་པ་ཀུན་གྱི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་གཉིས་པོ་དེ་ཡིན་ནོ།། དྲུག་པ་(ལམ་ལ་བརྟེན་པར་དམ་བཅའ་བ་)ནི། གནས་པར་བགྱིའོ།། གང་ལ་ན། བདེ་བར་གཤེགས་པ་དང། དེའི་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་པུ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་ལའོ།། དེ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྡོམ་པ་བཟུང་བའི་དུས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་བགྱིའོ།། འོ་ན་གནས་པར་བྱ་བའི་ལམ་དེ་གང་སྙམ་ན། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང། དཀར་པོའ་ལས་ལམ་བཅུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ།། དེ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་ ིཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། སྦྱིན་སོགས་དེ་རྣམས་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ལུས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་པའི་བློས་གནས་པ་ཡིན་ནོ།།
བདུན་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་ལ། སྡོམ་པའི་ཡན་ལག་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང། ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་དངོས་དང། དོན་བསྡུས་ཏེ་དམ་བཅའ་བ་དང་གསུམ་མོ།། དང་པོ་(སྡོམ་པའི་ཡན་ལག་སེམས་བསྐྱེད་པ་)ནི། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན།། བདག་ལ་དགོངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ།། ཞེས་པ་དེས་སྙན་གསན་དབབ་ལ། ཅི་བྱེད་སྙམ་ན། དམ་བཅའ་བ་ཞིག་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བླ་ན་མེད་པ་དམ་པ་དེ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ།། དུས་ཇི་སྲིད་དུ་བསྐྱེད་ན། སྔགས་ལ་ཞུགས་པའི་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ནི་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ༑༑ ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་ན། ཇི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་དུས་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 28

སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ངེས་པར་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ།།
གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་དངོས་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་རྣམ་སྣང་གི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་ནི། གཟུང་ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞིར་དྲང། གང་གཟུང་ན། སངས་རྒྱས་ཏེ་རྣམ་སྣང་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་རིགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དེ་གཟུང་བར་བགྱིའོ།། དུས་ཇི་སྲིད་དུ་གཟུང་ན། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུའོ།། ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུའོ།། གང་གིས་ན། སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་གིས་གཟུང་བར་བགྱིའོ།། འོ་ན་གཟུང་བར་བྱ་བའི་རྣམ་སྣང་གི་དམ་ཚིག་གམ་སྡོམ་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། བསླབ་པ་སྟེ་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང། དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ་གསུམ་དང། སྤང་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་སངས་རྒྱས་དང། འགོག་ལམ་གྱི་ཆོས་དང། འཇམ་དཔལ་སོགས་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཏེ་བླ་ན་མེད་པའི་དཀོན་ཅོག་གསུམ་སྐྱབས་སུ་བཟུང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ།། ཚུལ་ཇི་ལྟར་གཟུང་ན། སོ་སོར་ཏེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཟུང་བ་དང། བརྟན་པོར་ཏེ་སླར་མི་ལྡོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།། གཉིས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་ནི། ཡང་གཟུང་ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞིར་དྲང་ངོ་།། གང་གཟུང༌ན། རིགས་མཆོག་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཆེན་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་སྡོམ་པའམ་དམ་ཚིག་དེ་གཟུང་བར་བགྱིའོ།། འོ་ན་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གམ་སྡོམ་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། རྡོ་རྗེ་དང། དྲིལ་བུ་དང། ཕྱག་རྒྱ་དང་༑ སློབ་དཔོན་གཟུང་བའི་དམ་ཚིག་བཞི་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་འཛིན་ཚུལ་ནི། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིའམ་རྟགས་ཀྱི་རྡོར་དྲིལ། རྡོར་དྲིལ་གྱི་མཚོན་དོན་དྲན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འཛིན་པ་དང། ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཚིག་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མཚོན་ན། རང་ཉིད་རྣམ་སྣང་དུ་གསལ་ཞིང་དེའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པ་དང། སློབ་དཔོན་གྱི་

མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག 29

དམ་ཚིག །སློབ་དཔོན་ལ་དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་རྡོར་དྲིལ་གྱི་མཚོན་དོན་ནི། བདེ་སྟོང་གི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྡོ་རྗེའི་མཚོན་དོན་དང། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་དྲིལ་བུའི་མཚོན་དོན་ཏེ། དྲིལ་བུའི་སྒྲས་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲོག་པར་མོས་པ་བྱེད་པའོ།། དེ་ཡང་ཡང་དག་ཉིད་དུ་སྟེ་ཡང་ཡང་དུ་གཟུང་བར་བགྱིའོ།། གསུམ་པ་རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཚིག་ནི། སྦྱིན་ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞིར་དྲང། གང་སྦྱིན་ན། སྦྱིན་པ་རྣམ་པ་བཞི་སྦྱིན་ནོ།། སྦྱིན་པ་བཞི་པོ་གང་སྙམ་ན། “ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་མི་འཇིགས་བྱམས།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྦྱིན་
ན༑ ཉིན་རེ་སྟེ་ཉིན་ཞག་ཕྲུགས་རེ་ལ། ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་སྟེ་དུས་དྲུག་ཏུ་སྦྱིན་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་སྦྱིན་པ་བཞི་པོ་ནི། རིན་ཅེན་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་མཆོག །རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གམ་སྡོམ་པ་ཡིན་ནོ།། སྦྱིན་པ་བཞི༌སྦྱིན་པའི་རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཚིག་འདི་ལ། ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དམ་ཚིག་འདི་ལས་མ་འདས་པར་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱིན་པ་པོའ་རྒྱུད་ལ་དགའི་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བས་སོ།། བཞི་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་ཚིག་ནི། གཟུང་ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞིར་དྲང། གང་གཟུང་ན༑ དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་དེ་གཟུང་བར་བགྱིའོ།། གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་གང་སྙམ་ན། ཕྱི་དང་སྟེ་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་དང། གསང་བ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང། ཐེག་པ་གསུམ་སྟེ་ཉན་རང་དང། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་རྣམས་སོ།། དེ་ཡང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གཟུང་ན། སོ་སོར་ཏེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཟུང་བར་བགྱིའོ༑༑ དེ་ཡང་ཆོས་གཟུང་བའི་དམ་ཚིག་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྟེ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ། པདྨ་སྟེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཆེན་པོའ་དམ་ཚིག་གམ་སྡོམ་པ་ ིཡིན་ནོ།། ལྔ་པ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གམ་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་ནི། བགྱི་ཞེས་པ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཉ སློབ་དཔོན་པདྨ་བཛྲ། རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག ཤོག་གྲངས་༡༤ན༤

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 30

བཤད་པའི་གཞིར་དྲང། གང་བགྱི་ན། མཆོད་པའི་ལས་དེ་བགྱིའོ།། མཆོད་པའི་ལས་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། ཕྱི་དང་ནང་དང་གསང་བ་དང། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་སྟེ། མཆོད་པའི་སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་བདག་གིས་ཅི་ནུས་པར་བགྱིའོ།། དེ་ཡང་མཆོད་པའི་ལས་ཀྱི་དམ་ཚིག་འདི་ནི། ལས་ཀྱི་རིགས་མཆོག་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གམ་སྡོམ་པ་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་དོན་བསྡུས་ཏེ་དམ་བཅའ་བ་ལ་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐུན་མོང་བའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བའི་དོན་བསྡུ་བ་དང། ཐུན་མོང༌མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བའི་དོན་བསྡུ་བ་དང་༑ མཇུག་ཏུ་དམ་བཅའ་བའོ།། དང་པོ་(སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐུན་མོང་བའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བའི་དོན་བསྡུ་བ་)ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བླ་ན་མེད་པ་དམ་པ་སྨོན་འཇུག་གཉིས་པོ་དེ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ༑༑ གཉིས་པ་(ཐུན་མོང༌མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བའི་དོན་བསྡུ་བ་)ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རིགས་ལྔའི་སྡོམ་པ་མ་ལུས་པ་བདག་གིས་གཟུང་བར་བགྱིའོ།། གསུམ་པ་(མཇུག་ཏུ་དམ་བཅའ་བ་)ནི། ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལས་མ་སྒྲལ་བ་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བདག་གིས་བསྒྲལ་བ་དང། ཤེས་སྒྲིབ་ལས་མ་གྲོལ་བ་ཉན་རང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བདག་གིས་དགྲོལ་བ་དང། སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བདག་གིས་དབུགས་དབྱུང་བར་བགྱིའོ།། མདོར་ན་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ༑༑ ཞེས་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་བཟུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དྲིལ་བ་འདི་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་དཀོན་ཅོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་སྟེ་རང་ཉིད་རིགས་གང་གི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཡིན་པའི་རིགས་དེའི་ལྷའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བསྐྱེད་ལ། དེ་ནས་རང་ལ་མཆོད་ཅིང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཏེ༑ སྒོ་གསུམ་ཉེས་སྤྱོད་མཐའ་དག་ལས་སྡོམ་པ་དང། དགེ་བ་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་ཅིང།

མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག 31

སྦྱིན་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་སྒྲུབ་ཐབས་བསྒོམ་པའི་སྐབས་འདིར་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་བཟུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་བཟུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྔགས་སྡོམ་སྐྱེ་བ་ལ། སྔགས་སྡོམ་ལ༌དམིགས་ཕུག་པའི་ཐོབ་འདོད་དང། དབང་བསྐུར་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་པ་བཟུང་བ་དང། དེ་ལའང་ལན་གསུམ་དུ་བཟླས་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པས། སྒྲུབ་ཐབས་སྒོམ་པའི་སྐབས་འདིར། རིགས་ལྔའི་སྡོམ་བཟུང་བྱས་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔགས་སྡོམ་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ།། འོ་ན་སྒྲུབ་ཐབས་སྒོམ་པའི་སྐབས་འདིར་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་བཟུང་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། སྡོམ་པ་སྔར་ཡོད་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་དང། དམ་ཚིག་འཛིན་པ་སོགས་ལ་བློ་བརྟན་པོར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ༑༑
གསུམ་པ་འགལ་རྐྱེན་འགོག་པའི་ཕྱིར་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པ་ལ་བཞི། རྟེན་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པ་དང། དེར་བསྲུང་འཁོར་གྱི་ལྷ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་དང། བགེགས་ལ་ཕུར་བུས་གདབ་པའི་ཚུལ་དང། རྭ་གུར་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(རྟེན་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པ་)ནི་སྐབས་འདིར་བསྲུང་འཁོར་སྒོམ་པའི་ཚེ་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དང་རྩ་རྒྱུད་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང། ཨ་བྷ་ཡཱས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་སྟོང་པར་བསྒོམ་པའི་སྟོང་པའི་ངང་ལས། འཁོར་ལོ་སེར་པོ་མགྱོགས་པར་འཁོར་བའི་རྩིབས་ལ་ཁྲོ་བོ་འགོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས༑ “ཀུན་ནས་སེར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི།། རྩིབས་བཅུ་དེ་དབུས་རྣམ་པར་བསྒོམ།། རྩིབས་ཀུན་ལ་ནི་ཁྲོ་བོ་བཅུ།། ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་བཅུ་ལས་བྱུང།། ‘འགོག་པའི་རྡོ་རྗེ་བསྒོམ་བྱ་ཞིང་༑༑ མཆོག་ཏུ་མཛེས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ།།’ རྡོ་རྗེ་འབར་བའི་སྤྲིན་སྤྲོས་པས།། མི་གཡོ་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 32 བ་དང་མཚུངས་པར་འཁོར།།”1

ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། དེ་ལྟར༌ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་
རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་པཾ་ལས་སྣ་ཚོགས་པདྨའི་ལྟེ་བར། ཨཱཿལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ། འཁོར་ལོ་སེར་པོ་རྩིབས་བཅུ་པ་གཡས་སྐོར་དུ་མགྱོགས་པར་འཁོར་བ་རྡོ་རྗེ་འབར་བའི་སྤྲིན་གྱི་འཕྲེང་བ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་པའི་སྔོན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་སྦྱང་དགོས་ཏེ། མ་དག་པའི་སྣང་བ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་དུ་སྦྱངས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ནས་སྟོང་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་སྐུ་དེ་ཉིད་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོར་ཤར་བར་མོས་དགོས་པས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་ཡང་བཤད་པ་ལྟར་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི། ཀུན་ནས་སེར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི། རྩིབས་བཅུ་ཞེས་པས་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་རྩིབས་བཅུ་བྱེད་པར་བསྟན། མི་གཡོ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཁོར༑༑ ཞེས་པས་འཁོར་ལོ་འཁོར་བར་བསྟན་ཅིང། མན་ངག་སྙེ་མ་ལས། “འཁོར་ལོ་སེར་པོ་གཡས་སུ་འཁོར་བ་”2

ཞེས་བཤད་པས། གཡས་སུ་འཁོར་བ་ཡིན་ནོ།། “རྡོ་རྗེ་འབར་བའི་སྤྲིན་སྤྲོས་པས།།”3

ཞེས་པས། རྡོ་རྗེ་འབར་བའི་སྤྲིན་གྱི་འཕྲེང་བ་ཕྱོགས་བཅུར་
འཕྲོ་བ་བསྟན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་མན་ངག་སྙེ་མ་ལས། “རྩིབས་བཅུ་པའི་ལྟེ་བའི་དབུས་ཀྱི་བར་སྐབས་སུ་གནས་པའི་བདག་ཉིད།”4

ཅེས་གསུངས་པ་དེས། འཁོར་ལོའ་དབུས་ ིསྦུབས་སྟོང་དང་སྦུབས་སྟོང་དེའི་དབུས་སུ་རང་ཉིད་བསྲུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་པ་ཡང་བསྟན་ནོ།།
གཉིས་པ་བསྲུང་འཁོར་གྱི་ལྷ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྔོན་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༡བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘འགོག་པའི་རྡོ་རྗེས་བསྒོམ་བྱ་ཞིང།། མཆོག་ཏུ་མཛེས་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་ཉེར་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༡བ༤
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༢ན༡
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༧བ༧

མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག 33

གདན་བསྐྱེད་པ་དང། ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ།། དང་པོ་(སྔོན་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གདན་བསྐྱེད་པ་)ནི། མན་སྙེ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། འཁོར་ལོའ་དབུས་ཀྱི་སྦུབས་སྟོང་གི་དབུས་ ིཀྱི་བར་སྟོང་དེར། གཙོ་བོ་ལ་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཟླ་བའི་གདན་དང། གཙོ་བོ་ཞལ་གང་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱོགས་དེ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པའི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་དང་ཤར་ལྷོ་ལ་སོགས་པའི་མཚམས་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྩིབས་ཀྱི་རྩེ་མོའི་སྟེང་ཐད་ཀྱི་བར་སྣང་ ིདང་༑ སྟེང་འོག་གི་རྩིབས་སྦུབས་སྟེང་གི་བར་སྟོང་རྣམས་སུ་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ལ་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཉི་མའི་གདན་རེ་རེ་འགོད་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དངོས་ལ་གཉིས། དང་པོར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང། དེ་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་ནས་ཁྲོ་བོ་རྣམས་སྤྲོ་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(དང་པོར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་)ནི། གདན་དབུས་མའི་སྟེང་དུ་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མས་འཁྱུད་པ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་བྱེད་པ་ནི། མདོ་བསྲེ་ལས༑ “ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་འོད་འདྲ་ཞིང།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་ཆེ།། སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་འཛིན་འགྱུར།། ‘ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མོས་པར་བྱའོ།།”1

ཞེས་དང། རྡོ་རྗེ་
སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཀྱང། “རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་གཟུགས་སུ་ཁ་དོག་དཀར་ ིཔོས་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱའོ།།”2

ཞེས༌གསུངས་པས། འཁོར་ལོའ་དབུས་སུ་རང་ཉིད་ ི

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༡ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བརྗོད་པ་ཐ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོར་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མོས་པར་བྱའོ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༩༦བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་གཟུགས་སུ་ཁ་དོག་དཀར་པོར་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།། ི

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 34

རྡོ་རྗེ་འཆང་དཀར་པོར་བསྐྱེད་པར་གྲུབ་བོ།། དེ་ཡང་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་བྱེད་པ་ནི༑ ཨ་བྷ་ཡས་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་ཏེ། དབྱུང་བར་བྱ་བ་མི་བསྐྱོད་པ་དེ། གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ལ་ཞུགས་ནས། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་བ་བཞིན་དུ། བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་དབྱུང་བར་བྱ་བ་མི་བསྐྱོད་པ་དེ། གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི། རྡོ་རྗེ་འཆང་དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་བསྲེ་ལས། “ལེའུ་དང་པོ་ལས་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་གྱུར་ནས་”1

ཞེས་རང་བསྲུང་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་
རྡོ་རྗེ་འཆང་དཀར་པོར་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཅུག་ནས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་བར་བཤད་པས་སོ།། ཡུམ་གྱིས་འཁྱུད་པར་བྱེད་པ་ནི། སྒྲོན་གསལ་ལས། “ཕྱུང་ངོ་ཞེས་པ་ནི། སྙོམས་པར་འཇུག་པས་ཡང་དག་པར་འབྱིན་པར་མཛད་པ་སྟེ།”2

ཞེས་གསུངས་པས་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་
འཇུག་པ་བསྟན་པས་སོ།། འཁྱུད་པའི་ཡུམ་དེ་ཡང་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མར་བཤད་པ་ལེགས་ཤིང། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་ཡང་སྐུ་མདོག་དཀར་མོར་བྱེད་དགོས་ཏེ། སྐབས་འདིར་ཡབ་ཡུམ་སྐུ་མདོག་མཚུངས་དགོས་པས་སོ།། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ༌དང་ལྡན་ཞིང། སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་ཅན་དུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “ལོངས་སྤྱོད་བཞི་དང་ཡང་དག་ལྡན༑༑”3

ཞེས་གསུངས་པ་དེས། གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༡བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལེའུ་དང་པོ་ལས། ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་བསྐྱེད་པས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེས་གྱུར་ནས་”ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༨ན༡
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༡བ༦

མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག 35

ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་བཞི་དང་ལྡན་པར་བསྟན་ཞིང། “འོད་འཕྲོ་འཁྲུག་ཅིང་མདངས་བཟང་བ།།”1

ཞེས་པ་དེས་ཀྱང་གཙོ་བོ་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བསྟན་པས་སོ།།
འོ་ན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་གཉིས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་སྙམ་ན། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། རིགས་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང། སྐབས་འདིར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་བ་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའམ། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་རང་འདྲ་གང་རུང་དུ་བྱའོ།། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ནི། རྡོ་རྗེ་དཀར་པོའ་ལྟེ་བར་ཧཱུཾ་ཡིག་དཀར་པོར་བྱེད་པ་དང། རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོའི་ལྟེ་བར་ ིཧཱུཾ་ཡིག་སྔོན་པོར་བྱེད་པ་གདམ་ང་ཅན་དུ་བྱའོ།།
གཉིས་པ་དེ་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་ནས་ཁྲོ་བོ་རྣམས་སྤྲོ་བའི་ཚུལ་ནི། ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས། ཡབ་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཁྲོ་བོ་བཅུས་བསྐོར་བ་སྤྱན་དྲངས། གཙོ་བོ་རང་གི་ཞལ་ནས་ཞུགས་པ། ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཐིག་ལེར་བཞུ་བ། རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཕབ་པ་དེ་ཆ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། ཐིག་ལེ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ཧཱུཾ་རིང་པོ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར༑ ཧཱུཾ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་ཁྲོ་བོ་བཅུར་གྱུར་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་དེ༌རང་གི་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཐུགས་ཀར་དྲངས་ཏེ། བཛྲ་དྷྲྀཀ་ཅེས་པའི་མཚན་སྔགས་ཀྱིས་ཐུགས་ཀ་ནས་ཕྱིར་ཕྱུང། ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས། སྤྱི་མཛད་དང་སྒོས་མཛད་རྣམས་མཛད། སྤྲུལ་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདུས། རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས། རང་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས། རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དཀར་པོ་དང་འདྲེས་ནས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་ཅན་གཅིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ཞིང། ཁྲོ་བོ་བཅུ་མངལ་ན་ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༤ན༦

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 36

ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་དེ། ཁྲོ་བོ་བཅུ་མངལ་ན་ལྡན་པའི་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མར་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་ཁྲོ་བོ་བཅུ་དང་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་མངལ་འབྱིན་བྱེད་དགོས་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པའི་འོད་འཕྲོ་འཁྲུག་ཅིང་མདངས་བཟང་བའི། ཞེས་སོགས་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། “སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེའི་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པས༑ མི་བསྐྱོད་པ་དབྱུང་ཞིང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས། འོད་འཕྲོ་འཁྲུག་ཅིང་མདངས་བཟང་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཞལ་ཅུང་ཟད་མཆེ་བ་གཙིགས་པ། འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོའ་ིདབུས་སུ་ཆུད་པར་བདག་ཉིད་བསྒོམས་ལ། ཁྲོ་བོ་བཅུ་ཕྱུང་སྟེ། ཕྱོགས་དང་མཚམས་སུ་བཞག་ནས།”1

ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། དེ་ཡང་ཡུམ་གྱི་མངལ་གྱི་ཐིག་ལེ་རྣམས་ཧཱུཾ་
དུ་གྱུར་པའི་ཧཱུཾ་ཉིད་ལས། ཁྲོ་བོ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་“ཁྲོ་བོ་ཞེ་སྡང་གནས་ལས་སྐྱེས༑༑”2

ཞེས་པའི་དོན། འགྲེལ་པས་ཧཱུཾ་ལས་སྐྱེས་པར་བཤད་ཅིང། མདོར་བྱས་ལས་
ཀྱང་༑ “འབར་བའི་འོད་འཕྲོ་འཇིགས་པར་བྱེད།། ཉི་མ་ལ༌གནས་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང།། ‘གཡོན་བརྐྱངས་པ་ཡི་གནས་པས་གནས།།”3

ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་རང་ཉིད་ཞེ་
སྡང་རྡོ་རྗེར་གྱུར་པའི་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཧཱུཾ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ཡུམ་གྱི་མངལ་ན་གནས་པ་རྣམས་རིམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་དྲངས་ཏེ། རང་རང་གི་མཚན་སྔགས་ཀྱིས་ཕྱུང་ནས། རང་རང་གི་གདན་ལ་གཡོན་བརྐྱངས་ཀྱི་སྟབས་ཀྱིས་འགོད་པ་ཡིན་ནོ།། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཕྱུག་མ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་སྔོན་མོར་བསྒྱུར་བ་ཡང་བྱེད་དགོས་ཏེ། རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དཀར་པོ་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་བའི་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་དེའི་ཡུམ་ལ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་དགོས་པའི་ཕྱིར་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༣ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། “སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེའི་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པས་མི་བསྐྱོད་པ་དབྱུང་ཞིང་རྗེས་སུ་ཞུགས་
པས༑ འོད་འཕྲོ་འཁྲུག་ཅིང་མདངས་བཟང་བའི།། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཞལ་ཅུང་ཟད་མཆེ་བ་གཙིགས་པ། འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོའ་དབུས་སུ་ ིཆུད་པར་བདག་ཉིད་བསྒོམས་ལ། ཁྲོ་བོ་བཅུ་ཕྱུང་སྟེ། ཕྱོགས་དང་མཚམས་རྣམས་སུ་གཞག་ནས།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༣ན༣
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གཡོན་
བརྐྱང་པ་ཡི་གནས་པས་གནས།།’ ཞེས་སོ།།

མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག 37

རོ༑༑ ཡང་གཙོ་བོ་འཁོར་ལོའ་ལྟེ་བའི་དབུས་ཀྱི་བར་སྟོང་དུ་འགོད་པ་དང། སྟེང་འོག་གི་ཁྲོ་ ིབོ་གཉིས་སྟེང་འོག་གི་རྩིབས་ཀྱི་ནང་གི་བར་སྟོང་དུ་འགོད་པ་དང། ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་རྩིབས་ཀྱི་རྩེ་མོའ་ཐད་སྟེང་གི་བར་སྣང་ལ་འགོད་དགོས་ཏེ། བསྲུང་འཁོར་གྱི་ ིལྷ་གཙོ་འཁོར་རྣམས་འཁོར་ལོའ་ལྟེ་བ་དང་རྩིབས་རྣམས་ལ་རེག་པར་བཀོད་ན། འཁོར་ ིལོ་འཁོར་བའི་ཚེ། ལྷ་གཙོ་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་བར་འགྱུར་ཞིང། ལྷ་རྣམས་འཁོར་ན་སྒྲུབ་པ་པོ་མགོ་འཁོར་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། གཞན་ཡང་འཁོར་ལོ་འཁོར་ཞིང་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་སོགས་ལྷ་རྣམས་མི་འཁོར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ༑ རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “མི་གཡོ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཁོར།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ནཱ་རོ་
པའི་འགྲེལ་པ་ལས། “མི་གཡོ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཁོར།། ཞེས་པ་ནི། ལྷ་རྣམས་མི་གཡོ་བར་འཁོར་ལོ་འཁོར་ཞེས་པའོ།།”2

ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས། གཙོ་བོ་དང་ཁྲོ་
བོ་རྣམས་འཁོར་ལོའ་ལྟེ་བ་དང༌རྩིབས་ལ་མ་རེག་པར་འགོད་དགོས་པར་ཡང་གྲུབ་བོ།། ིགསུམ་པ་བགེགས་ལ་ཕུར་བུས་གདབ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། གནོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྒོས་ཏེ་བགེགས་དགུག་པའི་ཚུལ་དང། ཕུར་བུས་འདེབས་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ།། དང་པོ་(གནོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྒོས་ཏེ་བགེགས་དགུག་པའི་ཚུལ་)ནི། གཙོ་བོས་འོག་གི་གནོད་མཛེས་ལ་བལྟས་པས་འོག་གི་གནོད་མཛེས་དེས་སྤྲུལ་པའི་གནོད་མཛེས་གཉིས་པ་ཞིག་གཙོ་བོའ་མདུན་དུ་འོངས་ཏེ། བདག་གིས་ཅི་ཞིག་བགྱི་ཞེས་བཀའི་ནོད་པ་ལ། གཙོ་བོས་ཨོཾ་སུམྦྷ་ཞེས་པ་ནས། བིདྱཱ་3

རཱ་ཛ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བགེགས་རྣམས་ཁུག་ཅིག་པར་
བཀའ་བསྒོས་པས། གནོད་མཛེས་ཀྱི་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོའ་རྡོ་རྗེ་དེ་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུར་ ིགྱུར་ནས། བགེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུའི་སྙིང་ག་ནས་ལྕགས་ཀྱུས་བཟུང་མགྲིན་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༢ན༡
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ ནཱ་རོ་པ། གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་མའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༩བ༦
༣ བིདྱ་ མ་དཔེར་འདི་ལྟར་གསལ་ཡང་གཞུང་དུ་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་ལ་སོར་བཞག་ནས་བཅོས།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 38

པ་ཞགས་པས་བཅིངས་ཏེ་བཀུག་ནས་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ལ་གཏད་པས། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཧཱུཾ་རིང་པོ་ལས་གྲུབ་པའི་ཁྲོན་པ་འབྲུབ་ཁུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་རྣམས་སུ་བཅུག་པར་བསམ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་གཙོ་བོས་འོག་གི་གནོད་མཛེས་ལ་བལྟས་པས་འོག་གི་གནོད་མཛེས་དེས་སྤྲུལ་པའི་གནོད་མཛེས་གཉིས་པ་མདུན་ན་གནས་པ་ལ་སུམྦྷ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཀའ་བསྒོ་བར་བསམ་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ནས་འོག་ན་གནས་པའི་གནོད་མཛེས་ལས་གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་པ་གཉིས་པ་འོངས་ནས། གནོད་མཛེས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་མདུན་དུ་གནས་ཏེ། བཀའ་ནོད་པར་བསམ་སྟེ། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཧཱུཾ་བཞི་པའི་སྔགས་ཀྱིས་བཀའ་བསྒོ་སྟེ།”1

ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། འོ་ན་ཨོཾ་སུཾ་བྷ་ཞེས་སོགས་ཧཱུཾ་
བཞི་པའི་སྔགས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ཡང་ཨ་དང་ཨུ་དང་མ་ཡིག་གསུམ་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ཨ་དེས་ཨུ་ཡིག་མཐོང་བ་ལས་ཨ་དེ་ཨོ་རུ་འགྱུར་ཞིང་ཨུ་ཡིག་དེ་ཕྱིས་པའི་ཨོ་དེ་ལ་མ་ཡིག་རྗེས་སུ་ང་རོར་བརྒྱན་པས་ཨོཾ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་བདག་ཉིད་མཚོན་པ་ཡིན་ལ༑ དེ་འདྲ་བའི་ཡི་གེ་དེས་མཚོན་པའི་དོན་དེ་ལྟར་གོ་ནས་བརྗོད་པས་བསོད་ནམས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ནོར་བུ་འཛིན་པའི་སྔགས་ཞེས་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས། “ཨོཾ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད།། མཆོག་དང་ནོར་སྟེར་དཔལ་དང་གཡང།། སྐལ་བཟང་རྣམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང།། དམ་བཅའ་བ་དང་བཀྲ་ཤིས་དོན།། ‘ནོར་བུ་འཛིན་པའི་སྔགས་སུ་བརྗོད།།”2

ཅེས་པ་ལྟར་རོ།། འདི་ཉིད་གོང་འོག་གི་ཨོཾ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུའང་ཤེས་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༩༧ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནས་འོག་ན་གནས་པའི་གནོད་མཛེས་ལས་གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་པ་གཉིས་པ་འོངས་ནས་གནོད་མཛེས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་མདུན་དུ་གནས་ཏེ་བཀའ་ནོད་པར་བསམས་ནས། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཧཱུཾ་བཞི་པའི་སྔགས་ཀྱིས་བཀའ་བསྒོ་སྟེ།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཉ རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ། ཤོག་གྲངས་༡༥༦ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ནོར་བུ་འཛིན་པའི་སྙིང་པོ་ཡིན།།’ ཞེས་སོ།།

མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག 39

པར་བྱའོ།། སུཾ་བྷ་ཞེས་པ་ངེས་པར་འདུལ་བ་དང་། ནི་སུམྦྷ་ཞེས་པ་མ་ལུས་པ་ངེས་པར་འདུལ་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་གནོད་མཛེས་ལ་བོད་པའོ།། ཧཱུཾ་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པའོ།། གྲྀཧྞཱ་གྲྀཧྞཱ་ནི་ཟུངས་ཟུངས། ཞེས་པ་སྟེ། གནོད་བྱེད་འབྲོས་པ་རྣམས་ཟུངས་ཤིག་ཟུངས་ཤིག་པའོ༑༑ གྲྀཧྞཱ་པ་ཡ་གྲྀཧྞཱ་པ་ཡ་ནི་འཛིན་དུ་ཆུག་འཛིན་དུ་ཆུག་ཅེས་པ་སྟེ། འཁོར་ཡང་འཛིན་དུ་ཆུག་ཅིག་པའོ།། ཧཱུཾ་ནི་བསྐུལ་བའོ།། ཨཱ་ན་ཡ་ཧོ་བྷཱ་ག་ཝཱན་ཞེས་པ་ནི། ཀྱེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁུག་ཅིག་ཅེས་པ་སྟེ། སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང། “རྡོ་རྗེ་ཞགས་པས་ཆིངས་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུས་སྙིང་ཕུག་སྟེ་ཁུག་ཅིག་པའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་སོ།། བི་དྱཱ་རཱ་ཛ་ནི་རིག་པའི་
རྒྱལ་པོ༌ཞེས་གནོད་མཛེས་ལ་དབུགས་འབྱིན་པའོ།། ཧཱུཾ་ཕཊ་ཅེས་པ་ནི་གསོད་པའི་ཕྱིར་བསྐུལ་བའོ།། དེ་ལྟར་གནོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྒོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྲུལ་པའི་གནོད་མཛེས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་དེ་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུར་གྱུར་ནས་བགེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུའི་སྙིང་ག་ནས་ལྕགས་ཀྱུས་བཟུང་མགྲིན་པ་ནས་ཞགས་པས་བཅིངས་ཏེ་བཀུག་པར་མོས་དགོས་པ་ནི། སྤྲུལ་པའི་གནོད་མཛེས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་རྣམས་དང། སྤྲུལ་པ་པོའ་ིགནོད་མཛེས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་རྣམས་ཇི་བཞིན་དུ་འདྲ་དགོས་པས་སྤྲུལ་པའི་གནོད་མཛེས་ཀྱི་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ཞིང། བགེགས་རྣམས་དགུག་པའི་སྐབས་སུ་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུས་བགེགས་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་ཕུག་སྟེ་བཟུང་བ་དང། མགྲིན་པ་ཞགས་པས་བཅིངས་ཏེ་ཁུག་ཅིག་པར་སྒྲོན་གསལ་ལས་བཤད་ཅིང་བཀའ་བསྒོས་པ་ལྟར་སྤྲུལ་པའི་གནོད་མཛེས་ཀྱིས་བྱེད་པར་མོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། བཀུག་པའི་བགེགས་རྣམས་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ལ་གཏད་པས་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཁྲོན་པ་འབྲུབ་ཁུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་རྣམས་སུ་བཅུག་པར་བསམ་དགོས་པ་ནི། ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེས་བཤད་པ་ལྟར་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༨ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ༑ “རྡོ་རྗེ་ཞགས་པས་བཅིངས་ལ་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུས་སྙིང་ཁུག་སྟེ་ཁུག་ཤིག་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 40

མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་སྟེང་འོག་གི་བགེགས་ནི་ཤར་གྱི་ཤར་དང་ནུབ་ཀྱི་ནུབ་ཏུ་བཅུག་པར་བསམ་པར་བྱའོ།། འདི་དག་ཀྱང་མདོར་བྱས་ཀྱི་གཞུང་གང་གིས་བསྟན་ན། མདོར་བྱས་ལས། “བགེགས་ཀུན་རྣམ་པར་གཤིག་པའི་ཕྱིར།། གནོད་མཛེས་བཀའ་སྩལ་ཕུར་བུས་གདབ།། ཨོཾ་སམྦྷ་ནི་སུམྦྷ་ཧཱུཾ། གྲྀཧྞ་གྲྀཧྞ་ཧཱུཾ། གྲྀཧྞཱ་པ་ཡ་གྲྀཧྞཱ་པ་ཡ་ཧཱུཾ། ཨཱ་ན་ཡ་ཧོ། བྷཱ་ག་ཝཱན་བི་དྱཱ་རཱ་ཛ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཁྲོ་བོའ་གཟུགས་ཅན༌འདི་ཡིས་ནི།། བགེགས་ཀྱི་བདག་པོ་ ིཉིད་བཀུག་ནས།།”1

ཞེས་པ་འདིས་བསྟན་ནོ།།
གཉིས་པ་ཕུར་བུས་འདེབས་པའི་ཚུལ་དངོས་ནི། འབྲུབ་ཁུང་དུ་བཅུག་པའི་བགེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུ་ལ་ཕུར་བུས་འདེབས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་གི་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བས་སྤྲུལ་པའི་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བ་གཉིས་པ་ཞིག་བྱང་ཕྱོགས་སུ་བཞག་སྟེ། བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བ་རང་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྟོད་ཁྲོ་བོ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བའི་དབྱིབས་ཅན་ལ༑ སྨད་མདུང་རྩེ་གཅིག་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཕུར་བུ་མེ་དཔུང་རབ་ཏུ་འབར་བ་བཅུར་གྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་སྐྱོང་འཁོར་དང་བཅས་པའི་མགོ་བོར་ཟུག་པར་བསམ་སྟེ། སྤྲུལ་པའི་གནོད་མཛེས་ཀྱི་2

རང་གི་ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ་དེ། རྡོ་རྗེ་ཐོ་བ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བར་
གྱུར་པས། ཨོཾ་གྷ་གྷ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྔགས་བརྗོད་ཅིང། ཕུར་བུ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་བརྡུངས་པར་བསམ་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ཡང། མདོར་བྱས་ལས། “རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩི་རྒྱལ་པོ་ཆེ།། ཨུཏྤལ་སྔོན་པོའ་འདབ་མའི་མདོག །འབར་འཕྲེང་འཁྲིགས་པའི་འོད་ལྡན་པས།། ིརྡོ་རྗེ་ཕུར་བུ་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ལྟེ་བའི་ཕྱོགས་ནས་སྨད་ཀྱི་ཆ།། རྩེ་མོ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་བསམ༑༑ སྟོད་ནི་ཁྲོ་བོའ་དབྱིབས་ཅན་ཏེ།། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ལྟ་བུར་བསྒོམ།། དེ་ ི
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བགེགས་ཀུན་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་ཕྱིར༑༑ གནོད་མཛེས་བཀའ་སྩལ་ཕུར་བུས་གདབ།། ཨོཾ་སུམྦྷ་ནི་སུམྦྷ་ཧཱུཾ། གྲྀཧྞ་གྲྀཧྞ་ཧཱུཾ།། གྲྀཧྞཱ་པ་ཡ་གྲྀཧྞཱ་པ་ཡ་ཧཱུཾ། ཨཱ་ན་ཡ་ཧོ། བྷ་ག་བཱན་བིདྱཱ་རཱ་ཛ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཁྲོ་བོའ་གཟུགས་ཅན་འདི་ཡིས་ནི།། བགེགས་ཀྱི་དབང་པོ་ཉིད་བཀུག་ནས།།” ཞེས་སོ།། ི
༢ མ་དཔེར་‘ཀྱིས་’ཞེས་གསལ་ཡང་རྗེའི་རྣམ་འབྱོར་དག་རིམ་དང་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསང་འདུས་མངོན་རྟོགས་ལྷན་ཐབས་དང་བསྟུན་ན་‘ཀྱི་’ཡིན་དགོས་པར་སྣང་བས་བཅོས།

མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག 41

ཡི་གསང་སྔགས་ལེགས་བརྗོད་ལ།། བགེགས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་ལེགས་གཟིགས་པས།། རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུས་ངེས་བཏབ་ན།། བགེགས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་མི་གཡོ་འགྱུར།།”1

ཞེས་གསུངས་
སོ༑༑ མདོར་བྱས་ཀྱི་གཞུང་དེས། སྟོད་ཁྲོ་བོ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བའི་དབྱིབས་ཅན་ལ། སྨད་མདུང་རྩེ་གཅིག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི༌ཕུར་བུས་བགེགས་ལ་ཕུར་གདབ་བྱེད་པ་བསྟན་མོད། བྱང་གི་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བས་སྤྲུལ་པའི་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བ་གཉིས་པ་ཞིག་བྱང་ཕྱོགས་སུ་བཞག་སྟེ། བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་རང་ཉིད་ཕུར་བུ་བཅུར་སྤྲུལ་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན༑ ཡོད་དེ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “དེ་ནས་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་གཉིས་པ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོར་སྤྲུལ་ཏེ་བཞག་ནས། རང་ཉིད་ཕུར་བུའི་རྣམ་པ་བཅུར་མངོན་པར་སྤྲུལ་ཏེ་བགེགས་ཀྱི་བདག་པོ་བཅུའི་མགོ་བོར་གནས་པར་བསམ་པར་བྱའོ།།”2

ཞེས་གསུངས་
པས་སོ།། ཡང་སྤྲུལ་པའི་གནོད་མཛེས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ་དེ་རྡོ་རྗེ་ཐོ་བ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བར་གྱུར་པས་ཕུར་བུའི་སྤྱི་བོ་ནས་བརྡུང་ཞིང། ཨོཾ་གྷ་གྷ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྔགས་སྤྲུལ་པའི་གནོད་མཛེས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་མོས་དགོས་ཏེ། སྤྲུལ་པའི་གནོད་མཛེས་ཀྱི་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོའ་ཕྱག་མཚན་དེ། ཕུར་བུའི་སྤྱི་བོ་ནས་མི་བརྡུང་བའི་སྔ་རོལ་དུ་ ིརྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ་ཡིན་ཞིང། རྡུང་བའི་དུས་སུ་རྡོ་རྗེ་ཐོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “དེ་ནས་གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ལངས་ནས་སྔགས་བརྗོད་ཅིང། རྡོ་རྗེ་ཐོ་བས་བརྡུང་བར་བསམ་པར་བྱའོ།།”3

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་ཨོཾ་གྷ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།“ རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩི་རྒྱལ་པོ་ཆེ།། ཨུཏྤལ་
སྔོན་པོ་འདབ་མའི་མདོག །འབར་ཕྲེང་འཁྲིགས་པའི་འོད་ལྡན་པ།། རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུ་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ལྟེ་བའི་ཕྱོགས་ནས་སྨད་ཀྱི་ཆ།། རྩེ་མོ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་བསམ།། སྟོད་ནི་ཁྲོ་བོའ་དབྱིབས་ཅན་ཏེ།། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ལྟ་བུར་བསྒོམ།། དེ་ཡི་གསང་སྔགས་ལེགས་བརྗོད་ལ།། བགེགས་ཀྱི་ ིཚོགས་ལ་འོག་གཟིགས་པས།། རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུ་དེས་བཏབ་ན།། བགེགས་ཀྱི་ལུས་ནི་མི་གཡོ་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༩༧ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་
ནས་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་གཉིས་པ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོར་སྤྲུལ་ཏེ་བཞག་ནས་རང་ཉིད་ཕུར་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་མངོན་པར་སྤྲུལ་ཏེ་བགེགས་ཀྱི་བདག་པོ་བཅུའི་མགོ་བོར་གནས་པར་བསམ་པར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༩༧ན༦

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 42

གྷ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྔགས་ནི་གནོད་མཛེས་ཀྱིས་ཕུར་བུ་ལ་བཀའ་བསྒོ་བའི་སྔགས་ཡིན་ནོ༑༑ འོ་ན་མདོ་བསྲེ་ལས། “ཨོཾ་གྷ་གྷ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་གནོད་མཛེས་ལ་བསྒོ་སྟེ་ཕུར་བུས་གདབ་བོ།།”1

ཞེས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། མདོ་
བསྲེའི་གཞུང་དེའི་དོན་ཡང། གཙོ་བོ་རང་གི༌ཡིད་ཀྱིས་གནོད་མཛེས་ལ་ཕུར་བུས་བསྐུལ་ཞིག་ཅེས་བསྒོས་པས་གནོད་མཛེས་ལངས་ཏེ་གྷ་གྷ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕུར་བུ་གདབ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་བསྲེ་ཉིད་ལས་ཀྱང། “ཁྲོ་བོ་བདུད་རྩི་ཐབས་སྦྱོར་གྱི་ཕུར་བུ་རྣམས་ཀྱི་སྔགས་”2

ཞེས་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བའི་ངོ་བོ་ཕུར་བུ་རྣམས་བསྐུལ་བའི་སྔགས་སུ་
གསུངས་ལ། ཕུར་བུ་སྐུལ་བ་པོ་གནོད་མཛེས་ཡིན་པས་སོ།། དེ་ལ་སྔགས་ཀྱི་དོན་ནི། འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཨོཾ་ཞེས་པ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང། གྷ་གྷ་ཞེས་པ་ནི་གསོད་བྱེད་ཅེས་བོད་པའོ།། གྷ་ཏ་ཡ་གྷ་ཏ་ཡ་སརྦ་དུཥྚན་ཞེས་པ་ནི། མ་རུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོམས་ཤིག་ཆོམས་ཤིག་པའོ།། ཕཊ་ཕཊ་ཞེས་པ་ནི། དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ནོ།། ཀཱི་ལ་ཡ་ཀཱི་ལ་ཡ་ཞེས་པ་ནི། ཕུར་བུས་བཏབ་པ་ལ་མི་འགུལ་བར་གྱིས་ཤིག་པའོ།། སརྦ་པཱ་པཾ་ཕཊ་ཕཊ་ཅེས་པ་ནི། སྡིག་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀས་བཀས་པའོ།། ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཞེས་པ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐུལ་བའོ།། བཛྲ་ཀཱི་ལ་ཡ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱ་བའི་སྒོ་ནས་ཕུར་བུ་ལ་བོད་པའོ།། བཛྲ་དྷ་ར་ཡ་ཨ་ཛྙཱ་པ་ཡ་ཏི། ཞེས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བཀའ་ཉོན་ཅིག་པའོ།། ཀཱ་ཡ་ཝཱཀ་3

ཙིཏྟ་བཛྲ་ཞེས་པ་ནི། ལུས་
ངག་ཡིད་རྡོ་རྗེ་སྟེ། བགེགས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མོ།། ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་ཅེས་པ་ནི།
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༡བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཨོཾ་གྷ་གྷ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
སྔགས་ཀྱིས་གནོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྒོ་སྟེ་ཕུར་བུ་གདབ་བོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༡བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཁྲོ་བོ་བདུད་རྩི་ཐབ་སྦྱོར་གྱི་ཕུར་བུ་
རྣམས་ཀྱིས་”ཞེས་སོ།།
༣ རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་མོ། བཱཀ བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། བཱ་ཀ སྒྲུབ་ཐབ་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་དང་བསྐྱེ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་གཞན་དུ། ཝཱ་ཀཞེས་འབྲི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་ལས་རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་མོའ་གླེང་གཞིའི་ཡི་གེ་བཞི་བཅུའི་གྲངས་འདྲེན་དང་སྒོ་བསྟུན་ན་རྒྱུད་འགྲེལ་དུ་གསལ་བ་ ིའདི་ཉི་དག་པར་སེམས།

མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག 43

སླར་ཡང་བསྐུལ་བའོ།། འོ་ན་སྔགས་འདི་མིང་གང་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྒྲོན་གསལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། ཟླས་པའི་སྔགས་ཐམས་ཅད་རིགས་བཞིར་བསྡུས་པ། ཨོཾ་ཐོག་མར་ཡོད་ལ་མཐར་སྭཱཧཱ་མེད་པའི་སྔགས་ཀྱི་མིང་མཐའ་མེད་དང། དེ༌ལྡོག་པ་མགོ་མེད་དང། གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ནི་སྦྲུལ་དང། གཉིས་ཀ་མེད་པ་ནི་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལས། ཨོཾ་གྷ་གྷ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྔགས་ནི་མིང་མཐའ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། འདི་སྐབས་གཞན་རྣམས་སུའང་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་གནོད་མཛེས་གཅིག་གི་སྔགས་ལན་བཅུར་བརྗོད་ཅིང་ཕུར་བུ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་བརྡུངས་པ་ཡིན་གྱི། གནོད་མཛེས་བཅུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་གནོད་མཛེས་གཉིས་པ་འོག་གི་གནོད་མཛེས་ལ་བསྡུ་བར་བྱའོ།། སླར་ཡང་ཁྲོ་བོ་དང་ཕུར་བུ་རྣམས་ལས་རྡོ་རྗེའི་མེ་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་འཁོར་གྱི་བགེགས་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིག་ནས་ཕན་ཚུན་དུ་བྲོས་པར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། མདོར་བྱས་ལས། “རྡོ་རྗེ་མེ་ནི་སྡིགས་བཅས་པས།། རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་ངེས་པར་བསྒོམ༑༑ གདུག་པ་ཚིག་པས་ཕན་ཚུན་དུ།། བྲོས་པར་གྱུར་པར་རྣམ་པར་བསམ།།”1

ཞེས་
གསུངས་པས་སོ།།
བཞི་པ་རྭ་གུར་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི། བསྲུང་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ། ལྕགས་དང། ཆུ་དང། མེ་དང། རླུང་གི་ར་བ་དང། སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེའི་གུར་དང། གུར་གྱི་འོག་ར་བའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེའི་བླ་རེ་དང། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གོ་ཆ་དང། འོག་གཞི་ཧཱུཾ་ལས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་བསམ་པ་དང། ཕྱིའི་ཕྱོགས་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་མདའི་དྲ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བ་རྣམས་བསམ་པའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “དེ་ནས་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོའ་སྔགས་ཀྱིས་ལྕགས་དང་ཆུ་དང་ ི

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་མེ་ཡིས་ཀུན་དུ་ནི།། རྣམ་པར་འཕྲོ་བས་ངེས་པར་བསྒོམ།། གདུག་པ་ཚིག་པ་ཕན་ཚུན་དུ།། འབྲོས་པར་གྱུར་པར་རྣམ་པར་བསམ།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 44

མེ་དང་རླུང་གི་ར་བ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་དུ་བསམ་པར༌བྱའོ།། དེ་ལ་སྔགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཊཀྐི་ཧཱུཾ་ཛ་དེ་ནས་ཧཱུཾ་གི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེའི་གུར་མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུ་ལྕགས་ཀྱི་ར་བའི་སྟེང་དུ་གནས་པའོ།། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གོ་ཆའོ།། ཧཱུཾ་གིས་སའི་ཆ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་བསམ་པར་བྱའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། དེ་ཡང་ཊཀྐི་ཧཱུཾ་ཛཿཞེས་ལན་
བཞི་བརྗོད་པས་རིམ་པ་བཞིན་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ལྕགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ར་བ་སོགས་ར་བ་བཞི་སྟེ་དེ་ཡང། ལྕགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ར་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁོང་གསེང་ཡང་རྡོ་རྗེ་ཆུང་ངུའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱིས་བར་མཚམས་མེད་པར་གཏམས་པས་གོ་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའོ།། དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆུའི་ར་བ་ནི། ཆུའི་གཟེགས་མ་འཐོར་བ་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐོར་བའོ།། དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེའི་ར་བ་ནི། འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྔ་འཕྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་འབར་བ་གཡས་བསྐོར་དུ་འཁྱིལ་བའོ།། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རླུང་གི་ར་བ་ནི། ཤིན་ཏུ་རྩུབ་ཅིང་དྲག་པོའ་སྒྲ་དང་བཅས་པ་མེ་དང་མཐུན་པར་འགྲོ་བའོ།། རྡོ་རྗེའི་ར་བ་དང་གུར་བླ་ ིརེ་རྣམས་བར་མཚམས་མེད་པའོ།། དེ་ལ་རྡོ་རྗེའི་ར་བ་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས༑ རྩེ་ལྔ་པ་དང་རྩེ་གསུམ་པ་གདམ་ང་ཅན་དུ་བཤད་ཀྱང་འདིར་རྩེ་ལྔ་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། ལྕགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ར་བ་ཞེས་བཤད་པས། རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོའ་ར་བར་བྱེད་དགོས་སོ།། དབྱིབས་ནི་འདིར་ཟླུམ་པོར་བྱ་ཞིང། བསྲུང་འཁོར་ ིགྱི་དཔངས་ནི། གྲུབ་ཆེན་ལྭ་བ་པས་མཛད་པའི་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་སོགས་ལས། སྟེང་ཚངས་པའི་གནས་ཚངས་ཆེན་ནས་འོག་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་བཤད་ལ༑ དཀྱིལ༌ཆོག་རྡོར་འཕྲེང་ལས། སྟེང་འོག་མིན་ནས་འོག་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཐུག་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༩༧བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནས་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོའ་སྔགས་ཀྱིས་ལྕགས་དང༌། ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་རྣམས་ཀྱི་ར་བ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་ ིསྔགས་འདི་ཡིན་ཏེ། ཊཀྐི་ཧཱུཾ་ཛཿ། དེ་ནས་ཧཱུཾ་གི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེའི་གུར་མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུ་ལྕགས་ཀྱི་ར་བའི་སྟེང་དུ་གནས་པའོ།། ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་གོ་ཆ་ལའོ།། ཧཱུཾ་གིས་སའི་ཆ་ལ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་བསམ་པར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

མངོན་རྟོགས་དངོས་བཤད་པ། 45

གི་བར་ལ་བཤད་དོ།། རྒྱར་ནི་ཇི་ཙམ་འདོད་པར་ལྭ་བ་པས་བཤད་ཅིང། གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་པས༑ ལྕགས་རིའི་མཐའ་བར་དུ་བཤད་ལ། འདུས་པའི་གཞུང་རྣམས་ནས་རྒྱ་དཔངས་ཀྱི་ཚད་ལ་སོགས་པ་མ་བཤད་དོ།། ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། བསྐྱེད་རིམ་ཊཱིཀྐར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་འདིར། བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ཐུན་བཞིར་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། བསྐྱེད་རིམ་ཐུན་བཞིར་བསྒོམ་པ་ལ་མི་སྤྲོ་བའི་བར་དུ་གཅོད་པ་སེལ་བ་དང། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་གདོན་བགེགས་སྤྱི་དང། ཁྱད་པར་དུ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་བ་བགེགས་བྱེད་པ་རྣམས་བསྲུང་ཞིང། བཟློག་པར་བྱ་བ་དང། གཙོ་བོར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ། སྒྲུབ་པ་པོའ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་འགོག་པའི་ ིཕྱིར་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་ནཱ་རོ་པས། “རྩིབས་ཀུན་ལ་ནི་ཁྲོ་བོ་བཅུ།། ཞེས་པ་ནི། རྩིབས་བཅུ་ལ་ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒོམ་ལ་བཀའ་བསྒོ་བས། དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་བ་བགེགས་བྱེད་པ་རྣམས་བསྲུང་ཞིང་བཟློག་པར་བྱ་བ་དང། སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་
པའི་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་བསྲུང་འཁོར༌བཤད་ཟིན་ཏོ།།
གཉིས་པ་མངོན་རྟོགས་དངོས་བཤད་པ་ལ། སྒྲུབ་ཐབས་ཉེ་བར་སྡུད་པའི་སྤྱིའི་ཆིངས་བཤད་པ་དང། མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ།། དང་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ ནཱ་རོ་པ། གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་མའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༩བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྩིབས་ཀུན་ལ་ནི་ཁྲོ་བོ་བཅུ།། ཞེས་པ་ནི། རྩིབས་བཅུ་ལ་ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒོམས་ལ། བཀའ་བསྒོ་བས་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་བགེགས་བྱེད་པ་རྣམས་བསྲུང་ཞིང་བཟློག་པར་བྱ་བ་དང༌། སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 46

པོ་(སྒྲུབ་ཐབས་ཉེ་བར་སྡུད་པའི་སྤྱིའི་ཆིངས་བཤད་པ་)ལ་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིའི་ཆིངས་དང། རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཆིངས་དང། ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཆིངས་དང། དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་ཆིངས་སོ༑༑ དང་པོ་ནི་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་ཡང། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ།། ‘རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་རྟག་ཏུ་བསྔགས།།’ བསྙེན་པའི་ཆོ་ག་དང་པོ་སྟེ།། ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་གཉིས་པ་ཡིན།། ‘སྒྲུབ་པ་ཡང་ནི་གསུམ་པ་ཡིན།།’ སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བཞི་པ་འོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྙེན་པ། ཉེར་སྒྲུབ། སྒྲུབ་པ།2

སྒྲུབ་ཆེན་བཞིའོ།། དེ་
ཡང་སྤྱིར་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྙེན་པར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང། འདིར་བསྙེན་པ་ནི་ཐུན་མོང་གི་བསྙེན་པ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཡན་ལག་བཞིར་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་གྱི་བསྙེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདིའི་བསྙེན་པ་དངོས་ནི། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཞིང། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནས་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུ་བའི་བར་ནི་བསྙེན་པ་དངོས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་བསྙེན་པའི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་བ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་བསྙེན་པའི་སྒྲ་བཤད་ནི། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བསྙེན་ཅིང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་དམིགས་པས་ན་བསྙེན་པ་ཞེས་བྱའོ།། ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་འོད་གསལ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལངས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། དང༌པོའ་མགོན་པོ་ ིབསྐྱེད་ཟིན་པའི་བར་ནི་ཉེ་སྒྲུབ་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་རྫོགས་པར་བཀོད་ཟིན་པའི་བར་ནི་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས། ཉེར་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་སྟེ་ཉེར་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱའོ།། དེས་ན་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་དོན་ནི། དེ་ཡང་གང་ལ་ཉེ་བའི་ཡུལ་ནི། རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུ་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་ལྔ་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་རྟག་པར་བསྔགས།།’ ‘སྒྲུབ་པ་ཡང་ནི་གསུམ་པ་སྟེ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྒྲུབ་པ། ཞེས་པ་མ་དཔེར་མི་གསལ་ཡང་གོང་གི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ལུང་དང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་སྤྱིའི་དགོངས་དོན་བཞིན་བཅོས།

མངོན་རྟོགས་དངོས་བཤད་པ། 47

མའི་སྐུ་ལོངས་སྐུ་ཡིན་ལ། དེ་ཉེ་སྒྲུབ་དངོས་ཡིན་པས། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལངས་པ་ནས་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་བར་ཡང། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་སྒྱུ་ལུས་དེ་དང་ཁད་ཉེ་ ིབས་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།། སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ནས། རིགས་བདག་གིས་དབང་བསྐུར་བའི་བར་ཡིན་ལ། དེའི་སྒྲ་དོན་ནི་རང་གི་སྒོ་གསུམ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང། སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བསྒྲུབ་པས་ན་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།། སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོའ་ཡན་ལག་ནི། རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་ནས། ིལས་རྒྱལ་མཆོག་རྫོགས་པའི་བར་རྣམས་ཡིན་ལ། དེའི་སྒྲ་དོན་ནི། རིག་མ་འདུས་བྱས་ཏེ༑ དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྤྲོ་བ་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་བར་རྣམས་གཞན་དོན་ཆེན་པོ་བསྒྲུབས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ན་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ན་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལ། ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པ་སོགས་སྦྱོར་བ་ཚོགས་གསོག་དང། བསྲུང་འཁོར་རྣམས་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་མ་ཡིན་པས། དེ་མ་གཏོགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་སྡུད་པའི་ཆིངས་ལ་བསྙེན་སྒྲུབ་བཞིར་བྱས་སོ།།
གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཆིངས་ནི། དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར༌བཞི་ནི། རྣལ་འབྱོར་དང་༑ རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་བཞིའོ།། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནས་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུ་བའི་བར་རྣལ་འབྱོར་དངོས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོར་བྱས་ནས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང། ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་དངོས་དང། ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང། ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང། སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ་མངོན་བྱང་ཕྱི་མ་གསུམ་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང། དང་པོའ་ིམགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བ་ནས། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྫོགས་པར་བཀོད་ཟིན་པའི་བར་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ནས་མཆོད་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 48

པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་བར་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་གཅོད་མཚམས་དེ་ལྟར་བྱེད་པར། མདོར་བྱས་ཀྱིས། “དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་དམིགས་ནས་ནི།།’ རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་བརྩམ་པར་བྱ།།”1

ཞེས་པ་དང། “དང་པོའ་མགོན་པོ་བསམས་ནས་ཀྱང།། ཤིན་ཏུ་རྣལ་ ིའབྱོར་ཡང་དག་བརྩམ།།”2

ཞེས་པ་དང། “སྐུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་གྱུར་ནས།། སྦྱོར་བ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་བརྩམ།།”3

ཞེས་པ་རྣམས་དང། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་འཕྱི་མཐའི་མཆོད་
པའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་པར་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། “རྣལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང།། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་ཆེ།། ‘དང་པོའ་སྦྱོར་བ་མདོར་བསྡུས་ ིཔ༑༑”4

ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ནོ།། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཆིངས་ནི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་ཉིད་ལ་བྱེད་པ། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་རྒྱུད་དྲངས་མ་ཐག་པ་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཆིངས་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནས་མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་བར་དང་པོའ་སྦྱོར༌བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་ནས་དེའི་ ིབར་ལ་དང་པོའ་སྦྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྤྲུལ་པའི་དང་པོ་ ིསྟེ་སྔོན་དུ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། ཡུམ་གྱི་པདྨར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲོ་བ་ནས། སྤྲོས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་སྔར་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་པའི་བར་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེའི་བར་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་པར་བྱ་བའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཏིང་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་ལྟར་
སྦྱོར་བ་དམིགས་ནས་སུ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དང་པོ་མགོན་པོ་བསམས་ནས་
ཀྱང༑༑ ཤིན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་བརྩམ།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤བ༣
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༢ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
‘དང་པོ་སྦྱོར་བ་མདོར་བསྡུས་པས།།’ ཞེས་སོ།།

མངོན་རྟོགས་དངོས་བཤད་པ། 49

ངེ་འཛིན་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། དེ་ནས་སྟེང་གི་སྣ་རྩེར་ཕྱག་མཚན་ཕྲ་མོ་བསྒོམས་ནས་དངོས་གྲུབ་འབྲིང་བསྒྲུབ་པའི་བར་ནི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་ནས་དེའི་བར་ལ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཙོ་བོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། འོན་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་འདིར་བཀོད་པ་ལྟར་མདོ་བསྲེ་ལས། “སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ་བདག་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་པོའ་ིསྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ།། དེ་ནས་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལེའུ་དང་པོ་ལས།”1

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སྤྲོ་
བ་མན་ཆད་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་དང། སྒྲོན་གསལ་ལས། “སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ལ་ཞུགས་སོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་སྐུ་དང་གསུང་ ིདང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ལ་ཞུགས་སོ།། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། རྡོ་རྗེ༌སེམས་དཔའ་ཕྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་པོ་སྟེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའོ།། དང་པོའ་སྦྱོར་བའི་འོག་ཏུ་འབྱིན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་ ིཔས༑”2

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་ཕྱུང་ནས་གཙོ་བོ་ལ་བཅུག་པ་དང་པོའ་སྦྱོར་བར་ ིབཤད་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདིའི་འགལ་སྤོང་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། སྒྲོན་གསལ་གྱི་མཆན་བུར། “དེས་ན་མདོར་བྱས་ལས། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་འཛིན་གནས།། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་བར་མཛད།། ཅེས་མི་བསྐྱོད་པ་བཅུག་ནས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་བའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་ནས། ལྷ་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་བར་གསུངས་པས། མི་བསྐྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དང་པོའ་སྦྱོར་བ་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་མི་བསྐྱོད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་མདོར་བྱས་ ིཀྱིའང་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་འཁོར་དང། དང་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༤ན༣
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༨ན༤

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 50

པོའ་སྦྱོར་བ་གཉིས་སོ་སོར་བྱ་དགོས་ཀྱང། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་དང། ིདང་པོའ་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་བྱ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ།།” ི 1

ཞེས་བཀོད་
དོ༑༑ འགལ་སྤོང་དེའི་དོན་བཤད་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོའ་སྦྱོར་བའི་སྒྲ་དོན་ནི། ིགོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྤྲུལ་པའི་དང་པོ་སྟེ། སྔོན་དུ་ལྷ་སྤྲུལ་པ་པོའ་ིཐབས་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པས་ན། དང་པོའ་སྦྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་ ིབྱ་ལ། མི་བསྐྱོད་པ་ཕྱུང་ནས་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་ལ་བཅུག་སྟེ། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་བ་འདི་ལ་ཡང། དང་པོའ་སྦྱོར་བའི་སྒྲ་དོན་ཚང་བས་དང་པོའི་སྦྱོར་བར་སྒྲོན་གསལ་ལས་ ིབཤད་ལ། ཡུམ་གྱི་པདྨར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་མན་ཆད་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་སྤྲུལ་པ་དང་། སྤྲོས་པའི་རྟེན་དང༌བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འདུག་པས། མདོ་བསྲེ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་གསུངས་སོ།། དེས་ན་མཆན་བུར་བཀོད་པ་ལྟར། མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་ལ་བཅུག་ནས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་གྱུར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་དང་། དང་པོའ་སྦྱོར་བའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ཞིང། དེ་ ིལྟར་ན་དང་པོའ་སྦྱོར་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་མི་འགལ་བ། མདོར་བྱས། མདོ་ ིབསྲེ༑ སྒྲོན་གསལ་དང་གསུམ་གའི་དགོངས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
བཞི་པ་དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་ཆིངས་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྔོན་འགྲོ། དངོས་གཞི། འབྲས་བུ་མཐའ་དག་སྡུད་པའི་ཆིངས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ཞེ་དགུ་ནི། གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད། ཚོགས་
༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ང རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་མོ། ལེའུ་དང་པོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༧༣བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེས་ན་མདོར་བྱས་ལས། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་འཛིན་གནས།། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་བར་མཛད། ཅེས་མི་བསྐྱོད་པ་བཅུག་ནས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་བའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་ནས། ལྷ་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་བར་གསུངས་པས། མི་བསྐྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་མི་བསྐྱོད་པ་གཉིས་ཡོད་པ། མདོར་བྱས་ཀྱིའང་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་འཁོར་དང་། དང་པོ་སྦྱོར་བ་གཉིས་སོ་སོར་བྱ་དགོས་ཀྱང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་དང་། དང་པོ་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་བྱ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ།།” ཞེས་སོ།།

མངོན་རྟོགས་དངོས་བཤད་པ། 51

ཞིང་སྤྱན་དྲངས་པ་ནས་སྡོམ་པ་བཟུང་བའི་བར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད་དེ་ཚོགས་གསོག་པ་ལ་དེ་ཉིད་གཅིག་གོ །བསྲུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། འཁོར་གྱི་ཁྲོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། བགེགས་ལ་ཕུར་བུས་གདབ་པའི་དེ་ཉིད། ར་བ་ལ་སོགས་པས་བསྲུང་བའི་དེ་ཉིད་དེ་བསྲུང་འཁོར་ལ་དེ་ཉིད་བཞིའོ།། ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད། རྡོ་རྗེའི་སའི་ཆ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་དགོད་པའི་དེ་ཉིད། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུ་བའི་དེ་ཉིད། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པ་དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཇུག་པའི་དེ་ཉིད་དེ་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པའི་བར་དེ་ཉིད་དྲུག་ནི། བསྙེན་པའི་ཡན་ལག་གོ། །ཡང་ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ལྡང་བའི་དེ་ཉིད། མཐར་ཟླ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད། རླུང་སེམས་ཙམ་ཟླ་བར་སྣང་བ་ལ་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་ཡེ་ཤེས་ཙམ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་དེ་ཉིད། ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད། ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད། སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད། དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་ ིབསྒྱུར་བའི་དེ་ཉིད། ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད། ཕུང་པོ་གཤེགས་པར་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད། ཁམས་གཤེགས་མར་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད། མིག་སོགས་སེམས་དཔར་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད། གཟུགས་སོགས་སེམས་མར་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད། ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད་དེ། ལྡང་བའི་ཡི་གེ་གདན་དབུས་མའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ལས་ཞེས་པ་ནས་ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་བསྒོམ་པ་འདིའི་བར་དེ་ཉིད་བཅུ་གསུམ་ནི་ཉེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ །ཡང་སྐུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་དེ་ཉིད། གསུང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་དེ་ཉིད། ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་དེ་ཉིད། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་དེ་ཉིད། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད་དེ། སྐུ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་དེ་ཉིད་དྲུག་ནི། སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 52

གོ༑ ཡང་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད། གཤེགས་པ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད། གཤེགས་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད། སེམས་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད། སེམས་དཔའ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད། ཁྲོ་བོ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད། ཕྱག་མཚན་ཕྲ་མོ་ལ་སློབ་པའི་དེ་ཉིད། ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོའ་དེ་ཉིད། ཡིད་ ིབཟླས་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་དེ་ཉིད། ངག་གི་བཟླས་པའི་དེ་ཉིད། གཙོ་བོ་དོན་དམ་ལ་ཞུགས་པའི་དེ་ཉིད། འོད་གསལ༌ལས་བསྐུལ་བའི་དེ་ཉིད། མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་དེ་ཉིད། ཉེར་བསྡུའི་དེ་ཉིད༑ ཁ་ཟས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དེ་ཉིད། ལུས་རྟས་པར་བྱེད་པའི་དེ་ཉིད། དངོས་གྲུབ་ཆུང་ངུ་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཉིད། དངོས་གྲུབ་འབྲིང་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཉིད་དེ་ཞེ་དགུའོ།། རིག་མ་འདུ་བྱ་བའི་དེ་ཉིད་ནས་འདིའི་བར་དེ་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་ནི་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོའ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ ིན་དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་བྱ་ཚུལ་འདིར་བཤད་པ་འདི་ཁོ་ན་ཉིད་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ༑ འདིར་བཤད་པ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་གྱི་དཔེ་རྙིང་པ་དག་པ་རྣམས་ལས་འབྱུང་ཞིང་༑ རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་ལས། “དེ་ཉིད་སོ་བརྒྱད་དང། ཞེ་དགུར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་བཤད་རྒྱུད་ལས་བྱུང་ཞིང། སྔ་མ་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་བྱས་མོད། ཕྱི་མ་རྒྱ་དཔེ་དག་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། ཞེ་དགུའི་གྲངས་ནི་འགྲེལ་པས་གཞན་དུ་བཤད་ཀྱང། མདོར་བྱས་དང། མདོ་བསྲེ་དང། ནཱ་རོ་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་དང་བསྟུན་ནས་བཤད་དོ།།”1 ཞེས་དེ་ཉིད་ལ་ཞེ་དགུ་ལས་མང་ཉུང་མེད་པའི་ཞེ་དགུ་ཉིད་ཀྱི་གྲངས་ངེས་མཛད་ལ། རྗེས་རྒྱ་གར་བ་འགའ་ཞིག་གྲངས་ལ་འཁྲུལ་བ་ལ། དེ་དང་དེའི་གྲངས་ཙམ་ལའང་འཁྲུལ་ན་དོན་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་དགག་པ་མཛད་པས། དག་རིམ་གྱི་དཔེ་རྙིང་པ་དག་ལས་དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་གྲངས་ལས་ཆད་ལྷག་མེད་པར་བགྲངས་པ་འདི་ཉིད་དག་པར་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༡བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ཉིད་སོ་བརྒྱད་དང་ཞེ་དགུར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་བཤད་རྒྱུད་ལ་བྱུང་ཞིང་སྔ་མ་རྒྱ་གར་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་བྱས་མོད་ཀྱང་། ཕྱི་མ་རྒྱ་དཔེ་དག་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། ཞེ་དགུའི་གྲངས་ནི་འགྲེལ་པས་གཞན་དུ་བཤད་ཀྱང་། མདོར་བྱས་དང་མདོ་བསྲེ་དང་ནཱ་རོ་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་དང་བསྟུན་ནས་བཤད་དོ།།” ཞེས་སོ།།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 53

བྱ་དགོས་སོ།། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། དག་རིམ་གྱི་དཔེ་པར་མ་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་གོང་དུ་བཤད་པའི་དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་སྟེང་དུ། རྗེས་ཆགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང། མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་ལ་མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས། དེ་གཉིས་བགྲངས་ནས་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་ཏུ༌བྱས་པ་དང། འབའ་སེར་གྱི་ཟིན་བྲིས་སུ་ང་གཅིག་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་བསྒྲུབ་པའི་དེ་ཉིད་ཞེས་པ་བསྣན་ཏེ་ང་གཉིས་སུ་བྱས་པ་རྣམས་ནི། ཞེ་དགུའི་གྲངས་ལ། ང་གཅིག་དང། ང་གཉིས་འདྲེན་པ་ལས་ཐ་ཆད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཞན་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆིངས་དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་ནང་དུ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་དེ་ཉིད་ལའང་དོན་མེད་དེ། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་ངེས་པར་རྫོགས་རིམ་ལ་རག་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་དཔེ་པར་མ་སོགས་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་གྱི་དཔེ་མ་དག་པ་བཤད་པ་བྱེད་པའི་གཞིར་བཞག་སྟེ། དེ་ཉིད་ང་གཅིག་ཞེ་དགུར་སྡུད་ཚུལ་བྱེད་པ་རྗེའི་དགོངས་པར་བྱེད་པའང་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེས་ན་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་དང། མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་གཉིས་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་སོགས་ཁོངས་ནས་འདོན་པ་ཡིན་ཞིང། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་མི་སྦྱོར་བ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་དང། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་དང་༑ ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་)ལ་འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལྷག་མོས་བཤད་པ་དང། བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་བཤད་པ་དང། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་ ིའཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པ་སོགས་བཤད་པ་དང། སྐུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཡང༌འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བསྟན་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 54

པའི་ཕྱིར་དུ་རིག་མ་འདུ་བྱས་ནས་སྙོམས་འཇུག་བྱ་བ་སོགས་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལྷག་མོས་བཤད་པ་)ལ་གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་དང། དེར་འཚང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལྷ་བསྐྱེད་པ་དང། ཇི་ལྟར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའོ།། དང་པོ་(གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་)ལ་སྣོད་སྔ་མ་ཞིག་ནས་སྟོངས་པའི་བསྐལ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པ་དང། སྣོད་ཕྱི་མ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྡོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་པའོ༑༑ དང་པོ་(སྣོད་སྔ་མ་ཞིག་ནས་སྟོངས་པའི་བསྐལ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པ་)ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྟོངས་ཚུལ་བཤད་པ་དང། དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་ཚུལ་དངོས་སོ།། དང་པོ་(ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྟོངས་ཚུལ་བཤད་པ་) ལ་སྣོད་འཇིག་པའི་སྔོན་དུ་བཅུད་འཇིག་ཚུལ་བཤད་པ་དང། དེའི་འོག་ཏུ་སྣོད་འཇིག་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ།།
དང་པོ་(སྣོད་འཇིག་པའི་སྔོན་དུ་བཅུད་འཇིག་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ། མཛོད་ལས། “མེ་ཡིས་བདུན་ནོ་ཆུ་ཡིས་གཅིག །དེ་ལྟར་ཆུ་བདུན་ཐལ་ནས་ཀྱང།། མཇུག་ཏུ་རླུང་གིས་འཇིག་པ་ཡིན།།”1 ཞེས་པ་གསུངས་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་འཇིག་པའི་ཚེ། དང་པོར་མེས་འཇིག་ཐེངས་བདུན། དེ་ནས་ཆུས་འཇིག་ཐེངས་གཅིག །དེ་ནས་ཡང་མེས་འཇིག་བདུན། ཡང་དེའི་མཇུག་ཏུ་ཆུས་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤེལ་བའི་མེས་འཇིག་ཐེངས་བདུན་ཕྲག་བདུན་དང། ཆུས་འཇིག་ཐེངས་བདུན་ཕྲག་གཅིག་སོང་བའི་རྗེས་སུ། ཡང་མེས་འཇིག་ཐེངས་བདུན་སོང་བའི་མཇུག་ཏུ་རླུང་གིས་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་མེས་འཇིག་གི་ཚེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་དང། ཆུས་འཇིག་གི་ཚེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་དང། རླུང་འཇིག་གི་ཚེ་
༡ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠བ༦ ལས་བྱུང་བ་ལ་ཚིག་རྐང་གཅིག་ལྷག་མ་ཡོད་དེ། “མེ་ཡིས་བདུན་ནོ་ཆུ་ཡིས་གཅིག །དེ་ལྟར་ཆུ་བདུན་ཐལ་ནས་ཀྱང།། མེ་ཡིས་བདུན་ནོ་དེ་ནས་ནི།། མཇུག་ཏུ་རླུང་གིས་འཇིག་པ་ཡིན།།” ཞེས་སོ།།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 55
བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་འཇིག་གོ །དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་མེས་འཇིག༌གི་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། མཛོད་ལས། “གླིང་བཞི་པ་དང་ཉི་ཟླ་དང།། རི་རབ་དང་ནི་འདོད་ལྷ་དང།། ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ལ་ནི།། སྟོང་ནི་སྤྱི་ཕུད་ཡིན་པར་འདོད།། ‘དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གཉིས་ལ།།’ བར་མའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཡིན་ནོ།། དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་མོ།། ‘མཉམ་དུ་འཇིག་ཅིང་འབྱུང་བའང་ཡིན།།”1

ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། སྟོང་གསུམ་
གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་འཇིག་ཅིང། དེ་ལ་ཡང་དང་ ིཔོར་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཇིག །དེ་ནས་སྣོད་འཇིག་པའི་རིམ་པ་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་ཞིང་༑ དང་པོ་བཅུད་འཇིག་པའི་རིམ་པ་ནི། སྟོང་གསུམ་སྔ་མ་ཆགས་ཟིན་ནས་བར་བསྐལ་ཉི་ཤ་འདས་པའི་རྗེས་སུ་སྟོང་གསུམ་དེའི་དམྱལ་བ་རྣམས་སུ་སེམས་ཅན་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྔར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤི་འཕོས་ནས་དམྱལ་བ་སྟོངས་པར་འགྱུར་རོ།། དེའི་རྗེས་སུ་དུད་འགྲོ་དང། དེའི་རྗེས་སུ་ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱང་སྟོངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་ངན་འགྲོ་དེ་དག་ད་དུང་མྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་གཞན་གྱི་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེའོ།། དུད་འགྲོ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ན་གནས་པ་རྣམས་སྔོན་ལ་སྟོངས་ཤིང། ལྷ་མི་དང་ལྷན་ཅིག་འཁོད་པའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ནི་ལྷ་མི་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྟོངས་སོ།། ཡི་དྭགས་སྟོངས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་འཛམ་བུ་གླིང་རྣམས་ཀྱི་མི་རྣམས་སྟོངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྟོངས་ཚུལ་ནི། ཛམྦུ་གླིང་པའི་མི་གཅིག་གིས་སློབ་དཔོན་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ལ། དེ་དེ་ལས་ལངས་ནས་ཀྱེ་མ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དེ་ནི་བདེ་བ་དང་ཞི་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ།། དེ་ལྟར་སྨྲས་པའི་སྒྲ་དེ་ཐོས༌ནས་མི་གཞན་དག་རྣམས་ཀྱང་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་དེ་རྣམས་

༡ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༩བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ལྔ་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གཉིས་པ།།’ ‘མཉམ་དུ་འཇིག་ཅིང་འབྱུང་བ་ཡིན།།’ ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 56

ཤི་འཕོས་ཏེ། ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་ཏེ་ཛམྦུ་གླིང་རྣམས་སུ་མི་གཅིག་ཀྱང་མི་ལུས་སོ།། དེའི་རྗེས་སུ་ཤར་ལུས་འཕགས་པོའ་མི་རྣམས་དང། དེའི་ ིརྗེས་སུ་ནུབ་བ་ལང་སྤྱོད་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའ་སྙོམས་འཇུག་གི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ ིསྐྱེས་ནས། གླིང་དེ་གཉིས་ཀྱི་མི་རྣམས་སྟོངས་པར་འགྱུར་རོ།། དེའི་རྗེས་སུ་བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་པ་སྟོངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྟོངས་ཚུལ་ནི། སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་ལུས་རྟེན་ལ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་སྐྱེར་མི་རུང་བས། གླིང་གསུམ་གྱི་མི་ཤི་འཕོས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་མི་སྐྱེའི། སྒྲ་མི་སྙན་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདོད་ལྷར་སྐྱེ། དེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།། སྒྲ་མི་སྙན་པ་སྟོངས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་རིམ་གྱིས་སྟོངས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའ་སྙོམས་འཇུག་སྔོན་དུ་བྱས། དེའི་འོག་ཏུ་ཤི་ ིནས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེའོ།། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སྟོངས་པའི་རྗེས་དེ་ནས། བསམ་གཏན་དང་པོའ་ལྷ་རྣམས་སྟོངས་པར་འགྱུར་རོ།། དེའི་སྟོངས་ཚུལ་ ིནི༑ བསམ་གཏན་དང་པོའ་ལྷ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་ ིཔ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། དེ་ལས་ལངས་ནས། ཀྱེ་མ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་ནི་བདེ་བ་དང་ཞི་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ།། སྒྲ་དེ་ཐོས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའ་ིལྷ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སྙོམས་འཇུག༌ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་དེ་རྣམས་ཤི་འཕོས་ནས་འོད་གསལ་གྱི་ལྷའི་ནང་དུ་སྐྱེས་པས། བསམ་གཏན་དང་པོའ་ལྷ་ིརྣམས་སྟོངས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་དམྱལ་བ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའ་བར་ ིགྱི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་ན་བཅུད་ཞིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡུན་བར་བསྐལ་བཅུ་དགུ་ཡོད་དོ།།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 57
གཉིས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་སྣོད་འཇིག་པའི་ཚུལ་དངོས་ནི། ཡར་བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་ན་སེམས་ཅན་མེད་པས་ཡོ་བྱད་མི་འབྱུང་ལ། ཡོ་བྱད་མེད་པས་ཆར་མི་འབབ། ཆར་མ་བབ་པས་རྩྭ་ཤིང་ཐམས་ཅད་བསྐམས་སོ།། དེས་ན་ཐན་པ་བྱུང་བས་ཉི་མ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྩྭ་ཤིང་ནགས་ཚལ་ཐམས་ཅད་སྲེག་གོ །དེ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཉི་མ་གཞན་དྲུག་འབྱུང་སྟེ། ཉི་མ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བཞི་འགྱུར་བཞི་འགྱུར་གྱིས་སྲེག་པའི་མཐུ་ཆེའོ།། དེ་ལྟར་ན་ཉི་མ་གཉིས་པས་ལྟེང་ཀ་ཆེ་ཆུང་དང། གསུམ་པས་ཆུ་ཀླུང་ཆེ་ཆུང་དང། བཞི་པས་མཚོ་མ་དྲོས་པ་དང་༑ ལྔ་པ་དང་དྲུག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྐམ་པར་བྱེད་དོ།། ཉི་མ་དྲུག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་ཤར་མ་ཐག་པ་ལ་ཁ་ཅིག་འདོད་ཀྱང། ཉི་མ་དྲུག་པོ་རེ་རེས་རང་རང་གི་བྱ་བ་ཡུན་འདི་ཙམ་ལ་རྫོགས་ཀྱི་ཚད་ངེས་པ་མ་བཤད་པས། ས་ཚིགས་འཇོག་དཀའ་ནའང། ཉི་མ་ཤར་མ་ཐག་པ་ལ་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཉི་མ་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སྐེམ་པ་ལ་ཡུན་ཇི་སྙེད་ཅིག་འགོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣོད་འཇིག་པ་ལ་བར་བསྐལ་གཅིག་གི་ཡུན་ཚད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ནས་ཉི་མ་དྲུག་པས་ཕལ་ཆེ་བ་དང་བདུན་པས་རི་རབ་དང་ས་ཆེན་པོ་སྲེག་པའི་མེ་ལྕེ་དེ་རླུང་གིས་ཁྱེར་བས༌ཚངས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་མན་ཆད་སྲེག་གོ །དེ་ནས་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྟོངས་ནས་ནམ་མཁའ་སྟོང་པར་བར་བསྐལ་ཉི་ཤར་གནས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་སྣོད་འཇིག་པ་ལ་བར་བསྐལ་གཅིག་དགོས་པས། དམྱལ་བར་སེམས་ཅན་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་འཆི་འཕོ་བ་ནས་སྣོད་ཞིག་པའི་བར་དེ་ནི་འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤའི་ཡུན་ཚད་ཅན་ཏེ། མཛོད་ལས༑ “འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་དམྱལ་བ་ཡི།། སྲིད་པ་མེད་ནས་སྣོད་ཟད་པ།།”1

ཞེས་སོ།།
འདི་དག་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་འཆད་བྱེད་རྣམ་གཞག་རིམ་

༡ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠ན༥

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 58

པའི་གཞུང། “གང་གི་ཚེ་འདིར་འཇིག་རྟེན་དུ་’ཞེས་པ་ནས། ‘ཁམས་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྲེགས་ཏེ། ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ།།”1

ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ།། རྣམ་
གཞག་ཏུ་བཅུད་འཇིག་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། སྣོད་འཇིག་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཤི་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའི་སྐབས་སུ་སྟོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་ཚུལ་དངོས་ནི། མདོར་བྱས་ལས༑ “དམ་པའི་དོན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས།།’ སྲིད་གསུམ་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྒོམ།།”2 ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས། བསྒོམ་ཚུལ་དངོས་སྟོན་པ་ནི། “དངོས་པོ་མེད་པ་སྒོམ་པ་མེད༑༑’ བསྒོམ་པར་བྱ་བ་བསྒོམ་པ་མིན།། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས།། བསྒོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་འོ།། ཚིགས་བཅད་འདི་ཡིས་རྒྱུ་མི་རྒྱུའི།། བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་སྟོང་པར་བསྒོམ།། ཆོ་གའི་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི།། ‘ཡེ་ཤེས་ས་གཞི་བྱིན་གྱིས་བརླབ།།”3 ཅེས་དངོས་པོ་མེད་པ༌ཞེས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ངག་ཏུ་བརྗོད་དེ། དེའི་དོན་རྒྱུ་བ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང། མི་རྒྱུ་བ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་བསྒོམ་པའི་ཆོ་གའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་འདི་ཡིས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་གཞི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྣམ་གཞག་རིམ་པས་འཆད་པ་ནི། གོང་དུ་དྲངས་པའི། གང་གི་ཚེ་ཞེས་པ་ནས། དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༡བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“གང་གི་ཚེ་འདིར་འཇིག་རྟེན་དུ་འཇིག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང༌། ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་གྱུར་ནས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འབའ་ཞིག་ལུས་པ་དེའི་ཚེ་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་ཉི་མ་བདུན་གྱི་འོད་ཟེར་རྣམས་རབ་ཏུ་བཀླགས་པས་ཁམས་གསུམ་པ་བསྲེགས་ཏེ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
‘དམ་པའི་དོན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘དངོས་པོ་མེད་ལ་བསྒོམ་པའི་དངོས།།’ ‘ཡེ་ཤེས་ས་གཞིར་བྱིན་གྱིས་བརླབ།།’ ཅེས་སོ།།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 59
སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྗོད་ཅིང་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། ཞེས་པའི་བར་རོ།།
འདི་ལ་བཞི། དངོས་པོ་མེད་པ་སྒོམ་པ་མེད།། ཅེས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྒོ་ནས་སྐབས་འདིའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་༑ སྐབས་འདིའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་ཚུལ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྒྲ་བཤད་པ་དང། སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང། ཞར་ལ་ལྷར་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པའོ།། དང་པོ་(སྐབས་འདིའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ། འཆད་བྱེད་འགྲེལ་བའི་ཚིག་དགོད་པ་དང། དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(འཆད་བྱེད་འགྲེལ་བའི་ཚིག་དགོད་པ་)ནི། དངོས་པོ་མེད་པ། ཞེས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ལ། སྒྲོན་གསལ་དུ་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་བྱས་པ་ལས་ཡིག་དོན་དང་སྤྱི་དོན་དུ་འཆད་པའི་འགྲེལ་པ་ནི། སྒྲོན་གསལ་ལས། “བརྟན་པ་དང་གཡོ་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན་ནི། བསྒོམ་པ་མེད་པ་སྟེ། བསྒོམ་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། བསྒོམ་པར་བྱ་བ་བསྒོམ་པ་མིན།། ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཡོད་པར་བསྒོམ་པ་དེ་ཡང་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་བྲལ་བས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ།། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནི༑ དངོས་པོ་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་ལོ།། དེ་བས་ན་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང། སྒོམ་པ་པོ་དང། བསྒོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་སྟེ། ཡི་གེའི་དོན་ནོ།། སྟེང་འོག་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་སྟོང་པའོ་ཞེས་ཀྱང་བསྒོམ་པ་ནི་མེད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། མཚན་མ་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།། བསྒོམ་པར་བྱ་བ་བསྒོམ་པ་མིན༑༑ ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གང་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 60

ནས་བསྒོམ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྨོན་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་པའི་སྨོན་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཡང་མེད་དེ། སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བར་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་བས་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལྟ་བུར་བསྒོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་ཅིང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྤྱིའི་དོན་ནོ།།”1

ཞེས་གསུངས་སོ།།
༈ གཉིས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི༑ བརྟན་པ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང། གཡོ་བ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་གཞི་སྣོད་བཅུད་དེ་དག་གང་ཡང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མ་རྙེད་པ་ན་སྣོད་བཅུད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་མཐོང་ནས་སྒོམ་པ་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་ཡིན༌པར་འདོད་ན་ནི། དེ་ལྟ་བུ་བསྒོམ་པ་དེ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་མེད་པ་སྟེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི། བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། བསྒོམ་པར་བྱ་བ་བསྒོམ་པ་མིན།། ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན། བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༤ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བརྟན་པ་དང་གཡོ་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མེད་པ་ཡིན་ན་ནི་སྒོམ་པ་མེད་པ་སྟེ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། བསྒོམ་པར་བྱ་བ་བསྒོམ་པ་མིན།། ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཡོད་པར་བསྒོམ་པ་དེ་ཡང་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་བྲལ་བས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ༑༑ དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཕྱོགས་གཉི་ག་དང་འགལ་ལོ།། དེ་བས་ན་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་སྒོམ་པ་པོ་དང་བསྒོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་སྟེ་ཡི་གེའི་དོན་ཏོ།། སྟེང་འོག་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་སྟོང་པའི་ཞེས་ཀྱང་བསྒོམ་པ་ནི་མེད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། མཚན་མ་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།། བསྒོམ་པར་བྱ་བ་སྒོམ་པ་མིན།། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གང་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་སྒོམ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྨོན་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་པའི་སྨོན་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཡང་མེད་དེ། སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བར་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་བས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལྟ་བུར་སྒོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་ཅིང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྤྱིའི་དོན་ཏོ།།” ཞེས་སོ།།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 61
སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པར་མཐོང་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་དེ་ཡང་བསྒོམ་པ་རྣམ་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། བསྒོམ་པར་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བས་རྩ་ཤེ་ལས། “ལམ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི།། ‘བསྒོམ་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།”1 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། བསྒོམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ།། དེ་གཉིས་ནི་འདོད་མཁན་དངོས་སུ་ཡོད་པ་འགོག་པའོ།། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དོན་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ཚོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་བའི་དོན་ནི། དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་གཏན་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་གཅིག་ཡིན་པ། གཅིག་ཤོས་ཡིན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་ནི་དངོས་སུ་འདོད་མཁན་མེད་ཀྱང་ལོག་རྟོག་གི་མཐའ་དཔྱད་ནས་འགོག་པའོ།། གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་བཀག་པ་དེས་ནི། གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་འགོག་པ་ཡང་གོ་བར་ནུས་པས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་སོ།། སྣོད་བཅུད་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་མེད་པ་དང་༑ རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང། དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་བས་ན། གང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང། གང་གིས་སྒོམ་པ་པོ་དང། ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་པོའ་དངོས་ཀྱི་ཚིག་གི་ ིནུས་པས་གང་ཐོན་པ་བཤད་པ་ནི་ཡི་གེའི་དོན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་གཞུང་ཡང། དངོས་པོ་མེད་པས༑ ཞེས་པ་མ་དག་གི། དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་པ་འགྲེལ་པའི་བཤད་པ་དང་མཐུན་ནོ།། སྤྱི་དོན་དུ་འཆད་པའི་འགྲེལ་པའི་དོན་ནི། སྟེང་འོག་དང་ལ་སོགས་པས་བསྡུས་པ་ཕྱོགས་

༡ སྡེ་བསྟན། དབུ་མ། ཙ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྒོམ་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།’ ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 62

བཞིའི་ཆ་དྲུག་དང། ཞེས་པ་རྣམས་ལ་ནི། རང་གི་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་གྱི་ཆ་དང་འདུས་མ་བྱས་གཞན་ལ་ཡང་ཡུལ་དུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་དུ་མ་འབྱེད་ནུས་ལ། དེའི་ཚེ་དེ་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་ན་རང་རང་གི་ཆ་རྣམས་དང་ཆ་ཅན་གཉིས། བདེན་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་བ་དང། བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་ཐ་དད་ཡེ་མེད་པའི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང། བདེན་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན། འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་ཕྱེ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་གྲུབ་རྣམ་པར་བསལ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ནི་མི་བདེན་ཀྱང་དེ་རྣམས་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བདེན་པའོ།། ཞེས་བསྒོམ་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་ནི་མེད་པ་སྟེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་དེ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བསྟན་ཅིང། མཚན་མ་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་ཐར་བསྟན། དེ་ནས་སྨོན་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ༌ནས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྨོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བསྟན་ནོ།། དེས་ན་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ནི། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་མ་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་བསྒོམ་པ་མིན། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གང་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་ནས་བསྒོམ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཉིས་སུ་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྨོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ནི། འབྲས་བུ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་སྨོན་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྨོན་ཞེ་ན། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་པར་གཟུང་བའི་སྨོན་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཡང་མེད་དེ།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 63

སྨོན་ལམ་དང་ལ་སོགས་པས་བསྡུས་པ་གང་ལ་གང་གིས་སྨོན་པ་རྣམས་ཉེ་བར་དམིགས་པ་སྟེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྨོན་ཡུལ་མེད་པ་དེ་བས་ན་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལྟ་བུར་བསྒོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་ཅིང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༑༑ སྒྲོན་གསལ་གྱི་བཤད་པ་འདི་དག་ནི། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མཆན་བུ་བཞིན་ཏེ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པའོ།། དེ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པའི་སྐབས་འདིར༑ སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་བསྡུས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ངེས་པ་དྲངས་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒོམས་པ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། སྐབས་འདིར། དངོས་པོ་མེད་པ་བསྒོམ་པ་མེད།། ཅེས་སོགས༌ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིའི་ཡིག་སྤྱིའི་དོན་བསྒོམ་དགོས་ཤིང། དེའི་ཡིག་དོན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས། བསྒོམ་བྱ། སྒོམ་པ་པོ། ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་བསྒོམ་པ་དང། སྤྱི་དོན་ནི། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཡིན་པར་འགྲེལ་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། མདོ་བསྲེ་ལས་ཀྱང་། “དངོས་པོ་མེད་པ་སྒོམ་པ་མེད།།’ བསྒོམ་པར་བྱ་བ་བསྒོམ་པ་མིན།། ‘དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས།།’ བསྒོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་འོ།།”1

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཚིགས་སུ་
བཅད་པའི་དོན་གྱིས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་བསྒོམ་མོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཡང་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་སྣོད་བཅུད་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྣང་བར་བྱས་ནས་བསྒོམ་དགོས་ཏེ། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཞིག་ནས་སྟོངས་པར་གྱུར་པའི་ཚེ། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༡བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དངོས་པོ་མེད་པ་སྒོམ་པའི་དངོས།།’ ‘དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པ།།’ ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 64

པར་ནམ་མཁའ་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་འདྲིས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་པའི་གང་ཟག་ལ་རྩོལ་བ་ཆེན་པོ་མེད་པར་ཡང་འོང་སྟེ། ལས་དང་པོ་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྐྱོང་ཚུལ་ལའང་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་བཅད་ནས། དགག་བྱ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ལེགས་པར་བློ་ལ་ཤར་བ་ན། སྟོང་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་གཏོགས་ཇི་སྙེད་པའི་སྣང་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་བློ་ལ་མ་ཤར་བ་བྱས་ཏེ། ལྟ་བ༌སྐྱོང་བ་ཡིན་ལ། སྐྱོང་ཚུལ་དེ་ཡུན་རིང་དུ་བྱས་ཏེ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ལེགས་པར་བྱང་བ་ན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་བཞག་ཙམ་ཉིད་ནས་སྣོད་བཅུད་སོགས་ཇི་སྙེད་པ་གཞན་གྱི་སྣང་བ་མི་འཆར་བར་སྟོང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློར་འགྱུར་བས་སོ།། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས། རྗེས་རྣམ་གཞག་གི་ཊཱིཀྐར། “དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པའི་རིག་པའི་ཤེས་པའི་དོན་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པའི་ཡིན་ལུགས་ལ་དེར་སྣང་བ་ཙམ་ཡང་ལྡོག་པས་ན་སྣོད་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡང་མི་སྒོམ་པ་མིན་ནོ།།”1

ཞེས་གསུངས་སོ།། གཞན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་འདྲིས་ཤིང་ལེགས་པར་གོམས་པར་བྱས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བློ་ལ་སྣོད་བཅུད་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཞི་ནས་མེད་དོ།། སོ་སྐྱེའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཆོས་ཅི་སྣང་ཡང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་བས། ང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒོམས་པའི་ཚེ། བློ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ང་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མེད་པར་བསྒོམ་དགོས། དེ་ལྟར་བསྒོམ་པའི་བློ་ལ་ང་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མེད་པར་འཆར་བ་ལ་ང་ཙམ་གྱི་སྣང་བ་ཡང་ལྡོག་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་སྣོད་བཅུད་རང་
༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཆ རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༩ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ༑ “དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པའི་རིགས་པའི་ཤེས་པའི་དོན་གང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཡིན་ལུགས་ལ་དེར་སྣང་བ་ཙམ་ཡང་ལྡོག་པས་ན་སྣོད་ལ་སོགས་པའི་སྣང་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡང་མི་སྒོམ་པ་མིན་ནོ།།” ཞེས་སོ།།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 65
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྒོམ་པའི་བློ་ངོར་ཡང་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་ལྡོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་འདིའི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་པོ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བའི་སྒྲུབ་པ་པོའ་དབང་དུ་མཛད་པ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པ་ ིསྒོམ་པ་མེད།། ཅེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་དང། མདོར་བྱས། མདོ་བསྲེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའང་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་རྩ་འགྲེལ་རྒྱ་གཞུང་དང༌བཅས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། གཙོ་བོར་རྒྱུད་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་ཏེ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ལ་བྱང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལྟ་བུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒོམ་པ་ལ་བྱང་བའི་གང་ཟག་གིས་སྣོད་བཅུད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་བསྒོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས། སྣོད་བཅུད་ཞིག་ནས་ནམ་མཁའ་སྟོང་པར་གྱུར་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་དུ་ཆུག་མོད། སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ལ་མ་བྱང་བའི་ལས་དང་པོ་པས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་ཤིང་ཆོ་གའི་འདོན་པ་བྱང་ཙམ་རྣམས་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་མོད། དེ་ལྟ་བུ་མིན་པའི་ལས་དང་པོ་པས་ནི་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེས་བསྐྱེད་རིམ་ཊཱིཀྐར་གསུངས་པ་ལྟར། རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་ཚུལ་དུ་སྣོད་བཅུད་འོད་ཀྱི་གོང་བུར་མོས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་ཡལ་ནས་མི་སྣང་བར་མོས་པ་བྱས༑ དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ཀའི་ངང་ནས་རང་གི་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་ཐོག་ཏུ་ངེས་པར་གཞག་དགོས་ཏེ། སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངེས་པར་བསྒོམ་དགོས་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་སྣོད་བཅུད་འོད་ཀྱི་གོང་བུར་མོས་དེ་ནས་ཡལ་ཏེ་མི་སྣང་བར་མོས་པ་འདི་ལ་རིག་པའི་དགག་བྱ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་ཚུལ་མེད་པས་ཆད་སྟོང་བསྒོམ་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་ཆད་སྟོང་བསྒོམ་པར་ཡང་མི་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 66

འགྱུར་ཞིང། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང༌བ་ཞི་བར་མི་འགྱུར་བའི་ལས་དང་པོ་པས་ནི། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་དོན་ལ་མ་དག་བཞིན་དུ་སྡུད་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ནས་ལྟ་ཐོག་ཏུ་འཇོག་པ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་འཇོ་ལས། “སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་དོན་ལ་མ་དག་བཞིན་དུ་སྡུད་པ་ཡང་ཆད་སྟོང་བསྒོམ་པ་མིན་ཏེ། རིག་པའི་དགག་བྱའི་ཚད་མ་ཟིན་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་འདོར་བ་ནི། སྣང་བ་དག་པར་མ་བསྒོམས་ཀྱང་ཆད་སྟོང་གི་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་རྟོགས་ན་ནི། སྣང་བ་སྡུད་པ་བསྒོམས་པ་ལ་ཆད་ལྟའི་དོན་མེད་དེ༑ དགོས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱིས། སྣང་བ་མེད་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་རྟོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་མི་འདོར་བ་ཡོད་ཕྱིན། དགོས་པའི་དབང་གིས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པར་མོས་པ་ལ་ཆད་སྟོང་བསྒོམ་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དགོངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག །འོ་ན་སྐབས་འདིའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་ཚུལ་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་བསྒོམ་ཚུལ་ལྟར་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན། མི་ཆོག་སྟེ་སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་ངེས་པ་ཤགས་ཅན་ཡུན་མི་ཐུང་བར་བསྐྱངས་ནས་དེའི་ངང་ནས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་ངའོ་སྙམ་དུ་ང་རྒྱལ་འཇོག་པ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་སྔོན་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་
༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཏ འདོད་འཇོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༥༥བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།“ སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་དོན་ལ་མ་དག་བཞིན་དུ་སྡུད་པ་ཡང་ཆད་སྟོང་སྒོམ་པ་མིན་ཏེ། རིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཚད་མ་ཟིན་པར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་དོར་བ་ནི། སྣང་བ་དག་པར་མ་བསྒོམས་ཀྱང་ཆད་སྟོང་གི་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་རྟོགས་ན་ནི། སྣང་བ་སྡུད་པ་སྒོམ་པ་ལ་ཆད་ལྟའི་དོན་མེད་དོ།། དགོས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྣང་བ་མེད་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང༌།” ཞེས་སོ༑༑

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 67

སྐབས་དེར། ཤཱུ་ནྱ་ཏཱའི་སྔགས་དོན༌བསྒོམ་པར་རྒྱུད་གཞན་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མང་པོ་ལས་གསུངས་ཤིང། ཤཱུ་ནྱ་ཏཱའི་སྔགས་དོན་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་བདག་ཉིད་དེ་ངའོ།། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེ་མཆོག་ལྟ་བུའི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་སྔོན་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་སྐབས་དེར་ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་འཇོག་དགོས་པ་དང། འདུས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་སྔོན་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་འཇོག་དགོས་པ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་སྐབས་འདིའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་ཚུལ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། “དངོས་པོ་མེད་པ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྗོད་ཅིང་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་ངག་ཏུ་བརྗོད་དེ། སྣོད་བཅུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས། སྒོམ་པ་དང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང། སྒོམ་པ་པོ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་དམིགས་པའི་ཡིག་དོན་དང། སྤྱིར་སྣོད་བཅུད་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ཁྱད་པར་དུ་བསྒོམ་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་དང། རྒྱུ་འབྲས་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་མེད་དང། འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་སྨོན་བྱར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་སྨོན་མེད་དེ། སྤྱི་དོན་གཉིས་ཀྱི་དོན། སྣོད་བཅུད་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ། སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཡིན་ན། མཉམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་ཉེ་བར་ཞི་བ་སྣོད་བཅུད་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༡བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དངོས་པོ་མེད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྗོད་ཅིང་བསམ་པར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 68

ཞིག་ནས་ནམ་མཁའ་སྟོང་པར་གྱུར་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་དང། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒོམ་པ་ལ་མ་བྱང་བའི་ལས་དང་པོ་པ་ཡིན་ན། དང་པོར་སྣོད་བཅུད་འོད་ཀྱི་གོང་བུར་མོས་དེ་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་ཡལ་ནས་མི་སྣང་བར་མོས་ཏེ། དེའི་ངང་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས། ཆོས་མཐུན་གྱི་དཔེ་དང་མཐུན་པར་ཡུན་མི་ཐུང་བར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག །དེའི་ངང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་སྐུ་དེ་ངའོ་སྙམ་དུ་ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་སྟེ་བསྒོམ་མོ།། སྐབས་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ལྟར་བསྒོམ་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱར་བའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་མཐའ་དག་བློ་ངོར་ཉེ་བར་ཞི་བ་འདི་ནི། “མཁའ་ལ་རླུང་བརྟེན་དེ་ལ་ཆུ་ཡི་ཕུང་པོ་བརྟེན།།”1

ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྣོད་བཅུད་ཞིག་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་རིམ་པས་ཆགས་པའི་སྣོད་བཅུད་སྔ་མ་ཞིག་པའི་ནམ་མཁའ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཆགས་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་ལྟར། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་དུ་ཆོས་མཐུན་པས་ས་ཞེས་བརྗོད་དོ།།
གསུམ་པ་སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི། འོ་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་སྔོན་འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཇོ་བོ་རྗེས་མཛད་པའི་ལཱུ་ཨི་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོར་དྲངས་པ་ལས། “དེ་ལྟར་སྔགས་རྣམ་པ་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་བརྗོད་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ནུས་པ་དང། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དྲན་པ་གསོ་བ་དང། གནས་པ་བརྟན་པ་དང། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས༌པ་དང་༑ ཐ་མལ་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་རྟོག་པ་སྤོང་བ་དང། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།”2

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། གཞལ་
༡ སྡེ་བཀའ། ཤེས་རབ་སྣ་ཚོགས། མདོ་སྡུད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡བ༤
༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཏ འདོད་འཇོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༥༢ན༢

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 69
ཡས་ཁང་བསྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་དགོས་པ་དྲུག་བཤད་པའི་ཕྱི་མ་བཞི་སྐབས་འདིར་ཡང་འབྲེལ་ཏེ། སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པས་སྒྲུབ་པ་པོའ་སྟོང་ཉིད་ ིརྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བརྟན་ཅིང་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་དང། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པའི་དགོས་པ་དང། དགོས་པ་ཁྱད་པར་བ་ནི། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལ་སོགས་པའི་གཞི་གང་ལྷ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སོགས་པར་བསྒོམ་པའི་གཞི་དེ་མཆོག་གི་སྣང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ནི་གཞི་དེ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་ལྡོག་དགོས་ཏེ། དག་པའི་སྣང་བ་དང་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ཉིད་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་བློ་ངོར་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ།། རྒྱུ་མཚན་དེ་བས་ན། གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་བློ་ལ་འཆར་བ་འགོག་དགོས་ལ། དེ་འགོག་པ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒོམ་པ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཡིན་ན་ནི། སྣོད་བཅུད་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་དག་པའི་སྣང་བ་རང་ཁེགས་སུ་འགྱུར་བས་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་དུའང་སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།། གཞན་ཡང་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་གཅིག་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་འཆར་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་དུ་སྐབས་འདིའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་ནས་དེ་ལས་ལངས་མ་ཐག་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློའ་རྩི་མ་ཡལ་བ་ལ་བར་ ིམ་ཆད་དུ༌རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམས་པ་ན། དེ་ཐམས་ཅད་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཆར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ དཔེར་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཡུན་རིང་པོར་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཇི་སྙེད་པའི་ཆོས་རྣམས་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་བ་བཞིན་ནོ།།
བཞི་པ་ཞར་ལ་ལྷར་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་ཚུལ་ལ་དོགས་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 70

པ་དཔྱད་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྦྱང་བའི་སྐབས་འདི་ལྟ་བུ་དང། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པར་མོས་ནས་སྟོང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གཙོ་བོར་སྒོམ་པ་ཡིན་ཀྱང། གནས་སྐབས་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པའི་སྐབས་ཕལ་ཆེ་བ་རྣམས་སུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་གཙོ་བོར་སྒོམ་པ་ཡིན་ཞིང་༑ དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཏེ་བདག་འཛིན་གཉིས་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་དང། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའ་རྣམ་པ་ཅན་ ིགྱི་བློ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་ནས་གཙོ་བོར་བསྒོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཅན་དུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་ལས། “ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་རྒྱུན་ལས་གཞན་པ་ཡི།། སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གཞན་ཅིའང་ཡོད་མ་ཡིན།། ‘དེ་དང་རྣམ་པ་འགལ་བར་གྱུར་པའི་སེམས།། འདི་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར༌འགྱུར།།’ ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན།། གང་ཡིན་དེར་ནི་ཀུན་རྟོག་སྣང་མི་འགྱུར།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཞུང་
འདིས་ཇི་ལྟར་དུ་བསྟན་སྙམ་ན། དེ་ཡང་གཞུང་འདིའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཞུང་འདིས་དོགས་པ་གང་གཅོད་པ་ནི། འདིའི་འགྲེལ་པར་ཐ་ག་ནས། སྔར་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ལམ་བསྒོམ་པའི་འབད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཆེད་ཡིན་ན། ཁྱེད་ཀྱིས་རིམ་པ་དང་པོའ་ལམ་ ིལྷའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་བསྒོམས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་ཀྱི་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། ཀུན་བཟང་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༣༥བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་དང་རྣམ་པར་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་སེམས།། འདི་ནི་མངོན་སུམ་དུ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར།།’ ཞེས་སོ།།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 71
དོན་བསྒོམ་པ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྙམ་དུ་བསམས་ནས། རྒོལ་བའི་ལན་དུ། ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དག་གིས་རིམ་པ་དང་པོར་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་དང་འགལ་ཚུལ་སྟོན་པར་བཤད་དོ།། དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་འདིའི་སྔ་འགྲེལ་དུ་སློབ་དཔོན་སྨན་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང། “ད་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་མདོར་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་གསུངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ།”1

ཞེས་ཐ་མལ་
ཞེས་སོགས་གཞུང་ཤློ་ཀ་ཕྱེད་དང་གཉིས་པོ་འདིས་རིམ་པ་དང་པོར་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་འདི་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་ལམ་བསྒོམ་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པར་བཤད་དོ།། དེས་ན་གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་སྟེ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་ལས༌གཞན་པའི་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གཞན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། བདག་འཛིན་དེ་དང་རྣམ་པས་ཏེ་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བར་གྱུར་པའི་སེམས་འདི་ནི། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པའི་སྐབས་འདིར་ལྷའི་འཁོར་ལོའ་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། གསལ་བའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ ིདེ་ཉིད་ལ་ཚང་བ་ཡིན་ཏེ། ཟབ་པ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་ཡིན་ཞིང། རྒྱ་ཆེ་བ་ལྷའི་འཁོར་ལོར་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པ་དེར་ནི། བདེན་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཀུན་རྟོག་སྣང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་འདིའི་ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་ཅེས་པ་བདག་འཛིན་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཤེས་བྱེད་ཡོད་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ནི སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བི་ཏ་པཱ་ཏ། སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཟང། ཤོག་གྲངས་༡༧༦བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གོང་དུ་གསུངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་པ།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 72

དེ༑ སློབ་དཔོན་ཐ་ག་ནས། འདིའི་འགྲེལ་པར། “ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ།།”1

ཞེས་བཤད་ཅིང། དཀྱིལ་ཆོག་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་
པའི་འགྲེལ་པར། སློབ་དཔོན་ཤནྟི་པས། “འདིར་ཐ་མལ་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་དང་བདག་གི་བ་དང། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ལ་བྱ་བར་བཤད་ན་སྲིད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བར་ཉེ་བར་གདགས་པས་སྲིད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ༑”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་བཞིན་དུ། དེ་དང་རྣམ་པ་འགལ་བར་གྱུར་པའི་སེམས་ཞེས་པའང་“དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའ་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་འགྲེལ་པ་ ིཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་”3

ཅེས་དང། “འཁོར་ལོའ་རྣམ་པ༌ཅན་གྱི་སེམས་བདག་མེད་པའི་ ིདེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གའི་སྤྱི་འགྲོར་དཔལ་འབྲས་རྡོ་རྗེས་བཤད་པ་ལྟར། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིའང་དགོངས་པ་ཡིན་པས་”4

ཞེས་སྔགས་
རིམ་ལས་བཤད་དོ།། འོ་ན་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱུད་སྡེ་ལས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷ་གསལ་བར་སྣང་བའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཡོད་པ། ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་ཅེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་མོད། དེ་འདྲ་བའི་ལྷ་གསལ་བར་སྣང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཡོད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། དེའི་ཚུལ་ནི་སྔགས་རིམ་ལས། “རིམ་པ་དང་པོའ་ིསྐབས་སུ་སྣང་ཕྱོགས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་གཙོ་བོར་བསྒོམ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཐ་ག་ན། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༢༩བ༢ ི
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ནི སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བ། གསང་འདུས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༧ན༥
ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདིར་ཐ་མལ་པའི་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་དང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ལ་བྱ་བར་བཤད་ན། སྲིད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བར་ཉེ་བར་གདགས་པས་སྲིད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ།།” ཞེས་སོ།།
༣ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ག སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༤༠༠ན༥
༤ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ག སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༤༠༢ན༡

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 73

རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་ཤགས་དྲག་དྲངས་ནས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་བ་ལ་བསླབ་ཅིང་ལྷའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམས་པའི་འོག་ཏུ་དམིགས་པ་ལྷ་ལ་དམིགས་ནས༑ རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ངེས་པའི་བློ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཞུགས་ཤིང། གཟུང་རྣམ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་མངོན་རྟོགས་བསྒོམ་རེས་ཀྱིས་བྱའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པས།
དམིགས་པ་རང་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ལྷ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་འཛིན་སྟངས་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་དམིགས་པའི་ལྷ་ཡང་གསལ་བཞིན་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྷར་ཤར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང། ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར༌ཞེས་བྱ་བ་དང། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷ་གསལ་བར་སྣང་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ། དམིགས་པ་ལྷ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་ལྷ་སྐུ་གསལ་བར་སྣང་བར་འགལ་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་སྐྱོང་བའི་ཚེ་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གང་ཟག་དང་མྱུ་གུ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་མ་གཏོགས་གང་ཟག་དང་མྱུ་གུ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྣང་བར་བྱས་ཏེ། སྐྱོང་དགོས་པ་ཁྱེད་རང་གིས་བཤད་པ་གང་ཞིག༑ རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་ཏེ་ལྷ་སྐུ་གསལ་བར་སྣང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་
༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ག སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ། ཤོག་གྲངས་༤༠༢ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རིམ་པ་དང་པོའ་ིསྐབས་སུ་སྣང་ཕྱོགས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་གཙོ་བོར་སྒོམ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་ཤགས་དྲག་དྲངས་ནས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་བ་ལ་བསླབ་ཅིང༌། ལྷའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམས་པའི་འོག་ཏུ་དམིགས་པ་ལྷ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ངེས་པའི་བློ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཞུགས་ཤིང་གཟུང་རྣམ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་མངོན་རྟོགས་སྒོམ་རེས་ཀྱིས་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 74

དེས༑ རང་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ལྷ་སྐུ་དེ་མེད་བཞིན་དུ་རྟོག་བསྒོམ་བྱས་པ་ལས་གསལ་བར་སྣང་བར་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པས། ལྷ་སྐུ་གསལ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ལྷ་སྐུ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློའ་འཛིན་སྟངས་སྐྱོང་ནུས་ལ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ ིསྐབས་སུ་ལྟ་བའི་སྐྱོང་ཚུལ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། སོ་སྐྱེའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་མྱུ་གུ་སོགས་སྣང་བའི་ཚེ་ངེས་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ལ། སྣང་བ་དེ་ལྟར་དུ་མེད་པ་མྱུ་གུ་སོགས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པའི་ལྟ་བ་སྐྱོང་བ་ལ་མྱུ་གུ་སོགས་བདེན་པར་སྣང་བའི་སྣང་བ་ལྡོག་དགོས་པ་བཞིན་དུ་མྱུ་གུ་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡང་ལྡོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བསྐྱེད་རིམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་གོམས༌པ་ལས་ལྷ་སྐུ་གསལ་བར་སྣང་བའི། ལྷ་སྐུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས། བསྐྱེད་རིམ་གོམས་པ་ལས་ལྷ་སྐུ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ལྷ་སྐུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། སྟོང་ཉིད་ལ་བློ་ཁ་ཙམ་ཡང་མ་ཕྱོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་ལྷར་གོམས་གོམས་པ་ལས་གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྣང་འབྱུང་བ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པས་འགྲུབ་ལ། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་དེས་རང་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ལྷ་སྐུ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་མིན་པ་གང་ཞིག་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དེ། དང་པོར་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ལེགས་པར་གོམས་པར་བྱས། དེའི་རྗེས་སུ་རང་ལྷར་གསལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་གང་ཟག་དེས་རང་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ལྷ་སྐུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེའི་དངོས་

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 75

ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལྷ་སྐུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་བདེན་ཡང། དེ་འདྲ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེའི་བློ་ངོར་མྱུག་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་དང། རང་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ལྷ་སྐུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་གཉིས་ཕྲ་རགས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྒོ་ནས༌རང་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ལྷ་སྐུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མྱུ་གུ་དང་གང་ཟག་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བྱེད་ལས་འགྲུབ་པས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་བློ་ཁ་ཙམ་ཡང་མ་ཕྱོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ལྷ་སྐུ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དང་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་མི་བྱེད་མི་མཚུངས་ཞེས་ལན་གདབ་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ་དཀའ་བར་སྣང་ངོ་།། འོན་ཀྱང་དང་པོར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒོམ་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས། དེའི་རྗེས་སུ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པར་བྱས་ཏེ་ལྷ་སྐུ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རང་གི་ངང་གིས་གནས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ལྷ་སྐུ་གསལ་བར་སྣང་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྔར་གོམས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ན་ལྷའི་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྣང་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་འོང་བས་དེ་འདྲ་བའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། དེ་དང་རྣམ་པ་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་སེམས།། ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྷར་ཤར་བ་དང། ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་སྔགས་རིམ་གྱིའང་དགོངས་པར་བྱས་ན། གོང་གི་དོགས་པ་རྣམས་ལས་གྲོལ་བས་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱོད་ལྡན་ཉམས་མྱོང་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱའོ།། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
གཉིས་པ་སྣོད་ཕྱི་མ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྡོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་ནས་གཞལ་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 76

ཡས་ཁང༌བསྒོམ་པ་ལ། འོག་གཞི་རླུང་སོགས་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྡོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་པ་དང། སྟེང་གི་རི་གླིང་སོགས་ཀྱི་སྣོད་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའོ།། དང་པོ་(འོག་གཞི་རླུང་སོགས་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྡོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་པ་)ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་འོག་གཞི་རླུང་སོགས་ཆགས་ཚུལ་དང། དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྡོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་པའོ།། དང་པོ་(ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་འོག་གཞི་རླུང་སོགས་ཆགས་ཚུལ་)ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་
སྣོད་བཅུད་སྔ་མ་ཞིག་ནས་བར་བསྐལ་ཉི་ཤར་སྟོངས་ཏེ་ནམ་མཁའ་སྟོང་པར་གནས་པ་དེ་ནས་སླར་ཡང་སྣོད་ཆགས་པའི་འགོ་རྩོམ་མོ།། དེ་ཡང་དང་པོར་ས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སྣོད་རྣམས་ཡས་རིམ་ནས་ཆགས་ཤིང། ས་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་མས་རིམ་ནས་ཆགས་པས། ཐོག་མར་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་བསམ་གཏན་དང་པོའ་གཞལ་མེད་ཁང་ཆགས་ཤིང། དེ་ ིནས་རིམ་པ་བཞིན་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དང། འཕྲུལ་དགའ་དང། དགའ་ལྡན་དང། འཐབ་བྲལ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་རྣམས་ཆགས་སོ།། དེའི་རྗེས་སུ་ཐོག་མར་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ལས། ནམ་མཁའ་ལ་སྣོད་ཆགས་པའི་སྔ་ལྟས་སུ་གྱུར་པའི་རླུང་འཇམ་པོ་དག་ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་ལྡང་སྟེ། དེ་ནས་རླུང་དེ་རྣམས་འཕེལ་བར་གྱུར་ཏེ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་ནས་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་ཆགས་སོ།། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་མཐོ་དམན་གྱི་རྔམས་ཀྱི་ཚད་ནི་དཔག་ཚད་ས་ཡ་གཅིག་དང་འབུམ་ཕྲག་དྲུག་ཡིན་ཞིང་༑ རྒྱ་ཚད་ནི་དཔག་ཚད་གྲངས་མེད་གཅིག་ཡིན་ནོ།། དེའི་སྲ་ཁྱད་ནི་ཚན་པོ་ཆེའི་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་གཞིག་པར་མི་ནུས་པའོ།། རླུང་འདིའི་དང་པོའ་རྒྱུ་ནི། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རླུང་ ིཡིན་ནོ།། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་སྟེང་དུ་ཆུའི་དཀྱིལ༌འཁོར་ཆགས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ལས་སྤྲིན་གསེར་གྱི་སྙིང་པོ་ཅན་བྱུང། སྤྲིན་དེ་ལས་ཆར་གྱི་རྒྱུན་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་བབས་ཏེ་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་འགྱུར་རོ༑༑ དེ་ཡང་སྟོང་གསུམ་རེ་རེའི་འོག་གཞི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཡིན་ཞིང་འོག་གཞི་

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 77
ཆུ་དང། གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་གླིང་བཞི་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མི་གཅིག་པ་རེ་རེ་ཡོད་དོ།། དེས་ན་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་ན་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་མཎྜལ་གྱི་སྟེང་དུ་ཁུ་འཕང་བཞུ་བའི་ཆུའི་རྡོག་པོ་བཞིན་དུ་གནས་སོ།། ཆུ་དེ་རྣམས་གཡས་གཡོན་ལ་མི་འབོ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་ཅིང་མཐའ་རླུང་གིས་སྐྱོར་ཏེ་བང་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་སོ།། ཆུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འཐུག་རྔམས་ཀྱི་ཚད་ནི། དཔག་ཚད་ས་ཡ་གཅིག་དང་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་དང་ཁྲི་ཕྲག་གཉིས་རྣམས་སུ་འགྱུར་རོ།། སླར་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ལས་བྱུང་བའི་རླུང་གིས་ཆུ་དེ་རྣམས་བསྲུབས་པ་ལས་འོ་མ་བསྐོལ་བའི་སྤྲིས་མ་ཆགས་པའི་ཚུལ་དུ་ཆུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་རྣམས་གསེར་དུ་གྱུར་ཏེ་ཆུ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་འགྱུར་རོ།། གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ཆགས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་རྔམས་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱད་ཡིན་ཞིང། གསེར་གྱི་རྔམས་ཀྱི་ཚད་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་དང་ཁྲི་ཕྲག་གཉིས་ཡིན་ནོ།། ཆུ་གསེར་གཉིས་ཀྱི་ཤར་མཐའ་ནས་ནུབ་མཐའ་དང། བྱང་མཐའ་ནས་ལྷོ་མཐའི་ཚད་ནི་དཔག་ཚད་ས་ཡ་གཅིག༑ འབུམ་ཕྲག་གཉིས་སྟོང་ཕྲག་གསུམ། ཕྱེད་དང་ལྔ་བརྒྱ་རྣམས་དང་ཁོར་ཡུག་ཏུ་དེ་གསུམ་འགྱུར་རོ།། དཀྱིལ་འཁོར༌རྣམས་ཀྱི་ཚད་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ནི། མཛོད་ལས༑ “དེ་ལ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི།། ‘གནས་པར་བྱེད་པའི་འོག་དག་གི །’རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྔམས་སུ་ནི།། ས་ཡ་དྲུག་འབུམ་གྲངས་མེད་དོ།། ཆུ་རྔམས་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཅིག་དང་༑༑ སྟོང་ཕྲག་དག་ནི་ཉི་ཤའོ།། ཕྱིས་ནི་རྔམས་སུ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱད།། ལྷག་མ་དག་ནི་གསེར་དུ་འགྱུར།། ཆུ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི།། ཐད་ཀར་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་༑༑ སྟོང་ཕྲག་གསུམ་དང་བརྒྱ་ཕྲག་ནི།། ཕྱེད་དང་ལྔ་རྣམས་ཁོ་ནའོ།། ཁོར་ཡུག་ཏུ་ནི་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 78

གསུམ་འགྱུར་རོ།།”1

ཞེས་གསུངས་སོ།། འདི་དག་ནི་རྡོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་མཐུན་
གྱི་ཡུལ་ལམ་དཔེ་འཆད་བྱེད་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་གཞུང། “དེ་ནས་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ལས་’ཞེས་པ་ནས། ‘དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཉིད་དུ་གནས་སོ།།”2

ཞེས་
པའི་བར་གྱི་དོན་བཀོད་པའོ།།
གཉིས་པ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྡོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་པ་ནི། མདོར་བྱས་སོགས་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ནས་སྐབས་འདིར་བསྲུང་འཁོར་གསལ་འདེབས་པ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང། དེའི་ངང་ནས་རང་གི་སེམས་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཆོས་སྐུ་དེ་ངའོ་སྙམ་པའི་ཆོས་སྐུའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ངང་ལས་སྐད་ཅིག་གིས་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་དང་རྭ་བ་དང། གུར་བླ་རེ་མེ་རི་དང་བཅས་པའི་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོའ་རྣམ་པར་ཤར་བའི་བསྲུང་འཁོར་ ིབསྒོམ་དགོས་ཏེ། བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་གཞི་བསྒོམ་པ་ལ་བགེགས་ཀྱི་བར་ཆད་བསྲུང་བའི་ཆེད་ཡིན་ཞིང། དེ་འདྲ་བའི་བགེགས་བསྲུང་བ་ལ་ཡང་དོན་དམ་པའི་བསྲུང་བ༌དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་བསྲུང་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པ་དོན་དམ་པའི་སྲུང་བ་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པའི་བར་ལ་བསྲུང་འཁོར་སྔ་མའི་སྣང་བ་བསྡུས་ཤིང་ཕྱི་མ་གསལ་བཏབ་པ་མེད་ཀྱང་བགེགས་བསྲུང་བའི་དགོས་པ་འགྲུབ་སྟེ། མན་ངག་སྙེ་མའི་སྙེ་མ་ཉེར་བརྒྱད་པ་ལས། “འདིར་གང་

༡ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཆོད། གནས་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༨བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གནས་པར་འདོད་པའི་འོག་དག་གི །’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༡བ༥ ལས་བྱུང་བ་འདིར་བཀོད་ན༑ “དེ་ནས་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་གྱི་སྟོབས་ལས་ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་རླུང་རྣམས་གཡོས་ཏེ། རླུང་དེ་རྣམས་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་ནི༑ རྔམས་སུ་ནི་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་དྲུག་གོ།། རྒྱར་གྲངས་མེད་པའི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་ཆགས་པར་གྱུར་ནས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་གྱི་ཆར་གྱི་རྒྱུན་བབ་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་ལས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཚད་ནི་རྔམས་སུ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཅིག་དང་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤའོ།། དེ་ཡང་སླར་ཆུ་ལ་རླུང་གིས་བསྲུབས་པས་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ས་གཞི་ཆུའི་སྟེང་དུ་ཆགས་ཏེ༑ དེའི་ཚད་ནི་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་དང་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤའོ།། མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་དེ་དག་གི་ནང་ཉིད་དུ་གནས་སོ།།” ཞེས་སོ།།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 79

ཟག་གི་ཤེས་རབ་ཟབ་པ་སྒོམ་པ་ལ་བློ་གྲོས་བྱས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒོམ་པ་དེ་ལ་བགེགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་སྐྱོན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ༑ རྨི་ལམ་དུ་ཡང་སྣང་བའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་པས་རིམ་པ་འདི་ཁོ་ན་གླགས་འཚོལ་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་ལ་མཆོག་གོ །འདི་ལ་མི་བརྟན་པ་ཉིད་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཁོ་ན་བརྟན་པར་བར་མ་ཆད་པར་མོས་པ་ནི༑ ང་རྒྱལ་སྟོབས་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པའི་བགེགས་བཟློག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྟོང་
ཉིད་སྒོམ་པ་ལས་ལངས་ནས་སྒྲུབ་ཐབས་སྒོམ་པའི་ཚེ། བསྲུང་འཁོར་གསལ་མ་བཏབ་ན་བར་ཆད་ཟློག་པའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཞན་ཡང་སྐབས་འདིར་རྡོ་རྗེའི་རྭ་བ་དང་མེ་རི་སོགས་ཀྱི་བསྲུང་འཁོར་གསལ་འདེབས་དགོས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྲི་བྱ་ལ་རྡོ་རྗེའི་རྭ་བ་དང་མེ་རི་ཡོད་པ་གང་ཞིག་སྒོམ་པའི་ཚེ་བྲི་བྱ་བཞིན་བསྒོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་རྭ་གུར་མེ་རི་ཙམ་གསལ་བཏབ་པས་ཆོག་གི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་ཁྲོ་བོ་དང་བཅས་པ་གསལ་བཏབ་མི་དགོས་པར་བསྐྱེད་རིམ་ཊཱིཀྐ་ལས་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེས་གསུངས་ཤིང། དག་རིམ་དུའང་རྭ་གུར་མེ་རི་དང་བཅས་པའི་བསྲུང་འཁོར་ཙམ་ལས་སྐབས༌འདིར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་སོ།། འོན་ཀྱང་ནཱ་རོ་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར། “ཆོས་འབྱུང་བ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར།།’ ལོངས་སྤྱོད་བཞི་དང་ཡང་དག་ལྡན༑༑”2

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་བཞི་ཞེས་པ་ནི། སྐུ་རྡོ་རྗེ་དང་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་ཉེར་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༥༥བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདིར་གང་ཞིག་ཤེས་རབ་ཟབ་པ་བསྒོམ་པ་ལ་བློ་གྲོས་བྱས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྒོམ་པ་དེ་ལ་བགེགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་སྐྱོན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏོ།། རྨི་ལམ་དུ་ཡང་སྣང་བའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་རིམ་པ་འདི་ཁོ་ན་གླགས་ཚོལ་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་ལ་མཆོག་གོ།། འདི་ལ་མི་བརྟན་པ་ཡིན་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཁོ་ན་བརྟན་པར་བར་མ་ཆད་པར་ལྷག་པར་མོས་པ་ནི་ང་རྒྱལ་སྟོབས་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པའི་བགེགས་བཟློག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ༑༑” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ ནཱ་རོ་པ། གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་མའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༩བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 80

གསུང་རྡོ་རྗེ་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའོ༑༑ རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཞེས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའོ།། གྲུ་གསུམ་ཞེས་པ་ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་གྲུ་གསུམ་དུ་བསྒོམས་ལ་དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཀའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ནས་སེར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི། དེའི་དབུས་སུ་ཆོས་འབྱུང་རྣམས་བསྒོམས་ལ། དེའི་དབུས་སུ་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་བསྒོམ་པའོ།། རྩིབས་ཀུན་ལ་ནི་ཁྲོ་བོ་བཅུ།། ཞེས་པ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འདིས་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་སེར་པོའ་རྩིབས་སྟེང་དུ་ཁྲོ་བོ་བཅུ་བཀོད་པའི་དབུས་སུ་ཆོས་འབྱུང་དང། ཆོས་ ིའབྱུང་དེའི་དབུས་སུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་གཅིག་བསྟན་ལ། སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོའ་བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་ནི་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་ཆོས་འབྱུང་སྒོམ་པ་ ིསྐབས་མ་འབྲེལ་ཞིང། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་མ་གསུངས་ལ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྟེན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་བསྲུང་འཁོར་ཇི་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་བསྒོམ་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་འབྲེལ་བས། དྲངས་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་རྩ་འགྲེལ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྟེན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་དེ་གང་གི་ནང་དུ་བསྒོམ་པའི་བསྲུང་འཁོར་དེ་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་རྩིབས་བཅུ་ལ་ཁྲོ་བོ་བཅུ་བཀོད་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་ཡང་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་གྱི་རྭ་གུར་མེ་རི༌དང་བཅས་པ་དང། འཁོར་ལོ་སེར་པོ་རྩིབས་བཅུ་ལ་ཁྲོ་བོ་བཅུ་བཀོད་པའི་དབུས་སུ་ཆོས་འབྱུང་བསྒོམ་པ་གདམ་ང་ཅན་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ནཱ་རོ་བའི་འགྲེལ་པ་འདིས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ལ་ཟླ་གྲགས་བཞིན་དུ་ཚད་མར་མཛད་པ་དང། རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་དུ་ཡང་གཏོར་མགྲོན་སྤྱན་འདྲེན་པའི་སྐབས་སུ། “ཁྲོ་བོ་བཅུ་དང་བཅས་པའི་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་པའི་ལྟེ་བའི་ནང་དུ། འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་དང།”1

ཞེས་
དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཆོས་འབྱུང་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།།’ ཞེས་སོ།།
༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༧བ༢

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 81

གསུངས་པས། གཏོར་མགྲོན་སྤྱན་འདྲེན་པའི་སྐབས་སུ་གཞལ་ཡས་ཁང་རྟེན་ཆོས་འབྱུང་དང་བཅས་པ་ཁྲོ་བོ་བཅུ་དང་བཅས་པའི་འཁོར་ལོའ་ནང་དུ་བསྒོམ་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ ིབྱས་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་རྭ་བ་གུར་མེ་རི་དང་བཅས་པའི་དབུས་སུ། མདོར་བྱས་ལས། “ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར༑༑”1

ཞེས་དང། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཞེས་པ་དག་གི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཞེས་པ་དང། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་པས་བསྟན་པའི་ཆོས་འབྱུང་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། འོ་ན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་འབྱུང་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མདོར་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། ཞེས་པ་འདི་རྒྱུད་དང་སྦྱོར་བ་ནི། མདོ་བསྲེ་ལས། “དེ་ནས་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་སྐྱེས།། ‘ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེའི་དབུས་སུ་བསྒོམ།།”2

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། ཞེས་ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེའི་
དབུས་སུ་བསྒོམ། ཞེས་པ་དང་སྦྱར་ལ། ནམ༌མཁའ་རྡོ་རྗེའི་དབུས། ཞེས་པ་དང། ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། “ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།།”3

ཞེས་པ་གཉིས་དོན་འདྲ་
ཞིང་༑ འདིའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། “ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་འབྱུང་བ་ལ་གནས་པའོ།།”4

ཞེས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་པ་ཆོས་
འབྱུང་ལ་བྱེད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་ཆོས་འབྱུང་དེ་ཁ་དོག་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བསྒོམ་ཞེ་ན། ཆོས་འབྱུང་དཀར་པོ་ཟུར་གསུམ་པ་ཁོག་པ་སྟོང་པའི་གདེངས་ཀ་ཆེ་བ་སྟེང་དུ་ཕྱོགས་ཤིང་ཕྲ་བ་འོག་ཏུ་ཟུག་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་ཁ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢བ༥
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༡བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ནམ་
མཁའ་རྡོ་རྗེ་དབུས་སུ་བསྒོམ།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༩༥བ༡
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦བ༦

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 82

དོག་དཀར་པོ་བྱེད་པ་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་སོགས་མང་པོ་ལས་བཤད། དབྱིབས་ཟུར་གསུམ་ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མར་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་སྦས་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དྲི་བ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་ཙམ་ཞུས་པའི་སྐབས་སུ༑ “ཆོས་འབྱུང་བ་ནི་ཇི་ལྟར་བསྒོམ།།” 1

ཞེས་ཞུས་པའི་ལན། “ལོངས་སྤྱོད་བཞི་དང་
ཡང་དག་ལྡན།།’ ཞེས་པ་ནས། ‘སངས་རྒྱས་སྤྱན་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུང།།”2

ཞེས་པའི་བར་

གྱིས་བསྟན་ཅིང་དེའི་ནང་གི། “སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡི།།’ གྲུ་གསུམ་དུ་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ༑༑”3

ཞེས་པ་འདིས་བསྟན་ཏེ། འདིའི་འགྲེལ་པར། གྲུ་གསུམ་ཞེས་པ་ནི་སྐུ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་གྲུ་གསུམ་དུ་བསྒོམས་ལ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཁོག་པ་སྟོང་པ་ནི་ཆོས་འབྱུང་གི་མཚོན་དོན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་མཚོན་པའི་དོན་དུ་དང། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ནང་གསེས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ནི་ཟུར་གསུམ་གྱི་ཡང་མཚོན་དོན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་གླེང་གཞིར། “རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའ་བྷ༌ག་ལ་བཞུགས།” ི 4

ཞེས་

གསུངས་པ་འདི་ཡིག་སྤྱིའི་དོན་དུ་བཤད་པས་ཀྱང་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གང་དུ་བཞུགས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་ཉིད་གང་དུ་ཆུད་པའི་ཆོས་འབྱུང་དེ་བཙུན་མོའ་བྷ་གའི་ ིདབྱིབས་སུ་བསྟན་བཙུན་མོའ་བྷ་ག་ཡང་ཁོག་པ་སྟོང་པ་ཟུར་གསུམ་གྱི་དབྱིབས་ཅན་དུ་ ིཡོད་པས་ཆོས་འབྱུང་ཡང་ཁོག་པ་སྟོང་པ་ཟུར་གསུམ་གྱི་དབྱིབས་ཅན་དུ་བྱེད་དོ།། ཆོས་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༩ན༣
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༡བ༦ ལས་བྱུང་བ་འདིར་བཀོད་ན། “ལོངས་སྤྱོད་བཞི་དང་
ཡང་དག་ལྡན།། རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་རྡོ་རྗེ་ཅན།། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས།། གྲུ་གསུམ་དུ་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ཀུན་ནས་སེར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི།། རྩིབས་བཅུ་དེ་དབུས་རྣམ་པར་བསྒོམ།། རྩིབས་ཀུན་ལ་ནི་ཁྲོ་བོ་བཅུ།། ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་བཅུ་ལས་བྱུང་།། འགོག་པའི་རྡོ་རྗེས་བསྒོམ་བྱ་ཞིང༑༑ མཆོག་ཏུ་མཛེས་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ།། རྡོ་རྗེ་འབར་བའི་སྤྲིན་སྤྲོས་པས།། མི་གཡོ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཁོར།། དེ་ལྟར་ཆོས་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་ནི༑༑ རང་བཞིན་དྲི་མ་མེད་ཞི་བ།། བསྒོམས་པས་སྐད་ཅིག་ཉིད་ཀྱིས་ནི།། སངས་རྒྱས་སྤྱན་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུང་།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༡བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས།།’ ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། གླེང་གཞི། ཤོག་གྲངས་༩༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའ་བྷ་ག་རྣམས་ལ་ ིབཞུགས་སོ།།” ཞེས་སོ།།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 83
འབྱུང་གི་རྩེ་མོ་ཕྲ་བ་འོག་ཏུ་ཟུག་ཅིང་དེ་ནས་ཇེ་རྒྱས་སུ་སོང་བའི་གདེངས་ཀ་ཆེ་བ་སྟེང་དུ་ཕྱོགས་པ་ནི་ས་རྣམས་ཀྱི་འོག་མ་ལས་དང་པོ་པའི་སར་ཡོན་ཏན་ཕྲ་ཞིང་ཆུང་བ་དེ་ཉིད་མོས་སྤྱོད་སོགས་ས་གོང་མ་གོང་མར་ཇེ་རྒྱས་ཇེ་རྒྱས་སུ་སོང་བའི་མཐར་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རྒྱས་པ་མཚོན་པའོ།། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་སྣ་ཚོགས་པདྨ་བསྒོམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྲི་བྱ་ལ་པདྨ་ཡོད་ལ། བྲི་བྱ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ༑༑ བྲི་བྱ་ལ་པདྨ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་ཀླུ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤ་པ་གཙོ་བོར་གཞག་དགོས་ལ། དེ་ལས། “བུམ་པ་ཀ་བའི་སྟེང་གནས་པ།། ‘རྟ་བབས་སྒོ་ཡི་གསུམ་འགྱུར་ཏེ།།”1

ཞེས་རྟ་བབས་དཔངས་སུ་སྒོ་ཚད་
གསུམ་མར་བཤད་པས། ཐིག་སྐུད་ལ་ཆ་ཆུང་རེ་བཞི་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང། གོ་དྲུག་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་གོ་དྲུག་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། ཡང་ཀླུ་བྱང་གིས། “ཐིག་སྐུད་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིས་འགྱུར་ཏེ།།”2

ཞེས་བཤད་ཅིང། ཐིག་སྐུད་ཆ་ཆུང་གོ་དྲུག་པའི་
ཕྱོགས་ལ། ཐིག་སྐུད་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིས་འགྱུར་ཏེ།། ཞེས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མདའ་ཡབ་ནས་མདབ་ཡབ་ཀྱི་བར་ལ་བྱེད་པས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་ནས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བར་དང་མདའ་ཡབ་ནས་མེ་རིའི་མཐའི༌བར་སྒོ་ཚད་དྲུག་དྲུག་ཏུ་མཉམ་དགོས་པ་ལ། བྲི་བྱ་ལ་པདྨ་མེད་ན། མདའ་ཡབ་ནས་མེ་རིའི་མཐའི་བར་ལ་སྒོ་ཚད་ཕྱེད་དང་དྲུག་ལས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་འདིར་བསྲུང་འཁོར་དང་ཆོས་འབྱུང་དང་པདྨ་རྣམས་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ན་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་བསྒོམ་དགོས་པར་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཤེས་བྱེད་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་མཛོད་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤ་པ། ཐིག་གདབ་པའི་ཆོ་ག ཤོག་གྲངས་༡༣༤ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྟ་བབས་སྒོ་ཡི་སུམ་འགྱུར་ཏེ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤ་པ། ནམ་མཁའ་ལ་ཐིག་གདབ་པའི་ཆོ་ག ཤོག་གྲངས་༡༣༦བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཐིག་སྐུད་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་འགྱུར་ཏེ།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 84

ཅིག༑ དེ་ནས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་མདོར་བྱས་ལས། “ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།།”1

ཞེས་པས་བསྟན་པའི་ཆོས་འབྱུང་གི་དབུས་སུ་པདྨ་བསྐྱེད་པའི་ལྟེ་བར་སྣ་
ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པའི་འོག་གཞི་རླུང་ཆུ་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཆགས་པ་ད་ལྟར་དུ་འབྱུང་བ་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།། ཇི་ལྟར་དུ་བསྐྱེད་ན། མདོར་བྱས་ལས། “ཧཱུཾ་གཉིས་ས་བོན་ཡཾ་ལས་བྱུང་༑༑ རྡོ་རྗེ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ།། ཧཱུཾ་གཉིས་ས་བོན་རཾ་ལས་བྱུང།། རྡོ་རྗེ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། མེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་ནི།། ‘དེ་ཡི་སྟེང་དུ་བསམ་པར་བྱ།།’ ཧཱུཾ་གཉིས་ས་བོན་བཾ་ལས་བྱུང།། རྡོ་རྗེ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། ཆུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་ནི།། དེ་ཡི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསམ།། ཧཱུཾ་གཉིས་ས་བོན་ལཾ་ལས་བྱུང།། རྡོ་རྗེ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་ནི༑༑ ‘དེ་ཡི་སྟེང་དུ་བསམ་པར་བྱ།།”2

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ས་བོན་ཡཾ་ལས་བྱུང་བ་ངོས་
གཉིས་སུ་ས་བོན་ཧཱུཾ་རེ་རེ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་གཉིས་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པ་སྟེ་མཚན་པའི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་པདྨའི་ལྟེ་བར་བསྒོམ༌པར་བྱའོ།། དེའི་སྟེང་དུ་རཾ་ལས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་སྟེང་དུ་བཾ་ལས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་སྟེང་དུ་ལཾ་ལས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིའང་ངོས་གཉིས་སུ་ས་བོན་ཧཱུཾ་རེ་རེ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་པ་བསྐྱེད་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་སྟེང་ནས་རིམ་པ་བཞིན་སྤྱན་མ། མཱ་མ་ཀཱི། གོས་དཀར་མོ། སྒྲོལ་མ་སྟེ་ལྷ་མོ་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་མོས་པ་བྱ་དགོས་ཏེ། མདོ་བསྲེ་ལས། “དེ་ནས་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་སྐྱེས།། ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེའི་དབུས་སུ་བསྒོམ།།”3

ཞེས་བྱ་བ་ལ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢བ༥
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བདུན་པ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘དེ་ཡི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསམ།།’ ‘དེ་ཡི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསམ།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༡བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ནམ་

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 85

སོགས་པ་གསུངས་པས། རླུང་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་བསྐྱེད་ནས། དེ་ནས་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། “བཏུང་བ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱ།།”1

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས། སའི་
ཆ་བསྐྱེད་ལ། ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་སྐྱེས།། ཞེས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྡོ་རྗེའི་ས་ལས་བྱས་ནས་དེ་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་སྐྱེས་པའི། རྡོ་རྗེ་ཀུན་རླུང་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ལ་བཤད་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་རྡོ་རྗེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་དུ། “ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེའི་དབུས་དེར་ཆུད་ཅིང་གནས་པར་དཀྱིལ་འཁོར་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་སྐྱེས་པ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ‘རྡོ་རྗེ་ཀུན་ནི་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མོ་བཞི་ཡིན་ལ།”2

ཞེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལྷ་མོ་བཞི་
ལ་བཤད་དོ།། མདོར་ན་མདོ་བསྲེ་ལས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་སྐྱེད་བྱེད་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ཞེས་པ་རླུང་སོགས་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་བཤད། སྒྲོན་གསལ་ལས་སྤྱན་སོགས་ལྷ་མོ་བཞི་ལ་བཤད་དོ།། དེ་ལྟར་འཆད་པ་ཡང་འབྱུང་བཞི་ལྷ་མོ་བཞིའི་ངོ་བོར་མོས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་མདོར་བྱས་ཀྱི་གཞུང་དེའི་ཡཾ་རཾ་བཾ་ལཾ་རྣམས་ཀྱིས༌རླུང་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་ས་བོན་བསྟན་ཅིང། ཧཱུཾ་གཉིས་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་བསྟན་པས་སྣ་ཚོགས་པདྨའི་ལྟེ་བར་ཡཾ་སྔོ་སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྔོན་པོ་གཞུའི་དབྱིབས་ཅན་ཧཱུཾ་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཉིས་བརྒྱན་པ། ཞེས་སོགས་བྱས་ནའང་དོན་འདྲའོ།། འོ་ན་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་ལས། “ཧཱུཾ་ཡཾ་ཧཱུཾ་གི་ཡཾ་སྔོ་སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་”3

ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཅི་སྙམ་ན། དེའི་དོན་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “ཧཱུཾ་གཉིས་ས་བོན་ཡཾ་ལས་བྱུང།།”4

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ས་བོན་ལ་ཧཱུཾ་ཡཾ་ཧཱུཾ་གསུམ་
མཁའ་རྡོ་རྗེ་དབུས་སུ་བསྒོམ།།’ ཞེས་སོ།།
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༢ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བསྡུ་བ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་
བྱ༑༑” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༧༧བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་
བརྗོད་པ་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྡོ་རྗེ་ཀུན་གྱི་སྤྱན་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མོ་བཞི་ཡིན་ལ།’ ཞེས་སོ།།
༣ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༩ན༢
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢བ༥

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 86

དུ་ཡོད་པའི་ནང་གི་ཡཾ་སྔོ་སྐྱ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང། ཧཱུཾ་གཉིས་ལས་རྡོ་རྗེ་གཉིས་བྱུང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ།། གལ་ཏེ་འདིར་རླུང་མེ་ཆུ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་བསྐྱེད་པ་སྣོད་ཀྱི་འོག་གཞི་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་མི་འཐད་དེ། དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་རླུང་གི་སྟེང་དུ་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ལ། དཔེའི་སྐབས་སུ་རླུང་གི་སྟེང་དུ་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྣོད་ཆགས་པའི་འོག་གཞི་ལ་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལོགས་ན་མེད་ཀྱང། རླུང་ཆུ་གསེར་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མེའི་རྡུལ་ཕྲན་གནས་པས་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ།། ཞེས་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་གཞུང་ལས། “མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གནས་སོ།།”1

ཞེས་པ་འདིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་རླུང་ཆུ་གསེར་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་མེའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཇི་ལྟར་དུ་ཡོད་སྙམ་ན། མཛོད་ལས། “འདོད་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང།། སྒྲ་མེད་ཕྲ་རབ་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད།།”2

ཅེས་འདོད་ཁམས་ན་དབང་པོ་དང་སྒྲ་མེད་
པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་གོང་བུ་རྣམས་ལ། ས་ཆུ་མེ་རླུང་སྟེ་འབྱུང་བ་བཞིའི་རྡུལ་དང་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བྱ་སྟེ་འབྱུང་འགྱུར་བཞིའི་རྡུལ་དང་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་དུས་ནམ་ཡང་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ནས་རླུང་དཀྱིལ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ། མདོར་བྱས་ལས། “དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་ཡང་དག་བསྡུས།། རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ།།”3

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རླུང་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་
གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེར་གྱུར་པར་བསམ་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་རླུང་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ལ་ཆོས་མཐུན་གསུངས་ཀྱི། དེ་རྣམས་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༡བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་དེ་དག་གི་ནང་ཉིད་དུ་གནས་སོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༤བ༦
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་ཡང་དག་
བསྡུ༑༑ རྡོ་རྗེ་ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ།།” ཞེས་སོ།།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 87
གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་སའི་ཆ་ལ་ཆོས་མཐུན་མ་གསུངས་ཤིང། པདྨ་ཆོས་འབྱུང་བསྲུང་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྐབས་འདིར་བསྐྱེད་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ན་དངོས་སུ་མི་གསལ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་མཐུན་ཡང་མ་སྦྱར་རོ།།
གཉིས་པ་སྟེང་གི་རི་གླིང་སོགས་ཀྱི་སྣོད་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ལ། ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་རི་གླིང་སོགས་ཀྱི་ཆགས་ཚུལ་དང། དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་རི་གླིང་སོགས་ཀྱི་ཆགས་ཚུལ་)ནི། འོག་གཞི་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས་པ་དེའི་རྗེས་སུ། ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་སྤྲིན་བྱུང་དེ་ལས་ཆར་གྱི་རྒྱུན་གཉའ་ཤིང་ཙམ་བབ་པའི་ཆར་གྱི་ཆུ་རྣམས་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་སྟེང་དུ་གནས་སོ།། ཆུ་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་རླུང་གིས་བསྲུབས་ཤིང་འཐབ་པར་བྱས་པས་རི་རབ། གསེར་གྱི་རི་བདུན་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་མན་ཆད༌ཀྱི་ལྷའི་གཞལ་མེད་ཁང་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་མཐའི་ཁོར་ཡུག་གི་ལྕགས་ཀྱི་རི་དང་དེ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རྩི་ཤིང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ།། དེ་ཡང་ཆར་གྱི་ཆུ་རླུང་གིས་བསྲུབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གསེར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཀྱི་མཐུས་བསྐྱེད་པའི་རླུང་གིས་བསྡུས་ནས་ཕུང་པོར་བྱས་པ་རྣམས་རི་གླིང་རྣམས་སུ་འགྱུར་ཞིང། ཁམས་དེ་རྣམས་མཆོག་ལས་རི་རབ་དང། འབྲིང་ལས་གསེར་གྱི་རི་བདུན་དང། ཐ་མ་ལས་གླིང་གཞི་གླིང་ཕྲན་ཁོར་ཡུག་གི་རི་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་སྟེང་དུ་རི་གླིང་སོགས་སྣོད་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྡོ་རྗེའི་ས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་ན། མདོར་བྱས་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 88

ལས༑ “དེར་ནི་བྷྲཱུཾ་ལས་བྱུང་བ་ཡི།། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པར་བསྒོམ།།”1

ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ས་བོན་བྷྲཱུཾ་དཀར་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་པ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་དོ།། དེ་ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་འདིར་བྷྲཱུཾ་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དང། ཁ་ཅིག་ཏུ་འཁོར་ལོ་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དང་༑ འགའ་ཞིག་ཏུ་རྣམ་སྣང་གི་སྐུ་ཡོངས་རྫོགས་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་རྣམས་དོན་འདྲ་སྟེ། བྷྲཱུཾ་དང་འཁོར་ལོ་རྣམ་སྣང་གི་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་དེ་རྣམས་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ལྷ་འགོད་པའི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་སེམས་ཅན་རྣམས་གནས་པའི་རྟེན་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྦྱོང་བྱེད༌ཡིན་པས། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཕུང་པོ་ལྔའི་ནང་ནས་གཟུགས་ཕུང་ཡིན་པ་ལྟར། གཞལ་ཡས་ཁང་ཕུང་པོ་ལྔའི་ནང་ནས་གཟུགས་ཕུང་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་སྣང་གི་ས་བོན་ནམ། ཕྱག་མཚན་ནམ་སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན། གཞལ་ཡས་ཁང་རྣམ་སྣང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་མོས་དགོས་པའང་ཡིན་ནོ།། བྷྲཱུཾ་དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲིན་ནམ་ཚོགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་སྤྲོ་ཞིང་འཕྲོ་བར་ཡང་མོས་དགོས་ཏེ། མདོར་བྱས་ཀྱི། “དེར་ནི་བྷྲཱུཾ་ལས་བྱུང་བ་ཡི།།”2 ཞེས་པའི་གཞུང་དེ་རྒྱུད་དང་སྦྱོར་བ་ན། མདོ་བསྲེ་ལས། “ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། ཡི་གེ་བྷྲཱུཾ་གྱིས་གནས་བསྒོམ་སྟེ།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས། གཞལ་ཡས་ཁང་བསམས་ལ༑” 3

ཞེས་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི། “རྡོ་རྗེ་སྤྲིན་ནི་འཕྲོ་བ་བསྐྱེད།། དེ་རུ་ཡི་གེ་བྷྲཱུཾ་བསམ་མོ༑༑”4

ཞེས་པ་དང་སྦྱར་ཞིང། འདིའི་སྒྲོན་གསལ་དུ། “དེ་རུ་སྟེ་སའི་ཆ་དེའི་སྟེང་དུ་ཡི་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢བ༧
༢

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༢ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། ཡི་གེ་
བྷྲཱུཾ་གྱིས་གནས་བསྒོམ་སྟེ།། ཞེས་བྱ་བས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསམས་ལ།” ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༦ན ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ཡི་ཡི་གེ་བྷྲཱུཾ་བསམ་

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 89

གེ་བྷྲཱུཾ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པར་བསམ་པར་བྱའོ།། རྡོ་རྗེའི་སྤྲིན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་ཏེ། དེ་རྣམས་ལྷག་པར་མོས་པས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤྲོ་བ་ནི་འཕྲོ་བ་སྟེ། དེ་བསྐྱེད་ཅིང་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན། རྡོ་རྗེ་སྤྲིན་ནི་འཕྲོ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་ཡི་གེ་བྷྲཱུཾ་མོ།།”1

ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་འདིར་ཡང་ཆོས་མཐུན་
སྦྱོར་བའི་ཚེ་རི་གླིང་སོགས་ཆགས་པ་སྤྱི་ཙམ་དང། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི། རི་གླིང་སོགས་དང། རྟ་བབས་སོགས་རེ་རེ་ནས་འདྲ་ཆོས་སྦྱོར་བ་མིན་ནོ།། འོ་ན་བྷྲཱུཾ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་མཚན༌ཉིད་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “གྲུ་བཞི་དང་ནི་སྒོ་བཞི་པ།། རྟ་བབས་བཞི་ཡིས་མཛེས་བྱས་ལ།།’ ཞེས་པ་ནས། ‘རྔ་ཡབ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན།།”2

ཅེས་པའི་བར་འདིས་བསྟན་ཅིང། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་ལ་སོགས་
པར་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གདན་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཟླ་བ་སོགས་འགོད་པ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི། “གསལ་བ་ལ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྡན།།”3

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། མདོ་བསྲེ་ལས། “དེ་
ནས་ལེའུ་དང་པོ་ལས། གསལ་བ་ལ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྡན།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་སྣ་ཚོགས་པདྨའི་སྟེང་དུ་ཟླ་བ་ལ་སོགས་པའི་

སྟེ༑༑ རྡོ་རྗེ་སྤྲིན་ནི་འཕྲོ་སྐྱེད་པའོ།།” ཞེས་ལུང་ཁུངས་སུ་ཚིག་འདི་གཉིས་གོ་རིམ་ལྡོག་སྟེ་ཡོད།
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༧༧བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། “དེ་རུ་སྟེ་སའི་ཆ་དེའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་བྷྲཱུཾ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་བསམ་པར་བྱའོ།། རྡོ་རྗེའི་སྤྲིན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཚོགས་ཏེ། དེ་རྣམས་ལྷག་པར་མོས་པས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤྲོ་བ་ནི་འཕྲོ་བ་སྟེ། དེ་སྐྱེད་ཅིང་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ་སྤྲིན་ནི་འཕྲོ་སྐྱེད་པ་སྟེ་ཡི་གེ་བྷྲཱུཾ་མོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ་འདིར་བཀོད་ན། “ཟུར་བཞི་དང་ནི་སྒོ་
བཞི་དང།། རྟ་བབས་བཞི་ཡིས་མཛེས་བྱས་པ།། ཐིག་བཞི་དང་ནི་ཡང་དག་ལྡན།། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་མཛེས།། དྲ་བ་དྲ་བ་ཕྱེད་པ་དང།། རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་ཟླ་ཕྱེད་བརྒྱན།། གྲྭ་ཡི་མཚམས་ནི་ཐམས་ཅད་དང།། སྒོ་དང་སྒོ་ཁྱུད་མཚམས་རྣམས་སུ།། རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲས།། བུམ་པ་ཀ་བ་རྡོ་རྗེ་ཆེ།། བྲེ་ལ་ཕྲེང་བར་རིམ་བཞིན་གནས།། བ་དན་དྲིལ་བུས་མཛེས་བྱས་ལ།། རྔ་ཡབ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༩༡ན༡

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 90 གདན་གྱིས་བརྒྱན་ལ།”1

ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། རྒྱ་ཚད་ཇི་ཙམ་བསྒོམ་པ་ནི། རྒྱུད་
ཀྱི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། “དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཡི་ཁྱོན་ཙམ་དུ།། ‘འཁོར་ལོའ་དཀྱིལ་འཁོར་ ིབསྒོམ་པར་བྱ།།”2

ཞེས་དང། “དཔག་ཚད་བྱེ་བའི་ཁྱོན་ཙམ་དུ།།’ གྲུ་བཞི་ཤིན་ཏུ་མཛེས་
པ་ཡི།།”3ཞེས་དཔག་ཚད་དེ་བརྒྱ་དང་བྱེ་བའི་ཁྱོན་ཙམ་དུ་ཡང་བསྒོམ་པར་གསུངས་ཤིང་༑ མདོ་བསྲེ་ལས་ཀྱང། “ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། དཔག་ཚད་བྱེ་བའི་ཁྱོན་ཙམ་དུ།། གྲུ་བཞི་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཡི།། མཆོད་རྟེན་རིན་ཅེན་སྣ་བཞི་པ།། གསལ་ཞིང་རང་བཞིན་དྲི་མ་མེད།། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས།”4

ཞེས་མདོར་བྱས་ཀྱི་གཞུང་དྲངས་མ་
ཐག་པ་དེ་རྒྱུད་འདི་དང་སྦྱར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་འདིར་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚོད་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ ིདང་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྗེའི་བསྐྱེད་རིམ་ཊཱིཀྐ་ལས་ཤེས༌པར་བྱའོ།།
དེར་འཚང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ། བཅུད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་དགོད་པ་དང། ལྷག་མོས་ ིཀྱི་མཛད་པ་དང། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་ལུས་ལ་བསྡུ་བའོ།། དང་པོ་(བཅུད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་དགོད་པ་) ི ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་འཛམ་བུ་གླིང་འདིར་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཆགས་པའི་ཚུལ་དང། དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ལྷག་ ིམོས་ཀྱི་ལྷ་དགོད་པའི་ཚུལ་དངོས་དང། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༢ན༡
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༢ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
‘འཁོར་ལོའ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་བྱ་ཞིང།།’ ཞེས་སོ།། ི
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༢བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
‘དཔག་ཚད་བྱེ་བའི་ཁྱོན་ཙམ་ལ།།’ ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༢ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། དཔག་ཚད་
བྱེ་བའི་ཁྱོན་ཙམ་ལ།། གྲུ་བཞི་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཡི།། མཆོད་རྟེན་རིན་ཆེན་སྣ་བཞི་པ།། གསལ་ཞིང་རང་བཞིན་དྲི་མ་མེད།། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས།” ཞེས་སོ།།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 91

ཉིད་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་འཛམ་བུ་གླིང་འདིར་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཆགས་པའི་ཚུལ་)ནི། སྤྱིར་བཅུད་ཆགས་པའི་རིམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གནས་འོད་གསལ་ནས་ལྷ་ཞིག་ཚེ་འཕོས་ནས་ཚངས་ཆེན་དུ་སྐྱེ། དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་དང། ཚངས་རིས་དང། འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་ཡས་རིམ་ནས་དང། དེ་ནས་སྒྲ་མི་སྙན་པ་དང་། བ་ལང་སྤྱོད་པ་དང། ལུས་འཕགས་པོ་དང། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཆགས༑ དེ་ནས་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་བྱིངས་ན་གནས་པ་དང། དམྱལ་བ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཆགས་ཏེ། གང་མཇུག་ཏུ་ཞིག་པ་དེ་དང་པོར་ཆགས། གང་དང་པོར་ཞིག་པ་དེ་མཇུག་ཏུ་ཆགས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་དོ།། དེས་ན། མཛོད་ལས། “ཆགས་པ་དང་པོ་རླུང་ནས་ནི།། དམྱལ་བའི་སྲིད་པའི་བར་དུ་འོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མནར་མེད་དུ་སེམས་
ཅན་གཅིག་སྐྱེས་པའི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་རྫོགས་ཤིང། དེ་ཡང་སྣོད་ཆགས་པ་ལ་བར་བསྐལ་གཅིག་དང། བཅུད་ཆགས་པ་ལ་བར་བསྐལ་བཅུ་དགུའི་ཡུན་ཚད་ཡོད་དོ།། བཅུད་སྤྱིའི་ཆགས་རིམ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འདིར་ལྷག་མོས་སོགས་བསྒོམ༌པའི་རིམ་པ་ནི། བཅུད་ཆགས་པ་གཞན་དང་མི་བསྟུན་གྱི། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་དང་བསྟུན་པར་བྱེད་དོ།། དེ་ཡང་འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་ཚེ་འཕོས་ནས་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིར་སྐྱེས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་རྣམས་ནི་རྫུས་ཏེ་སྐྱེས་པ་ཡན་ལག་དང་སོར་མོ་སོགས་ ིཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་དབང་པོ་ཚང་ཞིང་མ་ཉམས་པ། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ལྟ་ན་སྡུག་པ་ཉི་མ་སོགས་ཀྱི་འོད་ལ་མི་བལྟོས་པའི་རང་གི་འོད་ཅན། མཚན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་རྗེས་མཐུན་པ་དང་ལྡན་པ། རང་གི་ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མཐུས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ།

༡ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘འཆགས་པ་དང་པོའ་རླུང་ནས་ནི།།’ ཞེས་སོ།། ི

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 92

ལོ་གྲངས་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཚེ་ཐུབ་པ། ཁམས་ཟས་ལ་མི་བལྟོས་པར་དགའ་བའི་ཟས་ཅན༑ འབྱུང་ལུས་རགས་པ་དང་བྲལ་བའི་གཟུགས་ཁམས་པའི་ལུས་དང་འདྲ་བའི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ཡིན་ཡང། རང་གི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་རོ།། རྒྱུ་གང་གི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་དུ་འགྱུར་རོ།། བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་རྣམས་ལ། སྒྱུ་ལུས་དང་ཆ་འདྲ་བའི་ལུས་ཡོད་ཀྱང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོས་ ིབསམ་གྱིས་མི་ཤེས་ཤིང། བསྒོམས་པས་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས། དེ་ནས་བསྐལ་པ་དང་པོའ་ིམི་དེ་དག་རིམ་གྱིས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་རང་གི་འོད་ནུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྔར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དེ་སྤངས་ནས་ཐ་མལ་པའི་མིའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཕོ་མོའ་མཚན་མ་ཅན་གྱི་རགས་པའི་ལུས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ།། འདི་དག་ནི་རྣམ་གཞག་ ིརིམ་པའི་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་དགོད་པའི་དཔེ་འཆད་པའི་གཞུང་གི། དེ་ལ་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ིརྣམས་ཞེས་པ་ནས། དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏོ།། ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་བཀོད་པའོ།།གཉིས་པ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་དགོད་པའི་ཚུལ་དངོས་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “ཆོ་ག་ཇི་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་པ།། དེ་ལྟར་ལྷག་པར་མོས་བསམས་ནས།།”1 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་རྣམས་ཡན་ལག་དང་ ིདབང་པོ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་གྲུབ་པར་རྫུས་ཏེ་སྐྱེས་ནས་མཐར་མི་ཐ་མལ་པའི་ལུས་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་ཕོ་མོའ་དབང་པོ་ཅན་གྱི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་ ིབཅུད་ཆགས་པའི་རིམ་པ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཕོ་མོའ་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་སོ་ ིགཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ས་བོན་སོགས་ལས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣ན༧

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 93

ལྷ་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཁོད་པར་མོས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཉིད་ལ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞལ་ཕྱག་སོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རྫུས་སྐྱེས་བཞིན་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་གྲུབ་པར་མོས་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་ཕྱོགས་གང་དུ་ཇི་ལྟར་བཞུགས་ཚུལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “བདག་ཉིད་ཕྱག་རྒྱར་ལྡན་པ་ནི།། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ལྟ་བུ་ལ།། ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་འོད་མཉམ་པ།། དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱ།། རྣམ་སྣང་མཛད་དཔལ་རིན་ཅེན་དང་༑༑ འོད་དཔག་མེད་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱལ།། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ལྟ་བུར་ནི།། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་བསམ།། གཏི་མུག་དགའ་སོགས་ལྷ་མོ་རྣམས།། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ལྟ་བུ་ལ།། མེ་ཡི་ཕྱོགས་ནས་བརྩམས་ནས་སུ།། རིམ་པ་ཇི༌བཞིན་ངེས་པར་དགོད།། དེ་བཞིན་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས།། ཕྱི་ཡི་མཚམས་ནི་རྣམ་པ་བཞིར།། རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱང་ནི།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་ལྡན་གནས།། བྱམས་པ་ས་ཡི་སྙིང་པོ་དག །ཤར་གྱི་སྣམ་བུར་དགོད་པར་བྱ།། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་མཁའ་སྙིང་པོ།། བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་ལྷོ་རུ་དགོད༑༑ འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་འཇམ་པའི་དབྱངས།། ནུབ་ཏུ་ཡང་ནི་དགོད་པར་བྱ།། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སེལ་དང།། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བྱང་ཕྱོགས་སུའོ།། གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ནི་ཤར་གྱི་སྒོར།། གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུའོ།། ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ནི་རྟ་མགྲིན་ནོ།། བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་བྱང་དུའོ།། མི་གཡོ་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང།། དབྱུག་སྔོན་དང་ནི་སྟོབས་པོ་ཆེ།། ཤར་ལྷོའ་མཚམས་སོགས་ནས་བརྩམས་ཏེ།། རིམ་པ་ཇི་བཞིན་ ིདགོད་པར་བྱ།། གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ཁྲོ་བོ་ཆེ།། དེ་ཡི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་བསམ།། གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་ཡང།། དེ་བཞིན་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསམ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བདག་ཉིད་ཕྱག་རྒྱར་ལྡན་པ་ནི།། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་རྣམ་པ་ཅན།། ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་འོད་མཉམ་པ།། དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱ།། རྣམ་སྣང་མཛད་དང་རིན་ཆེན་དང།། འོད་དཔག་མེད་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱལ།། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ལྟ་བུར་ནི།། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་བསམ།། གཏི་མུག་དགའ་སོགས་ལྷ་མོ་རྣམས༑༑ ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་རྣམ་པ་ཅན།། མེ་ཡི་ཕྱོགས་ནས་བརྩམས་ནས་སུ།། རིམ་པ་ཇི་བཞིན་ངེས་པར་དགོད།། དེ་བཞིན་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས༑༑ ཕྱི་ཡི་མཚམས་ནི་རྣམ་པ་བཞིར།། རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱང་ནི།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་ལྡན་གནས།། བྱམས་པ་ས་ཡི་སྙིང་པོ་དག །ཤར་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 94

ལྟར༑ གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་རང་རང་གི་གདན་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཐོག་མར་ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཞལ་ཕྱག་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་རྫོགས་པར་གྲུབ་པར་མོས་ཏེ་དེ་ནས་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ༑༑ དེ་ཡང་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པར་མོས་པ་ནི། བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་རྫུས་སྐྱེས་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་མྱུར་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་གྲུབ་པ་དང་ ིཆོས་མཐུན། ལྷ་ཕོ་མོའ་རྣམ་པར་མོས་པ་ནི་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་པར་ ིགྱུར་ཏེ་ཕོ་མོ་སོ་སོར་གྱུར་པ་དང་ཆོས་མཐུན༌ནོ།། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་མཐུན་སྒྲིག་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་མཐུན་རགས་པ་དེ་ཙམ་རེ་སྒྲིག་པ་ཡིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་བོང་ཚད་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཕྲ་མོ་ནས་སྒྲིག་པ་མིན་ཏེ། འདིར་ལྷ་བསྒོམ་པའི་སྐུ་ཚད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་དུ་རྒྱུད་དྲངས་པ་ལྟར། གཞལ་ཡས་ཁང་དཔག་ཚད་བྱེ་བའི་ཁྱོན་ཙམ་གྱི་ཚད་བསྒོམ་པའི་ཚེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཚད་དཔག་ཚད་ས་ཡ་གཅིག་ཉིས་འབུམ་ཁྲི་ཁྲག་ལྔའི་ཚད་དང་ལྡན་པར་བསྒོམ་དགོས་པ་དང། གཞལ་ཡས་ཁང་དཔག་ཚད་བརྒྱའི་ཁྱོན་ཙམ་དུ་བསྒོམས་ནས་ལྷའི་སྐུ་ཚད་ཀྱང་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་དང་རྒྱང་གྲགས་བཞིའི་ཚད་ཙམ་བསྒོམ་དགོས་པ་སོགས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་འཚམས་པའི་ལྷའི་སྐུ་བསྒོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷའི་སྐུ་ཚད་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྒོ་ཚད་རེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༑༑ དེ་ལྟར། “བདག་ཉིད་ཕྱག་རྒྱར་ལྡན་པ་ནི།།”1

ཞེས་སོགས་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་འགོད་
པའི་མདོར་བྱས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དག་རྩ་རྒྱུད་དང་སྦྱོར་བ་ནི། མདོ་བསྲེ་ལས། “རྡོ་རྗེ་གསུམ་

གྱི་སྣམ་བུར་དགོད་པར་བྱ།། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་མཁའ་སྙིང་པོ།། བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་ལྷོ་རུ་དགོད།། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་འཇམ་པའི་དབྱངས།། ནུབ་ཏུ་ཡང་ནི་དགོད་པར་བྱ།། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སེལ་དང།། ཀུན་དུ་བཟང་པོ་བྱང་ཕྱོགས་སུ།། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནི་ཤར་གྱི་སྒོར།། གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ།། ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ནི་རྟ་མགྲིན་ཏེ།། བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་བྱང་དུའོ།། མི་གཡོ་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང།། དབྱུག་སྔོན་དང་ནི་སྟོབས་པོ་ཆེ།། ཤར་ལྷོ་མཚམས་སོགས་ནས་བརྩམས་ཏེ།། རིམ་པ་ཇི་བཞིན་བསྒོམ་པར་བྱ།། གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ཁྲོ་བོ་ཆེ།། དེ་ཡི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་བསམ།། གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་ཡང།། དེ་བཞིན་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསྒོམ།།” ཞེས་སོ།།
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣ན༢

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 95

འབྱུང་བསྒོམ་པར་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པས། ལྷག་པར་མོས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས། བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས། དབུས་ཀྱི་གདན་ལ་སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་དུ་ཉེ་བར་གནས་པར་བསམས་ཏེ།”1

ཞེས་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི། “རྡོ་རྗེ་གསུམ་འབྱུང་བསྒོམ་པར་བྱ།།”2

ཞེས་པ་དང་སྦྱར་རོ།། ཡང་མདོ་བསྲེའི་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་
ལས༑ ལེའུ་དང་པོ་ལས། “གསལ་བ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད།། སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས༑༑ སངས་རྒྱས་སྤྲིན་གྱིས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ།། འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་མང་པོ་འཁྲུག །ཅེས་གསུངས་པ་འདིས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བཀོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་མོས་པར་བྱ་བ་སྟེ༑ ལྷག་པར་མོས༌པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ།།”3

ཞེས་ལྷག་མོས་ཀྱི་འཁོར་འགོད་པའི་
གཞུང། རྣམ་སྣང་མཛད་དཔལ་རིན་ཅེན་དང།། ཞེས་སོགས་ལེའུ་དང་པོའ། གསལ་བ་དེ་ ིཡི་ངོ་བོ་ཉིད།། ཅེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་པོ་དེ་དང་སྦྱར་རོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི། རྡོ་རྗེ་གསུམ་འབྱུང། ཞེས་པ་དང། ལེའུ་དང་པོའ། གསལ་བ་དེ་ཡི་ ིངོ་བོ་ཉིད།། ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་བསྲེའི་བཤད་ཚུལ་དང། སྒྲོན་གསལ་གྱི་འཆད་ཚུལ་མི་མཐུན་ཡང། འཆད་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ནས། རྒྱུད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རེ་རེས་ཀྱང་དོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ལ་སྦྱོར་ཞིང། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ཡང། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། “ཚིག་གཅིག་ལ་ཡང་སྣ་ཚོགས་དོན།།”4

ཞེས་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༢ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་གསུམ་བསྐྱེད་བསྒོམ་པར་
བྱ༑༑ ཞེས་གསུངས་པས་ལྷག་པར་མོས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་འཆང་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས། དབུས་ཀྱི་གདན་ལ་སེམས་པའི་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་གིས་གནས་པར་བསམས་ནས་” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༦ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་གསུམ་བྱུང་
བསྒོམ་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༢ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལེའུ་དང་པོ་ལས། གསལ་བ་དེ་
ཡི་ངོ་བོ་ཉིད།། སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱིས་ཀུན་དུ་ཁྱབ།། སངས་རྒྱས་ཚོགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་རྒྱས།། འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་མང་པོ་འཁྲུག །ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བཀོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ལྷག་པར་མོས་པ་ལ་དམིགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༨༧ན༥

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 96

རེ་རེ་ལ་ཡང་དོན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་གསལ་འདེབས་ན། སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་རྣམས་ཇི་ལྟར་དུ་གསལ་འདེབས་སྙམ་ན། སྒྲུབ་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་ལས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་གསལ་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་མདོར་བྱས་ཉིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་གསལ་བར་སྟོན་པ་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ།། འོན་ཀྱང་འདིའི་གཙོ་བོ་ཅི་ལ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། སྤྱིར་རྒྱུད་དུ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ། རྡོ་རྗེ་འཆང་རྣམས་ལྷ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་ངེས་པ་མི་སྣང་སྟེ། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་བཛྲ་དྷྲྀཀ་ཅེས་པ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའམ་འཆང་དུ་འབོད་པ་དང། སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་རིགས་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་རྣམ་སྣང་ཞེས་བཏགས་པ་ཡོད་དོ།། དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དྲུག༌པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་བྱ་སྟེ། མདོར་བྱས་ཀྱི་ལྷག་མོས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མའི་བཞུགས་གནས་སྟོན་པ་ན། “རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱང་ནི།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་ལྡན་གནས།།”1

ཞེས་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་གསུངས་པ་དང། དེ་བཞིན་དུ་
མདོ་བསྲེ། སྒྲོན་གསལ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་སུའང་གསལ་བར་གསུངས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་མདོར་བྱས། མདོ་བསྲེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཐམས་ཅད་ལས་རིགས་དྲུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་མཛད་ཀྱི༑ རིགས་ལྷག་མ་ལྔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལོགས་སུ་གསལ་བར་མ་མཛད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཞེས་རྗེས་སྒྲོན་གསལ་མཆན་བུར་གསུངས་པ་ལྟར། མངོན་བྱང་ལས་དང་པོའ་མགོན་པོ་ ིབསྐྱེད་པ་དང། དེ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་དང་ལོངས་སྐུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། འོ་ན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་དེ་དག་གིས་རིགས་གཞན་ལྔའི་སྒྲུབ་ཐབས་གསལ་པོ་མི་མཛད་པར་རིགས་དྲུག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣ན༤

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 97

མཛད་པ་ཅི་སྙམ་ན། རིགས་དྲུག་པའི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་གྱིས་རྫོགས་རིམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཚད་ཙམ། རིགས་ལྷག་མ་ལྔའི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་ལ་མེད་པས་རིགས་དྲུག་པའི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་མཆོག་གམ་གཙོ་བོར་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ།། དེ་དག་གི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་འོང་བ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ཡང་རྣམ་སྣང་སོགས་རིགས་ལྔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལ་འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་ལམ་འཁྱེར་ནི་རིགས་དྲུག་པ་དང་འདྲ་ནའང། སྦྱང་གཞི་བར་དོ་དང་སྦྱོར་ཚུལ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཉི་མ་ཟླ་བ་པདྨ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ནི། འཆི་བའི་འོད༌གསལ་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ལུགས་ལྡོག་གི་སྣང་བ་གསུམ་འཆར་བ་དང་འདྲ། ཉི་ཟླ་པད་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་ཧཱུཾ་ཨོཾ་ཨཱའི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་ལུགས་ལྡོག་གི་སྣང་བ་གསུམ་པོ་དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་དང་འདྲ། པད་མའི་སྟེང་གི་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་བར་དོའ་ིལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མཚོན་བྱེད་དུ་བྱས་ཏེ་བར་དོ་སྦྱོང་བྱེད་དེ་ཀས་རྫོགས་པར་བྱས་ནས༑ བར་དོ་མཚོན་པའི་ལོངས་སྐུ་དངོས་སུ་བསྒོམ་པ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས། བར་དོ་ལྟ་བུའི་སྒྱུ་ལུས་ལོངས་སྐུའི་རྫོགས་རིམ་བསྐྱེད་པའི་དགེ་རྩ་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ལ། རིགས་དྲུག་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང། རིགས་གཞན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་དང། རིགས་གཞན་གྱི་ཉི་ཟླ་པདྨ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་ཟླ་བར་གྱུར་པ་ནི། བར་དོ་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་རླུང་སེམས་ཙམ་དང་འདྲ་བར་བྱེད་པ་ནི། རིགས་དྲུག་པའི་དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བའི་དོད་ཡིན་པས། རྫོགས་རིམ་གྱི་ ིསྤྲུལ་སྐུའི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཆེའོ།། ཡང་རིགས་གཞན་ལྔ་ལ་ཟླ་བའི་སྟེང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་བསྐྱེད་ཅིང་ཡི་གེ་གསུམ་པོས་ཕྱག་མཚན་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མཚན་པ་བསྐྱེད། དེ་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྲོ་བསྡུ་དང་དེ་ལས་སྐུ་རྫོགས་པ་ནི་རང་རང་གི་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམ་སྣང་དང་མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཅིང་དེ་རྣམས་ནི། བར་དོ་ཉིང་མཚམས་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 98

སྦྱར་བའི་རླུང་སེམས་ཀྱིས་མངལ་དུ་ངག་ཡིད་ལུས་རྣམས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། རྩ་རྒྱུད་ལས། “བྱང་ཆུབ་ཚུལ་མཆོག་འདི་ཡིན་ཏེ།།”1

ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། “དེ་ཉིད་མཆོག་སྟེ་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་པ་ཡིན་པའི༌ཕྱིར་ཏེ།”2

ཞེས་མངོན་བྱང་ལས་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་མཆོག་
ཏུ་གསུངས་སོ།། འདི་དག་ནི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རིགས་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་མཆོག་ཡིན་པ་དང། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་ཡང་རིགས་དྲུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྒྲུབ་ཐབས་ཉིད་གསལ་བར་བསྟན་པ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང། ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་ ིརྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རིགས་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བྱེད་རིགས་པ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི་དོན་འགྲེལ་པས་བཀྲལ། དེའི་དོན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མཆན་བུ་དང་མཐའ་གཅོད་དུ་བཀོད་པ་རྣམས་གསལ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ༑༑ འོ་ན་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། ཕྱག་མཚན་སོགས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང། རྡོ་རྗེ་འཆང་འདིའི་སྐུ་མདོག་སྔོ་བསངས་སམ་སྔོ་སྐྱ་ཡིན་ལ། མི་བསྐྱོད་པའི་སྐུ་མདོག་ནི་སྔོ་ནག་ཏུ་བྱ་སྟེ། མདོར་བྱས་ལས༑ “སྔོ་ནག་དཀར་དང་དམར་བའི་ཞལ།།”3

ཞེས་རྩ་ཞལ་སྔོ་ནག་ཏུ་བཤད་ཅིང་མི་
བསྐྱོད་པའི་རྩ་ཞལ་གྱི་ཁ་དོག་དང་སྐུ་མདོག་མཚུངས་པས་སོ།། དེ་ཡང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་གསུམ་གྱི་དབུའི་རྫ་མ་གཅིག་ཡིན་ལ། དབུ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཞལ་རྩ་ཞལ་དང། གཞན་གཉིས་དེའི་ཡན་ལག་གམ་ཆ་ཤས་སོ།། མགྲིན་པའང་གཅིག་ཡིན་ནོ།། ཕྱག་དྲུག་གི་གྱེས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༦བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཧཱུཾ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་
ཚུལ་མཆོག་ཡིན།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༧༨ན༢
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༦ན༣

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 99
ཚུལ་ནི། དུས་འཁོར་ལ་ཕྱོགས་རེ་ལ་དཔུང་མགོ་གསུམ། གྲུ་མོ་དྲུག །ལག་ངར་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་གྱེས་ལུགས་སྣང་ཡང། འདིར་སྒྲོན་གསལ་ལས། ཕྱག་དང་པོ་ལ་རྩ་ཕྱག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་ལྷུ་གསུམ༌ག་ཚང་བ་ཡིན་ཞིང། གཞན་གཉིས་སོག་པ་དང་དཔུང་པའི་མཚམས་ནས་གྱེས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་ཕྱག་གསུམ་མདུན་རྒྱབ་ཏུ་བསྒྲིགས་ནས་ཕྱི་ནང་གི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་དང། ཡན་མན་དུ་བྱས་ནས་རིམ་གྱིས་སྒྲིག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས༑ འདིར་དང་པོ་ལྟར་བྱའོ།། གཙོ་བོའ་ཕྱག་མཚན་རྣམས་ནི། རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་ ིརིགས་ཏེ་སྔོན་པོ་རྩེ་ལྔ་པའོ།། འཁོར་ལོ་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཏེ་རྩིབས་བརྒྱད་པའམ་བཅུ་གཉིས་པ་ཆོས་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་དཀར་པོའོ།། པདྨ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཏེ་དམར་པོའོ༑༑ དྲིལ་བུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་མཚན་མའོ།། རིན་པོ་ཆེ་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཏེ་ཟུར་བརྒྱད་ཆ་དགུ་པ་སེར་པོའོ།། རལ་གྲི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་སོ།། ཕྱག་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་ནི། རྩ་ཕྱག་རྡོར་དྲིལ་འཛིན་པ་རྣམས་ཡུམ་དང་བཅས་ནས་འཁྱུད་པ་དང། ཡུམ་མེད་ཀྱང་ཐུགས་ཀར་བསྣོལ་བ་དང། ལྷག་མ་རྣམས་ཅུང་ཟད་བརྒྱངས་ནས་བཞུགས་པའོ།། ཞབས་སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་ནི་གཡོན་པ་ས་ལ་ཕབ་ནས་གཡས་པའི་ཞབས་མགོ་གཡོན་པའི་བརླའི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་སྐྱིལ་ཀྲུང་ཕྱེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།། རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་ནི། དབུ་སྐྲ་མ་ལུས་པ་སྤྱི་བོར་བཅིངས་པའོ།། ཕྱེད་བཅིངས་ནི། ལྷག་མ་ཕྱིར་ཉིལ་བའོ།། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བརྒྱད་ཀྱི་དབུ་བརྒྱན་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་རྩེ་ཕྲན་ལྔ་སྐུད་པས་སྦྲེལ་པ་པྲོག་ཞུ་ཞེས་བཤད་པ་དེའོ།། སྙན་རྒྱན་ནི་བྲིས་པ་ལྟ་བུའོ།། མགུལ་རྒྱན་ནི་མགུལ་འཁོར་ཙམ་གྱི་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ནོ།། སེ་མོ་དོ་ནི། ནུ་མའི་བར་དུ་སླེབ་པའོ།། དོ་ཤལ་ནི་བརླ་ཕྲ་སྦོམ་གྱི་མཚམས་སུ་སླེབ་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་ག་མགུལ་ལ་གྱོན་པའི་རྒྱན་ནོ།། ཕྱག་གདུབ་ལག་པའི་འཁྲིག་མའི༌རྒྱན་དང། དཔུང་རྒྱན་གཉིས་སོ།། ཞབས་གདུབ་ནི་ཞབས་ཀྱི་འཁྲིག་མའི་རྒྱན་ནོ༑༑ འོག་པག་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་ཚར་ཚར་དུ་མས་བརྒྱན་པའི་སྐེ་རགས་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 100

གོས་ཀྱི་ག་ཤལ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་སེ་རལ་ཁར་བྱས་པའོ།། ཤམ་ཐབས་འཕྱར་བ་ནི་རྒྱབ་ཏུ་བཤུགས་པ་ཡིན་ལ། གྲོལ་བ་ནི། བརླའི་སྟེང་དུ་ཆིལ་བསྙིལ་བའོ།། འདི་དག་ནི་འབའ་སེར་དཀའ་བཅུ་པའི་ཟིན་བྲིས་བཞིན་བཀོད་དེ། རྗེ་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་གསན་པའི་ཟིན་བྲིས་སུ་གྲགས་སོ།། འོ་ན་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལ་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་མི་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྒོམ་པ་ནས་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་ལ་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་བར་ནི་ལྷ་གཙོ་བོ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་ཆོག་ཚར་གཅིག་ཡིན་ལ། སྐྱེད་ཆོག་རྫོགས་པའི་མཐར་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་ལ་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་ཀྱི། བར་སྐབས་ཀྱི་དང་པོའ་མགོན་པོ་དང། ིལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཉིས་མཐའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ཉིད་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ་ནི། འདིར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྒོམ་པ་སོགས་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ ིནི༑ འདིར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་སོགས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་བཤད་པ་ནི། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་ནི། དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་ལས་འོངས་པའི་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ནས་ཞུགས་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་རིགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བའི་གང་ཟག་ལ་འཇོག་ལ། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་པས། འདིའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ལའང་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དགོས་པ་

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 101
ཡིན་ནོ།། འོ་ན་ད་ལྟར་གྱི་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ཆོས་མཐུན་གྱི་དཔེར་བྱས་པས་ཆོག་མོད། བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཅི་དགོས་སྙམ་ན། དེ་ཡང་འཆི་བ་སྦྱོང་ ིབྱེད་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་ལ་འཆི་བ་པོ་དང་འདྲ་བའི་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་དགོས༑ ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་ཞིང། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ཡང་སྣོད་ཀྱི་རི་གླིང་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སྣོད་ཀྱི་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཆགས་པའི་མིའི་ཐོག་མ་བསྐལ་པ་དང་པོའ་ིམི་ཡིན་པས། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་དང་ཆོས་མཐུན་པ་དང། ིལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་དེ་ཤི་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་དང། མངོན་བྱང་ལས་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་ཤི་ནས་བར་དོ་གྲུབ་པའི་བར་དོ་དང་ཆོས་ ིམཐུན་པ་དང། དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་ཏེ་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་ ིཔ་སོགས། བར་དོ་དེས་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་མི་མོ་ཞིག་གི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་སྟེ་དབང་པོ་སོགས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་སོགས་དང་ཆོས་མཐུན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་བསྐལ་པ༌དང་པོའ་མི་གྲུབ་པ་དང། དེ་ཤི་བ་དང། ཤི་བ་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་བར་དོ་ ིདང་༑ དེས་སྐྱེ་བ་བཟུང་བ་རྣམས་ཆོས་མཐུན་གྱི་དཔེར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འཛམ་བུ་གླིང་པ་ཉིད་ཀྱི་མིའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ཆོས་མཐུན་གྱི་དཔེར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་གནད་དམ་པ་རང་དེ་འདི་ཡིན་ཏེ། འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བ༑ ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་དང། བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བ། མངོན་བྱང་ལས་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བ་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་ ིབསྒྱུར་བ་འདི་རྣམས་ནི་གཞིའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྐུ་ལོངས་སྐུ་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ། ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་པ་ན། སྐུ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་མངོན་དུ་མཛད་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 102

ཟིན་མོད། གདུལ་བྱ་ལ་མཛད་ཚུལ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཡང། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བྱས་པས་སྐུ་གསུམ་དང་ཡང་རྣམ་པ་འདྲ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆོས་མཐུན་གྱི་དཔེར་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་ཉིད་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན༌དང་བཅས་པ་གསུངས་སོ།།
གཉིས་པ་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི། གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ཧཱུཾ་ངམ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུས་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀུག་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྩིག་པ་སོགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་གཞུག་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་འཇུག་པས་ཞུགས་པ་ལ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་མཚམས་ནས་སྤྲོས་པའི་ངོ་བོ་བྱང་སེམས་ཐིག་ལེ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་བསྐུར་བ་སྟེ་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་པས་ལུས་གང་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་གྱུར་ནས་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པར་མོས་པ་བྱེད་པའོ།། དེ་ལ་སྤྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བཞི་ཡོད་དེ། སློབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་དང། དམ་ཚིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་སྟེང་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐོག་ལ་ཐལ་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་དང། བླ་མའི་གྲིབ་མ་དང་མཆོད་རྟེན་སོགས་ཀྱི་གྲིབ་མ་སྟེང་དུ་བཏེག་པར་མོས་ནས་ཨོཾ་བཛྲ་བེ་གཱ་ཀྲ་མ་ཧཱུཾ་ཞེས་

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 103
བརྗོད་ལ་འོག་ནས་འཛུལ་བར་མོས་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་རྡོ་རྗེ་ཤགས་ཀྱི་འཇུག་པ་དང། ཕྱོགས་གང་རུང་རུང་ནས་ཐགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་འཇུག་པ་དང་བཞིའོ།། འདིར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་འཇུག་པའོ།། ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི། རྒྱུད་སྟོན་པ་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་རྩ་རྒྱུད་གསུང་བའི་ཐོག་མར་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་མཛད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ། འབྲས༌བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཡིན་གྱི། འདི་དང་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུ་བ་གཉིས་ལ། ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བའི་ཕྲ་མོའ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ཚུལ་མི་དགོས་ཤིང་སྦྱང་གཞི་སྲིད་པའི་རིམ་པ་དང་སྦྱོར་ ིབའང་མི་དགོས་སོ།། འདི་ལྟ་བུའི་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་འདི། མདོར་བྱས། མདོ་བསྲེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་ལས་གསལ་བར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང། སྒྲོན་གསལ་ལས། “དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་ ིསུ་གྱུར་ཏོ།། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།།”1

ཞེས་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་འགོད་པ་བསྟན་ནས། དེའི་
མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ། སྒྲོན་གསལ་ལས། “རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་དཀྱིལ་འཁོར་པར་གྱུར་པ་ ིདེས་ཅི་ཞིག་མཛད་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དཔལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་འཇུག་པས་ཞུགས་ནས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཐོབ་པའོ།། དེ་བས་ན་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ།། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་དོན་ནོ།།”2

ཞེས་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་གསལ་པོར་བསྟན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། རྩ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༤བ༧
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༤བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་དཀྱིལ་འཁོར་པར་གྱུར་པ་དེས་ཅི་ཞིག་མཛད་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ ིཅད་དཔལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་འཇུག་པས་ཞུགས་ནས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཐོབ་པའོ།། དེ་བས་ན་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ་སྤྱིའི་དོན་ནོ།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 104

རྒྱུད་ཀྱིའང་འགྲེལ་པ་དྲངས་མ་ཐག་པ་དེ་དག་གི་རྩ་བ། “དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ།།”1 ཞེས་བྱ་བ་དང། “དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས༌ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ།།”2

ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་འགོད་པ་དང། མཛད་པ་བསྟན་པ་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་བོ།། དེ་ཡང་རྩ་འགྲེལ་དེ་དག་ལྷག་མོས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་གང་ལས་ཤེས་ན། དྲངས་མ་ཐག་པའི་རྩ་རྒྱུད་དེ་དག་བཤད་ཟིན་པའི་མཇུག་ཏུ་འགྲེལ་པར། “དེ་ལྟར་ལྷག་པར་མོས་པས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས།”3

ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་སོ།། སེམས་ཅན་
དེ་དག་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་གྱུར་རྗེས་སུ་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པར་མོས་དགོས་པ་སྒྲོན་གསལ་སོགས་ནས་དངོས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང། དཀྱིལ་ཆོག་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་མཛད་པས་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷར་འགོད་པར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གསུམ་པ་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་ལུས་ལ་བསྡུ་བ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “སླར་ཡང་ཁ་སྦྱར་སྦྱོར་བ་ཡིས།། རང་གི་ལུས་ལ་དེ་རྣམས་གཞུག །ལུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྫོགས་སངས་རྒྱས༑༑ རིམ་པ་ཇི་བཞིན་ཡང་དག་བསམ།།”4

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་
ཕྱི་རོལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྤྲུལ་པར་མོས་པ་ལས་སླར་ཡང་ལྷ་རྣམས་རང་གི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་ཁ་སྦྱར་བའི་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས། རང་གི་ལུས་ལ་ལྷག་མོས་ཀྱི་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༩༡ན༤
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༩༡ན༥
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༥ན༧
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣ན༧

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 105
ལྷ་དེ་རྣམས་གཞུག་གོ །དེ་ཡང་གང་གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཟུགས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་སོགས་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ཏེ། རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བསམ་པར་བྱའོ།། འོ་ན་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་རང་གི་ཕུང་སོགས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པར་རང་གི་ལུས་ལ་ཇི་ལྟར་དུ་གཞུག༌སྙམ་ན། རང་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་གི་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུས་རྣམ་སྣང་ནས་གནོད་མཛེས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་རྣམ་སྣང་རང་གི་གཟུགས་ཕུང་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དེ། དེ་བཞིན་དུ། འདུ་ཤེས་འོད་དཔག་མེད་དང། ཚོར་ཕུང་རིན་འབྱུང་དང། འདུ་བྱེད་དོན་གྲུབ་དང། ས་ཆུ་མེ་རླུང་གི་ཁམས་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་སྤྱན་མ། མཱ་མ་ཀཱི། གོས་དཀར་མོ། སྒྲོལ་མ་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་དྲུག །རིམ་པ་བཞིན། ས་སྙིང། ཕྱག་རྡོར། ནམ་སྙིང། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག །སྒྲིབ་སེལ། འཇམ་དཔལ་དང། ཚིགས་རྣམས་ཀུན་བཟང་དང། རྩ་རྒྱུས་བྱམས་པ་དང། གཟུགས་སྒྲ། དྲི། རོ། རེག་བྱ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་གཟུགས་རྡོ་རྗེ། སྒྲ་རྡོ་རྗེ། དྲི་རྡོ་རྗེ། རོ་རྡོ་རྗེ། རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་རྣམས་དང། ལག་པ་གཡས་གཡོན། ཁ། རྡོ་རྗེ། དཔུང་པ་གཡས་གཡོན། པུས་མོ་གཡས་གཡོན། སྤྱི་གཙུག །རྐང་མཐིལ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནས་གནོད་མཛེས་ཀྱི་བར་རྣམས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པར་མོས་ཏེ། རྣམ་སྣང་སྤྱི་བོར་འགོད་པ་ནས་གནོད་མཛེས་རྐང་མཐིལ་དུ་འགོད་པ་སྒྲུབ་ཐབས་བཞིན་དུ་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ཡང། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སྤྲུལ་པར་མོས་པ་བྱས་ནས། ཡང་འདི་རྣམས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕུང་པོའ་རང་བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལྔ་དང། ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རིག་པའི་ ིལྷ་མོ་རྣམས་དང། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང། ཡན་ལག་གི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྲོ་བོའ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དགོད་པར་བྱའོ།།” ི 1

ཞེས་གསུངས་པས།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༩༨བ༣

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 106

ལྷ་རྣམས་རང་གི་ལུས༌ལ་དགོད་པའི་ཚེ་རང་གི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་དུ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་གང་གིས་བསྟན་སྙམ་ན༑ རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་དྲངས་པ་ལྟར། ལྷ་རྣམས་ཕུང་སོགས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་དགོས་པ་ནི། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པའི། “ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་མདོར་བསྡུས་ན།། སངས་རྒྱས་ལྔར་ནི་རབ་ཏུ་གྲགས།། རྡོ་རྗེའི་སྐྱེ་མཆེད་ཉིད་ཀྱང་ནི།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག །ས་ནི་སྤྱན་མ་ཞེས་སུ་གྲགས།། ཆུ་ཁམས་མཱ་མ་ཀཱི་རུ་དྲན།། རླུང་ནི་སྒྲོལ་མར་རབ་ཏུ་གྲགས།།”1

ཞེས་པ་འདིས་བསྟན་ལ། ལྷ་རྣམས་
ལུས་ལ་བསྡུ་བ་ནི། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་དང་པོ་ལས། “དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་དང། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཅེན་དཔལ་དང། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་གྲུབ་པ་དང། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་ལ་ཞུགས་སོ།།”2

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། “བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་ལ་ཞུགས་སོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རིགས་ལྔས་བསྡུས་པའི་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་སླར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ།། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དྲང་བའི་དོན་ནོ།།”3

ཞེས་སྔོན་བྱུང་ལ་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་ལ་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༢བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མདོར་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་
རྣམས་ནི།། སངས་རྒྱས་ལྔར་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲགས།། རྡོ་རྗེའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཉིད་ནི།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག །དེ་ནས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོས་ཁམས་གསུམ་བསགས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ལས་ཕྱུང་ངོ་།། ས་ནི་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན།། ཆུའི་ཁམས་མཱ་མ་ཀཱི་ཞེས་བྱ།། དཀར་དང་སྒྲོལ་མ་ཞེས་བྱ་བ།། མེ་དང་རླུང་དུ་རབ་ཏུ་བསྒྲགས།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༩༡ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
མི་བསྐྱོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་ཏོག་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དང་༑ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་ལ་བཞུགས་སོ།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༤ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་ལ་ཞུགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རིགས་ལྔས་བསྡུས་པའི་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་སླར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དྲང་བའི་དོན་ཏོ།།” ཞེས་སོ།།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 107

རིགས་ལྔ་ཞུགས་པར་མཛད་ལ། དེ་རྗེས་འཇུག་ལ་རིགས་ལྔས་བསྡུས་པའི་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་སྐུ་ལ་ཞུགས་པའམ༌བསྡུ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲང་བའི་དོན་ནོ།། ཞེས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱོར་བར་བཤད་ཅིང། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུ་བའི་སྐབས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་ལུས་ལ་བསྡུ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། གཙོ་བོའ་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ ིཟེར་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུས་དྲངས་ནས་སྡུད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། “རང་གི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེའི་འོད་ཟེར་གྱི་ལྕགས་ཀྱུས་དྲངས་ནས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། འོ་ན་ལྷག་མོས་ཀྱི་
འཁོར་ན་མི་བསྐྱོད་པ་མེད་པས་རིགས་ལྔ་ཇི་ལྟར་བསྡུ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། སྔོན་བྱུང་ལ་རྒྱུད་སྟོན་པའི་འཁོར་ན་མི་བསྐྱོད་པ་ཡོད་ལ། རྗེས་འཇུག་ལ། སྒྲོན་གསལ་ལས། “རིགས་ལྔས་བསྡུས་པའི།”2

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཁྲོ་བོ་
གཉིས་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ།།
གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ་ལ། སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་དང། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ།། དང་པོ་(སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་)ནི། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ་ནི། འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་ལམ་འཁྱེར་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་དང། མངོན་བྱང་ལས་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི། ིབར་དོ་ལོངས་སྐུ་འཁྱེར་བའི་ལམ་འཁྱེར་ལོངས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་དང། དང་པོའ་ིམགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་དགོད་པ་སོགས་ནི་སྐྱེ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༣ན༤
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༤ན༤

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 108

བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་ལམ་འཁྱེར་སྤྲུལ་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལྷག་མོས་འོད་གསལ༌དུ་བསྡུས་ཏེ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱའི་སྔགས་དོན་བསྒོམ་པ་ནི། འཆི་བ་སྦྱོང་བྱེད་ཡིན་པས་འཆི་བ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་དགོས་པ་དང། དེ་བཞིན་དུ་སྔོན་བྱང་ལས་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་བར་དོ་སྦྱོང་བྱེད་ཡིན་པས། བར་དོ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ ིབསྒོམ་དགོས་པ་དང། དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བ་ནི་སྐྱེ་བ་སྦྱོང་བྱེད་ཡིན་པས། ིསྐྱེ་བ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་མི་འབྱུང་བ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་འཆི་བ་དང། འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པའི་བར་དོ་དང། བར་དོ་དེས་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བའི་སྐྱེ་བ་སྟེ་གཞིའི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐུན་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་དེ། དེ་འདྲ་བའི་ལམ་དེས་ཐ་མལ་གྱི་འཆི་བ། བར་དོ། སྐྱེ་བ་གསུམ་སྦྱངས་ནས། འཆི་བ་དང་བར་དོ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐུན་པའི་སྐུ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞིའི་ཆོས་གསུམ་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐུན་ཞིང། དེ་གསུམ་དངོས་སུ་སྦྱོང་བྱེད་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རྣམས་ཡིན་པས། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་དང། མངོན་བྱང་ལས་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང། དེ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བ་ ིརྣམས་ཀྱང། འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་སྐྱེ་བ་སྟེ། གཞིའི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་དགོས་ཤིང། རྒྱུད་ནས་ཆོས་གསུམ་པོ་དེའི་སྦྱོང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའང་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་འཆི་བ་བར་དོ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་དང༌རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐུན་པའི་སྐུ་གསུམ་པོ་དེ་གང། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་སོང་བའི་ ིའོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ནི། འཆི་བའི་འོད་གསལ་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 109

མཐུན་པ་དང། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྐུ་དེ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་སྒྱུ་ལུས་དེ་ནི། གཞིའི་བར་དོ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་དང། ལོངས་སྐུ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་དེས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་མིའི་ཁམས་རགས་པ་བཟུང་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་བསྟན་ནས་ཐ་མལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལའང་དངོས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་དོན་མཛད་པ་དེ་ནི། བར་དོས་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་སྟེ་ཐ་མལ་པའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ནོ།། སྐུ་གསུམ་པོ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་ཡ་གྱལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཏེ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེའི་རིགས་འདྲ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་ཡ་གྱལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ལོངས་སྐུར་དངོས་སུ་འགྱུར་རོ༑༑ དེ་དང་དུས་མཚུངས་པར་སྤྲུལ་སྐུའང་ཐོབ་མོད་ཀྱི་འདིར་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་རྒྱུའི་སྤྲུལ་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི་ལོངས་སྐུ་དེས་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་མ་དག་པ་རྣམས་ཀྱིའང་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏེ་དོན་བྱེད་པའོ།། འོ་ན་གཞིའི་ཆོས་འཆི་བ། བར་དོ། སྐྱེ་བ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན༌མཐུན་པའི་རྫོགས་རིམ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འཆི་བ་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐུན་པ་ནི། ལུས་དབེན། ངག་དབེན༑ སེམས་དབེན། སྒྱུ་ལུས། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐུན་ཚུལ་ནི། ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་མི་ལྟ་བུ་ཞིག་འཆི་བའི་ཚེ། ས་ཆུ་མེ་རླུང་གི་ཁམས་བཞི་རིམ་གྱིས་ཐིམ་སྟེ་དེ་ནས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་རིམ་གྱིས་ཤར་ཏེ་སྤྲོས་པ་རགས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་གྱུར་པའི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་འདྲ་བར༑ ལུས་དབེན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འོག་སྒོའ་ཕྲ་ཐིག་དང། ངག་དབེན་གྱི་གནས་སྐབས་ ི

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 110

སུ་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་དང་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་སོགས་དང། སེམས་དབེན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཕྱི་ནང་གི་སྲོག་རྩོལ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱག་རྒྱ་དང། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་གནས་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་གཉིས་དང་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་དབུ་མའི་ནང་དུ་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་བ་བཞི་རིམ་གྱིས་ཐིམ་སྟེ་སྣང་བ་མཆེད་པ། ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཤར་ནས་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྦྱར་བས་སྤྲོས་པ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བའི་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་སེམས་དབེན་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ནི། འཆི་བའི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ཚབས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།། བར་དོ་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐུན་པ་ནི། རིམ་པ་གསུམ་པའི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་དག༌པའི་སྒྱུ་ལུས་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐུན་ཚུལ་ནི། བར་དོར་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་ལུས་ཅན་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་གྲུབ་པའི་རྫུས་སྐྱེས་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཡིན་པ་དང་འདྲ་བར། དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་ལུས་རྣམས་ཀྱང་རླུང་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་འཇའ་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཅན་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ།། གཞན་ཡང་བར་དོ་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གཞིའི་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་ཅིང་དེ་ལས་མཆེད་པ། མཆེད་པ་ལས་སྣང་བ་རྣམས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པར་དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལམ་གྱི་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་ཅིང་དེ་ལས་མཆེད་པ་དང། མཆེད་པ་ལས་སྣང་བ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱང་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་བར་དོ་དང་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་མཐུན་པ་ཙམ་ནི་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་དབེན་གསུམ་

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 111

གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་ནོ།། བར་དོ་དང་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་རྣམས་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་ནི་དབེན་པ་གསུམ་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ། འོད་གསལ་ལས་འཕེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལངས་པ་ན་སྒྱུ་ལུས་དངོས་སུ་ལངས་མ་ཐུབ་པར་རྣལ་འབྱོར་པ་དེའི་ཡིད་ངོར་སྒྱུ་ལུས་སུ་ཤར་བ་ཙམ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་བར་དོ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ་མེད་དོ།། སྐྱེ་བ་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐུན་པ་ནི། དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་ལུས་རྣམས་ཕུང༌པོ་རྙིང་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཐ་མལ་པའི་མིག་ལམ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་རྣམ་པ་མཐུན་ཚུལ་ནི། བར་དོ་དེས་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་ནས་ཐ་མལ་པའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏེ་དེ་དག་དང་ཐུན་མོང་གི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་ནུས་སུ་གྱུར་པ་དང་འདྲ་བར། དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་ལུས་ཕུང་པོ་རགས་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ཐ་མལ་པའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏེ༑ ཆོས་འཆད་པ་དང་ལམ་གོང་མ་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་རྫོགས་རིམ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་པོ་སྦྱོང་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྱིར་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ལ་སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་དྲི་བཅས་སུ་ཡོད་པའི་དྲི་མ་གཉེན་པོས་སྦྱངས་ནས༑ སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དྲི་བྲལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་ཚུལ་དང། ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་གཉེན་པོས་བསལ་བ་ལ་ཆོས་ཉིད་སྦྱངས་པ་ཞེས་སྙད་པའི་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་ཚུལ་དང། བདག་འཛིན་གཉེན་པོས་སྦྱོང་བ་ལྟ་བུ་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སླར་སྐྱེ་མི་རུང་དུ་བྱུང་བའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བ་དང་གསུམ་དུ་བཤད་པའི་སྦྱོང་ཚུལ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་གྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང། སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་སེལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང། བདག་འཛིན་སྤོང་བ་ལ་ནི་དེ་དང་རྣམ་པ་མི་མཐུན་པའི་ལམ་བསྒོམས་ནས་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་གཅོད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 112

ལམ་བསྒོམས་ནས་དེ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པའི༌རྒྱུད་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་གཉིས་ཡོད་པའི་སེམས་ཕྲ་བ་གཞིའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དེ་རིགས་འདྲ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་འཆི་བ་རང་ཁའི་འོད་གསལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་བཀག་ནས་དེ་དང་རྣམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་དང་འབྲས་བུའི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུར་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསྒྱུར་ཚུལ་ནི། ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་དྲངས་ཏེ་འཆི་བ་དངོས་སུ་འགགས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་བསྒྲུབས། དེ་ནས་ངག་དབེན་མཐར་ཕྱིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་བསྐྱེད། དེ་ནས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་ཉེ་རྒྱུའི་སེམས་དབེན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆི་བའི་ཐིམ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང། ཁྱད་པར་དུ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ལ་སོགས་པ་རླུང་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་པའི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་པའི་འོད་གསལ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདྲ་བ་དེས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཀྱི་སེམས་གཞིའི་འོད་གསལ་དེས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་འཆི་བ་མ་ལུས་པ་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་དེ་ཐོབ་ཕྱིན་གང་ཟག་དེ་འཆི་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་འཐོབ་ལ། སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་ཕྱིན་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང༌རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཀྱི་རླུང་དེ་རིགས་འདྲ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ནས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པ་བྱས། འཆི་བའི་འོད་

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 113

གསལ་ལས་བར་དོར་ལྡང་བའི་ཚེ་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་དེ་ཉིད་བར་དོའ་ལུས་ ིསུ་ལྡང་བ་དེ་བཀག་ནས་བར་དོ་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འདྲ་བའི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང་སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་གི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་བསྒྱུར་ཚུལ་ཡང། ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་དང་སེམས་དབེན་གྱི་དཀྱིལ་སྟོད་རྣམས་སུ་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པར་ལྡང་བ་ལ་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་ཏེ་མཐར་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་པའི་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་དེ་ཉིད་འཕེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྱུ་ལུས་སུ་དངོས་གནས་ལ་ལྡང་བ་ཡིན་ལ༑ དེའི་ཚེ་བར་དོ་མ་ལུས་པ་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། བར་དོར་ལྡང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རླུང་ཕྲ་མོ་དེ་ཉིད་སྒྱུ་མའི་སྐུར་གྱུར་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དོན་འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་འཚང་རྒྱ་བས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་སུ་འགྱུར་རྒྱུའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དེ་ཉིད་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་པའི་འོད་གསལ་དུ་གྱུར་ཏེ། འཆི་བ་མ་ལུས་པ་ཁེགས་པ་དང་༑ བར་དོའ་ལུས་སུ་འགྱུར་རྒྱུའི་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དེ་ཉིད་སྒྱུ་མའི་སྐུར་གྱུར་ཏེ། བར་དོ་ ིམ་ལུས་པ་ཁེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། བར་དོས་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་སྐྱེ་བའང་ཁེགས་ནས་སྒྱུ་ལུས་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཆོས་འཆད་པ་དང་ལམ་གོང་མ་བསྒྲུབ་པའི་རྩོལ་བ་བྱེད་པ་སྐྱེ་བ་དང་འདྲ་བ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། རྒྱུ་མཚན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དངོས་སུ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་རྩ་བ་ནི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སེམས་དབེན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་འཆི་བ་ཁེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བར་དོ་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཁེགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར། རྫོགས་རིམ་རྣམས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ཞིང། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་འོད་གསལ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་འོད་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 114

གསལ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་དང། མངོན་བྱང་ལས་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་སྒྱུ་ལུས་ ིརྗེས་མཐུན་པ་དང། དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་རྣམས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་དང། དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བ་སོགས་སྒྱུ་ལུས་ ིཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་ན། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་དང། དང་པོའ་མགོན་པོ་ ིབསྐྱེད་པ་དང། དེ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བ་སོགས་འཆི་བ། བར་དོ། སྐྱེ་བ་རྣམས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་དགོས་པ་དང། དེ་རྣམས་དེ་དག་གི་སྦྱོང་བྱེད་དུའང་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱང་གཞིར་བྱ་དགོས་ཀྱི། བསྐལ་པ་དང་པོའ་མིའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ཆོས་མཐུན་གྱི་དཔེར་ ིབྱེད་ཀྱང་སྦྱང་གཞིར་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཡུན་རིང་ནས་འདས་ཟིན་པའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱངས་པ་ལ་དགོས་ནུས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། གལ་ཏེ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སེམས་དབེན་དང། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང། དེ་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས༌ཀྱིས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ཁེགས་ན། སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་སོགས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱོང་བ་ལ་རགས་པ་མངོན་གྱུར་སྦྱོང་བ་དང་ཕྲ་བ་བག་ཆགས་སྦྱོང་བ་གཉིས་ལས། རགས་པ་མངོན་གྱུར་སྦྱོང་བྱེད་ལ། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་པ་མན་ཆད་གཉིས་ལས། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་རགས་པ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ཕྲ་རགས་དངོས་སུ་འགགས་པའི་རྫོགས་རིམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད། སེམས་དབེན་གྱི་དཀྱིལ་སྟོད་མན་གྱི་རྫོགས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་འགོ་གནོན་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཉེར་རྒྱུ་བྱེད། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་དང་རིམ་པ་

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 115

གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང། དེས་སྤྲུལ་སྐུ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་མངོན་གྱུར་དངོས་སུ་འགོག་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་སྦྱོང་བའི་ལམ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་རིགས་འདྲའམ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་བྱེད། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་ཕྲ་མོ་ཡང་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། མདོར་ན་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་ནི། དབེན་པ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་དང། དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྣམས་ཀྱི་སྨིན་བྱེད་དང་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་འཆི་བ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་འཆི་བ་སྦྱོང་བྱེད་ཡིན་ལ། མངོན༌བྱང་ལས་དང་པོའ་མགོན་ ིཔོ་བསྐྱེད་པ་ནི། སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་དང། སྒྱུ་ལུས་དངོས་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང་༑ ཟུང་འཇུག་གི་སྒྱུ་ལུས་རྣམས་ཀྱི་སྨིན་བྱེད་དང། དེ་ཐམས་ཅད་བར་དོ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་བར་དོ་སྦྱོང་བྱེད་དང། དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བ་ནི། སྒྱུ་ ིལུས་པ་དང་ཟུང་འཇུག་པ་རང་རང་གི་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བའི་སྨིན་བྱེད་དང། དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་སྐྱེ་བ་སྦྱོང་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྦྱང་གཞི་གཅིག་སྦྱོང་བ་ལ་ཐ་འབྲིང་རབ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོག་མ་བར་དང་མཐའ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་སྐས་ཀྱི་གདང་བུའི་རིམ་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ།། དོན་འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས་རིམ་ལྔ་ལས། “བསྐྱེད་པའི་རིམ་ལ་ལེགས་གནས་ཤིང།། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་རྣམས་ལ།། ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།། སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས།།”1

ཞེས་དང། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང། “སེམས་ཅན་དང་པོའ་ིལས་ཅན་རྣམས།། དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ།། ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༤༥ན༦

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 116

ཀྱིས༑༑ ‘སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་བཞག །”1

ཅེས་གསུངས་སོ།།
གཉིས་པ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའི་ཚུལ་དངོས་ལ། ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཐ་མལ་པར་གྱུར་པ་འབྱུང་བ་རིམ་གྱིས་བསྡུས་ཏེ་འཆི་བའི་འོད་ ིགསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང། དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་ལུས་ལ་བསྡུས་པ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཐ་མལ་པར་གྱུར་ ིཔ་འབྱུང་བ་རིམ་གྱིས་བསྡུས་ཏེ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་)ལ་སྐབས་འདིའི་རྣམ་གཞག་རིམ་པར༑ “དེ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བྲལ་བས། རང་གི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་སེམས་ཅན༌གྱི་རིས་ནས་འཕོ་ཞིང།”2

ཞེས་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ ིའཆི་ཚུལ་རགས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང། རྣམ་གཞག་རིམ་པར། ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་མི་འཆི་བའི་ཐིམ་རིམ་གསལ་པོར་བཤད་པས་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་རིམ་གྱིས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་མི་ཐ་མལ་པར་གྱུར་པ་དེ་འཆི་བ་ན་ ིཐོག་མར་གཟུགས་ཕུང་གི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ལྔ་དུས་མཉམ་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་རྣམས་ཐིམ་པའི་རྟགས་ནི། གཟུགས་ཕུང་ཐིམ་པ་ན། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་སྔར་ལས་ཕྲ་རུ་སོང་བ་དང། ལུས་ཉམ་ཆུང་བ་དང། ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།། གཞི་དུས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ནི་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་སྣང་བ་ལ་སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱིས་བཤད་ལ། དེ་ཐིམ་པ་ན་ཤེས་པ་རབ་རིབ་ཏུ་འགྱུར་རོ།། སའི་ཁམས་ཐིམ་པ་ན་ལུས་ཐམས་ཅད་ཤས་ཆེར་བསྐམ་པར་འགྱུར་རོ།། མིག་དབང་ཐིམ་པ་ན། མིག་མི་འགྱུར་ཞིང་ཟུམ་པར་འགྱུར་རོ།། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཡུལ་གཟུགས་ཐིམ་པ་ན། ལུས་ཀྱི་མདངས་ཡལ་བ་དང། ཉམས་སྟོབས་ཟད་པར་འགྱུར་རོ།། གཟུགས་ཕུང་གི་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༦༠བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གཞག །’ཅེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༣ན༤

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 117
རིགས་ཀྱི་ཆོས་ལྔ་ཐིམ་པའི་རྗེས་སུ་ཚོར་ཕུང་གི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ལྔ་དུས་མཉམ་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་རྣམས་ཐིམ་པའི་རྟགས་ནི། ཚོར་ཕུང་ཐིམ་པ་ན། རླུང་དང་མཁྲིས་པ་དང་༑ བད་ཀན་དང་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་རོ།། གཞི་དུས་ཀྱི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “རྐང་མེད་དང་རྐང་གཉིས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་རྟོག་
པ་ལ་”1
གསུངས་ཤིང༌དེ་ཐིམ་པ་ན། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ།། ཆུའི་ཁམས་ཐིམ་པ་ན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཁ་ཆུ་དང། རྔུལ་དང། གཅིན་དང། ཁྲག་དང། ཁུ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཤས་ཆེར་བསྐམ་པར་འགྱུར་རོ།། རྣ་བའི་དབང་པོ་ཐིམ་པ་ན་ཕྱི་ནང་གི་སྒྲ་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་རོ།། ཡུལ་སྒྲ་ཐིམ་པ་ན་རང་གི་རྣ་བའི་ནང་གི་འུར་སྒྲ་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་རོ།། དེ་རྣམས་ཐིམ་པའི་རྗེས་སུ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའ་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ལྔ་དུས་མཉམ་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐིམ་རྟགས་ནི། འདུ་ ིཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐིམ་པ་ན་རྐང་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ།། གཞི་དུས་ཀྱི་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི་མིང་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་བཤད་པས་དེ་ཐིམ་པ་ན་ཕ་མ་སོགས་ཀྱི་མིང་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ།། མེའི་ཁམས་ཐིམ་པ་ན་ཁ་ཟས་འཇུ་བའི་ནུས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ།། སྣའི་དབང་པོ་ཐིམ་པ་ན་སྣའི་སྒོའ་རླུང་ནང་དུ་སྡུད་པ་ ིཞན་ཅིང་ཕྱིར་དྲག་ལ་རིང་དུ་རྒྱུ་བར་འགྱུར་རོ།། ལུས་ཀྱི་དྲི་ཐིམ་པ་ན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དྲི་མི་ཚོར་རོ།། དེ་རྣམས་ཐིམ་པའི་རྗེས་སུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའ་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ལྔ་དུས་ ིམཉམ་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཐིམ་པའི་རྟགས་ནི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐིམ་པ་ན་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་སྒུལ་སྐྱོད་སོགས་གང་ལའང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ།། གཞི་དུས་ཀྱི་བྱ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༦༥བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྐང་མེད་དང་རྐང་གཉིས་དང་རྐང་བཞི་དང། རྐང་མངས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་”ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 118

སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་ནི། རང་གི་དགོས་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ལ་བཤད་ལ། དེ་ཐིམ་པ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་དགོས་པ་གང་ཡང་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ།། རླུང་གི་ཁམས་ཐིམ་པ་ན༑ སྲོག་འཛིན་སོགས་རླུང་བཅུ་རང་རང་གི་གནས་ནས་འཕོའོ།། ལྕེའི་དབང་པོ་ཐིམ་པ་ན་ལྕེ་སྦོམ་པ་དང་ཐུང་བ་དང། ལྕེའི་རྩ་བ་སྔོན་པོར་འགྱུར༌རོ།། ཡུལ་རོ་ཐིམ་པ་ན། རོ་དྲུག་གང་ཡང་ཉམས་སུ་མི་མྱོང་ངོ་།། སྐབས་འདིར་ལུས་དབང་དང། རེག་བྱ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་ལུས་དབང་ལ་གནས་ཤིང་ལུས་ཤེས་

ཀྱི་བཞོན་པ་བྱེད་པའི་རླུང་ངེས་པར་རྒྱུ་བ་ཐིམ་པར་གསུངས་པས། ལུས་དབང་ཡང་ཐིམ་དགོས་ལ། དེ་ཐིམ་པ་ན། རེག་བྱའང་ཐིམ་དགོས་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་པོ་བཞི་ ཐིམ་པ་ན། དེ་རྣམས་དང་དུས་མཉམ་དུ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་བཞི་ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ༑༑ དེ་ལྟར་ན་འདི་དག་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། “དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་མཚན་མ་མཁས་པས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།’ ཞེས་པ་ནས། ‘བཞི་པ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་རྗེས་སུ་གཞུག་པའོ་”1

ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་བཀོད་པ་ཡིན་ལ།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ་འདིར་བཀོད་ན། “དེ་ལས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་མཚན་མ་མཁས་པས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཕྲ་བ་དང༌། ལུས་ཀྱི་ཉམ་ཆུང་ཞིང་ལྷོད་པར་འགྱུར་རོ།། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཐིམ་པ་ན་རབ་རིབ་ཏུ་འགྱུར་རོ།། སའི་ཁམས་འགགས་པ་ན་ལུས་ཐམས་ཅད་སྐམས་པར་འགྱུར་རོ།། མིག་གི་དབང་པོ་འགགས་པ་ན་མིག་འགྱུར་ཞིང་ཟུམ་པར་འགྱུར་རོ།། གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་འགགས་པ་ན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་མདངས་མེད་ཅིང་ཉམས་ཟད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྐང་མེད་དང༌། རྐང་གཉིས་དང༌། རྐང་བཞི་དང༌། རྐང་མངས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐད་ཅིག་པའི་རིམ་གྱིས་འཇུག་གོ།། གང་དག་ཆ་ཤས་ལ་གནས་པ་དེ་དག་གི་ནི་འདིར་རྣམ་པར་གཞག་པ་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རིམ་གྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ།། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འཇུག་པ་དེའི་ཚེ་མཚན་མ་མཁས་པས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་ཐིམ་པ་ན་རླུང་དང་མཁྲིས་པ་དང་བད་ཀན་དང་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཚོར་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་རོ།། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐིམ་པ་ན་ཡིད་ཀྱི་ཚོར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ།། ཆུའི་ཁམས་སྐམས་པ་ན་རང་གི་ལུས་ལ་ཁ་ཆུད་པ་ཁྲག་དང་ཁུ་བ་ལ་སོགས་བ་སྐམས་པར་འགྱུར་རོ།། རྣ་བའི་དབང་པོ་ཐིམ་པ་ན་ཕྱི་དང་ནང་དུ་བཅས་པའི་སྒྲ་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་རོ།། སྒྲའི་ཡུལ་ཐིམ་པ་ན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྒྲ་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་རོ།། གཉིས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྗེས་སུ་གཞུག་པའོ།། གསུམ་པ་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་འཇུག་པའི་དུས་སུ་མཚན་མ་མཁས་པས་ཤེས་བར་བྱ་སྟེ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐིམ་པ་ན་རྐང་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ།། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐིམ་པ་ན་ཕ་དང་མ་དང་བུ་དང་གཉེན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་མི་དྲན་ནོ།། མེའི་ཁམས་ཐིམ་པ་ན་བཟའ་བ་ཐམས་ཅད་མི་འཇུའོ།། སྣའི་དབང་པོ་ཐིམ་པ་ན་སྟེང་གི་རླུང་རྩེག་ཅིང་རྩེག་ཅིང་སར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ།།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 119

རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་གཞུང་དེ་དག་ནི། རྩ་རྒྱུད་དུ། “དམ་ཚིག་ཁུ་ཕྱུང་ཆོ་ག་བཞིན།།”1 ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གསུངས་པའི་དོན། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། “གཟུགས་སོགས་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ནི།།”2

ཞེས་སོགས་དང། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། “གཟུགས་ཕུང་གཏོགས་དང་མེ་ལོང་དང།།”3

ཞེས་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲལ་བའི་དོན་
འཆད་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཐིམ་རིམ་རྣམ་གཞག་རིམ་པས་བཤད་པ་འདི་དག་ནི་གཙོ་བོར་རྫོགས་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་རིམ་པས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དུས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་མི་ཁམས་དྲུག་ལྡན་འཆི་བའི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་ཡང་ཞར་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་མི་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་འཆི་བའི་སྡུད་རིམ༌ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཐ་མལ་པར་སོང་བ་འཆི་བའི་ཕུང་སོགས་སྡུད་རིམ་ལའང་ཡོད་པས་འདིར་ ིབཤད་པ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་མི་འཆི་བའི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཐ་མལ་པར་སོང་བ་འཆི་བ་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ ིམཚན་ཅི་སྙམ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་
དྲིའི་ཡུལ་ཐིམ་པ་ན་རང་གི་ལུས་ལ་དྲིའི་ཡུལ་བྲོ་བར་མི་འགྱུར་རོ།། གསུམ་པ་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྗེས་སུ་གཞུག་པའོ།། བཞི་པ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་བའི་མཐར་འཇུག་པའི་མཚན་མ་མཁས་པས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐིམ་པ་ན་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ།། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐིམ་པ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་བྱ་བ་དང་དགོས་པ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ།། རླུང་གི་ཁམས་ཐིམ་པ་ན་སྲོག་ལ་སོགས་པའི་རླུང་བཅུ་རང་གི་གནས་ནས་འཕོའོ།། ལྕེའི་དབང་པོ་ཐིམ་པ་ན་ལྕེ་སྦོམ་པ་དང་ཐུང་བ་དང་རྩ་བ་སྔོན་པོར་འགྱུར་རོ།། རོའ་ིལུས་ཐིམ་པ་ན་རོ་དྲུག་ཉམས་སུ་མི་མྱོང་ངོ༌།། བཞི་པ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་རྗེས་སུ་གཞུག་པའོ།།” ཞེས་སོ།།
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༡ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ་འདིར་བཀོད་ན། “དམ་ཚིག་ཁུ་
ཆུ་ཆོ་ག་བཞིན།། འབྲས་བུ་འདོད་པས་བཏུང་བྱ་ཞིང་།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་གསད་བྱ།། དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར།།”
ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༧༡ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
ནང་གི་ཆོས།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཟུགས་ཕུང་རྟོག་དང་མེ་ལོང་
དང་༑༑” ཞེས་སོ།། གཞུང་དུ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་ཞེས་གསལ་ཡང་རྡོར་ཕྲེང་གི་གཞུང་དུ་མ་རྙེད་པས་མདོར་བྱས་སུ་རྡོར་ཕྲེང་དྲངས་པ་ལ་གཞིར་བཞག་ནས་ཁུངས་སུ་བཀོད་ཡོད།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 120

རྣམ་སྣང་ནས་དེའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དང་པོར་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་ནས། མཐར་གཙོ་བོ་ཡང་འོད་གསལ་དུ་རིམ་གྱིས་སྡུད་པའི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་འདི་ནི། མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་མི་འཆི་བའི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཐིམ་རིམ་དང་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཞིང། བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཐ་མལ་པར་སོང་བ་འཆི་ ིབའི་འཆི་རིམ་དེ། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའི་དཔེར་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་བཤད་པས། དཔེ་དོན་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སྡེ་ཚན་དུ་བྱས་ནས་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་མི་འཆི་བའི་ཕུང་སོགས་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ། བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཐ་མལ་པར་སོང་བ་འཆི་བའི་རིམ་པ་དཔེར་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ིའོ་ན་གལ་ཏེ་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཐ་མལ་པར་སོང་བ་འཆི་བའི་ཚེ་མིག་སོགས་དབང་པོ་ ིརྣམས་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པ་མི་འཐད་དེ། བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཐ་མལ་པར་སོང་བ་དེ་རྫུས་ ིསྐྱེས་ཡིན་པས། རྫུས་སྐྱེས་འཆི་བ་ན་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པར་མཛོད་ལས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི༌ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང། “སྔར་བཤད་པའི་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཤི་བ་ནི་རྫུས་སྐྱེས་དབང་ ིསོགས་ཅིག་ཅར་དུ་འགགས་ནས་འཆི་བ་ཡིན་པས། འདིར་བཤད་པ་ལྟར་དབང་སོགས་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པ་མེད་ཀྱང་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཙམ་ཡོད་པས་དེ་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེ་ན། དེ་ཡང་
མཛོད་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ནི་མེད་དེ། མཛོད་ལས། “གཟུགས་མེད་དག་ཏུ་འཆི་བ་ནི།། སྲོག་དང་ཡིད་དང་བཏང་སྙོམས་ཉིད།། འགག་པར་འགྱུར་རོ་གཟུགས་ན་བརྒྱད།། འདོད་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཆ རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༨༤བ༦

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 121 པར་བཅུ་འམ་དགུ་འམ་བརྒྱད།།”1

ཅེས་རྫུས་སྐྱེས་རྣམས་འཆི་བའི་ཚེ་དབང་པོ་སོགས་
ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པར་བཤད་པ་ནི། དབང་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྣམས་རྒྱུན་ཆད་ནས་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཐིམ་རིམ་བཤད་པ་ནི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་རང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་རེ་ཞིག་ཐིམ་ནས་འགགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་རྫུས་སྐྱེས་ཐ་མལ་པར་སོང་བ་འཆི་ ིབའི་ཚེ་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པའི་རྗེས་སུ་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལས་གཞན་དུ་འཆི་བའི་ཚེ་དབང་སོགས་འགག་ཚུལ་མཛོད་ནས་བཤད་པ་དང། འདིར་དབང་སོགས་ཐིམ་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ན། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚེ་འདིར་བཤད་པའི་དབང་སོགས་ཀྱི་ཐིམ་རིམ་འཆི་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་སོགས་ཐིམ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཅིག་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚེ། མཛོད་ནས་བཤད་པའི་འཆི་དུས་ཀྱི་དབང་སོགས་འགགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་དབང་སོགས་འགགས་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དུས་སུ་ཡང་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྩ་བའི་ཐལ་བ་ལ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འཆི་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་སོགས་ཐིམ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚེ་འབྱུང་བར་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་གསུངས་ཤིང། དེའི་དོན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟ་ན་ཡང། རྗེས་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་ཊཱིཀྐར་“བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཤི་བ་ནི་ ིརྫུས་སྐྱེས་དབང་སོགས་ཅིག་ཅར་དུ་འགགས་ནས་འཆི་བ་ཡིན་པས། འདིར་བཤད་པ་

༡ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༤བ༢

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 122

ལྟར་དབང་སོགས་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པ་མེད་ཀྱང་”1

ཞེས་གསུངས་པས། མཛོད་ལས། རྫུས་
སྐྱེས་ཅིག་ཅར་དུ་འཆི་བའི་དབང་པོ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པར་བཤད་པ་དང། འདིར་བཤད་པའི་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཐ་མལ་པར་སོང་བ་འཆི་བའི་དབང་སོགས་ཀྱི་ཐིམ་ཚུལ་ ིའདྲ་བར་བཞེད་པ་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་ཊཱིཀྐའི་དགོངས་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་ཕྱིས་ནས་ཀྱི་རྗེའི་དགོངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་རྫོགས་རིམ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་བཞི་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་ཐིམ་པའི་དོན་རང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཉམས་ཏེ་སྔ་མའི་ནུས་པ་ཕྱི་མ་ལ་འཕོས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་བཤད་པ་དང། དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་ཉིད་ལས། “འདི་ནི་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་པར་གྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་ ིསོགས་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར༌བསྒོམས་པས་འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཇུག་པའི་དེ་ཉིད་དང། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།”2

ཞེས་
གསལ་པོར་གསུངས་ཤིང། མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེས་ཀྱང་འདིའི་དགོངས་པར་བསམས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ཊཱིཀྐ་ལས། “བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་པ་ཁམས་དྲུག་ལྡན་དུ་ ིགྱུར་ནས། དེ་ཉིད་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དང། ད་ལྟའི་མི་ཁམས་དྲུག་ལྡན་རིམ་གྱིས་འཆི་བའི་འབྱུང་བ་ཕྲ་རགས་རྣམས་ཐིམ་ཚུལ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པས། བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་པར་གྱུར་པ་རིམ་གྱིས་འཆི་བའི་ཐིམ་རིམ་དང་ ིཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་དང། ད་ལྟའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཁམས་དྲུག་ལྡན་རིམ་གྱིས་འཆི་བའི་ཐིམ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་
༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཆ རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༨༤བ༦
༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༣བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདི་ནི་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་རིམ་གྱི་ཐ་མལ་པར་གྱུར་ཏེ། ཕུང་སོགས་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས། འཆི་བའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་ ིཔར་སྒོམ་པས་འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཇུག་པའི་དེ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 123
དོ༑༑”1

ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོན་ཀྱང་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་རིམ་གྱིས་ ིཐ་མལ་པར་སོང་བའི་ཁམས་དྲུག་ལྡན་དེ་ཡང་རྫུས་སྐྱེས་ཡིན་པས་འཆི་བའི་ཚེ་དབང་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པའི་ཅིག་ཅར་འཆི་བ་ཡིན་པས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དགོངས་པ་འདི་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་ལུས་ལ་བསྡུས་པ་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའི་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་ཕུང་སོགས་དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ་འདི་ཉིད་ཐ་མལ་པའི་ཕུང་སོགས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའི་གཞི་ལ་སྦྱར་བ་དང་༑ ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱར་བ་དང། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་སོགས་དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་སྡུད༌པའི་རྫོགས་རིམ་སྤྱི་ལ་སྦྱར་བ་དང། སེམས་དབེན་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་འཆི་བའི་ཚེ་ཕུང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་ནས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དང་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་བསྲེས་ཏེ་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་བར་དོའ་དོད་ལ་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལངས་ ིཔའི་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་སྦྱར་བ་དང་བཞི་ཡོད་ལ། དེའི་ཡང་གཞི་ལ་སྦྱར་བ་དང་རྫོགས་རིམ་སྤྱི་ལ་སྦྱར་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་བཤད་ལ། ལེའུ་བདུན་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། “དམ་ཚིག་ཁུ་ཕྱུང་ཆོ་ག་བཞིན།། འབྲས་བུ་འདོད་པས་བཏུང་བར་བྱ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་བསད་ན།། དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར།།”2

ཞེས་པའི་དོན་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་“གཟུགས་ཕུང་གཏོགས་དང་

༡ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཆ བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༦༡བ༢
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༡ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། དམ་ཚིག་ཁུ་ཆུ་ཆོ་ག་བཞིན།། འབྲས་བུ་འདོད་པས་བཏུང་བྱ་ཞིང་།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་གསད་བྱ།། དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར།། ཞེས་འབྱུང་ལ་གཞུང་དུ་ལེའུ་བདུན་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཞེས་གསལ་ཡང། སྒྲོན་གསལ་དུ་ཚིགས་བཅད་འདི་རྡོག་གཅིག་ཏུ་མེད་པས་རྩ་རྒྱུད་རང་ཁུངས་སུ་བཀོད་ཡོད༑

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 124

མེ་ལོང་དང།།”1

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་
སྦྱར༑ མདོར་བྱས་དང། མདོ་བསྲེ་གཉིས་ཀྱི་ནི་འཆད་པ་ལྟར། དམ་ཚིག་ཁུ་ཕྱུང་ཆོ་ག་བཞིན༑༑ ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། གཟུགས་ཕུང་གཏོགས་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་དང་སྦྱར་རོ།། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་སྦྱར་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུང་སོགས་དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་ཚུལ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་སྤྱི་ཙམ་ནས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཕུང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་ནང་གསེས་གཞི་དང་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་སོགས་སོ་སོ་ལ་ཡང་སྦྱར་དུ་རུང་བ་དང། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་དང་མཐུན་པར་ཕུང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ཤ༌སྟག་ཡིན་པས་ཀྱང་སོ་སོར་སྦྱར་དུ་རུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་མདོར་བྱས་དང། མདོ་བསྲེ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མདོར་བྱས་ལས། “དོན་དམ་པ་ཡི་འཁོར་ལོ་ཡིས།། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུག་བྱས་པས།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་བསད་ན།། དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར།།”2

ཞེས་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་ལུས་ལ་
བཀོད་པའི་རྣམ་སྣང་སོགས་དོན་དམ་པའི་འཁོར་ལོ་སྟེ་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའི་ཐབས་དེ་ཡིས་དེ་བཞིན་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་སྣང་སོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་རང་གི་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་རྣམས་དང། གཙོ་བོ་རང་ཉིད་དང་བཅས་པ་བསད་པ་སྟེ་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལ་མི་དམིགས་པར་བྱས་ཏེ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱའི་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཟུགས་ཕུང་རྟོག་དང་མེ་ལོང་དང་༑༑” ཞེས་སོ།། གཞུང་དུ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་ཞེས་གསལ་ཡང་རྡོར་ཕྲེང་གི་གཞུང་དུ་མ་རྙེད་པས་མདོར་བྱས་སུ་རྡོར་ཕྲེང་དྲངས་པ་ལ་གཞིར་བཞག་ནས་ཁུངས་སུ་བཀོད་ཡོད།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དོན་དམ་པ་ཡི་རྡོ་རྗེ་ཡིས།། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུག་བྱ་བས།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་བསད་ན།། དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 125
སྔགས་དོན་བསྒོམས་ན་དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།། འོ་ན་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་རྣམ་སྣང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའི་ཐབས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མདོར་བྱས་ལས། གཞུང་སྔ་མའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། “འདི་དོན་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས།། གསལ་བར་ཇི་བཞིན་རྣམ་ཕྱེ་སྟེ།། གཟུགས་ཕུང་གཏོགས་དང་མེ་ལོང་དང།། ས་ཁམས་མིག་གི་དབང་པོ་དང།། གཟུགས་དང་རྣམ་ལྔར་གྱུར་པ་སྟེ།། ཁྲོ་བོ་བྱམས་པར་ཡང་དག་ལྡན།། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་མཉམ་ཉིད་དང།། ཆུ་ཁམས་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང།། སྒྲ་དང་རྣམ་ལྔར་གྱུར་པ་སྟེ༑༑ ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། འདུ་ཤེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང།། བྱིན་ཟ་སྣ་ཡི་དབང་པོ་དང།། དྲི་དང་རྣམ་ལྔར་གྱུར་པ་སྟེ།། ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། འདུ་བྱེད་བྱ་བ་གྲུབ་པ་དང།། རླུང་ཁམས་ལྕེ་ཡི༌དབང་པོ་དང།། རོ་དང་རྣམ་ལྔར་གྱུར་པ་སྟེ།། ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། སྟེང་འོག་ཁྲོ་བོར་ཤིན་ཏུ་བཅས།། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྣང་བ་ཉིད༑༑ རྣམ་ཤེས་ཕུང་པོར་ཞུགས་པ་སྟེ།། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ནི་འོད་གསལ་བའོ།། མྱ་ངན་འདས་བྱས་ཀུན་སྟོང་དང།། ཆོས་ཀྱི་སྐུར་ཡང་བཤད་པ་ཡིན།། བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི༑༑ གསང་སྔགས་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ།། ཨོཾ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་ཛྙཱ་ན་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། འདི་ནི་དོན་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ།། སྣང་བ་མེད་ཅིང་མཚན་མ་མེད།། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས།།”1

ཞེས་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་ལུང་དྲངས་ནས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདི་དོན་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས།། གསལ་བར་ཇི་བཞིན་རྣམ་ཕྱེ་སྟེ།། གཟུགས་ཕུང་རྟོག་དང་མེ་ལོང་དང།། ས་ཁམས་མིག་གི་དབང་པོ་དང།། གཟུགས་དང་རྣམ་ལྔར་གྱུར་པ་སྟེ།། ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་མཉམ་ཉིད་དང།། ཆུ་ཁམས་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང།། སྒྲ་དང་རྣམ་ལྔར་གྱུར་པ་སྟེ།། ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། འདུ་ཤེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང།། བྱིན་ཟ་སྣ་ཡི་དབང་པོ་དང།། དྲི་དང་རྣམ་ལྔར་གྱུར་པ་སྟེ།། ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། འདུ་བྱེད་བྱ་བ་གྲུབ་པ་དང།། རླུང་ཁམས་ལྕེ་ཡི་དབང་པོ་དང།། རོ་དང་རྣམ་ལྔར་གྱུར་པ་སྟེ།། ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། སྟེང་འོག་ཁྲོ་བོ་ཤིན་ཏུ་བཅས།། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྣང་བ་ཉིད།། རྣམ་ཤེས་ཕུང་པོར་ཞུགས་པ་སྟེ།། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ནི་འོད་གསལ་བའོ།། མྱ་ངན་འདས་བཅས་ཀུན་སྟོང་དང།། ཆོས་ཀྱི་སྐུར་ཡང་བཤད་པ་ཡིན།། བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི།། གསང་སྔགས་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ།། ཨོཾ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་ཛྙཱ་ན་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། འདི་ནི་དོན་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ།། སྣང་བ་མེད་ཅིང་མཚན་ཉིད་མེད།། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས༑༑” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 126

གསུངས་སོ།། མདོར་བྱས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དག་རྒྱུད་དང་སྦྱར་བ་ན། མདོ་བསྲེ་ལས། “དམ་ཚིག་ཁུ་ཕྱུང་ཆོ་ག་བཞིན།། འབྲས་བུ་འདོད་པས་བཏུང་བར་བྱ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་བསད་ན།། དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བཀོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱའོ།། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟེ་གཟུགས་ཕུང་གཏོགས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས། དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་ལ། ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེས་ན་མདོ་བསྲེར་དྲངས་པའི་དམ་ཚིག་ཁུ་ཕྱུང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་མདོར་བྱས་དང་མདོ་བསྲེ་གཉིས་ཆར་དུ་དྲངས་པའི་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་ལུང་གཟུགས་ཕུང་གཏོགས་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ལྟར་བཤད་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། དམ་ཚིག་སྟེ་གཞིའི་ཐབས་ཤེས་ཕ་མ༌གཉིས་སྙོམས་འཇུག་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཁུ་བ་ཐིག་ལེ་མའི་མངལ་དུ་ཕྱུང་བའི་ས་བོན་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གྱི་དབུས་སུ་བར་དོའ་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་ནས་མེར་མེར་པོ་ལ་ ིསོགས་པའི་གནས་སྐབས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཏེ་བྱིས་པ་དང་གཞོན་ནུ་དང། དར་ལ་བབ་པའི་རིམ་པས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་རྫོགས་པར་གྱུར་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒྲུབ་པ་པོར་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེས་རང་གི་ཕུང་སོགས་རྣམ་སྣང་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ཏེ་རང་གི་ལུས་ལ་བཀོད་པ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་གཟུགས་ཕུང་གཏོགས་དང། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བཏུང་བ་སྟེ་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པར་བྱའོ།། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་ན། མ་འོངས་པ་ན་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༢ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དམ་ཚིག་ཁུ་ཕྱུང་ཆོ་ག་བཞིན།། འབྲས་བུ་འདོད་པས་བཏུང་བར་བྱ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་བསད་ནས།། དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ལྷག་པར་མོས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བཀོད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པར་བསྡུས་ཏེ། གཟུགས་ཕུང་གཏོགས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ལ། ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། ཨོཾ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 127

འོད་གསལ་གྱིས་དག་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཐང་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སོ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་བསད་ན།། ཞེས་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།། འོ་ན་གཟུགས་ཕུང་གཏོགས་དང། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོ་ག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བསྐལ་པ་དང་པོའ་ིམི་ཐ་མལ་པ་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་མིར་གྱུར་ཏེ་འཆི་བའི་ཚེ། གཟུགས་ཕུང་དང་གཞི་དུས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་དང། ས་ཁམས་དང། མིག་གི་དབང་པོ་དང། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། གཟུགས་ཕུང་དང་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་སྣང་དང་དེ་བཞིན་དུ། ས་ཁམས། མིག་དབང། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དང་རིམ་པ་བཞིན་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པའི༌སྤྱན་མ། ས་སྙིང་༑ གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་མོས་པར་བྱའོ།། དེར་མ་ཟད་གཟུགས་ཕུང་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དང་མི་གཡོ་བ་དང། བྱམས་པ་དང་ཡང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པར་བྱས་ཏེ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་མོས་པར་བྱའོ།། གལ་ཏེ་རྣམ་སྣང་ནས་མི་གཡོ་བའི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་ཐིམ་པར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་ལས་“རྣམ་སྣང་༑ སྤྱན་མ། སའི་སྙིང་པོ། གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ། བྱམས་པ། གཤིན་རྗེ་གཤེད། མི་གཡོ་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ།”1

ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དོན་ནི་འཆི་བའི་ཚེ་སྦྱང་གཞི་གཟུགས་ཕུང་ལྟ་བུ་གཅིག་ཐིམ་པ་ན། གཟུགས་ཕུང་གིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཇེ་ཞན་ཇེ་ཞན་དུ་སོང་སྟེ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་སྣང་ལྟ་བུ་གཅིག་ཐིམ་པའི་ཚེ་ནའང། མེ་ལོང་ལ་ཧས་བཏབ་པའི་རླངས་རིམ་གྱིས་ཡལ་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༣ན༤

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 128

འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་མཐའ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྡུས་ནས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་མོས་དགོས་པ་ལ་དགོངས་ནས། རྣམ་འབྱོར་དག་རིམ་ལས། “མི་གཡོ་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་”1

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དང་པོར་རྣམ་སྣང་ཐིམ་པ་ནས་
མཐར་མི་གཡོ་བ་ཐིམ་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན། གཞིའི་འཆི་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་གཟུགས་ཕུང་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཐིམ་པའི་ཚེ་དང་པོར་གཟུགས་ཕུང་ཐིམ་པ་ནས་མཐར་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཐིམ་པའི་རིམ་པ་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་ལྟ་ན། མངལ་སྐྱེས་རིམ་གྱིས་འཆི་བའི་ཚེ༌གཟུགས་ཕུང་ཐིམ་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཚོར་ཕུང་ཐིམ་པ་དང། ས་ཁམས་ཐིམ་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཆུ་ཁམས་ཐིམ་པ་དང། མིག་དབང་ཐིམ་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྣ་དབང་ཐིམ་པ་སོགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོར་གཟུགས་ཕུང་དེ་ནས་གཞིའི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས། དེ་ནས་ས་ཁམས། དེ་ནས་མིག་དབང། དེ་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཚོར་ཕུང་སོགས་སྔ་མའི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཐིམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང། རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་ཊཱིཀྐ་ལས་ཀྱང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས། “ཕུང་པོ་རེ་རེ་ཐིམ་པ་ན། ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་གང་ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མཛད་པས་ཚོར་བ་ཐིམ་པ་ན་སྣ་དབང་མི་ཐིམ་ཞིང། འདུ་ཤེས་ཐིམ་པ་ན། དེ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བས་”2

ཞེས་དང། “མིག་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཐིམ་པའི་དུས་དེར་ཡུལ་བཞི་ཐིམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རེག་བྱ་ཡང་ཐིམ་དགོས་སོ།།”3

ཞེས་འཆི་བའི་ཚེ། མིག་དབང་དང་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅིག་ཅར་དུ་ཐིམ་པ་ནས་ལུས་དབང་དང་རེག་བྱ་ཅིག་ཅར་དུ་ཐིམ་པའི་བར་དུ་གསུངས་ཤིང། དེས་གཞན་ལའང་འགྲེ་བའི་ཕྱིར་རོ།། རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་
༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༣ན༤
༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཆ རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༨༣བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། “ཕུང་པོ་རེ་རེ་ཐིམ་པ་ན་ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་གང་ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མཛད་པས་ན་ཚོར་བ་ཐིམ་པ་ན་སྣ་དབང་མི་ཐིམ་ཞིང་འདུ་ཤེས་ཐིམ་པ་ན་དེ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བས་” ཞེས་སོ།།
༣ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཆ རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༨༤ན༢

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 129
ལྷ་བདུན་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་མོས་པའི་རྗེས་སུ་དཔེའམ་སྦྱང་གཞི་ལ་གཟུགས་ཕུང་སོགས་ཆོས་ལྔ་མཉམ་དུ་ཐིམ་པའི་མཐར། ཚོར་ཕུང་དང་གཞི་དུས་ཀྱི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་༑ ཆུ་ཁམས་དང་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང། སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། ཚོར་ཕུང་དང་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པའི་རིན་འབྱུང་དང། དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་ཁམས་དང། རྣ་བའི་དབང་པོ་དང། སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དང་རིམ་པ་བཞིན་ངོ་བོ༌དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པའི་མཱ་མ་ཀཱི། ཕྱག་རྡོར། སྒྲ་རྡོ་རྗེ་མ་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་མོས་པ་བྱའོ།། དེར་མ་ཟད་ཚོར་བ་ནི་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་ཁྲོ་བོ་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དང་འདོད་རྒྱལ་གཉིས་དང་ཡང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པར་བྱས་ཏེ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་མོས་པ་བྱའོ།། དེའི་རྗེས་སུ་དཔེ་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང། གཞི་དུས་ཀྱི་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང། མེའི་ཁམས་དང་༑ སྣའི་དབང་པོ་དང། དྲིའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པའི་འོད་དཔག་མེད་དང་དེ་བཞིན་དུ་བྱིན་ཟ་སྟེ་མེ་ཁམས་དང། སྣའི་དབང་པོ་དང། དྲིའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དང། རིམ་པ་བཞིན་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པའི་གོས་དཀར་མོ། ནམ་སྙིང། དྲི་རྡོ་རྗེ་མ་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་མོས་པར་བྱའོ།། དེར་ཡང་མ་ཟད་འདུ་ཤེས་སམ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་ཁྲོ་བོ་རྟ་མགྲིན་དང། དབྱུག་སྔོན་ཅན་གཉིས་དང་ཡང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པར་བྱས་ཏེ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་མོས་པ་བྱའོ༑༑ དེའི་རྗེས་སུ་དཔེ་ལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང། གཞི་དུས་ཀྱི་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་དང། རླུང་ཁམས་དང། ལྕེའི་དབང་པོ་དང། རོའ་སྐྱེ་མཆེད་དང། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང། རེག་བྱ་ ིརྣམས་དུས་མཉམ་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གྲུབ་དང། དེ་བཞིན་དུ་རླུང་ཁམས་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 130

དང་༑ ལྕེའི་དབང་པོ་དང། རོའ་སྐྱེ་མཆེད་དང། ལུས་དབང་དང། རེག་བྱ་རྣམས་རིམ་ ིཔ༌བཞིན་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོལ་མ། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག །རོ་རྡོ་རྗེ་མ། སྒྲིབ་སེལ༑ རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་མོས་པ་བྱའོ།། དེར་ཡང་མ་ཟད་ཁྲོ་བོ་བགེགས་མཐར་བྱེད་དང། སྟོབས་པོ་ཆེ་གཉིས་དང་ཡང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པར་བྱས་ཏེ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་མོས་པ་བྱའོ།། དེའི་རྗེས་སུ་དཔེ་ལ། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་སྣང་བ་ལ་ཐིམ། སྣང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ། མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱི་སྣང་བ་ཉིད་དེ། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་དང་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡིད་དབང་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པའི་འཇམ་དཔལ་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་མོས་པ་བྱ་ཞིང་འཇམ་དཔལ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྟེང་སྤྱི་གཙུག་དང་༑ འོག་རྐང་མཐིལ་ལ་བཀོད་པའི་ཁྲོ་བོ་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོ་སྒྱུར་བ་དང་གནོད་མཛེས་ཤིན་ཏུ་སྟེ་ཡང་དག་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་ལྡན་པ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་མོས་པར་བྱའོ།། དེའི་རྗེས་སུ་དཔེ་ལ། ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཙོ་བོ་ཡང་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་མོས་པ་བྱའོ།། དེ་ལྟར་རྣམ་སྣང་ནས་གཙོ་བོའ་བར་སྡེ་ཚན་ ིདུ་བྱས་ནས་འོད་གསལ་དུ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པར་མོས་ཏེ་མཐར་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དང་རྣམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ་མཐུན་པ་དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། དེ་ཀའི་ངང་ནས་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱའི་སྔགས་དོན་ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ང་རྒྱལ་དེ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱའི་སྔགས་འདི་ནི་ངག་ཏུ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ན་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་ཏེ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱའི་སྔགས་དོན་ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ༌བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདིའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང། ཀུན་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ལ་གཞིའི་སྐུ་གསུམ་དང། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 131

བསྡུས་པ། དང་པོའ་མགོན་པོ་དེ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བ་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐུ་གསུམ་ ིརྫོགས་རིམ་གྱི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྣམས་དང། དཔེ་དོན་གྱི་སྒྱུ་ལུས་རྣམས་དང། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་རགས་པ་བཟུང་བ་རྣམས་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐུ་གསུམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བཤད་དོ།། འོ་ན་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱའི་སྔགས་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཛྙཱ་ན་ནི་ཡེ་ཤེས་དང། བཛྲ་ནི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་མི་ཕྱེད་པ་དང་སྭ་བྷཱ་ཝ་ནི་རང་བཞིན་དང། ཨཱཏྨ་ཀཿནི་བདག་ཉིད་དང། ཨ་ཧཾ་ནི་ངའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། སྟོང་པ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་ངའོ།། ཞེས་པར་འགྱུར་ཞིང། སྔགས་རྣམས་ཀྱང་མཚམས་སྦྱར་ན། ཨོཾ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་ཛྙཱ་ན་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཞེས་པར་འགྱུར་རོ༑༑ འོ་ན་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། དང་པོར་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་ནས་ཨཱཏྨ་ཀའི་བར་རྟགས་རེ་རེའི་མཐར་རྣམ་དབྱེ་རེ་རེ་བྱིན་ནས་ཚིག་སོ་སོར་བསྒྲུབས། དེ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཅིག་སྟོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། དེར་གནས་རྣམ་དབྱེ་རྣམས་དབྱེ་བར་བྱའོ།། ཞེས་པས་ཚིག་སོ་སོའ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་དང་ ིརྣམ་དབྱེའི་རྗེས་རྣམས་ཕྱིས་ལ་ཨཱཏྨ་ཀའི། ཀའི་མཐར་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའ་གཅིག་ཚིག་སི་ ིབྱིན༑ སིའི་ཨི་ཡིག་རྗེས་འབྲེལ་ཡིན་པས་དབྱེ། ར་དང་ས་ཡིག་དག་གི་རྣམ་པར་བཅད་བྱའོ༑༑ ཞེས་པས་ས་རྣམ་བཅད་དུ༌སོང་བས་ཨཱཏྨ་ཀཿཞེས་པ་འོང་དེའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ངའོ་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ཨ་ཧམ་བཞག །ཧམ་གྱི་མཐར་ཡང་སི་བྱིན་མ་ན་དག་གི་དྷུ་ཊ་ལ་རྗེས་སུ་ང་རོའོ༑༑ ཞེས་པ་དང། གསལ་བྱེད་ལས་ཀྱང་ངོ་།། ཞེས་པས། སི་དབྱི་ཞིང། ཧམ་གྱི་མ་རྗེས་སུ་ང་རོར་སོང་བས་ཨཱཏྨ་ཀཿཨ་ཧཾ་ཞེས་པ་གྲུབ། དེ་ནས་ཨ་ཡིག་དག་གི་བར་དུ་ཨུའོ།། ཞེས་པས་ཀའི་གཞོགས་ཀྱི་རྣམ་བཅད་དུ་ཨུ་རུ་སོང། དེ་ནས་ཨུའི་ཡི་གེ་ལ་ཨོའོ།། ཞེས་པས༑ ཀའི་སྲོག་གི་ཨ་དེ་ཨོ་རུ་སོང་ཞིང་ཕ་རོལ་གྱི་ཨུ་ཕྱིས་ཏེ་ཀ་སྲོག་མེད་ཨོའ་སྟེང་དུ་ ིདྲངས་པས་ཀོ་རུ་སོང་ཞིང་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཡི་གེ་ལས་ཕ་རོལ་གྱི་ཨ་ཡིག་དབྱིའོ།། ཞེས་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 132

པས༑ ཨ་ཧཾ་གྱི་ཨ་ཕྱིས་པས། ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་སྟེ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱའི་སྔགས་དོན་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་ནང་ནས་དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་སྟེ།རྣལ་འབྱོར་དེའི་ངེས་ངོ་ན་སྣང་བའི་སྤྲོས་པ་མེད་ཅིང་བདེན་པའི་མཚན་མ་མེད་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ༑ དང་པོའ་མགོན་པོ་སོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱང་ཡིན་ནོ།། ིདེ་རྣམས་ཀྱིས་སྐབས་འདིའི་མདོར་བྱས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། འོ་ན་རིན་འབྱུང་ཐིམ་པ་དང་མཉམ་དུ་ནམ་སྙིང་མི་ཐིམ་པ་དང་འོད་དཔག་མེད་ཐིམ་པ་དང་མཉམ་དུ་དེའི་རིགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་དང་འཇམ་དཔལ་མི་ཐིམ་པ་ཅི་ཞེ་ན། ནམ་སྙིང་གི་སྦྱང་གཞི་སྣ་དབང་ཚོར་ཕུང་དང་མཉམ་དུ་མི་ཐིམ་པར་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་མཉམ་དུ་ཐིམ་པ་དང། དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་སྦྱང་གཞིའི་ལྕེ་དབང་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང མཉམ་དུ་མི་ཐིམ་པར། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་མཉམ་དུ་ཐིམ་པ་དང། འཇམ་དཔལ་གྱི་སྦྱང་གཞི་ཡིད་དབང་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་མཉམ་དུ་མི་ཐིམ་པར་རྣམ་ཤེས་དང་མཉམ་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བས། ནམ་སྙིང་འོད་དཔག་མེད་དང་མཉམ་དུ་ཐིམ་པ་དང་༑ འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་དོན་གྲུབ་དང་མཉམ་དུ་ཐིམ་པ་དང། འཇམ་དཔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐིམ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་སྦྱང་གཞི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའ་རིགས་ ིསུ་གཏོགས་པ་ལ་རྣམ་དག་གི་ལྷ་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་དང། སྦྱང་གཞི་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའ་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་ལ་རྣམ་དག་གི་ལྷ་འོད་དཔག་ ིམེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་སོགས་རྒྱུད་ཉིད་ལས་བཤད་དོ།། དེ་ཡང་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པའི་བསྒོམ་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་ན། འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་ཐབས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལུས་ལ་བསྡུས་ཏེ། རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་གསལ་བའི་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སུ་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་རྣམས་མེ་

བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 133
ལོང་ནང་དུ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བའི་ངང་ནས་རྣམ་སྣང་སོགས་གཟུགས་ཕུང་སོགས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་ཏེ། དང་པོར་སྒྲུབ་ཐབས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་རྣམ་སྣང་ནས་མི་གཡོ་བའི་བར་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་རང་རང་གི་དབུ་ཞབས་ནས་རིམ་གྱིས་ཡལ་ནས་མཐར་སྐུ་མ་ལུས་པ་ཡལ་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་གྱུར་སྙམ་དུ་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱ། དེ་ནས་རིན་འབྱུང་གི་ལྷའི་སྡེ་ཚན་ནས་འཇམ་དཔལ་གྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱ། འཇམ་དཔལ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་མོས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་གཙོ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱི༌གཙུག་ཏོར་དང་ཞབས་མཐིལ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྡུས་ཏེ་མཐར་ཐུགས་ཀའི་ཐད་དུ་ཡལ་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་གྱུར་སྙམ་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱས་ཏེ། དེ་གའི་ངང་ནས་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཡུན་མི་ཐུང་བར་མཉམ་པར་བཞག །དེ་གའི་ངང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་བདག་ ིཉིད་དེ་ངའོ་སྙམ་པའི་ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་སྟེ་ངག་ཏུ་ཡང་ཨོཾ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱའི་སྔགས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།། ལྷག་མོས་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
གཉིས་པ་བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ ིབཤད་པ་ལ། ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་བར་དོ་བཤད་པ་དང། དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བའོ།། དང་པོ་ ི (ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་བར་དོ་བཤད་པ་)ནི། དེ་ཡང་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཐ་མལ་པར་གྱུར་པའི་ཁམས་ ིདྲུག་ལྡན་གྱི་མི་དེ་འཆི་བའི་ཚེ་འབྱུང་བ་སོགས་ཐིམ་པའི་རིམ་པ་ནི། ས་ཁམས་ཆུ་ལ་ཐིམ༑ ཆུ་ཁམས་མེ་ལ་ཐིམ། མེ་ཁམས་རླུང་ལ་ཐིམ། རླུང་ལ་ཕྲ་རགས་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་གི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་སྣང་བ་ལ་ཐིམ། སྣང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ། མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐིམ། ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་སྟེ།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 134

འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷའི་བདག་བྱིན་རླབས་ལས༑ “ས་ཡི་ཁམས་ནི་ཆུ་ལ་ཐིམ།། ཆུ་ནི་མེ་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར།། མེ་ནི་ཕྲ་བའི་ཁམས་ལའོ༑༑ རླུང་ནི་སེམས་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར།། སེམས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་ལ་ཐིམ།། སེམས་ལས་བྱུང་བ་མ་རིག་པར།། དེ་ཡང་འོད་གསལ་བར་འགྲོའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།
དེ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ནི་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པའི་ཚེ་མིག་སྒྱུ་ལྟར་སྣང་བ་དང། ཆུ་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་ཚེ་དུ་བ་ལྟར་སྣང་བ་དང། མེ་རླུང་ལ་ཐིམ་པའི་ཚེ་མེ་ཁྱེར་ལྟར་སྣང་བ་དང་༑ རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་བཞོན་པའི་རླུང་དང་བཅས་པ་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་པར་རྩོམ་པའི་ཚེ་མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་དང་སྣང་བའི་སེམས་རང་དུས་ཀྱི་རྟགས་ནི་སྣང་བ་གཞན་མེད་པར་སྟོང་སང་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལ་ཟླ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་སྣང་བ་དང་སྣང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ་ནས། མཆེད་པའི་སེམས་ཤར་བའི་ཚེ་སྟོང་སང་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་དང། མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐིམ་པའི་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྟོད་ཀྱི་ཚེ་སྟོང་སང་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལ་མཚམས་ཀྱི་མུན་པས་ཁྱབ་པའི་སྣང་བ་འཆར་ཞིང་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྨད་ལ་ཡུལ་གང་ཡང་མི་དྲན་པའི་དྲན་མེད་དུ་ནག་ཐིམ་གྱིས་སོང་བ་ཞིག་འབྱུང། ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་ནས་འོད་གསལ་ཤར་བའི་ཚེ། དྲན་མེད་དེ་སངས་ནས་གཉིས་སྣང་རགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལ་ཟླ་འོད་ཉི་འོད་སོགས་སློད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གང་ཡང་མེད་པ་འདྲ་བའི་སྟོང་སང་ཤིན་ཏུ་དང་བའི་སྣང་བ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྣང་བ་འདྲ་བ་ཞིག་འཆར་རོ།། དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་ཡང་འབྱུང་བཞི་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་ཐིམ་པའི་གོ་བ་ནི། སྔ་མ་སྔ་མའི་རང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ནུས་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། བདག་བྱིན་བརླབ། ཤོག་གྲངས་༡༡༢བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ས་ནི་ཆུ་ལ་ཐིམ་འགྱུར་ཏེ༑༑ ཆུ་ནི་མེ་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར།། མེ་ནི་ཕྲ་བའི་ཁམས་སུ་ཞུགས།། རླུང་ཡང་སེམས་ལ་ཐིམ་འགྱུར་ཏེ།། སེམས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་ལས་འགྱུར།། སེམས་བྱུང་མ་རིག་པར་ཞུགས་ནས།། དེ་ཡང་འོད་གསལ་བར་སོང་སྟེ།།” ཞེས་སོ།།

བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 135

པ་བསྡུས་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ནུས་པ་གསལ་དུ་སོང་བ་ལ་འབྱུང་བ་སྔ་མ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ༌ཐིམ་ཞེས་སྙད་པ་ཡིན་གྱི། སྔ་མ་ཕྱི་མའི་རང་བཞིན་དུ་སོང་བ་མིན་ནོ།། དེ་ལ་འདིར་བཤད་པའི་འབྱུང་བ་བཞིའི་ཐིམ་རྟགས་ནི་ནང་སེམས་ཀྱི་སྣང་བའི་འཆར་ཚུལ་ཡིན་ལ། གོང་དུ་བཤད་པ་ནི་ཕྱི་ལུས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་འོང་ཚུལ་ཡིན་ནོ།། ཀུན་རྟོག་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་པ་ནས་ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པའི་བར་གྱི་གོ་བ་ནི། ཀུན་རྟོག་ཐ་མའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་བར་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་རྣམས་ཇེ་ཕྲ་ཇེ་ཕྲར་སོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་པ་སྔ་མ་སྔ་མའི་ཡུལ་སྣང་དང་བཅས་པ་ཡང་ཇེ་ཕྲ་ཇེ་ཕྲར་སོང་སྟེ་ཀུན་རྟོག་ཡུལ་སྣང་དང་བཅས་པ་འགགས་ནས་སྣང་བ་ཡུལ་སྣང་དང་བཅས་པ་སྐྱེས། དེ་ནས་སྣང་བ་ཡུལ་སྣང་དང་བཅས་པ་འགགས་ནས་མཆེད་པ་ཡུལ་སྣང་དང་བཅས་པ་སྐྱེས༑ དེ་ནས་མཆེད་པ་ཡུལ་སྣང་དང་བཅས་པ་འགགས་ནས། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་སྣང་དང་བཅས་པ་སྐྱེས། དེ་ནས་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་སྣང་དང་བཅས་པ་འགགས་པའི་ཚེ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ལས་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བའི་གློ་བུར་བའི་རླུང་སེམས་མཐའ་དག་འགགས་ཏེ་དང་པོ་ནས་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཀྱི་དྲན་པ་མ་སོས་པའི་བར་དེར་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྨད་ཀྱི་མིང་ཅན་དྲན་མེད་དེ་འོང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཀྱི་དྲན་པ་སོས་ཏེ་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འདྲ་བའི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་ཞིང། དེ་ཡང་སེམས་སྔ་མ་སྔ་མའི་ནུས་པ་འགགས་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་གསལ་དུ་སོང་བ་ལ་སྔ་མ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་ཐིམ་ཞེས་སྙད་པ་ཡིན་གྱི། སྔ་མ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི༌རང་བཞིན་དུ་སོང་བ་མིན་ནོ།།
གདོད་མ་ནས་སམ་དང་པོ་ནས་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་འདི་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཐབས་ལ་གཉིས་ཏེ། འབད་མི་དགོས་པར་རང་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 136

གི་ངང་གིས་འོང་བ་གཅིག་དང། འབད་པས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་གཉིས་སོ།། དང་པོ་(འབད་མི་དགོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འོང་བ་)ནི་འཆི་བ་ཡིན་ཏེ། འཆི་བའི་ཚེ་གང་ལ་ཡང་འབད་པ་མི་དགོས་པར་འཆི་བའི་འོད་གསལ་རང་གི་ངང་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མྱོང་བ་ཡིན་གྱིས། ངེས་ཤེས་དང་བཅས་ཏེ་མྱོང་ན་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་“དེ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བྲལ་བས། རང་གི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ནས་འཕོ་ཞིང། ཇི་སྲིད་དུ་ཉིན་ཞག་བདུན་དུ་སྲིད་པ་བར་མ་དོ་ན་གནས་སོ།།”1

ཞེས་གསུངས་སོ།།
གཉིས་པ་འབད་པས་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཐབས་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང། བཀའ་བརྒྱུད་པ་སོགས་སྒོམ་རྙིང་པ་བའི་དགོངས་པའོ།། དང་པོ་(རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་)ནི། འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་དུ་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཉམས་སུ་མྱོང་ཞིང་དེ་འདྲ་བའི་སེམས་དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་འདྲེན་པའི་ཐབས་སུ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ལ་སོགས་པ་རླུང་ཕྲ་མོ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གང་ལ་ཡང༌མ་ལུས་པར་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་སྡུད་ནུས་ངོ་ཤེས་པའི་ནང་གི་རྐྱེན་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་སོགས་དང་ཕྱིའི་རྐྱེན་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་དང་བཅས་པ་བྱེད་དགོས། དེ་འདྲ་བའི་ཐབས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༣ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བྲལ་བས་རང་གི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ནས་འཕོ་ཞིང༌། ཇི་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་པ་མ་རྙེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉིན་ཞག་བདུན་དུ་སྲིད་པ་བར་མ་དོར་གནས་སོ་” ཞེས་སོ།།

བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 137

ཤེས་དེ་འདྲ་བ་འདྲེན་ནུས་པའི་ཐབས་སུ་ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་འདྲེན་པའི་ཐབས་ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ཚུལ་དགོས་ཤིང་དབེན་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཇི་བཞིན་དུ་འོང་བ་ལ། དེ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་དགོས་སོ།། འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བའི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་པའི་འོད་གསལ་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དེ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འོད་གསལ་དེ་ལ་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་སོགས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཞིང་སླར་ཡང་སྒྱུ་ལུས་པ་དེས་བསམ་གཏན་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡང་དྲངས་ཏེ་སྟོང་ཉིད་དང་སྦྱར་ཞིང་བསྒོམས་པ་ལས་མཐར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཉེ་བར་སོང་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱང་དག་ནས་མེད་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལྷན༌སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་ ིཀྱི་རླུང་སེམས་ནི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རླུང་སེམས་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་འདྲ་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ཏུ་ལྡང་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་དེ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུའམ་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་ལྡང་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཟུང་འཇུག་པ་དེས་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དྲངས་ཏེ་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ལ་ཉེ་བའི་གནས་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 138

སྐབས་སུ་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་ཡང་སྤོང་ནུས་ཀྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་དྲངས་ནས་འོད་གསལ་དེ་ལས་མ་ལངས་བཞིན་དུ། འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་གསལ་ ིསྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆུ་ལ་ཆུ་དང་མར་ལ་མར་བཅུག་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་སྐུ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།། དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འོད་གསལ་དེ་ལས་ནམ་མཁའ་མ་ཞིག་བར་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ལྡང་བ་མེད་པའི་ངང་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་སོ།། དེ་ཡང་སློབ་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྱུ་ལུས་དེ་ཡང་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྱུ་ལུས་སུ་འགྱུར་རོ།། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་ཡ་གྱལ་གྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ནས་སླར་ཡང་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་མཆེད་པ་སྣང་བ་རྣམས་སུ་ལངས་ནས༌རྗེས་ཐོབ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་མི་གནས་པ་ཡོད་ཀྱང། ཟུང་འཇུག་གི་སྒྱུ་མའི་སྐུའམ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཐོབ་ནས་ནམ་མཁའ་མ་ཞིག་བར་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེའི་སྣང་བ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་སྡུད་པ་མི་སྲིད་དོ།། དེ་ལྟར་ན་འདིར་བཀོད་པ་ནི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ནས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་སྙད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་འདི་ནས་བཤད་པའི་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་ཀྱང་རུང་མི་འདོགས་ཀྱང་རུང་འདི་ནས་བཤད་པ་དང་ལམ་གྱི་དོད་ཐུབ་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་བགྲོད་དགོས་པ་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་དགོངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་ ིསྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐོག་མ་ནས་བསླབ་པའི་ཚེ་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་ལ་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སེམས་དབེན་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་

བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 139

ཐོབ་ཅིང། ལེ་ལོའ་དབང་དུ་སོང་བའམ་ཡོ་བྱད་མ་ཤོམས་པའི་དབང་གིས་སྤྱོད་པ་མ་གྲུབ་ ིཔ་འགའ་ཞིག་ནི། འཆི་བའི་ཚེ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དང་སེམས་དབེན་གྱི་འོད་གསལ་བསྲེས་ཏེ་འཆི་བ་ལ་སྤྱོད་པའི་དོད་བཅོལ་ནས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་དུ་དྲངས་པའི་འོད་གསལ་དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་ཕྲ་བ་དེ་ཉིད་བར་དོར་ལྡང་བའི་དོད་ལ་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལངས་ཏེ་རྟེན་དེ་ལ་ལམ་ལྷག་མ་རྣམས་བསྒོམས་ནས་འཚང་རྒྱའོ༑༑ དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ནི་ལམ་བསྒོམ་པའི་འཕྲོ་ཉིད་ལས་ཤི་བའི་ཚེ་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་ལམ་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན༌ཁྱད་པར་ཅན་བླངས་ཏེ་ལམ་གྱི་འཕྲོ་ཉིད་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་དེ་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་སོགས་སྒོམ་རྙིང་པ་བའི་དགོངས་པ་ནི། དེ་ཡང་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་སོགས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དང་པོ་ནས་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རླུང་ལ་གཙོ་བོར་མི་མཛད་པར་སེམས་ཉིད་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་ཅིང་སེམས་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་གཉུག་མའི་སེམས༑ ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ། ཞེས་སོགས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་སྙད་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ནི། གདོད་མ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གོས་མ་མྱོང་བ་ཆོས་སྐུ་དང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ་མཐུན་པ་སྟོང་སང་གི་རྣམ་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཡུལ་སྣང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ།། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ། ནཱ་རོའ་ཆོས་དྲུག་སོགས་ཐབས་ལམ་དང་ ིཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོའ་གཏུམ་མོ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྩ་ཐིག་རླུང་ ིསོགས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་ཀུན་རྟོག་གི་བཞོན་པའི་རླུང་རོ་རྐྱང་ནས་རྒྱུ་བ་དབུ་མར་བཀག་ནས་རླུང་དེའི་བཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཀུན་རྟོག་མི་རྒྱུ་བར་བྱས་ལ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 140

ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུ་བ་བཀག་སྟེ་ཡུལ་གཞན་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སེམས་ལ་བཅས་བཅོས་ཅི་ཡང་མེད་པར་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ལྷན་ནེ་འཇོག་པའོ།། དེ་ལྟར་བཞག་པས། ཆུ་མ་རྙོགས་ན༌དྭངས་པ༑1

མར་མེ་མ་བཅོས་ན་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཇེ་དག་ཇེ་དག་ལ་སོང་བས་ཀུན་རྟོག་གི་བཞོན་པའི་རླུང་ཡང་རོ་རྐྱང་ནས་རྒྱུ་བ་ཇེ་ཞན་ཇེ་ཞན་དུ་སོང་སྟེ། མཐར་དབུ་མར་འགགས་པའི་སྒོ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ།། འདི་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་སྒོམ་རྙིང་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་ཚུལ་དུ་འདོད་པའི་དམིགས་པ་གཞན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱས་པ་རྣམས་ལས་མཐར་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཚུལ་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་ཞིབ་པར་བརྗོད་ན། རྩ་དབུ་མའི་ནང་གི་གནད་ཆེ་སར་ཡི་གེའམ་ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་བཟུང་བས་རླུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སེམས་གང་དུ་ཟིན་པའི་གནས་དེར་རླུང་འདུས་ཏེ་རྩ་དབུ་མར་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་དབང་གིས་རླུང་གི་བཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཀུན་རྟོག་ནས་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་བར་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འོད་གསལ་འཆར་བ་བཞིན་དུ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བཞག་སྟེ་མི་རྟོག་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་ལས། ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཇེ་ཞན་ཇེ་ཞན་དུ་སོང་སྟེ་མཐར་མ་ལུས་པར་དག་པ་ན། རླུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཀུན་རྟོག་གི་བཞོན་པའི་རླུང་རྣམས་ཀྱང་རོ་རྐྱང་ནས་རྒྱུ་བ་ཞི་ནས། དབུ་མར་ཐིམ་པར་འགྱུར་ལ། རླུང་ཐམས་ཅད་རྩ་དབུ་མར་ཐིམ་པའི་དབང་གིས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་འོད་གསལ་འཆར་བས་དེའི་ཐབས་སུ་མི་རྟོག་པ་བསྒོམ་པ་ཆེས་འཐད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་རླུང་རོ་རྐྱང་ལ་རྒྱུ་བ་འགགས་པ་ན་དབུ་མར་ཐིམ་པར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་རླུང་རྣམས་ཆགས་པ་ན་སྙིང་ཁའི་དབུ་མའི་ནང་གི་མི་ཤིགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
༡ མ་དཔེ་གསལ་པོ་མེད་ཀྱང་དོན་ལ་དཀྱུས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྙམ།

བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 141

པས༌མཐར་རོ་རྐྱང་ལས་རྒྱུ་བ་འགགས་ནས་སྡུད་པའི་ཚེ་ཡང་དང་པོ་གང་ལས་བྱུང་བའི་གནས་དེར་སྡུད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དཔེར་ན་འཆི་བའི་ཚེ་རླུང་ཐམས་ཅད་དབུ་མར་སྡུད་པ་བཞིན་ནོ།། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས། འགྲོ་མགོན་རིན་པོ་ཆེས། “རྣམ་པར་ཤེས་པ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་སྣང་བ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སྣང་བ་མཆེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལས། གོམས་པ་ཤས་ཆེར་བྱས་པ་རྣམས།། འོད་གསལ་བ་ལ་རྒྱུན་པར་གནས།། བར་དོའ་གྲོང་ཁྱེར་དེས་མི་མཐོང།། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུའི་སྣང་ ིབ་འཆར།།”1

ཞེས་གསུངས་སོ།། འདི་ལ་གང་གནད་དུ་ཆེ་ན། བག་ཆགས་ལམ་དུ་འཁྱེར་
བ་ཡིན་པས། ཚེ་འདིར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་ཤིང། སྒམ་པོ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམས་པ་ལས་དུ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་འཆར་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་རྫོགས་རིམ་དང། གཏུམ་མོ་སོགས་རྩ་ཐིག་རླུང་སོགས་བསྒོམ་པའི་རྫོགས་རིམ་ནི་མི་ཟབ་པའི་རྫོགས་རིམ་དང། དེ་ཡང་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྣོད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་རིམ་གྱིས་པ་དང་ཅིག་ཅར་བ་གཉིས་ལས་རིམ་གྱིས་པའི་གང་ཟག་གིས་མི་ཟབ་པའི་རྫོགས་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་བའི་གང་ཟག་གིས་ཟབ་པའི་རྫོགས་རིམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་བསྒོམ་པར་བཤད་ཅིང། ཅིག་ཅར་བ་ནི། “གང་ཟག་སྦྱངས་པའི་འཕྲོ་ཅན་ལ།། ཅིག་ཅར་བ་ནི་བསྟན་པར་བྱ།།”2

ཞེས་གསུངས༌པ་ལྟར།
སྐྱེ་བ་སྔ་མ་སོགས་སུ་མི་ཟབ་པའི་རྫོགས་རིམ་བསྒོམས་ནས་འོད་གསལ་ཅུང་ཟད་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ་དེས་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་བསྒོམས་པས་ལམ་ཐམས་ཅད་
༡ ལུང་འདི་མ་རྙེད།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི མཁའ་འགྲོ་མའི་མན་ངག ཤོག་གྲངས་༢༧༡ན༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེས་ན་སྦྱངས་པའི་འཕྲོ་ཅན་ལ།།’ ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 142

བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་ཏེ་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་མོ།། ད་ནི་དཀྱུས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཐ་མལ་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་འཆི་བའི་དུས་སུ་རླུང་བསྡུས་ ིཔའི་རིམ་པས་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་བའི་རླུང་སྡུད་པའི་གནས་མཐར་ཐུག་པ་ནི། སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། “ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་སྲོག་རླུང་ཉིད།། ཐོག་མར་འཕོ་བའི་དུས་སུ་ནི།། ཉ་ཡི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར།།”1

ཞེས་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་
དང་པོར་ཆགས་པར་བཤད་ཅིང། སྲོག་འཛིན་གྱི་གནས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། “སྲོག་གི་རླུང་ནི་སྙིང་གར་གནས།།”2

ཞེས་གསུངས་པས་ཆགས་པའི་ཚེ། དང་པོར་སྙིང་གར་སྲོག་རླུང་
ཆགས་ལ། གང་དུ་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་གནས་དེར་མཐར་སྡུད་པར་ཡང་གསུངས་པས་སོ༑༑ གཞན་ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “ཡང་དེ་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ཐོབ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།”3

ཞེས་རླུང་ཐམས་ཅད་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་བསྡུས་ནས་དངོས་པོ་
མེད་པ་འོད་གསལ་འཆར་བར་གསུངས་ལ། མི་ཤིགས་པ་དེ་གནས་གང་ན་ཡོད་སྙམ་ན༑ ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “སྙིང་གའི་དབུས་ན་མི་ཤིགས་པ།། གསལ་ཞིང་མར་མེ་དག་དང་མཚུངས།།’ མི་འགྱུར་མཆོག་ཏུ་ཕྲ་བ་སྟེ།། ཨ་ནི་གཙོ་བོ་དམ་པ་འོ།།”4

ཞེས་སྙིང་
གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་རྩ་དབུ་མའི་ནང་ན་གནས་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་འཆི་བའི་ཚེ། རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར༌གྱི་ལྟེ་བའི་དབུ་མའི་ནང་གི་མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྡུས་ནས་རྩ་འཁོར་དེའི་ལྟེ་བའི་དབུ་མའི་ནང་དེ་ཉིད་དུ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་སའི་དངོས་གཞི་ལས་ཀྱང། ཁུ་ཁྲག་འདྲེས་པའི་དབུས་སུ་བར་དོ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་སོ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༤༣ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཉོན་མོངས་ཅན་ཉིད་སྲོག་རླུང་ཉིད།། སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཡང་དག་འགྲོ།། ཐོག་མར་འཕོ་བའི་དུས་སུ་ནི།། ཉ་ཡི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༦བ༡
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༦༩ན༣
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༧༢ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གཉིས་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྙིང་གི་དབུས་ན་མི་ཤིགས་པ།། འབར་ཞིང་མར་མེ་དག་དང་མཚུངས།།’ ཞེས་སོ།།

བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 143
ཞུགས་པའི་གནས་དེ་ཉིད་ལུས་ཀྱི་སྙིང་ག་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཡན་མན་དུ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཞན་རྣམས་ཆགས་པ་དང། འཆི་བའི་ཚེ་ཡང་མཐར་སྙིང་ག་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ལུས་མ་དོར་བར་བཤད་པ་རྣམས་ཆ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཤར་ཏེ་འོད་གསལ་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་གཡོ་བར་རྩོམ་པ་ན་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་འཆར་བར་རྩོམ་ཞིང་ཉེར་ཐོབ་ཤར་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་དེ་ལས་བར་དོའ་ལུས་གྲུབ་པ་ཡིན་ ིཏེ༑ མངོན་པ་གོང་འོག་ས་སྡེ་སོགས་གསུང་རབ་དུ་མ་ནས་འཆི་སྲིད་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་བར་སྲིད་འགྲུབ་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཞིང། འཆི་སྲིད་འགགས་པ་དང། བར་སྲིད་གྲུབ་པ་དུས་མཉམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཡང་བར་དོ་རྫུས་སྐྱེས་ཡིན་པས། དབང་པོ་དང་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་རྫོགས་པའི་ལུས་གྲུབ་པ་དང་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ཉེར་ཐོབ་ཤར་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ༑༑ བར་སྲིད་གྲུབ་མ་ཐག་པའི་སེམས་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་གི་མཆེད་པ་དང། མཆེད་པ་དེ་ལས་སྣང་བ་དང། སྣང་བ་ལས་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་རྣམས་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ནས་སྐྱེ་གནས་དང་དྲི་འཚོལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་མངོན་པར་རྒྱུག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་བར༌དོ་གྲུབ་མ་ཐག་པའི་གནས་ནི་སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་ཡིན་ལ་དེར་ཇི་ཙམ་གནས་པ་ནི་ལུགས་ལྡོག་གི་ཀུན་རྟོག་མ་ཤར་བར་དུ་གནས་སམ། བར་དོ་གྲུབ་མ་ཐག་ཕྱིར་ལ་འཐོན་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་དགོས་ཤིང། ཀུན་རྟོག་མ་ཤར་བར་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་ཡུན་རིང་མི་ཐོགས་ཏེ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ཤར་བའི་སྣང་བ་གསུམ་ཀུན་རྟོག་དང་བཅས་པ་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ།། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། སེམས་དབེན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་བའི་ཚེ་ཡང་སྙིང་གའི་རྩ་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 144

འཁོར་གྱི་ལྟེ་བའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཐོག་མར་ལྡང་བ་ཡིན་ཏེ་བར་སྲིད་འགྲུབ་ཚུལ་དང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐུན་དགོས་པ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དགོངས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༑༑ འོ་ན་བར་དོ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བར་དོ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཤི་བའི་སྐབས་འདིའི་བར་དོ་ཡང་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ ིབས་བཤད་པར་བྱའོ།།
དེ་ལ་གཉིས། བར་དོ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང། ཁྱད་པར་བའོ།། དང་པོ་(བར་དོ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་)ནི། བར་དོའ་ལུས་ནི་ཤ་ཁྲག་སོགས་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་སྤངས་པའི་ཡིད་ལུས་ ིཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་ཙམ་ལས་བྱུང་བའི་རླུང་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའོ།། དེ་ཡང་མཛོད་ལས། “དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཐོགས་མེད་རྒྱུ།།”1

ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། མིག་སོགས་དབང་པོ་ཀུན་
ཚང་བ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་རྫོགས་པའི་རྫུས་སྐྱེས་ཡིན་པ། མའི་མངལ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་གནས་མ་གཏོགས་རི་རབ་སོགས་གང་ལ་ཡང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་སྟེ་ལྕགས་ཀྱི་ཐོ་ལུམ་འབར་བ༌གཤགས་པའི་ནང་ནས་སྲིན་བུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གྲག་གོ།། ཡང་མཛོད་ལས། “ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ཤགས་དང་ལྡན།།”2 ཞེས་པ་ལྟར། ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤགས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་བགྲོད་ནུས་པ། “སྔོན་དུས་སྲིད་འབྱུང་ཤ་ཚུགས་ཅན།།”3

ཞེས་པ་ལྟར་བར་དོ་རང་
ཉིད་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པའི་བྱད་གཟུགས་ཅན་ནོ།། དེ་ཡང་འགྲོ་བ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེའི་བར་སྲིད་གྲུབ་ནས་དེར་སྐྱེ་བར་ངེས་པར། “མི་ལྡོག་དེ་ནི་དྲི་ཟའོ།།”4

༡ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གསུམ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༧བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཐོགས་མེད་ལྡན།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གསུམ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༧བ༡
༣ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གསུམ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༧ན༧
༤ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གསུམ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༧བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“མི་ཟློག་དེ་ནི་དྲི་ཟའོ།།” ཞེས་སོ།།

བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 145
ཞེས་མཛོད་ལས་བཤད། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། “ཅི་སྟེ་ན་ལྡོག་གོ །”1

ཞེས་འགྲོ་བ་གང་
གི་བར་སྲིད་གྲུབ་ནས་ཀྱང་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་ལྡོག་པ་ཡོད་པར་ཡང་བཤད་ལ། མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་བར་དོའ་རྟེན་ལ་དགྲ་བཅོམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བར་ ིདོར་འདའ་བ་ཡང་ཡོད་དོ།། འོ་ན་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དེ་ཅི་སྙམ་ན། མཛོད་ལས། “དེ་ནི་འཆི་བའི་སྔོན་རོལ་ཏེ།། སྐྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་ཕན་ཆད་དོ།།”2

ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། མའི་
མངལ་ལྟ་བུར་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེ་སྲིད་དང། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འཆི་བའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་སྔ་ལོགས་ཡན་ཆད་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང། འཆི་བའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་འཆི་སྲིད་ཡིན་ནོ།། ཡང་བར་སྲིད་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་ནི། དམྱལ་བ། ཡི་དྭགས༑ དུད་འགྲོ་གསུམ་གྱི་བར་དོ་ནི། རིམ་པ་བཞིན། སྡོང་དུམ་མེས་ཚིག་པ་དང། དུ་བ་དང་༑ ཆུ་ལྟ་བུ་དང། འདོད་པའི་ལྷ་མིའི་བར་དོ་ནི། གསེར་ལྟ་བུ་དང། གཟུགས་ཀྱི་བར་དོ་ནི༑ ཁ་དོག་དཀར་པོར་མངལ་འཇུག་ལས་བཤད་དོ།། ཡང་མཛོད་ལས། “རིགས་མཐུན་ལྷ་མིག་དག་པས་མཐོང།།”3

ཞེས་ལྷའི་བར་དོས་ལྷའི་བར་དོ་དང། མིའི་བར་དོས་མིའི་
བར་དོ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་བར་དོ་རིགས་མཐུན་གཅིག་གིས་གཅིག་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང། ལྷའི་མིག་སྐྱོན་བཅུ་གཅིག་དང་བྲལ་བས་མཐོང་བར་བཤད་ལ། གཞན་ཡང་བར་དོ་གོང་མ་གོང་མས་འོག་མ་འོག་མ་མཐོང་བར་བཤད་པའང་ཡོད་དོ།། ཡང་ལྷ་དང་མི་དང་ངན་འགྲོའ་བར་དོ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་གྱེན་དུ་དང། ཐད་ཀ་དང། སྤྱི་བོ་ཚུགས་སུ་འགྲོ་ ིབར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་བཤད་ཅིང། མཛོད་ལས་ཀྱང། “དམྱལ་བ་ཡི་ནི་སྤྱི་ཚུགས་ཡིན༑༑”4

ཞེས་བཤད་དོ།། དེ་ཡང་འདོད་ཁམས་སོགས་ནས་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་
༡ སྡེ་བསྟན། སེམས་ཙམ། རི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཆོས་མངོན་པ་ཀུབ་བཏུས། ཀུན་བཏུས་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༧༨ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། “ཇི་སྟེ་ན་ལྡོག་གོ །”ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གསུམ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༧ན༧
༣ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གསུམ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༧བ༡
༤ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གསུམ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༧བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 146

བའི་ཚེ་བར་སྲིད་མེད་ཀྱི། གཞན་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གང་དུ་སྐྱེ་ཡང་བར་སྲིད་མེད་པ་མི་སྲིད་དོ།། འོ་ན་བར་སྲིད་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ཇི་ཙམ་སྙམ་ན། ཚེ་ཚད་ནི་སའི་དངོས་གཞི་ལས༑ “བར་དོའ་སྲིད་པ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་མ་རྙེད་ཀྱི་བར་དེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ཞག་བདུན་ ིགནས་པར་ཟད་དོ།། རྐྱེན་རྙེད་ན་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ།། ཡང་མ་རྙེད་ན་ནི་ལུས་བརྗེས་ནས་ཡང་ཞག་བདུན་ཕྲག་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཡང་གནས་སོ།། དེ་ལས་འདས་ཕན་ཆད་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་རྙེད་པར་འགྱུར་རོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བར་དོའ་ཚེའི་རིང་ ིམཐའ་ཞག་བདུན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་ཕ་མ་སོགས་ཚོགས་པ་རྙེད་ན་ནི་མ་ངེས་པར་བར་དོ་གྲུབ་པའི་མོད་ཉིད་ལ་སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡོད་དོ།། གལ་ཏེ་ཞག་བདུན་འདས་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཚམས་མ་སྦྱར་ན་ནི་ཞག་བདུན་གྱི་མཐར་འཆི་ཆུང་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཡང་བར་དོ་དེ་ཉིད་གྲུབ་སྟེ་གནས་སོ།། སླར་ཡང་དེ་ལྟར་བྱས༌པའི་ཞག་བདུན་ཕྲག་བདུན་ཏེ་ཞེ་དགུ་འདས་པ་ན་ངེས་པར་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་ཚོགས་ཏེ་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་བར་དོའ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། མཛོད་ལས། “ཡིད་ ིལས་བྱུང་དང་སྲིད་འཚོལ་དང།། དྲི་ཟ་སྲིད་པ་བར་མ་དང།། འགྲུབ་པའོ་”2

ཞེས་བཤད་པ་
ལྟར༑ ཡིད་ལས་བྱུང་བ་དང། སྲིད་འཚོལ་དང། དྲི་ཟ་དང། སྲིད་པ་བར་མ་དང། མངོན་པར་འགྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།། ཅིའི་ཕྱིར་བར་དོ་དེ་ལ་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་ནས་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་བར་དུ་བརྗོད་ཅེ་ན། དེ་སྐད་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བར་དོ་དེ་ཁུ་ཁྲག་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཅིག་ཅར་དུ་ཡིད་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་དང། སྐྱེ་གནས་འཚོལ་བའི་ངང་
“དམྱལ་བ་ཡི་ནི་སྤྱིའུ་ཚུགས་ཡིན།།” ཞེས་སོ།།
༡ སྡེ་བསྟན། སེམས་ཙམ། ཚི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས། བམ་པོ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༠ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བར་མ་དོའ་སྲིད་པ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་མ་རྙེད་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ཡང་ཞག་བདུན་གནས་པར་ཟད་དོ།། རྐྱེན་རྙེད་ན་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ།། ིཡང་མ་རྙེད་ན་ནི་ལུས་བརྗེས་ནས་ཡང་ཞག་བདུན་དུ་གནས་སོ།། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་མ་རྙེད་ན་ཞག་བདུན་ཕྲག་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཡང་གནས་སོ།། དེ་ལས་འདས་ཕན་ཆད་ནི། གདོན་མི་ཟ་བར་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་རྙེད་པར་འགྱུར་རོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གསུམ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༨བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཡིད་ལས་བྱུང་དང་སྲིད་ཚོལ་དང།།’ ཞེས་སོ།།

བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 147
ཚུལ་ཅན་ཡིན་པ་དང། དྲི་འཚོལ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་ཞིང་དྲིས་ལུས་རྟས་པར་བྱེད་པ་དང། འཆི་སྲིད་དང་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་ཡིན་པ་དང། སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པའི་སྲིད་པ་ཡིན་པས་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་དང། སྲིད་འཚོལ་དང་༑ དྲི་ཟ་དང། སྲིད་པ་བར་མའམ་བར་སྲིད་དང། མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་སྲིད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ།།
གཉིས་པ་ཁྱད་པར་བ་ནི། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོས་ནས་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་འཇུག་པའི་བར་དོ་ནི། གཞོན་ནུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་འོད་ཀྱིས་གླིང་བཞི་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས༑ “ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་དཔེ་བྱད་དང་ལང་ཚོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་བར་མར་གནས་པ་ཡང་མའི་རུམ་དུ་འཇུག་གོ །བྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་འདིའི་འོད་ཀྱི་སྣང༌བས་གསལ་བར་བྱེད་དོ།།”1 ཞེས་གསུངས་ཤིང། དེ་བཞིན་དུ་མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང། “བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། གཞོན་ནུ་ཐོར་བུ་ལྟ་བུ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྲིད་པ་བར་མ་ལ་གནས་པ་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་འཇུག་པས་གླིང་བཞི་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་སྣང་བར་མཛད་དོ།།”2

ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། དེ་ཡང་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་དགའ་ལྡན་ནས་ཡུམ་
གྱི་ལྷུམས་སུ་འཇུག་པའི་བར་དོ་དང་དེ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་ཡིན་པ་སོགས། མཛོད་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དང། ཐེག་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༣བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་དཔེ་བྱད་དང་ལང་ཚོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་བར་མ་ན་གནས་པ་ཡང་མའི་རུམ་དུ་རབ་ཏུ་འཇུག་པའོ།། བྱེ་བ་བརྒྱ་ཡང་འདིའི་འོད་ཀྱི་སྣང་བས་གསལ་བར་བྱེད་དོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། གནས་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༩ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དཔེར་ན་གཞོན་ནུ་ཐོར་བུ་ལྟ་བུ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྲིད་པ་བར་མ་ལ་གནས་པ་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པས་གླིང་བཞི་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་སྣང་བར་མཛད་དོ།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 148

ཆེན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པའོ།།
གཉིས་པ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་མངོན་པར་ ིབྱང་ཆུབ་བཞི་ལས་དང་པོ་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “འོད་གསལ་བར་ནི་རབ་ཞུགས་ནས།། ‘ལྡང་བ་ཡང་ནི་བརྟག་པར་བྱ།།’ སྔགས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། ‘ལྷ་ཡི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པར་བྱ།།”1

ཞེས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་རྗེས་
དེ་ནས་འོད་གསལ་ལས་ལྷའི་སྐུར་ལྡང་བ་ཡང་ནི་བརྟག་པར་བྱ་བ་སྟེ་བསམ་པར་བྱའོ།། ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། ལྷའི་སྐུ་ལ་སྔགས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྔགས་ཀྱི་སྐུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་སྐུ་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་ཐབས་དེ་ ིཡིས་ལྷའི་གཟུགས་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་དེ་དེ་ལ་དམིགས་པར་བྱའོ།། འོ་ན་དང་པོའི་ིམགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོར་བའམ་ཐབས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མདོར་བྱས་ལས༑ “ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།། ཉི༌མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ༑༑ སྔགས་པས་དེ་ཡི་སྟེང་དུ་ཡང།། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་བསམ།། ‘དེ་ཡང་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད།།’ ཁ་དོག་དམར་པོ་བསྒོམ་པར་བྱ།། པདྨའི་སྟེང་དུ་སྔགས་ཆེན་པོ།། ‘ཡི་གེ་གསུམ་ཡང་བསམ་པར་བྱ།།’ སྔགས་དང་པདྨ་ཉི་མ་དག །ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་པས།། ‘ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་རྫོགས་པ།།’ བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་རྣམ་པར་བརྟག༑ རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང།། དེ་ཉིད་དུ་ནི་རྣམ་བསམ་ཞིང།། བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི།། གསང་སྔགས་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ།། ཨོཾ་དྷརྨཱ་དྷཱ་ཏུ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ།”2 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཤད་ན། དེ་ཡང་ནམ་མཁའི་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ལྡང་བ་ཡང་ནི་བསྟན་པར་བྱ།།’ ‘ལྷ་ཡི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པར་འགྱུར།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༥ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ལྔ་པ་དང་བརྒྱད་པ། བཅུ་གཅིག་པ་གསུམ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེར་ནི་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད།།’ ‘ཡི་གེ་གསུམ་ནི་དེ་ནས་བསམ།།’ ‘ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་རྫོགས་འགྱུར།།’ ཞེས་སོ༑༑

བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 149
དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།། ཞེས་པ་ནི་སྒྲོན་གསལ་ལས། འོད་གསལ་ལ་གནས་པ་ལ་ཡང་ཡང་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་འོད་གསལ་ལ་གནས་པའི་ངང་ནས། གདན་དབུས་མ་གཙོ་བོའ་ཉི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་ ིས་བོན་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པའི་སྔགས་པས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་སྟེང་དུ་སླར་ཡང་ས་བོན་ཨོཾ་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱའོ།། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དེར་ཡང་ས་བོན་ཨཱ་ལས་བྱུང་བའི་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ཁ་དོག་དམར་པོ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། པདྨའི་ལྟེ་བའི་སྟེང་དུ་སྔགས་ཆེན་པོ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་ཡང་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བརྩེགས་པར་བསམ་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གི་སྔགས་དང་པདྨ་ཡས་ནས་དང། ཉི་མ་མས་ནས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ༌ཞུགས་ཏེ་ཟླ་ཉི་པདྨ་སྔགས་དང་བཅས་པ་འདྲེས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱི་མ་ཆ་ཤས་ཀུན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམ་མོ།། དེས་ན་ཁ་ཅིག་བར་གྱི་ཟླ་བ་ལ་པདྨ་སྔགས་དང་བཅས་པ་ཡས་ཞུགས། ཉི་མ་མས་ཞུགས་པའི་ཟླ་བ་དེ་ཉིད་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་ཟླ་བ་ཡིན་ལ། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་པས། ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། “དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱའོ།།”1 ཞེས་གསུངས་པ་དང། མདོ་བསྲེ་ལས་ཀྱང། “དེ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲ་བར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པར་བལྟས་ལ།”2

ཞེས་ཟླ་ཉི་པད་གསུམ་སྔགས་དང་
བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཟླ་བ་བསྐྱེད་པར་མང་དུ་གསུངས་པས། ཟླ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༧༩ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ༑ “དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༢བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲ་བར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པར་བལྟས་ལ།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 150

བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་པས། ཞེས་པའི་དོན་སྔར་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ།། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་ཤས་ཀུན་རྫོགས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམས་པའི་རྗེས་སུ་ཟླ་བ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པར་བསམས་ཏེ། འོད་ཟེར་དེས་རྒྱུ་བ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་མི་རྒྱུ་བ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཀུག་ནས་ཟླ་བ་དེ་ཉིད་དུ་སྟེ་དེ་ཉིད་ལ་ཐིམ་པའམ་ཞུགས་པར་རྣམ་པར་བསམ་ཞིང། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རླུང་སེམས་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་ཟླ་བར་སྣང་བ་འདིའོ་སྙམ་དུ་བརྟག་པ་སྟེ་བསམ་པར་བྱའོ།། དེ་འདྲ་བའི་ང་རྒྱལ་དེ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི། ཨོཾ་དྷརྨཱ་དྷཱ་ཏུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསང་སྔགས༌འདི་ནི་ངག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་སྔགས་དོན་ཡང་ཡུན་མི་ཐུང་བར་བསམ་པར་བྱའོ།། ཧཱུཾ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ནས་འདིའི་བར་ནི་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའོ།། འོ་ན་དེའི་སྔགས་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། དྷརྨཱ་ནི་ཆོས་དང། དྷཱ་ཏུ་དབྱིངས་སམ་ཁམས་ཏེ། ཁམས་ཀྱི་དོན་ནི་རྒྱུའི་དོན་ཏོ།། ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱུའམ་རྩ་བའི་དོན་དང་༑ སྭ་བྷཱ་ཝ་ནི་རང་བཞིན་དང། ཨཱཏྨ་ཀཿབདག་ཉིད་དང། ཨ་ཧཾ་ངའོ་ཞེས་པ་སྟེ། དོན་ལ་སྦྱར་ན། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུའམ་རྩ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་རླུང་སེམས་ཙམ་ཟླ་བར་སྣང་བ་དེ་ངའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་སྔགས་རྣམས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་ནི་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།། མདོར་བྱས་ཀྱི་འདི་དང་མཐུན་པར་མདོ་བསྲེ་དང་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་བཤད་དེ། མདོ་བསྲེ་ལས། “དེ་ནས་ལྡང་བར་གྱུར་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ།། དེའི་སྟེང་དུ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ།། ཡང་དེའི་སྟེང་དུ་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ། པདྨའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བཀོད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲ་བར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པར་བལྟས་ལ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་འཕྲོ་བ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་ཞུགས་ལ། ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། ཨོཾ་དྷརྨཱ་དྷཱ་

བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 151

ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱ་བ་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ༑”1

ཞེས་གསུངས་ཤིང། ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྣོད་བཅུད་བསྡུས་ཏེ་ཟླ་བ་ལ་ཞུགས་པ་མདོར་བྱས་ལས་ཅུང་ཟད་མི་གསལ་ཡང། མདོ་བསྲེའི། “དེ་ལས་བྱུང༌བའི་འོད་ཟེར་གྱི་འཕྲོ་བ་བསྐྱེད་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་ཞུགས་ལ།”2

ཞེས་པ་འདིས་གསལ་བར་བསྟན་ཅིང། ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་བདག་ཉིད་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་འདིས། ཡེ་ཤེས་རླུང་སེམས་ཙམ་ཟླ་བར་སྣང་བར་མོས་དགོས་པར་ཡང་བསྟན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་༑ “ཨོཾ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་ཀྱིས། ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པར་བྱས་ལ། ཨོཾ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་དང་པདྨ་བསྐྱེད་ལ། པདྨའི་ལྟེ་བའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་རྣམ་པར་བསམས་ནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱའོ།།”3 ཞེས་ཟླ་ཉི་པདྨ་གསུམ་གྱི་ས་བོན། མདོར་བྱས་དང། མདོ་བསྲེ་ན་མི་གསལ་བ་འདིར་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་དུ་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ།། འགྲེལ་ཚིག་འདི་རྣམ་སྣང་གི་མངོན་བྱང་ལྔའི་སྐབས་སུ་བྱུང་ཡང་རིགས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་དམིགས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༢བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནས་ལྡང་བར་གྱུར་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་
རྒྱ་མཚོ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་སྟེང་དུ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་དེའི་སྟེང་དུ་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་པདྨའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བཀོད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲ་བར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པར་བལྟས་ལ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་འཕྲོ་འདུ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་བཅུག་ལ་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། ཨོཾ་དྷརྨ་དྷཱ་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱ་བ་འདི་ནི་རྣམ་འབྱོར་ཏེ།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༢བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་འཕྲོ་
འདུ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་བཅུག་ལ་” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༧༩ན༡

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 152

ནས་ནི།།’ རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་བརྩམ་པར་བྱ།།”1

ཞེས་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ལྟར་མངོན་བྱང་དང་པོ་
གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དམིགས་པ་སྟེ་བསམས་ནས་ནི། རྗེས་སུ་སྦྱོར་བས་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སོགས་བརྩམ་པར་བྱའོ།། ཞེས་བཤད་པར་དམ་བཅས་ནས། དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མདོར་བྱས་ལས། “རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ཡིག་གསུམ་ཡང།། ཟླ་བའི་དབུས་སུ་རྣམ་པར་བསམ།།”2

ཞེས་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས༌ཟླ་བ་ལས་བྱང་
ཆུབ་པའི་ཟླ་བ་དེ་ལས། ཆུ་ལས་ཆུ་སྦུར་བརྡོལ་བའི་ཚུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་ཡང་ཟླ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབུས་སུ་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་བསྲེ་ལས་ཀྱང། “ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བཀོད་པས།”3

ཞེས་གསུངས་ཤིང། འདི་
དག་དང་མཐུན་པར་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང། “ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བར་བརྟགས་པ་ཡི་གེ་ཨོཾ་དང། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་ལམ་ཡི་གེ་ཨཱཿདང། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཚོགས་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་འཛིན་པ་སྟེ་ཐུགས་སོ།། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་ངོ་།།”4

ཞེས་གསུངས་ཤིང།
འགྲེལ་པར། འདིར་ཡི་གེ་གསུམ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གསུངས་པས། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གསུམ་ཁ་དོག་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་དུ་བྱེད་པར་གྲུབ་སྟེ། འདི་དག་ནི་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའོ།།
གསུམ་པ་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “དེ་ནས་ཡི་གེ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་དམིགས་ནས་སུ།།’
ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤ན༡
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༢བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་
ཡི་གེ་གསུམ་བཀོད་ལ་” ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༧༧བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། “ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་པ་ཡི་གེ་ཨོཾ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་ལམ་ཡི་གེ་ཨཱཿདང༌། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཚོགས་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་འཇིང་སྟེ་ཐུགས་སོ།། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་ངོ་།།” ཞེས་སོ།།

བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 153 གསུམ་ལས་བྱུང་བའི།།”1

ཞེས་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་
བསྒོམས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཕྱོགས་བཅུ་ནས་རིགས་ལྔ་འཁོར་བཅས་སྤྱན་དྲངས་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་ཐིམ་སྟེ་ཡི་གེ་གསུམ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་ལྟེ་བ་ལ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གི་ཡི་གེས་མཚན་པ་བསམས་ལ༑ བཛྲ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཞེས་བརྗོད་ལ་རྡོ་རྗེ་དེ་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་བྱའོ།། དེ་ཡང་དེ་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི། ཞེས་བྱ་བ་འདིས། ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། མདོར་བྱས་ཀྱིས་ས་བོན་ལས༌བྱང་ཆུབ་པ་ནས་སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་བར་སྟོན་པའི་གཞུང་རྩ་རྒྱུད་དང་སྦྱོར་བ་ན། མདོ་བསྲེ་ལས་“དེ་ནས་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། རྡོ་རྗེ་མཆོག་གསུམ་ཡི་གེ་སྔགས།། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་རྣམ་བསྒོམ་པ།། བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་དག་གི་བྱ།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས༑ ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བཀོད་པས། རྡོ་རྗེའི་ང་རྒྱལ་དེ་ལས་བྱུང་བ། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོར་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྒོམ་པ་ནི། རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་རོ༑༑”2

ཞེས་ས་བོན་དང། ཕྱག་མཚན་དང། སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་གསུམ་ག་མདོར་བྱས་ལས་བསྟན་པའི་ཚུལ་དུ་རྒྱུད་དང་སྦྱར་ལ། “དེ་ནས་ཡིག་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི༑༑”3

ཞེས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟོན་བྱེད་མདོར་བྱས་ཀྱི་
གཞུང་ན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་མདོར་བསྲེའི་གཞུང། རྡོ་རྗེའི་ང་རྒྱལ་ཞེས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནས་ཡིག་གསུམ་ལས་བྱུང་བ།།”
ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༢ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ལ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། རྡོ་
རྗེ་མཆོག་གསུམ་ཡི་གེ་སྔགས།། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་རྣམ་བསྒོམ་པ།། བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར།། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་དག་གིས་བྱ།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བཀོད་ལ་རྡོ་རྗེ་ང་རྒྱལ་དེ་ལས་བྱུང་བ། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོར་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྒོམ་པ་ནི་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་རོ།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནས་ཡིག་གསུམ་ལས་བྱུང་བ།།”
ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 154

པ་དེས། ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང། ཕྱག་མཚན་ལ་ང་རྒྱལ་འཛིན་དགོས་པ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པས། བཛྲ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ་ཞེས་པའི་སྔགས་བརྗོད་དགོས་པ་ཡང་ཤགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་འདི་དང་མཐུན་པར་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང། “ཡི་གེ་གསུམ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལྔ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྡོ་རྗེའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་པར་བྱ་
སྟེ༑ རྡོ་རྗེ་འདི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྐུ་དང་པོའ་མགོན་པོ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ ིཡིན་པ་དང། དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང༌གི་ཕྱག་དང་པོའ་ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ཡིན་པའི་ ིཕྱིར་དང། རྩེ་ལྔ་པར་བྱེད་པ་ནི་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང། “རྡོ་རྗེ་ནི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་རྩེ་ལྔ་པའོ།།”2

ཞེས་
གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བར་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མཚན་པར་བྱེད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ།། ཟླ་བའི་སྟེང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་རིགས་ལྔ་འཁོར་བཅས་སྤྱན་དྲངས་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་བསྟིམ་པ་ནི། རྡོ་རྗེའི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སོགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གསུམ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་འཕྲོས་ཏེ། རིགས་ལྔ་འཁོར་བཅས་སྤྱན་དྲངས་པའི་རྣམ་སྣང་དང་རིན་འབྱུང་འཁོར་བཅས་ཨོཾ་ལ་ཐིམ་པ་དང། འོད་དཔག་མེད་དང་དོན་གྲུབ་འཁོར་བཅས་ཨཱཿལ་ཐིམ་པ་དང། མི་བསྐྱོད་པ་འཁོར་བཅས་ཧཱུཾ་ལ་ཐིམ་པར་མོས་དགོས་སམ་སྙམ་མོ།།
བཞི་པ་སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “ཀུན་ད་ཟླ་བ་དཀར་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༧༨ན༢
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༧༨བ༢

བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 155
དང་མཚུངས།། ‘དང་པོའ་མགོན་པོ་བསམས་ནས་ཀྱང།།” ི 1

ཞེས་རྡོ་རྗེ་ཡི་གེ་དང་བཅས་
པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། མེ་ཏོག་ཀུ་མུད་དང་ཟླ་བ་དང་དཀར་བར་མཚུངས་པའི་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསམ་པར་བྱའོ།། འདི་དང་མཐུན་པར་མདོ་བསྲེ་ལས། “རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་ ིཔོར་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྒོམ་པ་ནི།”2

ཞེས་གསུངས་ཤིང། སྒྲོན་གསལ་ལས་
ཀྱང་༑ “རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་རྩེ་ལྔ་པའོ།། དེས་བྱིན༌གྱིས་བརླབས་ཤིང་བསྐྱེད་པས་ན་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་སྟེ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་གཟུགས་སོ།།” ི 3

ཞེས་གསུངས་སོ།། འོ་ན་དང་པོའ་མགོན་ ིཔོ་དཀར་པོར་བྱེད་ན། ཞལ་ཕྱག་ཇི་ལྟར་དུ་བྱེད་སྙམ་ན། པཎྜི་ཏ་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་བཤད་ཀྱང། མདོར་བྱས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རིན་འཕྲེང་དང། སྒྲོན་གསལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་རབ་ཏུ་སྒྲོན་གསལ་ལས། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་བཤད་པ་ལེགས་ཏེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། “དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ་དང། གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལས་ནི་ཞལ་གཅིག་པར་ནི་རབ་ཏུ་གྲགས་ན། ཅིའི་ཕྱིར་འདིར་ནི་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བར་འགྱུར་”4

ཞེས་འདུས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པའི་ལན་དུ་“བཀའ་སྩལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདིའི་བཤད་པ་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ལས། གང་ཞིག་ཕྱི་ནང་བདག་འགྱུར་དང།།”5

ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས། དེའི་
ལན་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོའ་ངེས་དོན་སྟོན་པའི་ལུང་སྟོན་གྱི་རྒྱུད་ཚིག་དེ་དག་གིས་བསྟན་པར་ ི
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དང་པོ་
མགོན་པོ་བསམས་ནས་ཀྱང།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༢བ༤
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༧༨བ༢
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༧བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ༑ “དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ་ལ་སོགས་པ་དང། གཉི་གའི་རྒྱུད་ལས་ནི་ཞལ་གཅིག་པར་རབ་ཏུ་གྲགས་ན། ཅིའི་ཕྱིར་འདིར་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བར་འགྱུར།” ཞེས་སོ།།
༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༧བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ༑ “བཀའ་སྩལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་འདིའི་དོན་བཤད་པའི་རྒྱུད་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ལས། གང་ཞིག་ཕྱི་ནང་བདག་གྱུར་དང་༑༑” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 156

མཛད་དོ།། རྒྱུད་ཚིག་དེ་དག་གིས་ནི། མཐར་ཐུག་གི་ཟུང་འཇུག་དེ་ལ། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང། དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ཐུགས་དང། དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བ་སྟེ། དོན་ཚན་གསུམ་ཡོད་པ་མཚོན་དོན་དུ་བྱས་ནས། དེ་མཚོན་པའི་ལྷའི་ཞལ་ཡང་གསུམ་པར་བཤད་ལ། དང་པོའ་མགོན་པོ་ནི་ལོངས་སྐུ་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ ིཔས་ཞལ་གསུམ་པར་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཐབས་སུ་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པ་བརྗོད་ནས། བསྒོམ་དོན་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། འདི་ཡིན༌ཏེ། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་སྟེ་ཆོས་སྐུའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པ་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གདན་དབུས་མ་ཉི་གདན་དེའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་བསམས་ཏེ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་༑ ཉི་མའི་སྟེང་དུ་ཨོཾ་བསམས་ཏེ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང། ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཨཱཿབསམས་ཏེ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་དང། པདྨའི་ལྟེ་བའི་དབུས་སུ་ཐོག་མར་ཨོཾ་དེའི་སྟེང་དུ་ཨཱཿཨཱའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་སྟེ་ཉི་མ་ཟླ་བ་པདྨ་གསུམ་བརྩེགས་པའི་སྟེང་དུ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གསུམ་ཡང་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བརྩེགས་པར་བསམས་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་ཉི་ཟླ་པད་གསུམ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཟླ་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་གནས་པར་བསམ། དེ་ནས་ཟླ་བ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ། རི་གླིང་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་དང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀུག་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ཞིང་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་རླུང་སེམས་ཙམ་དེ་རྣམ་པ་ཟླ་བར་སྣང་བའི་ཟླ་བ་དེ་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་བྱས་ལ་ང་རྒྱལ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ངག་ཏུ་ཨོཾ་དྷརྨཱ་དྷཱ་ཏུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྔགས་བརྗོད་པར་བྱ་ཡི། དེ་ལས་ལོགས་སུ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་རླུང་སེམས་ཙམ་ཟླ་བར་སྣང་བ་དེ་ངའོ་ཞེས་ངག་ཏུ་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ། ཨོཾ་དྷརྨཱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྔགས་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ཀ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་

བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 157

ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་རླུང་སེམས་ཙམ་ཟླ་བར་སྣང་བ་དེ་ངའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཨོཾ་དྷརྨཱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྔགས་དེ་དོན་ལ་སྦྱར་ན་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཆོས༌ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་རླུང་སེམས་ཙམ་ཟླ་བར་སྣང་བ་དེ་ངའོ་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའི་སྐབས་སུ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱའི་སྔགས་དོན་ཆོས་སྐུའི་ང་རྒྱལ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱའི་སྔགས་ངག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གི །སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་དེ་ངའོ་ཞེས་པ་ངག་འདོན་ལ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།། ཟླ་བ་ལ་ང་རྒྱལ་བྱས་ཨོཾ་དྷརྨཱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྔགས་བརྗོད་པའི་རྗེས་སུ་ཆུ་ལས་ཆུ་བུར་བརྡོལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཟླ་བ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ཨོཾ་དཀར་པོ། ཨཱཿདམར་པོ། ཧཱུཾ་སྔོན་པོ་གསུམ་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་བསམས་ལ༑ ཡི་གེ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་འཕྲོས་ཏེ། ཕྱོགས་བཅུ་ནས་རིགས་ལྔ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། སྐུ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་རྣམས་ཨོཾ་དང། གསུང་རྡོ་རྗེའི་རིགས་རྣམས་ཨཱཿདང། ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རིགས་རྣམས་ཧཱུཾ་ལ་ཐིམ་པར་བསམས་ལ། དེ་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་ལྟེ་བ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མཚན་པར་གྱུར་པར་བསམས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་རྡོ་རྗེ་དེ་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ངང་ནས་ཨོཾ་བཛྲ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དང་པོའ་མགོན་པོ་སྒྲུབ་ཐབས་བཞིན་ ིབསམ་པར་བྱས་ཏེ། རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལོངས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ངའོ་སྙམ་དུ་ཡུན་རིང་དུ་ང་རྒྱལ་གཞག་གོ །དེ་ཡང་སྒྲོན་གསལ་སྔར་དྲངས་པ་ལྟར། “རྡོ་རྗེ་ནི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་རྩེ་ལྔ་པའོ།།”1

ཞེས་ཟླ་བ་ལས་བྱུང་བའི༌ཡི་གེ་ཙམ་ལས་རྡོ་རྗེ་བྱུང་བར་གསུངས་ནས། ཟླ་བ་
དེ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པས། ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་ཟླ་བ་དེ་ཉིད་གདན་གྱི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༧༨བ༢

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 158

སྟེང་དུ་གནས་པ་ནི། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་མི་སྒྱུར་གྱི་བར་དུ་གདན་དུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “སྔར་གྱི་ཟླ་བ་ཉི་1

གདན་ལ་ཐིམ་པའི་
སྟེང་དུ་”2

ཞེས་གསུངས་པའང་འདི་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ལ། མངོན་བྱང་ལས་དང་པོའ་མགོན་ ིཔོ་བསྐྱེད་པ་བར་དོ་དང་སྦྱོར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང། ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་དངོས་སོ།། དང་པོ་(མངོན་བྱང་ལས་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་བར་དོ་དང་སྦྱོར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་) ི ནི། མངོན་བྱང་ལས་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་བར་དོ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་དགོས་ཏེ། རྣམ་གཞག་རིམ་ ིཔ་ལས། བར་དོའ་མཚན་ཉིད་གསུངས་ཟིན་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། “འདིས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ ིསྒོམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པས་ལྷའི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ཏོ།།”3

ཞེས་རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པས་ལྷ་སྐུ་
བསྐྱེད་པ་བར་དོ་དང་སྦྱར་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང། ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་དངོས་དང། ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་གསུམ་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དུ་མདོར་བྱས་ལས་བཤད་ཅིང། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་འཆི་བ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་དངོས་ནི། བར་དོ་དེ་ཡང་ཤི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་སྤངས་པའི༌ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་ཡིད་ལུས་

༡ མ་དཔེར་‘ཉིད་’ཅེས་གསལ་བ་ཡིད་ནོར་ཡིན་པས་སྒྲུབ་ཐབས་ལྟར་བཅོས།
༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༡ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྔར་
གྱི་ཟླ་བ་ཉི་གདན་ལ་ཐིམ་པའི་སྟེང་ན་བཞུགས་པ་”ཞེས་སོ།།
མ་དཔེར་‘སྟེང་དུ་ས་’ཞེས་གསལ་བའི་‘ས་’འདི་ཡིག་ལྷ་ཡིན་པས་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལྟར་བཅོས།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༣བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“འདིས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པས་ལྷའི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ཏེ།” ཞེས་སོ།།

བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 159

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དེ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ། མངོན་བྱང་ལྔ་ཡོད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ནི། ཤི་བའི་འོད་གསལ་དང་འདྲ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངང་ནས་ལྡང་བའི་ཉི་ཟླ་པད་གསུམ་ནི། འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལངས་པའི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན། ཉི་ཟླ་པད་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་པདྨའི་སྟེང་དུ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བརྩེགས་མར་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེ། ཡི་གེ་གསུམ་ཚན་གཉིས་ཀའང་ལུགས་ལྡོག་གི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང། ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་དང་པདྨའི་སྟེང་གི་ཡི་གེ་སྟེ་ཡི་གེ་ཚན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་པ་ནི། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རླུང་རེ་དང་རང་གི་བཞོན་པ་རེ་སྟེ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་དང་ཆོས་མཐུན། ཉི་ཟླ་པད་གསུམ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་འདྲེས་པ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་རླུང་སེམས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན། འདྲེས་པ་དེ་ཉིད་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཟླ་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་ཟླ་བ་ལ་ཐིམ་པར་མོས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་རླུང་གི་བཞོན་པ་ཅན་དེ་ཉིད་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ།། འོ་ན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་དེ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྣོད་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་དང། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་གདགས་གཞི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད༌དང་བཅས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ལས་ལུགས་ལྡོག་གི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་དང་བཅས་པ་རིམ་གྱིས་བྱུང། ཀུན་རྟོག་གིས་ལས་དགེ་མི་དགེ་སྣ་ཚོགས་པ་བསགས་པའི་ལས་དགེ་མི་དགེའི་བདག་འབྲས་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་སོགས་ལ་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 160

འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང། “སྐྱེ་དང་གནས་དང་འཇིག་པ་དང་༑༑ སྲིད་པ་བར་མར་གནས་པ་སྟེ།། ‘ཇི་སྙེད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བརྟག་པ།། སེམས་ཀྱི་རླུང་གི་རྣམ་འཕྲུལ་ལོ།།”1

ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ནས་རླུང་སེམས་ཙམ་ཟླ་བའི་རྣམ་པར་
ཤར་བར་མོས་པའི་ཟླ་བ་ལས་ཆུ་ལས་ཆུ་བུར་བརྡོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བྱུང་བའི་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི། བར་དོའ་ངག་དང་ཆོས་མཐུན། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་ཡོངས་སུ་ ིགྱུར་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་ནི། བར་དོ་དེའི་ཡིད་དང་ཆོས་མཐུན། རྡོ་རྗེ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བའི་དང་པོའ་མགོན་པོ་ནི། བར་དོ་ ིདེའི་ལུས་དང་ཆོས་མཐུན། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རིགས་ལྔ་འཁོར་བཅས་སྤྱན་དྲངས་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་སུ་མོས་པ་ནི། བར་དོ་དེའི་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ།། འདི་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་མཐུན་རགས་པ་ཙམ་སྦྱར་བས་ཆོག་གི་བར་དོའ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུས་མཉམ་ཡང། དེ་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ས་བོན་ཕྱག་ ིམཚན་སྐུ་རྫོགས་པ་རྣམས་དུས་མི་མཉམ་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱད༌པར་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དཔེར་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་རི་གླིང་ཆགས་པ་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་བཞིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་འདི་ལ། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཚང་སྟེ། ིཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བསམ་པ་གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང། ཡི་གེ་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རིགས་ལྔ་འཁོར་བཅས་སྤྱན་དྲངས་པ་སོགས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང། ཡི་གེ་གསུམ་ལས་རྡོ་རྗེ་བསྐྱེད་པ་ཐུགས་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང། རྡོ་རྗེ་ལས་སྐུ་རྫོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་བཏབ་ནས། ལྷའི་སྐུ་བསྒོམས་པས་སྤྱིར་ཐ་མལ་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བྱ་བ་དང་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦༥བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཇི་སྙེད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བརྟགས་པ།། སེམས་ཀྱི་རླུང་ནི་རྣམ་འཕྲུལ་ལོ།།’ ཞེས་སོ།།

སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 161
བཅས་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བར་དོའ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ ིནོ༑༑ ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ཚུལ་འདི་དག་ནི་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་ཊཱིཀྐའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་བཀོད་པའོ།། འོ་ན་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་འབྲས་བུ་ལོངས་སྐུ་དང་ཆོས་མཐུན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་རིགས་ལྔ་འཁོར་བཅས་སྤྱན་འདྲེན་པའི་སྤྲོ་བསྡུ་དང། རྡོ་རྗེ་དང། སྐུ་རྫོགས་པ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རླུང་གི་བཞོན་པ་ཅན་དེ་ཉིད། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དང་ཆོས་མཐུན། ཟླ་ཉི་པདྨ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་ལོངས་སྐུ་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་དེ་གང་ལས་བྱུང་བའི་སློབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རླུང་གི་བཞོན་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། ཟླ་ཉི༌པད་གསུམ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་འདྲེས་པ་ལས་ཟླ་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་ཟླ་བ་ནི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རླུང་གི་བཞོན་པ་དང་བཅས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་རླུང་གི་བཞོན་པ་དང་དབྱེར་མེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ིགསུམ་པ་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་དགོད་པ་སོགས་བཤད་པ་ལ། ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ་དང། དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་ ིསྒྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོམ་ཚུལ་བཤད་པ་དང། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་པའོ༑༑ དང་པོ་(ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ་བར་དོ་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་༑ ཞུགས་ནས་མངལ་དུ་འཕེལ་བའི་རིམ་པ་དང། མངལ་ནས་ཕྱིར་འཐོན་པའི་རིམ་པའོ༑༑ དང་པོ་(བར་དོ་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་)ལ་མངལ་འཛིན་པའི་མངལ་སོགས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་དང། དེ་ནས་བར་སྲིད་ཇི་ལྟར་ཞུགས་པའོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 162

དང་པོ་(མངལ་འཛིན་པའི་མངལ་སོགས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་)ནི་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཐ་མལ་པར་ ིགྱུར་པ་ཤི་ནས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་མིར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚེ་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་རིམ་གྱིས་ ིཐ་མལ་པའི་ཕོ་མོར་གྱུར་པའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་པའི་ཕོ་མོར་གྱུར་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པས་དེ་བཤད་ན། ིའདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་རྣམས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཁམ་ཟས་ལ་མི་ལྟོས་ ིཔར་དགའ་བའི་ཟས་ཅན་སོགས་ཡིན་པ་ལས་ནམ་ཞིག་ན་ཐ་མལ་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན། དུས་དེའི་ཚེ། ས༌ཆེན་པོ་འདིའི་སྟེང་ན་འོ་མ་སྐོལ་བ་གྲང་བའི་སྤྲིས་མ་ཆགས་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་པའི་སའི་བཅུད་ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མར་གསར་ལྟ་བུ་དྲི་རོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྦྲང་རྩི་མ་སྐོལ་བ་ལྟ་བུས་ཁྱབ་ནས་ཡོད་པ་དེ་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྔོན་ཁམ་ཟས་ལ་བརྐམ་པའི་བག་ཆགས་སད་པ་ཞིག་གིས་ ིསོར་མོའ་རྩེ་མོས་བླངས་ནས་མྱང་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལས་འདོད་པ་སྐྱེད་དོ།། དེ་མཐོང་ནས་ ིབསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་དོ།། དེ་ནས་ཁམ་ཟས་ཟོས་པས་དེ་ ིདག་གི་ལུས་སྲ་བ་དང་ལྕི་བར་གྱུར་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་གསལ་བའི་འོད་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ༑༑ དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་འོད་མེད་པས་མུན་པ་བྱུང་བ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་དག་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ཞིང། རྒྱུ་སྐར་དང་ཉིན་མཚན་དང་ཟླ་བ་དང་ཞག་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཚིགས་རྣམས་བྱུང་ངོ་།། འདི་ཡང་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། “བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་རྣམས་བདུད་རྩི་ཟ་བ་ནས། ཇི་སྲིད་དུ་འབྲས་ཆན་ཟ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ལུས་སྲ་ ིབ་དང་ལྕི་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནོན་ཏེ་འོད་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ།། དེའི་འོག་ཏུ་མུན་པ་བྱུང་བས་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་དག་འཇིག་རྟེན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་།།”1

ཞེས་གསུངས་ཀྱང། དོན་ནི་སྔར་ལྟར་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༣བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དང་པོའ་བསྐལ་པའི་མི་རྣམས་བདུད་རྩི་ཟ་བ་ནས་ཇི་སྲིད་དུ་འབྲས་ཆན་ཟ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ལུས་སྲ་བ་དང་ལྕི་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནོན་ཏེ། འོད་མི་སྣང་ ིབར་འགྱུར་རོ།། དེའི་འོག་ཏུ་མུན་པ་སྐྱེས་པས་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་དག་འཇིག་རྟེན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའོ།།” ཞེས་སོ།།

སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 163
བཤད་དགོས་ཏེ་སའི་དངོས་གཞི་དང། མཛོད་འགྲེལ་ལས་སྔ་མ་ལྟར་བཤད་པས། ཟས་དེ་ཉུང་དུ་ཟོས་པ་རྣམས་ཁ་དོག་བཟང་ལ། མང་དུ་ཟོས་པ་རྣམས་ཁ་དོག་ངན་པར་གྱུར་པ་ན༑ ང་ནི་ཁ་དོག་བཟང་ལ་ཁྱོད་ནི་ངན་ནོ་ཞེས་ཁྱད་གསོད་བྱེད། དེ་ལྟར་ཁྱད་གསོད་བྱས་པའི་དབང་གིས་སའི་བཅུད་དེ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ།། དེ་ནས་དེ་དག་འདུས་ནས་དེ་ལ་མྱ་ངན་བྱེད་པ་ན་སའི༌ཞག་ཁ་དོག་དོང་ཁའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ། རོ་སྔར་དང་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ནས་ཁྱད་དུ་བསད་པའི་བར་སྔར་བཞིན་དུ་བྱས་པས་ས་ཞག་དེ་ཡང་ནུབ་པར་གྱུར་ཏོ།། ཡང་སྔར་བཞིན་དུ་མྱ་ངན་བྱེད་པ་ན། མྱུ་གུའི་ཚལ་ཁ་དོག་ཀ་དམ་པའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་རོ་སྔར་དང་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་ནས། ཡང་ཁྱད་དུ་བསད་པའི་བར་སྔར་བཞིན་བྱས་པས། དེ་ཡང་ནུབ་པར་གྱུར་ཏོ།། དེ་ནས་ཡང་མ་སྨོས་མ་བཏབ་པའི་འབྲས་ས་ལུ་ཤན་པ་དང་ཕུབ་མ་མེད་པ་རྩ་བ་སོར་བཞི་པ། ནངས་བརྔས་པ་ནུབ་སྐྱེ། ནུབ་བརྔས་པ་ནངས་སྐྱེ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ཟ་བར་བྱེད་དོ།། འབྲས་དེ་ཟོས་པ་ན་དེ་ཟས་སྔ་མ་རྣམས་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཟས་ཆེས་རགས་པས་ཟས་བཞུ་བའི་རྩིགས་མ་བཤང་གཅིར་གྱུར་ཅིང། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་བྱུང་བའི་ཕོ་མོའ་དབང་པོ་སོ་སོར་དོད་དེ། དེ་ནས་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་དབྱིབས་སོ་སོར་ ིགྱུར་ཏོ།། དེ་ནས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཕོ་མོ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཕན་ཚུན་ཆགས་པའི་སེམས་སྐྱེས་ཏེ་ལོག་པར་འཇུག་གོ །ལོག་ཞུགས་བྱེད་པ་མཐོང་སྟེ། ས་འཐོར་བ་སོགས་བྱེད་ཅིང་སེམས་ཅན་ངན་པ་ཞེས་སྨྲས་པ་ན། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ཁྱིམ་བརྩིགས་ཏེ་འདོད་པ་བསྟེན་པ་དང་ཁྱིམ་གྱི་དང་པོའོ།། དེ་ནས་འབྲས་ས་ལུ་དེ་ནངས་ཟ་བ་ནངས་ལེན་ནུབ་ཟ་བ་ནུབ་ལེན་པ་ལ། སེམས་ཅན་ལེ་ལོ་ཅན་ཞིག་གིས་ནངས་དགོང་གཉིས་ཀའི་ས་ལུ་དུས་གཅིག་ལ་བླངས་སོ།། དེ་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་གིས་ཀྱང། ཉི་མ་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བདུན་གྱི་བར་གྱི་ས་ལུ་དུས་གཅིག་ཏུ་བླངས་སོ།། དེ་མཐོང་ནས་གཞན་མང་དག་གིས་ཀྱང་ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་ཟླ་བ་གཅིག་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 164

གི་ས་ལུ་དུས་གཅིག་ཏུ་བླངས་པས་བརྔས་པ་རྣམས་སླར་མི་སྐྱེ་ཞིང་སོ་བ་དང༌ཤུན་པ་དང་བཅས་པར་གྱུར་ཏོ།། དེ་ནས་འབྲས་ས་ལུ་ཕན་ཚུན་རྐུ་བ་སོགས་བྱུང་བས་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་མི་རང་བཞིན་བཟང་བ་ཞིག་ལ་རང་རང་གི་ཐོབ་སྐལ་གྱི་སྟེང་ནས་འབྲས་ས་ལུའི་དྲུག་ཆ་གླ་རྔན་དུ་བཏབ་ནས་ཞིང་གི་སྲུང་མར་བསྐོས་སོ།། དེའི་རྒྱུད་པ་ལ་མང་པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོ་བྱུང་ཞིང་དེའི་གདུང་རབས་ལ་ཤཱཀྱ་རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཐ་མལ་པར་གྱུར་པ་ཤི་སྟེ། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་མིར་སྐྱེ་བའི་ཕ་ ིམ༑ བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཕོ་མོར་འགྱུར་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ།། ིགཉིས་པ་དེ་ནས་བར་སྲིད་ཇི་ལྟར་ཞུགས་པ་ལ། མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ་དང། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ་)ནི། སྔར་བཤད་པའི་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཐ་མལ་པར་གྱུར་པ་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་ ིསྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འཛམ་བུ་གླིང་གི་མིར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་བར་སྲིད་གྲུབ་པ་དང། བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཕོ་མོ་ལོག་པར་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཚོགས་པར་གྱུར་པ་ན་ ིམའི་མངལ་དུ་བར་སྲིད་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་མ་ནད་མེད་པར་ཉམས་བདེ་ཞིང་ཟླ་མཚན་གྱི་ཁྲག་དང་ལྡན་པའི་སྐབས་དང། བསྐལ་པ་དང་པོའ་ཕ་མ་ཕན་ཚུན་ཆགས་པར་ ིགྱུར་ཅིང་ཕྲད་པ་དང། དྲི་ཟའི་སེམས་ཅན་བར་སྲིད་ཉེ་བར་གནས་ཤིང་འཇུག་འདོད་པའོ།། དེ་ལ་ཡང་དབུས་ནས་འདྲ་བ་སོགས་མངལ་གྱི་ཉེས་པ་དང། ཕ་མ་གཉིས་གང་རུང་ལས་ཁུ་བ་མ་བྱུང་བ་དང། གཉིས་ཀ་ལས་བྱུང་ཡང་གང་རུང་ཞིག་རུལ་བ་ས་བོན་གྱི་སྐྱོན་དང། ཕ་མས་བུ་རྙེད་པ་དང། བུས་ཀྱང་ཕ་མར་འགྱུར་བའི་ལས་མ་བསགས་པ་ལས་ཀྱི་ཉེས་པ་སྟེ༌ཉེས་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བ་དགོས་སོ།།
གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་ནི། བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཐ་མལ་ ིཔར་གྱུར་པའི་ཕ་མ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ཆགས་པར་གྱུར་ཏེ། སྙོམས་འཇུག་བྱས་པ་དེའི་

སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 165

ཚེ༑ དབང་པོ་གཉིས་བསྲུབས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་གྱེན་དུ་གཡོས་ཏེ་སུམ་མདོའ་གཏུམ་མོ་ཕལ་པ་རྣམས་སྦར་བས། དེའི་དྲོད་ཀྱིས་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་ཞུ་བ་ ིརྣམས་རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་སྦུབས་སྟོང་རྣམས་ནས་བབས་པས། དབང་པོ་རྣམས་བདེ་བས་ཚིམ་པར་བྱས་ཏེ། སླར་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་རྣམས་མའི་གསང་བའི་པདྨར་འདྲེས་པར་གྱུར་ཏོ།། ཕ་མ་སྙོམས་འཇུག་བྱེད་པའི་སྐབས་དེར་ཕན་ཚུན་ཆགས་པ་དྲག་པོའ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ན། མཇུག་ཏུ་ཁུ་བ་སྐ་བ་རེ་འབྱུང་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་ཕ་མ་གཉིས་ ིཀ་ལས་ཁུ་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་རེ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དེ་མའི་སྐྱེ་གནས་སུ་འདྲེས་ནས་འོ་མ་སྐོལ་བའི་སྤྲིགས་མ་ཆགས་པ་ལྟར་འདུག་པའི་དབུས་སུ་བར་དོའ་རྣམ་ཤེས་འཇུག་གོ ། ིཇི་ལྟར་འཇུག་ན་ཕ་མ་གཉིས་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་བར་དོའ་སེམས་ཅན་དེས་མཐོང་སྟེ་འཁྲིག་ ིཔ་སྤྱོད་པར་འདོད་པའི་དབང་གིས་དེར་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཞུགས་པའི་ཚེ། ཕོར་སྐྱེ་ན་མ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཕ་ལ་འབྲལ་འདོད་དང། མོར་སྐྱེ་ན་ཕ་ལ་ཆགས་ཤིང་མ་ལ་འབྲལ་འདོད་སྐྱེ་ལ། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་གང་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་པའམ་བུད་མེད་ཁོ་ན་མཐོང་གི་ཅིག་ཤོས་མི་མཐོང་ཞིང། གང་ལ་ཆགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་འཁྱུད་པའི་བསམ་པས་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ན་གང་ལ་ཆགས་པའི་སྐྱེས་པའམ་བུད་མེད་དེའི་ལུས་གཞན་མི་སྣང་བར་ཕོ་མོའ་དབང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་འབའི་ཞིག་སྣང་བར་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟར་སྣང༌བ་དེ་ལས་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་བར་དོ་ཤི་ནས་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་རྣམ་ཤེས་འཇུག་གོ །དེ་ཡང་འཇུག་ཚུལ་ནི། དང་པོར་ཕའི་ཁུ་བ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཕྱིས་ཁུ་ཁྲག་གཉིས་ཀའི་དབུས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། མན་ངག་སྙེ་མའི་སྙེ་མ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས། “ཁ་ཅིག་ནི་མཆུའི་སྦྲང་རྩི་འཇིབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁ་ནས་ཞུགས་ནས་འཛག་བཞིན་པའི་ཟླ་བ་ལ་འཁྱུད་དེ་ཕྱི་ནས་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་གཞན་དང་འདྲེའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦༢བ༦

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 166

འོ་ན་སྒོ་གང་ནས་འཇུག་སྙམ་ན། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། “དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་མཐོང་བས་འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་བར་མ་འོང་སྟེ་རྟ་ཞོན་པ་བཞིན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་རླུང་གི་བཞོན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞོན་ཏེ༑ ཤིན་ཏུ་མྱུར་བར་འོང་ཞིང། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལྟར་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྒོར་ཞུགས་ཏེ།”1

ཞེས་རྣམ་སྣང་གི་སྒོ་སྤྱི་བོ་ནས་འཇུག་པར་
བཤད་ལ། སྡོམ་འབྱུང་ལས། “ཁ་ཡི་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག །”2

ཅེས་ཁ་ནས་འཇུག་པར་
བཤད་ཅིང། དེ་ཡང་ཕ་མ་སུའི་ཁ་ཡིན་སྙམ་ན། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། “ཕ་ཡི་ཁ་ལ་མཚུངས་པར་བསྟན།།”3

ཞེས་ཕའི་ཁ་ཡིན་པར་བཤད་པས། ཐོག་མར་བར་དོ་ཕའི་
ཁ་ལའམ་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་ཏེ། ཕའི་གསང་གནས་ནས་འཐོན་ནས། མའི་པདྨར་ཞུགས་ཏེ༑ དེ་ནས་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་བར་དོ་ཤི་ནས་རྣམ་ཤེས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ།། དེར་མ་ཟད་མཛོད་འགྲེལ་ལས། “སྲིད་པ་བར་མ་ནི་ལྟོ་བ་བརྟོལ་ཏེ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་གནས༌ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཚེ་མ་ལས་གང་ཕྱིས་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཕུ་བོའོ་ཞེས་བྱའོ།། གང་སྔར་བྱུང་བ་ནུ་བོ།།”4

ཞེས་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པས། མའི་མངལ་
སྒོ་ནས་འཇུག་པ་དང། ཕའི་ཁའམ་སྤྱི་བོ་ནས་འཇུག་པ་སྟེ་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ་གསུམ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༣བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་མཐོང་བས་འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་བར་མ་སྤངས་ཏེ་རྟ་ཞོན་པ་བཞིན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
བདག་པོ་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་རླུང་གི་བཞོན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞོན་ནས་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བར་འོང་ཞིང་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་གམ་ཡུད་ཙམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལྟར་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞུགས་ཏེ།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦༦ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“ཁ་ཡི་ལམ་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཕ་ཡི་མཁའ་ལ་
མཚུངས་པར་གནས།།” ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། གནས་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༩ན༦ ལས་བྱུང་བ་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྲིད་པ་བར་མ་ནི་ལྟོ་བ་བརྟོལ་ཏེ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཚེ་མ་ལས་གང་ཕྱིས་བྱུང་བ་དེ་ནི་ནུ་བོ་ཞེས་བྱའོ།། གང་སྔར་བྱུང་བ་དེ་ནི་ཕུ་བོ་ཞེས་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 167
ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་བར་སྲིད་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་འཇུག་པའི་སྒོ་ལ་བུ་ཁ་ནམ་མཁའི་སྒོ་མི་དགོས་ཏེ་ལྕགས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་གཤགས་པའི་ནང་ནས་སྲིན་བུ་འབྱུང་བར་གྲག་གོ་ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་བར་དོའ་རྣམ་ཤེས་ཁུ་ ིཁྲག་གི་དབུས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་དེར་བར་དོའ་གནས་སྐབས་ ིཀྱི་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རླུང་རྣམས་ཐིམ་ནས་སྣང་བ་དང། དེ་རླུང་དང་བཅས་པ་ཐིམ་ནས་མཆེད་པ་དང། དེ་རླུང་དང་བཅས་པ་ཐིམ་ནས་ཉེར་ཐོབ་དང། དེ་རླུང་དང་བཅས་པ་ཐིམ་ནས་བར་དོ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་རྣམས་སྐེམ་ཙམ་རེ་མྱུར་བའི་ཚུལ་དུ་འཆར་ལ། འོད་གསལ་དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ཤར་བའི་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞི་དང། སྐྱེ་གནས་སུ་དང་པོར་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཉེར་ཐོབ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མན་དང། ཉེར་ཐོབ་དེ་ལས་མཆེད་པ་དང། མཆེད་པ་དེ་ལས་སྣང་བ་དང། སྣང་བ་དེ་ལས་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་རྣམས་སྐྱེ་ཞིང། སྣང་བའི་བཞོན་པའི་རླུང་ལས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རླུང་སྐྱེ་ལ། དེ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་མེའི་ཁམས་དང། དེ་ལས་དེ་འདྲ་བའི་ནུས་པ་ཅན་གྱི་ཆུའི་ཁམས་དང་༑ དེ་ལས་དེ་འདྲ་བའི་ནུས་པ་ཅན༌གྱི་སའི་ཁམས་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྐྱེའོ།།
གཉིས་པ་ཞུགས་ནས་མངལ་དུ་འཕེལ་བའི་རིམ་པ་ནི། བར་དོ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དང་བར་དོའ་དབང་སོགས་ཅིག་ཅར་དུ་འགགས་ཏེ། མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ ིནས་ལུས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་ནི། གནས་སྐབས་ལྔ་སྟེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། མེར་མེར་པོ་དང། ལྟར་ལྟར་པོ་དང། གོར་གོར་པོ་དང། མཁྲང་འགྱུར་དང། རྐང་ལག་འགྱུས་པ་དང་ལྔར་གསུངས་ལ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ནུར་ནུར་པོ་དང། མེར་མེར་པོ་དང། ཕྱི་མ་གསུམ་སྔ་མ་བཞིན་བཤད་ཅིང། སའི་དངོས་གཞི་ལས། དེ་གཉིས་ལྡོག་སྟེ་བཤད་པ་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 168

ཡོད་ཀྱང། མིང་འདོགས་ཀྱི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ།། དེ་ལ་མེར་མེར་པོ་ནི། ཕྱི་སྤྲིས་མ་ལྟ་བུས་གཡོགས་པ་ལ་ནང་བླ་མོར་འདུག་པའོ།། ལྟར་ལྟར་པོ་ནི། མེར་མེར་པོ་རླུང་གིས་སྨིན་པར་བྱས་པ་ལས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་སྤྲིས་མ་ལྟར་གྱུར་ཅིང་ཞོ་ལྟར་འདུག་ལ་ཤར་ནི་མ་གྱུར་པའོ།། ལྟར་ལྟར་པོ་རླུང་གིས་སྨིན་པ་ལས་གོར་གོར་པོར་གྱུར་པ་ནི་ཤར་ནི་གྱུར་ལ་མནན་མི་བཟོད་པའི་བླ་བའོ།། གོར་གོར་པོ་རླུང་གིས་སྨིན་པར་བྱས་པ་ལས། མཁྲང་འགྱུར་དུ་གྱུར་པ་ནི། ཤ་སྐ་ཞིང་མནན་བཟོད་པའོ།། མཁྲང་ འགྱུར་རླུང་གིས་སྨིན་པར་བྱས་པ་ལས་རྐང་ལག་འགྱུས་པར་གྱུར་པ་ནི་བརླ་གཉིས་དང་དཔུང་པ་གཉིས་དང་མགོ་བོ་མཚན་མ་སྟེ་འབུར་པོ་ལྔ་གསལ་བར་དོད་པའོ།། དེའི་འོག་ཏུ་སྐྲ་དང་སེན་མོ་དང་བ་སྤུ་ལ་སོགས་པ་དང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་དང་ཕོ་མོའ་ིམཚན་མ་རྣམས་འབྱུང་བ་འགྱུར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་དུ་མདོ་དྲངས་པ་ལས། “སྐྲ་སྤུ་སེན་མོ་ལ༌སོགས་དང།། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་དང་ནི།། མཚན་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་འགྱུར་རོ།།”1

ཞེས་གསུངས་སོ།། སྡོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང། “དང་པོར་ནུར་ནུར་པོ་
ཡིན་ཏེ།། མེར་མེར་པོ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན།། ལྟར་ལྟར་པོ་སྐྱེས་གསུམ་པ་སྟེ།། བཞི་པ་གོར་གོར་པོ་ཉིད་དོ།། རླུང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྐུལ་བས་ན།། ཉ་ཡི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར།། ཟླ་བ་ལྔར་གྱུར་ས་བོན་ལས།། ཡན་ལག་ལྔ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ།། སྐྲ་སྤུ་སེན་མོ་རྣམས་དང་རྟགས།། ཟླ་བ་བདུན་གྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། དབང་པོ་རྣམས་དང་གཟུགས་རྣམས་ནི།། ཟླ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། ཟླ་བ་དགུ་ཡི་ཡང་དག་རྫོགས།། ཟླ་བ་བཅུ་ཡི་སེམས་དང་ལྡན།།”2
༡ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། གནས་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༣ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྐྲ་སྤུ་སེན་མོ་ལ་སོགས་པ།། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་དང་ནི།། མཚམས་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦༦ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དང་པོའ་རྣམ་པ་ནུར་ནུར་པོ།། མེར་མེར་པོ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན།། ལྟར་ལྟར་པོར་སྐྱེས་གསུམ་པ་སྟེ།། དེ་བཞིན་བཞི་པ་གོར་གོར་པོ།། རླུང་རྣམས་ ིཀྱིས་ནི་བསྐུལ་ཙམ་གྱིས།། ཤ་ཡི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར།། ཟླ་བ་ལྔར་གྱུར་ས་བོན་ལས།། ཡན་ལག་ལྔ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ།། ཟླ་བ་བདུན་ན་སྐྲ་དང་སྤུ།། སེན་མོ་རྟགས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། ཟླ་བ་བརྒྱད་ན་དབང་པོ་དང་།། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་འབྱུང་བར་འགྱུར།། ཟླ་བ་དགུ་ན་ཡང་དག་རྫོགས།། ཟླ་བ་བཅུ་ན་སེམས་དང་ལྡན།།” ཞེས་སོ།།

སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 169
ཞེས་ཟླ་བ་དགུས་ལུས་རྫོགས་ནས་ཟླ་བ་བཅུ་པ་ལ་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་གསུངས་སོ།། མངལ་འཇུག་ལས་ཞག་བདུན་ཕྲག་སོ་བརྒྱད་རྫོགས་ནས་བཙའ་བར་གསུངས་པས། ཞག་ཉིས་བརྒྱ་རེ་དྲུག་དང་སའི་དངོས་གཞི་ལས་དེའི་སྟེང་དུ་ཞག་བཞི་བསྣན་ནས་ཞག་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྫོགས་ནས་བཙའ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་གསུམ་ཀ་ཟླ་བ་རིལ་པོ་དགུ་དང་ངོ་བཅུར་མཛད་པ་ལ་མཐུན་ཏེ། དེ་ཡང་མངལ་འཇུག་དང་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་པའི། ཞག་ནི་ཉིན་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་ལ་ཟླ་བ་ནི་ཚེས་ཟླར་བྱེད་པས༑ མངལ་འཇུག་ལས་གསུངས་པའི་ཉིན་ཞག་ཉིས་བརྒྱ་རེ་དྲུག་ལ་ཚེས་ཟླ་དགུ་དང་ཚེས་ཞག་གཅིག་གི་རེ་གསུམ་ཆ་བཅུ་བཞི། དེའི་རོ་བུག་རོ་ཆ་ཉིས་བརྒྱ་རེ་དྲུག །དེའི་ཡང་འབྱུང་འདོད་དྲག་ཆ་ཉིས་བརྒྱ་རེ་དྲུག་རྣམས་འོང་ཞིང། སའི་དངོས་གཞི་ལྟར་བྱས་ན་ཚེས་ཟླ་དགུ། ཚེས་ཞག་བཞི། ཚེས་ཞག་གི་རེ་གསུམ་ཆ་བཅོ་བརྒྱད། དེའི་རོ་བུག་རོ་ཆ་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དེའི་འབྱུང་འདོད་དྲག་ཆ་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྣམས་འོང་བས་སོ།།གསུམ་པ་མངལ་ནས་ཕྱིར་འཐོན་པའི་རིམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་མངལ་དུ་ལུས་འཕེལ་
ཞིང་སྨིན་པའི་མཐར་ཉིན་ཞག་བདུན་ཕྲག་སོ་བརྒྱད་པ་ལ་སྔོན་གྱི་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་བའི་རླུང་ལངས་ནས། མངལ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་མགོ་མཇུག་བསྒྱུར་ཏེ། ལག་པ་གཉིས་བཅུམ་སྟེ་མའི་རུམ་ནས་མངལ་གྱི་སྒོར་ཕྱོགས་པར་བྱེད་དོ༑༑ དེ་ནས་ཡང་སྔོན་གྱི་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁ་ཐུར་དུ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རླུང་ལངས་ནས༑ མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་མགོ་ཐུར་དུ་དང་རྐང་པ་གྱེན་དུ་བསྟན་པ་ཡོད་པ་དེ། དྲི་ཆུའི་ལམ་དུ་འཕུལ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་ཞག་བདུན་ཕྲག་སོ་དྲུག་པ་ལ་མངལ་ན་གནས་པར་མི་དགའ་ཞིང་ཕྱིར་འབྱུང་བར་འདོད་ལ། ཞག་བདུན་ཕྲག་སོ་བདུན་པ་ལ་མངལ་གྱི་གནས་དེ་ལ་མི་གཙང་བ་དང་དྲི་ང་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེའོ།། དེ་ནས་ཞག་བདུན་ཕྲག་སོ་བརྒྱད་པའི་མཐར་རླུང་གིས་མངལ་གྱི་སྒོར་འཕུལ་བ་དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་འཐོན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 170

མལ་པའི་མིག་གི་མཐོང་ལམ་དུ་འགྱུར་རོ།། འདི་དག་ནི་དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་ ིབསྒྱུར་བའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་དཔེ་འཆད་བྱེད་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་“དང་པོའ་བསྐལ་པའི་ ིམི་རྣམས།’ ཞེས་པ་ནས། ‘དྲི་ཟ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱི་སེམས་ཅན་ཤའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏོ༑༑”1ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པ་བཀོད་པའོ།།
གཉིས་པ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་སྒྱུར་ ིབ་སོགས་ཀྱི་བསྒོམ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་སྒྱུར་བ་དངོས་དང། དེ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པའི་ཚུལ་དང། སྐུ་གསུང༌ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ་བཤད་པའོ།།
དང་པོ་(སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་སྒྱུར་བ་དངོས་)ནི། མདོར་བྱས་ལས། “དང་པོའ་མགོན་པོ་ ིབསམས་ནས་ཀྱང།། ཤིན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་བརྩམ།།”2

ཞེས་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསམ་ ིཔ་སོགས་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་བྱས་ནས་ཀྱང། དེར་མ་ཟད་དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་ ིསྒྱུར་བ་སོགས་ཤིན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དེ་རྣལ་འབྱོར་ཡང་ཡང་དག་པར་བརྩམ་པ་སྟེ་བསམ་པར་བྱའོ༑༑ འོ་ན་ཇི་ལྟར་དུ་བྱ་སྙམ་ན། དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། “མི་བསྐྱོད་པ་ནི་རྗེས་ཞུགས་པས།། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་འབར་བ་དང།། ‘ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་འོད་འབར་བའི།།’ རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་བསྒོམ།།”3

ཞེས་དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་སྒྱུར་བ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང། ིསྒྱུར་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་མ་གསུངས་ཤིང། མདོ་བསྲེ་ལས་ཀྱང། “ལེའུ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པའི༑ རིག་པ་ཆེན་པོའ་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ ི

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༣བ༤
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དང་པོ་མགོན་པོ་བསམས་ནས་
ཀྱང་༑༑ ཤིན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་བརྩམ།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཨིནྡྲ་
ནཱི་ལའི་འོད་མཉམ་པའི།།’ ཞེས་སོ།།

སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 171 ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བར་མི་ནུས་པས་ན།”1

ཞེས་ལོངས་སྐུ་དང་པོའ་མགོན་ ིཔོས་སེམས་ཅན་དག་མ་དག་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དངོས་སུ་བྱེད་མི་ནུས་པས་ན། དེའི་དོན་དུ་སྤྲུལ་སྐུར་སྒྱུར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ནས་སྒྱུར་ཚུལ་མ་གསུངས་སོ༑༑ དེ་ཡང་དང་པོའ་མགོན་པོ་དང། སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡིད་ ིངོའ་ལྷ་སྐུ་ཙམ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་དག་མ་དག་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་ ིམཚུངས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པའི་མོས་པའི་ངོས་ནས་ཡིན་ཏེ། དང་པོའ་མགོན་པོ་ལོངས་སྐུར་ ིམོས་དགོས་པ་དང། སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་ལ་སྣང་བའི་སྤྲུལ༌སྐུར་མོས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་ཀྱང། ཆོས་མཐུན་གྱི་དཔེ་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་བར་དོ་ཞུགས་ནས་སྐྱེ་སྲིད་ལེན་པའི་ཚུལ༑ རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཟིལ་གནོན་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱས་ཏེ། ཆོས་མཐུན་གྱི་དཔེ་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་སྒྱུར་ཚུལ་གོ་བ་ལ་དགོངས་ ིནས་དངོས་སུ་གསལ་པོར་མ་མཛད་དོ།། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང། ཟིལ་གནོན་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིག་དོན་གྱིས་སྤྲུལ་སྐུར་སྒྱུར་ཚུལ་སྟོན་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ། སྦས་དོན་གྱི་ཆོས་མཐུན་གྱི་དཔེ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཡིག་དོན་དངོས་སུ་མ་བཀོད་དོ།། དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་སྒྱུར་ཚུལ་ ིགསལ་པོར་མ་གསུངས་པ་ནི། ཟིལ་གནོན་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་ཉིད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ཚིག་ཙམ་གྱིས་གོ་བ་ལ་དགོངས་སམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད་དོ།། དེས་ན་སྤྲུལ་སྐུར་སྒྱུར་ཚུལ་རྒྱུད་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། “དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༢བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལེའུ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་གཟུགས་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བར་མི་ནུས་པས་ན་”ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 172

བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་སྙོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ།’ དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ།། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང༌ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ།།”1

ཞེས་གསུངས་སོ།། རྒྱུད་ཚིག་འདི་ལ་ཚུལ་
བཞིའི་བཤད་པ་ཡོད་པ་ལས། སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པས་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱེད་པ་དང་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་སྟོན། མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པས། སྒྱུ་ལུས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་སྟོན། སྦས་དོན་དུ་བཤད་པས་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྦས་སྟོན་ལ། དེ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ལམ་ལ་སྦྱར་ན་སྒྲུབ་པ་པོ་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པ་སྟོན། གཞི་ལ་སྦྱར་ན། དང་པོའ་ིམགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བའི་སྦྱང་གཞིའམ་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་བར་དོ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གནས་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་འདྲེས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་སྟོན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་དོན། སྦས་དོན༑ མཐར་ཐུག་གསུམ་སྒྲོན་གསལ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་ཀྱང་ཡིག་དོན་ཤགས་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་ཁ་འགེངས་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་ཚིག་གཅིག་ཉིད་ལ་ཚུལ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཞིག་གི་བཤད་པ་འཇུག་པ་དེར་ངེས་པར་ཚུལ་བཞི་ཀའི་བཤད་པ་འཇུག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་སྦས་བཤད་ཀྱི་ཤགས་ལ་ཡིག་དོན་འཕངས་པ་ཡིན་པས། སྦས་བཤད་ཀྱི་དོན་དང་༑ དེས་འཕངས་པའི་ཡིག་དོན་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཚིག་དེ་སྦས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༩༡ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བརྗོད་པ་སྔ་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ༑’ ཞེས་སོ།།

སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 173
དོན་དུ་འཆད་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། “དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་སོགས་ལ༑ ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་གིས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཟིལ་གྱིས་མནོན་ཅིང་གཅིག་ཏུ་མཛད་ལ། དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་ཕྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའོ༑༑ སྙོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། འདིར་རྩ་ཕྲན་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ཁོང་སྟོང་ངོ་།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ནི་འདིར་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ།། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ནོ།། གནས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་ནི། འབྱུང་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ༑༑ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའོ།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤར་བས་སོ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི། དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའ་མེས་ཞུ་བར་གྱུར་ནས་ ིམཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་མྱོང་བར་གྱུར་ཏོ།། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་སྦས་པའོ།།”1

ཞེས་
གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཤད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ནི། ཕ་མ་སྙོམས་འཇུག་བྱེད་པ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༥ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་གི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཅིང་གཅིག་ཏུ་མཛད་ལ། དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་ཕྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡིན་
པ་དེ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའོ།། སྙོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི།
འདིར་རྩ་ཕྲན་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ཁོང་སྟོང་ངོ་།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ནི་འདིར་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ།། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ནོ།། གནས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་ནི་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའོ།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤར་པས་སོ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ལས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའ་མེས་ཞུ་བར་གྱུར་ནས་མཆོག་ཏུ་ ིདགའ་བའི་བདེ་བ་མྱང་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། སྦས་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 174

ཞེས་བཏགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་གིས་སྙོམས་པར་འཇུག་མཁན་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐིག་ལེ་རྩ་གནས་སོ་སོ་ན་གནས་པ་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མནན་རྒྱུའི་འོ།། ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཚུལ་ནི། ཟིལ་གྱིས་མནན་རྒྱུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་ཅན་ཕ་མའི་ཐིག་ལེ་རྩ་གནས་སོ་སོ་ན་གནས་པ་དེ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི༌སེམས་ཀུན་ད་ལྟ་བུའི་རྣམ་པས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཅིང་སྟེ་གསང་གནས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་ཏུ་འབབ་པར་མཛད་པའོ།། དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་ཕྱེད་པ་ནི་འོག་ཏུ་འབབ་པ་ལས་མི་ཟློག་པ་ཡིན་པས་རྡོ་རྗེ་སྟེ་ཟིལ་གནོན་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་བྱའོ།། སྙོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། སྐབས་འདིར་སྙོམས་འཇུག་བྱེད་པ་པོ་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་ཕྲན་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ཁོང་སྟོང་བུ་ག་ནམ་མཁའ་འོ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ནི་སྐབས་འདིར་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཀུན་ད་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་སོ།། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ནོ།། གནས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་ནི། ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་གནས་རྣམས་ནས་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ།། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ༑༑ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞི་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའོ།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀུན་ད་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་དེས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ནི༑ ཐིག་ལེ་ལུས་ཀྱི་གནས་ཀུན་ཏུ་ཤར་བས་ཏེ་སོན་པས་སོ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཚུལ་ཏེ། ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའ་ིམེས་བྱང་སེམས་རྣམས་གནས་སོ་སོ་ནས་ཞུ་བར་གྱུར་ནས་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་མྱོང་བར་གྱུར་ཏོ།། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཆོས་ཀྱི་སྦས་

སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 175
པའོ༑༑ འདི་ནི་འགྲེལ༌པའི་ཚིག་རིས་1

ལྟར་བཤད་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ན། ཕ་མ་
གཉིས་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་སྙོམས་འཇུག་བྱས་པ་ལས་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་གྱེན་ལ་ལོག་པའི་མཐུས་གཏུམ་མོ་ཕལ་པ་འབར་ཏེ་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐིག་ལེ་རྩ་གནས་སོ་སོ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཞུ་ནས་རྩ་སྦུབས་སྟོང་པ་རྣམས་ལ་བབས་ཏེ་མའི་སྐྱེ་གནས་སུ་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་དབུས་སུ་བར་དོའ་རྣམ་ ིཤེས་འཇུག་པའི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་ཀྱང། འདི་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་དེ་མ་ཐག་དེར། “རྒྱུད་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་པའི་རིམ་པ་དང། ཤེས་རབ་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡང་དག་པར་བསྐུལ་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བས་ཚིམ་པར་བྱའོ།། ཨཱ་ལི་དང་ཀཱ་ལི་རྣམས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ཁམས་ཕྲ་བ་ལ་ཞུགས་པས། ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཤར་བས་གཉིས་ཀ་ཡང་ཞུ་བར་གྱུར་ཏེ། ཁུ་བ་དང་ཁྲག་ཡང་དག་པར་འདྲེས་ནས་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་སུ་བབས་སོ།།”2

ཞེས་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཐ་མལ་ ིཔར་གྱུར་པའི་ཕ་མ་སྙོམས་འཇུག་བྱས་པའི་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་བར་དོ་འཇུག་ཚུལ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཟིལ་གནོན་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོན་པའི་རྒྱུད་དང། ཤེས་རབ་ཀྱི་མདོའམ་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་ལས་གསུངས་པར་བཤད་དོ།། འགྲེལ་པའི་སྦས་དོན་གྱི་བཤད་པ་དེས་འཕངས་པའི་ཡིག་དོན་ནི། རང་བཞིན་གྱི༌གནས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་

༡ མ་དཔེར་‘རིགས་’ཞེས་གསལ་བ་མ་དག་པས་དག་བཅོས་ཞུས།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༤ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྒྱུད་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་པའི་རིགས་པ་དང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་མདོ་ལས་གཉིས་ཀ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བས་ཚིམ་པར་བྱས་པས་རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡང་དག་པར་བསྐུལ་ཏེ། གཉི་གའང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བས་ཚིམ་པར་བྱའོ།། ཨཱ་ལི་དང་ཀཱ་ལི་རྣམས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་ཁམས་ཕྲ་བ་ལ་ཞུགས་པས་ཤེས་རབ་དང༌། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཤར་བས་གཉི་ག་ཡང་ཞུ་བར་གྱུར་ཏེ་ཁུ་བ་དང་ཁྲག་ཡང་དག་པར་འདྲེས་ནས་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་སུ་བབས་སོ་”ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 176

གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཡབ་ཡུམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་སྟེ་གདུལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ་སྟེ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མིང་ཅན་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་སྙོམས་འཇུག་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་སངས་རྒྱས་ཡབ་ཡུམ་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་སྙོམས་འཇུག་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སམ་ཁམས་འདི་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལས་བསྒྲུབས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གྱུར་པའི་མི་བསྐྱོད་པས་ཁྱབ་ནས་གང་བར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ།། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སམ་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ།། དེ་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་རང་ཉིད་དང་པོའ་མགོན་པོར་གསལ་བ་དེ་ཞུགས་པས་ ིསྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཡིག་དོན་དེ་འགྲེལ་པའི་སྦས་བཤད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་དུ་འཕངས་སྙམ་ན། དེས་འཕངས་ཚུལ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་བར༌དོའ་མཚན་ཉིད་འཆད་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོའི་མགོན་པོའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་དཔེ་ ིབསྟན་པ་བཞིན་དུ། སྒྲོན་གསལ་གྱི་སྐབས་འདིའི་སྦས་བཤད་ཀྱིས་དང་པོའ་མགོན་པོ་ ིསྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་དཔེ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དཔེ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དཔེ་དང་ཆ་ཤས་འདྲ་བའི་དོན་གཅིག་ངེས་པར་ཤགས་ལ་འཕེན་པ་ཡིན་པས། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་སྦས་བཤད་ཀྱིས་དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བ་ ི

སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 177
གོ་ནུས་པ་ལ་དགོངས་ནས་འདིའི་ཡིག་དོན་དངོས་སུ་མ་བཀོད་པ་ཡིན་པས་ཡིག་དོན་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཁ་འགེངས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་འགྲེལ་པའི་སྦས་བཤད་ཀྱི་དོན་དང། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡིག་དོན་དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་ཚུལ་དཔེ་དོན་ ིསོ་སོར་སྦྱར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིག་དོན་འཕངས་ཚུལ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས། དེ་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་དོན་ནམ་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་འཇུག་བྱེད་པ་ནི། བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཐ་མལ་པར་གྱུར་ ིཔའི་ཕ་མ་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་སྙོམས་འཇུག་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ།། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཐིག་ལེ་ལས་བསྒྲུབས་པའི་མི་བསྐྱོད་པས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་གང་བར་བྱས་པའི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ནི་ཕ་མའི་རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ཁོང་སྟོང་དང་ཆོས་མཐུན། ནམ་མཁའི་ཁམས་མི་བསྐྱོད་པས་གང་བ་ནི་རྩ་སྦུབས་རྣམས་ཁམས་ཞུ་བས་གང་བ་དང་ཆོས་མཐུན། མི་བསྐྱོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བདེ་བ་དང༌ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ནི། ཕ་མའི་ཕུང་སོགས་རྣམས་ཁམས་ཞུ་བས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་བདེ་བས་ཁྱབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན། མི་བསྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ནི་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་རྣམས་མའི་གསང་གནས་ཀྱི་པདྨར་འདྲེས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། མི་བསྐྱོད་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལ་དང་པོའ་མགོན་པོར་ཕར་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ནི་ ིབར་དོའ་རྣམ་ཤེས་མའི་མངལ་དུ་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་ཞུགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ།། དེ་ ིཡང་འགྲེལ་པའི་སྦས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བར་དོ་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་འགྲེལ་པའི་སྦས་བཤད་ཀྱི་བསྟན་དོན་དུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་དཔེ་བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོར་བྱེད་ ིདགོས་ཤིང། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་ཡང་བར་དོ་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་འཇུག་ཚུལ།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 178

དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་དཔེར་རྒྱས་པར་བཀོད་པའི་ཕྱིར་ ིརོ༑༑ དེ་ལྟ་ན་སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་པའི་སྦས་བཤད་ཀྱི་དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་ ིབའི་སྦྱང་གཞིའམ། ཆོས་མཐུན་གྱི་དཔེ་བསྟན་པ་དང། ཡིག་དོན་དེ་ལྟར་དུ་འཆད་པ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་སྒྲོན་གསལ་གྱི་མཆན་བུ་ལས༑ འདི་ལམ་དུས་དང་གཞི་དུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ནོ།། དེ་ལ་གཞི་དུས་ལྟར་ན་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིམ་གྱིས་བབ་པའི་ཁུ་ཁྲག་གཉིས་མའི་སྐྱེ་གནས་སུ་འདྲེས་པའི་དབུས་སུ་བར་སྲིད་ཞུགས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་འདིར་བཟུང་ངོ་།། རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ་དང༌པོའ་མགོན་པོ་ནི་བར་དོ་དང་འདྲ་ ིསྟེ༑ དེའི་སྐྱེད་ཆོག་འདིར་མི་སྟོན་ནོ།། མི་བསྐྱོད་པ་ནི་བར་སྲིད་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གནས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་འདྲའོ།། དང་པོའ་མགོན་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་བར་སྲིད་ ིསྐྱེ་གནས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་འཇུག་པ་དང་འདྲ་ལ། ཞུགས་ནས་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བ་ནི་བར་སྲིད་ཞུགས་ནས་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་དང་འདྲའོ།། དེས་ན་འདིར་མི་བསྐྱོད་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཞིག་དགོས་པས། དེ་ཡིག་དོན་གྱིས་བཤད་ན། ཟིལ་གནོན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ཡབ་ཡུམ་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་སྟེ་ཕ་མ་དང་འདྲའོ།། སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལས་བསྒྲུབས་པའི་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པས་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་བྱས་པ་ནི། ནམ་མཁའ་ནས་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོར་གནས་པར་གྱུར་པའི་དོན་དེ་ཕ་མའི་ཐིག་ལེ་དང་འདྲའོ།། དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་བདེ་བ་གཉིས་ཐོབ་པ་ནི། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཞེས་པ་ནས་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོའ་བར་གྱི་དོན་ནོ།། དབང་ ིཔོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་བྱང་སེམས་ཞུ་བའི་བདེ་བ་མྱོང་བ་དང་འདྲའོ།། དེ་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ནི་སྐྱེ་གནས་སུ་ཁུ་ཁྲག་རྣམས་

སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 179
འདྲེས་པ་དང་འདྲ་སྟེ་ལྷག་མ་ནི་སྔར་བཞིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། དེ་ལྟར་ན། མདོར་བྱས་ལས། “མི་བསྐྱོད་པ་ནི་རྗེས་ཞུགས་པས།།”1

ཞེས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་བྱས་ན་
མི་བསྐྱོད་པ་དང་པོའ་མགོན་པོ་ལ་ཚུར་འཇུག་དགོས་ལ་དེ་ལ་ནི་ཁུ་ཁྲག་བར་སྲིད་ལ་ཕར་ ིའཇུག་དགོས་པར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་ལ། དེས་ན། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་རྗེས་སུ༌ཞུགས་པས༑༑ ཞེས་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ་འཆད་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་དུ་བྱས་ནས་བཤད་ན་རང་བཞིན་གྱི་གནས། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྐུའི་ངང་ལས་སངས་རྒྱས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་བཞེངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཐིག་ལེ་ལས་གྲུབ་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་ལ་རང་ཉིད་དང་པོའ་མགོན་པོའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པ་དེ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས། ཞལ་ ིགསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ། སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་འོད་ཟེར་འབར་བ་དང་བཅས་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རིགས་དྲུག་པར་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་འདི་ནི་རིགས་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་ ིའཆང་ངམ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ལ་བྱ་སྟེ། རིགས་གཞན་ལྔའི་མངོན་བྱང་ལས་སྤྲུལ་སྐུ་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་རང་གི་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱག་མཚན་དེ་ལས་རང་རང་གི་སྤྲུལ་སྐུ་མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱི། བར་དོའ་ལུས་ཀྱིས་དངོས་སུ་ ིམཚོན་པའི་ལོངས་སྐུ་དང་པོའ་མགོན་པོ་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང། ིའཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱོང་བ་ལ་རིགས་གཞན་ལྔའི་སྐྱེད་ཆོག་ལས་རིགས་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་མཆོག་ཏུ་གཟིགས་ནས་དེའི་སྐུ་གསུམ་གྱི་སྐྱེད་ཆོག་གཙོ་བོར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་ཊཱིཀྐ་འགྲེལ་བའི་མཆན་བུ་རྒྱུད་ཀྱི་མཐའ་གཅོད།
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤ན༢ ཤོག་གྲངས་༤ན༢

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 180

རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་རིགས་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་དུ་ཡང་ཡང་གསུངས༌པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ནས་ལོངས་སྐུ་དང་འདྲ་བའི་དང་པོའ་མགོན་པོ་ཁམས་རགས་ ིཔ་བཟུང་བ་དང་འདྲ་བའི་མི་བསྐྱོད་པར་བསྒྱུར་བ་ཡིན་པས། མི་བསྐྱོད་པ་དེ་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པ་དང། དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པས་ལོངས་སྐུ་ ིདང་༑ དེ་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པར་བསྒྱུར་བས་སྤྲུལ་སྐུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམས་པའི་སྒོ་ནས༑ ཞེས་གསུངས་པ་དག་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་མི་འཐད་ཅིང། གཞན་ཡང་རྣམ་གཞག་ལས། འདིར་དང་པོའ་མགོན་པོ་གང་དུ་བསྒྱུར་བར་བྱ་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་མངལ་ ིདུ་འདྲེས་པ་ལ་གནས་སྐབས་ལྔ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། གནས་སྐབས་དང་པོ་མེར་མེར་པོ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་དང། ཞེས་གསུངས་པའང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་མི་འཐད་དེ། རྣམ་གཞག་ལས། དང་པོའ་མགོན་པོ་གང་དུ་བསྒྱུར་བར་བྱ་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་ ིཀྱང་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་བླངས་ནས་གཞན་དུ་འཆད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཊཱིཀྐ་ཉིད་ལས། སྒོ་གསུམ་ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྐབས་སུ། “རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་དུ་བྱ་”1

ཞེས་
གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ།། གལ་ཏེ་རྣམ་གཞག་ལས། “དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལས། ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་ནས་བརྩམས་ཏེ་གནས་སྐབས་ལྔ་ངེས་པར་སྐྱེའོ།། དེ་ལ་མེར་མེར་པོ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའོ།། ལྟར་ལྟར་པོ་ནི་རིན་ཅེན་འབྱུང་ལྡན་གྱིའོ།། གོར་གོར་པོ་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའིའོ།། མཁྲང་འགྱུར་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའིའོ།། རྐང་ལག་འགྱུས༌པ་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའོ།། ཁྲག་གི་ཡང་གནས་སྐབས་ལྔར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཞུ་བ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་འོ།། དམར་པོ་ནི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིའོ།། གོང་བུ་ནི་རིན་ཅེན་འབྱུང་ལྡན་གྱིའོ།།

༡ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཆ བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༡༣ན༢

སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར། 181
མཁྲང་འགྱུར་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་འོ།། ཡང་དག་པར་འདྲེས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ནང་གི་མེར་མེར་པོ་ནི་མི་བསྐྱོད་
པའོ༑༑ ཞེས་པ་དེས། དང་པོའ་མགོན་པོ་གང་དུ་བསྒྱུར་བར་བྱ་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་བསྟན་ན། ིདང་པོའ་མགོན་པོ་གང་དུ་བསྒྱུར་བར་བྱ་བའི་རིན་འབྱུང་དང་འོག་དཔག་མེད་སོགས་ཀྱང་ ིབསྟན་པར་འགྱུར་བས་ཧ་ཅང་ཐལ་ལོ།། དེས་ན་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། མངལ་འཕེལ་བའི་གནས་སྐབས་ལྔར་བསྡུས་པ་དེ་ལ། ཁུ་བའི་གནས་སྐབས་ལྔ་དང། ཁྲག་གི་གནས་སྐབས་ལྔར་ཕྱེ་ནས། རིགས་ལྔ་དང་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་ནི། མངལ་ན་གནས་པའི་ལུས་འཕེལ་བ་ནི་གནས་སྐབས་ལྔ་ལས་མི་འདའ་བ་ལྟར་དུ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལུས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བར་བྱ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་ཀྱི་ལུས་ལ་དགོད་པར་བྱ་བའི་ལྷ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་རིགས་ལས་མི་འདའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དང། གནས་སྐབས་ལྔའི་ཐོག་མར་མེར་མེར་པོའ་གནས་སྐབས་དེ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་སྦྱར་བས། བར་དོ་ ིདང་པོར་གང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་ཁུ་ཁྲག་འདྲེས་མ་ཐག་པ་མེར་མེར་པོའ་ཆ་ཤས་ཡིན་ ིཔ་བཞིན་དུ། བར་དོ་དང་འདྲ་བའི་དང་པོའ་མགོན་པོ་ཐོག་མར་གང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་ ིཡང་མི་བསྐྱོད་པ་ཡིན་པས་དེ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་དང་པོའ་མགོན་པོ་ ིརྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བ༌དེ་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ལོངས་སྐུ་ཐ་མལ་པའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ། གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་སྤྲུལ་སྐུར་སྟོན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པའི་ཆེད་དུ། ལོངས་སྐུ་དང་འདྲ་བའི་དང་པོའ་མགོན་པོ་ ི

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༤ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལས་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་ནས་བརྩམས་ཏེ་གནས་སྐབས་ལྔ་ངེས་པར་སྐྱེའོ།། དེ་ལ་མེར་མེར་པོ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའོ།། ལྟར་ལྟར་པོ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱིའོ།། གོར་གོར་ནི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིའོ།། མཁྲང་གྱུར་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའིའོ།། རྐང་ལག་འགྱུས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའོ།། ཁྲག་གི་ཡང་གནས་སྐབས་ལྔར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཞུ་བ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའོ།། དམར་པོ་ནི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིའོ།། གོར་གོར་པོ་ནི་རིམ་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱིའོ།། མཁྲང་གྱུར་ནི་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པའོ།། ཡང་དག་པར་འདྲེས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 182

སྤྲུལ་སྐུ་དང་འདྲ་བའི་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་ནས་དེ་ཉིད་ངའོ་སྙམ་དུ་ང་རྒྱལ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་དེ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པའི་ཚུལ་ལ། ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒོམ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་དང། ཕུང་པོ་སོགས་བརྟེན་པ་ལྷར་བསྒོམ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ལོ།། དང་པོ་(ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒོམ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་)ནི། མདོར་བྱས་དང་མདོ་བསྲེ་ལས་མ་གསུངས་ཤིང། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང། སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་མི་གསལ་ལ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་མདོར་བྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཁ་སྐོང་བའི་ཕྱིར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། “དང་པོ་ཁོ་ནར་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་སྟེ། ཚངས་པའི་ཐིག་ནས་ཡང་དག་བརྩམ།། གྲུ་བཞི་པ་རུ་རྣམ་པར་དབྱེ།། གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟར་སྣང་བ་ཡི།། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར།། དེ་སྐད་དུ། བྷ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་དང།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང།། དཀྱིལ་འཁོར་ལུས་སུ་གསུངས་པ་སྟེ།། དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བརྟག །ཅེས་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་སོ༑༑”1

ཞེས་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པ་གསུངས་པས། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལ། ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒོམ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ངེས་པར་དགོས་སོ།། འོ་ན་རྣམ་གཞག་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་ན། རང༌གི་ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་པའི་ངོ་བོར་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་སྒྲུབ་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་ཆ་རེ་རེ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཞིབ་ཏུ་བསྒོམ་དགོས་ཏེ། འོག་ནས་འཆད་པ་བཞིན་དུ་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༥ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དང་པོ་ཁོ་ནར་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཚངས་པའི་ཐིག་ནས་ཡང་དག་བརྩམ།། གྲུ་བཞི་རུ་རུ་རྣམ་པར་དབྱེ།། གཞལ་ཡང་ཁང་ལྟར་སྣང་བ་ཡིས།། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་སྐུ་དཀྱིལ་འཁོར།། དེ་སྐད་དུ། བྷ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་དང༌།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང༌།། དཀྱིལ་འཁོར་ལུས་སུ་གསུངས་པ་སྟེ།། དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བརྟགས།། ཞེས་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་སོ།།” ཞེས་སོ།།

སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་སྒྱུར་བ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པའི་ཚུལ། 183

“ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་འགྱུར།།’ ཞེས་པ་ནས། ‘དེ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒོམ།། དང་པོའ་སྦྱོར་བ་ཤེས་པར་བྱ།།” ི 1

ཞེས་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་
སུ༑ ལུས་ཀྱི་ཆ་རེ་རེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་རེ་རེ་བཞིན་ཞིབ་ཏུ་བསྒོམ་པར་བཤད་པས་སོ༑༑ འོ་ན་ལུས་ཀྱི་ཆ་རེ་རེ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་རེ་རེ་བཞིན་བསྒོམ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་

ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། “ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་འགྱུར།། ‘སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡང་དག་རྟེན།།”2

ཞེས་ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམ་
ཚུལ་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། ཟུར་བཞི་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ༑ དེ་ཡང། “ཟུར་བཞི་པ་ནི་མདུན་རྒྱབ་དང།།’ གཡས་དང་གཡོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ།།”3 ཞེས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་དང་གཡས་གཡོན་བཞི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཟུར་བཞི་དང། དེ་བཞིན་དུ། “སྟེང་འོག་སྒོ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས།། སྒོ་བཞི་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན།།”4

ཞེས་ཁ་

སྣ་བཤང་གཅིའི་ལམ་གྱི་བུག་པ་བཞི་སྒོ་བཞི་དང། “སྣ་ཡི་རྩེ་མོའ་དབྱིབས་ཀྱིས་ནི།།’ རྟ་ ིབབས་བཞི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ།།”5

ཞེས་གསང་གནས་དང་ལྟེ་བ་དང། སྙིང་ག་དང། གདོང་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༥ན༢ ལས་བྱུང་བ་འདིར་བཀོད་ན། “ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་
ཁང་དུ་འགྱུར།། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཡང་དག་བརྟེན།། ཟུར་བཞི་པ་ཡི་མདུན་རྒྱབ་དང་།། གཡས་དང་གཡོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ།། སྟེང་འོག་སྒོ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས།། སྒོ་བཞི་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན།། སྣ་རྩེ་བཞི་ཡི་དབྱིབས་ཀྱིས་ནི།། རྟ་བབས་བཞི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ།། དྲ་བ་ཆུ་བར་ཡང་དག་བཤད།། རྒྱུས་པར་གྱུར་པ་དྲ་བ་ཕྱེད།། ཆ་ནི་ཟླ་བ་ཕྱེད་པ་དང་་།། བུམ་པ་ལྟོ་བར་ཡང་དག་ཤེས།། རྗེ་ངར་བརླ་དཔུང་ལག་ངར་ནི།། ཀ་བ་བརྒྱད་དུ་ཡང་དག་བཤད།། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མེ་ལོང་སོགས།། སྒྲ་ཡི་རྣམ་ཤེས་རོལ་མོ་དང་།། སྣ་ཡི་རྣམ་ཤེས་མེ་ཏོག་ཕྲེང་།། རིན་ཆེན་ཕ་གུ་ལྕེ་རྣམ་ཤེས།། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རས་འཕན་དང་།། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རི་དགས་སོ།། མིག་ནི་འཁོར་ལོའ་མཚན་མ་དང་།། རྣ་བ་ཀུན་ནས་རྡོ་རྗེ་རྣམས།། སྣ་ནི་བ་ ིདན་དུ་ནི་བཤད།། ལྕེ་ནི་དྲིལ་བུ་རུ་ནི་གསུངས།། རྔ་ཡབ་ལ་སོགས་རྣམ་དག་པ།། ལུས་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བར་བཤད།། ཡིད་ནི་དབུས་ཀྱི་པདྨར་གསུངས།། རྣམ་རྟོག་རླུང་ནི་ཡང་དག་བརྟེན།། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ནི་རྣམ་དག་པ།། རེ་ཁཱ་ལྔར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད།། ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་རྣམ་དག་ལྔ།། རྣམ་དག་ཁ་དོག་ལྔ་ནི་དབྱེ།། དེ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒོམ།། དང་པོ་སྦྱོར་བར་ཤེས་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༥ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ༑ ‘སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཡང་དག་བརྟེན།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༥ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ༑ ‘ཟུར་བཞི་པ་ཡི་མདུན་རྒྱབ་དང།།’ ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༥ན༢
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༥ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 184

གི་སྣ་རྩེ་བཞི་ནི་རྟ་བབས་བཞི་དང། དེ་ཡང་གསང་གནས་ལྟེ་བ་སྙིང་ག་གདོང་གི་སྣ་རྣམས་ལ་སྣ་རྩེ་ཞེས་རྡོར་འཕྲེང་ཉིད་ལས་བཤད་དེ། རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་ལས། “སྣ་རྩེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི།། གསང་བ་སྙིང་ག་གདོང་སྣའི་མིང།།”1

ཞེས་དང། “པད་འདབ་དྲུག་ཅུ་
རྩ་བཞི་ལ།། རྩ་ཡི་འཁོར་ལོ་རིམ་བཞིན་འཆར།། ‘དེ་ཡི་ལྟེ་བ་སྣ་རྩེར་བཤད།།”2

ཅེས་

གསུངས་པས་སོ།། ཡང། “དྲ་བ་རྒྱུ་མར་ཡང་དག་བཤད།།’ རྒྱུས་པར་གྱུར་པ་དྲ་བ་ཕྱེད།། ཆ་ནི་ཟླ་བ་ཕྱེད་པ་དང།། ‘བུམ་པ་ལྟོ་བར་ཡང་དག་བཤད།།”3

ཅེས་རྒྱུ་མ་དྲ་བ་དང་རྒྱུས་
པ་དྲ་ཕྱེད་དང། བྱང་སེམས་དཀར་པོའ་ཆ་ཟླ་བ་ཕྱེད་པ་དང། ལྟོ་བ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་ ིགི་བུམ་པ་དང། ཡང། “རྗེ་ངར་བརླ་དཔུང་ལག་ངར་ནི།། ཀ་བ་བརྒྱད་དུ་རྣམ་པར་བཤད།། སྐྲ་ཡི་རྣམ་ཤེས་བ་དན་དང།། སྣ་ཡི་རྣམ་ཤེས་མེ་ཏོག་འཕྲེང།།”4

ཞེས་རྗེ་ངར་བརླ་དཔུང་
ལག་ངར་གྱི་རྐང་བརྒྱད་ནི་ནང་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་དང། སྒྲ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་རྣ་བའི་དབང་ཤེས་བ་དན་དང། སྣའི་རྣམ་ཤེས་མེ་ཏོག་གི་འཕྲེང་བ་དང། ཡང། “རིན་ཅེན་ཕ་གུ་ལྕེ་རྣམ་ཤེས༑༑ ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དར་འཕན་དང།། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རི་དྭགས་སོ།། མིག་ནི་འཁོར་ལོའ་མཚན་མ་དང།།” ི 5

ཞེས། ལྕེའི་རྣམ་ཤེས་རིན་ཅེན་ཕ་གུ་དང། ལུས་ཀྱི་རྣམ་
ཤེས་དར་འཕན་དང། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རི་དྭགས་དང། མིག་གི་དབང་པོ་རྟ་བབས་ཀྱི་

སྟེ༑ ‘སྣ་རྩེ་བཞི་ཡི་དབྱིབས་ཀྱིས་ནི།།’ ཞེས་སོ།།
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༧ན༤
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༧ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ༑ ‘དེ་ཡི་ལྟེ་བ་སྣར་ནི་བཤད།།’ ཅེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༥ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་
གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དྲ་བ་ཆུ་བར་ཡང་དག་བཤད།།’ ‘བུམ་པ་ལྟོ་བར་ཡང་དག་ཤེས།།’ ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༥ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྗེ་ངར་བརླ་དཔུང་
ལག་ངར་ནི།། ཀ་བ་བརྒྱད་དུ་ཡང་དག་བཤད།། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མེ་ལོང་སོགས།། སྒྲ་ཡི་རྣམ་ཤེས་རོལ་མོ་དང་།། སྣ་ཡི་རྣམ་ཤེས་མེ་ཏོག་ཕྲེང་༑༑” ཞེས་སོ།།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༥ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རིན་ཆེན་ཕ་གུ་ལྕེ་
རྣམ་ཤེས།། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རས་འཕན་དང་།། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རི་དགས་སོ།། མིག་ནི་འཁོར་ལོའ་མཚན་མ་དང་།།” ཞེས་སོ།། ི

སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་སྒྱུར་བ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པའི་ཚུལ། 185
སྟེང་གི་འཁོར་ལོ་དང། ཡང། “རྣ་བ་ཀུན་ནས་རྡོ་རྗེ་རྣམས།། སྣ་ནི་བ་དན་དུ་ནི་བཤད།། ལྕེ་ནི་དྲིལ་བུ་རུ་ནི་གསུངས།། རྔ་ཡབ་ལ་སོགས་རྣམ་དག་པ།། ལུས་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བར་བཤད།།”1

ཅེས་རྣ་བའི་དབང་པོ་ནི་མཚམས་རྣམས་ཀྱི་ཟླ་ཕྱེད་རྡོ་རྗེ་རྣམས་དང།
སྣའི་དབང་པོ་ནི་རྟ་བབས་ཀྱི་བ་དན་དང། ལྕེའི་དབང་པོ་དྲིལ་བུ་དང། ལུས་ཀྱི་དབང་པོའ་ིཚོགས་རྔ་ཡབ་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ནི་རྔ་ཡབ་ཀྱི་དྲ་བ་དང་དྲ་བ་ཕྱེད་པའི་རྒྱན་དང། ཡང། “ཡིད་ནི་དབུས་ཀྱི་པདྨར་གསུངས།། རྣམ་རྟོག་རླུང་ནི་ཡང་དག་རྟེན།། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ནི་རྣམ་དག་པ།། རེ་ཁ་ལྔར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད།།”2

ཅེས་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དབུས་ཀྱི་གདན་པདྨ་
དང་༑ རྣམ་རྟོག་གི་བཞོན་པ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་དག་པའི་རླུང་ཁ་དོག་ལྔ་པ་ནི་རྩིག་པ་རིམ་པ་ལྔ་དང་༑ ཡང། “ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་ཡང་དག་ལྡན།། རྣམ་དག་ཁ་དོག་ལྔ་ནི་བྱེད།། དེ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒོམ།། དང་པོའ་སྦྱོར་བར་ཤེས་པར་བྱ།།” ི 3

ཞེས། ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམ་པར་དག་
པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁ་དོག་ལྔ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒོམ་སྟེ༑ དེ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དང་པོའ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ་བསྒོམ་པར་ ིཤེས་པར་བྱའོ།། ཞེས་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སྒོམ་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་རེར་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་ཅི་སྙམ་ན། ལུས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་ན། བསགས་པས་ན་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བེམ་པོའ་ལུས་རགས་པ་འདི་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ནས་ཤའི་ཁམ་ཚད་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་ ིབསགས་པས་ན་ལུས་དང། དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་རྣམས་ནི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༥ན༤
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༥ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡིད་ནི་དབུས་ཀྱི་
པདྨར་གསུངས།། རྣམ་རྟོག་རླུང་ནི་ཡང་དག་བརྟེན།། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ནི་རྣམ་དག་པ།། རེ་ཁཱ་ལྔར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད།།” ཅེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༥ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་རྣམ་
དག་ལྔ།། རྣམ་དག་ཁ་དོག་ལྔ་ནི་དབྱེ།། དེ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒོམ།། དང་པོ་སྦྱོར་བར་ཤེས་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 186

བསགས་པས་ན། ལུས་ཤེས་ལུས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ།། དེ་ལྟ་ནའང་རྣམ་ཤེས་ལ་ལུས་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་པ་ནི་མིན་ཏེ། ལུས་ཡིན་ན་བེམ་པོ་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། གལ་ཏེ་སྔར་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་ཕྱིའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་སྤྲུལ་སྐུ༌རྡོར་སེམས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པའི་ངང་ནས་ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྒོམ་པའི་ཚེ་སྔར་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྣང་བ་དེ་བསྡུས་ནས་དེའི་ཤལ་དུ་སྒོམ་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྔར་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་ནང་དུ་བྲེ་ནང་དུ་བྲེ་བཅུག་པའི་ཚུལ་དུ་སྒོམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་བསྲེ་ལས། “ཡི་གེ་ཧཱུཾ་གི་གླུ་ལེན་ཞིང་ལས་ལ་གནས་པར་བསྒོམ། འབྱིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཕཊ་ཅེས་བརྗོད་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་བསྒོམ་ལ། སྔར་བཤད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།”1

ཞེས་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་བདེ་བ་མྱོང་བཞིན་པ་དེ་སྔར་བཤད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་ནང་དུ་བསྒོམ་པར་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་པས་སྔར་བསྐྱེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྣང་བ་མི་སྡུད་པར་གྲུབ་ཅིང། སྔར་བསྐྱེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བཞུགས་པར་སྒོམ་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་བཞུགས་པར་སྒོམ་པར་མ་གསུངས་པས་བྲེ་ནང་དུ་བྲེ་བཅུག་པའི་ཚུལ་དུ་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་གྲུབ་པས་སོ།། འོ་ན་ཇི་ལྟར་སྙམ་ན། བཤད་རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་དང། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་བཤད་ཅིང། གཞལ་ཡས་ཁང་སྔ་མའི་སྣང་བ་སྡུད་པ་དང། དེའི་ནང་དུ་བྲེ་ནང་དུ་བྲེ་བཅུག་པའི་ཚུལ་དུ་སྒོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་འདི་ལྟར་དུ་སྒོམ་པ་ལས་འོས་གཞན་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༤ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡི་གེ་ཧཱུཾ་གི་གླུ་ལེན་ཅིང་ལས་ལ་གནས་པར་བསྒོམ་མོ།། འབྱིན་པའི་སྐབས་སུ་ཕཊ་ཅེས་བརྗོད་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་བསྒོམས་ལ་སྔར་བཤད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ན་གནས་པར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་སྒྱུར་བ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པའི་ཚུལ། 187

མེད་དེ། དེ་ཡང་སྔར་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱུན༌ཡིད་ངོར་མ་བསྡུས་པའི་ངང་ནས། ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ན། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྔར་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཕྱི་མའི་ཆ་དེ་དང་དེར་སྐྱེས་པར་སྒོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྔར་བསྒོམས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡིད་ངོར་ཤར་བ་དེ་བསྒྲུབ་གཞི་མེད་པར་བློས་བཅོས་པ་འབའ་ཞིག་ལས་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ཀྱང། ཕྱིས་ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒོམས་པའི་ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམས་པ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་བསྒྲུབ་གཞི་གསར་དུ་བཅོས་པ་མ་ཡིན་པར་དངོས་གནས་ལ་དང་པོ་ནས་གྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་གཞི་ལས་བསྒྲུབས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ༑༑ དེ་ལྟར་ན་ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམ་པའི་དོན་ནི། ལུས་ཀྱི་གནས་རྣམས་སུ་ལྷ་སྒོམ་པ་ཙམ་ལ་མི་ཟེར་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་དང་གང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་སོ་སོ་དང་ལྷ་དེ་དང་དེ་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་གཞིར་བྱས་ནས། གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷར་བསྒོམས་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྡུལ་ཚོན་དང་རས་བྲིས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ནི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་གང་ལས་བསྒྲུབ་པའི་གཞི་ས་བོན་ཕྱག་མཚན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཚོན་པར་རི་མོ་མཁན་ལ་སོགས་པས་གསར་དུ་བཅོས་ནས། དེ་དག་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་བཅོས་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་ལ། ལུས་དཀྱིལ་ལ་ནི། ལུས་དཀྱིལ་བསྒྲུབ་པའི་གཞི་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་གསར་དུ་བཅོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཕ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་དུས་ཉིད་ནས་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་ནས་ཡོད་པས། ལུས་དཀྱིལ་ལ་མ་བཅོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་ལུས་དཀྱིལ་གང་ལས་བསྒྲུབ་པའི་གཞི༌དེ་དག་རང་གི་ལུས་གྲུབ་ཙམ་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པས། “འགྲོ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས།།’ གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་མེད་པའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ གྲུབ་ཆེན་དྲིལ་བུ་པ། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དབང་མདོར། ཤོག་གྲངས་༢༡༩བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 188

གང་ལས་བསྒྲུབ་པའི་གཞི་རྡུལ་ཚོན་སོགས་ཀྱིས་བྲིས་པ་སྟེ་དེ་དག་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་མ་བསྒྲུབས་པའི་གོང་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།། དེ་ཡང་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བསྒྲུབ་གཞི་བཅོས་མ་བཅོས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཕྱི་དཀྱིལ་དང། ལུས་དཀྱིལ་ལ་བཅོས་མ་བཅོས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀའང་བསྒྲུབས་ཟིན་ནས་ལྷར་བསྒོམ་པ་ལ་ནི་བཅོས་མ་བཅོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཏགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཅོས་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་འཇོག་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་ཕྱི་དཀྱིལ་དང་ལུས་དཀྱིལ་ལ་བསྒྲུབ་གཞི་བཅོས་མ་བཅོས་ཙམ་ལས་ཁྱད་པར་མེད་ན༑ སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པས། “བཅོས་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང།།’ དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་ལས་འདོད།། མཁས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་མིན་ཏེ།། ཡང་དག་དོན་མཐོང་གྲོལ་ཕྱིར་རོ༑༑”1

ཞེས་ལུས་དཀྱིལ་ཉིད་བཅོས་མ་རས་བྲིས་དང་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ལས་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། ལུས་དཀྱིལ་དང་ཕྱི་དཀྱིལ་གཉིས་བསྒྲུབ་གཞི་བཅོས་མ་བཅོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཉིད་ཀྱིས་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཉིད་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བསྒྲུབ་གཞི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷར་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་པས། རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་རྣམས་ལས་རུང་དུ་གྱུར་ཏེ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་བླག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། རྡུལ་ཚོན་དང༌རས་བྲིས་ལ་དེ་ལྟར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་དཀྱིལ་དང་ལུས་དཀྱིལ་སྤྱི་ཙམ་ནས་ཀྱང་བསྒྲུབ་གཞི་བཅོས་མ་བཅོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་ལ། ཁྱད་པར་དུ་དྲིལ་བུ་པའི་དབང་ཆོག་ལས། “རི་མོར་གནས་པའི་ལས་དང་ནི།།’
པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘འགྲོ་བ་འདི་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས།།’ ཞེས་སོ།།
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ གྲུབ་ཆེན་དྲིལ་བུ་པ། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དབང་མདོར། ཤོག་གྲངས་༢༡༩བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘བཅོས་མ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང།།’ ཞེས་སོ།།

སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་སྒྱུར་བ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པའི་ཚུལ། 189
ཐིག་ལས་ཚོན་དགྱེའི་རིམ་པས་བསྟན།། ‘འགྲོ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས།།’ གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་མེད་པའོ།། ‘བཅོས་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང།།’ དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་ལས་འདོད།། མཁས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་མིན་ཏེ།། ཡང་དག་དོན་མཐོང་གྲོལ་ཕྱིར་རོ༑༑”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་གང་
བསྐྱེད་ཀྱང་རྩ་དང་ཁམས་གཉིས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པ་དང། མཐར་ལྷ་རྣམས་ཐིམ་པ་ཡང་གནས་དེ་དང་དེའི་རྩ་དང་ཁམས་རྣམས་ལ་ཐིམ་ནས། རྩ་དང་ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་པར་བསམས་པས། རྩ་དང་ཁམས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་དང། ཁྱད་པར་དུ་སྙིང་གའི་འཁོར་ལོའ་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་བྱང་སེམས་མཚོན་པའི་ཧཱུཾ་ཡིག་ལས་གཙོ་ ིབོ་དང། ལྟེ་བའི་དམར་ཆ་ལས་གཙོ་མོ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཞལ་སྦྱོར་དུ་བསྒོམས་པས། རོ་རྐྱང་གི་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཚུད་ནས་ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་འབར་ཏེ་སྙིང་གར་སླེབ། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་སྤྱི་བོའ་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ཡང་སྙིང་གར་སླེབ་ནས་སྙིང་གར་དཔྱིད་གཏུམ་མོའི་དམར་ཆ་དང་ ིཐིག་ལེ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས། ངེས་དོན་གྱི་ཧེ་རུ་ཀ་ལྷན་ཅིག་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། དྲིལ་བུ་ཞབས་ཀྱིས་བཤད་པའི་བདེ་མཆོག་གི་ལུས་དཀྱིལ༌བསྒོམས་པས་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡང་དག་པའི་དོན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་སྟེ་གྲོལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། ཁམས་དང་རྩ་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་སོགས་སུ་བསྒོམ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་འདི་ལྟ་བུ་མཁས་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རས་བྲིས་དང་རྡུལ་ཚོན་གྱི་བཅོས་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབང་པོ་རྟུལ་པོའ་གདུལ་བྱའི་ ིདབང་དུ་བྱས་པ་ལས་འདོད་ཀྱི། མཁས་པས་གཙོ་བོ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་འདྲ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ གྲུབ་ཆེན་དྲིལ་བུ་པ། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དབང་མདོར། ཤོག་གྲངས་༢༡༩བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་གསུམ་པ། ལྔ་པ་གསུམ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རི་མོ་གནས་པའི་ལས་དང་ནི།།’ ‘འགྲོ་བ་འདི་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས།།’ ‘བཅོས་མ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང།།’ ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 190

བའི་ཁྱད་པར་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་སྙམ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་བསྒྲུབ་གཞི་རྩ་དང་ཐིག་ལེ་སོགས་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་དང་པོ་ནས་གྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཡོད་ལ། གཞན་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲུབ་གཞི་ནི་རྡུལ་ཚོན་དང་ལྷ་བཟོ་སོགས་ཀྱིས་གསར་དུ་བཅོས་པ་ཡིན་པས་སོ།། འདི་དག་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། རྒྱས་པར་འདོད་འཇོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ཕུང་སོགས་བརྟེན་པ་ལྷར་སྒོམ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “དེ་ནས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི།། དབྱེ་བ་ཤེས་པས་སྣང་མཛད་སོགས།། གནོད་མཛེས་བར་དུ་ས་བོན་གྱིས།། ‘དགོད་པ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་བྱ།།”1

ཞེས་དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་ ིསྐུར་བསྒྱུར་བའི་རྗེས་དེ་ནས་ཕུང་པོ་དང་ས་2

སོགས་པ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་
དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་གཟུགས་ཕུང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ས་བོན་ཨོཾ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དུ་བསྐྱེད་དེ། སྤྱི་བོར་དགོད་པ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་བྱ་བ་ནས་ལ་སོགས་པ་འོད་དཔག་མེད་ནས་གནོད་མཛེས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་རང་རང་གི་བསྒྲུབ༌གཞི་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་དེ། རང་རང་གི་འགོད་སར་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་དགོད་པར་བྱའོ།། ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི༑༑ མདོར་བྱས་ལས། “རྣམ་སྣང་མཛད་པའི་ས་བོན་ནི།། ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡི་གེ་ཨོཾ།། གཟུགས་ཕུང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི།། སྔགས་ཤེས་པས་ནི་སྤྱི་བོར་དགོད།། ཨཱཿནི་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད།། འདུ་ཤེས་ཕུང་པོའ་བདག་ཉིད་ཅན།། མདོག་དམར་ཁ་ལ་བསམས་ནས་ ིནི༑༑ ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ཉིད་ཐོབ་འགྱུར།། མི་བསྐྱོད་པ་ཡི་ཡི་གེ་ཧཱུཾ།། རབ་ཏུ་བཟང་པོའ་ིམཐིང་ཤིང་མདོག།།རྣམ་ཤེས་ཕུང་པོའ་ངོ་བོ་ཉིད།། སྔགས་པས་སྙིང་གར་རྣམ་པར་ ི
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དགོད་པས་ཡང་དག་ཉིད་དུ་དགོད།།’ ཅེས་སོ།།
༢ གཞུང་དུ་‘ལ་’ལྟ་བུ་སྣང་ནའང་དོན་‘ལ་’ས་ཡིན་ནམ་སྙམ།

སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་སྒྱུར་བ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པའི་ཚུལ། 191
དགོད༑༑ རིན་ཅེན་མགོན་པོའ་ཡི་གེ་སྭ།། ཚོར་བའི་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད།། ཚོར་བ་དག་གི་ ིརྒྱུ་ཅན་ནི།། ཁ་དོག་སེར་པོ་ལྟེ་བར་དགོད།། རྐང་པ་གཉིས་ལ་ཡི་གེ་ཧཱ།། འདུ་བྱེད་ཕུང་པོའ་ངོ་བོ་ཉིད།། ལས་ཀྱི་མགོན་པོ་དེ་ཉིད་ནི།། སྔགས་པས་ཁ་དོག་ལྗང་གུར་དགོད།། ིགཏི་མུག་དགའ་སོགས་སྔགས་ཀྱིས་ནི།། ས་ལ་སོགས་ལ་རབ་ཏུ་གཞུག །སྲ་དང་གཤེར་དང་དྲོ་བ་དང།། རླུང་སོགས་དེར་ནི་རིམ་པ་བཞིན།། ཐླྀཾ་མིག་ཏུ་བཀོད་ནས་ནི།། ས་ཡི་སྙིང་པོ་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ཨོཾ་ནི་རྣ་བ་དག་ལ་དགོད།། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་བསྒོམ་པར་བྱ།། ཨོཾ་ནི་སྣ་ལ་རྣམ་དགོད་དེ།། ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། ཨཱཿནི་ལྕེ་ལ་བཀོད་ནས་ནི།། འཇིག་རྟེན་དབང་པོ་བརྟག་པར་བྱ།། ཡིད་ལ་ཧཱུཾ་ཡིག་བསམས་ནས་ནི།། འཇམ་པའི་དབྱངས་ནི་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། ཡི་གེ་ཨོཾ་ནི་ལུས་ཀུན་ལའང།། བསྒོམས་ནས་སྒྲིབ་སེལ་དྲན་པར་བྱ།། ཡི་གེ་མཻཾ་ནི་རྩར་བཞག་སྟེ།། བྱམས་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བརྟག །ཚིགས་ཀུན་ལ་ནི་སཾ་བཀོད་དེ།། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བསམ་པར་བྱ།། ལག་པ་གཡས་པར་གཤིན་རྗེའི་གཤེད༑༑ གཡོན་པར་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ།། རྟ་མགྲིན་ཁ་ལ་བསྒོམ་པར་བྱ།། རྡོ་རྗེ་ལ་ནི་བདུད་རྩི་འཁྱིལ།། དཔུང་བ་གཡས་པར་མི་གཡོ་བ།། གཡོན་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོའོ།། པུས་མོ་གཡས་པར་བསམ་པ་ནི།། དབྱུག་པ་སྔོན་པོ་ཆེར་འབར་བ།། པུས་མོ་གཡོན་པར་སྟོབས་པོ་ཆེ།། སྤྱི་བོར་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོ་སྒྱུར།། གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་བསམ་པ་ནི།། རྐང་པ་གཉིས་ལ་དགོད་པར་བྱ།།”1

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་བཤད་ན། རྣམ་པར་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྣམ་སྣང་མཛད་ཀྱི་ས་བོན་ནི།། ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡི་གེ་ཨོཾ།། གཟུགས་ཕུང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི།། སྔགས་ཤེས་པས་ནི་སྤྱི་བོར་དགོད།། ཨཱཿནི་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད།། འདུ་ཤེས་ཕུང་པོའ་ངོ་བོ་ཉིད།། མདོག་དམར་ཁ་ལ་བསམས་ནས་ནི།། ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ཉིད་ཐོབ་འགྱུར།། མི་བསྐྱོད་པ་ཡི་ཡི་གེ་ཧཱུཾ།། རབ་ཏུ་བཟང་པོའི་མཐིང་ ིཤུན་མདོག །རྣམ་ཤེས་ཕུང་པོའ་ངོ་བོ་ཉིད།། སྔགས་པས་སྙིང་གར་རྣམ་པར་དགོད།། རིན་ཆེན་མགོན་པོའི་ཡི་གེ་སྭཱ།། ཚོར་བའི་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ ིཉིད༑༑ ཚོར་བ་དག་གི་རྒྱུ་ཅན་ནི།། ཁ་དོག་སེར་པོ་ལྟེ་བར་དགོད།། རྐང་པ་གཉིས་ལ་ཡི་གེ་ཧཱ།། འདུ་བྱེད་ཕུང་པོའ་ངོ་བོ་ཉིད།། ལས་ཀྱི་མགོན་པོ་དེ་ ིཉིད་ནི།། སྔགས་པས་ཁ་དོག་ལྗང་གུར་དགོད།། གཏི་མུག་དགའ་སོགས་སྔགས་ཀྱིས་ནི།། ས་ལ་སོགས་ལ་རབ་ཏུ་གཞུག །སྲ་དང་གཤེར་དང་དྲོ་བ་དང།། རླུང་སོགས་དེར་ནི་རིམ་པ་བཞིན།། ཐླིཾ་མིག་ཏུ་བཀོད་ནས་ནི།། ས་ཡི་སྙིང་པོ་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ཨོཾ་ནི་རྣ་བ་དག་ལ་དགོད།། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་བསྒོམ་པར་བྱ།། ཨོཾ་ནི་སྣ་ལ་རབ་བཀོད་དེ།། ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། ཨཱཿནི་ལྕེ་ལ་བཀོད་ནས་ནི།། འཇིག་རྟེན་དབང་པོ་བརྟག་པར་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 192

སྣང་མཛད་འདི་ནི། རང་གི་ས་བོན་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཨོཾ་གཟུགས་ཕུང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བསྐྱེད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྔགས་ཤེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་རང་གི་སྤྱི་བོར་དགོད་པར་བྱའོ།། དེ་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའ་བདག་ཉིད་ ིཅན་གྱི་ཨཱཿནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ཁ་ལ་བསམ་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ནི་ཕན་ཡོན་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།། མི་བསྐྱོད་པའི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་རབ་ཏུ་བཟང་བའི་མཐིང་ཤིང་གི་མདོག་ལྟར་སྔོ་བ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མོས་ཏེ་ཧཱུཾ་ཡིག་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་ ིཔར་བསྐྱེད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པའི་སྔགས་པས་སྙིང་གར་རྣམ་པར་དགོད་པར་བྱའོ།། རིན་ཅེན་མགོན་པོ་ས་བོན་ཡི་གེ་སྭ་ཚོར་བའི་ཕུང་པོའ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མོས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ ིསྭ་ཡིག་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཚོར་བ་དག་གི་རྒྱུ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་རིན་ཅེན་འབྱུང་ལྡན་ཁ་དོག་སེར་པོ་ལྟེ་བར་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། འདི་ལ་ཚོར་བ་དག་གི་རྒྱུ་ཅན་ནི།། ཞེས་པས༑ ཚོར་བ་རྒྱུ་དང་སྭ་ཡིག་འབྲས་བུར་བཤད་པས། ཚོར་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྭ་ཡིག་སྐྱེད་པ་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུང་ཡང། དེ་ནི་མི་བདེན་ཏེ། གཞུང་དེས་ཡི་གེ་སྭ་ཚོར་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་བསྟན་ནས་ཚོར་བའི་རྒྱུ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་རིན་འབྱུང་ཁ་དོག་སེར་པོ་ལྟེ་བར་འགོད་ཅེས་ཚོར་བ་རིན་འབྱུང་གི་རྒྱུར་བསྟན་གྱི། ཚོར་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྭ་ཡིག་སྐྱེད་པ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་དགོད་པའི་གནས་རྐང་པ་གཉིས་ལ་ས་བོན་ཡི་གེ་ཧཱ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མོས་ཏེ། ཧཱ་ཡིག་དེ་ཡོངས་ ིསུ་གྱུར་པ་ལས། ལས་ཀྱི་མགོན་པོ་དོན་གྲུབ་སྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ནི། བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པའི་
བྱ༑༑ ཡིད་ལ་ཧཱུཾ་ནི་བསམས་ནས་སུ།། འཇམ་པའི་དབྱངས་ནི་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། ཡི་གེ་ཨོཾ་ནི་ལུས་ཀུན་ལ།། བསྒོམས་ནས་སྒྲིབ་སེལ་དྲན་པར་བྱ།། ཡི་གེ་མཻ་ནི་རྩར་བཞག་སྟེ།། བྱམས་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བརྟག །ཚིགས་ཀུན་ལ་ནི་སཾ་བཀོད་དེ།། ཀུན་དུ་བཟང་པོ་བསམ་པར་བྱ།། ལག་པ་གཡས་པར་གཤིན་རྗེ་གཤེད།། གཡོན་པར་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ།། རྟ་མགྲིན་ཁ་ལ་བསམ་པར་བྱ།། རྡོ་རྗེ་ལ་ནི་བདུད་རྩི་འཁྱིལ།། དཔུང་པ་གཡས་པར་མི་གཡོ་མགོན།། གཡོན་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོའོ།། པུས་མོ་གཡས་པར་བསམ་པ་ནི།། དབྱུག་པ་སྔོན་པོ་ཆེར་འབར་བ།། པུས་མོ་གཡོན་པར་སྟོབས་པོ་ཆེ།། སྤྱི་བོར་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་སྒྱུར།། གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་བསམ་པ་ནི།། རྐང་པ་གཉིས་ལ་དགོད་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་སྒྱུར་བ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པའི་ཚུལ། 193

སྔགས་པས་ཁ་དོག་ལྗང་ཁུ་དགོད་པར་བྱའོ།། གཏི་མུག་དགའ་མ་སྤྱན་མ་དང་ལ་སོགས་པ་མཱ་མ་ཀཱི་དང། གོས་དཀར་མོ་དང་སྒྲོལ་མ་སྟེ་ཡུམ་བཞི་ནི་རང་རང་གི་ས་བོན་གྱི་སྔགས་ལཱཾ་མཱཾ་པཱཾ་ཏཱཾ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་དེ། ས་ཁམས་ཀྱི་གནས་ལྟེ་བ་དང་ལ་སོགས་པ་ཆུ་ཁམས་ཀྱི་གནས་སྙིང་ག་དང། མེ་ཁམས་ཀྱི་གནས་མགྲིན་པ་དང། རླུང་ཁམས་ཀྱི་གནས་སྤྱི་བོ་རྣམས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་གཞུག་པ་སྟེ་དགོད་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་ན། སྲ་བ་ས་དང་། གཤེར་བ་ཆུ་དང། དྲོ་བ་མེ་དང། རླུང་གི་ཁམས་སོགས་ཡུམ་བཞིའི་ས་བོན་དེར་ནི་རིམ་པ་བཞིན་མོས་ཏེ་ས་བོན་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཡུམ་བཞི་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།། མིག་དབང་གི་ངོ་བོར་མོས་པའི་ཡི་གེ་ཐླྀཾ་གཉིས་མིག་གཉིས་ལ་བཀོད་ནས་ནི་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སའི་སྙིང་པོར་བསྐྱེད་དེ་མིག་གཉིས་ལ་བཀོད་དེ་རྣམ་པར་བསྒོམ་མོ།། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བའི་དབང་པོའ་ངོ་བོར་མོས་པའི་ཨོཾ་ཡིག་གཉིས་ ིནི་རྣ་བ་གཉིས་དག་ལ༌བཀོད་ནས་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་ནས་རྣ་བ་གཉིས་ལ་གནས་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། སྣ་དབང་གི་ངོ་བོར་མོས་པའི་ཨོཾ་ཡིག་ནི་སྣ་གཉིས་ལ་རྣམ་པར་དགོད་དེ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོར་བསྐྱེད་དེ་སྣ་གཉིས་ལ་གནས་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། ལྕེ་དབང་གི་ངོ་བོར་མོས་པའི་ཨཱཿཡིག་ནི་ལྕེ་ལ་བཀོད་ནས་ནི་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཏུ་བསྐྱེད་དེ། ལྕེ་ལ་གནས་པར་བརྟག་པ་སྟེ་བསམ་པར་བྱའོ།། ཡིད་ལ་སྟེ་སྙིང་གར་ཡིད་དབང་གི་ངོ་བོར་མོས་པའི་ཧཱུཾ་ཡིག་བསམས་ནས་ནི་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ནི་བསྐྱེད་དེ་སྙིང་གར་གནས་པར་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། ཡི་གེ་ཨོཾ་ནི་ལུས་ཀུན་ལའང་སྟེ་ལུས་དབང་ཀུན་གྱི་ངོ་བོར་མོས་ཏེ་ཨོཾ་ཡིག་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྒྲིབ་སེལ་དུ་བསྐྱེད་དེ་རྡོ་རྗེ་ལ་གནས་པར་དྲན་པར་བྱའོ།། ཡི་གེ་མཻཾ་ནི་རྩ་དང་དེས་མཚོན་པའི་རྒྱུས་པའི་ངོ་བོར་བཞག་པ་སྟེ་མོས་ནས་མཻཾ་ཡིག་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བྱམས་པ་ཉིད་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 194

དུ་བསྐྱེད་དེ་སྤྱི་བོར་གནས་པར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་སྟེ་བསམ་པར་བྱའོ།། ཚིགས་ཀུན་ལ་ནི་ཚིགས་ཀུན་གྱི་ངོ་བོར་མོས་པའི་སཾ་བཀོད་དེ་སཾ་ཡིག་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་བསྐྱེད་དེ་ཚིགས་ཀུན་ལ་གནས་པར་བསམ་པར་བྱའོ།། ལག་པ་གཡས་པ་ཧཱུཾ་ཡིག་ཏུ་མོས་ཏེ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དུ་བསྐྱེད་ནས་ལག་པ་གཡས་པའི་རྩ་བར་དགོད་པར་བྱའོ།། དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ན་མདོར་བྱས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་འགོད་པ་དངོས་སུ༌མ་གསུངས་ཀྱང། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའ་ས་སྙིང་སོགས་ལྔ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཐླྀཾ་མིག་ཏུ་བཀོད་ནས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པ་སྟོན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་འགོད་པ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང། ས་སྙིང་སོགས་སེམས་དཔའ་ལྔ་འགོད་པར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཤགས་ལ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ།། འོ་ན་དེས་ཤགས་ལ་བསྟན་པར་གང་ལས་ཤེས་སྙམ་ན། དེ་ཡང་སྒྲོན་གསལ་ལས། “ཇི་ལྟར་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་འགོད་པ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ།”1

ཞེས་གསུངས་ཤིང། སྐུ་དཀྱིལ་ལ་ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་འགོད་པ་གང་ལས་
གསུངས་པ་འཆད་པ་ན། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་ལུང། “རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལུས་འདི་ལ།།”2

ཞེས་
སོགས་ཀྱི་ལུང་དྲངས་ནས། ལུང་དེས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུས་ལ་ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་འགོད་པ་བསྟན་པར་བཤད་ལ། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་ལུང། “རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལུས་འདི་ལ།།’ ཞེས་པ་ནས། ‘ཕྱག་འཚལ་ནས་ནི་མཆི་མ་བླགས།།”3

ཞེས་པའི་བར་གྱི་ནང་ན། “དེའི་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༡བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“ཇི་ལྟར་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དགོས་པ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་སྐུ་ལ་
ནི༑༑” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་བ་འདིར་བཀོད་ན། “རྡོ་རྗེ་
སློབ་དཔོན་སྐུ་ལ་ནི།། རྒྱལ་བའི་སྐུ་ནི་རིམ་བཞིན་གནས།། དང་པོ་སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེ་ནི།། གཟུགས་ཕུང་ལ་ནི་ཡང་དག་བཞུགས།། དེ་རྗེས་ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེ་ནི།། ཚོར་བ་ཡི་ནི་ཕུང་པོར་བཞུགས།། བཅོམ་ལྡན་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་ནི།། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ནི་ཕུང་པོར་བཞུགས།། ལས་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྡོ་རྗེ་ནི།།

སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་སྒྱུར་བ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པའི་ཚུལ། 195

མིག་དབང་པོ་གཉིས་ལ་ནི།།”1

ཞེས་སོགས་སེམས་དཔའ་འགོད་པ་སྟོན་བྱེད་ལས་མ་
གཏོགས་པའི་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཚིག་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་ཇི་ལྟར་དུ་བསྟན་སྙམ་ན། མིག་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་གྲུབ་ན་དེ་དག་གི་ལོངས་སྤྱད་བྱའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ལྔ་མིག་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་འགྲུབ་པ་ལྟར། མིག་སོགས་ལྔའི་རང་བཞིན་ས་སྙིང་སོགས་ཡབ་ལྔ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤགས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱད་བྱའི་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་འགོད་དགོས་པ་གོ་ནུས་པའི་ཚུལ་གྱིས༌བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་འགོད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། རང་གི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲ་དྲོ་རོ་རེག་བྱ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿཁཾ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་མོས་ཏེ་ས་བོན་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔར་བསྐྱེད་དེ། རང་རང་གི་ཡབ་ས་སྙིང། ཕྱག་རྡོར། ནམ་

འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནི་ཕུང་པོར་བཞུགས།། བཅོམ་ལྡན་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ནི།། རྣམ་ཤེས་ཕུང་པོར་ཡང་དག་བཞུགས།། ཡང་འདིའི་ཤ་སོགས་ས་ཁམས་ལ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་སྤྱན་བཞུགས་སོ།། ཁྲག་སོགས་ཆུ་ཡི་ཁམས་ལ་ནི།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་མཱ་མ་བཞུགས།། དྲོ་བ་ལ་སོགས་མེ་ཁམས་ལ༑༑ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་གོས་དཀར་བཞུགས།། མི་བསྐྱོད་ལ་སོགས་རླུང་ཁམས་ལ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་སྒྲོལ་མ་བཞུགས།། དེ་མིག་དབང་པོ་གཉིས་ལ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་སྙིང་པོ།། དེ་ཡི་རྣ་བའི་དབང་གཉིས་ལ།། བདེ་གཤེགས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའོ།། དེ་ཡི་སྣ་བུག་གཉིས་ལ་ནི༑༑ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའི་མཛོད།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་།། དེ་ཡི་ལྕེ་ཡི་དབང་ལ་གནས།། དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ༑༑ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞུགས།། ཁམས་བཞིའི་རང་བཞིན་གོང་བུ་ནི།། ལུས་ཞེས་བྱ་བར་བརྟགས་པ་ལ།། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སེལ་བ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་བཞུགས་སོ།། ལུས་ཀྱི་ཚིགས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་དུ་བཟང་།། ལུས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ལ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པའོ།། ལག་པ་གཡས་པའི་རྩ་བར་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད།། ལག་པ་གཡོན་པའི་རྩ་བར་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་མི་ཐུབ།། ཁ་ཡི་པདྨར་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟ་མགྲིན་ནོ།། གསང་བའི་གནས་སུ་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ།། དཔུང་པ་གཡས་པར་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་གཡོ་བ།། དཔུང་པ་གཡོན་པར་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདོད་པའི་རྒྱལ།། པུས་མོ་གཡས་པར་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱིག་པ་སྔོ།། པུས་མོ་གཡོན་པར་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོབས་པོ་ཆེ།། རང་གི་མགོ་སྟེངས་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར།། རྐང་པའི་འོག་ཏུ་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གནོད་མཛེས་ཏེ།། ལུས་ནི་འདི་ཉིད་ཀུན་ལ་འདིར།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བཞུགས།། སྐུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་པ།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དབྱེ་བ་ཡིས།། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ལུས་འདི།། ལུས་པ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་སྐུ།། སྐྱེ་བ་འདི་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ།། མྱ་ངན་འདས་པ་མྱུར་དུ་འཐོབ།། ཁྱོད་ཀྱི་དགེ་བ་ཡོངས་སྦྱིན་པ།། དེ་བས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི།། ལུས་ལ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་བཞུགས།། མཐོང་ན་དོན་ནི་ཡོད་པ་ཀྱེ།། ཕྱི་མའི་དུས་ན་སེམས་དཔའ་ཆེ།། དེ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། ལྷ་ཡི་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས།། རབ་ཏུ་འབད་དེ་བླ་མ་བསྟེན།། དེ་ནས་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་བཅས།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲགས་པ་ཆེ།། དགའ་ཞིང་མགུ་བས་ཕྱག་བྱས་ནས།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆི་མ་བླགས།།” ཞེས་སོ།།
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༠ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་མིག་དབང་པོ་གཉིས་ལ་ནི།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 196

སྙིང་༑ འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག །སྒྲིབ་སེལ་རྣམས་ལ་འཁྱུད་པའི་ཚུལ་དུ་དགོད་དོ།། དེ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒོར་བཀོད་ནས་རང་རང་གི་ཡབ་ལ་འཁྱུད་པའི་ཚུལ་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། ཡུམ་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པའི་སྐབས་སུ། མདོར་བྱས་ལས། “ལྷ་མོ་རྡོ་རྗེ་གཟུགས་ལ་སོགས༑༑ ‘དེ་ཉིད་ལ་ནི་རྣམ་བསམ་ལ།།’ ས་སྙིང་ལ་སོགས་དེ་རྣམས་དང།། སྙོམས་པར་འཇུག་པར་བསྒོམ་པར་བྱ།།”1

ཞེས་ཡུམ་གྱི་མིག་ལ་སོགས་པར་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་ལ་རང་རང་
གི་ཡབ་ཀྱིས་འཁྱུད་པ་འགོད་པར་བཤད་ཅིང། དེ་དང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པས་སོ།། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་མ་དང་པོ་བཞིའི་ས་བོན་དང་ཡུམ་བཞིའི་ས་བོན་རྣམས་མདོར་བྱས་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང། འདུས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གསུངས་ཤིང། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་པ་དང་རབ་ཏུ་སྒྲོན་གསལ་དང་༑ རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་འཕྲེང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་པར་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེས་བསྐྱེད་རིམ་ཊཱི་ཀར་བཀོད་དོ།། གཞན་ཡང་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་ས་བོན་མདོར་བྱས་ཀྱིས་སྐབས་འདིར་མ་བཤད་ཀྱང། བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ། “ཉི་མ་ལ་གནས་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང།།”2

ཞེས་བཤད་
པ་དང། “རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། ཧཱུཾ་རིང་པོ་ལས་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན༌ལག་རྣམས་ལ་རིམ་པ་འདིས་དགོད་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ལ་ལག་པ་གཡས་པར་གཤིན་རྗེའི་གཤེད།”3

ཅེས་སོགས་གསུངས་པས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ས་
བོན་ཧཱུཾ་རིང་པོ་ལས་སྐྱེད་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། “གནོད་མཛེས་བར་དུ་ས་བོན་གྱིས།། ‘དགོད་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་ཉིད་
ལ་ནི་རྣམ་བསམས་ལ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢ན༣
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཧཱུཾ་
རིང་པོར་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་རིམ་པ་འདིས་དགོད་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་ལག་པ་གཡས་པར་གཤིན་རྗེ་གཤེད།” ཅེས་སོ།།

སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་སྒྱུར་བ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པའི་ཚུལ། 197 པ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་བྱ།།”1

ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་གཞི་ཕུང་ཁམས་
སྐྱེ་མཆེད་དེ་དང་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་འགོད་དགོས་ཏེ། ལྷ་རྣམས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་མོས་ནས་འགོད་པ་ཙམ་ནི། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུ་བ་ལ་ཡང་ཡོད་པས། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་འགོད་ཚུལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཡང་ཕུང་སོགས་ལྷར་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། ས་སྙིང་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། མིག་དབང་ཐླྀཾ་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་མོས་ཏེ་ཐླྀཾ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ས་སྙིང་དུ་བསྐྱེད་ནས་མིག་ལ་བཀོད་དེ་མིག་དབང་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པར་མོས་དགོས་པར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་ལ། མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས། རང་གི་མིག་གི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཡི་གེ་ཐླྀཾ་དུ་གྱུར། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ས་སྙིང་དུ་གྱུར་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་གསུངས་ཏེ་དགོངས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་དགོས་སོ།། ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བསྒྲུབ་གཞི་མིག་རྣ་བ་སྣ་རྣམས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ས་སྙིང། ཕྱག་རྡོར། ནམ་སྙིང་རྣམས་ཀྱང་གཉིས་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་མིག་གཉིས་ཀ་དང། རྣ་བ་གཉིས་ཀ་དང། སྣ་གཉིས་ལ་འགོད་དགོས་ཏེ། བཤད་རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་ལས། “དེ་ཡི༌མིག་དབང་གཉིས་ལ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་སྙིང་པོ།། དེ་ཡི་རྣ་བའི་དབང་གཉིས་ལ།། བདེ་གཤེགས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་འོ།། དེ་ཡི་སྣ་ཡི་དབང་གཉིས་ལ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཁའ་སྙིང་བཞུགས།།”2

ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། དེ་བས་ན་གཟུགས་སྒྲ་དྲིའི་རྡོ་རྗེ་མ་
རྣམས་ཀྱང་གཉིས་གཉིས་འགོད་དགོས་པར་གྲུབ་སྟེ། ཡབ་ས་སྙིང་སོགས་རེ་རེ་ལ་ཡུམ་རེ་རེ་དགོས་པས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་རྒྱུས་གཉིས་ཀ་ལས་བྱམས་པ་སྐྱེད་པ་མདོར་བྱས་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དགོད་པས་ཡང་དག་ཉིད་དུ་དགོད།།’ ཅེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༠ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་མིག་དབང་པོ་གཉིས་ལ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་སྙིང་པོ།། དེ་ཡི་རྣ་བའི་དབང་གཉིས་ལ།། བདེ་གཤེགས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའོ།། དེ་ཡི་སྣ་བུག་གཉིས་ལ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའི་མཛོད།།” ཅེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 198

ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་ལས། “ལུས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ལ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པ་འོ།།”1

ཞེས་དང། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཀྱང། “བྱམས་པའི་ས་བོན་མཻཾ་རྒྱུས་པའི་རང་བཞིན་ལ་འགོད་པར་བྱའོ།།”2

ཞེས་གསུངས་པས་
སོ༑༑ འོ་ན་ལྷ་རྣམས་གནས་གང་དུ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འགོད་སྙམ་ན། རང་ཉིད་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་གསལ་བའི་སྐུའི་ཆ་རྣམས་སུ་འགོད་དོ།། དེ་ཡང་མདོར་བྱས་ལས། རིགས་ལྔ་པོ་རིམ་པ་བཞིན་སྤྱི་བོ། ཁ། སྙིང་ག །ལྟེ་བ། རྐང་པ་གཉིས་རྣམས་ལ་འགོད་པར་བཤད་པ་ནི། རྣམ་སྣང་འགོད་སའི་གནས་ཀྱི་ཡ་མཐའ་དང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དག་རྩ་རྒྱུད་དང་སྦྱོར་བ་ན། མདོ་བསྲེ་ལས། “ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། ནུ་མའི་བར་གནས་ཀླད་པ་རྒྱས་ཀྱི་བར༑༑ ཆོ་ག་ཤེས་པས་རྐང་མཐིལ་བར་དུ་འགོད།། ལྟེ་བ་རྐེད་པ་གསང་བར་རྒྱལ་བའི་སྲས༑༑ རིགས་ལྔ་རྣམས་ནི་འགོད་པར་རབ་ཏུ་བྱ།།”3

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
པའི་སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས། ཕུང་པོ་ལ་སོགས༌པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལེའུ་བརྒྱད་པའི་འགོས་འགྱུར་ལྟར་ན། “ནུ་མའི་དབུས་བར་སྤྱི་གཙུག་མཐའ་ཡི་བར།།”4

ཞེས་སོགས་དང་སྦྱར་ལ། ནུ་མའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་
ལས༑ “སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལས་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་བྱས་ལ༑ བདག་ཉིད་དང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་ལྔར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ནུ་མའི་དབུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ནུ་མའི་དབུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྙིང་གའི་གནས་སོ།། དང་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༠ན༧
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༠ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“བྱམས་པའི་ས་བོན་མཻཾ་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་ལ་དགོད་པར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། ནུ་མའི་བར་ནས་ཀླད་པའི་རྒྱ་བར་
དུ༑༑ ཆོ་ག་ཤེས་པས་རྐང་མཐིལ་བར་དུ་དགོད།། ལྟེ་བ་རྐེད་པ་གསང་བར་རྒྱལ་བའི་སྲས།། རིགས་ལྔ་རྣམས་ནི་དགོད་པར་རབ་ཏུ་བྱ།།” ཞེས་སོ།།
༤ ལུང་འདིའི་མ་དཔེ་ལག་སོན་མ་བྱུང།

སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་སྒྱུར་བ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པའི་ཚུལ། 199

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་སྲིད་ཀྱི་བར་འདིར་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་འགོད་པའོ།། སྤྱི་གཙུག་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤྱི་གཙུག་གི་མཐའི་སྒྲས་སྐྲ་ཉེ་བར་མཚོན་ཏེ། སྐྲའི་མཐའ་སྟེ་སྐྲའི་སྐྱེ་གནས་ཇི་སྲིད་པའི་བར་དུ་ཡི་གེ་ཨོཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་འགོད་དོ༑༑ ཆོ་ག་ཤེས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཤེས་པའོ།། བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྙིང་ག་དང་སྤྱི་གཙུག་གི་བར་ཏེ། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྐོག་མའི་ཕྱོགས་ཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། དེར་ཡི་གེ་ཨཱཿལས་བྱུང་བའི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དགོད་པར་བྱའོ།། རྐང་པའི་བར་ཞེས་པ་ནི། རྐང་པ་དང་བརླའི་བར་དུ་ནི་རྐང་པའི་བར་རོ།། དང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་རྐང་པ་གཉིས་སུ་ཞེས་བསྡུ་བའི་དོན་ཏོ།། དེར་ཡི་གེ་ཧཱ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་དགོད་པར་བྱའོ༑༑ ལྟེ་བ་རྐེད་པ་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདིར་བདུན་པ་མི་མངོན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་འདི་དག་ཏུ་ཡི་གེ་སྭ་ལས་བྱུང་བའི་རིན་ཅེན་འབྱུང་ལྡན་དགོད་པར་བྱའོ།།”1

ཞེས་
སྤྱི་གཙུག་ནས་སྐྲ་མཚམས་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་སྣང་དང། བར་ཞེས་བྱ་བ་སྙིང་ག་དང། སྤྱི་གཙུག་གི་བར་ལྐོག་མའམ་ཁ༌ལ་བྱ་སྟེ་དེར་འོད་དཔག་མེད་དགོད་པར་བཤད་པ་ནི། སྐྲ་མཚམས་ནས་མགྲིན་པའི་བར་ལ་འོད་དཔག་མེད་འགོད་པའི་དོན་དང། མགྲིན་པ་ནས་སྙིང་གའི་བར་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་དང། སྙིང་ག་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་བར་དུ་རིན་འབྱུང་དང། བརླ་རྩ་ནས་རྐང་སོར་བར་ལ་དོན་གྲུབ་འགོད་པར་གསུངས་སོ།། རྗེས་འདིའི་མཆན་བུར།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༥༩བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལས་འབྱུང་བའི་རིམ་གྱིས། རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་བྱས་ལ་བདག་ཉིད་དང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་ལྔར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ནུ་མའི་དབུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ནུ་མའི་དབུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྙིང་གའི་གནས་སོ།། བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་སྲིད་ཀྱི་བར་འདིར་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་སྟེ། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་དགོད་པའོ།། སྤྱི་གཙུག་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་གཙུག་གི་མཐའི་སྒྲས་སྐྲ་ཉེ་བར་མཚོན་ཏེ། སྐྲའི་མཐའ་སྟེ། སྐྲའི་སྐྱེ་གནས་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་ཡི་གེ་ཨོཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དགོད་དོ།། ཆོ་ག་ཤེས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཤེས་པའོ༑༑ བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྙིང་ག་དང་སྤྱི་གཙུག་གི་བར་ཏེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྐོག་མའི་ཕྱོགས་ཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། དེར་ཡི་གེ་ཨཱཿལས་བྱུང་བའི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དགོད་པར་བྱའོ།། རྐང་པའི་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྐང་པ་དང་བརླ་རྩའི་བར་དུ་ནི་རྐང་པའི་བོལ་དང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་རྐང་པ་གཉིས་སུ་ཞེས་བསྡུ་བའི་དོན་ཏེ། དེར་ཡི་གེ་ཧཱ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་དགོད་པར་བྱའོ།། ལྟེ་བ་རྐེད་པ་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདིར་བདུན་པ་མི་མངོན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་འདི་དག་ཏུ་ཡི་གེ་སྭཱ་ལས་བྱུང་བའི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དགོད་པར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 200

“འདིར་སྤྱི་གཙུག་ནས་སྐྲ་མཚམས་བར་དུ་རྣམ་སྣང་དང། དེ་ནས་མགྲིན་པའི་བར་ལ་སྣང་མཐའ་དང། མགྲིན་པའི་མཐའ་ནས་སྙིང་གའི་བར་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་འགོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན། སྙིང་གའི་མཐའ་ནས་ལྟེ་བའི་བར་ལ་རིན་འབྱུང་དང། ལྟེ་བའི་མཐའ་ནས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་མཐའ་བརླ་རྩ་བར་ལ་དོན་གྲུབ་འགོད་རྒྱུར་སྣང་ལ། འགྲེལ་པའི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ན། གསང་གནས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡན་ལ་རིན་འབྱུང་དང། བརླ་རྩ་ནས་རྐང་སོར་བར་ལ་དོན་གྲུབ་འགོད་པ་འདྲ་མོ་ཞིག་སྣང་སྟེ་གང་བྱས་ཀྱང་འདྲ་བར་མངོན་ནོ།།”1

ཞེས་
གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་རང་ཉིད་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་གསལ་བ་ལ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ཡོད་ཀྱང་གཡས་གཡོན་གྱི་ཞལ་གྱི་སྤྱན་རྣ་བ་སྣ་རྣམས་ལ་ས་སྙིང་སོགས་སྒོམ་མི་དགོས་ཀྱི། རྩ་ཞལ་གྱི་སྤྱན་གཉིས་ཀྱི་ནང་དང། རྣ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དང། སྣ་བུག་གཉིས་ལ་བཀོད་པས་ཆོག་ཅིང་ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དང་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་ཡང་རྩ་ཕྱག་གཉིས་ལ་བསྒོམས་པས་ཆོག་གི །ཕྱག་གཞན་རྣམས་ལ་བསྒོམ་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་པོའ་ིལུས་ལ་སྦྱང་གཞིའམ་ལྷའི་བསྒྲུབ་གཞི་མིག་དང། རྣ་བ་དང། སྣ་གཉིས་གཉིས་ལས་མེད་ཅིང་༑ ལག་པའང་གཉིས་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་བཞིན་དུ་མི་གཡོ་བ་དང་འདོད་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང། ཀུན་བཟང་ནི་ལུས་ལ་ཚིགས་ཇི་སྙེད་ཡོད་པའི་གྲངས་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་ནས་ཚིགས་དེ་དང་དེར་འགོད་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་ལས། “ལུས་ཀྱི་ཚིགས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང།།”2

ཞེས་གསུངས་
པས་སོ།། འོ་ན་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དང་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་གཉིས་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གནས་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ང རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་པོ། ལེའུ་བརྒྱད་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༩༡ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདིར་སྤྱི་གཙུག་ནས་སྐྲ་མཚམས་བར་ལ་རྣམ་སྣང་དང་། དེ་ནས་མགྲིན་པའི་བར་ལ་སྣང་མཐའ་དང༌། མགྲིན་པའི་མཐའ་ནས་སྙིང་གའི་བར་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་དགོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན། སྙིང་གའི་མཐའ་ནས་ལྟེ་བའི་བར་ལ་རིན་འབྱུང་དང༌། ལྟེ་བའི་མཐའ་ནས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་མཐའ་བརླ་རྩ་བར་ལ་དོན་གྲུབ་དགོད་རྒྱུར་སྣང་ལ་འགྲེལ་པའི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ན། གསང་གནས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡན་ལ་རིན་འབྱུང་དང༌། བརླ་རྩ་ནས་རྐང་སོར་བར་ལ་དོན་གྲུབ་འགོད་པ་འདྲ་བ་གཅིག་སྣང་སྟེ། གང་བྱས་ཀྱང་འདྲ་བར་མངོན་ནོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༠ན༦

སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་སྒྱུར་བ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པའི་ཚུལ། 201
གང་དུ་དགོད་པར་བྱ་སྙམ་ན། བསྐྱེད་རིམ་ཊཱིཀྐ་ལས། “ཁྲོ་བོ་གཉིས་རྩ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་ཕྱག་མཐིལ་གྱི་ནང་ན་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་བཞིན་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ།”1

ཞེས་
གསུངས་ཀྱང། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་འཕྲེང་གི་ལུས་དཀྱིལ་སྟོན་པའི་སྐབས་ལས། “ལག་པ་གཡས་པའི་རྩ་བར་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཤིན་རྗེ་གཤེད།། ལག་པ་གཡོན་པའི་རྩ་བར་ནི།། བདེ་གཤེགས་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ།།”2

ཞེས་ཕྱག་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་བར་
འགོད་པར་གསུངས་པས། སོག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྣེ་མོ་རྩིབ་མ་ལ་ཉེ་བའི་སྟེང་དུ་འགོད་དགོས་སམ་སྙམ་མོ།། གནོད་མཛེས་རྐང་མཐིལ་དུ་དགོད་པར་བྱ་སྟེ། རྡོར་འཕྲེང་གི་འགྱུར་སྒྲོན་གསལ་དུ་དྲངས་པ་ལས། “འོག་གི་རྐང་པར་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གནོད་མཛེས་ཏེ།།”3

ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་དྲངས་པ་ལས།
“རྐང་པའི་མཐིལ་དུ་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གནོད་མཛེས་ཏེ།།”4

ཞེས་
གསལ་བར་གསུངས་པས་སོ།། ཁྲོ་བོ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་འགོད་ས་ནི། མདོར་བྱས་ཀྱི་གཞུང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སོ།། སྒྲིབ་སེལ་རྡོ་རྗེ་ལ་འགོད་པ་ནི། སྒྲིབ་སེལ་ལུས་དབང་ཀུན་གྱི་ངོ་བོར་མོས་དགོས་ལ། ལུས་དབང་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་གསང་གནས་ན་གནས་པ་ཡིན་ནོ།། འགོད༌ཚུལ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ཊཱིཀྐ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷ་གང་དང་གང་འགོད་སའི་གནས་དེ་དང་དེར་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་བཞིན་དུ་དགོད་པར་བྱ་ཞིང། ཕུང་པོ་སོགས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བསྒྲུབ་གཞི་གང་དང་གང་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་མོས་དགོས་པར་བཤད་རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་གི་ལུས་དཀྱིལ་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པར་རྗེ་ཉིད་
༡ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཆ བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༠༨བ༥
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༠ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལུས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུས་ཐམས་
ཅད་ལ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པའོ།། ལག་པ་གཡས་པའི་རྩ་བར་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད།། ལག་པ་གཡོན་པའི་རྩ་བར་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་མི་ཐུབ།།” ཅེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༢ན༧
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༨བ༧

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 202

ཀྱིས་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་མོས་དགོས་སོ།། འོ་ན་ཕུང་ཁམས་སོགས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་མོས་པ་བྱས་ཟིན་ནས་སླར་ཡང་ལྷ་རྣམས་སུ་མོས་པ་བྱེད་དགོས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན༑ དེ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། ཕུང་སོགས་ལྷའི་ས་བོན་དུ་མོས་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་ཕུང་སོགས་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་སླར་ཡང་ལྷར་མོས་པ་བྱེད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒོམས་པ་ན། ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་དེ་དག་གང་དུའང་མ་འདུས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱང་སླར་ཡང་ལུས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ལྷར་བསྐྱེད་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཕུང་དུ་མ་འདུས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་དང། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་སོགས་མེད་ཀྱང་གཟུགས་ཕུང་རྣམ་སྣང་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་བཞི་དང། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་སོགས་སྤྱན་མ་སོགས་དང། ས་སྙིང་སོགས་སུ་སྐྱེད་པ་མི་འགལ་ཏེ། གཟུགས་ཕུང་ལས་ལོགས་ན་འབྱུང་བཞི་སོགས་སོ་སོར་མ་གྲུབ་ཀྱང་བློས་ལྡོག་ཆ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་ལྷ་སོ་སོར་སྐྱེད་པ་མི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ༑༑ དེ་ལྟར་ན་ལུས་དཀྱིལ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
གསུམ་པ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང་། སེམས༌དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་)ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་མཚམས་སྦྱར་བ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “འགོད་བྱས་དེ་ནས་སྔགས་པ་ཡིས༑༑’ ཕུང་པོ་ལ་སོགས་ཆོ་ག་བཞིན།། སྐུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་གྱུར་ནས།། སྦྱོར་བ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་བརྩམ།།”1

ཞེས་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པ་བྱས་པ་སྟེ། ཕུང་སོགས་རིགས་
ལྔ་སོགས་སུ་མོས་ནས་རང་རང་གི་གནས་སུ་འགོད་པ་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་སྐུའི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དགོད་བྱས་དེ་ནས་སྔགས་པ་ཡིས།།’ ཞེས་སོ།།

སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ། 203

དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་གྱུར་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པའི་སྔགས་པ་ཡིས་སྦྱོར་བ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་བརྩམ་པར་བྱའོ།། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས། གཉིས་པ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དངོས་ལ། སོ་སོར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང་༑ ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའོ།། དང་པོ་(སོ་སོར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་)ལ་སྐུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང། གསུང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང། ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའོ།། དང་པོ་(སྐུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་)ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཡུལ་སྤྱན་དྲང་བ་ནི༑ མདོར་བྱས་ལས། “ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་དག་རྫོགས།། སྤྱི་བོའ་དབུས་སུ་གནས་ ིཔར་བསམ།། དེར་ནི་ཡི་གེ་ཨོཾ་དཀར་པོ།། འོད་ཟེར་ལྔ་ནི་རབ་འཕྲོ་བའོ།། དེ་ལས་ལྷ་མོ་བྱུང་བ་ནི།། བདག་པོ་དང་ནི་རབ་སྦྱོར་བའི།། སྤྱན་ནི་དུ་མ་བསམས་ནས་ནི།། ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བཀང།། དེ་ནས་སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེ་ནི།། ནམ་མཁའ་གང་བར་ལེགས་གནས་པ༑༑ དེ་དབུས་བདག་པོ་སྒོམ་པ་ནི།། སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན་འཆང་ཞིང།། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན།། བདག་ཀྱང་དེ་ཡི་མདུན་གནས་ལ།།”1

ཞེས་གསུངས་ཏེ།
དེ་དག་གི་དོན་ནི། ཨོཾ་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་དག༌པར་རྫོགས་པ་རང་གི་སྤྱི་བོའ་དབུས་སུ་གནས་པར་བསམས་ལ། དེའི་ལྟེ་བ་དེར་ཡི་གེ་ཨོཾ་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་ཁ་ ིདོག་ལྔ་ནི་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བ་བསམ་མོ།། འོད་ཟེར་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་མོ་རང་རང་གི་བདག་པོ་རྣམ་སྣང་རྣམས་དང་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱན་མ་ནི་དུ་མ་བསམས་ནས་ནི། སྤྱན་མས་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་དགང་བར་བྱའོ།། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་གང་བའི་སྤྱན་མ་དེ་རྣམས་ཀྱིས། སྐད་ཅིག་གིས་སྤྱན་དྲངས་པའི་སྐུའི་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་གི་ལྷའི་ཚོགས་ནམ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་དག་རྫོགས།། སྤྱི་བོའ་དབུས་སུ་རྣམ་པར་བསམ།། དེར་ནི་ཡི་གེ་ཨོཾ་དཀར་པོ།། འོད་ཟེར་ལྔ་ནི་རབ་འཕྲོ་བའོ།། དེ་ལས་ལྷ་མོ་དབྱུང་བ་ནི།། བདག་ ིཔོ་དང་ནི་རབ་སྦྱོར་བའི།། སྤྱན་ནི་དུ་མ་བསམས་ནས་ནི།། ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་དགང།། དེ་ནས་སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེ་ནི།། ནམ་མཁའ་གང་བར་ལེགས་གནས་པ།། དེ་དབུས་བདག་པོ་བསྒོམ་པ་ནི།། སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན་འཆང་ཞིང།། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན།། བདག་ཀྱང་དེ་ཡི་མདུན་གནས་ལ།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 204

མཁའ་གང་བར་ལེགས་པར་གནས་པ། དེའི་དབུས་ན་འཁོར་གྱི་རྣམ་སྣང་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོ་སྟེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་འཆང་ཞིང་༑ དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པར་རང་གི་ཡུམ་སྤྱན་མ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་དེའི་མདུན་ན་བདག་ཉིད་ཀྱང་གནས་པར་བསམ་ལ། དེ་ནས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་གཙོ་འཁོར་རྣམས་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། འོ་ན་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པོ་དེ་གང་སྙམ་ན། མདོར་བྱས་ལས། “དེ་ནས་སྔགས་པས་ཚིགས་བཅད་འདི༑༑ གཉིས་བརྗོད་ནས་ནི་གསོལ་བ་གདབ།།”1

ཅེས་བདག་ཉིད་གཙོ་བོ་རྣམ་པར་སྣང་
མཛད་སྤྱན་མ་དང་སྦྱོར་བའི་མདུན་ན་གནས་པར་བསམས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པའི་སྔགས་པས། དཔལ་ལྡན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་འདི་གཉིས་བརྗོད་ནས་ནི་རྣམ་སྣང་གཙོ་འཁོར་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ།། གསོལ་གདབ་ཀྱི་ཚིག་དངོས་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “དཔལ་ལྡན་སངས་རྒྱས་སྐུ༌འཆང་བ།། རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམས་པ༑༑ དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་གནས་སུ།། རྡོ་རྗེ་སྐུས་ནི་མཛད་དུ་གསོལ།། ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།། རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམས་པ།། དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་གནས་སུ།། རྡོ་རྗེ་སྐུས་ནི་མཛད་དུ་གསོལ།།”2

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་
ཚིགས་བཅད་དང་པོས་ནི་གཙོ་བོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང། གཉིས་པས་འཁོར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ།། དེ་དག་གི་དོན་ནི། གང་གིས་བདེ་ཆེན་སྟེར་བ་མོ་སྤྱན་མ་ལ་དཔལ་ཞེས་བྱ་ཞིང། སྤྱན་མ་དེ་ཕྱག་རྒྱར་ལྡན་པས་ན་དཔལ་ལྡན་ནོ།། དུས་གསུམ་གྱི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤བ༥
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དཔལ་ལྡན་སངས་རྒྱས་སྐུ་འཆང་བ༑༑ རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམས་པས།། དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སུ།། རྡོ་རྗེ་སྐུ་ནི་མཛད་དུ་གསོལ།། ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།། རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམས་པས།། དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སུ།། རྡོ་རྗེ་སྐུ་ནི་མཛད་དུ་གསོལ།།” ཞེས་སོ།།

སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ། 205

སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ནི་འཆང་བ་སྟེ་དཔལ་སྤྱན་མ་ཕྱག་རྒྱར་ལྡན་ཞིང་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཆང་བ་ཞེས་གཙོ་བོ་རྣམ་སྣང་ལ་བོད་པའོ།། དེ་ལྟར་བོས་ནས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྒོམས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་གི་དེང་སྟེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྐུ་རྡོ་རྗེས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་གནས་སྤྱི་བོར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དུ་ཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། གཙོ་བོ་རྣམ་སྣང་རྡོ་རྗེ་སྐུས་ནི་བདག་གི་ལུས་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོར་མཛད་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་ལོ།། སླར་ཡང་གཙོ་བོ་རྣམ་སྣང་དེའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པ་ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཞེས་བོས་ནས་སྔར་བཞིན་གསོལ་བ་གདབ་བོ།། དེ་ཡང་མདོར་བྱས་ཀྱི་འགྱུར་འགའ་ཞིག་ལ། “དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སུ།།”1

ཞེས་པ་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་
ནས༑ བརླབས་ནས་སུ། ཞེས་ནས་ཀྱི་དོན་ཅན༌དུ་བཤད་པ་མང་ནའང། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བརླབས་གནས་སུ།། ཞེས་གནས་ཀྱི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་དགོས་ཏེ། མདོར་བྱས་ཀྱི་གཞུང་འདི། མདོ་བསྲེས་རྒྱུད་དང་སྦྱོར་བ་ན། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པའི། “སངས་རྒྱས་སྐུ་འཛིན་དཔལ་དང་ལྡན།། རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་འབྱེད་པ།། བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱི་གནས་བྱས་ཏེ།། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་དང་ལྡན་པར་བྱ།།”2

ཞེས་པ་དང་སྦྱར་ལ། རྒྱུད་ཚིག་འདིའི་འགྲེལ་
པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། “སངས་རྒྱས་ནི་དུས་གསུམ་དུ་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་སངས་རྒྱས་སྐུ་འཛིན་ནོ།། དཔལ་ནི་སངས་རྒྱས་སྤྱན་ནོ།། དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དཔལ་ལྡན་ནོ།། རྡོ་རྗེ་གསུམ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའོ།། དེས་མི་ཕྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤བ༦
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༡བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་སྐུ་འཛིན་དཔལ་དང་ལྡན།། རྡོ་རྗེ་གསུམ་དང་མི་ཕྱེད་དངོས།། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་གནས་དེང་།། སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེས་མཛད་དུ་གསོལ།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 206

བདག་གི་ལུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གནས་སུ་རབ་ཏུ་གནས་པར་མཛོད་ཅིག་པ་སྟེ། སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དོ།།”1

ཞེས་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལས། གནས་ཀྱི་དོན་ཅན་
དུ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གསུམ་པ་དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “སྤྱན་དང་ལྷན་ཅིག་ལྡན་པ་ཡི།། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་བསམས་ནས་སུ༑༑ དེ་བཅུག་ནས་ནི་བྱིན་བརླབས་ཏེ།། ‘སྐུ་ཡི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་བརྩམ།།”2

ཞེས་
གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། རྡོ་རྗེ་སྐུས་ནི་མཛད་དུ་གསོལ།། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་རྗེས་སུ། སྤྲོས་པའི་སྤྱན་མ་རྣམས་དང། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱན་དྲངས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་ལྷའི་ཚོགས་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་རྗེས༌སུ་ཆགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡི་རྣམ་སྣང་ཡབ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་མྱོང་བས་འོད་ཟེར་དཀར་པོའ་ངོ་བོར་ཞུ་བར་བསམས་ནས་སུ་དེ་ ིལྟར་ཞུ་བའི་འོད་ཟེར་དེ་དག་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྒོ་རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་བཅུག་ནས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་ལུས་ཐམས་ཅད་བཀང་སྟེ་ཚིམས་ནས་སྐུའི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པར་བསམས་པའི་སྐུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དེ་ལྟར་དུ་བརྩམ་པར་བྱ་སྟེ༑ དེ་ལྟར་ཡང། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “གསོལ་བ་བཏབ་མ་ཐག་ཏུ་ལྷའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་འོད་ཟེར་དཀར་པོའ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་རང་ ིབཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༩༩བ༡
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྐུ་ཡི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་བརྩམ།།’ ཞེས་སོ།།

སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ། 207

བཀང་སྟེ་ཚིམ་པར་བསམས་ནས། ལེའུ་བདུན་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བསྟན་པར་བྱའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་སོ།།
བཞི་པ་བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐུ་གང་ཡིན།། ‘ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིས་རབ་བཀང་བས།།’ སངས་རྒྱས་སྐུ་ཡི་ངོ་བོ་ཡིས།། བདག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤོག །”2

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀུན་ཏེ་དུས་གསུམ་དུ་
གཤེགས་ཤིང་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དང་འབྲེལ་བའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་གི་ལུས་ཀྱང་སངས་རྒྱས༌ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིས་རྣམ་སྣང་འདྲ་བར་ཤོག་ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་འགོས་འགྱུར་ལས། “ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིས་རབ་ཏུ་རྒྱས།།”3

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཤད་
པའོ༑༑ དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོན་གསལ་ལས། “སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ནི་དུས་གསུམ་དུ་གཤེགས་ཤིང་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དང་འབྲེལ་བའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གང་ཞིག་ཡོད་པ། བདག་གི་སློབ་པར་གྱུར་པའི་ལུས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོར་གྱུར་ཅིག་པ་སྟེ།”4

ཞེས་གསུངས་སོ།།
ལྔ་པ་ང་རྒྱལ་བཟུང་བ་ནི། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་དྲུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་སྔགས། “ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཀཱ་ཡ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ།”5

ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༠བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“གསོལ་བ་བཏབ་མ་ཐག་ཏུ་ལྷའི་ཚོགས་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་འོད་ཟེར་དཀར་པོའ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞུགས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་ ིབཀང་སྟེ་ཚིམ་པར་བསམས་ནས་ལེའུ་བདུན་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བརྟན་པར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཕུང་
པོ་ལྔ་ཡིས་རབ་གང་བ།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༡ན༣
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༥༣བ༣
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༩༨བ༡

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 208

ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་ངའོ་སྙམ་དུ་ང་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་༑ རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “དེ་ནས་ལེའུ་དྲུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ང་རྒྱལ་བྱས་ཏེ།’ ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཀཱ་ཡ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ།”1

ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྔགས་དོན་ནི། སརྦ་ནི་ཐམས་ཅད། ཏ་
ཐཱ་ག་ཏ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཀཱ་ཡ་ནི་སྐུ། བཛྲ་ནི་རྡོ་རྗེ། སྭ་བྷཱ་ཝ་ནི་རང་བཞིན། ཨཱཏྨ་ཀཿནི་བདག་ཉིད། ཨ་ཧཾ་ནི་ངའོ་ཞེས་པའོ།། སྔགས་རྣམས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་ནི་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།
གཉིས་པ་གསུང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཡུལ་སྤྱན་དྲང་བ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “ཨཱཿནི་ཁ་དོག་དམར་ལྡན་པ།། ལྕེ་ཡི་པདྨར་གནས་བསམས་ཏེ།། གོས་དཀར་ཞེས་བྱ་ནམ་མཁའ་རུ།། སྤྲོས་ནས༌ནམ་མཁའི་ཁམས་རྣམས་བཀང་༑༑ སྔར་བཞིན་སྔགས་པས་གསུང་རྡོ་རྗེ།། ནམ་མཁའ་གང་བར་བཞུགས་པ་ལ།།”2 ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། རང་གི་ལྕེའི་དབུས་སུ་ཨཱཿལས་བྱུང་བའི་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་ཨཱཿནི་ཁ་དོག་དམར་པོ་དང་ལྡན་པ་བསམས་ཏེ། ཨཱཿདེ་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་དཀར། དམར། སེར། སྔོ། ལྗང་བ་སྟེ་ལྔ། འཕྲོ་བའི་འོད་ཟེར་ལས་གོས་དཀར་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷ་མོའ་ཚོགས་ནམ་མཁའི་རུ་སྤྲོས་ནས་ནམ་མཁའི་ཁམས་རྣམས་གོས་དཀར་མོའ་ཚོགས་ཀྱིས་བཀང་སྟེ། སྔར་རྣམ་སྣང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ ིསྤྲོས་པའི་གོས་དཀར་མོ་རྣམས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས། གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཚོགས་སྤྱན་དྲངས་པ་ནམ་མཁའ་གང་བར་བཞུགས་པའི་འཁོར་གྱི་དབུས་ན་གཙོ་བོ་འོད་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༠བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བརྗོད་པ་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་ནས་ལེའུ་དྲུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་སྟེ།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཨཱཿནི་ཁ་དོག་དམར་ལྡན་པས།། ལྕེ་ཡི་པདྨར་རྣམ་བསམས་ཏེ།། གོས་དཀར་ཞེས་བྱ་ནམ་མཁའ་རུ།། སྤྲོས་ནས་ནམ་མཁའི་ཁམས་རྣམས་དགང།། གསུང་གི་རྡོ་རྗེའི་སྔགས་པ་ནི།། ནམ་མཁའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་ལ།།” ཞེས་སོ།།

སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ། 209
དཔག་མེད་གོས་དཀར་མོ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པའི་མདུན་ན་སྔགས་པས་རང་ཉིད་གནས་པར་བསམ་མོ།།
གཉིས་པ་གསོལ་བ་ཇི་ལྟར་གདབ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “དེ་ནས་སྔགས་པས་ཚིགས་བཅད་འདི།། གཉིས་བརྗོད་ནས་ནི་གསོལ་བ་གདབ།།”1

ཅེས་རང་ཉིད་གཙོ་བོ་
འོད་དཔག་མེད་གོས་དཀར་མོ་དང་སྦྱོར་བའི་མདུན་ན་གནས་པར་བསམས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པའི་སྔགས་པས་ཆོས་ཀྱི་གསུང་ལམ་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་འདི་གཉིས་བརྗོད་ནས་ནི། འོད་དཔག་མེད་གཙོ་འཁོར་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ།། གསོལ་གདབ་ཀྱི་ཚིག་དངོས་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “ཆོས་ཀྱི་གསུང་ལམ་དཔལ་ལྡན་པ༑༑ རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམ་པ།། དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་གནས་སུ།། རྡོ་རྗེ་གསུང༌གིས་མཛད་དུ་གསོལ།། ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།། རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམ་པ།། དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་གནས་སུ།། རྡོ་རྗེ་གསུང་གིས་མཛད་དུ་གསོལ།།”2

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། དཔལ་གོས་དཀར་མོ་ཕྱག་རྒྱར་
ལྡན་ཞིང་ཆོས་འོད་དཔག་མེད་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ན་གསུང་ལམ་སྟེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གསུང་ལམ་ཞེས་གཙོ་བོ་འོད་དཔག་མེད་ལ་བོད་པའོ།། དེ་ལྟར་བོས་ནས། རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་སྒོམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་གི་དེང་སྟེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་གསུང་རྡོ་རྗེས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་གནས་ལྕེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པའི་ཚུལ་དུ་ཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་ན་གཙོ་བོ་འོད་དཔག་མེད་རྡོ་རྗེ་གསུང་གིས་བདག་གི་ངག་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོར་བྱིན་གྱིས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥ན༡
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཆོས་ཀྱི་གསུང་ལམ་དཔལ་དང་
ལྡན༑༑ རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམས་པས།། དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སུ།། རྡོ་རྗེ་གསུང་དུ་མཛད་དུ་གསོལ།། ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།། རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམས་པས།། དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སུ།། རྡོ་རྗེ་གསུང་དུ་མཛད་དུ་གསོལ།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 210

བརླབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ།། སླར་ཡང་གཙོ་བོ་འོད་དཔག་མེད་དེའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པ་ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཞེས་བོས་ནས། སྔར་བཞིན་གསོལ་བ་གདབ་བོ།། དེ་ཡང་གནས་དང། ནས་ཀྱི་ཁྱད་འབྱེད་སྔར་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོན་གསལ་ལས། “ཆོས་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ།། གསུང་གི་ལམ་ནི་གསུང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དཔལ་ནི་གོས་དཀར་མོ་སྟེ་དེ་དང་ལྡན་པས་དཔལ་ལྡན་ནོ།། རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་ཅེས་བྱ་བ་སོགས་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།
གསུམ་པ་དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “གོས་དཀར་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ།། རང་གི་གཙོ་བོར་ཡང༌དག་ལྡན།། ལྕེ་ལ་ཞུགས་པར་རབ་བསམས་ནས།། གསུང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་བརྩམ།།”2

ཞེས་
གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་རྗེས་སུ་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྲོས་པའི་གོས་དཀར་མོ་རྣམས་དང། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱན་དྲངས་པའི་རང་རང་གི་གཙོ་བོ་སྟེ་ཡབ་འོད་དཔག་མེད་རྣམས་ཀྱི་ལྷའི་ཚོགས་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་འོད་དཔག་མེད་ཡབ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་མྱོང་བས་འོད་ཟེར་དམར་པོའ་ངོ་བོར་ཞུ་བ་རྣམས་ ིཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་རང་གི་ལྕེ་ལ་ཞུགས་པར་རབ་ཏུ་བསམས་ནས་ཏེ། བསམས་པའི་སྒོ་ནས་གསུང་གི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་བརྩམ་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། སྔར་བཞིན་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའ་མེས་ལྷའི་ཚོགས་གཉིས་ཞུ་བ་ལས་ ི
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༩༩བ༤
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གོས་དཀར་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉིད།། རང་གི་གཙོ་བོར་ཡང་དག་ལྡན།། ལྕེ་ལ་ཞུགས་པར་རབ་བསམས་ཏེ།། གསུང་གི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་བརྩམ།།” ཞེས་སོ།།

སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ། 211
འོད་ཟེར་དམར་པོའ་གཟུགས་ཀྱིས་ཞལ་དུ་ཞུགས་པ་ལས། ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པར་ ིབསམས་ནས། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་བརྟན་པར་བྱའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་སོ།།
བཞི་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “རྡོ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་གསུང་གང་ཡིན།། ངེས་པའི་ཚིག་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས།། ‘བདག་གི་ཚིག་ཀྱང་དེང་འདྲ་ཞིང་༑༑’ ཆོས་འཛིན་པ་དང་འདྲ་བར་ཤོག །”2

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། རྡོ་རྗེ་ཆོས་
འོད་དཔག་མེད༌ཀྱི་གསུང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་མཚོན་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་གི་ཚིག་ཀྱང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གསུང་དེ་དང་འདྲ་ཞིང་༑ སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་ཆོས་འཛིན་པ་འོད་དཔག་མེད་དང་འདྲ་བར་ཤོག་ཅེས་པའོ།། ལྔ་པ་ང་རྒྱལ་བཟུང་བ་ནི། ལེའུ་དྲུག་པར་གསུངས་པའི་སྔགས་མདོར་བྱས་སུ་དྲངས་པ་ལྟར། “ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཝཱཀ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ།”3

ཞེས་ངག་ཏུ་བརྗོད་ཅིང། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་ངའོ་སྙམ་དུ་ང་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “སྔགས་འདིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྔགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཝཱཀ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ།”4

ཞེས་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེའི་ཡང་སྔགས་དོན་ནི་ཝཱཀ་ཅེས་
པ་གསུང་ངམ་ངག་ཡིན་ལ་གཞན་རྣམས་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༠བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་
ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། སྔར་བཞིན་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའ་མེས་ཚོགས་གཉིས་ཞུ་བ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་ ིཔོའ་གཟུགས་ཀྱིས་ཞལ་དུ་ཞུགས་པ་ལས་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པར་བསམས་ནས། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་བརྟན་པར་བྱའིོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
‘བདག་གི་ཚིག་ཀྱང་དེ་འདྲ་ཞིང།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥ན༤
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༡ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“སྔགས་འདིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྔགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་བཱཀ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་བ་ཨཏྨ་ཀོ྅ཧཾ་”ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 212

གསུམ་པ་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཡུལ་སྤྱན་དྲང་བ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “སྔགས་པས་སྙིང་གར་ཉི་མ་ཡི།། གཟུགས་བརྙན་འབར་བ་བསམ་བྱ་སྟེ།། ‘དེར་ནི་མཐིང་ཤིང་ལྟ་བུ་ཡི།།’ འོད་ཟེར་ལྔ་ལྡན་ཧཱུཾ་དགོད་དོ།། དེ་ནས་ལྷ་མོ་མཱ་མ་ཀཱི།། ཚོགས་དང་བཅས་པ་དབྱུང་བར་བྱ།། དེ་བཞིན་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་བསྒོམ།། དེ་ལ་སྔོན་བཞིན་གསོལ་བ་གདབ།།”1

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི། བསྐྱེད་རིམ་
སྒོམ་པའི་སྔགས་པས། རང་གི་སྙིང་གར་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཟུགས་བརྙན་འབར་བ༌བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བ་དེར་ནི། མཐིང་ཤིང་ལྟ་བུའི་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་ཅན་འོད་ཟེར་དཀར། དམར། སེར། སྔོ། ལྗང་བས་ཏེ་ལྔ་འཕྲོ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཧཱུཾ་འགོད་དོ།། དེ་ནས་ཧཱུཾ་གི་འོད་ཟེར་ལྔའི་རྩེ་མོ་ལས། ལྷ་མོ་མཱ་མ་ཀཱིའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ནམ་མཁའ་གང་བ་དབྱུང་བས་ཏེ་སྤྲོ་བར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་སྤྲོས་པའི་མཱ་མ་ཀཱིའི་ཚོགས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་སྤྱན་དྲངས་པའི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས། ལྷ་མོས་ནམ་མཁའ་གང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་གང་བར་བསྒོམས་པའི་དབུས་ན་བཞུགས་པའི་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པ་མཱ་མ་ཀཱི་དང་སྦྱོར་བའི་མདུན་ན་རང་ཉིད་གནས་པར་བསམ་ལ། མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་འཁོར་དེ་རྣམས་ལ་སྔོན་ཏེ་སྔར་རྣམ་སྣང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ༑ ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་ཐུགས་འཆང་བ།། རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམ་པ།། དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་གནས་སུ༑༑ རྡོ་རྗེ་ཐུགས་ཀྱིས་མཛད་དུ་གསོལ།། ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས༑༑ རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམ་པ།། དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་གནས་སུ།། རྡོ་རྗེ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥ན༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེར་ནི་མཐིང་ཤན་ལྟ་བུ་ཡི།།’ ཞེས་སོ།།

སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ། 213 ཐུགས་ཀྱིས་མཛད་དུ་གསོལ།།”1

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། མཱ་མ་ཀཱི་རང་གི་ཕྱག་
རྒྱར་ལྡན་པས་ན་དཔལ་ལྡན་ནོ།། སྤྲོས་པའི་མཚན་མས་མི་ཕྱེད་པའི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཐུགས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པས་ན་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་འཆང་བ་སྟེ༑ དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་ཐུགས་འཆང་བ།། ཞེས་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་བོད་པའོ།། དེ་ལྟར་བོས་ནས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྒོམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་གི་དེང༌སྟེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཐུགས་རྡོ་རྗེས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་གནས་སྙིང་གར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་ཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། རྡོ་རྗེ་ཐུགས་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་སེམས་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོར་མཛད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།། སླར་ཡང་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཞེས་བོས་ནས། སྔར་བཞིན་གསོལ་བ་གདབ་བོ།། དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོན་གསལ་ལས། “རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐུགས་ཏེ་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མ་ཆགས་པའོ།།’ དེ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་འཛིན་པར་མཛད་པས་ན༑ རྡོ་རྗེ་ཐུགས་འཛིན་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པའོ།། མཱ་མ་ཀཱི་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པས་ན་དཔལ་ལྡན་ཏེ། ལྷག་མ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།།”2

ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།
གསུམ་པ་དེ་ལྟར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ལས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “མཱ་མ་ཀཱི་ཚོགས་མ་ལུས་པ།། རྡོ་རྗེ་ཐུགས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། སྙིང་གར་ཡང་ནི་བཅུག་ནས་སུ།། ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་བརྩམ།།”3

ཞེས་གསུངས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་ཐུགས་འཆང་བ།།
རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམས་པས།། དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སུ།། རྡོ་རྗེ་ཐུགས་སུ་མཛད་དུ་གསོལ།། ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།། རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམས་པས།། དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སུ།། རྡོ་རྗེ་ཐུགས་སུ་མཛད་དུ་གསོལ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༩༩བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་
བརྗོད་པ་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐུགས་ཏེ་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཆགས་པའོ།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥ན༦

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 214

ཏེ༑ དེའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྲོས་པའི་མཱ་མ་ཀཱིའི་ཚོགས་མ་ལུས་པ་དང་༑ མཱ་མ་ཀཱི་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱན་དྲངས་པའི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་ལྷའི་ཚོགས་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་ཏེ། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་མྱོང་བས་ཡབ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་ནག་པོའ་ངོ་བོར་ཞུ་བ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་རང་གི་སྙིང་གར་ཡང་ནི་བཅུག་ ིནས་སུ་སྟེ་བཅུག་པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་བཀང་སྟེ་ཚིམས་ནས། ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པར་བསམས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་བརྩམ་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས༑ “གསོལ་བ་བཏབ་མ་ཐག་ཏུ་སྔར་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའ་མེས་ཞུ་བ་འོད་ཟེར་ནག་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཐུགས་ཀར་ཞུགས་ ིཔས་ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པར་བསམས་ནས། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་བརྟན་པར་བྱའོ༑༑”1

ཞེས་གསུངས་སོ།།
བཞི་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའ་ཐུགས་གང་ཡིན།། ི ‘གསང་བའི་དབང་པོ་བློ་ལྡན་པ།། བདག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་གྱུར་ཏེ༑༑’ རྡོ་རྗེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ཤོག།།”2

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། གསང་བ་
པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་བདག་པོ་མཛད་ཅིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ན་གསང་བའི་དབང་པོའོ།། བློ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་སྟེ་དེ་ཕྱག་རྒྱར་ལྡན་པའི་ཀུན་ཏུ་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཟང་ཞིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༡ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་མ་ཐག་ཏུ་སྔར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའ་མེས་ཞུ་བས་འོད་ཟེར་ནག་པོའི་གཟུགས་ ིཀྱིས་ཐུགས་ཀར་ཞུགས་པས་ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པར་བསམས་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་བརྟན་པར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བར་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གསང་བའི་བདག་པོ་བློ་ལྡན་པ།། བདག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་གྱུར་ཅིག །’ཅེས་སོ།།

སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ། 215

སྟེ༑ དེ་འདྲ་བའི་མི་བསྐྱོད་པའི་ཐུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་བདག་གི་སེམས་ཀྱང་འདྲ་བར་གྱུར་ཏེ། བདག་རྡོ་རྗེ་འཛིན་མི་བསྐྱོད་པ་དང་མཚུངས་པར་ཤོག །ཅེས་པའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོན་གསལ་ལས། “གསང་བའི་བདག་པོ་བློ་ལྡན་པ།། ཞེས་བྱ་བ་ལ། གསང་བ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ།། ཀ་ནི་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ལས་ཏེ་གསུང་ཞིང་སྟོན་པར་མཛད་པ་སྟེ། དེས་ན་གསང་བ་པའོ།། དབང་བྱེད་པས་ན་བདག་པོ་སྟེ། གསང་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་མཛད་ཅིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ།། བློ་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བློ་ནི་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེའོ།། དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི། བློ་དང་ལྡན་པའོ།། ཀུན༌ནས་བཟང་བས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་མི་བསྐྱོད་པའི་ཐུགས་གང་ཡིན་པ་བདག་གི་སེམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་ཅིག་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་བ་དང། བདག་ཀྱང་འདྲ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སྟེ།”1

ཞེས་གསུངས་སོ།། སྤྱིར་ཐུགས་རྡོ་
རྗེའི་ཡུམ་ལ་མཱ་མ་ཀཱི་དང་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་གཉིས་ཀ་འོང་བས་འདིར་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་ཡུམ་དུ་གསུངས་ལ། རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་བློ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། བློ་དང་ཤེས་རབ་སྐབས་འགར་དོན་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་ཅིང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཤེས་རབ་མ་ཞེས་ཟེར་བས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།།
ལྔ་པ་ང་རྒྱལ་གཟུང་བ་ནི། ལེའུ་དྲུག་པ་ནས་གསུངས་པའི་སྔགས་མདོར་བྱས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་གྱི། “ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཙིཏྟ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ།”2

ཞེས་ངག་ཏུ་
བརྗོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༥༣བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གསང་བའི་བདག་པོ་བློ་ལྡན་པ།། ཞེས་བྱ་བ་ལ། གསང་བ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ།། ཀ་ནི་སྐད་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་དེ་གསུང་ཞིང་སྟོན་པར་མཛད་པ་སྟེ། དེས་ན་གསང་བ་པའོ།། དབང་བྱེད་པས་ན་བདག་པོ་སྟེ། གསང་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་མཛད་ཅིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ།། བློ་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བློ་ནི་རེག་རྡོ་རྗེའོ།། དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་བློ་དང་ལྡན་པའོ།། ཀུན་ནས་བཟང་བས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་མི་བསྐྱོད་པའི་ཐུགས་གང་ཡིན་པ། བདག་གི་སེམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་ཅིག་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་བ་དང་བདག་ཀྱང་འདྲ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སྟེ།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥ན༧

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 216

དེ་ངའོ་སྙམ་དུ་ང་རྒྱལ་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “དེ་ནས་སྔགས་འདིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཙིཏྟ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཞེས་བྱའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་སོ།། དེའི་སྔགས་དོན་ནི། ཙིཏྟ་ཞེས་པ་ཐུགས་སམ་
སེམས་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ནི་སྐུའི་སྐབས་ཀྱི་སྔགས་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ།།
གཉིས་པ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “དེ་ལྟར་རིགས་གསུམ་དབྱེ་བ་ཡིས།། སོ་སོར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ནི།། བློ་དང་ལྡན་པས་གསང་སྔགས་འདིས།། སླར་ཡང་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་བྱ།། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཀཱ་ཡ་ཝཱཀ་ཙིཏྟ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ།”2

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། བཤད་ཟིན་པ་
དེ་ལྟར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི༌རིགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་སོ་སོར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ནི། བློ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པའི་སྔགས་པས༑ ཨོཾ་སརྦ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་འདིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་སོ་སོར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལས་སླར་ཡང་རྡོ་རྗེ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་བདག་ཉིད་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་དུ་བྱའོ།། དེ་ཡང་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཨོཾ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྔགས་ངག་ཏུ་བརྗོད་དེ་སྔགས་དེའི་དོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་སྟེ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ངའོ་སྙམ་དུ་ང་རྒྱལ་བྱེད་པའོ།། དེ་ལྟར་ན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་སོ་སོར་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་མདོར་བྱས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དག་རྩ་རྒྱུད་དང་སྦྱོར་བ་ན། མདོ་བསྲེ་ལས། དེ་ནས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་བཅུ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༡ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནས་སྔགས་འདིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཙིཏྟ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་བ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ་ཞེས་བྱ་བའོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥ན༧

སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ། 217

གཅིག་པ་ལས། “རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར།། ‘ཧཱུཾ་ཞེས་བྱ་བར་རབ་ཏུ་བསྒོམ༑༑’ གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར།། ཡི་གེ་ཨོཾ་ནི་རྣམ་པར་བསམ།། ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར།། ‘ཡི་གེ་ཨཱཿནི་རབ་ཏུ་བརྟག །”1

ཅེས་གསུངས་
པ་འདིས། མགོ་བོ་དང་ལྐོག་མ་དང་སྙིང་གའི་ཕྱོགས་སུ་ཡི་གེ་གསུམ་རྣམ་པར་བཀོད་ལ༑ དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་བཀུག་ལ༑ ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། “སངས་རྒྱས་སྐུ་འཛིན་དཔལ་དང་ལྡན།།”2

ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས༑ ལེའུ་བདུན་པ་ལས། “སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐུ་གང་ཡིན།།”3

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པའི༌ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རྣམས་ཀྱིས། རིགས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ༑ ལེའུ་དྲུག་པ་ལས། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཀཱ་ཡ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་བོ་ཞེས་གསུངས་ནས། མདོར་བྱས་ཀྱི་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡུལ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་གཞུང་རྣམས། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི་རྒྱུད། “རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར།།”4

ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་དང་གཉིས་པོ་འདི་དང་
སྦྱར་ལ་འདིའི་ཟླ་ཉི་པདྨ་གསུམ་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་སྐྱེད་པ་མདོར་བྱས་སུ་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང། རྒྱུད་ཚིག་འདི་དག་གི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། “རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། དེའི་དབུས་སུ་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་གནས་པར་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཡི་གེ་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། ཞེས་བྱ་བར་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༦ན༦ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་ཕྱི་མ་
གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཡི་གེ་ཧཱུཾ་ནི་རབ་ཏུ་བསྒོམ།།’ ‘ཡི་གེ་ཨཱཿནི་རབ་ཏུ་བསྒོམ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༡བ༤
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༡ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐུ་
གང་ཞིག །” ཅེས་སོ།།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༦ན༦

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 218

དགོངས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་ཨོཾ་དང་ཨཱཿལས་བྱུང་བའི་ཟླ་བ་དང་པདྨའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།”1

ཞེས་ཟླ་ཉི་པད་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་ས་བོན་ལས་སྐྱེད་པ་
གསལ་བར་གསུངས་སོ།། འོན་ཀྱང་རྒྱུད་ཚིག་འདི་དག་མདོ་བསྲེ་ལས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ཡུལ་སྤྱན་འདྲེན་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང། སྒྲོན་གསལ་ལས། མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཟླ་ཉི་པད་གསུམ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་སྦྱར་བ་གཉིས་འགལ་བར་མི་བསམ་སྟེ། རྒྱུད་ཚིག་རེ་རེ་ལ་དོན་དུ་མ་སྦྱར་དུ་རུང་བར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།། གཞན་ཡང་པདྨ་ཨཱཿདང་བཅས་པ་མདོར་བྱས་ལས་ལྕེ་ལ་འགོད་པར་གསུངས་པ་དང། མདོ་བསྲེ་ལས། ལྐོག་མར་འགོད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་ཀྱང་གདམ་ང་ཅན་ཏེ་གང་བྱས་ཀྱང་འདྲ་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་གཞུང། དཔལ་ལྡན་སངས་རྒྱས་ཞེས་སོགས་དང། ཆོས་ཀྱི་གསུང་ལམ་ཞེས༌སོགས་དང། དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་ཞེས་སོགས་རྣམས་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་འཛིན་ཞེས་སོགས་དང། ཆོས་ཀྱི་གསུང་ལམ་ཞེས་སོགས་དང། རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་འཛིན་ཞེས་སོགས་དང་སྦྱར་ཞིང། དེ་བཞིན་དུ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་གཞུང། “སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐུ་གང་ཡིན།།”2

ཞེས་སོགས་
གཞུང་ཚན་གསུམ་ཡང། ལེའུ་བདུན་པའི། “སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐུ་གང་ཡིན།།”3

ཞེས་
སོགས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྗེས་དྲན་སྟོན་པའི་རྒྱུད་རྣམས་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་སོ།། འོ་ན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་ང་རྒྱལ་བྱ་བ་འདི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་གང་གིས་བསྟན་སྙམ་ན། མདོ་བསྲེ་ལས་ནི། འདི་རྒྱུད་དང་སྦྱོར་ཚུལ་མ་གསུངས་ལ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། རྩ་རྒྱུད་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༧༧བ༣
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༡ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐུ་གང་
ཞིག༑” ཅེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༡ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐུ་
གང་ཞིག །” ཅེས་སོ།།

སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ། 219

ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་པ། “ཁྱེད་ཀྱིས་སེམས་ལུས་ལྟ་བུ་དང། ལུས་སེམས་ལྟ་བུ་དང། སེམས་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུར་སྐྱེད་ཅིག །”1

ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་པར་བཤད་དོ།། དེ་
ལྟར་ན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་སོ་སོར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་འདི་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་གི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། སྐུ་བྱིན་བརླབ་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག །གསུང་བྱིན་བརླབ་གསུང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་དང། ཐུགས་བྱིན་བརླབ་ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་བསྲེ་ལས། “དེ་ནས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།”2

ཞེས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་རྒྱུད་དང་སྦྱོར་བའི་མཚམས་སྦྱོར་
དུ་གསུངས་ཤིང། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཀྱང། “འོད་ཟེར་དཀར་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞུགས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས༌ཐོབ་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་བཀང་སྟེ་ཚིམ་པར་བསམས་ནས།”3

ཞེས་
གསལ་བར་གསུངས་པས་སོ།། དེས་ན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་བརླབ་འདི་ཉིད་གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་ཡིན་པར་ངོ་འཕྲོད་པར་མཛོད་ཅིག ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་བརླབ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
གཉིས་པ་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་བྱིན་བརླབས་ནས།།’ ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པའི།། མཚན་མ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༩༤ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཁྱེད་ཀྱིས་སེམས་ལུས་ཀྱི་
རྣམ་པ་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། སེམས་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པས་སྐྱེད་ཅིག །” ཅེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༣ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་
སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་འདིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༠བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འོད་
ཟེར་དཀར་པོའ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞུགས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པས་ལུས་ཐམས་ ིཅད་བཀང་སྟེ་ཚིམ་པར་བསམས་ནས་” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 220

དྲུག་དང་ཡང་དག་ལྡན།། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་པར་བྱ།།”1

ཞེས་གསུངས་ཏེ།
དེའི་དོན་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་ཟླ་བ་དེ་ཉིད་ཉི་གདན་གྱི་སྟེང་ན་གནས་པའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་དབུས་སུ་གནས་པའི་མཚན་མ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཕྱག་མཚན་དྲུག་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། མདོར་ན་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་བཀོད་དེ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པ་ནི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའོ།། འདི་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དམ་ཚིག་གི་སྐད་དོད་ས་མཱ་ཡ་ལ་ཡི་གེ་སྣོན་པའི་ངེས་ཚིག་གིས་བཤད་ན། འགྲོ་ཞིང་འདུ་བ་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་གསལ་ནས་ལྷའི་བདག་ཉིད་དུ་ང་རྒྱལ་བྱས་ཤིང་གསལ་བ་འདིར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡང་དག་པར་འགྲོ་ཞིང་འདུ་བས་ན་དམ་ཚིག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང། རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པས་ན་སེམས༌དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མན་སྙེ་ལས་དེ་བཞིན་བཤད་དོ།། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་དེའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་སྒོམ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “སྙིང་གར་གནས་པ་ཕྲ་བ་ཡི།།’ ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ཏིང་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི།། ‘ཡི་གེ་ཧཱུཾ་ནི་དེ་རུ་འགོད།།”2

ཅེས་རང་ཉིད་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔར་གསལ་
བའི་སྙིང་གར་གནས་པར་གྱུར་པའི་ཕྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་བསྒོམ་ཞིང་ཡེ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་བྱིན་གྱིས་བརླབས།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྙིང་གའི་དབུས་སུ་ཕྲ་མོ་ཡི།།’ ‘ཡི་གེ་ཧཱུཾ་ནི་དེ་རུ་འགོད།།’ ཅེས་སོ།།

སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ། 221

ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་ཐུགས་ཀར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་ནི་འགོད་པའི་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྡོ་རྗེ་འཆང་བསྒོམ་པར་བྱའོ༑༑ དེ་ཡང། སྙིང་གར་གནས་པ་ཕྲ་བ་ཡི།། ཞེས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔར་སྒོམ་པའི་གནས་གསལ་བར་བསྟན་ནའང། སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་སོགས་མི་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བྱ་སྙམ་ན། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ་རང་སྣང་གི་ཤེས་རབ་མ་ལ་འཁྱུད་པ་ཟླ་བའི་གདན་ལ་གནས་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “དེའི་སྙིང་གར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཕྱག་གཉིས་པ་མདོག་དམར་པོ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པར་བསམས་ནས།”1

ཞེས་གསུངས་ཤིང། བྷ་བྱ་
ཀཱིརྟི་དང། ཨ་བྷ་ཡས་མཛད་པའི་མདོར་བྱས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པས་རང་སྣང་གི་ཤེས་རབ་མ་ལ་འཁྱུད་པ། པད་ཟླའི་གདན་ལ་གནས་པར་གསལ་བར་བཤད་ཅིང། དེ་ཡང་ཟླ་གྲགས་ཀྱི༌དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་དམ་ཚིག་པ་རང་དང་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་ནི༑ སྒྲོན་གསལ་ལས། “ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྔགས་ཀྱི་བདག་པོ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཅི་རིགས་པར་བསྒོམ་པ་ནི། སྔགས་ཀྱི་བདག་པོ་བསྒོམ་པ་ཡིས་ཞེས་བྱའོ།།”2

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་མི་
བསྐྱོད་པའི་རིགས་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡང་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་དང། དམ་ཚིག་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༡བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ “དེའི་སྙིང་གར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཕྱག་གཉིས་པ། མདོག་དམར་པོ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བསམས་ནས་” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༩༥ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དང་བདག་པོ་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྔགས་ཀྱི་བདག་པོ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཅི་རིགས་པར་བསྒོམས་པ་ནི། སྔགས་ཀྱི་བདག་པོར་བསྒོམས་པ་ཡིས།། ཞེས་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 222

སེམས་དཔའ་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡང་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་སུ་བྱེད་དགོས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་སོགས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདྲ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་སེར་པོ་རལ་གྲི་དང་གླེགས་བམ་འཛིན་པ་དང། གཤེད་དམར་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དབྱུག་པ་དཀར་པོ་མི་མགོ་རློན་པ་སེར་པོས་མཚན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་སོགས་དུ་མས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཡང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀར་རང་རིགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འགོད་པར་བཤད་པ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་གཞན་དུ་ན། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རང་འདྲའི་མི་བསྐྱོད་པ་དང། རྡོ་རྗེ་འཆང་དམར་པོ་གདམ་ང་ཅན་དུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་གསལ་གྱི་མཆན་བུ་ལས་གསུངས་ཏེ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྒྲོན་གསལ་གྱི་མཆན་བུ་ལས། “དེའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་ལ།”1

ཞེས་པའི་མཆན་བུར། “དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྒོམ་སྙམ་ན། བྷ་བྱ་ཀཱིརྟིས་
མདོར་བྱས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། རྣམ་སྣང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་འཁོར་ལོ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ་ལ༌བཤད་དེ། དེའི་རིགས་པ་རིན་འབྱུང། འོད་དཔག་མེད། དོན་གྲུབ་གསུམ་ལའང་སྦྱར་རོ།། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་འདྲ་བར་རྡོ་རྗེ་འཆང་དམར་པོའམ་ཡང་ན་རང་འདྲ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའོ།།”2

ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། དེ་ལྟར་དམ་ཚིག་
སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྔོན་པོའ་ཐུགས་ཀར་པད་ཟླའི་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་ ིསེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ་རང་སྣང་གི་ཤེས་རབ་མ་ལ་འཁྱུད་པ་ཡབ་ཡུམ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་བས་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་བསམ་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་སྐུའི་ཚད་ནི་ནས་འབྲུ་ཙམ་
༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ང རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་མོ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༣༨ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྒོམས་ལ།” ཞེས་སོ།།
༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ང རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་མོ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༣༨ན༢

སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ། 223

དུ་བྱ་སྟེ། མདོར་བྱས་ལས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནས་འབྲུའི་ཚད་ཙམ་སྒོམ་པར་མ་ག་དྷའི་པཎྜི་ཏ་ཐུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོས་བཤད་དོ།། ཞེས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་སོ།། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་གདན་ལ་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་རྩེ་ལྔ་པའི་ལྟེ་བའི་ནང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཧཱུཾ་ཡིག་ནག་པོའམ་སྔོན་པོ་རྟག་ཏུ་འཆར་བ་མར་མེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་འཇོམས་པའི་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀར་ཉི་མ་ལ་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་རྟག་ཏུ་འཆར་བ་མར་མེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་འཇོམས་པའི་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་བསམ་པར་བྱའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་
སྒྲུབ་ཐབས་སོགས་ལས། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའི་ལྟེ་བར་འགོད་པ་མི་གསལ་ཞིང། གདན་ཉི་མ་ཡིན་པར་བཤད་ནའང། ལེའུ་བཅུ་པའི། “ཡི་གེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚིག །”2

ཅེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། “ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་དབུས་སུ་ཚུད་ཅིང་ཐུགས་ཀྱི་ཟླ་བར་ཆུད་པ་”3

ཞེས་ཟླ་གདན་གསུངས་པས།
གདན་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་གདམ་ངར་བྱ་ཞིང། ལེའུ་བཅུ་པའི། “རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་རྩེ་ལྔ་པ།། རྟག་ཏུ་སྦྱོར་བས་བསྒོམ་པར་བྱ།།”4

ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། “སྦྱོར་བས་ཞེས་པ་སྒྲུབ་པ་པོ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༡བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ “ཡེ་
ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀར་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་རྟག་ཏུ་འཆར་བ་མར་མེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་འཇོམས་པའི་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་བསམ་པར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༥བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡི་གེ་མཆོག་གི་ཚིག་བསམ་
མོ༑༑” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༧༥ན༤ “ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་
དབུས་སུ་ཆུད་ཅིང་ཐུགས་ཀྱི་ཟླ་བར་ཆུད་པ་”ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༥བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྦྱོར་བ་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི།། རྩེ་
མོ་ལྔ་པ་རྟག་ཏུ་བསྒོམ།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 224

ངེས་པར་ལེགས་པ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་ན་སྦྱོར་བ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའོ།། དེ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་ཁ་རྣམ་པར་གྱེས་པ་བསམ་ཞིང་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།”1

ཞེས་ཧཱུཾ་
ཡིག་གི་རྟེན་དུ་རྡོ་རྗེ་གསུངས་སོ།། སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སྟོན་པའི་མདོར་བྱས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དག་རྒྱུད་དང་སྦྱོར་བ་ན། མདོ་བསྲེ་ལས། “ལེའུ་དང་པོ་ལས། དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི། དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་ནས་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། རྣམ་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀུན་ལྡན་པའི༑༑ སྙིང་གར་ཡེ་ཤེས་དམ་ཚིག་དང།། དབུ་རྒྱན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་མཆོག །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་གྱུར་པ།། འདི་ནི་དམ་ཚིག་མཆོག་ཡིན་ཏེ།། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་མཆོག །དམ་ཚིག་མཆོག་གིས་རབ་ཏུ་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་སྙིང་གར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ས་བོན་ལས་བཀུག་པ་དང། དབུ་རྒྱན་ལ་རང་གི་བདག་པོ་བསྒོམ་མོ།། དེ་ནས་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། སྙིང་གར་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་བསམས་ནས།། སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་བྱུང་བར་གཞག །ཅེས་གསུངས་པ་འདིས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་སྙིང་གར་ཡང།། སྙིང་པོ་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་མོ༑༑”2

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་དམ་ཚིག་སེམས༌དཔའ་སྐྱེད་པ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༧༤ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྦྱོར་བས་ཞེས་པ་སྒྲུབ་པ་པོ་ངེས་པར་ལེགས་པ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་ན་སྦྱོར་བ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སེམས་དཔའོ།། དེ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་ཁ་རྣམ་པར་གྱེས་པ་བསམ་ཞིང་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༣ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལེའུ་དང་པོ་ལས། རྡོ་རྗེ་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་ནས་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། རྣམ་པ་མཆོག་རྣམས་ཀུན་ལྡན་པའི།། སྙིང་གར་ཡེ་ཤེས་དམ་ཚིག་དང།། དབུ་རྒྱན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་མཆོག །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་འགྱུར་བ༑༑ འདི་ནི་དམ་ཚིག་མཆོག་ཡིན་ཏེ།། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་མཆོག །དམ་ཚིག་མཆོག་གིས་རབ་ཏུ་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་སྙིང་གར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ས་བོན་གྱིས་དགུག་པ་དང། དབུ་རྒྱན་ལ་རང་གི་བདག་པོ་བསྒོམ་མོ།། དེ་ནས་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། སྙིང་གར་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་བསམས་ནས།། སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་གཞག །ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀར་ཡང་སྙིང་པོ་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་མོ།།” ཞེས་སོ།།

སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ། 225

དང་སྦྱར་ཞིང། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་1

པའི་རྒྱུད། “རྣམ་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀུན་ལྡན་པའི།།”2
ཞེས་སོགས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྒོམ་པ་དང་སྦྱར་བ་རྣམས་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ།། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི་རྒྱུད། “སྙིང་གར་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་བསམས་ནས།།”3 ཞེས་སོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དང་སྦྱར་བ་བཞིན་དུ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་སྦྱར་ལ། སྒྲོན་གསལ་ལས། “སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར༑༑ རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། སྙིང་གར་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་བསམས་ནས།། སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་གཞག །”4

ཅེས་པ་འདི་རྫོགས་རིམ་པའི་རིལ་འཛིན་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་
སྐབས་དང་སྦྱར་ཞིང། ཧཱུཾ་ཡིག་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང། དེའི་ཐིག་ལེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དང། དེའི་ཚེ་རང་མི་བསྐྱོད་པར་སྒོམ་པར་བཤད་དོ།། དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་པའི་བཤད་ཚུལ་འདི་དང། མདོ་བསྲེ་དང། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་བཤད་པ་རྣམས་མི་འགལ་བ་ནི། རྒྱུད་ཚིག་གཅིག་ཉིད་ལ་དོན་དུ་མ་བཤད་དུ་ཡོད་པ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།། བསྐྱེད་རིམ་ཊཱི་ཀ་ལས། སྒྲོན་གསལ་གྱི་རྒྱུད་ཚིག་འདིའི་བཤད་ཚུལ་བཀོད་ནས། “སྒྲོན་གསལ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་གང་གིས་རྫོགས་རིམ་སྟོན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དྲང་དོན་གྱི་བཤད་པ་ཡང་ངེས་པར་འཐོབ་པས། གཞུང་འདི་ལ་ཡང་དྲང་དོན་དུ་བཤད་ན་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་སྒོམ་པ་སྟོན་པ་ལ་སྦྱར་དུ་རུང་བར་དགོངས་ནས་སྒྲུབ་

༡ གཞུང་དུ་‘ལེའུ་བཅུ་གཅིག་’ཅེས་གསལ་ཡང་ལུང་ཁུངས་ལྟར་ན་‘ལེའུ་བཅུ་གཉིས་’ཡིན་དགོས་པས་བཅོས།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༠ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་
ལྡན་པའི།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༨བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྙིང་གར་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་
བསྒོམས་ནས།།” ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༨བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་
འཁོར་དབུས་གནས་པའི།། རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། སྙིང་གར་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་བསྒོམས་ནས།། སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་བཞག །” ཅེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 226

ཐབས་གཉིས་སུ་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ།།”1

ཞེས་བཤད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་གང་ལ་
འཇུག་པའི་འདུས༌པའི་རྒྱུད་ཚིག་དེ་ལ་དྲང་དོན་གྱི་བཤད་པ་ངེས་པར་འཐོབ་པ་བདེན་ནའང་༑ དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། “སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར།།”2

ཞེས་
སོགས་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་ན། བསྐྱེད་རིམ་པས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་སྒོམ་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་སྦྱར་དུ་རུང་བ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཚིག་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ཚིག་དེ་རྣམས་འགྲེལ་པས་དགོངས་བཤད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཚིག་གཅིག་ཉིད་ལ་མཐའ་དྲུག་གི་བཤད་པའི་ནང་ནས་དགོངས་དགོངས་མིན་གཉིས། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ་གང་རུང་ཞིག་འཇུག་པ་དེར་བཤད་པ་གཞན་ལྔ་མི་འཇུག །དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་པ་དེར་བཤད་པ་གཞན་བཞི་མི་འཇུག་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན། “ཚིག་གཅིག་ལ་ཡང་སྣ་ཚོགས་དོན།།”3

ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་དོན་སྣ་ཚོགས་
པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བཤད་པ་གཉིས་ཀ་རྒྱུད་དོན་ཡིན་པ་མི་འགལ་བ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་བྱས་ནས། སྤྱི་བོར་རིགས་བདག་བསྒོམ་པ་མདོར་བྱས་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང། མདོ་བསྲེ་ལས། “དབུ་རྒྱན་ལ་རང་གི་བདག་པོ་བསྒོམ་མོ།།”4

ཞེས་
གསུངས་ཤིང། དེ་ཉིད་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པའི་“དབུ་རྒྱན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་མཆོག །”5

ཅེས་པ་
༡ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཆ བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༡༥བ༤
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༨བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་
འཁོར་དབུས་གནས་པའི།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༨༧ན༥
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༣བ༡
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༠བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དབུ་རྒྱན་རྡོ་རྗེ་མཆོག་
འཛིན་པ།།” ཞེས་སོ།།

སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ། 227

འདིས་བསྟན་པར་གསུངས་ལ། འདི་དང་མཐུན་པར་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ།། འོ་ན་རིགས་བདག་ཇི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་བསྒོམ༌སྙམ་ན། དེ་ཡང་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་ལས་སྐབས་འདིར་རིགས་བདག་བསྒོམ་པ་ཙམ་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་མི་གསལ་ཡང། འདི་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་རལ་པའི་ཅོད་པན་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཁ་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་བས༑ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩི་སྦྱོར་མཚམས་ནས་འཛག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་དང། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཚིམ་ཞིང་མཉེས་པར་འགྱུར་བར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་བསྲེར་དྲངས་པའི། “དབུ་རྒྱན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་མཆོག །”1

ཅེས་པའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། “དབུ་རྒྱན་ཏེ་སྤྱི་གཙུག་གི་
གནས་སུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་དང་འདྲ་བའི་བདུད་རྩི་འཇུག་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང། ཡེ་ཤེས་དང། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་པ་ཚིམ་ཞིང། མཉེས་པར་འགྱུར་བར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ།”2

ཞེས་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པའི་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ལྟ་
བུའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩི་འཛག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་ཚིམ་ཞིང་མཉེས་པར་མོས་དགོས་པ་གསལ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩི་འཛག་པར་མོས་པ་ལ་ཡུམ་གཅིག་ཀྱང་དགོས་པས། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཕྱུག་མ་ལས་འོས་མེད་ཅིང། སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཕྱག་གཉིས་པར་ཐུགས་རྗེ་ཞབས་ཀྱིས་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༣ན༧
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༩༢ན༦ “དབུ་རྒྱན་ཏེ། སྤྱི་གཙུག་གི་གནས་སུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་དང་འདྲ་བའི་བདུད་རྩི་འཛག་པས། སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་པ་ཚིམ་ཞིང་མཉེས་པར་འགྱུར་བར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ༑” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 228

བཤད་དེ། ཕྱག་མཚན་ཡང་རྡོར་དྲིལ་འཛིན་པར་བྱེད་དགོས་སོ།།
གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ཚུལ་དང་པོ་དང། ཞར་བྱུང་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྲིད་པ་གྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷ་བསྒོམ་པ་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པའོ།། དང་པོ་(ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ཚུལ་དང་པོ་)ལ། མཁས་པ་སྔ་མ་དག་གི་དགོངས་པའི་གསུང་བཀོད་པ་དང། དེ་དག་ལ་དོགས་པའི་གཞི་དཔྱད་པའོ།།
དང་པོ་(མཁས་པ་སྔ་མ་དག་གི་དགོངས་པའི་གསུང་བཀོད་པ་)ནི། བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་ཟིན་པ་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ཚུན་ཆད་མངལ་ན་གནས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ལ། སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་ནི་མངལ་ནས་འཐོན་པའི་ལུས་དང། དེ་ལ་གནས་པའི་རླུང་ཨ་ཐུང་དང་སྦྱོར་བར་མཛད་དོ།། རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་རེད་མདའ་པས། སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་ཟིན་པ་ནས་རྐང་མཐིལ་དུ་གནོད་མཛེས་བཀོད་ཟིན་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ཚུན་ཆད་མངལ་ན་གནས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ཞིང། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་དང། སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་གཉིས་ཀ་བཙས་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་དང་སྦྱོར་བར་མཛད་དོ།། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པས་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་ཟིན་པ་ནས་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ནས་མངལ་གྱི་སྒོར་ཕྱོགས་པ་ཡན་ཆད་དང་སྦྱོར་བར་མཛད་ལ། དེ་ལྟར་སྦྱོར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ་རྩ་རྒྱུད་ལས། “དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ༑ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་རིག་པ་ཆེན་པོའ་སྐྱེས་བུའི་ ིགཟུགས་དང། དེ་བཞིན༌གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་

སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ། 229

བརླབས་སོ།། བྱིན་གྱིས་བརླབས་མ་ཐག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ།།”1

ཞེས་པ་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་ཚིག་འདི་སྒྲོན་གསལ་
གྱིས་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པས། མངོན་བྱང་ལྔ་ནས་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་ཀྱི་བར་བསྟན་ཏེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་སྒྲོན་གསལ་ལས། “འདིས་ནི་འདི་སྐད་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་རིམ་གྱིས། སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི། ཇི་སྲིད་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་བདག་ ིཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་གྱུར་པའོ།། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་གྱུར་པ་དེས་ཇི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་གྱུར་ཅེ་ན། ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བར་གྱུར་པའོ།། དེ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ།།”2

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེའི་
གཞུང་འདིས་འདི་སྐད་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་རིམ་གྱིས། སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་ཇི་སྲིད་པ། སྔགས་ཏེ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། རང་གི་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་རྡོ་རྗེ་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༩༡ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས། རིག་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ།། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཞལ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༥བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“འདིས་ནི་འདི་སྐད་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་རིམ་གྱིས་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི་ཇི་སྲིད་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་བདག་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་གྱུར་པའོ།། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་གྱུར་ ིཔ་དེས་ཇི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་གྱུར་ཞེ་ན། ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བར་གྱུར་པའོ།། དེ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་བར་མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ་” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 230

འཆང་ཆེན་པོའ་བདག་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་གྱུར་པ་བསྟན་ཏོ།། སེམས་དཔའི་གསུམ་བརྩེགས་ཀྱི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་གྱུར་པའི་རྡོ་རྗེ༌འཆང་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་གྱུར་ཅེ་ན་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་གནས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་གྱུར་པར་མོས་དགོས་པར་གསུངས་སོ།། མདོར་ན་འགྲེལ་ཚིག་འདི་དག་གིས་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ། ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པར་བཤད་ལ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། “ཟླ་བ་བཅུའི་མཐར་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་རིམ་པས་མའི་མངལ་ནས་འཐོན་པར་འགྱུར་ཏེ།’ དེའི་ཕྱིར་དྲི་ཟ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱི་སེམས་ཅན་ཤའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏོ༑༑ དེ་ལྟར་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།”1

ཞེས་དམ་ཚིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་
ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པར་བཤད་པ་དེ། ཟླ་བ་བཅུའི་མཐར་མངལ་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་བཙས་པ་ཤའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲོན་གསལ་ལས། སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་ཀྱི་མཐར་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་མོས་དགོས་པར་བཤད་ཅིང། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་ཕྱི་རོལ་དུ་བཙས་མ་ཐག་པ་དང་སྦྱར་བས། སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་ཡན་ཆད་མངལ་ན་གནས་པ་དང་སྦྱོར་དགོས་པར་གྲུབ་པས། ལུགས་སྔ་མ་གཉིས་རྣམ་གཞག་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༤བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བརྗོད་པ་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཟླ་བ་བཅུའི་ཐ་མར་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་དམ་ཚིག་འབྱུང་བའི་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་རིམ་པས་མའི་མངལ་ནས་འཐོན་པར་གྱུར་ཏེ།’ ཞེས་སོ།།

སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ། 231

རིམ་པ་དང། འགྲེལ༌བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ།། འོ་ན་དམ་ཚིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ཚིག་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་བྱང་ལྔ་ནས་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་ཀྱི་བར་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཇི་ལྟར་དུ་བསྟན་སྙམ་ན། དེས་བསྟན་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དམ་ཚིག་ཅེས་པ་འདིས་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་བསྟན་ཅིང་༑ དེ་ཡང་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་འགྲེལ་བས་བཤད་དོ།། འབྱུང་བ་ཞེས་པས། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གསུམ་ལས་ཕྱག་མཚན་དང་དེ་ལས་སྐུ་རྫོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང། སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་བསྟན་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ནས་འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དངོས་བསྟན་ནས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང། ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་རྣལ་འབྱོར་དང་པོ་ནི་ཤགས་ལ་བསྟན་ནོ།། རིག་པ་ཆེན་པོའ་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ ིའདི་ཞེས་པས། ལོངས་སྐུ་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྟན་ཅིང། དེ་ཐ་མལ་པའི་མིག་ལམ་དུ་ ིམི་འགྱུར་བས་དེ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་༑ ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་སོགས་གང་ལ་དགོད་པའི་གཞི་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་ཞེས་པ་འདིས་བྱིན་གྱིས་རློབ་བྱེད་བསྟན་ལ། དེའི་ཡང་བྱིན་གྱིས་རློབ་བྱེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔགས་དེ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། སྔགས་དེ་ནི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམ་སྣང་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་ཨོཾ་ལ་སོགས་པ་དང། དེ་བཞིན་དུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་བརླབ་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་བར་རྣམས་སོ།། བྱིན་གྱིས་རློབ་བྱེད་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཚུལ་ནི་རང༌ཉིད་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ལ་ཨོཾ་ལ་སོགས་པས་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་དགོད་པ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་ཡི་གེའི་བར་རྣམས་དགོད་པའོ།། དེ་ལྟར་ན་དེ་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 232

བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ༑༑ ཞེས་པ་འདིས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་འགོད་པ་ནས། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་ཧཱུཾ་ཡིག་འགོད་པའི་བར་བསྟན་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང། སྐུ་བྱིན་རླབས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་བར་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་བསྟན་ནོ།། འདི་དག་སྒྲོན་གསལ་མཆན་བུ་དང་བཅས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ༑༑ དེ་ལྟར་ན་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་པའི་བར་ཡན་ཆད་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་སྦྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང། དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བ་ཕ་ ིམའི་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་བར་དོ་ཞུགས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ལུས་དཀྱིལ་མན་ཆད་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་གསལ་བའི་ལུས་ལ། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་འགོད་པ་ནི། མངལ་དུ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དང། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་དང་ཆོས་མཐུན། སྐུ་བྱིན་རླབས་ནི། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན། གསུང་བྱིན་བརླབ་ནི་ངག་གི་གནས་བརྒྱད་དང་ཁ་ལ་རྒྱུ་བར་འགྱུར་བའི་དབུགས་ཀྱི་རླུང་གྲུབ་པ་དང༌ཆོས་མཐུན༑ ཐུགས་བྱིན་བརླབ་ནི། ཡིད་ཤེས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་དྲན་པ་རྫོགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན༑ སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་ཀྱི་སྐུར་བསྒོམ་པའི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ནི་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་དང་ཆོས་མཐུན། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ནི་མངལ་ན་གནས་པ་དེའི་སྙིང་ཁའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སེམས་དང་ཆོས་མཐུན། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སེམས་དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དང་ཆོས་མཐུན། དེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་བཤད་

སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ། 233

ཟིན་ཏོ།།
གཉིས་པ་དེ་དག་ལ་དོགས་པའི་གཞི་དཔྱད་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་རེད་མདའ་པའི་དགོངས་པ་ལུས་དཀྱིལ་ཚུན་ཆད་མངལ་ན་གནས་པའི་སྐབས་དང་སྦྱོར་ཞིང། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་བརླབ་དང། སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་གཉིས་ཀ་མངལ་ནས་བཙས་ཟིན་པའི་སྐབས་དང་སྦྱོར་བ་ནི། མདོ་བསྲེའི་དགོངས་པར་བཞེད་པར་མངོན་ཏེ། དང་པོའ་ིམགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་དགོད་པ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་མདོར་བྱས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་རྒྱུད་དང་སྦྱོར་བ་ན་མདོ་བསྲེ་ལས། “ལེའུ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་རིག་པ་ཆེན་པོའ་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ ིརང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བར་མི་ནུས་པས་ན། ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། ནུ་མའི་བར་ནས་ཀླད་པ་རྒྱས་ཀྱི་བར།། ཆོ་ག་ཤེས་པས་རྐང་མཐིལ་བར་དུ་དགོད།། ལྟེ་བ་རྐེད་པ་གསང་བར་རྒྱལ་བའི་སྲས།། རིགས་ལྔ་རྣམས་ནི་དགོད་པ་རབ་ཏུ་བྱ།།”1

ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད༌ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལ་རྗེས་སུ་གཞུག་པར་བྱའོ།། དེ་བས་ན་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། “ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་མདོར་བསྡུས་ན།། སངས་རྒྱས་ལྔར་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲགས།། རྡོ་རྗེའི་སྐྱེ་མཆེད་ཉིད་དག་ཀྱང།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག །”2

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལྷ་རྣམས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས། ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༢བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལེའུ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་གཟུགས་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བར་མི་ནུས་པས་ན་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། ནུ་མའི་བར་ནས་ཀླད་པའི་རྒྱ་བར་དུ།། ཆོ་ག་ཤེས་པས་རྐང་མཐིལ་བར་དུ་དགོད།། ལྟེ་བ་རྐེད་པ་གསང་བར་རྒྱལ་བའི་སྲས།། རིགས་ལྔ་རྣམས་ནི་དགོད་པར་རབ་ཏུ་བྱ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༢བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘མདོར་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་ནི།།’ ‘རྡོ་རྗེའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཉིད་ནི།།’ ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 234

དོན་དུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བདག་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། དེ་ན་འདི་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། ལེའུ་དང་པོ་ལས། “རིག་པ་ཆེན་པོའ་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ ིཀྱི་སྔགས་ཀྱི་བདག་པོ་འདིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ།། བྱིན་གྱིས་བརླབས་མ་ཐག་ཏུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་
ནི༑ ལྷག་པའི་རྣལ་འབྱོར་རོ།། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཤད་ན། ལེའུ་དང་པོ་འདི་དམ་ཚིག་འབྱུང་བའི་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི། རིག་པ་ཆེན་པོའ་སྐྱེས་ ིབུའི་གཟུགས་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་ལོངས་སྐུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་དང་པོའ་མགོན་པོའི་ིལུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་མ་དག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་བར་མི་ནུས་པས་ན། དེའི་དོན་དུ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་ཏེ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ལུས་ལ་དགོད་པ་སོགས་བྱའོ།། དེ་ཡང་གནས་གང་དུ་དགོད་པ་ནི། ལེའུ་བརྒྱད་པའི་“ནུ་མའི་བར་གནས།”2

ཞེས་སོགས་དང་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་
མཆེད་སོགས་རིགས་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་མོས་དགོས་པ་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པའི། “ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་མདོར་བསྡུས་ན།།”3

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང། སྐུའི་
དཀྱིལ་འཁོར༌ཏེ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་རང་གི་ལུས་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ་བཀོད་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ཐ་མལ་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལའང། ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བདག་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་དགོས་པ་དེ་ནི་ཞེས་པ་ནས། བསྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཅིང་དོན་དེ་རྒྱུད་ཚིག་གང་གིས་བསྟན་འཆད་པ་ནི། དོན་འདི་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༩༡ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རིག་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུའི་
གཟུགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ།། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཞལ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༢ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ནུ་མའི་དབུས་གང་”ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༢བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མདོར་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་
རྣམས་ནི།།” ཞེས་སོ།།

སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ། 235

ཉིད་བསྟན་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ལྷག་པའི་རྣལ་འབྱོར་རོ།། ཞེས་པའི་བར་ཏེ། ལྷག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་པའི་མཚམས་དེར། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་གསལ་པོར་བཤད་ཅིང། ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དེ་མངལ་ནས་བཙས་མ་ཐག་པ་དང་སྦྱོར་བ་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་རྐང་མཐིལ་དུ་གནོད་མཛེས་བཀོད་ཟིན་པའི་བར་ལུས་དཀྱིལ་ཡན་ཆད་མངལ་ན་གནས་པའི་སྐབས་དང་སྦྱར་དགོས་ཏེ། དམ་ཚིག་འབྱུང་བའི་གཞུང། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དེ། མངལ་ནས་བཙས་མ་ཐག་པ་དང་སྦྱོར་བ་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་མོས་པ་སྟེ་ལྷག་པའི་རྣལ་འབྱོར་རམ། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་པའི་མཚམས་དེ་ཡིན་པ་མདོ་བསྲེའི་གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་ནི་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བ་ནས། ལུས་དཀྱིལ་རྫོགས་པའི་བར་ལ། མདོར་བྱས་ལས༌གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཀྱང། “འདིའི་མདོ་ནི་ལེའུ་དང་པོ་ལས་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་སྐུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་ ིབྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ༑༑” 1

ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རོ།། ཞེས་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་མངལ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༠ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལེའུ་དང་པོ་ལས། རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་སྐུ་དེ་བཞིན་གཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ ིཔ་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་པ་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 236

ནས་འཐོན་མ་ཐག་པ་དང་ལུས་དཀྱིལ་བཀོད་མ་ཐག་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡན་ཆད་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱས་ཏེ་སྦྱར་བ་རྣམས་ལའང་བརྟག་དགོས་ཏེ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ལ་ནང་འགལ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ།། འོན་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་རྡོར་སེམས་སྒྲུབ་ཐབས་ཟླ་གྲགས་ཀྱི་མིན་པར་བཞེད་དོ།། དེ་ལྟར་ན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དགོངས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། སྒྲོན་གསལ་བཞུགས་ཤིང། རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་རེད་མདའ་པའི་དགོངས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མདོ་བསྲེ་བཞུགས་པ་ཡིན་པས། མདོ་བསྲེ་དང། སྒྲོན་གསལ་དགོངས་པ་མི་འགལ་བར་འཆད་ཤེས་པ་ཞིག་ལུགས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་པ་ལ། བདག་ལྟ་བུ་ནི་སྦྱངས་པའི་སྟོབས་དམན། བློ་གྲོས་ཀྱི་ནུས་པ་ཆུང་བས། ཇི་བཞིན་འཆད་མི་ནུས་མོད་འོན་ཀྱང་དཔྱད་པའི་མཐའ་རྙེད་པར་རློམ་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་རེ་ཞིག་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱས་ལ། གཞན་དག་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གནས་འདི་ལ་དཔྱད་པར་རིགས་སོ།། ཞེས་གོ་བའི་དོན་དུ་དོགས་པའི་གཞི་ཙམ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྲིད་པ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷ་བསྒོམ་པ་ལ༌དོགས་པ་དཔྱད་པ་ལ། དོགས་པ་དཔྱད་པ་དངོས་སམ་མངོན་རྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་སྲིད་པ་གྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མ་སྦྱར་བའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ༑༑ དང་པོ་ལ་རྟོགས་ལྡན་ལ་སྐྱེ་བའི་དོགས་པའི་གནས་དགོད་པ་དང། དོགས་པ་དེ་གཅོད་པའི་ལན་ནོ།། དང་པོ་(རྟོགས་ལྡན་ལ་སྐྱེ་བའི་དོགས་པའི་གནས་དགོད་པ་)ནི་གལ་ཏེ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྲིད་པ་གྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་འདྲ་ཆོས་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང། དེ་རྟོགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འདྲ་ཆོས་མ་ཤེས་ཀྱང། མངོན་རྟོགས་བསྒོམས་པས་འདོད་

ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རོ།།” ཞེས་སོ།།

སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ། 237

པའི་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་ཅུད་ཟད་ཀྱང་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲིབ་ན་ནི། ཐམས་ཅད་འདྲ་བ་ནི་གང་ནའང་མེད་ལ། ཕྱོགས་རེ་ཙམ་མི་འདྲ་བ་ཡང་མེད་པས། སྔར་བཤད་པའི་འདྲ་ཆོས་དེ་རྣམས་མིན་པའི་འདྲ་ཡུལ་རྣམས་དང་ཡང་འདྲ་བར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་བསྒོམ་ཚུལ་དགོས་པས་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།། ཅི་སྟེ་སྲིད་པ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་དང། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་འདྲ་བར་ཤེས་མི་དགོས་ཀྱི་སྔར་བཤད་པའི་ཆོས་མཐུན་ཙམ་ཤེས་ནས། དེ་དག་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམས་པས་ཐ་མལ་པའི་གནས་དང་ལུས་སུ་སྣང་བ་ལོག་ནས། སྣང་བ་དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེ་ལ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྔར་བཤད་པའི་ཆོས་མཐུན་ཙམ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་དེ་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་དགོས་སོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མི་དགོས་ཏེ། སྔར་བཤད་པའི་ཆོས་མཐུན་དེ་འདྲ་བ་མ་ཤེས་ཀྱང། རང་གི་ལུས་དང་གནས་ལ་ཐ་མལ་པའི་སྣང་བ་བཀག་ནས་ལྷ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པར་བསྒོམས་པས་ལུས་དང་གནས་ལ་ཐ་མལ་པའི་སྣང་བ་ལོག་ནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྣང་བ་འཆར་བ་མྱོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོན་ཏེ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི༌སྲིད་པ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཆོས་མཐུན་དུ་སྦྱོར་བ་ནི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཆ་འདི་དང་འདི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་དང་འདིས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱོང་བྱེད་སོ་སོར་ངོ་འཕྲོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བསྐལ་པ་དང་པོའ་དུས་སུ་བྱུང་ཟིན་པའི་སྣོད་བཅུད་ ིཀྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་རྣམས་ད་ལྟའི་ལམ་བསྒོམ་པའི་བྱེད་པས་སྦྱོང་བར་འདོད་པ་ནི། བསྐལ་པ་དང་པོའ་བུད་ཤིང་ཞིག་ཟིན་ནས་རིང་དུ་ལོན་པ་ད་ལྟའི་མེས་བསྲེག་པར་འདོད་པ་དང་ ིའདྲ་བས་རྒྱུ་མཚན་མེད་ལ། དེས་ན་སྲིད་པ་གྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་སྙམ་ན།
གཉིས་པ་དོགས་པ་དེ་གཅོད་པའི་ལན་ནི། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྲིད་པ་གྲུབ་པའི་རིམ་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 238

པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ལ་ཆོས་མཐུན་པའི་འདྲ་ཆོས་དངོས་གནས་ལ་ཡོད་པ་དེ་ངོས་ཟིན་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ཙམ་བྱེད་པ་མིན་པས་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་ལ། རང་གི་ལུས་དང་གནས་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྣང་བ་ལྷ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྣང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་དེའི་སྔོན་དུ་སྲིད་པ་གྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཆོས་མཐུན་པའི་འདྲ་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པས་སྐྱོན་གཉིས་པ་ཡང་མེད་དོ།། བསྐལ་པ་དང་པོའ་དུས་ཀྱི་སྣོད་ཀྱི་ ིའཇིག་རྟེན་དང་བཅུད་ཀྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་རྣམས་ད་ལྟར་གྱི་ལམ་བསྒོམ་པའི་སྦྱང་གཞིར་བོད་ཀྱི་འདུས་པ་ལ་སྦྱངས་པ་རྣམས་འཆད་མོད་ཀྱང། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་གིས་ཁོ་བོ་ནི་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་དང་སྦྱང་གཞི་གཉིས་མ་ཕྱེད་པའི་གཏམ་དེ་མི་སྨྲ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐལ་པ་དང་པོའ༌དུས་ཀྱི་སྣོད་དང་བཅུད་ཀྱི་མི་ཤི་བའི་རིམ་པ་དང་དེ་ ིའཛམ་བུ་གླིང་གི་མིར་སྐྱེ་བའི་བར་དོ་དང། དེ་མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་རྣམས་ད་ལྟ་ལམ་བསྒོམ་པའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་དཔེའམ་ཡུལ་ཡིན་གྱི་སྦྱང་གཞི་མིན་ཏེ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། “སྐྱེ་འདོད་ཉེས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར།། གང་ཡང་སྐྱོན་རྣམས་འགོག་བྱེད་པ།། དེ་བསྐྱེད་ལས་ལ་ནུས་འགྱུར་གྱི།། ཇི་ལྟར་བྱས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར།།”1 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྱུང་འགྱུར་ནི་རྒྱུའི་ནུས་པ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དགག་ནུས་ལ། འབྲས་བུ་ཕྱུང་ཟིན་ཞིག་པ་ལ་འགོག་པའི་བྱེད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པས་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྙིགས་དུས་ཀྱི་མིའི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། གཞིའི་ཆོས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ཇི་འདྲ་བའི་སྐུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་སྐུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མཐར་ཕྱིན་པ་མི་སློབ་པའི་
༡ སྡེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༨ན༥

སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ། 239

ཟུང་འཇུག་གི་སྐབས་ཁོ་ན་ལ་གཞག་དགོས་མོད་ཀྱང། དེ་འདྲ་བའི་སྐུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྐྱེད་རྫོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུའང་བཤད་པ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ནས་མང་དུ་འབྱུང་ཞིང། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།། འོ་ན་གཞིའི་ཆོས་གསུམ་དང་འདིར་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྐུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་འདྲ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འཆི་བའི་འོད་གསལ་ནི་ཕུང་སོགས་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་སྤྲོས་པ་རགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཡིན་པས། ཆོས་སྐུ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་ཞིང། བར་དོ་ནི། རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་ཅིང་འཇའ་ལུས་ལྟར་ཤིན༌ཏུ་ཕྲ་བའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པས་ལོངས་སྐུ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་ལ། བར་དོ་དེས་ཐ་མལ་པའི་ཤའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ནས་དེ་དག་གི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་ནུས་པའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ནི། ལོངས་སྐུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་སྤྲུལ་པ་ཐ་མལ་པའི་མཐོང་ལམ་དུ་བསྟན་ནས་དེ་དག་གི་དོན་བསྒྲུབ་པ་དང་རྣམ་པ་འདྲའོ༑༑ དེས་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་བསྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དང། གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ་འདྲ་བའི་ལམ་གསུམ་བསྒོམས་པས་མཐར་ཐ་མལ་པ་ལ་འཆི་བ་འོང་བའི་དོད་ལ་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་སྐུ་འོང་ཞིང། ཐ་མལ་པ་ལ་བར་དོ་འོང་བའི་དོད་ལ། སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ཤར་བའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལོངས་སྐུ་འོང་ལ། ཐ་མལ་པ་ལ་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་འོང་བའི་དོད་ལ། སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་དགའ་མགུར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་འོང་བ་ཡིན་ནོ།། འདི་དག་ནི་གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པའི་སྐུ་གསུམ་དང་མི་འདྲ་བའི་ལུགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ།། དེ་ལྟར་ན་ཐབས་མཁས་དང་བྲལ་བའི་འཁོར་བ་པ་རྣམས་ལ་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དུ་འོང་རྒྱུ་དེ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཐུས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ཇི་འདྲ་བ་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 240

དེ་འདྲ་བའི་སྐུ་གསུམ་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷའི་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “དེ་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའ་སྐྱེ་བོ་སྲིད་པ་བར་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ།། དེ་ཉིད་བླ་ ིམ་བརྒྱུད་པའི་རིམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མན་ངག་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟར་རྩིག་པའམ་རས་བྲིས་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་ཉེ་བར་སྣང་བ་དེ༌བཞིན་དུ་རྡོ་རྗེའི་སྐུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་སྤྲུལ་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་སྐུ་ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་ ིགཉིས་ལ་སོགས་པས་ལུས་ལ་བརྒྱན་པ་སྟེ། མདོར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། ཐ་མལ་པ་ལ་
འཁོར་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་བར་དོ་འོང་རྒྱུ་དེ་མན་ངག་དང་ལྡན་པ་ལ་འཇའ་ལུས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་འགྱུར་བར་བསྟན་ཏེ། བར་དོ་འོང་བའི་དོད་ལ་ལོངས་སྐུ་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་དོད་ལ་ཆོས་སྐུ་དང་སྐྱེ་བའི་དོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་འོང་བ་ཡང། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “དེ་བས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ནི་རྐྱེན་མ་ཚང་བས་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་སྤྱོད་པ་གལ་ཏེ་མ་སྤྱད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ལྟ་བ་རྣམ་པར་སྤངས་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ།།”2 ཞེས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་ནས་རྒྱ་ལམ་ན་འོད་གསལ་བར་ཞུགས་ནས་ཐ་མལ་པའི་ཕུང་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༨༥བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའ་སྐྱེ་བོ་སྲིད་པ་བར་མ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འཁོར་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ།། དེ་ཉིད་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རིམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ ིམན་ངག་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟར་རྩིག་པའི་རས་རིས་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་ཉེ་བར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་སྤྲུལ་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་སྐུ་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་ིམཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་སོགས་པས་ལུས་ལ་བརྒྱན་པ་སྟེ། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་པའི་བར་དུའོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༦ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་བས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ནི་རྐྱེན་མ་ཚང་བས་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་སྤྱོད་པ་གལ་ཏེ་མ་སྤྱད་དུ་ཟིན་ཀྱང༌། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ་”ཞེས་སོ།།

སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ། 241

པོ་བོར་ནས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རིམ་གྱིས་ལྡང་བར་བྱའོ།། ཞེས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། “དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གནས་པར་བྱེད་ན་དེ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་འདོར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ།།”1

ཞེས་
གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་གཞུང་འདིས་དངོས་སུ་སེམས་དབེན་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཚེ་འདིར་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བར་ཚེ་འཕོ་དགོས་པ་བྱུང་ན་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལམ་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་འོད་གསལ་དུ་བསྒྱུར་བའི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ། འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ན། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕན་པ་བཏང་བའི༌དབང་གིས་ཐ་མལ་པ་ལ་བར་དོ་འོང་བའི་དོད་ལ་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེས་ལམ་དུས་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང། འོད་གསལ་ལས་ལངས་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཐམས་ཅད་བར་དོ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱེད་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱང་གོ་ནུས་པ་ཡིན་ནོ།། རྒྱུ་མཚན་དེ་བས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའི་རིམ་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྣམས་དང་༑ འབྲས་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བ་དགོས་ཤིང། དེ་བཞིན་དུ་མངོན་བྱང་ལས་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ ིརིམ་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྣམས་ལས་དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐུ་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྱུ་མའི་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་དགོས་པ་དང། དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་ ིབསྒྱུར་བ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་སོགས་འགོད་པའི་རིམ་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་ལུས་རྣམས་ཕུང་པོ་རགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང། འབྲས་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐུས་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༦བ༡

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 242

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བའི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་དང་རྣམ་པ་འདྲ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། རྫོགས་རིམ་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ་མཐུན་པ་དེ་བས་ན། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའི་རིམ་པ་རྣམས། འཆི་བའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྒོམ་དགོས་ཞེས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའི་རིམ་པ་རྣམས་འཆི་བའི་རིམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མངོན་བྱང༌ལས་དང་པོའ་ིམགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བར་དོ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་དང། དང་པོའ་མགོན་པོ་ ིསྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བ་སོགས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བའི་དགོས་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་མངོན་རྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་སྲིད་པ་གྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མ་སྦྱར་བའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་མངོན་རྟོགས་དངོས་ཀྱི་སྔོན་དུ་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པ་དང། བསྲུང་འཁོར་སྒོམ་པ་ནི། མངོན་རྟོགས་དངོས་གཞི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཡན་ལག་སྔོན་འགྲོ་ཙམ་ཡིན་པས། དེ་དག་དང་རྗེས་ཀྱི་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་སྦྱང་གཞི་སྲིད་པ་སྐྱེ་འཇིག་གི་རིམ་པ་དང་སྦྱོར་མི་དགོས་པས་མ་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དུ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་སོགས་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས། བསྲུང་འཁོར་ཡན་ཆད་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱོར་བའི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་མན་ཆད་སྦྱང་གཞི་སྲིད་པའི་རིམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་མ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱིར་མངོན་རྟོགས་དངོས་གཞིའི་དོན་བསྡུས་ན༑ གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་དང། དེར་འཚང་རྒྱ་བའི་རྟེན་དང། ཇི་ལྟར་འཚང་རྒྱ་བའི་རིམ་པ་དང། སངས་རྒྱས་ནས་མཛད་པ་ཅི་མཛད་པ་དང་བཞིར་འདུས་ལ། དེའི་དང་པོ་གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་དང་རྡོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་པ་སྔོན་དུ་

སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ། 243

འགྲོ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ངོ་།། གཉིས་པ་དེར་འཚང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ནི། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱེད་པའོ།། གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་འཚང་རྒྱ་བའི་རིམ་པ་ནི། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའི་ཆོས་སྐུ་དང། མངོན་བྱང་ལས་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ལོངས་སྐུ་དང། དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ ིའཆང་སྔོན་པོར་བསྒྱུར་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ། སྐུ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་པས་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྣོད་ཀྱི་ཞིང་དང་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་རྣམས་སྦྱངས་ནས་སྐུ་གསུམ་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་རྫོགས་ཟིན་ཅིང། མ་དག་པའི་སྣོད་དང་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་སྦྱང་གཞི་ཟུར་པ་ཡང་མེད་པས། རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་མན་ཆད་སྦྱང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་མན་ཆད་ནི། སངས་རྒྱས་ནས་མཛད་པ་ཅི་མཛད་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་པའི་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་བསྲེ་ལས། “འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ནི། འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེ་བ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་དང་པོ་ལས། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའ་ཚུལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་པ་ ིཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེད་བཞིན་པས་ཀྱང་དང་པོའ་སྦྱོར་བ་བྱ་སྟེ།” ི 1

ཞེས་རིག་མ་དང་
སྙོམས་པར་འཇུག་པ་འབྲས་བུའི་སྐབས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་ལ་འདི་དང་མཐུན་པར་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཀྱང། སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་སྦྱར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་མན་ཆད་ཀྱང་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་སྦྱོར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།། འོ་ན་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་མན་ཆད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་སྦྱར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་དག་ནི་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་འོག་རྣམས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ།།
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༣བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ནི་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་དང་པོ་ལས། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའ་ཚུལ་རྡོ་རྗེ།། ིཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་བཞིན་པ་ལ་གནས་པས་དང་པོའ་སྦྱོར་བ་བྱ་སྟེ།” ཞེས་སོ།། ི

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 244

བཞི་པ་སྐུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་རིག་མ་འདུ་བྱས་ནས་སྙོམས་འཇུག་བྱ་བ་སོགས་བཤད་པ་ལ། རིག་མ་འདུ་བྱ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང། རྗེས་ཆགས་སོགས་དང་མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་བའོ།། དང་པོ་(རིག་མ་འདུ་བྱ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་)ནི། མདོར་བྱས་ལས། “དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ཆེ་བསྐྱེད་ནས།། ཆོ་གའི་སྦྱོར་བ༌འདི་ཡིས་ནི།། ‘ཕྱག་རྒྱའི་སྒྲུབ་པ་བརྩམ་པར་བྱ།།”1

ཞེས་རང་ཉིད་སེམས་
དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བསྒོམས་པ་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་པའི་སྦྱོར་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ད་ལྟ་འཆད་འགྱུར་གྱི་ཆོ་གའི་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི་ཕྱག་རྒྱའི་སྒྲུབ་པ་བརྩམ་པར་བྱའོ།། ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “གཟུགས་བཟང་གཞོན་པས་བརྒྱན་པ་ཡི།། རྨེ་ཤ་ཅན་ནི་བདག་ཉིད་ཆེ།། བུ་མོ་ཨུཏྤལ་མཐིང་ཁའི་མདོག །མིག་ཡངས་དམ་པ་རྙེད་ནས་ནི།། མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ལེགས་པར་བསླབས།། སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་མོས།།”2

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་
དག་གི་དོན་ནི། འོ་ན་ཕྱག་རྒྱའི་སྒྲུབ་པ་རྩོམ་ན་ཕྱག་རྒྱའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་གཟུགས་མཛེས་པས་ན་བཟང་བ་ལང་ཚོ་གཞོན་པས་བརྒྱན་པ་ཡི་རིགས་རྨེ་ཤ་ཅན་ཏེ་གདོལ་པའམ་རིགས་ངན་དུ་གྱུར་པ། རིགས་ངན་ཡིན་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེ་བ་སྟེ། དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་བུ་མོ་ཁ་དོག་ཨུཏྤལ་མཐིང་ཁའི་མདོག་ལྟ་བུ་སྔོ་བསངས་སུ་གྱུར་པ་མིག་ཡངས་ཤིང་མཛེས་པ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་མི་དགེ་བ་ལ་མི་འཇུག་པའི་དམ་པ་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་ཤིན་ཏུ་མོས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རྙེད་པར་བྱས་ནས་ནི། དེ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྩམ་པར་བྱ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཟུགས་བཟང་གཞོན་པས་བརྒྱན་པ་ནི༑༑ སྨེ་ཤ་ཅན་ནི་བདག་ཉིད་ཆེ།། བུ་མོ་ཨུཏྤལ་མཐིང་གའི་མདོག །མིག་ཡངས་དམ་པ་རྙེད་ནས་ནི།། མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ལེགས་པར་བསླབ།། སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་མོས།།” ཞེས་སོ།།

སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ། 245

འདྲ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་སྟེ་འཇོག་པའི་ཚུལ་དང། འདོད་པའི་སྒྱུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་སྟོན་པའི་རྒྱུད་དགའ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ལེགས་པར་བསླབས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ་དེ་ནས་ཕྱག་རྒྱའི་སྒྲུབ་པ་བརྩམ་པར་བྱའོ།། དེར་ཡང་འདིར་རྨེ་ཤ་ཅན་གྱི་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་བཤད་པ་ནི། སྒྲུབ་པ་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིགས༌ངན་གདོལ་པའི་རིགས་ལ་བྱེད་པ་ནི༑ མདོ་བསྲེ་ལས། “ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས་གསུངས་པའི་གདོལ་པའི་བུ་མོ་ལེགས་པར་བསླབས་པའམ་”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། བདག་ཉིད་ཆེ་ཞེས་པའི་དོན། དད་པ་ནས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱེད་པ་ནི། སྒྲོན་གསལ་ལས། “དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་ན་བདག་ཉིད་ཆེའོ།།”2

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་
པའོ༑༑ དེ་ཡང་ལང་ཚོ་གཞོན་པས་བརྒྱན་པ་ཡི།། ཞེས་པའི་ལང་ཚོའི་ཚད་ཇི་ཙམ་སྙམ་ན༑ རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས། “རྨེ་ཤ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེ།། བུ་མོ་ལོ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་མ།།”3

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གཞོན་པའི་མ་མཐའ་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི་སྐབས་གཞན་
དུ་ལོ་བཅུ་དྲུག་མ་ལ་སོགས་པའང་གསུངས་སོ།། མཉམ་པར་བཞག་ཅིང། ཞེས་པས་མཚོན་པའི་སྔགས་ལ་བསླབས་པ་ནི། དབང་བསྐུར་ཅིང་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་དང་ལེགས་པར་གནས་པ་གཞིར་བྱས་ནས། ལྷ་སྒོམ་པ་དང་བཟླས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བར་གྱུར་པ་ཞིག་ཀྱང་དགོས་སོ།། དེ་ཡང་མདོར་བྱས་ལས། དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཀྱི་གང་རུང་རུང་གིས་མི་ཆོག་གོ །རིག་མ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༣བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས་གསུངས་
པའི་མཚན་དང་ལྡན་པའི་གདོལ་པའི་བུ་མོ་ལེགས་པར་བསླབས་པའམ།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༦ན༥
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༥ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྨེ་ཤ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་
ཆེ༑༑ བུ་མོ་ལོ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་པ།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 246

འདུ་བྱ་བའི་སྐབས་འདིར། མདོར་བྱས་ལས་དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལས་གཞན་པ་མ་གསུངས་ཀྱང་༑ མདོ་བསྲེ་ལས། “ཡང་ན་རང་གི་སྙིང་ཁ་ནས་ཕྱུང་སྟེ། མདུན་དུ་བཞག་ལ།”1

ཞེས་
དང་༑ རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “ཡང་ན་སྙིང་ཁ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མངོན་པར་སྤྲུལ་ཏེ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བྱས་ནས།”2

ཞེས་དང། རྣམ་
གཞག༌རིམ་པ་ལས་ཀྱང། “སེམས་ལས་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་སྤྲོ་བའམ་ཡང་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་བུ་མོ་བླངས་ལ། སྒྲུབ་ཐབས་ལས་གསུངས་པའི་རིམ་པས་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ།”3

ཞེས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གདམ་ང་ཅན་དུ་གསུངས་
པས་དེ་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བས་ཆོག་གོ །དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བྱེད་པ་ལྟར་ན་སྔར་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བུ་མོ་དངོས་དང། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བྱེད་པ་ལྟར་ན་རང་རིགས་ཀྱི་རྨེ་ཤ་ཅན་གྱི་བུ་མོའ་རྣམ་པ་ཅན་རང་གི་སྙིང་ཁ་ནས་ཕྱུང་སྟེ། བུ་མོ་དངོས་ ིསམ་བུ་མོའ་རྣམ་པ་ཅན་དེ་གཉིས་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱིའི་སྔགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ ིལས་ཁཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཁཾ་གིས་མཚན་པ་བསམ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མར་བསྐྱེད་པ་སྒྲུབ་ཐབས་བཞིན་བྱས་ཏེ། ལུས་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་གྱི་ལྷ་རྣམས་དགོད་པར་བྱའོ།། འདི་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་རིག་མ་འདུ་བྱེད་པ་ལྟར་ན། ཐོག་མར་ཐ་མལ་པའི་བུ་མོ་དངོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་སྙིང་ཁ་ནས་དབྱུང་བའི་མོས་པ་བྱེད་དགོས་ཏེ༑ མདོ་བསྲེ་ལས། “མཚན་དང་ལྡན་པའི་གདོལ་བའི་བུ་མོ་ལེགས་པར་བསླབས་པའམ།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༣བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡང་ན་རང་གི་སྙིང་ག་ནས་ཕྱུངས་
ཏེ་མདུན་དུ་བཞག་ལ་”ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༢ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡང་
ན་སྙིང་གར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མངོན་པར་སྤྲུལ་ཏེ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་བྱས་ནས་”ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༦ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“སེམས་ལས་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་སྤྲོ་བའམ། ཡང་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་བུ་མོ་བླངས་ལ་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་གསུངས་པའི་རིམ་པས་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་བྱས་ཏེ།” ཞེས་སོ།།

སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ། 247

‘ཡང་ན་རང་གི་སྙིང་ཁ་ནས་ཕྱུང་སྟེ་མདུན་དུ་བཞག་ལ།”1

ཞེས་པ་དང། རྣམ་གཞག་རིམ་
པ་ལས། “སེམས་ལས་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་སྤྲོ་བའམ། ཡང་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་བུ་མོ་བླངས་ལ༑”2

ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས། རང་གི་སྙིང་ག་ནས་ཐོག་མར་བུ་མོ་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དབྱུང་བར་མོས་དགོས་པ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཡང་དངོས་ཀྱི་རིག་མའམ་སྙིང་ག་ནས་ཕྱུང་བ་གང་ཡིན་ཡང། སྐབས་འདིར་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མར་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། ལེའུ་བདུན་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་རིགས་དྲུག་པོ་གང་དུ་བསྒོམ༌པའི་རིགས་དེ་དང་མཐུན་པའི་ལྷ་མོ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་དང། སྤྱན་མ་དང། མཱ་མ་ཀཱི་སོགས་སུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཤིང། དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཡུམ་དུ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་མདོར་བྱས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། རིག་མ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མར་བསྐྱེད་པ་ལ། དངོས་སམ་སྙིང་ག་ནས་ཕྱུང་བའི་བུ་མོ་སྟོང་པར་སྦྱངས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངང་ནས་ཁཾ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཁཾ་གིས་མཚན་པ་བསྐྱེད། དེ་ལས་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མར་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། རིག་མ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པར་སྦྱང་བ་དགོས་ཤིང། རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མར་བསྐྱེད་པ་ལ་འདིར་ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་རིག་མ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མར་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ལ་ལྷ་འགོད་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “ཨོཾ་ནི་སྤྱི་བོར་བསམ་པར་བྱ༑༑ ‘ཨཱཿནི་ངག་གི་ལམ་ལ་འགོད།།’ ཧཱུཾ་ནི་སྙིང་ཁར་བསམ་བྱ་ཞིང།། ལྟེ་བར་སྭཱ་དང་རྐང་གཉིས་ཧཱ།། སྤྱན་དང་མཱ་མ་ཀཱི་དང་ནི།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་གོས་དཀར་མོ།། སྒྲོལ་མ་ཡང་ནི་སྔགས་པ་ཡིས།། ས་ལ་སོགས་ལ་རྣམ་པར་དགོད།། ལྷ་མོ་རྡོ་རྗེ་གཟུགས་ལ་སོགས།། དེ་ཉིད་ལ་ནི་རྣམ་བསམས་ལ།། ས་སྙིང་ལ་སོགས་དེ་རྣམས་དང།། ‘སྙོམས་པར་འཇུག་པར་བསྒོམ་པར་བྱ།།’ ལག་གཡས་རྡོ་རྗེ་རོ་ལངས་མ།། གཡོན་ལ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༣བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བརྗོད་པ་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཡང་ན་རང་གི་སྙིང་ག་ནས་ཕྱུངས་ཏེ་མདུན་དུ་བཞག་ལ་’ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༦ན༦

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 248

མ༑༑ དེ་ཡི་ཁར་ནི་ཁྲོ་གཉེར་མ།། གསང་བར་རལ་པ་གཅིག་མའོ།། གཞན་ཡང་དཔུང་པ་གཡས་པར་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་མ།། གཡོན་དུ་སྣ་ཚོགས་རིན་ཅེན་གྱི།། ཕྱག་རྒྱ་དག་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ།། ‘པུས་མོ་གཡས་ལ་གནས་པར་ནི།།’ སྣ་ཚོགས་པདྨ་དེ་བཞིན་གཤེགས།། གཡོན་པ་ལ་ནི་སྣ་ཚོགས་ལས།། སྤྱི་བོར་ནམ་མཁའི་རྡོ་རྗེ་མ།། རྐང་པ་གཉིས་ལ་ས་ཡི་ནི།། ས་འཛིན་ལྷ་མོ་གཞག་པར་བྱ།།”1

ཞེས་གསུངས༌ཏེ། འདི་དག་
གི་དོན་ནི་ཕྱག་རྒྱ་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ཡིན་ན། ཡབ་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར། ཡུམ་གྱི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཡན་ལག་སོགས་གང་དང་གང་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ས་བོན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་མོས་ཏེ་ཕུང་པོ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཨོཾ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་རྣམས་སུ་བསྐྱེད་དེ། སྤྱི་བོ་ནས་སྐྲ་མཚམས་ཀྱི་བར་སོགས་ཡབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་གནས་བཞིན་དུ་དགོད་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་བསྲེར་ཡུམ་གྱི་ལུས་ལ་ལྷ་འགོད་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང། ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། “ནུ་མའི་བར་ནས་ཀླད་པའི་རྒྱས་བར་དུ།།”2

ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། རིགས་ལྔ་དང་བསྲེ་བ་བྱས་ལ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་གཞུང་གི་ཚིག་དོན་དང་ལྷ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་ཡབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། “ལྷ་མོ་རྡོ་རྗེ་གཟུགས་ལ་སོགས།།”3

ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། དངོས་ཀྱི་
རིག་མའི་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿཁཾ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་མོས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་ལྷ་མོ་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པ།
ཉེར་གཅིག་པ་གསུམ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཨཱཿནི་ངག་གི་ལམ་ལ་དགོད།།’ ‘སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བསྒོམ་པར་བྱ།།’ ‘པུས་མོ་གཡས་ལ་གནས་པར་ཡང་༑༑’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༢ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ནུ་མའི་དབུས་གང་སྤྱི་
གཙུག་མཐའ་དབུས་སུ།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༤

སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ། 249

དང་ལ་སོགས་པ། སྒྲ། དྲི། རོ། རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་རྣམས་སུ་བསྐྱེད་དེ། རིག་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ལ་གནས་པར་བསམ་པར་བྱའོ།། ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ལ་འགོད་སྙམ་ན། རིག་མ་དེའི་མིག༑ རྣ་བ། སྣ། ལྕེ། གསང་གནས་རྣམས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་དགོད་པར་བྱ་ཞིང། རིག་མ་དེའི་མིག །རྣ་བ། སྣ། ལྕེ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཐླྀཾ་སོགས་སེམས་དཔའ་ལྔའི་ས་བོན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་མོས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ས་སྙིང་སོགས་སེམས་དཔའ་ལྔར་བསྐྱེད་ལ། ས་སྙིང་དང་ལ་སོགས་པ་ཕྱག་རྡོར། ནམ་སྙིང། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག།།སྒྲིབ་སེལ་དེ་རྣམས་དང། གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་སོགས་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་རིམ་པ་བཞིན་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། “ལག་གཡས་རྡོ་རྗེ་རོ་ལངས་མ།།”1 ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། ཁྲོ་མོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་ཚུལ་དང་ལུས་ཀྱི་གནས་གང་དུ་འགོད་པ་དང་ས་བོན་གང་ལས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི་ཡབ་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་དང་འདྲ་ཞིང། ཁྲོ་མོ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་ཁྲོ་བོ་བཅུ་དང་འདྲའོ།། མདོར་བྱས་ལས། འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། དངོས་ཀྱི་རིག་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ལ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་དང་གང་ལྷ་དེ་དང་དེར་བསྐྱེད་པའི་བསྒྲུབ་གཞི་དངོས་གནས་ལ་ཡོད་པས་ཡུམ་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམ་དགོས་ལ། སྙིང་ཁ་ནས་རིག་མ་ཕྱུང་བ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མར་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ནི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷའི་བསྒྲུབ་གཞིའི་ལུས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་དངོས་གནས་ལ་མེད་པས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷའི་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་སོགས་མི་དགོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དག་རིམ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷ་རྣམས་རང་རང་གི་ས་བོན་ཙམ་ལས་བསྐྱེད་ནས། སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སུ་འགོད་པ་ཙམ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང། ཡུམ་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཡང་མི་བྱའོ།།
གཉིས་པ་རྗེས་ཆགས་སོགས་དང་མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་བ་ལ། ཐོག་མར་རྡོ་རྗེ་དང་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༥

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 250

པདྨ་འདུ་བྱ་བ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་རྣལ་འབྱོར་པས།། རྡོ་རྗེ་པདྨ་ཡང་དག་བརྩམ།།”1

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་ཟིན་པ་དེ་ལྟར་དུ་རིག་མ་འདུ་བྱས་པའི་
རྣལ་འབྱོར་པས། རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་འདུ་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་བརྩམ་པར་བྱ་ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས༑ འདུ་བྱ་ཚུལ་ཇི༌ལྟར་སྙམ་ན། མདོར་བྱས་ལས། “ཧཱུཾ་གི་སྔགས་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་ནི།། ‘རྩེ་མོ་ལྔ་པ་བསམ་པར་བྱ།། དེ་ཚེ་དེ་ཡི་རྩེ་དབུས་ལ།།’ ཨོཾ་ནི་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱ།། ‘དེ་བཞིན་ཨཱཿལས་བྱུང་བ་ཡི།།’ པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ནི།། འོད་ཟེར་ལྔ་ཡིས་ཁྱབ་བསམས་ལ༑༑ དེ་འོག་སྒྲུབ་པ་བརྩམ་པར་བྱ།།”2

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། རང་གི་གསང་
གནས་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལས་ཧཱུཾ་གི་སྔགས་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི་རྩེ་མོ་ལྔ་པར་བསམ་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ལྟར་བསམས་པ་དེའི་ཚེ་རྡོ་རྗེ་དེའི་རྩེ་མོ་དབུས་མའི་ནོར་བུ་ལ་ཨོཾ་གྱིས་ནི་མཚན་པར་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ཡབ་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འདུ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལས་ཨཱ་ལས་བྱུང་བའི་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ནི་བསམ་པར་བྱ་ཞིང། རྡོ་རྗེ་དང་པདྨའི་ནང་འོད་ཟེར་ལྔ་ཡིས་ཁྱབ་པར་བསམ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་སྦྱོར་བས་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་བརྩམ་པར་བྱའོ།། དེ་བཞིན་དུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཀྱང། “ཧཱུཾ་གི་རང་གི་རྟགས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པར་བསམས་ནས། དབུས་ཀྱི་རྩེ་མོ་ལ་ཨོཾ་འགོད་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་འདུ་བྱ་བའོ།། དེའི་ཆོས་འབྱུང་ལ་ཨཱཿབསམས་ནས། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་དམར་པོ་བསམ་པ་ནི་པདྨ་འདུ་བྱ་བའོ།།”3

ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༦
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ། ལྔ་པ་
གསུམ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྩེ་མོ་མངའ་བ་བསམ་པར་བྱ།། དེ་ཚེ་དེ་ཡི་རྩེ་དབུས་སུ།།’ ‘དེ་བཞིན་ཨ་ལས་བྱུང་བ་ཡི།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༢བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཧཱུཾ་
གིས་རང་གི་རྟགས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པར་བསམས་ནས། དབུས་ཀྱི་རྩེ་མོ་ལ་ཨོཾ་དགོད་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་འདུས་བྱ་བའོ།། དེའི་ཆོས་འབྱུང་ཨཱཿབསམས་ནས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་དམར་པོ་བསམ་པ་ནི་པདྨ་འདུས་བྱས་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ། 251

དང་པདྨ་འདུ་བྱས་ནས། “དེ་འོག་སྒྲུབ་པ་བརྩམ་པར་བྱ།།”1

ཞེས་བཤད་ན་སྒྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་
རྩོམ་སྙམ་ན། མདོར་བྱས་ལས། “ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཨཱ་ནུ་རཱ་ག་ཎ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ང་རྒྱལ་ལེགས་འཆང་སྟེ།། ཧཱུཾ་གི་གླུ་ཡིས་ཀྱང་ནི་བསྐྱོད་བྱ་ཞིང།། རང་གི༌བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་ཕྱུང་བའི་ཚེ།། དེས་ནི་ཕཊ་ཀྱི་གསང་སྔགས་བརྗོད་པར་བྱ༑༑”2

ཞེས་རྡོ་རྗེ་པདྨའི་ནང་དུ་བསྐྱོད་པའི་ལས་ལ་གནས་པའི་ཚེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་ནས་ཧཱུཾ་གླུར་བླངས་ཏེ་བསྐྱོད་པར་གསུངས་ཤིང་ཨཱ་ནུ་རཱ་གའི་སྔགས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ལྷ་གང་གི་ང་རྒྱལ་བྱ་བ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་རང་ཉིད་རིན་འབྱུང་དུ་གྱུར་ཅེས་བརྗོད་དེ་རང་ཉིད་རིན་འབྱུང་གི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཨཱ་ནུ་རཱ་ག་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྔགས་ངག་ཏུ་བརྗོད་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་ངའོ་སྙམ་དུ་ང་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “དེ་ལ་རིན་ཅེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་འཁྱུད་པ་དང་འོ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས། ལེའུ་དྲུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ང་རྒྱལ་བྱའོ།། དེ་ལ་སྔགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཨཱ་ནུ་རཱ་ག་ཎ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཞེས་བྱ་བ་རིན་ཅེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བྱའོ།།”3

ཞེས་གསལ་བར་
གསུངས་པས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་རིན་འབྱུང་གི་ང་རྒྱལ་གྱིས་རྗེས་ཆགས་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བལྟ་བ་དང་འཁྱུད་པ་དང་འོ་བྱེད་པ་དང་སེན་མོ་འདེབས་པ་སོགས་ཆགས་པ་འཕེལ་བའི་ཐབས་སྣ་ཚོགས་བྱེད་དགོས་པར་ཡང་གཞུང་འདི་དང་མདོ་བསྲེ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།། མདོར་བྱས་ཀྱི་གཞུང། རྡོ་རྗེ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༧
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༦ན༡
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༢བ༧

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 252

འཛིན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རང་ཉིད་རིན་འབྱུང་གི་སྒོ་ནས་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བྱས་ནས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕོ་སྟེ། རྡོ་རྗེ༌འཛིན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ང་རྒྱལ་ལེགས་པར་འཆང་བ་བྱ་སྟེ། ཧཱུཾ་རིང་པོ་གླུར་བླངས་པའི་གླུ་ཡིས་ཀྱང་ནི་པདྨའི་ནང་གི་རྡོ་རྗེ་བསྐྱོད་པར་བྱ་ཞིང། རྡོ་རྗེ་བསྐྱོད་པ་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་རང་གི་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་ནང་དུ་སླེབ་པ་ན། དམིགས་པས་ཐིག་ལེ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཕྱུང་བའི་མོས་པ་བྱས་ལ། དེ་ལྟར་ཕྱུང་བའི་མོས་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། རང་ཉིད་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕོ་སྟེ། དོན་གྲུབ་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ཅན་དེས། ཕཊ་ཀྱི་གསང་སྔགས་ངག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱའོ།། འོ་ན་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་ཕཊ་བརྗོད་པ་ཡིན་སྙམ་ན། ལེའུ་བདུན་པའི། “ཕཊ་ཀྱང་རབ་བརྟག་བྱ།”1

ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། “ཡི་གེ་ཕཊ་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དབབ་པར་བྱའོ།།”2

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དམིགས་པས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་
ཐིག་ལེ་དབབ་པའི་ཕྱིར་ཕཊ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།། མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་བ་དངོས་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “ཕྱུང་ནས་སླར་ཡང་སྔགས་པས་ནི།། ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་མཆོད་ནས་ནི།། གསང་སྔགས་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ༑༑ ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་པཱུ་ཛ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ།”3

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་དོན་ནི།
རང་ཉིད་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས། དམིགས་པས་ཐིག་ལེ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་དབྱུང་བར་མོས་པ་བྱས་ནས་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ངག་ཏུ་ཕཊ་ཡིག་བརྗོད་པའི་དེ་མ་ཐག་དེར་སླར་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པའི་སྔགས་པས། ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།། ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཕྱུང་བར་མོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༠བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཕཊ་ཀྱང་རྣམ་པར་བརྟག་
པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༥༢ན༦
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༦ན༡

སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ། 253

མཆོད་པར་མོས་ཤིང་ཁྱད་པར་དུ་བྱང་སེམས་ནོར་བུའི་རྩེའི་བར་བབས་པའི་ཡས་བབས༌དང་ནོར་བུའི་རྩེར་ཕཊ་ཡིག་གིས་བཀག་པ་ལས་བྱུང་བའི་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞིས་རང་གི་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་མོས་པའི་མཆོད་པ་བྱས་ནས་ནི༑ ངག་ཏུ་ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་པཱུ་ཛ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱས་ལ༑ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་པ་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་ངའོ་སྙམ་དུ་ང་རྒྱལ་བྱའོ།། འདིའི་སྔགས་དོན་ནི། པཱུ་ཛ་ཞེས་པ་མཆོད་པ་དང། གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྔགས་དོན་དང་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་སོགས་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།། སྐབས་འདིར་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ། མདོར་བྱས་ལས་མི་གསལ་ཡང། མདོ་བསྲེ་ལས། “དེ་ནས་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས། ལེའུ་དྲུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་མཆོད་པའི་སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ།”1

ཞེས་དང། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་
ཐབས་ལས་ཀྱང། “དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་བྱས་ནས། ལེའུ་དྲུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་མཆོད་པའི་སྔགས་ཀྱི་རིམ་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ང་རྒྱལ་བྱའོ།།”2

ཞེས་གསལ་བར་
གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་རྗེས་ཆགས་དང་མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་ཚེ་རིན་འབྱུང་དང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པའི་ངང་ནས་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྔོན་བྱུང་ལ། རྗེས་ཆགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་སྔགས་རིན་འབྱུང་གིས་གསུངས་པ་དང། མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་སྔགས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གསུངས་པར་རྩ་རྒྱུད་ལས་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དགོས་པ་ནི། རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་སྔགས་དེ་དང་དེ་བརྗོད་པའི་ཚེ། ལྷ༌དེ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༤ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནས་དོན་ཡོད་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས་ལེའུ་དྲུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་མཆོད་པའི་སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༣ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་བྱས་ནས་ལེའུ་དྲུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་མཆོད་པའི་རིམ་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ང་རྒྱལ་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 254

དང་དེའི་ང་རྒྱལ་བྱེད་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་སོ།། དེ་ཡང་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་ནས། མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་བར་འཆད་པའི་མདོར་བྱས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དག་རྩ་རྒྱུད་དང་སྦྱོར་བ་ནི། མདོ་བསྲེ་ལས། “འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ནི། འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེ་བ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་དང་པོ་ལས། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའ་ཚུལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་བཞིན་པས་ཀྱང་དང་ ིཔོའ་སྦྱོར་བ་བྱས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པས་ཐར་ ིཔ་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དཔལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་རིམ་པ་འདིས། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས་གསུངས་པའི་མཚན་དང་ལྡན་པའི་གདོལ་པའི་བུ་མོ་ལེགས་པར་བསླབས་པའམ། ཡང་ན་རང་གི་སྙིང་ཁ་ནས་ཕྱུང་སྟེ་མདུན་དུ་བཞག་ལ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། ནུ་མའི་བར་ནས་ཀླད་པའི་རྒྱས་བར་དུ།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། རིགས་ལྔ་བསྲེ་བ་བྱས་ལ། རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་ལ། དབང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། ལེའུ་བདུན་པ་ལས་ཇི་སྐད་དུ༑ བུད་མེད་གཟུགས་བཟང་མདངས་ལྡན་པ།། ལོ་གྲངས་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ལ།། བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་གནས་གསུམ་དུ།། དབེན་པར་མཆོད་པ་རབ་ཏུ་བརྩམ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཙུན་མོ་མཆོག །སྤྱན་ལ་སོགས་པར་བསྒོམ་པར་བྱ།། དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་སྦྱོར་བས།། སངས༌རྒྱས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར།། ཨོཾ་ཞེས་པ་དང་ཨཱཿཞེས་པ༑༑ ཧཱུཾ་དང་ཕཊ་དུ་རྣམ་པར་བརྟག །འོད་ཟེར་རྣམ་ལྔས་ཁྱབ་པ་ཡི།། པདྨ་རྡོ་རྗེ་བསྒོམ་པར་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་སྤངས་ལ། ཆགས་ཤིང་ཆགས་པའི་ལྟ་བས་ལྟ།། འདི་ནི་དམ་ཚིག་དཀྱིལ་འཁོར་རོ།། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ཐབས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་མཉེས་པར་བྱ་ཞིང་རིན་ཅེན་ཏོག་གི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས། ལེའུ་དྲུག་པ་ལས་གསུངས་

སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ། 255

པའི་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་སྔགས་བརྗོད་ལ་འཁྱུད་པ་དང་འོ་བྱ་བ་དང་གཞིབ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ལ། ཡི་གེ་ཧཱུཾ་གི་གླུ་ལེན་ཞིང་ལས་ལ་གནས་པར་བསྒོམ་མོ།། འབྱིན་པའི་སྐབས་སུ་ཕཊ་ཅེས་བརྗོད་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་བསྒོམས་ལ། སྔར་བཤད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ༑༑ དེ་ནས་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས། ལེའུ་དྲུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་མཆོད་པའི་སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ།”1

ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་དག་གི་དོན་

བསྟན་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་ནས། དང་པོའ་སྦྱོར་བ་བྱ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་ ིབའི་གདུལ་བྱས། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་དགོས་ཤིང། དེ་ཉིད། ལེའུ་དང་པོའ། དེ་ ིནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོ་ཞེས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༣བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ནི་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་དང་པོ་ལས། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའ་ཚུལ་རྡོ་རྗེ།། ིཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་བཞིན་པ་ལ་གནས་པས་དང་པོའ་སྦྱོར་བ་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་ ིསྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པས་ཐར་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ལོངས་སྤྱོད་པའི།། ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་ཞེས་གསུངས་པའི་རིམ་པ་འདིས་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས་གསུངས་པའི་མཚན་དང་ལྡན་པའི་གདོལ་པའི་བུ་མོ་ལེགས་པར་བསླབས་པའམ། ཡང་ན་རང་གི་སྙིང་ག་ནས་ཕྱུངས་ཏེ་མདུན་དུ་བཞག་ལ་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། ནུ་མའི་བར་ནས་ཀླད་པའི་རྒྱས་ཀྱི་བར།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་རིགས་ལྔ་དང་བསྲེ་བ་བྱས་ལ་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པས་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བྱ་སྟེ། ལེའུ་བདུན་པ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། བུད་མེད་གཟུགས་ལྡན་མདངས་བཟང་བ།། ལོ་གྲངས་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ལ།། བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱི་གནས་གསུམ་གྱིས།། དབེན་པར་མཆོད་པ་རབ་ཏུ་བརྩམ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཙུན་མོའ་མཆོག །སྤྱན་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་ ིཔར་བྱ།། དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་སྦྱོར་བས།། སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར།། ཨོཾ་ཞེས་པ་དང་ཨཱཿཞེས་པས།། ཧཱུཾ་དང་ཕཊ་དུ་རྣམ་པར་བརྟག །འོད་ཟེར་སྣ་ལྔས་ཁྱབ་པ་ཡི།། པདྨ་རྡོ་རྗེ་བསྒོམ་པར་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་སྤངས་ལ། ཆགས་ཤིང་ཆགས་པའི་ལྟ་བས་བལྟ།། འདི་ནི་དམ་ཚིག་དཀྱིལ་འཁོར་རོ།། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ཐབས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་མཉེས་པར་བྱ་ཞིང། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས་ལེའུ་དྲུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་སྔགས་བརྗོད་ལ་འཁྱུད་པ་དང་འོ་བྱ་བ་དང། གཞིབ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ལ་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་གི་གླུ་ལེན་ཅིང་ལས་ལ་གནས་པར་བསྒོམ་མོ།། འབྱིན་པའི་སྐབས་སུ་ཕཊ་ཅེས་བརྗོད་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་བསྒོམས་ལ་སྔར་བཤད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ན་གནས་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་དོན་ཡོད་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས་ལེའུ་དྲུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་མཆོད་པའི་སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 256

སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་བསྟན། དེ་ནས་འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཞེས་པ་ནས། མདུན་དུ་བཞག་ལ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས། འདོད༌ཆགས་ལམ་བྱེད་ཀྱི་གདུལ་བྱས་ཕྱག་རྒྱའི་འདོད་ཡོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པའི་རྒྱུད་དྲངས་པ་འདིའི་དོན་དང་༑ སྐབས་འདིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་གདམ་ང་ཅན་ཡིན་པ་དང་༑ ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་མཚན་ཉིད་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚང་དགོས་པ་རྣམས་བསྟན་ནོ།། འོ་ན་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ནས་ཕྱག་རྒྱའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་དུ་བསྟན་སྙམ་ན༑ ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས། “རྨེ་ཤ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེ།། བུ་མོ་ལོ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་མ།། ‘དབེན་པའི་གནས་སུ་ཁྱད་པར་དུ།། སྒྲུབ་པ་པོས་ནི་རྟག་ཏུ་བསྒྲུབ།།”1

ཞེས་པ་འདིས་
བསྟན་ནོ།། དེ་ནས་“ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས།’ ཞེས་པ་ནས། ‘རྡོ་རྗེ་མཉེས་པར་བྱ་ཞིང།”2 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཡུམ་གྱི་ལུས་ལ་ལྷ་འགོད་པ་ལེའུ་བརྒྱད་པའི་དོན་ཡིན་པ་དང། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་མཚན་ཉིད་དང། དེ་སྤྱན་མ་སོགས་རིགས་གང་ཡིན་གྱི་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་དེ་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་ཚུལ་དང་དེའི་ཕན་ཡོན་ལེའུ་བདུན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་བསྟན། དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས། ཡབ་ཡུམ་ཕན་ཚུན་རྗེས་ཆགས་བྱ་ཚུལ་དང། རྗེས་ཆགས་རིན་འབྱུང་གི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བྱེད་པ་དང། སྙོམས་འཇུག་བྱེད་ཚུལ་དང། མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༥ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྨེ་ཤ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེ།། བུ་མོ་ལོ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་པ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༣བ༥ ལས་བྱུང་བ་འདིར་བཀོད་ན། “ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། ནུ་མའི་བར་ནས་ཀླད་པའི་རྒྱས་ཀྱི་བར།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་རིགས་ལྔ་དང་བསྲེ་བ་བྱས་ལ་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པས་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བྱ་སྟེ། ལེའུ་བདུན་པ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། བུད་མེད་གཟུགས་ལྡན་མདངས་བཟང་བ།། ལོ་གྲངས་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ལ།། བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱི་གནས་གསུམ་གྱིས།། དབེན་པར་མཆོད་པ་རབ་ཏུ་བརྩམ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཙུན་མོའ་མཆོག །སྤྱན་ ིལ་སོགས་པ་བསྒོམ་པར་བྱ།། དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་སྦྱོར་བས།། སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར།། ཨོཾ་ཞེས་པ་དང་ཨཱཿཞེས་པས།། ཧཱུཾ་དང་ཕཊ་དུ་རྣམ་པར་བརྟག །འོད་ཟེར་སྣ་ལྔས་ཁྱབ་པ་ཡི།། པདྨ་རྡོ་རྗེ་བསྒོམ་པར་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་སྤངས་ལ། ཆགས་ཤིང་ཆགས་པའི་ལྟ་བས་བལྟ།། འདི་ནི་དམ་ཚིག་དཀྱིལ་འཁོར་རོ།། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ཐབས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་མཉེས་པར་བྱ་ཞིང།” ཞེས་སོ།།

སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ། 257

དོན་གྲུབ་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པའི་ངང་ནས་བྱེད་པ་སོགས་བསྟན་ནོ།། གལ་ཏེ་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་འདུལ་བྱས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་དགོས་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། དེའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་ནི། འོད་གསལ༌གྱི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་སྐུ་དང་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡིན་ལ། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ། དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་རེ་སྔོན་དུ་ཐོབ་དགོས། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་དེའི་སྔོན་དུ་ཟུང་འཇུག་གི་ཡ་གྱལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སྒྱུ་ལུས་གཉིས་སོ་སོར་ཐོབ་དགོས། དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུར་སེམས་དབེན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུར་སེམས་དབེན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དེ་བསྒྲུབ་དགོས། དེ་འདྲ་བའི་སེམས་དབེན་གྱི་འོད་གསལ་དང་༑ དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བར་སྒྲུབ་པ་ལ། ཕྱག་རྒྱ་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་ལ༑ དཔལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། “རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ནི། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ།། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ།། ིདེ་སྒྱུ་མའི་དཔེས་ཉེ་བར་མཚོན་ཏེ།”1

ཞེས་དང། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “ཇི་ལྟར་འོ་མ་དང་
ཏིལ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་མེད་པར། མར་དང་ཏིལ་མར་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་མཉམ་པར་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༣ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ།། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ིཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ།། དེ་སྒྱུ་མའི་དཔེས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་སྟེ།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 258

སྦྱར་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཉེ་བར་མཚོན་པར་མི་ནུས་སོ།། བྷ་ག་དང་ལིང་ག་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་མི་ནུས་པ་དེས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་རྙེད་དོ།།” ི 1 ཞེས་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ༌ལས། སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་བའི་རྗེས་འགྲོ་དང། ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ལོག་ན་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་༑ སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང། བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཐབས་སམ་རྒྱུར་གསུངས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། སྒྱུ་ལུས་ ིསུ་གསུངས་པས། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་བསྒྲུབ་གཞི་སེམས་དབེན་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དང་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་དགོས་སོ།། དོན་འདི་ཉིད་རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང། “སྒྱུ་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས།། བུད་མེད་སྒྱུ་མ་ཁྱད་པར་འཕགས།། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི།། གསལ་བར་འདི་ལས་མཚོན་པར་འགྱུར།། འདོད་ཆགས་ཉིད་དང་ཆགས་བྲལ་དང།། དེ་ཡི་བར་ཏེ་གསུམ་པོ་ནི།། དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་སྦྱོར་བའི།། རྡོ་རྗེ་པདྨ་འདུས་ལས་སོ༑༑”2

ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ།། དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་པའི་འོད་གསལ་དང། དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི། འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སྡུད་རིམ་བཞིན་དུ། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ལ་སོགས་པ་རླུང་གི་ཆ་ཤས་ཕྲ་མོ་ཡང། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་སོགས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གང་ལའང་མི་གནས་པར་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྡུ་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་སྡུད་རིམ་ནི་ངག་དབེན་སོགས་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༣བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཇི་ལྟར་འོ་མ་དང་ཏིལ་དག་ཡང་དག་པར་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་མེད་པར་ཏིལ་མར་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་།
པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཉེ་བར་མཚོན་པར་མི་ནུས་སོ།། གང་གིས་བྷ་ག་དང་ལིང་ག་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བར་མི་ནུས་པ་དེས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་རྙེད་དོ།།” ཞེས་སོ།། ི
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༤༩ན༧

སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ། 259

ནང་གི་སྲོག་རྩོལ་རྐྱང་པས་བྱེད་མི་ནུས་པས། ངག་དབེན་སོགས་ནང་གི་སྲོག་རྩོལ་གྱིས་རྩ་བའི་རླུང་གཞན་བཞི་ལ་སོགས་པ་མི་ཤིགས་པ་ལ་སྡུད་ནུས༌པའི་མཚམས་ནས། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་སོགས་རླུང་གི་ཆ་ཤས་ཕྲ་མོ་རྣམས་ཀྱང་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་སྡུད་ནུས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་བོགས་འབྱིན་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ།། འདི་དག་གི་གནད་ཕྲ་མོ་ནི། བླ་མའི་གསུང་ལས་ཤེས་དགོས་སོ།། གཞན་ཡང་སེམས་དབེན་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་སྒྱུ་ལུས་བསྒྲུབ་པ་དང། སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་བསྒྲུབ་པ་དང། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་རེ་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་ལ། སྤྲོས་བཅས་དང་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་འདོད་ཡོན་དང་གཙོ་བོར་སྙོམས་འཇུག་གི་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཞིང། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སྙོམས་འཇུག་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་སོ།། དེ་ཡང་ཟུང་འཇུག་གི་སྔོན་དུ་སྒྱུ་ལུས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་དང། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་བྱེད་དགོས་པ་དང། སེམས་དབེན་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དགོས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ནི། སྤྱིར་བཏང་བ་ཡིན་གྱི། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ན་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བཅུ་པར་བགྲོད་པའི་བྱང་སེམས་དེ་སྔགས་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་ཐོག་མར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནས་ཞུགས་ཏེ། འོད་གསལ་དེ་ཀའི་ངང་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང། སེམས་དབེན་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཚེ་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་མ་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་འཆི་བ་ལ་སྤྱོད་པའི་དོད་བཅོལ་ཏེ། བར༌དོའ་དོད་ལ་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལངས་ ིནས་ལམ་ལྷག་མ་རྣམས་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་འཚང་རྒྱ་བ་ཡོད་པ་དང། དང་པོར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པ་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་བར་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ངང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 260

ཕྱག་རྒྱ་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པའང་ཡོད་པས་སོ།། དེ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་བ་དེ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེའང་ངེས་པར་ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་དགོས་པ་དང། འཆི་བ་ལ་སྤྱོད་པའི་དོད་བཅོལ་ཏེ་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་ཀྱང་ལམ་གོང་མ་རྣམས་བསྒྲུབ་པ་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པའི་སྐབས་སུའང་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་པས། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ངེས་པར་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་བདེ་བ་ལམ་བྱེད་དགོས་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞིར་བྱེད་དགོས་པ་དང། དེ་བས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང། དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་ལུས་བསྒྲུབ་པའི་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡས་བབས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་དང་དགའ་བ་བཞིས་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་དགའ་བཞི་སྐྱེད་པ་ལ། ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་གང་རུང་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས། ཁམས་ཞུ་བ་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེར་བབས་པ་ན་འཁྲུལ་འཁོར་དང་རླུང་སྦྱོར་སོགས་གཞན་གང་ལའང་མི་ལྟོས་པར་ཕཊ་ཡིག་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་ནུས་པ་དགོས་ལ། དེ་འོང་བ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཐོག་མར་བསྒོམ་པ་ནས། ལྷ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང་གསལ་སྣང་སྒྲུབ་པ་ལྟར་རྡོ་རྗེའི་བུག་པར་ཕཊ་ཡིག་སེར་པོ་མགོ་ནང་དུ་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་ཕུག་པའི་སེམས་འཛིན་པ་དང་གསལ་སྣང་སྒྲུབ་པ་ལ་འབད་དགོས་ཤིང། ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་གང་ལ་བརྟེན་ཡང་ཐོག་མར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྷ་མོར་གསལ་བ་ལ་རེག་མཐོང་གི་མཚན་མ་

སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་ཚུལ། 261

བྱུང་གི་བར་དུ་སེམས་འཛིན་པ་བྱས་ཏེ་གསལ་སྣང་བསྒྲུབས་ལ། དེ་ནས་སྒྲུབ་ཐབས་ཐུན་བཞི་ལ་སོགས་པར་སྒོམ་པ་ནི་རིག་མ་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བ་འདུ་བྱ་བ་དང་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་བྱས་ཏེ། རིག་མ་དངོས་ཡིན་ན་དངོས་སུ་སྙོམས་འཇུག་བྱེད་པ་དང། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ན་སྙོམས་འཇུག་བྱས་པར་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐིག་ལེ་ནོར་བུའི་རྩེའི་བར་འབེབས་ནུས་ཤིང། ཕབ་པ་དེ་ཉིད་བསྒོམས་པའི་ཕཊ་ཡིག་གིས་བཀག་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡས་བབས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་ལེགས་པར་མཚོན་ནུས་པ་བྱས་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ཏེ་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང། དེ་ལྟར་གོམས་པའི་སྟོབས་འཕེལ་བ་ཙམ་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་བཟླས་པ་ལ་སོགས་པ་དང། ཡུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་དུ་འཆར་བ་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྲོ་བ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་དམ་པ་ཡིན་པས། འདི་ཉིད་ལེགས་པར་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་གསུངས་པ་ནི། དཔལ་འདུས༌པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ལ། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་འདི་ལའང་བསྐྱེད་རིམ་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་བར་གྱི་ལམ་རྣམས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པའི་རིགས་གཅིག་དང། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཅན་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། དེའི་དང་པོས་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་པ་དང། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྤྲུལ་པ་སོགས་བྱེད་པ་དང། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དབེན་བསྐྱེད་པ་དང། སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་ཅིང། རིགས་ཅན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་འདིའི་རིགས་ཅན་ཤས་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་མདོར་བྱས་ལས་ཀྱང། དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ཉིད་གསུངས་ཤིང་༑ རྒྱུད་རྣམས་སུའང་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་དེའི་མཚན་ཉིད་དང་བསྟེན་ཚུལ་སོགས་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 262

ཤས་ཆེར་གསུངས་སོ།། རིགས་ཅན་གཉིས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དགའ་བཞི་སོགས་དང་སེམས་དབེན་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང། དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འབའ་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། འདིའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་སུ་ཡོད་པ། རིམ་པ་ལྔ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ།། འདིའི་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་སོགས་འབྲས་བུ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུས་ཐོག་མར་སྐུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་དེ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་སྒོ་ནས༌སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་སྤྱོད་པ་ན། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བཞེས་ཏེ་གདུལ་བྱ་དམན་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་དང། ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་གསུམ་བསྟན་ནས་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་ལས། འདིར་ཐ་མ་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པ་ཆོས་སྐུ་དང། མངོན་བྱང་ལས་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལོངས་སྐུ་ ིདང་༑ དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྔོན་པོར་བསྒྱུར་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམས་པའི་སྒོ་ནས། རང་དོན་སྐུ་གསུམ་བརྙེས་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམས་ནས༑ དེའི་རྗེས་སུ་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་སོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟོན་པས་ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པའི་འཕྲིན་ལས་སྔོན་བྱུང་བ་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་སྤྲུལ་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར། འདིར་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་འདུ་བྱས་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 263

སྤྲུལ་ཏེ་སྤྱི་སྒོས་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་མཛད་པར་བསྒོམས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་བདག་ཉིད་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བདག་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་བསྐྱེད་ནས། ད་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ཅེས༌བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟན་པའི་སྐབས་ལ་འཇུག་པར་བྱས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་ཐམས་ཅད་མཛད་དེ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་མཆོག་ནས་བབས་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཛད་ནས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་སྤྲུལ་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་བཀོད་དོ།། ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕ་རོལ་ ིཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་མཛད་ནས། ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ༑ འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདི་བསྟན་པའི་དོན་དུ། འདིས་འདོད་པ་ཀུན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདིས་གནས་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ནས། ཕྱག་རྒྱ་འདུ་བྱ་བ་རྣམས་བསྟན་པས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་སྒོ་བདུན་གྱི་ཆོ་གས་དགོད་ཚུལ་དང། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པའོ།། དང་པོ་(དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་སྒོ་བདུན་གྱི་ཆོ་གས་དགོད་ཚུལ་)ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རང་དོན་སྐུ་གསུམ་བརྙེས་པ་ན། སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དེས་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱིས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྤྲུལ་ཏེ་སྤྱིའི་མཛད་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང། སྒོས་ཀྱི་མཛད་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་སྦྱངས་ནས༑ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོགས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དགོད་པར་མོས་པ་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 264

འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བསྒོམ་པ་ནི། འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཆགས་ཅན་གྱི་མཛད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམས༌པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དངོས་སུ་སྤྲུལ་ནས་གདུལ་བྱ་སྐལ་ལྡན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱེད་པ་ན་ལྷ་རེ་རེ་ནས་སྒོ་བདུན་བདུན་དང་ལྡན་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱི་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཚིམ་ནས་ཐིག་ལེའི་རྣམ་པར་ཞུ་བའི་ཐིག་ལེ་ཆ་གཉིས་སུ་གྱུར་པའི་ཆ་གཅིག་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པར་བསྐྱེད། ཐིག་ལེ་ཆ་གཅིག་གདན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། ཐིག་ལེ་སོ་གཉིས་པོ་དེ་ལྷ་རང་རང་གི་ས་བོན་གྱི་སྔགས་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྤེལ་བ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཕྱག་མཚན་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷ་སོ་གཉིས་སྐུ་རྫོགས་པར་རིམ་པ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་ནི། བསྐྱེད་པའི་སྒོ་དང། དེ་ནས་ཡུམ་གྱི་པདྨ་ན་གནས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་ནས་ལྷ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀར་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་རང་རང་གི་འབྱིན་སྔགས་ཀྱིས་ཕྱུང་ནས་ཕྱོགས་བཅུར་སྤྲོ་བ་ནི་སྤྲོ་བའི་སྒོ་དང། དེ་ནས་རང་རང་གི་སྤྱི་སྒོས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་ནི་མཛད་པའི་སྒོ་དང། དེ་ནས་ལྷ་རང་རང་གི་སྤྲུལ་པ་རྣམས་རང་རང་གི་སྐུ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ནི། བསྡུ་བའི་སྒོ་དང། དེ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་སྤྱན་དྲངས་པའི་རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ནི་འདྲེས་པའི་སྒོ་དང། དེ་ནས་རང་རང་གི་སྤྱི་བོའ་རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ ིསེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་བ་ནི་དབང་བསྐུར༌བའི་སྒོ་དང། སླར་བྱོན་ནས་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་བཞུགས་པ་ནི་གནས་སུ་གནས་པའི་སྒོའོ།། དེ་ལ་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནི། དེ་ཡང་ཐིག་ལེ་རྣམས་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྤེལ་བའི་

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 265

ལྷ་རང་རང་གི་ས་བོན་གྱི་སྔགས་སོ་གཉིས་སུ་སྒྱུར་དགོས་ཏེ། ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲོན་གསལ་དུ་དྲངས་པ་ལས། “ཆ་གཉིས་པ་ནི་དགུ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད།། སུམ་ཅུ་བཅུ་པ་ལྔ་པའི་ས་བོན་ཉིད།། ཆ་གཉིས་ལྔ་པ་དྲུག་པས་ཕྱེ་བ་ལས།། བྱུང་བ་འདི་ནི་ཐིག་ལེ་ཡིན་ཞེས་བཤད།།”1

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་ཚིག་རྐང་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གི་ཡི་
གེ་རྣམས་ཀྱི་བཏུས་ཚུལ་བཤད་ནས་དེ་འདྲ་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་གང་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་འདི་ནི་ཐིག་ལེ་ཡིན་ཞེས་བཤད། ཅེས་ཐིག་ལེ་རྣམས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྒྱུར་གསུངས་ཤིང། མདོར་བྱས་ལས། “རང་སྔགས་ཡི་གེ་ལས་བྱུང་བ།། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་རླབས་བདག༑”2

ཅེས་བཤད་པ་ནི། ལྷ་རང་རང་གི་སྐྱེད་སྔགས་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྤེལ་བ་ཉིད་རྡོ་
རྗེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་འདིར་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་སྔགས་ནི་ལྷ་རང་རང་གི་ས་བོན་ལ་བྱ་སྟེ། མདོར་བྱས་ལས། “མཻཾ་ཐླྀཾ་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ།། བྱམས་པ་ས་ཡི་སྙིང་པོ་ཉིད།། བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་ཤར་དུ་དབྱུང་༑༑”3

ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་འདིའི་སྐྱེད་སྔགས་རང་རང་གི་
ས་བོན་དུ་དངོས་སུ་གསུངས་པས། ལྷ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་སྔགས་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་ཡང། རང་རང་གི་ས་བོན་རྣམས་ཡིན་པར་ཤགས་ལ་ཤེས་དགོས་པས་སོ༑༑ འོ་ན་མདོར་བྱས་ཀྱི་དོན་དེ༌ལྟར་ཡིན་ན། སྒྲོན་གསལ་ལས། “རང་གི་སྔགས་བཛྲ་དྷྲྀཀ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཏེ་”4

ཞེས་ལྷ་རང་རང་གི་མཚན་
སྔགས་ཀྱིས་སྐྱེད་པར་བཤད་པ་དང། ཇི་ལྟར་མི་འགལ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་དེ་གཉིས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༠ན༦
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༦ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རང་སྔགས་ཡི་གེ་ལས་དབྱུང་བ།།
རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་བརླབས་བདག །”ཅེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༧བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རིམ་པ་གསུམ་པ་ཤར་གྱི་ནི།། སྣམ་
བུར་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་དབྱུང།། མཻཾ་ཐླིཾ་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ།། བྱམས་པ་ས་ཡི་སྙིང་པོ་གཉིས།།” ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༩༥ན༣

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 266

དགོངས་པ་འགལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཞེས་སོགས་སོ་གཉིས་ལས་སྐྱེད་པ་དང། ཨོཾ་ཨཱཿབཛྲ་དྷྲྀཀ་ཧཱུཾ་ཞེས་སོགས་སོ་གཉིས་ལས་སྐྱེད་པ་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འབྱིན་སྔགས་ནི་རང་རང་གི་མཚན་སྔགས་ལ་བྱས་ཏེ། རིགས་ལྔ་དང་ཡུམ་བཞི་དང། ཁྲོ་བོ་བཞི་རྣམས་རང་རང་གི་མཚན་སྔགས་ཀྱིས་འབྱིན་པར་མདོར་བྱས་ལས། “ཛི་ན་ཛིཀ་སྔགས་ལས་བྱུང་བའི།།’ གཙོ་བོ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དབྱུང།།”1

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བཤད་
པས༑ ལྷ་ལྷག་མའི་འབྱིན་སྔགས་དངོས་སུ་མ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་མཚན་སྔགས་ཀྱིས་འབྱིན་པར་ཤེས་ནུས་ཤིང། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་ཀྱང། “བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་བཛྲ་དྷྲྀཀ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་བརྗོད་དེ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྲོ་བར་བྱའོ།།”2

ཞེས་གསུངས་སོ།། ཐིག་ལེ་ཆ་གཅིག་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་
བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། དང་པོར་ཐིག་ལེ་ལས་བྷྲཱུཾ་ཡིག་དང་པོ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་སྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སའི་ཆ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་མི་དགོས་སོ།། དེ་ཡང་ཡུམ་གྱི་པདྨར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་འདི་མདོར་བྱས་དང་མདོ་བསྲེ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། “སྒྲུབ་ཐབས་ལས་གསུངས་པའི་རིམ༌པས་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་བྱས་ཏེ། སྔོན་དུ་གསུངས་པའི་རིམ་པས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒྲུབས་ལ།”3

ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཡང་ཐིག་ལེ་སོ་གཉིས་
ལྷ་རང་རང་གི་ས་བོན་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྤེལ་བ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཕྱག་མཚན་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ལྷ་སོ་གཉིས་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༦ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཛི་ན་ཛིཀ་
སྔགས་ཀྱིས་དབྱུང་བ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༦ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་སྒྲུབ་ཅིང་བཛྲ་དྷྲྀ་ཀ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་བརྗོད་དེ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྲོ་བར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༦ན༦

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 267

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལས་མ་འདས་པར་བསྐྱེད་དགོས་ལ། སྐབས་འདིའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ནི། ལྷའི་སྐུ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང། བཙུན་མོའམ་ཕྱག་མཚན་ནི་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང། ཧཱུཾ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱར་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་བཤད་ཅིང། དེ་བཞིན་དུ་ལེའུ་བཞི་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་བཤད་པས་སོ།། དེ་ལ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ལྷ་སོ་གཉིས་སྐྱེད་པའི་ཚེ། ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་རེ་ནས་རང་ཉིད་ལྷ་དེ་དང་དེ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། མཱ་མ་ཀཱི་འབྱིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོན་གསལ་ལས། “བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཆང་བ་དེ་ཉིད་མཱ་མ་ཀཱིའི་གཟུགས་སུ་བསྒྱུར་ནས། བདེན་བྲལ་གྱི་གྲྭར་བཞུགས་སོ།།”1 ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའོ།། ཞེས་དང། རྩ་རྒྱུད་ཉིད་ལས་ཀྱང། “དེ་ཉིད་བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་པར་གྱུར་ཏེ།”2

ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི།
རྗེས་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཙོ་བོའ་ང་རྒྱལ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་བྱེད་ ིདགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཡུམ་གྱི༌པདྨར་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་རང་གཙོ་བོའ་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་གནས་པའི་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པ་རང་གི་རྡོ་རྗེའི་ ིལམ་ནས་ཐུགས་ཀར་དྲངས། བཛྲ་དྷྲྀཀ་ཅེས་པའི་འབྱིན་སྔགས་ཀྱིས་ཕྱིར་དབྱུང་སྟེ་སྤྲུལ་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཕྱོགས་བཅུར་སྤྲོས་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་དང། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེ་སྡང་སྦྱངས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་བསྐྱོད་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་དེ། སྤྲུལ་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་འདྲེས་པ་ལ་རང་གི་རིགས་བདག་གིས་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༩བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཆང་བ་དེ་ཉིད་མཱ་མ་ཀཱིའི་གཟུགས་སུ་གྱུར་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲྭར་བཞུགས་སོ་” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༩༣ན༡

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 268

དབང་བསྐུར་ཏེ། སླར་བྱོན་ནས་རང་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་གསལ་བའི་མདུན་ན་འདུག་པ་དེ་ལ། ང་མི་བསྐྱོད་པ་དེའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་རང་ཉིད་གཙོ་བོའ་ཐུགས་ཀར་ ིའཇུག་པའི་མོས་པ་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཕྱུང་བའི་མི་བསྐྱོད་པར་བསྒོམས་པའི་སྐུའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་གཙོ་བོའ་སྙིང་ཁ་འབའི་ཞིག་ཏུ་ཞུགས་པར་བསྒོམས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་རྫོགས་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་དོ།། དེ་ནས་གཙོ་བོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་དང་དེའི་ཐུགས་ཀར་ཞུགས་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་གྱུར་ཏེ་སྔར་གྱི་ཟླ་གདན་ཉི་མ་ལ་ཐིམ་པའི་ཉི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་ཉིད་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པའི་ངང་ནས་ལྷ་གཞན་ཐམས་ཅད་འབྱིན་དགོས་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས༑ “ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་འཛིན་གནས།། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་བར་མཛད།།”1 ཅེས་གསུངས་པས་སོ།། དེ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་དགོད་པའི་སྒོ་བདུན་སྟོན་པའི་མདོར་བྱས་ཀྱི་གཞུང་ནི། “རང༌སྔགས་ཡི་གེ་ལས་བྱུང་བ།། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་བྱིན་བརླབས་དག །པདྨའི་དབུས་སུ་བསྐྱེད་ནས་ནི།། སླར་ཡང་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་གྱུར།། བཛྲ་དྷྲྀཀ་སྔགས་ལས་བྱུང་བའི།། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ཅན་བསམ་པ།། མགོན་པོ་རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་ཅན།། མི་བསྐྱོད་པས་ནི་དབུ་རྒྱན་བྱས།། མཐིང་ཤིང་བཟང་པོའ་མདོག་ལྟར་སྣང།། ིསྔོ་ནག་དམར་དང་དཀར་བའི་ཞལ།། རྒྱན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས།། ཕྱག་དྲུག་པར་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ།། རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་པདྨ་ནི།། གཡས་པའི་ཕྱག་ཏུ་བསམ་བྱ་ཞིང་༑༑ དྲིལ་བུ་རིན་ཅེན་རལ་གྲི་ནི།། དེ་ཡི་གཡོན་ལ་བསམ་པར་བྱ།། འདི་ནི་ཐུགས་ཀ་ལས་ཕྱུང་ནས།། ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་སུ་གཟིགས་ནས་ནི།། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་༑༑ སངས་རྒྱས་མཛད་པ་ཀུན་མཛད་དེ།། སེམས་ཅན་མ་ལུས་ཀུན་སྦྱངས་ནས།། ཞེ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༦ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་ཏིང་འཛིན་གནས།།’ ཞེས་སོ།།

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 269

སྡང་རྡོ་རྗེའི་གནས་ལ་འཇོག །སླར་བྱོན་རྡོ་རྗེ་མགོན་པོ་ཡི།། སྤྱན་སྔ་རུ་ནི་འདུག་པར་གྱུར༑༑ སྔགས་པས་དེ་ནི་སྙིང་ག་རུ།། རྗེས་ཞུགས་བདག་ཉིད་རྣམ་བསྒོམས་པས།། སྔ་མའི་གཟུགས་ནི་ཡོངས་གྱུར་ནས།། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་གནས་ལ་བཞུགས།། ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་འོད་འབར་བ།། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་བཞུགས།། དཔའ་བོ་རང་གི་ཕྱག་རྒྱས་འཁྱུད།། རྒྱན་རྣམས་ཀུན་གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན།། དྲག་པོ་ཞི་དང་འདོད་ཆགས་ཆེ།། ཞལ་གསུམ་གྱིས་ནི་རྣམ་མཛེས་པའི།། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་འཛིན་གནས།། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་བར་མཛད།།”1

ཅེས་པའི་བར་ཡིན་ནོ།། ལྷ་གཞན་རྣམས་སྒོ་བདུན་བདུན་གྱི་འགོད་པ་
སྟོན་པའི་མདོར་བྱས་ཀྱི་གཞུང་ནི། “ཛི་ན་ཛིཀ་སྔགས་ལས༌བྱུང་བའི།།’ ཞེས་པ་ནས། ‘པདྨ་ཉི་མ་ལ་གནས་ཏེ།། ས་ཡི་འོག་ཏུ་དེ་ཞུགས་སོ།།”2

ཞེས་པའི་བར་རྣམས་ཡིན་ཏེ།
འདིར་ཡི་གེ་མང་བས་མ་བྲིས་ལ། དོན་ནི་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་བཞུགས་སོ།། གཉིས་པ་དབྱུང་བའི་སྒོ་ནི། རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་དང། མདོར་བྱས་དང། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་བཞི་ག་རུ་བཛྲ་དྷྲྀཀ་ཅེས་སོགས་མཚན་སྔགས་རྐྱང་པ་འབྱིན་སྔགས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང། དེ་ལྟར་འབྱིན་པའི་ཚེ། ཀུན་སློང་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེ་སྡང་རྣམ་པར་སྦྱང་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༦ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རང་སྔགས་ཡི་གེ་ལས་དབྱུང་བ།། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་བརླབས་བདག །པདྨའི་དབུས་སུ་བསྐྱེད་ནས་ནི།། སླར་ཡང་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་གྱུར།། བཛྲ་དྷྲྀཀ་སྔགས་ཀྱིས་དབྱུང་བ།། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་བསམ་པ་ཡང།། མགོན་པོ་རལ་པ་ཐོར་ཚུགས་ཅན།། མི་བསྐྱོད་པས་ནི་དབུ་རྒྱན་བྱས།། མཐིང་ཤན་བཟང་པོའ་མདོག་ལྟར་སྣང།། སྔོ་ ིནག་དཀར་དང་དམར་བའི་ཞལ།། རྒྱན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས།། ཕྱག་དྲུག་པར་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ།། རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་པདྨ་ནི།། གཡས་པའི་ཕྱག་ཏུ་བསམ་བྱ་ཞིང།། དྲིལ་བུ་རིན་ཆེན་རལ་གྲི་ནི།། དེ་ཡི་གཡོན་ལ་བསམ་པར་བྱ།། འདི་ནི་ཐུགས་ཀ་ལས་བྱུང་ནས།། ཕྱོགས་བཅུར་རྣམས་སུ་གཟིགས་ནས་ནི།། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང།། སངས་རྒྱས་མཛད་པ་ཀུན་མཛད་དེ།། སེམས་ཅན་མ་ལུས་ཀུན་སྦྱངས་ནས།། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་གནས་ལ་འཇོག །སླར་བྱོན་རྡོ་རྗེ་མགོན་པོ་ཡི།། སྤྱན་སྔ་རུ་ནི་འདུག་པར་འགྱུར།། སྔགས་པས་དེ་ཡི་སྙིང་ག་རུ།། རྗེས་ཞུགས་བདག་ཉིད་རྣམ་བསྒོམས་པས།། སྔ་མའི་གཟུགས་ནི་ཡོངས་གྱུར་ནས།། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་གནས་སུ་ཞུགས།། ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་འོད་འབར་བ།། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་བཞུགས།། དཔའ་བོ་རང་གི་ཕྱག་རྒྱས་འཁྱུད།། རྒྱན་རྣམས་ཀུན་གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན།། དྲག་པོ་ཞི་དང་འདོད་ཆགས་ཆེ།། ཞལ་གསུམ་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་མཛེས།། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་ཏིང་འཛིན་གནས།། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་བར་མཛད།།” ཅེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༦ན༧

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 270

བའི་ཕྱིར་མི་བསྐྱོད་པ་དབྱུང་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་དང། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏི་མུག་རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་སྣང་དབྱུང་བར་བྱའོ།། སྙམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སློང་རིམ་པ་བཞིན་གསལ་བཏབ་ནས་ཀུན་སློང་དེ་དང་དེའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་ལྷ་དེ་དང་དེ་ཡུམ་གྱི་པདྨ་ན་གནས་པ་རང་གི་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་སྙིང་གར་དྲངས་ཏེ་རང་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་ནས་ལྷ་རང་རང་གི་མཚན་སྔགས་བརྗོད་དེ་སྙིང་ག་ནས་ཕྱིར་འབྱིན་པ་ཡིན་ནོ།། གསུམ་པ་མཛད་པའི་སྒོ་ནི། སྤྲོས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་མཛད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་སྤྱི་མཛད་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ཞེ་སྡང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་1

ཞེ་སྡང་སྦྱངས་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པ་ནས། གནོད་
མཛེས་ཀྱིས་བརྟན་པ་དང་གཡོ་བའི་དུས་དང། ཀླུ་དང་ས་བདག་གི་གདོན་བཅོམ་པའི་བར་ནི་ལྷ་རང་རང་གི་སྒོས་ཀྱི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་ལྷ་མོ་རྣམས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་དང་༑ ཁྲོ་བོ་རྣམས་ལ་ཆོས་འཁོར༌བསྐོར་བའི་མཛད་པ་མི་སྦྱོར་བ་ནི། ལྷ་མོ་རྣམས་དང། བྱང་སེམས་རྣམས་དང། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལས་གྲུབ་ཅིང་དེར་མོས་དགོས་པས། སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་མོས་པ་འདི་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམས་པ་ཡིན་ལ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷ་མོའ་རྣམ་པ་ཅན་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ ིཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད་དགོས་སོ།། བཞི་པ་བསྡུ་བའི་སྒོ་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་ཕྱུང་བའི་ཚེ་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐུ་གྲངས་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཁྱབ་པར་སྤྲོས་པ་རྣམས་སླར་འདུས་ནས། མི་བསྐྱོད་པའི་སྐུ་
༡ མ་དཔེར་‘ཀྱིས་’ཞེས་གསལ་ཡང་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་དང་མཐུན་པར་‘ཀྱི་’ཞེས་བཅོས་ཡོད།

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 271

གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསྒོམས་པ་སྟེ་ལྷ་གཞན་རྣམས་ལའང་དེས་རིགས་འགྲེའོ།། ལྔ་པ་འདྲེས་པའི་སྒོ་ནི། སྤྲུལ་པ་རྣམས་བསྡུས་ནས་སྐུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཡེ་ཤེས་པ་དང་བསྲེས་ནས། དེའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རང་རང་གི་གནས་སུ་འགོད་པ་ཡིན་གྱི༑ གཞུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལྷ་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྫོགས་པར་བཀོད་ཚར་བའི་རྗེས་སུ། ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས་བསྲེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་བསྲེ་ལས། “དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཏི་མུག་ལ་སོགས་པ་ལ་རྗེས་སུ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་ནས་བསྡུས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྗེས་སུ་བཅུག་ལ། སླར་བཀུག་ནས། གནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱས་ལ། ཕྱག་རྒྱ་བཞིས༌རྒྱས་གདབ་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་གཉིས་པའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དྲུག་
པ་དབང་བསྐུར་བའི་སྒོ་ནི། བླ་མ་ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལ་མངོན་པར་དབང་བསྐུར་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཆུ་རྒྱུན་གྱིས་དབང་བསྐུར་ནས་རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར། ཅེས་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། མདོར་བྱས་ལས། “མགོན་པོ་རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་ཅན།། མི་བསྐྱོད་པས་ནི་དབུ་རྒྱན་བྱས།།’ ཞེས་པ་ནས། ‘འདི་ནི་ཐུགས་ཀ་ལས་བྱུང་ནས།།”2

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད་པའི་གོང། ཡུམ་གྱི་པདྨར་བསྐྱེད་པའི་དུས་ནས་རིགས་བདག་གིས་དབུ་བརྒྱན་པར་ལྷ་རེ་རེ་ནས་སྦྱར་ནས་བཤད་པས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་ཡུམ་གྱི་པདྨར་བསྐྱེད་པའི་དུས་ནས་རང་རང་གི་རིགས་བདག་ལས་ཡུམ་དབུ་རྒྱན་དུ་ཡོད་པ་དེ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༤ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཏི་མུག་ལ་
སོགས་པ་ལ་རྗེས་སུ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་ནས་བསྡུས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་རྗེས་སུ་བཅུག་ལ་སླར་བཀུག་སྟེ་གནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཀོད་ནས་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་པ་འདི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་པའོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༦ན༣ ལས་བྱུང་བ་འདིར་བཀོད་ན། “མགོན་པོ་རལ་པ་ཐོར་ཚུགས་ཅན༑༑ མི་བསྐྱོད་པས་ནི་དབུ་རྒྱན་བྱས།། མཐིང་ཤན་བཟང་པོའ་མདོག་ལྟར་སྣང།། སྔོ་ནག་དཀར་དང་དམར་བའི་ཞལ།། རྒྱན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ ིཡོངས་སུ་རྫོགས།། ཕྱག་དྲུག་པར་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ།། རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་པདྨ་ནི།། གཡས་པའི་ཕྱག་ཏུ་བསམ་བྱ་ཞིང།། དྲིལ་བུ་རིན་ཆེན་རལ་གྲི་ནི༑༑ དེ་ཡི་གཡོན་ལ་བསམ་པར་བྱ།། འདི་ནི་ཐུགས་ཀ་ལས་བྱུང་ནས།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 272

རྣམས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་བར་མོས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པའི། “སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེའི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། རྡོ་རྗེ་འཛིན་རྣམས་མཉེས་པར་བྱ།།”1

ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། “སེམས་དཔའ་རྡོ་
རྗེ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའོ།། དེའི་སྦྱོར་བ་ནི་སྤྱི་བོར་འཇོག་པའོ།། དེས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་རྣམས་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་སོ།། མཉེས་པར་བྱ་བ་ནི་དབང་བསྐུར་བའོ།།”2 ཞེས་དང། “རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནི། དཀོན་ཅོག་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དབུ་རྒྱན་དུ་དཀོན་ཅོག་དཔལ་གྱི་དབང་བསྐུར་བར་བྱའོ།།”3 ཞེས་གསུངས༌པས་སོ།། འོ་ན་མདོར་བྱས་དང། རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་སོགས་སུ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་རང་རང་གི་རིགས་བདག་གི་དབུ་རྒྱན་འགོད་པ་ན་རིགས་བདག་ཡུམ་དང་བཅས་པ་མ་བཀོད་པས། རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མདོར་བྱས་དང་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་སོགས་ནས་རིགས་བདག་ཡུམ་བཅས་སུ་དངོས་སུ་མ་བཀོད་པ་བདེན་ནའང། ཡུམ་གྱི་པདྨར་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབུ་རྒྱན་དུ་རིགས་བདག་འགོད་པའི་ཚེ་རིགས་བདག་ཡུམ་བཅས་སུ་འགོད་དགོས་པ་མདོར་བྱས་དང་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་འཕྲེང་ལས༑ “རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་འོད་ཀྱི་ཡུམ་དང་བཅས་པའོ༑༑”4

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གོང་གི་འགལ་འདུས་
རེག་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། བདུན་པ་གནས་སུ་འགོད་པའི་སྒོ་ནི། རང་རང་གི་རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་དབང་བསྐུར་བའི་རྗེས་སུ་སླར་བྱོན་ནས་ཕྱིའི་གཞལ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༧བ༢
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༤ན༢
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༤ན༦
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་ཕྲེང། ཤོག་གྲངས་༡༠༠ན༣

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 273

ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་རང་རང་གི་གནས་སུ་འགོད་པ་སྟེ། མདོ་བསྲེ་ལས། “སླར་བཀུག་ལ་གནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱས་ལ།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ཡང་མཱ་མ་
ཀཱི་དང་ཕྱག་རྡོར་གཉིས་ཀྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་གཉིས་གཉིས་འཛིན་པ་དང་༑ འཇམ་དཔལ་གྱིས་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨའི་རིགས་གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་ཡིན་པས། སྒྲོན་གསལ་ལས། མཱ་མ་ཀཱི་ལ་རིན་འབྱུང་གིས་རྒྱས་འདེབས་པར་བཤད་པ་དང། སྐབས་འདིར་མདོར་བྱས་ལས། “ལྷ་མོ་མཱ་མ་ཀཱི་བྱུང་སྟེ།།’ ཞེས་པ་ནས། ‘མི་བསྐྱོད་པས་ནི་དབུ་རྒྱན་བྱས༑༑”2

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཱ་མ་ཀཱི་ལ༌མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་འདེབས་པར་བཤད་པ་སོགས་
འགལ་བར་མི་བསམ་སྟེ། དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།། སྐབས་འདིར་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེའི་ཕྱག་མཚན་ལ་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེའི་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོའ་རྡོ་རྗེ་ནི་སྔོན་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་ཁྲོ་བོའི་རྡོ་རྗེ་ཕྱོགས་རྭ་རྣམས་དབུས་རྭ་ལ་མ་རེག་པའི་ ིཁ་གདེངས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་མཚན་འགོད་པའི་སྐབས་སུ། “དེ་ནས་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ནི། མཐོང་བས་ཕྱག་རྒྱ་དགོད་པར་བྱ།། དེའི་དབུས་རྡོ་རྗེ་བྲི་བ་ནི།། ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་ཁ་དོག་འདྲ།། འབར་བ་ཆེན་པོ་རྩེ་ལྔ་པ།། འཇིགས་པ་དག་ཀྱང་རབ་འཇིགས་བྱེད།།”3

ཅེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། “དེ་
དབུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འཇིགས་པ་དག་ཀྱང་རབ་འཇིགས་བྱེད།། ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཞེ་སྡང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྡོ་རྗེ་ནི་འཇིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཇིགས་པར་བྱེད་པའོ།།”4

ཞེས་གསུངས་ཤིང། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རྩ་འགྲེལ་དེ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༤ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སླར་བཀུག་སྟེ་གནས་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་བཀོད་ནས་” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༧ན༤
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༩༦བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཆོ་ག་མཐོང་བའི་ལས་ཀྱིས་
ནི༑༑ དེ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་དགོད་པར་བྱ།། དེ་དབུས་རྡོ་རྗེ་བྲི་བ་ནི།། ཨིན་དྲ་ནཱིལའི་ཁ་དོག་འདྲ།། འབར་བ་ཆེན་པོ་རྩེ་ལྔ་པ།། འཇིགས་པ་དག་ཀྱང་རབ་འཇིགས་བྱེད།།” ཅེས་སོ།།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༣༢ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 274

དག་སྦྱར་ནས། མཆན་བུས་འཆད་པའི་ཚེ། “ཞེ་སྡང་གི་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པ་དྲག་པོའ་དེ་ཁོ་ན་ ིཉིད་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཇིགས་པའི་བགེགས་རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་འཇིགས་པར་བྱེད་པ༑ དཀྱིལ་འཁོར་ནང་མའི་དབུས་སུ། རྡོ་རྗེ་བྲི་བ་ནི་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་ཁ་དོག་དང་འདྲ་བ་འོད་ཟེར་རྣམ་པ་ལྔ་འབར་བས་བསྐོར་བ་ཆེན་པོའོ།།”1

ཞེས་མི་བསྐྱོད་པ་དྲག་པོའ་ཕྱག་མཚན་ ིགྱི་རྡོ་རྗེ་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་ཁ་དོག་འདྲ་བ་འོད་ཟེར་ལྔ་འབར་བས་བསྐོར་བ། དཀྱིལ་འཁོར་ནང་མའི་དབུས་སུ་བྲི་བར་གསུངས་ལ། བྲི་བར་བྱ་བའི་རྡོ་རྗེ་ནི། རྩ་རྒྱུད་ལས། “འབར་བ་ཆེན་པོ་རྩེ་ལྔ་པ།།”2

ཞེས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པར་གསལ་བར༌གསུངས་ཤིང། མི་བསྐྱོད་པ་དྲག་པོ་དང་
ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་དོན་གཅིག་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་སོ།། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། “དེ་ཡི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཆེ།། རྩེ་མོ་དགུ་པ་རྣམ་པར་བསྒོམ།།”3

ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། “དེ་ཡི་ཕྱག་ན་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་ནི། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་དེ་ཡི་ཕྱག་ཏུ་རྣམ་པར་བསྒོམ་པའོ།།”4

ཞེས། ཞེ་སྡང་རྡོ་
རྗེའི་ཕྱག་མཚན་གྱི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་དགུ་པར་བཤད་པ་དང། དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་གྱི་བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་རྩེ་དགུ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེའི་ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་དེ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པར་བྱེད་པ་འདི་དང། རྩེ་དགུ་པར་བཤད་པ་དེ་དག་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེའི་ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་དེ། ཁྲོ་བོའ་རྡོ་རྗེ་ ིཡིན་པས་ཕྱོགས་རྭའི་རྭ་རྩེ་རྣམས་དབུས་རྭ་ལ་མ་རེག་པ་ཁ་གདེངས་པའི་ཚུལ་གྱི་མིག་

“དེའི་དབུས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འཇིགས་པ་དག་ཀྱང་རབ་འཇིགས་བྱེད།། ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཞེ་སྡང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར༑ རྡོ་རྗེ་ནི་འཇིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཇིགས་པར་བྱེད་པའོ།།” ཞེས་སོ།།
༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ང རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་མོ། ལེའུ་བཞི་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༡༦ན༡
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༩༦བ༦
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༩༥བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྩེ་མོ་དགུ་པའི་རྡོ་རྗེ་ཆེ།།
དེ་ཡི་ཕྱག་ཏུ་རྣམ་པར་བསྒོམ།།” ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ༑ “དེའི་ཕྱག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་དེའི་ཕྱག་ཏུ་རྣམ་པར་བསྒོམ་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 275

ལམ་དུ་མངོན་པར་ཕན་ཚུན་དུ་ཕྱོགས་རྭའི་རྩེ་མོ་བཞི་བཞི་དང་དབུས་རྭ་རྭ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས་རྩེ་དགུ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྩེ་དགུ་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱུད་རྩ་འགྲེལ་དང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་རྩེ་དགུ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ཉིད་ལ་རྩེ་དགུའི་འཇོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཡོད་དམ་སྙམ་ན། ཤིན་ཏུ་ཡང་ཡོད་དེ༑ གུར་གྱི་འགྲེལ་པར། སློབ་དཔོན་ལྷའི་རིགས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་པ། མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་རྡོར་དྲིལ་རྣམ་བཤད་དུ་བཀོད་དེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྡོར་དྲིལ་རྣམ་བཤད་ལས། “གུར་དུ་དམ་ཚིག་གསུམ་སྦྱིན་པའི་སྐབས་སུ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་དགུ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ལྷའི་རིགས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས། རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ཡིན་ཀྱང་སྟེང༌འོག་གི་ཕྱོགས་རྭ་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད། དབུས་རྭ་སྟེང་འོག་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ་དང་བཅས་པའི་དགུ་ལ་དགོངས་ཏེ་དེ་ལྟར་གསུངས་པར་བཤད་དོ།།”1

ཞེས་གསུངས་སོ།། གཞན་ཡང་ལྷ་རྣམས་
ཀྱི་ཕྱག་མཚན་ལ་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་དགོས་པ་རྣམས་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ཊཱི་ཀ་ལས་ཤེས་པར་མཛོད་ཅིག །
གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་ལ། ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་ལྷའི་སྐུ་རྒྱས་གདབ་པ་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་དང། འདུས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་པར་བཤད་པ་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་དང། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གྲངས་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པའོ།། དང་པོ་(ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་ལྷའི་སྐུ་རྒྱས་གདབ་པ་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་)ལ་དྲི་བ་དང་ལན་ནོ།། དང་པོ་ (དྲི་བ་)ནི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། “གལ་ཏེ་རྒྱུད་འདི་ལ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མེད་ན་ཇི་ལྟར་ན་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་ལྷའི་སྐུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར།”2

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་བསྲེ་
༡ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཉ གསུང་ཐོར་བུ། འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༧༡ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གུར་དུ་དམ་ཚིག་གསུམ་སྦྱིན་པའི་སྐབས་སུ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་དགུ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ལྷའི་རིགས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཆེན་
པོས༑ རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྟེང་འོག་གི་ཕྱོགས་རྭ་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད། དབུས་རྭ་དེ། སྟེང་འོག་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ་དང་བཅས་པའི་དགུ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པར་བཤད་དོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༧བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 276

ལས༑“ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་གདབ་པ་འདི་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་གཉིས་པའོ།།”1

ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཕྱག་རྒྱ་
བཞིས་རྒྱས་གདབ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལ། སློབ་མས་གསོལ་པ། གལ་ཏེ་འདུས་པའི་རྒྱུད་འདི་ལ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་མེད་ན། འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་བྱེད་པ་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ནི་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞི་ཡིན་ལ། དམ་རྒྱ་དང། ལས་རྒྱ་དང། ཕྱག་ཆེན་ལ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་དགོས་པས་སོ་སྙམ་དུ་བསམས་པས་སོ།།
གཉིས་པ་ལན་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ༌ལས། “བཀའ་སྩལ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པས་བརྒྱན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ལྷའི་སྐུ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ།། བཙུན་མོ་ནི་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱའོ།། སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ།། ‘གཟུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་བསྒྲུབ་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ།།”2

ཞེས་གསུངས་
ཏེ༑ དེའི་དོན་ནི། འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་གདབ་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་མེད་པ་གཉིས་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པས་བརྒྱན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ལྷའི་སྐུ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཙུན་མོ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་མཚན་ནི་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང། ཧཱུཾ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང། གཟུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་བསྒྲུབ་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་
སྟེ༑ “གལ་ཏེ་རྒྱུད་འདི་ལ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མེད་ན་འདི་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་ལྷའི་སྐུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར།” ཞེས་སོ།།
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༤ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་པ་འདི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་པའོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༧བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བརྗོད་པ་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གཟུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་སྒྲུབ་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ།།’ ཞེས་སོ།།

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 277

ལ༑ དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་རྒྱས་བཏབ་པ་དང། ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་མེད་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་འགལ་ཏེ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རེ་རེ་ཡང། ས་བོན་ཡིག་འབྲུ་ལས་ཕྱག་མཚན་དང་དེ་ལས་སྐུ་རྫོགས་པ་བསྐྱེད་དེ། འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་བཞིའི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་སྐབས་འདིར་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ན། ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་ལྷའི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་དང། ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་མེད་པ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་ག་ལ་ཡོད། འདི་ནི་དངོས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་དོགས་སྤོང་དུ་བཀོད་ཀྱང། མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྐབས་གཞན་འགའ་ཞིག་གིའང་རྩོད་སྤོང༌དུའང་འགྲོའོ།། འོ་ན་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་འདི། ཕྱག་མཚན་གྱི་མིང་གིས་མི་སྨོས་པར༑ བཙུན་མོའ་མིང་གིས་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། སྒྲོན་གསལ་ལས། “རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོ་ནི་ ིཤེས་རབ་སྟེ།”1

ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བཙུན་མོར་གསུངས་
ཤིང་༑ ཕྱག་མཚན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པས། དམ་རྒྱ་མཚོན་བྱེད་ཕྱག་མཚན་ལ་བཙུན་མོའ་སྒྲས་གསུངས་པ་ ིཡིན་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ནས་དམ་རྒྱ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཡིན་པས་དེ་མཚོན་བྱེད་ཕྱག་མཚན་ལ་ཡང་བཙུན་མོའ་སྒྲས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ིགཉིས་པ་འདུས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་པར་བཤད་པ་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་ལ༑ དྲི་བ་དང་ལན་ནོ།། དང་པོ་(དྲི་བ་)ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། “གསོལ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ་ལ་སོགས་པ་དང། གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལས་ནི། ཞལ་གཅིག་པར་རབ་ཏུ་གྲགས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འདིར་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བར་འགྱུར།”2

ཞེས་གསུངས་པས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༩ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོ་ནི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་སྟེ།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༧བ༤

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 278

དོགས་པ་བསྟན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། སློབ་མས་གསོལ་པ། རྩ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་དང། སོགས་ཀྱི་སྒྲས་བསྡུས་པ་བཤད་པའི་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་དང། དཔལ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་དང། གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་སོགས་ལས་ནི། ལྷ་རྣམས་ཞལ་གཅིག་པར་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་སྟེ་བཤད་ན། གསང་བ་འདུས་པ་འདིར་ཅིའི་ཕྱིར་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་སོགས་ལས་ལྷ་ཞལ་གཅིག་པར་གསུངས་ཤིང། འདུས་པའི་རྒྱུད་ལས་ལྷ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་པར་གསུངས་པའི་ཞལ་གྱི་གྲངས༌མི་འདྲ་བ་འོང་བ་ཅི་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བའོ།། དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་སོགས་ལས་ཞལ་གཅིག་པར་གསུངས་ཞེས་པ་ནི། ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་དེར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དུམ་བུ་དང་པོར་གཙོ་བོ་ཞལ་བཞི་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའང་ཡོད་དོ།། གཉིས་པ་(ལན་)ལ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་བཀའ་སྩལ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་འདིའི་བཤད་པ་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ལས། “གང་ཞིག་ཕྱི་ནང་བདག་འགྱུར་དང།། དེ་ཉིད་གཉི་གའི་རྟོག་པ་རྣམས།། གཉིས་སུ་མེད་པར་བཤད་པ་སྟེ།། དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡིན།། ལག་པ་གཡོན་པར་གྲགས་པ་ཡི།། མཐེའུ་ཆུང་མཐའ་ལྟག་གུང་མོ་དང་༑༑ དེ་བཞིན་མཛུབ་མོ་མཐེ་བོང་ནི།། རིམ་བཞིན་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་གཟུང།། དེ་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་སྦྱོར་བས།། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་མཚན་ཉིད།། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རུ་རྣམ་པར་བཤད།། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཉིས་མེད་མིང།། མི་བསྐྱོད་རིན་ཅེན་དཔག་མེད་དང་༑༑ དོན་ཡོད་རྣམ་སྣང་དེ་བཞིན་གཤེགས།། འདི་དག་ལག་པ་གཡས་པ་ཡི།། མཐེའུ་ཆུང་ལ་སོགས་རིམ་བཞིན་གནས།། གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བ་ཡི།། འདི་ནི་དེ་ཉིད་སྐྱབས་གསུམ་པ།། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ།། གཅིག་ཀྱང་གསུམ་དུ་བརྟགས་པ་ཡིན།། ཕན་ཚུན་སྦྱོར་བ་རྡོ་རྗེ་སེམས།། ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་གོ་འཕང་མཆོག །ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ཙམ་གྱིས་ནི།། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་འགུགས།། སྐྱབས་གསུམ་དེ་

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 279

ཉིད་གསུམ་ཡིན་ཏེ།། སྐུ་གསུམ་རྣམ་པར་ཐར་གསུམ་གྱིས།། ཞལ་གསུམ་ཡིན་ཏེ་མདོག་གསུམ་ཡང།། སྦྱོར་གསུམ་དམ་ཚིག་གསུམ་སྦྱོར་བས།། ཁམས་གསུམ་དུ༌ནི་ལྷ་གསུམ་གྱི༑༑ དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱིས་དུས་གསུམ་དུ།། ལམ་གསུམ་གྱི་ནི་མཆོག་གསུམ་གྱི།། ཇི་སྙེད་དུ་ནི་རྟོག་པས་བསྐུལ།། གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད།། འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྣམས་བྱེད།། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེ་མཉེས་འགྱུར།། དེ་ཉིད་འདིར་ནི་ཐལ་མོར་གནས༑༑ སེམས་ཅན་གང་དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན།། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཉིས་མེད་ཆོས།། གནས་མེད་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གཞུག །”1

ཅེས་

གསུངས་སོ།། ཞེས་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོའ་ངེས་དོན་འཆད་པའི་ལུང་ ིརྣམས་དྲངས་ནས་དེ་དག་གི་དོགས་པ་དེའི་ལན་བསྟན་པར་གསུངས་སོ།། འོ་ན་ལུང་སྟོན་གྱི་ལུང་དེ་དག་གིས་དོགས་པ་དེའི་ལན་བསྟན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དེའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན་དེ་ཡང། གང་ཞིག་ཕྱི་ནང་བདག་འགྱུར་དང།།’ ཞེས་པ་ནས། ‘གཅིག་ཀྱང་གསུམ་དུ་བརྟགས་པ་ཡིན།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས༑ འོད་གསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོའ་ངེས་དོན་འཆད་ཅིང། ཕན་ཚུན་ ིསྦྱོར་བ་རྡོ་རྗེ་སེམས།། ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཟུང་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐལ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༧བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ༑ “གང་ཞིག་ཕྱི་ནང་བདག་གྱུར་དང༌།། དེ་ཉིད་གཉིས་ཀའི་རྟོག་པ་རྣམས།། གཉིས་སུ་མེད་པར་བཤད་པ་སྟེ།། འདི་ཡི་དེ་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡིན།། ལག་པ་གཡོན་པར་རབ་གྲགས་པའི།། མཐེའུ་ཆུང་ཐ་ལྟག་གུང་མོ་དང༌།། དེ་བཞིན་མཛུབ་མོ་མཐེ་བོང་ནི།། རིམ་བཞིན་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་གཟུང༌།། དེ་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན།། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་མཚན་ཉིད།། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རུ་རྣམ་པར་བཤད།། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཉིས་མེད་མིང།། མི་བསྐྱོད་རིན་ཆེན་དཔག་མེད་དང༌།། དོན་ཡོད་རྣམ་སྣང་དེ་བཞིན་གཤེགས།། འདི་དག་ལག་པ་གཡས་པ་ཡི།། མཐེའུ་ཆུང་ལ་སོགས་རིམ་བཞིན་གནས༑༑ གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བ་ཡི།། འདི་ཡི་དེ་ཉིད་སྐྱབས་གསུམ་པ།། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ།། གཅིག་ཀྱང་གསུམ་དུ་བརྟགས་པ་ཡིན།། ཕན་ཚུན་སྦྱོར་བས་རྡོ་རྗེ་སེམས།། ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་གོ་འཕང་མཆོག །ཐལ་མོ་སྦྱོར་བ་ཙམ་གྱིས་ནི།། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་འགུགས།། སྐྱབས་གསུམ་དེ་ཉིད་གསུམ་ཡིན་ཏེ།། སྐུ་གསུམ་རྣམ་པར་ཐར་གསུམ་གྱི།། ཞལ་གསུམ་ཡིན་ཏེ་མདོག་གསུམ་ཡང༌།། སྦྱོར་གསུམ་དམ་ཚིག་གསུམ་སྦྱོར་བས།། ཁམས་གསུམ་དུ་ནི་ལྷ་གསུམ་གྱི།། དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱིས་དུས་གསུམ་དུ།། ལམ་གསུམ་གྱིས་ནི་མཆོག་གསུམ་གྱི།། ཇི་སྙེད་དུ་ནི་རྟོགས་པས་བསྐུལ།། གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད།། འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྣམས་བྱེད།། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེ་མཉེས་འགྱུར།། དེ་ཉིད་འདིར་ནི་ཐལ་མོར་གནས།། སེམས་ཅན་གང་དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན།། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཉིས་མེད་ཆོས།། གནས་མེད་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བཞུགས།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 280

མོའ་ངེས་དོན་འཆད་དོ།། དེ་ལ་རྒྱུད་གཞན་ལས་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོ་ཞེས་བཤད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐལ་ ིམོ་ནི། ལག་པའི་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་སོར་མོ་བཅུ་ཕན་ཚུན་དུ་བསྣོལ་བ་དེ་ཡིན་ལ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་རྒྱུད་འདིར་ཐལ་མོ་དེས་མཚོན་པའི་ངེས་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོན་ཚུལ་ནི། ལག་པ་གཡོན་པའི་སོར་མོ་ལྔས་ནི་གཡོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་པས༑ གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་སོགས་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་གཟུགས༌སོགས་ཡུལ་ལྔ་དང་༑ ལག་པ་གཡས་ཀྱི་སོར་མོ་ལྔས་ནི། གཡས་ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་རིགས་ལྔའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང། ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་སོར་མོ་རྣམས་ཚོགས་པས་ཡུལ་དབང་གཉིས་འཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་མཚོན་ཏེ། དེ་ལྟར་མཚོན་པའི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་ནི། གང་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བའི་གཞིའོ།། ལག་པ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་སོར་མོ་བཅུ་ཕན་ཚུན་བསྣོལ་བས་མཚོན་པའི་དོན་ནི། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ིཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ནུབ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། འདི་ནི་དང་པོ་འོད་གསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོའ་ངེས་དོན་ནོ།། གཉིས་པ་ཟུང་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ ིཔའི་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོའ་ངེས་དོན་ནི། ལག་པ་གཡོན་གྱི་སོར་མོས་མཚོན་པའི་ཤེས་རབ་དོན་ ིགྱི་འོད་གསལ་དང། ལག་པ་གཡས་ཀྱི་སོར་མོས་མཚོན་པ་ཐབས་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས༑ སོར་མོ་རྣམས་ཕན་ཚུན་བསྣོལ་བས་མཚོན་པ་འོད་གསལ་དང་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་ཕན་ཚུན་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱོར་བ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་སྟེ་འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོས་མཚོན་པའི་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངེས་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོ་དེ་སྦྱར་བའམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་འགུགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། འདི་དག་ནི་ཕན་ཚུན་སྦྱོར་བ་རྡོ་རྗེ་སེམས།། ཤེས་རབ་

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 281

ཐབས་ཀྱི་གོ་འཕང་མཆོག །ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ཙམ་གྱིས་ནི།། སངས༌རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་འགུགས།། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་ཐལ་མོའ་ངེས་དོན་འོད་གསལ་ནི་ལམ་ ིགྱི་སྐབས་དང་ཟུང་འཇུག་ནི་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཏེ་མཐར་ཐུག་གི་ཐལ་མོའོ།། དེ་འདྲ་བའི་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་དེ་ལ་སྐྱབས་གསུམ་དང་སྐུ་གསུམ་སོགས་གསུམ་ཚན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཚང་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སྐྱབས་གསུམ་དེ་ཉིད་གསུམ་ཡིན་ཏེ།། ཞེས་པ་ནས༑ ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེ་མཉེས་འགྱུར།། ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ཉིད་འདིར་ནི་ཐལ་མོར་གནས༑༑ ཞེས་པ་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་རོ།། སྐྱབས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།། འོ་ན་ཟུང་འཇུག་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དོན་ཇི་ལྟར་ཚང་སྙམ་ན། འདིར་བཤད་པའི་ཁམས་གསུམ་ནི། འདོད་ཁམས་སོགས་ལ་མི་ཟེར་གྱི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། ཟུང་འཇུག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ༑ “འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ།། དེ་
ཡང་འདིར་དོགས་པའི་ལན་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ནི། ཞལ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཞལ་གསུམ་གྱི་གཡས་ཞལ་ཐབས་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་མཚོན་བྱེད་དང། གཡོན་ཞལ་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་དོན་དམ་འོད་གསལ་མཚོན་བྱེད་དང། གཡས་གཡོན་གྱི་ཞལ་གཉིས་གང་ལ་སྦྱར་བའི་རྩ་ཞལ་ནི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་མཚོན་བྱེད་དོ།། དེས་ན་དོན་དམ་འོད་གསལ་དང་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་ཟུང་འཇུག་དང། དེ་གསུམ༌གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་དབེན་གསུམ་དང་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འདུས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་པར་ངེས་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། འདི་ལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། “ཞལ་གསུམ་དུ་འོང་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༩༢བ༧

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 282

བའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ནི་འདུས་པ་ལ་ངེས་པ་སྟེར་བའི་གནད་ཆེན་པོར་སྣང་ངོ་།།”1

ཞེས་
གསུངས་སོ།།
གསུམ་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གྲངས་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་ལ། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ༑༑ དང་པོ་(དྲི་བ་)ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། “གསོལ་པ། འདིར་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་རྣམས་འགོད་པ་སློབ་དཔོན་སྣ་ཚོགས་པའི་གཞུང་འཇིག་རྟེན་དུ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་སོམ་ཉི་མ་མཆིས་པར་འགྱུར།”2 ཞེས་དོགས་པ་བཀོད་དེ། དེའི་དོན་ནི། སློབ་མས་གསོལ་པ། ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐབས་འདིར་གསང་བ་འདུས་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་རྣམས་འགོད་པའི་ཚུལ་ལ༑ གསང་བ་འདུས་པའི་དོན་སྨྲ་བའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་སྣ་ཚོགས་པའི་གཞུང་འཇིག་རྟེན་དུ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ལུགས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཞིག་སྣང་ན། སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་འདུས་པའི་ལྷ་གྲངས་ལ་གྲངས་འདི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པ་ཐོབ་ནས། སོམ་ཉི་སྟེ་ཐེ་ཚོམ་མ་མཆིས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་པའོ།། དེ་ཡང་འདུས་པའི་ལྷ་གྲངས་ལ་ལུགས་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཚུལ་ནི། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ “དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་བཅུ་གསུམ་པར་འདོད་དོ།། ཁ་ཅིག་ནི་བཅུ་དགུར་འདོད་དོ།། ‘ཁ་ཅིག་ནི་ལྷ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔར་འགོད་པར་འདོད་དོ།།”3

ཞེས་གསུངས་ཤིང། དེའི་
དོན་ལ། དང་པོ་ནི། སྙིང་པོ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རིགས་ལྔ་དང་ཡུམ་བཞིའི་སྟེང་དུ་གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་བཞིའི་ཁྲོ་བོ་བཞི་བསྣན་པས་བཅུ་གསུམ་དང། གཉིས་པ་ནི།

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཆ རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༦༩བ༢
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༨ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ༑ “གསོལ་པ། འདིར་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་རྣམས་དགོད་པ་སློབ་དཔོན་སྣ་ཚོགས་པའི་གཞུང་འཇིག་རྟེན་དུ་རབ་ཏུ་འཇུག་
པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་སོམ་ཉི་མ་མཆིས་པར་འགྱུར།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༩༦ན༣ ལས་བྱུང་བའི་བརྗོད་པ་ཕྱི་མ་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཁ་ཅིག་ནི་ལྷ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔར་དགོད་པར་འདོད་དོ།།’ ཞེས་སོ།།

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 283

དཔལ་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་སོ།། གསུམ་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྙིང་པོའ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དགུ་དང་དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་ ིནས་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་མའི་བར་རྣལ་འབྱོར་མ་དྲུག་དང། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཁྲོ་བོ་བཅུའོ།། ཞེས་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་རཀྵི་ཏས་བཤད་ཅིང། སློབ་དཔོན་འདིས་འདོད་པའི་གསལ་ཁ་མི་སྣང་ཞེས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་སོ།། འདི་ལ་བོད་ཀྱི་བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་རྡོར་སེམས་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་བཀོད་པའི་ལྷ་བཅུ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དང། བཅུ་དགུར་འདོད་པ་དང། ཉེར་ལྔར་འདོད་པ་འདི་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན། ཨིནྡྲ་བྷཱུ་ཏི་ཆུང་བ་དང། ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང། པཎྜི་ཏ་མགྲིན་པ་གསུམ་པའི་འདོད་པར་འཆད་མོད་ནའང། ཡེ་ཤེས་ཞབས་སློབ་དཔོན་ཟླ་གྲགས་ལས་དུས་འཕྱི་བས། ཟླ་གྲགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་འདུས་པའི་ལྷ་གྲངས་ལ་མི་མཐུན་པ་དེ་ལྟར་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་དང་པོའ་སྐབས་སུ། རིགས་ལྔ་ཡུམ་བཞི་སྒོ་བཞིའི་ཁྲོ་བོ་བཞི་ཙམ་ཞིག་དང། ལེའུ་བཞི་པར་ ིམཚན་མ་འགོད་པའི་སྐབས་སུའང་ལྷ་བཅུ་གསུམ་པོ་ཙམ་གྱི་མཚན་མ་འགོད་པར་བཤད་ནས༑ ལྷ་གྲངས་གཞན་མ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་ཐ་དད་པར་སོང་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་འདུས་པ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ལྷ་བཅུ་གསུམ་པོ་དེ་ཙམ་ཞིག་གི་མཚན༌མ་འགོད་པ་དང། ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པ་གསུངས་ནས། ལྷ་ལྷག་མ་རྣམས་མ་བཀོད་པ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། མ་འོངས་པ་ན་སློབ་དཔོན་ལ་རག་མ་ལས་པར་རྒྱུད་ལ་རང་དབང་དུ་འཇུག་པ་བཀག་ནས། རྒྱུད་ལ་འཇུག་པ་སློབ་དཔོན་ལ་བལྟོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་གྲངས་ཚང་བར་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོན་གསལ་ལས། “ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་དང། དཀྱིལ་འཁོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཞན་དག་ཏུ་རྫོགས་པར་མ་གསུངས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་མེད་པར་འཇུག་པར་མ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་དགོངས་པ་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 284

ཡིན་ནོ།།”1

ཞེས་གསུངས་ཤིང། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་ཀྱང། “དེ་ལྟ་མོད་
ཀྱི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་ལྷ་རྣམས་འགོད་པ་རྫོགས་པར་མ་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར་སློབ་དཔོན་མེད་པར་འཇུག་པར་མ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་དགོངས་པའོ།།”2

ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་
རྒྱུད་ལ་འཇུག་པ་སློབ་དཔོན་ལ་རག་ལས་པར་མཛད་པའི་དགོས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་འདིར་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བསྙེན་བཀུར་ཞིང་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཐབས་གཞན་མེད་ཅིང། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས། སློབ་དཔོན་ཡུན་རིང་དུ་བསྙེན་བཀུར་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པ་རྩ་བཤད་སྦྱོར་ཤེས་པའི་སློབ་དཔོན་ལ་རག་ལས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། གལ་ཏེ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ལྷ་གྲངས་བཅུ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་འདིས་འདས་པའི་ལྷ་གྲངས་མ་རྫོགས་པ་ཅིས་འགྲུབ་སྙམ་ན། འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དགོད་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུན་གཅིག་ལ་གྲངས་རྫོགས་པར་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད༌རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་ཚིག་འོག་ཏུ་དྲང་བར་བྱའོ།། གཉིས་པ་(ལན་)ལ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། “སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ།། ལུང་དང་རིགས་པས་སོ་སོར་བཤད་པར་བྱའོ།། ཇི་ལྟར་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འགོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་ལྷ་རྣམས་དགོད་པར་འགྱུར་རོ།།”3

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་
བཤད་ན། འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ལན་བཀའ་སྩལ་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༡བ༤
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༨ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་ལྷ་དགོད་པ་རྫོགས་པར་མ་བསྟན་པ་ནི་འདི་ལྟར་སློབ་དཔོན་མེད་པར་འཇུག་པར་མ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ༑༑” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༨ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ༑ “སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ།། ལུང་དང་རིགས་པས་སོ་སོར་བཤད་པར་བྱའོ།། ཇི་ལྟར་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་མིང་གིས་དགོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་ལྷ་རྣམས་དགོད་པར་འགྱུར་རོ།།” ཞེས་སོ།།

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 285

ཞེས་དྲི་བ་འདྲི་བ་པོའ་སློབ་མ་ལ་བོས་ནས། ལེགས་སོ་གཉིས་གསུངས་པ་ནི། ངོ་མཚར་ ིབ་ལ་ཚིག་གཅིག་ལན་གཉིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།། དྲི་བ་དེ་ལ་ལྷ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གྲངས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ལན་ནི་ལུང་དང་རིགས་པས་སོ་སོར་ཏེ་རེ་རེ་ནས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆེས་ཆེ་བའི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང། འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་པར་བྱ་བའི་ལྷ་གྲངས་ལ་མི་མཐུན་པར་རྩོད་པའི་གནས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན་པ་ལ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས། ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་མཛད་ལ། དེ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་དང་སྒྲོན་གསལ་གཉིས་མཐུན་པར་ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་སྒྲུབ་པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་ནི། དེ་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་འགོད་དགོས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པས། རྗེས་དཔག་གི་སྒྲུབ་དགོས། དེ་འགྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་མེད་ལ༌བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་དགོས། དེ་འདྲ་བའི་རྟགས་སྐྱོན་མེད་འགོད་ཚུལ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པའི། ཇི་ལྟར་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། ཞེས་པ་ནས། འགོད་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། སྒྲོན་གསལ་གྱི། “ཇི་ལྟར་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དགོད་པ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲ་སྟེ།”1

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་ནོ།། གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་
ལ་འཆད་ཚུལ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱུང་འདུག་ནའང། གཞན་རྣམས་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱས་ཏེ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་རྣམ་གཞག་དང་སྒྲོན་གསལ་གཉིས་ཀའི་ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང། ཞེས་པ་དེས། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་བསྟན༑ རྣམ་གཞག་གི། ལྷ་རྣམས་དགོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དང། སྒྲོན་གསལ་གྱི་སྐུའི་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༡བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཇི་ལྟར་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དགོས་པ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲ་སྟེ་” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 286

དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲ་སྟེ། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་བསྟན། དེ་ཡང་སྒྲོན་གསལ་གྱི་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲ་སྟེ། ཞེས་པ་ནི། ལྷ་སོ་གཉིས་དགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན། གཞུང་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པས་རྟགས་ཤགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཅིང། རྟགས་ནི་འདུས་པའི་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྫོགས་པར་དགོད་པའི་གཞི་ཡིན་པའོ༑༑ གཞུང་གཉིས་ཀའི་ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མཐུན་དཔེ་བསྟན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་སྦྱོར་བ་འདིར་འགྱུར་ཏེ། འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱུང་བའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། ལྷ་སོ་གཉིས་དགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདུས་པའི་བརྟེན༌པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྫོགས་པར་འགོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྟེ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བཞིན་ནོ།། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་རྟགས་ནི་གསར་དུ་བསྒྲུབ་མི་དགོས་པར་གྲུབ་ཟིན་པས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད། རྟགས་ཆོས་གཉིས་མཐུན་དཔེ་ལ་མཐོང་བས་འགལ་བ་ཡང་མིན་ནོ།། འདུས་པའི་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྫོགས་པར་འགོད་པའི་གཞི་ཡང་ཡིན་ལ། ལྷ་སོ་གཉིས་མི་འགོད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པ་ནི། ལུས་དཀྱིལ་དང་འདུས་པའི་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྫོགས་པར་དགོད་པའི་གཞི་གཉིས་ལྷ་མང་ཉུང་ཡོད་མེད་ལ་མགོ་མཚུངས་བྱས་པས་འགྲུབ་བོ།། སྦྱོར་བའི་འགོད་ཚུལ་འདི་ནི། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་ཊཱི་ཀ་དང་འགྲེལ་པའི་མཆན་བུའི་དགོངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཡིན་གྱི། འདི་ལས་གཞན་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་ཆོས་ཅན། ལྷ་སོ་གཉིས་དགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། རྣམ་གཞག་

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 287

རིམ་པ་དང། སྒྲོན་གསལ་གྱི་འགྲེལ་ཚིག་དེ་དག་གི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་གཞུང་དང། སྒྲོན་གསལ་གྱི་འགྲེལ་ཚིག་དེ་དག་གིས་ནི། འདུས་པའི་ལྷ་རྫོགས་པར་འགོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས༌ཀྱི་ཕྱུང་བའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་དག་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་དགོད་པར་བྱ་བར་བསྒྲུབ་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། ཁྱེད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་རྟགས་འདུས་པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འགོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡིན་པ་དེས། འདུས་པའི་ལྷ་རྫོགས་པར་འགོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱུང་བའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་དག་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་པའི་ལྷ་རྫོགས་པར་འགོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱུང་བའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ལ་རྣམ་སྣང་སོགས་རིགས་གཞན་བཞི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི་འགྲེལ་མཆན་དང་བཅས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང། འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གཙོ་བོ་འཕོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་སྣང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་འདུས་པའི་རྣམ་སྣང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ནས། གནོད་མཛེས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་གནོད་མཛེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་བར་སོ་གཉིས་ཡོད་པར་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་གསུམ་པ་རྩ་འགྲེལ་མཐའ་གཅོད་དང་བཅས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྦྱོར་བའི་འགོད་ཚུལ་ཕྱི་མ་ལྟར་འཐད་ཀྱི། སྔ་མ་ཁྱེད་ཀྱིས་བཀོད་པ་ལྟར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་འཐད་ན། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ལྷ་བཅུ་དགུ་ཙམ་ཞིག་བཀོད་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཆོས་ཅན། ལྷ་སོ་གཉིས་དགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་པའི་རྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྫོགས་པར་དགོད༌པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱོན་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་མི་འཇུག་སྟེ།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 288

ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལྷ་བཅུ་དགུ་ཙམ་གྱིས་འདུས་པའི་ལྷ་གྲངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡིན་ན། འདུས་པའི་ལྷ་གྲངས་བཅུ་དགུས་རྫོགས་པར་འདོད་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཕྱོགས་སྔར་བཀོད་པ་དང་འགལ་ལོ།། གཞན་ཡང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས༑ འདུས་པའི་ལྷ་གྲངས་བཅུ་དགུས་རྫོགས་པར་འདོད་པ་སྐབས་འདིའི་ཕྱོགས་སྔར་བཀོད་པ་ལ། བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་དེ་འདྲ་བའི་ལྷ་གྲངས་བཅུ་དགུར་འདོད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཡིན། ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། ཡེ་ཤེས་ཞབས། སློབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་དང་ཟླ་བ་གྲགས་པ་གཉིས་ལས་འཕྱི་ཡང། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་སྔོན་ནས་རིགས་ལྔ་དང་ཡུམ་བཞི་དང་རྡོ་རྗེ་མ་དྲུག་དང་སྒོ་བཞིའི་ཁྲོ་བོ་སྟེ་ལྷ་བཅུ་དགུ་འདོད་པ་བྱུང་ན་དོན་འདྲའོ།། ཞེས་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་ཊཱི་ཀར་གསུངས་པས། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པར་བཞེད་པ་འདྲའོ།། མདོར་ན་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་འདུས་པའི་ལྷ་གྲངས་བཅུ་དགུས་རྫོགས་པར་བཞེད་ཀྱང་རུང་མི་བཞེད་ཀྱང་རུང། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་ལྷ་བཅུ་དགུ་ཙམ་ཞིག་བཀོད་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་འདུས་པའི་ལྷ་རྫོགས་པར་འགོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་ཡེ་ཤེས་ཞབས༌ལུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་པར་བསྒོམས་པས། འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་པར་བསྒོམས་པའི་གོ་མི་ཆོད་པར་འགྱུར་ཏེ༑ ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་བཀོད་པའི་འདུས་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། འདུས་པའི་ལྷ་རྫོགས་པར་འགོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེ་ན། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། དཔེར་ན་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཀྱིའང། དང་པོ་སྦྱོར་བ་ཡན་ཙམ་གྱི་མཐར་ཕྲ་ཐིག་བཟླས་པ་སོགས་སྦྱར་ནས་བསྒོམས་པས་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་པར་བསྒོམས་པའི་གོ་ཆོད་ཀྱང། དེ་ཙམ་ཞིག་བསྒོམས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 289

གནས་བཞིན་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ། འདུས་པའི་ལྷ་རྫོགས་པར་འགོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།། དེས་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་བཤད་ནས། ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ཡང་འདུས་པའི་ལྷ་གྲངས་རྫོགས་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་གྲུབ་ན་ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་ལྷ་སོ་གཉིས་འགོད་དགོས་པ་འགྲུབ་ཅིང། འདུས་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཡོད་པར་གྲུབ་ན། འདུས་པའི་ལྷ་གྲངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལའང་ལྷ་སོ་གཉིས་འོང་བར་གྲུབ་པས། དེའི་ཕྱིར་དུ་དང། ལུས་དཀྱིལ་དཔེར་བཀོད་པའི་དཔེ་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་དང་སྒྲོན་གསལ་གཉིས་ཅར་དུ་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་ལུང་དྲངས་ཏེ། དེའི་ལུང་ནི། “སེམས་ཀྱིས་གཞན་ནི་མི་བསམ་པར།། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་མཉན་པར་གྱིས།། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལུས་འདི་ལ།། རྒྱལ་བའི་སྐུ་ནི་རིམ་བཞིན་གནས།། དང༌པོ་སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེ་ནི།། གཟུགས་ཕུང་ལ་ནི་ཡང་དག་བཞུགས།། རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི།། ཚོར་བ་ཡི་ནི་ཕུང་པོར་བཞུགས།། བཅོམ་ལྡན་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་ནི།། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ནི་ཕུང་པོར་བཞུགས།། མཆོད་པ་ཀུན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ནི།། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནི་ཕུང་པོར་བཞུགས།། བཅོམ་ལྡན་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ནི།། རྣམ་ཤེས་ཕུང་པོར་ཡང་དག་བཞུགས།། ཡང་འདིའི་ཤ་སོགས་ས་ཁམས་ལ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་སྤྱན་མ་བཞུགས།། ཁྲག་སོགས་ཆུ་ཡི་ཁམས་ལ་ནི།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་མཱ་མ་བཞུགས།། དྲོ་བ་ལ་སོགས་མེ་ཁམས་ལ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་གོས་དཀར་བཞུགས།། བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་རླུང་ཁམས་ལ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་སྒྲོལ་མ་བཞུགས།། དེ་ཡི་མིག་གི་དབང་གཉིས་ལ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་སྙིང་པོ།། དེ་ཡི་རྣ་བའི་དབང་གཉིས་ལ།། བདེ་གཤེགས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའོ།། དེ་ཡི་སྣ་ཡི་དབང་གཉིས་ལ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཁའ་སྙིང་པོ།། དེ་ཡི་ལྕེ་དབང་ལ་བཞུགས་པ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང།། ཁམས་བཞིའི་རང་བཞིན་གོང་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 290

བུ་ནི།། ལུས་ཞེས་བྱ་བར་གདགས་པ་ལ།། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སེལ་བ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེར་བཞུགས་སོ།། དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞུགས།། ལུས་ཀྱི་ཚིགས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་༑༑ ལུས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ལ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པའོ།། ལག་པ་གཡས་པའི་རྩ་བར་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཤིན་རྗེ་གཤེད།། ལག་པ་གཡོན་པའི་རྩ་བར་ནི།། བདེ་གཤེགས་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ།། ཁ་ཡི་པདྨར་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟ་མགྲིན་ནོ།། གསང་བའི་གནས་སུ་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ།། དཔུང་པ་གཡས་པར་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་གཡོ་བ༑༑ དཔུང་པ་གཡོན་པར་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདོད་པའི་རྒྱལ།། པུས་མོ་གཡས་ལ་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱིག་པ་སྔོ།། པུས་མོ་གཡོན་པར་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོབས་པོ་ཆེ།། རང་གི་སྤྱི་བོར་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར།། འོག་གི་རྐང་པར་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གནོད་མཛེས་ཏེ།། ལུས་ནི་འདི་ཉིད་ཀུན་ལ་འདིར།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བཞུགས།། སྐུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་པ།། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་ལུས༑༑ སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་རྫོགས་པ།། འདི་དག་མ་ལུས་རྫོགས་སངས་རྒྱས།།”1
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༠ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག །རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་སྐུ་ལ་ནི།། རྒྱལ་བའི་སྐུ་ནི་རིམ་བཞིན་གནས།། དང་པོ་སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེ་ནི།། གཟུགས་ཕུང་ལ་ནི་ཡང་དག་བཞུགས།། དེ་རྗེས་ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེ་ནི།། ཚོར་བ་ཡི་ནི་ཕུང་པོར་བཞུགས།། བཅོམ་ལྡན་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་ནི།། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ནི་ཕུང་པོར་བཞུགས།། ལས་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྡོ་རྗེ་ནི།། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནི་ཕུང་པོར་བཞུགས།། བཅོམ་ལྡན་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ནི།། རྣམ་ཤེས་ཕུང་པོར་ཡང་དག་བཞུགས།། ཡང་འདིའི་ཤ་སོགས་ས་ཁམས་ལ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་སྤྱན་བཞུགས་སོ།། ཁྲག་སོགས་ཆུ་ཡི་ཁམས་ལ་ནི།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་མཱ་མ་བཞུགས།། དྲོ་བ་ལ་སོགས་མེ་ཁམས་ལ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་གོས་དཀར་བཞུགས།། མི་བསྐྱོད་ལ་སོགས་རླུང་ཁམས་ལ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་སྒྲོལ་མ་བཞུགས།། དེ་མིག་དབང་པོ་གཉིས་ལ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་སྙིང་པོ།། དེ་ཡི་རྣ་བའི་དབང་གཉིས་ལ།། བདེ་གཤེགས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའོ།། དེ་ཡི་སྣ་བུག་གཉིས་ལ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའི་མཛོད།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་།། དེ་ཡི་ལྕེ་ཡི་དབང་ལ་གནས།། དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞུགས།། ཁམས་བཞིའི་རང་བཞིན་གོང་བུ་ནི།། ལུས་ཞེས་བྱ་བར་བརྟགས་པ་ལ༑༑ སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སེལ་བ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་བཞུགས་སོ།། ལུས་ཀྱི་ཚིགས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་དུ་

ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 291

ཞེས་སོགས་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་ལེའུ་རེ་གསུམ་པའི་རྒྱུད་ཚིག་འདི་རྣམས་ཡིན་ནོ༑༑ རྒྱུད་ཚིག་འདི་དག་གིས་ལྷ་སོ་གཉིས་ཚང་བར་བསྟན་པ་དང། རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་སེམས་དཔའ་ལྔ་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཚིག་གིས་ཤགས་ལ་བསྟན་པའི་ཚུལ་རྣམས་ནི་ལུས་དཀྱིལ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དོགས་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་ལ། ཐུན་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། ཐུན་མཚམས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང། བསྐྱེད་རིམ་པས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་དང་གསུམ་མོ།། དང་པོ་(ཐུན་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་) ལ་ཕྲ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར་དང། བཟླས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང། ཞུ་བ་ལས་གླུས་བསྐུལ་ཏེ་དེའི་ངོར་བཞེངས་པ་དང། དེ་ལ་བསྟོད་མཆོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ་དང། ཉེ་བར་བསྡུ་བའི་ཆོ་ག་དང་ལྔའོ།།
དང་པོ་(ཕྲ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར་)ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རང་དོན་སྐུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་བརྙེས་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། སྐུའི་མཛད་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྣ་ཚོགས་པ་བསྟན་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང། གསུང་གི་མཛད་པ་གཞན་ལ་ཆོས་གསུང་བ་

བཟང་༑༑ ལུས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ལ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པའོ།། ལག་པ་གཡས་པའི་རྩ་བར་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད༑༑ ལག་པ་གཡོན་པའི་རྩ་བར་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་མི་ཐུབ།། ཁ་ཡི་པདྨར་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟ་མགྲིན་ནོ༑༑ གསང་བའི་གནས་སུ་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ།། དཔུང་པ་གཡས་པར་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་གཡོ་བ།། དཔུང་པ་གཡོན་པར་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདོད་པའི་རྒྱལ།། པུས་མོ་གཡས་པར་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱིག་པ་སྔོ།། པུས་མོ་གཡོན་པར་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོབས་པོ་ཆེ།། རང་གི་མགོ་སྟེངས་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར།། རྐང་པའི་འོག་ཏུ་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གནོད་མཛེས་ཏེ།། ལུས་ནི་འདི་ཉིད་ཀུན་ལ་འདིར།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བཞུགས།། སྐུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་པ།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དབྱེ་བ་ཡིས༑༑ རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ལུས་འདི།། ལུས་པ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་སྐུ།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 292

དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་བཟླས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང། ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཇོག་ལ་བཞུགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ཕྲ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ནོ༑༑ དེ་ལྟ་བུའི་ཕྲ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “ལྷ་ནི་སུམ་ཅུ་གཉིས་རང་བཞིན།། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ནས་ནི།། ‘འཁོར་ལོའ་དབུས་སུ་གནས་ ིགྱུར་ནས།།’ དེ་ནས་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་བརྩམ།།” ི 1

ཞེས་པ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
གི་ལྷ་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ནས་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་རང་ཉིད་གཙོ་བོའ་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པར་གནས་པར་གྱུར་ནས་ ིནི༑ དེ་ནས་ཏེ་དེའི་རྗེས་སུ་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་བརྩམ་པར་བྱ། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་བས། ིཕྲ་ཐིག༌དངོས་འཆད་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་ཡུངས་ཀར་བསམ།། འགྲོ་དང་མི་འགྲོ་ཡུངས་ཀར་ལ།། ‘གསང་བའི་སྔགས་ཀྱི་བརྟག་པ་ཡི།།’ ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་གནས་བསྒོམ་མོ།། ‘རིན་ཅེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ།། ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཚད་ཙམ།།’ སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་ནན་ཏན་དུ།། རྣལ་འབྱོར་རིག་པས་རྟག་ཏུ་བསྒོམ།།”2

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་
ཚིགས་བཅད་དང་པོ་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་དྲུག་པ་དང་གཉིས་པ་ལེའུ་གསུམ་པའི་རྒྱུད་ཚིག་བཀོད་པ་ཡིན་ཞིང། འདི་དག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཕྲ་ཐིག་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་གཙོ་བོར་ཕྲ་ཐིག་ཉིད་ལ་དྲིལ་ནས་སློབ་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་བསྒོམ་ན་ཐ་མལ་པའི་སྣང་ཞེན་གཉིས་རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་གཅོད་ནུས་པ་ན་བསྒོམ་མོ།། ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་ན། རང་ཉིད་སྒོམ་པ་པོ་མི་བསྐྱོད་པའམ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཡིན་ན། རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ངམ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྒོམས་པའི་རྩ་ཞལ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༩བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘འཁོར་ལོའ་དབུས་སུ་གནས་གྱུར་ན།།’ ཞེས་སོ།། ི
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༩བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་དང་ལྔ་པ། དྲུག་པ་གསུམ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གསང་བའི་སྔགས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ཡི།།’ ‘རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་ལ།། ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཚོད་ཙམ།།’ ཞེས་སོ།།

ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 293

གྱི་སྟེང་གི་སྣ་རྩེར་ཉི་གདན་ལ་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་ཡུངས་ཀར་གྱི་ཚད་ཙམ་པ་ཞིག་མི་བསྐྱོད་པའམ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལྟ་བུ་རང་གི་ལྷའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་བལྟས་ལ། རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་སྟེ་བསྒོམ་མོ།། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་ལས། མིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསལ་བའི་གསལ་སྣང་ཡིད་ངོར་ཤར་ནས་དེ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཐུན་འཁྱོངས་ཀྱི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བར་གནས་པའི་མཐོང་བའི་མཚན་མ་དང་ལག་པས་གཟུང་དུ་རུང་བ་ལྟ་བུའི་རེག་པའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ༌ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རེག་མཐོང་གི་མཚན་མ་ཐོབ་ཅིང་བརྟན་པར་གྱུར་པ་ན་ཕྱག་མཚན་རྣམས་སྤྲོ་བ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་སྒྲོན་གསལ་ལས། “རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་སོགས་པ་སྤྲོ་བས་བརྟན་པར་བྱས་ནས།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་
མར་རྩ་བའི་ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་སོགས་ལས་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱག་མཚན་གཉིས་དང་གསུམ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སྤྲོས་ཏེ། སླར་ཡང་རྩ་བའི་དམིགས་པའི་ཕྱག་མཚན་དེ་ཉིད་ལ་སྡུད་པའི་སྤྲོ་བསྡུ་ལ་བསླབ། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས། རིམ་གྱི་རིམ་གྱིས་ཕྱག་མཚན་དེ་ཉིད་ཇེ་མང་དུ་བཏང་བའི་སྤྲོ་བསྡུ་ལ་བསླབ་ཅིང་དེ་དག་ལ་སེམས་ཇེ་བརྟན་དུ་སོང་བ་དང་མཐར་ཕྱག་མཚན་གྱིས་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པར་སྤྲོ་ཞིང་སླར་ཡང་རྩ་བའི་དམིགས་པ་ལ་བསྡུ་བའི་སྤྲོ་བསྡུ་ལ་བསླབས། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ན། སྒྲོན་གསལ་ལས། “ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་གཟུགས་ཀྱང་སྤྲོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།། སངས་རྒྱས་འབར་ ིབ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།”2

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱག་མཚན་
ལྷ་སྐུར་བསྒྱུར་ནས་སྤྲོ་བསྡུ་སྔར་བཞིན་བྱ་བ་ལ་བསླབ་བོ།། དེ་ལྟར་ཕྱག་མཚན་ཕྲ་མོ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང། སྤྲོ་བསྡུ་ལ་སློབ་པའི་སྐབས་སུ་ཐུན་འཇོག་ཁའི་མཐར་སྤྲོས་པ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༩ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྲོ་བས་བརྟན་པར་བྱས་ནས་” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༩ན༣

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 294

རྣམས་སྣ་རྩེར་བསྒོམས་པའི་རྩ་བའི་ཕྱག་མཚན་ལ་བསྡུ་ཞིང། རྩ་བའི་དམིགས་པའི་ཕྱག་མཚན་དེ་ཉིད་སྣ་བུག་གཉིས་གང་རུང་ནས་དྲངས་ཏེ། སྙིང་གའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་རྟེན་གྱི་ཕྱག་མཚན་ཕྲ་མོ་ལ་བསྡུ་བར་བྱའོ།། དེ་ཡང་ཕྱག་མཚན་སོགས་སྤྲོ་བསྡུ་བྱ་བར་བཤད༌པ་འདི་དག་ནི་རྩ་བའི་དམིགས་པའི་ཕྱག་མཚན་ལ་རེག་མཐོང་གི་མཚན་མ་ཐོབ་ཅིང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཇི་ཙམ་འདོད་པའི་ཐུན་འཁྱོངས་ཀྱི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཡོ་བའི་སེམས་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་བྱ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྤྲོ་བསྡུ་དེ་དག་བྱར་མི་རུང་སྟེ། སྐབས་འདིར་ཕྲ་མོ་བསྒོམས་པའི་དགོས་པ་ནི། དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་ཁྱད་པར་དུ་སྤྲོ་བསྡུ་ནི། སེམས་བརྟན་པ་ན་བསྒོམ་པ་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སེམས་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་བཞིན་དུ། སྤྲོ་བསྡུ་ལ་བསླབས་ན་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ཕུལ་བྱུང་དེ་འགྲུབ་པའི་གེགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་དག་ཀྱང་སྒྲོན་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་གསུམ་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས༑ “ད་ནི་རང་གི་སེམས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རིན་ཅེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། རིན་ཅེན་ཆེན་པོ་ནི་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ ིཕྱག་མཚན་ཏེ་རིན་ཆེ་བས་ན་རིན་པོ་ཆེའོ།། ཁ་དོག་ལྔ་ནི་རིགས་ལྔ་ལས་བྱུང་བའོ།། དེ་ནི་ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲུའི་ཚད་ཙམ་སྣའི་རྩེ་མོར་རང་གི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཉིན་མཚན་དུ་རྟག་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། རིན་ཅེན་བརྟན་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གང་གི་ཚེ་མཐོང་བའི་མཚན་མ་ཉེ་བར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམས་པས་མི་འགྱུར་བར་ཤེས་ནས། བསྒོམ་པ་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤྲོ་བར་བྱའོ།། བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཡོངས་མི་སྤྲོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྒོམ་པ་ལ་སློབ་བཞིན་པར་མི་སྤྲོ་བའོ།། སངས༌རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོ་བས་བརྟན་པར་བྱས་ནས། ཕྱག་རྒྱ་

ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 295

ཆེན་པོའ་གཟུགས་ཀྱང་སྤྲོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་འབར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་ ིཔ་གསུངས་ཏེ།”1

ཞེས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་གོང་དུ་བཤད་མ་ ིཐག་པ་བཞིན་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྲ་མོ་བསྒོམས་པ་ལས། ཕྱག་མཚན་ཕྲ་མོ་ལ་སེམས་བརྟན་པའི་མཚན་མ་རྙེད་པ་ན་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཐོབ་པར་སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བཤད་ཅིང། དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་མཐུས་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱང་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ཞི་གནས་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ས་སྡེ་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་དུ་མ་ཞིག་ལས་བཤད་པས། སྐབས་འདིར་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་དང་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཚེ། ིཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱམས་ཆོས་དང་ས་སྡེ་སོགས་ནས་བཤད་པའི་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པའི་སེམས་ཀྱི་སྐྱོང་ཚུལ་རྣམས་དགོས་ཤིང། རྒྱུད་སྡེ་འདི་དག་ཏུ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཡང་མ་གསུང་ངོ་༑༑ དེ་ལྟར་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་གཉིས་གཅོད་ནུས་པའི་རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྗེས་སུ་སྟེང་གི་སྣ་རྩེར་ཕྱག་མཚན་ཕྲ་མོ་བསྒོམས་པ་ལ་ལོབས་ནས་འོག་སྒོའ་ིཕྲ་མོ་བསྒོམ་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ནི། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་དྲུག་པའི་རྒྱུད་ཚིག་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ད་ནི་རང་གི་སེམས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། རིན་ཆེན་ཆེན་ ིཔོ་ནི་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་མཚན་ཏེ། རིན་ཆེ་བས་ན་རིན་པོ་ཆེའོ།། ཁ་དོག་ལྔ་ནི་རིགས་ལྔ་ལས་བྱུང་བའོ།། དེ་ནི་ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲས་བུའི་ཚད་ཙམ་སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་རང་གི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཉིན་མཚན་དུ་རྟག་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། རིན་ཆེན་བརྟན་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གང་གི་ཚེ་མཐོང་བའི་མཚན་མ་ཉེ་བར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ། རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་པས་མི་འགྱུར་བར་ཤེས་ནས་སྒོམ་པ་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤྲོ་བར་བྱའོ།། བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཡང་མི་སྤྲོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྒོམ་པ་ལ་སློབ་བཞིན་པར་མི་སྤྲོ་བའོ།། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྲོ་བས་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་གཟུགས་ཀྱང་སྤྲོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་འབར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་ ིཔ་གསུངས་ཏེ།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 296

མདོར་བྱས་སུ་བཀོད་པ། “སྣ་ཡི༌རྩེ་མོར་ཡུངས་ཀར་བསམ།།”1

ཞེས་སོགས་སྔར་དྲངས་
ཟིན་པ་དེ་དག་དང། “རིན་ཅེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ།།” 2

ཞེས་སོགས་སྦས་དོན་དུ་བཤད་པས་
བསྟན་ལ། དེ་ཡང་འོག་གི་སྣའི་རྩེ་མོ་རང་གི་རྡོ་རྗེའི་བུག་པའི་ཁར་ཉི་གདན་སྲན་མ་ཕྱེད་གཤགས་ཙམ་ཞིག་གི་དབུས་སུ་ཐིག་ལེ་སྔོན་པོ་ཡུངས་ཀར་ཙམ་འོད་ཟེར་ལྔ་འཕྲོ་བ་ཞིག་རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷ་མི་བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོར་བལྟས་ལ། རེག་མཐོང་གི་མཚན་མ་མ་རྙེད་ཀྱི་བར་དུ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་མོ།། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་ལས། དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ན། སྒྲོན་གསལ་ལས། “ཡུངས་ཀར་འདི་ཉིད་ལ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་པ་ན་རྒྱུ་བ་དང་མི་རྒྱུ་བའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བསམ་མོ།།”3

ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར༑ རང་གཙོ་བོ་ཡུམ་བཅས་སུ་གསལ་བའི་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་འདུ་བྱས་ནས་སྔར་རྡོ་རྗེའི་བུ་གར་བསྒོམས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ། ཡུམ་གྱི་པདྨའི་སྣ་རྩེར་ཕབ་ལ་ཐིག་ལེ་དེའི་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་བཅུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་མི་རྒྱུ་བ་སྣོད་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་གསལ་བཏབ་ནས། དེ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་སྟེ། ཇི་སྲིད་རེག་མཐོང་གི་མཚན་མ་མ་རྙེད་བར་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། དེ་ནི་ལྷ་རྣམས་བུའི་ཚུལ་དུ་སྤྲོ་བའོ།། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ན། ཐིག་ལེའི་ནང་གི་ལྷ་དེ་དག་ཀྱང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་སྔར་བཞིན་དུ་སྤྲོ་བ་དང་བསྡུ་བ་ལ་ཇི་སྲིད་སེམས་བརྟན་པའི་མཚན་མ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཚ་བོའ་ཚུལ་དུ་སྤྲོ་བའོ།། ིདེ་ལྟར་ཡང་། “རིན་ཅེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ།།”4

ཞེས་སོགས་སྦས་དོན་དུ་འཆད་པར་བྱེད་
པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། “རིན་ཅེན་ཆེན་པོའ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཏེ་ཡུངས་ཀར་ ི
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༩བ༣
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༩བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་ལ།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༤༣ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“ཡུངས་ཀར་འདི་ཉིད་ལ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་སློབ་པ་ནི། རྒྱུ་བ་དང་མི་རྒྱུ་བ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསམ་མོ།།” ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤བ༢

ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 297

གྱི་འབྲུའི་ཚད་ཙམ་སྣའི་རྩེ་མོ་སྟེ། རང་གི་རྡོ་རྗེའི་ཁར་ཁ་དོག་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱས་ལ་རྟག་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། རིན་ཅེན་བརྟན་པར་གྱུར་ནས་སྤྲོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་འདུས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས། རང་གི་སེམས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་བརྟན་པར་བྱས་ནས་རྣལ་འབྱོར་ཏེ་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་སྤྲོ་བར་བྱ་ཞིང་དབྱུང་བར་བྱའོ།། སངས་རྒྱས་འབར་བ་འདྲ་བའི་འོད།། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཕྱུང་བ་ལས་བུ་དང་ཚ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ།”1

ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
གསལ་བར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། “རིན་ཅེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ།།”2 ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་པོ་དེ། སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཕྲ་མོའ་ིརྣལ་འབྱོར་དང། སྦས་དོན་དུ་བཤད་པས་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་ཅིང། ཕྲ་མོའ་རྣལ་ ིའབྱོར་སྤྱི་དོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། སྟེང་སྒོར་ཕྱག་མཚན་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་པ་དང། དེ་བརྟན་ནས་སྤྲོ་བསྡུ་བྱེད་པ་ནི། དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ནས་ཀྱང་བཤད་པས། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་པ་དང་བསྐྱེད་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་སྤྱི་དོན་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལས་དང་པོ་པས་རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཐུན་བཞིར་སློབ་པའི་སྐབས་སུ་ཕྲ་ཐིག་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པ་ནི། དེ་ཡང་སྒྲུབ༌ཐབས་སྒོམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བསྒོམས་ཟིན་པའི་མཐར་ཐུན་ཇི་ཙམ་འཚམ་པ་རེ་བསྒོམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོར་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་དང། དེ་ ི
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༩ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཏེ་ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲས་བུའི་ཚད་ཙམ་སྣ་ཡི་རྩེ་མོ་སྟེ། རང་གི་རྡོ་རྗེའི་ཁར་ཁ་དོག་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱས་ལ་རྟག་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། རིན་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ནས་སྤྲོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཆོ་གས་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་འདུས་བྱས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས། རང་གི་སེམས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་བརྟན་པར་བྱས་ནས་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། སྙོམས་པར་འཇུག་པས་སྤྲོ་བར་བྱ་ཞིང་དབྱུང་བར་བྱའོ།། སངས་རྒྱས་འབར་བ་འདྲ་བའི་འོད།། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཕྱུང་བ་ལས་བུ་དང་ཚ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ་” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤བ༢

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 298

ནས་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། བསྒོམ་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང། ལས་དང་པོ་པས་ཕྱག་མཚན་ཕྲ་མོ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་གསལ་མ་ནུས་ན། ནས་འབྲུ་ཙམ་གསལ་འདེབས་པ་དང། ཐིག་ལེ་ཡང་སྲན་མ་ཙམ་གསལ་གདབ་པས་ཆོག་ལ། སྤྲོ་བསྡུ་སོགས་ནི་སྐབས་འདིར་བྱ་མི་དགོས་སོ།།
གཉིས་པ་བཟླས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་དང། ངག་གི་བཟླས་པ་གཉིས་སོ།། དང་པོ་(བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་)ནི་མདོར་བྱས་ལས། “སློང་མོ་ཟ་ཞིང་མི་བཟླ་སྟེ།། མ་བསླང་པ་ལའང་ཆགས་མི་བྱ།། འདོད་པ་ཀུན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང།། སྔགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་བཟླས།།”1

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བདུན་
པའི་རྒྱུད་ཚིག་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱང། རྒྱུད་ཚིག་འདི་ཉིད་དྲངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པས། “རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་དྲན་པར་བྱ་ལ།”2

ཞེས་གསུངས་ནས།
རྒྱུད་ཚིག་དེས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྡོར་བཟླས་བསྟན་པར་བཤད་དོ།། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་ཚིག་འདི་ལ། སྒྲོན་གསལ་དུ་དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་གཉིས་མཛད་པ་ལས། ངེས་དོན་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་རྡོར་བཟླས་ཡིན་པས། འདིར་སྐབས་སུ་མ་བབ་ལ། དེ་བས་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པའི་དོན་ཉིད་སྐབས་སུ་བབ་པས་དེ་བཤད་ན། དེ་ཡང་སྒྲོན༌གསལ་ལས། “སློང་མོ་ཟ་བ་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་སློང་དུ་འགྲོ་བ་དང་འདྲ་བར་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་ལ་སོགས་པ་དམན་པ་ལ་འཇུག་པ་གཞན་རྣམས་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་བཟླས་པར་མི་བྱའོ།།”3

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། ཇི་ཙམ་ལོངས་སྤྱད་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༩བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སློང་མོ་ཟ་ཞིང་མི་བཟླས་ཏེ།། མ་
བསླངས་པ་ལའང་ཆགས་མི་བྱ།། འདོད་པ་ཀུན་ལས་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང།། སྔགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་བཟླས།།” ཞེས་སོ།།
༢ ལུང་འདི་མ་རྙེད།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༤༨ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“སློང་མོ་ཟ་བ་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་སློང་དུ་འགྲོ་བ་དང་འདྲ་བར་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལ་སོགས་པ་དམན་པ་ལ་འཇུག་པ་གཞན་རྣམས་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་བཟླས་པར་མི་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 299

པས་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་ལུས་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏེ་བདེ་བ་འཕེལ་བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བའི་བཟའ་བཏུང་ཙམ་མ་གཏོགས་བཟའ་བཏུང་སོགས་ཧ་ཅང་བཟང་པོ་དང་མང་པོ་ལ་ལྷག་པར་སྲེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་དྲག་པོ་དང། དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་གཞན་ལ་སློང་མོ་བྱེད་པ་དང། དེས་མཚོན་པ་ཞིང་ལས་དང། ཚོང་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ནང་གི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤངས་ཏེ། བཟླས་པ་བྱ་བ་ནི། སློང་མོ་ཟ་ཞིང་ཞེས་པ་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནོ།། ཡང་སྒྲོན་གསལ་ལས། “སྔགས་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་མོ།། ཡན་ལག་མ་ཉམས་པ་ནི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མི་ཕྱེད་པའི་འདོད་པ་ཀུན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྔགས་པས་བཟླས་པར་བྱ་བའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བརྟན་པོ་དང་མ་བྲལ་བའི་
ངང་ནས་འདོད་ཡོན་ལྔའི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གི་བཟླས་པ་བྱེད་པ་ནི། འདོད་པ་ཀུན་ལ་ཞེས་པ་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནོ༑༑ དེ་ལྟར་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྡོར་བཟླས་ནི། ལྕེ་དང་མཆུ་མི་འགུལ་ཞིང་སྒྲ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་སྔགས་རྣམས་ལ་ཡིད་བཟླས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང། “རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གིས་བཟླས་བྱ་སྟེ༑༑ རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ནི་སྒྲ་སྤངས་པ།།”2

ཞེས་དཔལ་འབྲས་རྡོ་རྗེས་དྲངས་པ་ལྟར་རོ།།
གཉིས་པ་ངག་གི་བཟླས་པ༌ནི། མན་སྙེ་ལས་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོ་དམ་ཚིག་གི་བཟླས་པ་ནི། ལྷ་རང་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་སྙིང་པོ་དང་ཉེ་སྙིང་གིས་བསྐོར་བར་བསམས་ལ་སྔགས་བཟླ་བའི་ཚེ་ས་བོན་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་སྤྲོས་ཏེ། འགྲོ་བའི་དོན་བྱས་ནས་སྔགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཕྲེང་བའི་སྐུད་པ་འདྲེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནང་དུ་འཇུག་པའི་རླུང་གིས་སྙིང་གའི་ས་བོན་ལ་གཞུག་ཅིང། ལྷ་སོ་སོའ་ི

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༤༨ན༥
༢ ལུང་འདི་མ་རྙེད།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 300

སྔགས་བརྗོད་པ་རྫོགས་ནས་སོ་སོར་སྤྲོ་ཞིང་སྡུད་པ་སྟེ། སྙིང་པོ་དང་ཉེ་སྙིང་གི་བཟླས་པའོ༑༑ དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས། མདོར་བྱས་ལས། “བརྗོད་ནས་རྡོ་རྗེ་སྤྲོ་བ་ནི།། རྫོགས་ནས་བསྡུ་བ་རབ་ཏུ་བྱ།།”1

ཞེས་གསུངས་ཤིང། འདི་ནི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པའི་
རྒྱུད་ཚིག་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། མདོ་བསྲེ་ལས་ཀྱང། རྒྱུད་ཚིག་འདི་དག་དྲངས་ནས། “ཞེས་བྱ་བས་ངག་གི་བཟླས་བརྗོད་བྱས་ལ།”2

ཞེས་གསུངས་སོ།། རྒྱུད་ཚིག་དེའི་དོན་ནི། ངག་
ཏུ་བཟླས་པའི་སྔགས་བརྗོད་དེ་སྤྲོ་བར་བྱའོ།། གང་སྤྲོ་ན། རྡོ་རྗེ་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་སོ།། དེ་ལྟར་སྤྲོ་བ་དེ་རྫོགས་ནས་སླར་ཡང་རང་གི་སྙིང་གར་བསྡུ་བ་རབ་ཏུ་བྱའོ།། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ།། ཅིའི་ཕྱིར་བཟླས་ཚུལ་འདི་ལ་དམ་ཚིག་གི་བཟླས་པ་བྱ་ཞེ་ན། བཟླས་པ་བྱ་བའི་ཚུལ་འདི་ལས་བཟླ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། དེ་ལ་སྙིང་པོ་ནི་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་མཚན་སྔགས་དང་ས་བོན་སྤེལ་བ་སྟེ། ཨོཾ་ཨཱཿབཛྲ་དྷྲྀཀ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའོ།། ཉེ་སྙིང་ནི་ལྷ་རང་རང་གི་མཚན་སྔགས་རྐྱང་པ་སྟེ་དེ་ཡང་བཛྲ་དྷྲྀཀ །ཛི་ན་ཛིཀ་ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའོ།།
གཉིས་པ་ཁྱོགས་ཀྱི་བཟླས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྔགས་འཕྲེང་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས༌པ་རྡོ་རྗེ་ནས་འཐོན་ཏེ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་སོང་ཞིང། ཡུམ་གྱི་རྩ་དབུ་མ་ལས་གྱེན་དུ་བྱུང་སྟེ། ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས་འཐོན་པ་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་ཤིང་༑ རང་གི་རྩ་དབུ་མའི་ནང་ནས་འཁོར་བར་བསྒོམ་པ་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ལྷོད་ཅིང་ཞི་བའི་འཕྲེང་སྔགས་ཟློས་པ་སྟེ་རྩ་སྔགས་སམ་འཕྲེང་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པའོ།། རྩ་སྔགས་སམ་འཕྲེང་སྔགས་ནི་རྩ་རྒྱུད་འདིའི་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཡུམ་བཞི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༩བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བརྗོད་ནས་རྡོ་རྗེ་སྤྲོ་བ་ནི།། རྫོགས་ནས་རབ་ཏུ་བསྡུ་བར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༤བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཞེས་བྱ་བ་ངག་གི་བཟླས་བརྗོད་བྱས་ལ་” ཞེས་སོ།།

ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 301

དང་༑ ཁྲོ་བོ་དགུའི་འཕྲེང་སྔགས་རྣམས་དང། ལྷ་ལྷག་མའི་འཕྲེང་སྔགས་རྒྱུད་གཞན་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ།།
གསུམ་པ་ཁྲོས་པའི་1

བཟླས་པ་ནི། དང་པོར་ཡུམ་གྱི་ཞལ་དུ་ཕར་ཞུགས་ནས་སྔར་
བཞིན་འཁོར་བ་སྟུག་ཅིང་རྩུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། འདི་ཡང་རྩ་སྔགས་སམ་འཕྲེང་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པའོ།།
བཞི་པ་ཁྲོ་བོའ་བཟླས་པ་ནི། སྙིང་པོ་དང་ཉེ་སྙིང་དང་རྩ་སྔགས་གསུམ་གང་ཡང་ ིརུང་བ་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་ཐོས་པར་དྲག་ཏུ་བརྗོད་པའོ།། གཞན་ཡང་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་མགོ་གྱེན་དུ་བསྟན་པའི་རྣམ་པས་འགྲེང་སྟེ་ཟླུམ་པོར་བསྐོར་བ་མར་མེ་ལྟར་འོད་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་སེམས་ཀྱིས་བྲིས་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་ནས་བཟླས་པ་ནི་གོང་བུའི་བཟླས་པའོ།། བཟླས་པ་དེ་རྣམས་གང་བྱེད་ཀྱང་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཡོད་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་འདོན་པར་དམིགས་ནས་བཟླས་ན་དེ་སྙེད་ཀྱི་འགྱུར་འབྱུང་བར་དྲིལ་བུ་པ་སོགས་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་སེམས་མ་ཡེངས་པར་ལྷའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པའི་ངང་ནས་ཚིག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་བཟླས་པ་རྣམས་བཟླས་པའི་གྲངས་སུ་གཞུག་པར་བྱའི། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐབས་སུ་བཟླས་པ༌རྣམས་བཟླས་པའི་གྲངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ལ་མི་ཕན་ཡང། བར་ཆད་སྲུང་བ་དང་ལས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས་བཤང་གཅི་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བཟླ་བར་བདེ་མཆོག་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ནས་གསུངས་སོ།།
བཟླས་པའི་གྲངས་ནི། དབང་བསྐུར་བ་དང། བདག་ཉིད་འཇུག་པ་དང། རབ་ཏུ་

༡ གཞུང་དུ་‘ཁྲོ་བོའ་བཟླས་པ་’ཞེས་གསལ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོར་‘ཁྲོས་པའི་བཟླས་པ་’ཞེས་གསལ་བ་བཞིན་དོན་དུའང་འཐད་པས་ ིདག་བཅོས་ཞུས།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 302

གནས་པ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་དབང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བཟླས་པ་ལ། གཙོ་བོ་ལ་འབུམ། འཁོར་རེ་རེ་ཞིང་ཁྲི། བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་འཕྲེང་སྔགས་ཀྱང་ཁྲི། ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་སྔགས་འབུམ། དེའི་བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་སྲེག་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པ་དགོས་སོ།། དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་བྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང། དངོས་གྲུབ་རྣམས་འགྲུབ་པའི་མཚན་མ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུའོ།།
གསུམ་པ་ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་ཏེ་དེའི་ངོ་བོར་བཞེངས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཕྲ་ཐིག་བསྒོམ་པ་དང། བཟླས་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་སྐུ་དང་ཐུགས་དང་གསུང་གི་མཛད་པ་རྣམས་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམས་ནས། ཕྱིས་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་ཞིང་དེ་ཉིད་དུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་རེ་ཞིག་རྫོགས་ནས། ཞིང་དེར་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཚེ། མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ནི། འདིར་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དོན་དམ་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས་ཞུ་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་བཟླས་པ་ ིཡང་༑༑ ཅི་འདོད་པ་ཡང་རྣམ་གཉིས་བྱ།།”1

ཞེས་ཕྲ༌ཐིག་བསྒོམ་པ་དང། བཟླས་པ་གཉིས་
ཅི་འདོད་པ་སྟེ་ཇི་ཙམ་འཚམ་པ་རེ་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ། “སླར་ཡང་སྔགས་པ་བདག་ཉིད་ནི།། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུག་པར་བྱ།།”2

ཞེས་དོན་དམ་པ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་
ཞུ་བ་གསུངས་སོ།། དེའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་ནི་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡུམ་རང་ལ་ཐིམ། ཡབ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་ཐིམ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཧཱུཾ་ལ་ཐིམ།
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༩བ༦
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༩བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སླར་ཡང་སྔགས་པས་བདག་ཉིད་ནི༑༑ དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུག་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 303

ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཧཱུཾ་དེའི་སྲོག་ཨཱུ་ནི་ཧ་ལ། ཧའི་ལུས་ནི་མགོ་བོ་ལ། མགོ་བོ་ཟླ་ཚེས་ལ། ཟླ་ཚེས་ཐིག་ལེ་ལ། ཐིག་ལེ་དེ་ནཱ་ད་ལ། ནཱ་ད་ཡང་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པའི་ངང་ནས་སྐུའི་ཆ་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་སྙིང་གར་བསྡུས་ནས། འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ༑ གཉིས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་ནི། སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་ཡབ་ཡུམ་དང་བཅས་པ་ཅིག་ཅར་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་མོས་པ་ཡིན་ཞིང། འདི་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པའི་གདམ་ང་ཅན་དུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཟུགས་སྐུའི་སྣང་བ་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་ཡང་ཡང་བསྒོམ་པ་རྣམས་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་དང་དངོས་གཉིས། དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་བྱེད་པའི་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྒོམ་པ་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང། འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་འཆར་བའི་གནས་ཀྱང་སྙིང་ག་ཉིད་ཡིན་ལ། སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའི་རིམ་པ་དང་ཡང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པས་སྐབས་འདིར་ཡང་རིམ་ཅན་དུ་སྡུད༌པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་མཛད་པར་བཞེད་དོ།། དེའི་ཚེ་ཡང་ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་འཇོག་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ལ། ཚད་མེད་པ་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷ་མོ་བཞིས་འོད་གསལ་ལས་བཞེང་བར་བསྐུལ་བ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་པ་ཡི།། ལྷ་མོས་བདག་པོ་མ་མཐོང་བས།། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་བཞི་ཡིས།། ‘བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐུལ་བར་བྱ།།”1

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་
རྗེས་དེ་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་སྤྱན་སོགས་ལྷ་མོ་བཞིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོའམ་གཙོ་བོ་མ་མཐོང་བས་གདུང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བལྟ་འདོད་དེ། འོག་ནས་འབྱུང་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༩བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐུལ་བར་བྱེད།།’ ཅེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 304

བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་པོ་འདི་ཡིས་སྙན་པའི་གླུ་དབྱངས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ིཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་བཞེང་བར་བསྐུལ་བར་བསམ་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བསྐུལ་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྤྱན་མས་བསྐུལ་བ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “སེམས་ཅན་ཁམས་ན་གནས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཁྱོད་ནི་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས།། དགའ་བ་ཡིད་འོང་དོན་ཆེན་འདོད་པས་བདག་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ༑༑ ‘མགོན་པོ་གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆི་བཞེད་ན།།’ སེམས་ཅན་ཡབ་ཆེན་གཉེན་མཆོག་བདག་ལ་དགྱེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ།།”1

ཞེས་གསུངས་ཏེ།
དེའི་དོན་ནི་སྤྱན་མས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་གཙོ་བོ་འོད་གསལ་ལས་བཞེང་བར་བསྐུལ་བར་མཛད་དོ།། དེ་ཡང་ཀུན་སློང་ནི་གཙོ་བོ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་བསམ་པས་སོ།། ཚུལ་ནི་དྲུག་ལྡན་ལ་སོགས་པའི་སྙན་པའི་སྣ་གླུའི་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་སྔོན༌དུ་འགྲོ་བས་སོ།། དེ་ཡང་བསྟོད་ཚིག་ནི། སེམས་ཅན་ཁམས་ན་ཞེས་སོགས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སམ་དབྱིངས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅིང། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་མངའ་བརྙེས་པས་ན། གནས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་སྟེ། ཁྱོད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་བལྟ་སྟེ་སྨྲ་བའོ།། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ཁྱོད་ནི་ཐུགས་ལ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པ་བརྙེས་པས་ན། རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་ཞེས་བསྟོད་ནས། འོད་གསལ་ལས་བཞེང་བར་བསྐུལ་བ་དངོས་ནི། དགའ་བ་ནི་སྙོམས་འཇུག་གི་རོལ་པ་ཡིན་ལ༑ དེས་ཡིད་ཚིམ་པར་བྱེད་པས་ན་ཡིད་འོང་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་འདྲ་བའི་དགའ་བ་ཡིད་འོང་དེས༑ དོན་ཆེན་ཏེ། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་སྟོང་པ་བཞིའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དེ་འདོད་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་དགའ་བ་ཡིད་འོང་སྙོམས་འཇུག་གི་རོལ་པ་དང། འོ་བྱེད་པ་དང་འཁྱུད་པ་ལ་སོགས་པས་སྤྱན་མ་བདག་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༩བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘མགོན་པོ་གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆིས་བཞེད་ན།།’ ཞེས་སོ།།

ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 305

གསོལ་ཞིང། རོལ་བར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ།། ཡང་མགོན་པོ་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་ཞེས་བོས་ཏེ། ཁྱེད་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་ཏེ། བདག་ལ་སྙོམས་འཇུག་གི་རོལ་པ་མ་མཛད་ན་འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་གྱི་འཚོ་བར་མི་འགྱུར་བས་ན། གལ་ཏེ་བདག་ནི་དེ་རིང་གསོན་ཞིང་འཚོ་བར་མཆི་བར་བཞེད་ན། སེམས་ཅན་གྱི་ཡབ་ཆེན་པོ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་གྱི་མཆོག་ཆེན་པོས་བདག་ལ་དགྱེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞིང་རོལ་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་པའོ།། གཉིས་པ་མཱ་མ་ཀཱིས་བསྐུལ་བ་ནི། མདོར་བྱས་ལས༑ “རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཁྱོད་བཀའ་ཡི་འཁོར་ལོས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན།། ‘སངས་རྒྱས་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་དོན༌དམ་རྗེས་སུ་ཕན་སྟོན་པ།། མགོན་པོ་གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆི་བཞེད་ན།།’ འདོད་ཆགས་དམ་ཚིག་ཆགས་པས་བདག་ལ་དགྱེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ༑༑”1

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་གཞན་རྣམས་སྤྱན་མའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་
བཞིན་ཡིན་ལ། འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དག་བཤད་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཁྱོད་ཅེས་པ་ནི། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་སྐུའི་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་སྐུ་དང་ལྡན་པའོ།། བཀའ་ཡི་འཁོར་ལོས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན།། ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་རྗེས་སུ་ཕན་པར་མཛད་པའི་བཀའ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་མཛད་པའོ།། སངས་རྒྱས་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་དོན་དམ་རྗེས་སུ་ཕན་སྟོན་པ།། ཞེས་པ་འདིའི་དོན་ནི། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ནི་ཕུང་པོ་ལྔའོ།། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུའོ༑༑ བྱང་ཆུབ་ནི་དོན་དམ་འོད་གསལ་ལོ།། དོན་དམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་ལུས་དང། དོན་དམ་འོད་གསལ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུའོ།། དེ་ལྟ་བུའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་དགོངས་པས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན། རྗེས་སུ་ཕན་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༡༠ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་བར་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
‘སངས་རྒྱས་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་བསྒྲུབ་རབ་ཏུ་ཕན་པར་གཟིགས།། མགོན་པོ་གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆིས་བཞེད་ན།།’ ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 306

སྟོན་པའོ།། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ་བསྐུལ་བ་དངོས་ནི་སྤྱན་མའི་སྐབས་དང་འདྲ་ལ། ཁྱད་པར་ནི། འདོད་ཆགས་དམ་ཚིག་ཆགས་པས། ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་ནི༑ འདོད་ཆགས་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་དུ། དམ་ཚིག་ཆགས་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་བདག་ལ་དགྱེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་པའོ།། གསུམ་པ་གོས་དཀར་མོས་བསྐུལ་བ་ནི། མདོར༌བྱས་ལས། “ཁྱོད་ནི་རྡོ་རྗེའི་གསུང་སྟེ་ཀུན་ལ་ཕན་ཅིང་ཐུགས་བརྩེ་བ།། འཇིག་རྟེན་དག་གི་དགོས་པའི་དོན་མཛད་པ་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན།། མགོན་པོ་གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆི་བཞེད་ན།། རབ་དགའི་སྤྱོད་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བདག་ལ་དགྱེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ།།”1

ཞེས་གསུངས་ཏེ་གཞན་རྣམས་སྤྱན་མའི་སྐབས་དང་འདྲ་བ་ལ། ཁྱད་
པར་རྣམས་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། ཁྱོད་ནི་རྡོ་རྗེའི་གསུང་སྟེ། ཞེས་པ་ནི། གཙོ་བོ་ཁྱོད་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་བརྙེས་པས་རྡོ་རྗེའི་གསུང་ངོ་།། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་ཀུན་ལ་ཕན་ཞིང་ཐུགས་བརྩེ་བ་སྟེ། མཆོག་ཏུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དོན་ཏོ།། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། ཚངས་པའི་གནས་པ་ཚད་མེད་བཞིས། འཇིག་རྟེན་དག་གི་སྟེ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི་དགོས་པའི་དོན་མཛད་པ་ལ་རྟག་ཏུ་སྟེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བརྩོན་ཞིང་འཇུག་པར་མཛད་པའི།། ཞེས་བསྟོད་ནས། མགོན་པོ་ཞེས་སོགས་བསྐུལ་བ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།། ཁྱད་པར་ནི་རབ་དགའི་སྤྱོད་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རྣམས་རབ་ཏུ་དགའ་བར་སྤྱོད་ཅིང། དགེ་བ་ཐོབ་པར་མཛད་པས་ན། རབ་དགའི་སྤྱོད་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྟེ།། ཁྱེད་ཀྱིས་བདག་ལ་དགྱེས་ཤིང་རོལ་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ།། བཞི་པ་སྒྲོལ་མས་བསྐུལ་བ་ནི། མདོར་བྱས་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༡༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཁྱོད་ནི་རྡོ་རྗེ་གསུང་སྟེ་ཀུན་ལ་ཕན་ཞིང་ཐུགས་བརྩེ་བ།། འཇིག་རྟེན་དག་གི་དགོས་པའི་དོན་མཛད་པ་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན།། མགོན་པོ་གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆིས་བཞེད་ན༑༑ སྤྱོད་པ་དྲི་མེད་ཀུན་དུ་བཟང་པོས་བདག་ལ་དགྱེས་པར་མཛོད།།” ཅེས་སོ།།

ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 307

ལས༑ “ཁྱོད་ནི་རྡོ་རྗེ་འདོད་པ་དམ་ཚིག་མཆོག་གི་ཕན་དོན་ཆེ།། ཡང་དག་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་མཆོག་མཉམ་པ་ཉིད་གཟིགས་པ།། མགོན་པོ་གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆི་བཞེད་ན།། ཡོན་ཏན་རིན་ཅེན་མང་པོའ་གཏེར་གྱུར་བདག་ལ༌དགྱེས་པར་ ིམཛད་དུ་གསོལ།།”1

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་རྣམས་སྤྱན་མའི་སྐབས་བཞིན་ལ། ཁྱད་
པར་རྣམས་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། ཁྱོད་ནི་རྡོ་རྗེ་འདོད་པ་ཞེས་པ་ནི། དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་བོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེ་སྡང་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་ན་རྡོ་རྗེ་འདོད་པའོ།། ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་པས་ན་དམ་ཚིག་མཆོག་གོ །འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས༑ འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཐབས་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་རབ་ཏུ་སྩལ་བས་ན་ཕན་དོན་ཆེའོ།། ཤཱཀྱའི་རིགས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ན། ཡང་དག་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་མཆོག་གོ །ཡང་ན་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་དོན་མཛད་པས་ན། ཡང་དག་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་མཆོག་གོ །རང་དང་གཞན་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཡང། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཐུགས་བརྩེ་བས་ཉེ་རིང་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་པའོ།། མགོན་པོ་ཞེས་སོགས་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་རྡོ་རྗེ་འདོད་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོའ་གཏེར་ཏུ་གྱུར་པས། བདག་སྒྲོལ་མ་ལ་དགྱེས་ཤིང་ ིབསྟེན་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ།། མགོན་པོ་གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆི་བཞེད་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༡༠ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཁྱོད་ནི་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་ཏེ་དམ་ཚིག་མཆོག་གི་ཕན་དོན་ཆེ།། ཡང་དག་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་མཆོག་མཉམ་པ་ཉིད་གཟིགས་པ།། མགོན་པོ་གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆིས་བཞེད་ན།། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མང་པོའ་གཏེར་གྱུར་བདག་ལ་དགྱེས་པར་མཛོད།།” ཅེས་སོ།། ི

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 308

ན༑༑ ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞིའི་དོན་ནི། སྣང་བ་གསུམ་རྣམ༌པར་དག་པའི་ཐབས་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཚེ་དང་སྲོག་འཆི་མེད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྩོལ་བས་གསོན་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ།། དེ་ཡང་མདོར་བྱས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དག་ནི་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པའི་རྒྱུད་ཚིག་བཀོད་པ་ཡིན་ཞིང། འདིའི་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲོན་གསལ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པས། འོད་གསལ་ལས་བཞེང་བར་བསྐུལ་བའི་ཡུལ་ནི་སྔོན་བྱུང་བ་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡིན་ལ། རྗེས་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའོ།། ཚད་མེད་པ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་མོ་བཞིས་བསྐུལ་བ་ནི། སྟོན་པ་ཞིང་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སྤྲུལ་པ་བཞེས་པ་སྟེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མཚོན་པའོ།། དེ་ལྟར་ལྷ་མོ་བཞིས་སྙན་པའི་གླུ་དབྱངས་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་ལས། འོད་གསལ་ལས་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐུར་ཡུམ་དང་བཅས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་བཞེངས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་མོས་པ་ནི། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའ་དབང་གིས་ ིཞིང་གཞན་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཞིང་དེའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ།།
བཞི་པ་དེ་ལ་བསྟོད་མཆོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བསྟོད་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་ཞིང་གཞན་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་བསྟན་པའི་ཚེ། ཞིང་དེའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་སྔོན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་མཐོང་ནས། ཐོག་མར་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་ལྷུར་ལེན་ཅིང། དེའི་རྗེས་སུ་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དག་གིས༌བསྙེན་བཀུར་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྔགས་པ་དང་བསྙེན་བཀུར་བ་བདག་གིར་མཛད་པའི་སྒོ་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡོན་གནས་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བདག་ཉིད་ལ་བསྟོད་པ་དང་མཆོད་པ་དང་བདུད་རྩི་མྱང་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཚོགས་

ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 309

ཐམས་ཅད་ཀྱིས། གཙོ་བོ་བདག་ཉིད་ལ་རིགས་ལྔའི་ཡོན་ཏན་ཚང་བར་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་བྲག་ཅའི་དབྱངས་བཞིན་དུ་བསྟོད་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “དེ་ལྟར་ཡང་དག་ཡོན་ཏན་ནི།། བརྗོད་པས་མགོན་པོ་དེ་བསྐུལ་ནས།། མི་བསྐྱོད་ལ་སོགས་ངོ་བོ་ཡིས།། ‘དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟོད་པ་མཛད།།”1

ཅེས་དེ་ལྟར་གཙོ་བོའ་ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་ ིནི༑ བརྗོད་པས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་མགོན་པོ་གཙོ་བོ་དེ་འོད་གསལ་ལས་བཞེང་བར་བསྐུལ་ནས་དེ་ལྟར་བཞེངས་པ་དེ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ལྔའི་ངོ་བོ་ཡིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་མཛད་པ་ནི། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས༑ བསྟོད་པ་དངོས་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་ཞེས་སོགས་སོ།། དེ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཆེ།། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ནི་མཁས་པ་ཆེ།།’ རྡོ་རྗེ་གསུམ་མཆོག་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ།། གསང་བའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།”2

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་མི་གཡོ་བས་ན་མི་བསྐྱོད་པ་དང་ཐུགས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པས་རྡོ་རྗེ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོང་པ་བཞི་སྔ་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་ལ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་འོད་གསལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ན་ཡེ་ཤེས་ཆེའོ།། ཡང་རྡོ་རྗེ་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྔའོ།། དེ་རྣམས༌རང་གི་ངོ་བོར་འཛིན་པར་མཛད་པས་ན་དབྱིངས་སོ།། འཛིན་པ་ལ་དབྱིངས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་ཚང་སྙམ་ན། དབྱིངས་སམ་ཁམས་ཀྱི་སྐད་དོད། དྷཱ་ཏུའི་སྒྲ་ལས་དྲངས་པའི་དྷ་ར་ཎི་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ།། ཡང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་མཁྱེན་པས་ན་མཁས་པ་ཆེའོ།། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ནང་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༡༠ན༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྟོད་པར་མཛད།།’ ཅེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༡༠ན༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘མི་བསྐྱོད་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཆེ།། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ནི་མཁའ་ཆེན་པོ།།’ ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 310

ནས་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ན། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་མཆོག་གོ །དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་གསལ་དང། སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་སྟེ། གསང་བའི་དམ་ཚིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་བ་པོ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཞེས་པའོ།། གཉིས་པ་རྣམ་སྣང་གི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། ཡང་མདོར་བྱས་ལས། “རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དག་པ་ཆེ།།’ རྡོ་རྗེ་ཞི་བ་དགའ་བ་ཆེ།། ‘རང་བཞིན་འོད་གསལ་མཆོག་གི་མཆོག །’སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།”1

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་
ནི༑ འོད་གསལ་བའི་མེས་འབར་བར་གྱུར་པས་ན། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སྒྲིབ་གཉིས་དག་པའི་དག་པ་ཆེ་བའོ།། རྡོ་རྗེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སོ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་དྲུག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ན་ཞི་བའོ།། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ན་དགའ་བ་ཆེའོ༑༑ ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ་གདོད་མ་ནས་དག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བའི་ཆོས་སྟོན་པ་པོ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཞེས་པའོ།། གསུམ་པ་རིན་འབྱུང་གི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི༑ མདོར་བྱས་ལས། “རིན་ཅེན་རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་ཟབ།། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འདྲ་དྲི་མ་མེད།། རང་བཞིན༌དག་པ་གོས་པ་མེད།། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།”2

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་
ནི་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཅན་རྣམས་དགའ་ཞིང་གསལ་བར་མཛད་པས་ན། རིན་ཅེན་རྒྱལ་པོའོ༑༑ མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ན་རབ་ཏུ་ཟབ་པའོ།། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའོ།། གཟོད་མ་ཉིད་ནས་དག་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་གོས་པ་མེད་པའི་དག་པ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༡༠ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྣམ་པར་སྣང་མཛད་རབ་ཏུ་དག །’‘རང་བཞིན་གྱིས་ནི་འོད་གསལ་མཆོག །’ཅེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༡༠ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རིན་ཆེན་རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་ཟབ།། རྡོ་རྗེ་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད།། དངོས་ཉིད་དག་པ་གོས་མེད་པ།། གསང་བའི་གསུང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།” ཞེས་སོ།།

ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 311

གཉིས་ལྡན་གྱི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཞེས་པའོ།། བཞི་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “རྡོ་རྗེ་དཔག་མེད་རྒྱལ་པོ་ཆེ།། མི་རྟོག་ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེ་འཛིན།།’ འདོད་ཆགས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་བརྙེས།། རྡོ་རྗེ་གསུང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།”1 ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། རྡོ་རྗེ་དཔག་མེད་ནི་པདྨའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་པས་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེའོ།། དེ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ན་མི་རྟོག་པའོ།། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ནམ་མཁའི་རྡོ་རྗེ་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོར་འཛིན་པའོ།། འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འདོད་ཆགས་དེའི་ཕ་རོལ་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ་སོན་པའི་ཤེས་རབ་རང་རྒྱུད་ལ་བརྙེས་པའི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གསུང་རྡོ་རྗེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཞེས་པའོ།། ལྔ་པ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་རྫོགས་སངས་རྒྱས།། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་མཛད་པ།། དག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང།། རྡོ་རྗེ་སེམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།”2

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། དོན་
ཡོད་རྡོ་རྗེ་ནི། དོན་གྲུབ་ཀྱི༌རིགས་ཅན་རྣམས་ཡིན་ལ། རིགས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་བྱས་ཏེ། མདུན་དུ་བདར་ཞིང་མཆོད་པས་ན། དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་སོ།། ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་མཛད་པས་ན། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་མཛད་པའོ།། དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ་འོད་གསལ་དེ་ལས་བྱུང་བས་ན། དག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཁྱེད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཞེས་པའོ།། དེ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༡༠ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྡོ་རྗེ་མི་འཆི་འདོད་ཆགས་ཆེ།། མི་རྟོག་ནམ་མཁའི་རྡོ་རྗེ་འཛིན།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༡༠ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་དགའ་བ་གདོན་མི་ཟ།། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་པ།། སངས་རྒྱས་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 312

ཡང་མདོར་བྱས་སུ་བཀོད་པའི་བསྟོད་ཚིག་འདི་དག་ནི། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པའི་རྒྱུད་ཚིག་ཡིན་ལ། འདིར་དེ་དག་གི་དོན་བཤད་པ་འདི་དག་ཀྱང་སྒྲོན་གསལ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། བསྟོད་པ་འདི་དག་སྔོན་བྱུང་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་བསྟོད་པ་ཡིན་ཞིང། རྗེས་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པའི་གཙོ་བོ་ལ་བསྟོད་པའོ།།
གཉིས་པ་མཆོད་པ་ནི། གོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་བསྐྱེད་པའི་མཆོད་པ་རྣམས་འདིར་བདག་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པར་ང་རྒྱལ་བྱས་པ་ལ་འབུལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ཡོན་ལྔ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་ལག་པ་འཇམ་པས་དྭངས་ཤིང་གསལ་བའི་མེ་ལོང་བཟུང་སྟེ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་མིག་གིས་རང་ཉིད་གཙོ་བོའ་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་ ིཔ་ལ་ལྟ་ཞིང། མུ་ཏིག་གི་ཆུན་པོ་འཆང་བ་ནུ་མ་རྒྱས་ཤིང་མཁྲེགས་ལ་འབུར་བ་གོས་ཅུང་ཟད་འཕྱར་བ་རོ་སྨད་མཛེས་པ་སྟོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དུ་མས་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་བསམས་ནས། དེ་དག་གིས་མཆོད་པར་མོས་ཏེ། དེ་དག་གི་གཟུགས་ལ་བལྟས་པས་ནང་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ༌བསྐྱེད་པར་བསྒོམ་པ་དང། དེ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་ངེས་པ་ཤགས་ཅན་བསྐྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་དུ་འཆར་བ་ལ་བསླབ་པར་བྱ་ཞིང། མཆོད་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཡང་འདིས་མཚོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ།། གསུམ་པ་བདུད་རྩི་མྱང་བ་ནི། བདུད་རྩི་ལྔའི་ངོས་འཛིན་དང་སྦྱང་རྟོགས་སྦར་གསུམ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པ་དང། བཟའ་ཞིང་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་རྒྱས་པར་བསྐྱེད་རིམ་ཊཱི་ཀ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང། དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་འབུལ་བའི་ཚེ་ཐོག་མར་བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ལས། “སྦོམ་པོ་མཐའ་ལྟག་རྩེ་སྦྱར་བས།།’ རྣལ་འབྱོར་རིག་པས་རྟག་ཏུ་སྤྱད།།”1

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཐེ་བོང་དང་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༡༣ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘མིང་

ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 313

སྲིན་ལག་སྦྱར་བས་གཡས་སྐོར་དུ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་དཀྲུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྔོན་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རི་རབ་ལ་བསྲུབས་ཤིང་བྱས་ནས་རྒྱ་མཚོ་བསྲུབས་པ་ལས་དབུས་ནས་བདུད་རྩི་བྱུང་བ་ལྟར་བསམ་པའོ།། འབུལ་བའི་ཚུལ་ནི། ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་སུཾ་ལས་རི་རབ་དང། མིང་མེད་ཀྵུཾ་ལས་ས་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་མཚོར་བྱས་ཏེ་དཀྲུགས་པས་དབུས་ནས་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ་བླངས་པར་མོས་ཏེ་དབུལ་བར་གདན་བཞི་ལས་བཤད་དོ༑༑ ཞེས་བསྐྱེད་རིམ་ཊཱིཀྐ་ལས་གསུངས་ཀྱང། གདན་བཞིའི་གཞན་གདན་གྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ་ལས། “གཡོན་པ་ཟླ་བའི་ལག་པ་ཡིས།། ཟླ་བའི་དབུས་སུ་བདུད་རྩི་ཡི།། ཡི་གེ་ཀུན་རིག་གུག་བཀྱེད་བཅས།། མཐེ་བོང་སོར་མོ་ས་ཉིད་དེ།། སྲིན་ལག་དག་ནི༌རི་རབ་བོ།། བསྲུབས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདུད་རྩི་ཡི།། ཆུ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཤེས་པར་བྱ།། རྣལ་འབྱོར་ལ་ནི་སོ་སོ་ལ།། མཐེ་བོང་འཐོར་ལ་སོ་སོར་འབུལ།།”1

ཞེས་གསུངས་པས། ལག་
པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་ཀྵུཾ་ལས་ས་གཞི། མིང་མེད་སུཾ་ལས་རི་རབ་ཏུ་གྱུར་པས་དབུས་ནས་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ་བླངས་ཞེས་ངག་འདོན་རྙིང་པ་ལྟར་བྱའོ།། གང་ལ་འབུལ་བའི་ཡུལ་ནི། དང་པོར་རྩ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་དང། དེ་ནས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་ཐོག་དྲངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཕུལ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་མཐེབ་སྲིན་སྦྱར་བས་བླངས་པའི་བདུད་རྩི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལྕེ་རྩེར་བཞག་ནས་མྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་མདོར་བྱས་ལས། བདུད་རྩི་མྱང་བ་དང་ཕྱིའི་མཆོད་པ་སྐབས་འདིར་བྱེད་པ་མ་གསུངས་ཀྱང་༑ མདོ་བསྲེ་ལས་“ཆོ་ག་བཞིན་ལེགས་པར་མཆོད་ནས།”2

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་
ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་བསྟན་ནོ།། སྐབས་འདིར་གསང་
མེད་མཐེ་བོ་རྩེ་སྦྱར་བས།།’ ཞེས་སོ།།
༡ སྡེ་བཀའ རྒྱུད་འབུམ། ང གདན་བཞི། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༩༨བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཡོན་པ་ཟླ་བའི་ལག་པ་ཡི༑༑ ཟླ་བའི་དབུས་སུ་བདུད་རྩི་ཡི།། ཡི་གེ་ཀུན་རིག་གུག་བསྐྱེད་བཅས།། མཐེ་བོང་སོར་མོ་ས་ཉིད་དེ།། སྲིན་ལག་དག་ནི་རི་རབ་བོ།། བསྲུབས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདུད་རྩི་ཡི།། ཆུ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཤེས་པར་བྱ།། རྣལ་འབྱོར་མ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ།། མཐེ་བོང་འཐོར་འཐུང་སོ་སོར་དབུལ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༤བ༤

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 314

མཆོད་བྱ་བ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟོད་གསོལ།།’ མཆོག་ཏུ་གསང་བ་ཇི་བཞིན་དོན་སྤྱད་ནས།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དང། རྡོ་རྗེ་སེམས་
དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “དེའི་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་གསལ་བར་བྱས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་བྱས་ལ་”2

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་སྟོན་
པས༑ སྐབས་འདིར་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་གསང་མཆོད་ངེས་པར་དགོས་སོ།། དེའི་ཚུལ་ནི། རང་གཙོ་བོ་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་འདུ་བྱས་ནས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ན། དཀྱིལ༌འཁོར་གྱི་ལྷ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གཅིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཚིམ་པར་བསམ་པའོ།།
ལྔ་པ་ཉེ་བར་བསྡུ་བའི་ཆོ་ག་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “རང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ནི་འཁོར་ལོ་གཞུག །‘འཁོར་ལོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་པུ་བཞུགས།།”3

ཞེས་གསུངས་པའི་རྐང་པ་
དང་པོས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་རང་གཙོ་བོ་ལ་བསྡུ་བར་བསྟན་ཅིང། རྐང་པ་གཉིས་པས། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གཅིག་པུ་མི་སྡུད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། ཇི་ལྟར་བསྡུ་བའི་ཚུལ་ནི། མདོ་བསྲེ་ལས། “དེ་ནས་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།། བཀོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ།། དེ་ཡི་དབུས་གནས་ཡི་གེ་ཧཱུཾ།། རང་གི་གཟུགས་སུ་རབ་ཏུ་བརྟག །རྡོ་རྗེ་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབར།། རྣམ་པར་འཕྲོ་བར་བསམ་པར་བྱ།། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས།། སྙིང་ལ་དེ་ཡིས་རྣམ་བསྒོམས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༡༠ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་ནས་
འཁོར་ལོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟོད་གསོལ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༤ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“དེའི་རྗེས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་གསལ་བར་བྱས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་བྱས་ལ་”ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༡༠ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘མགོན་
པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་པོ་བཞུགས།།’ ཞེས་སོ།།

ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 315

ན༑༑ དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེར་འགྱུར་བ།། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཛིན།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས༑ ཡི་གེ་ཧཱུཾ་གིས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡོངས་སུ་གང་བ་ནི། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བསམས་ལ། ཉེ་བར་བསྡུ་བར་བྱའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ།
དེ་དག་གི་དོན་ནི། གཙོ་བོའ་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ ིལྷག་མོས་ལུས་ལ་སྡུད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་ལ་བཅུག་ཅིང་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡང་ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམ་པའི་ཚེ། ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་དང་གང་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་གང་དང་གང་བསྐྱེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་དེ་དང་དེ་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་ལ་གཞུག་པར་བྱ༌ཞིང། དེའི་རྗེས་སུ་རང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་མཚམས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐུར་ཞིང་སྒྲིབ་པ་སྦྱངས་ནས་ཧཱུཾ་ཡིག་ཏུ་གྱུར། དེས་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་གྱུར་པར་བསམས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཧཱུཾ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་དྲངས་ནས་རང་ལ་བཅུག་པར་བསྒོམས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “སྔར་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཅུག་ནས་རིམ་པ་འདིས་ཉེ་བར་བསྡུ་བར་བྱའོ།། ‘རང་གི་སྙིང་གར་གནས་པའི་ཧཱུཾ་བརྗོད་ནས་དེས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་གཟུགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ ིགྱུར་པའི་གཟུགས་བཟུང་ནས་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་གནས་པར་བྱའོ།།”2

ཞེས་གསུངས་
པས་སོ།། ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་གྱུར་ནས་རང་ལ་བསྡུ་བ་འདི་ནི༑ མདོར་བྱས་ལས། “དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བཞི་བྱེད་རྣལ་འབྱོར་པས།།’ ཧཱུཾ་གི་སྙིང་པོས་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༤བ༤ གཞུང་དུ་མདོ་བསྲེ་ལས། དེ་ནས་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས་ཞེས་འབྱུང་ཡང་ལུང་ཁུངས་སུ་དེ་ནས་ལེའུ་བཅུ་པ་ཞེས་གསལ།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༤ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བརྗོད་པ་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རང་གི་སྙིང་གར་གནས་པའི་ཧཱུཾ་བརྗོད་ནས་དེས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་གཟུགས་ཀྱིས་ ིཡོངས་སུ་གྱུར་པར་བསམས་ནས་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་གནས་པར་བྱའོ།།’ ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 316

འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། དེ་བྱུང་འགྲོ་ཀུན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསམ།། ‘ལངས་ནས་འགྲོ་ལ་བལྟ་སྟེ་ཇི་བཞིན་སྤྱད།།”1

ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་ནོ།།
གཉིས་པ་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ། ལུས་བརྟས་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་ག་དང། ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སོ།། དང་པོ་(ལུས་བརྟས་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་ག་)ནི་མདོར་བྱས་ལས། “སྔགས་ལས་ཏིང་འཛིན་དམིགས་པའི་ཚེ།། གང་ཚེ་ལུས་ནི་བསྐམས་གྱུར་ན།། ལུས་ངག་ཡིད་ནི་ཚིམ་བྱེད་པའི།། སྦྱོར་བ་འདི་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ།། མཐོ་གང་ཙམ་གྱིས་དཔགས་པ་རུ།། སྤྱི་བོར་ཟླ་བ་བརྟག་པར་བྱ།། བདུད་རྩི་ལྔ་ནི་ངེས་འབབ་པའི།། ཨོཾ་ནི་དེ་རུ་བརྟག༌པར་བྱ།། རྡོ་རྗེ་སྦྱོར་བ་དེ་ཡིས་ནི།། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་གཟི་ཅན་འགྱུར།། ལུས་དང་ངག་ཡིད་བདེ་བ་དག །ཐོབ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད།།”2

ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་
ཏེ༑ འདིའི་དོན་ཉམས་སུ་བླང་བའི་རིམ་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པའི་སྔགས་པས། ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཉིན་མཚན་གྲིལ་ནས་དམིགས་པའི་ཚེ། གང་གི་ཚེ་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་ལུས་ནི་བསྐམས་པ་སྟེ་སྟོབས་ཆུང་ཞིང་ཉམས་ཆུང་བར་སོང་བར་གྱུར་ན། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ནི་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ནི་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན༑ རང་གི་སྤྱི་བོ་ལས་མཐོ་གང་ཙམ་གྱིས་དཔགས་པའི་ནམ་མཁའ་རུ་ཝ་དཀར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་བ་སྤྱི་བོའ་ཐད་དུ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ་བསམ་པར་བྱའོ།། ཟླ་བའི་ ིདཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོག་གི་དབུས་སུ་བདུད་རྩི་ལྔ་ནི་ངེས་པར་འབབ་པའི་ཨོཾ་ནི་དཀར་པོ་མགོ་ཐུར་དུ་བལྟ་བ་བརྟག་པར་བྱ་བས་ཏེ་བསམ་ལ་ཨོཾ་ཡིག་ཟླ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་དེ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༡༠བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བཞི་བྱེད་རྣལ་འབྱོར་པ།།’ ‘ལངས་ནས་འགྲོ་ལ་བལྟས་ཏེ་ཇི་བཞིན་སྤྱད་པར་བྱ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༡༠བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྔགས་པས་ཏིང་འཛིན་དམིགས་པའི་ཚེ།། གང་ཚེ་ལུས་ནི་བསྐམས་གྱུར་ན།། ལུས་ངག་ཡིད་ནི་ཚིམ་བྱེད་པའི།། སྦྱོར་བ་འདི་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ།། མཐོ་གང་ཙམ་གྱིས་དཔགས་པ་རུ༑༑ སྤྱི་བོར་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ།། བདུད་རྩི་ལྔ་ནི་ངེས་འབེབས་པའི།། ཨོཾ་ནི་དེ་རུ་བསམ་པར་བྱ།། རྡོ་རྗེ་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི།། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་གཟི་ཅན་འགྱུར།། ལུས་ངག་ཡིད་ནི་བདེ་བ་དག །ཐོབ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད།།” ཅེས་སོ།།

ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། 317

བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདུད་རྩི་ཁ་དོག་ལྔ་དང་ལྡན་པ་བསམས་པས་སྤྱི་བོ་ནས་རྐང་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་དབང་བསྐུར་བར་བསམ་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བའམ་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཡིས་ནི། སྐད་ཅིག་གིས་ཏེ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ལུས་ངག་ཡིད་ནི་བདེ་བ་སྟེ་ལུས་ཉམས་སྟོབས་དང་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ།། དོན་འདི་ཉིད་རྩ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། “མཐོ་གང་ཙམ་གྱིས་དཔགས་པར་ནི།། སྤྱི་བོར་དཀྱིལ་འཁོར་བརྟག་པར་བྱ༑༑ ཨོཾ་ནི་དབུས་སུ་གནས་བསམ་ནས།། བདུད་རྩི་ལྔ་པོ་དབབ་པར་བྱ།། རྡོ་རྗེའི༌སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི།། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་གཟི་ཅན་འགྱུར།། ལུས་དང་ངག་སེམས་བདེར་གནས་པར༑༑ འགྱུར་བ་འདི་ནི་དོགས་པ་མེད།།”1

ཅེས་གསུངས་སོ།།
གཉིས་པ་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “དེ་ལྟར་སློབ་པའི་སྔགས་པ་ཡིས།། སྦྱང་དང་དེ་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ།། ལྐོག་མ་སྙིང་ག་ལེགས་སྦྱང་ཞིང།། དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཚིམ་པར་བྱ།། ཧཱུཾ་གིས་ལེགས་པར་སྦྱངས་བྱས་ལ།། ཡི་གེ་ཨཱ་ཡིས་རྟོགས་བྱས་ཏེ།། ཨོཾ་གྱིས་མནན་ནས་སྦར་བར་བྱ།། འདི་ནི་ཁ་ཟས་སྦྱང་བའོ།། དང་པོ་མགྲིན་པའི་མཚམས་བསམས་པ།། དེ་ནི་ཧྲཱིཿལས་བྱུང་བ་ཡི།། པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་བསྒོམ།། པདྨའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་ཧཱུཾ།། ཧཱུཾ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཆེ།། རྩེ་མོ་ལྔ་པ་རྣམ་པར་བསམ༑༑ རྩེ་མོ་དབུས་མའི་སྟེང་དུ་ནི།། ཨོཾ་བསམ་ལྐོག་མ་སྦྱང་བའོ།། སྤྲིན་གྱི་སྒྲ་ནི་སྙིང་གར་བསམ།། རྩེ་གསུམ་མེ་ནི་དེ་ལས་སྤྲོ།། དེར་ནི་བཟའ་བ་བསྲེག་པ་དག །འདི་ནི་ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་ཡིན།། རླུང་གིས་མེ་ནི་སྦར་བྱེད་པ།། ཆུ་གང་ཡིན་པ་དེར་འཚེད་བྱེད།། དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་སུ་ནི།། གང་ནས་མེ་ནི་བྱུང་བ་དག །བཟའ་བ་དང་ནི་བཏུང་བ་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༥ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མཐོ་གང་ཙམ་གྱིས་དཔགས་པར་ནི།། མགོ་བོར་དཀྱིལ་འཁོར་བརྟག་པར་བྱ།། ཨོཾ་ཡིག་དབུས་སུ་གནས་བསམས་ནས།། བདུད་རྩི་ལྔ་པོ་དབབ་པར་བྱ།། རྡོ་རྗེ་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི།། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་གཟི་ཅན་འགྱུར།། ལུས་དང་ངག་སེམས་བདེར་གནས་པར།། འགྱུར་བར་འདིར་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད།།” ཅེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 318

རྣམས༑༑ གང་ཅིའང་རུང་སྟེ་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར།། བཟའ་བཏུང་ཁ་ཡི་པདྨ་ལས།། སྙིང་གའི་པདྨར་ཡང་དག་གཞུག །ལྟེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱིན་ལོག་ཏུ།། ཁ་སྦྱར་བ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། གསང་བའི་པདྨ་ལས་བྱུང་བ།། ཐལ་བའི་མཐར་ནི་རྣམ་པར་བརྟག །རིམས་སོགས་མེད་ཅིང་ནད་ཀྱང་མེད།། དུག་ལ་སོགས་པས་མི་འཆི་ལ།། དེ་ནི་དུས་མིན་འཆི་མི་འགྱུར།། འཆི་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་འཇོམས་པའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི། ཁ་ཟས་
ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚེ། བཟའ་བཏུང་རྣམས༌གཏོར་མ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། དེ་ནས་ལྐོག་མ་སྦྱང་བ་ནི། རང་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་ན། མི་བསྐྱོད་པ་ཞི་དྲག་གམ། རྡོ་རྗེ་འཆང་གང་རུང་དུ་བསྒོམས་པའི་མགྲིན་པ་ཟངས་དུང་དམར་པོའ་རྣམ་པ་ ིཅན་གྱི་ནང་དུ། ཧྲཱིཿལས་བྱུང་བའི་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་ཧཱུཾ་སྔོན་པོ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་རྩེ་ལྔ་པའི་རྭ་དབུས་མ་སྦུ་གུ་ཅན་གྱི་རྩེ་མོ་ལ་ཨོཾ་དཀར་པོའ་ིའོད་ཟེར་ཟས་ལ་འཕྲོ་བ་བསམ་པར་བྱའོ།། སྙིང་ག་སྦྱང་བ་ནི། སྙིང་གར་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཧཱུཾ་སྔོན་པོ་མེ་ལྕེ་རྩེ་གསུམ་པ་འབར་བ་བསམ་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་ལག་པ་གཡས་པ་དགང་བླུགས་སུ་མོས་ནས། ཨོཾ་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཟའ་བཏུང་རྣམས་དྲངས་ཏེ་ལྕེ་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པར་བསྒོམས་པའི་རྭ་དབུས་མའི་སྦུ་གུ་ནས་ཞུགས་ཏེ། ལྷ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་སྙིང་གའི་ཧཱུཾ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༡༠བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ལྟར་སློབ་པའི་སྔགས་པ་ཡིས།། སྦྱངས་དང་དེ་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ།། ལྐོག་མ་སྙིང་ག་ལེགས་སྦྱངས་ཤིང།། དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཚིམ་པར་བྱ།། ཧཱུཾ་གིས་ལེགས་པར་སྦྱངས་བྱས་ལ།། ཡི་གེ་ཨཱཿཡིས་རྟོགས་བྱས་ཏེ།། ཨོཾ་གྱིས་མནན་ནས་སྦར་བར་བྱ།། འདི་ནི་ཁ་ཟས་སྦྱང་བྱ་བའོ།། དང་པོ་མགྲིན་པའི་མཚམས་བསམ་པ༑༑ དེར་ནི་ཧྲཱིཿལས་བྱུང་བ་ཡི།། པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་བསྒོམ།། ལྟེ་བའི་ནང་དུ་ཡི་གེ་ཧཱུཾ།། ཧཱུཾ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཆེ།། རྩེ་མོ་ལྔ་པ་རྣམ་པར་བསམ།། རྩེ་མོ་དབུས་མའི་སྟེང་དུ་ནི།། ཨོཾ་བསམ་ལྐོག་མ་སྦྱང་བ་འོ།། སྤྲིན་གྱི་སྒྲ་ནི་སྙིང་གར་བསམ།། རྩེ་གསུམ་མེ་ནི་དེ་ལ་སྤྲོ།། དེར་ནི་བཟའ་བ་བསྲེག་པ་དག །འདི་ནི་ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་ཡིན།། རླུང་གིས་མེ་ནི་སྦར་བྱེད་པ།། དེར་ནི་ཆུ་གང་འཚེད་པར་བྱེད།། དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་སུ་ནི།། གང་དུ་མེ་ནི་རྒྱུ་བ་དག།།བཟའ་བ་དང་ནི་བཏུང་བ་རྣམས།། གང་ཅི་རུང་བ་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར།། བཟའ་བ་ཁ་ཡི་པདྨ་ལས།། སྙིང་གའི་པདྨར་ཡང་དག་གཞུག །ལྟེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱིན་འོག་ཏུ།། ཁ་སྦྱར་བ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། གསང་བའི་པདྨ་ལས་བྱུང་བ།། ཐལ་པའི་མཐར་ནི་རྣམ་པར་བརྟག༑ རིམས་ནད་མེད་ཅིང་ནད་ཀྱང་མེད།། དུག་ལ་སོགས་པས་མི་འཆི་ལ།། དེ་ནི་དུས་མིན་འཆི་མི་འགྱུར།། འཚེ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་འཇོམས་པའོ༑༑” ཞེས་སོ།།

ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། 319

ལ་འབུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཟའ་བཏུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་གོ །དེ་ནས་གསང་གནས་སུ་ཡཾ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང། ལྟེ་བར་རཾ་ལས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་༑ སྙིང་གར་ལཾ་ལས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང། མགྲིན་པར་པཾ་ལས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་བསམ། རླུང་གིས་མེ་སྦར་མེས་ས་བསྲེགས། དེའི་དྲོད་ཀྱིས་ཆུ་ཁོལ་བས་བཟའ་བཏུང་རྣམས་མགྲིན་པའི་པདྨ་ནས་ཞུགས། སྙིང་གར་སླེབ་པ་ན་དྭངས་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་ཚིམ་ཞིང་ལྟེ་བར་སླེབ་པ་ན་གཏུམ་མོའ་མེས་བསྲེགས་པས་བརྩིགས་མ་རྣམས་ ིཐལ་བར་གྱུར་ཏོ།། གསང་བའི་པདྨ་ལ་རྒྱུད་དེ་འོག་སྒོ་ནས་འཐོན་པར་བསམས་ལ། བཟའ་བཏུང་རྣམས་ཅུང་ཟད་ཞུ་བའི་འོག་ཏུ་རླུང་ཁ་སྦྱར་གཟུང་བར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་རྒྱུན་དུ་བྱས་ན། ནད་དང་དུག་ལ་སོགས་པས༌མི་ཚུགས་ཤིང་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་བཟློག་པ་སོགས་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་རྣམ་སྣང་སོགས་རིགས་གཞན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་ན། ལྕེ་འཁོར་ལོ་དང། པདྨ་དང། རིན་པོ་ཆེར་བསྐྱེད་པ་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང། ནང་མཆོད་མྱང་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལྕེ་བྱིན་རླབས་ལ་ཡང་རིགས་སོ་སོའ་དབང་ ིགིས་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།། འདི་ལྟ་བུའི་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་མ་བྲལ་བས་བཟའ་བཏུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི། བཟའ་བཏུང་ཇི་སྙེད་ལོངས་སྤྱད་པ་ཐམས་ཅད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང། དད་ཟས་ཡོན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ཇི་སྙེད་ལོངས་སྤྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྦྱོང་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། གདན་བཞི་ལས། “གང་ཞིག་ཅུང་ཟད་བཟའ་བཏུང་རྣམས།། བསྔོ་བ་བྱས་ནས་བཟའ་བར་བྱ།། འདི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ༑༑ བུ་ལོན་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། གཞན་ཡང་མདོར་བྱས་
མདོ་བསྲེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་སུ་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་གཉིས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང གདན་བཞི། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༢༤བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཅུང་ཟད་བཟའ་དང་བཏུང་ལ་སོགས།། རུང་བར་བྱས་ནས་བཟའ་བར་བྱ།། འདི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ།། བུ་ལོན་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 320

ལས་མ་གསུངས་ཀྱང། ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་དགོས་སོ།། དེའི་བྱ་ཚུལ་ནི། ཐུན་ཐ་མའི་མཐར་ཉལ་བའི་ཚེ། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའི་སྐབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྡུས་པའི་མཐར། སེམས་གཞན་དུ་མི་བཏང་བར་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སེམས་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་པའི་ངང་དེ་ཉིད་ལ་ཉལ་ཏེ། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་ཅི་ཐུབ་བྱ། ལྡང་བའི་ཚེ་ལྷ་མོ་བཞིས་གླུས་བསྐུལ་བར་བསམས་ཏེ། འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་ལྡང་བ་ལ་སློབ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་དག་གིས་མདོར་བྱས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བཤད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བཤད༌ཟིན་ཏོ།།
གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཏོར་མ་ནི་བགེགས་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུར་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བར་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང། གྲུབ་ན་ཐུན་བཞི་ཀའི་མཐར་བྱ་བ་དང། མ་གྲུབ་ནའང་ཐུན་ཐ་མའི་མཐར་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་གཏོར་མའང་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་དགོས་སོ།། དེ་ལ་གཏོར་མའི་སྣོད་ནི། པདྨའི་སྣོད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། ཐོད་པའི་སྣོད་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མན་སྙེ་ལས། གཞོང་བ་སོགས་ཀྱི་སྣོད་དུ་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱུད་ལས། ཁྱོགས་སམ་ཟངས་གཞོང་དུ་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཁྱོགས་ནི་རས་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཁུད་ཡིན་ལ༑ དཀྱིལ་ཆོག་རྡོར་འཕྲེང་ལས། ཁམ་ཕོར་དང་ལག་པའི་ཁྱོར་བའི་ནང་དུ་ཡང་སྦྱིན་པར་བཤད་པས། མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་སོ།། གཏོར་མའི་རྫས་ནི། འཕྲེང་བ་སོགས་ལས། གཟན་དང་འབྲས་ཆན་དང་སྲན་མ་དང། ཤ་དང་ཉ་ཤ་དང་ཆང་དང་ཆུ་དང་ཙོང་དང་སྒོག་སྐྱ་དང་ཆན་ཐུག་དང། འཁུར་བ་དང་འོ་མ་ལ་སོགས་པར་བཤད་ལ། མ་འབྱོར་ན་གཟན་དང་ཆུ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རུང་བར་བཤད་དོ།། འོན་ཀྱང་སྡོམ་འབྱུང་ལས། “གཏོར་མ་མྱོས་

ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། 321

བྱེད་མེད་པ་ལས།། མྱུར་དུ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ།། དེས་ན་སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།། གཏོར་མ་རབ་ཏུ་བསྔགས་པར་གསུངས།།”1

ཞེས་ཆང་མེད་ན་ལས་མྱུར་དུ་མི་འགྲུབ་པར་
གསུངས་པས་ཆང་གལ་ཆེའོ།། གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ཚུལ་ནི། སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ནང་མཆོད་བྱིན་རླབས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བྱའོ།། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་གཏོར་མགྲོན་བསྐྱེད་པ་དང་སྤྱན༌འདྲེན་པའི་ཚུལ་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོར་འཕྲེང་ལས། “རང་གི་སྙིང་གའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁྲོ་བོ་དང་བཅས་པའི་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་པའི་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་ན་བཞུགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ཀླུ་རྣམས་དང། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀུག་ནས་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་རྗེས་ལ་འདུས་པའི་ལྷ་ཤེས་རབ་མ་དང་བཅས་པའི་ངོ་བོར་བསམས་ནས།”2

ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ལ་གཏོར་མ་འབུལ་བའི་ཚུལ་དང་གཏོར་སྔགས་ནི། འཕྲེང་བ་ལས༑ “མདུན་དུ་ཞབས་བསིལ་ལ་སོགས་པ་དབུལ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་ཞིང་རྡོ་རྗེ་གསོར་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ལྷག་པར་མོས་པ་དང་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པས་གཏོར་མ། ཨོཾ་ཨཱཿཆེ་གེ་མོ་བཛྲ་ཞེས་བྱ་བས་རང་གི་འཁོར་ལོའ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་གནོད་མཛེས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་རེ་ ིརེ་ཞིང་བོས་ནས་དེའི་ས་བོན་ཡང་བརྗོད་དེ། སརྦ་དུཥྚན་ས་མ་ཡ། མུ་ཏྲཱ་པྲ་བྷཾ་ཛ་ཀ་མཱ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༣༠༧བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཆང་དང་གཏོར་མ་མེད་པར་ནི།། ལས་རྣམས་མྱུར་དུ་འགྲུབ་མི་འགྱུར།། དེས་ན་གཏོར་མ་རབ་བསྔགས་ཏེ།། སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུབྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༨༩ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རང་གི་སྙིང་གའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཀྱིས་ཁྲོ་བོ་དང་བཅས་པའི་སྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་པའི་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་ན་བཞུགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང༌། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང༌། ཀླུ་རྣམས་དང༌། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀུག་ནས་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་རྗེས་ལ་འདུས་པའི་ལྷ་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་སུ་བསམས་ནས༑” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 322

མ་ཤཱནྟིཾ་རཀྵ་ཙ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ་ཧཱུཾ།”1

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
གཏོར་འབུལ་སྔགས་དང་བཅས་པའོ།། དེ་ཡང་འཁོར་ལོའ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་གནོད་ ིམཛེས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་བོས་ནས། ཞེས་པས་གཙོ་བོ་ནས་གནོད་མཛེས་ཀྱི་བར་རྣམས་རེ་རེ་ནས་བོས་ནས་གཏོར་མ་འབུལ་བར་བསྟན། འབོད་ཚུལ་ནི། ཆེ་གེ་མོ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ཆེ་གེ་མོ་སྟེ། བཛྲ་དྷྲྀཀ་ཞེས་སོགས་ལྷ་རང་རང་གི་མཚན་སྔགས་ཀྱིས་འབོད་པའོ།། དེར་མ་ཟད་མཚན་སྔགས་ཀྱི་མཐར་རང་རང་གི་ས་བོན་ཡང་བརྗོད་དགོས༌པ། དེའི་ས་བོན་ཡང་བརྗོད་དེ། ཞེས་པ་དེས་བསྟན་ཅིང་མཚན་སྔགས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཨོཾ་ཨཱཿདང། གཏོར་སྔགས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་ཧཱུཾ་བརྗོད་དགོས་པར་ཡང་བསྟན་ནོ།། དེ་བས་ན་ཨོཾ་ཨཱཿབཛྲ་དྷྲྀཀ་ཧཱུཾ་ཛི་ན་ཛིཀ་ཨོཾ། ཞེས་པ་ནས། སུཾ་བྷ་རཱ་ཛ་ཧཱུཾ་ཞེས་པའི་བར་བརྗོད་དེ། དེའི་མཐར་གཏོར་སྔགས་བརྗོད་ནས་གཏོར་སྔགས་ཀྱི་མཐར་ཧཱུཾ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། འཇིག་རྟེན་པའི་གཏོར་སྔགས་འཕྲེང་བ་ལས་སྔགས་སུ་གསུངས་པ། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ནི། དུས་གསུམ་སྐྱེས་པ་ཀུན་དང་ཕྱོགས་བཅུ་ཡི།། ཞེས་སོགས་སོ༑༑ དེའི་དམིགས་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། འཕྲེང་བ་ལས། “དེ་རྣམས་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་གནོད་མཛེས་ཀྱི་བར་དང། དེ་ནས་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང། དེ་ནས་ཀླུ་རྣམས་དང། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་ལྕེ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ་དམར་པོ་ཅན་རྣམས། དེའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྦུ་གུ་རྣམས་སམ། ཡིད་ཀྱིས་བདུད་རྩི་དྲངས་པ་གསོལ་བས་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རོ་ ི

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུབྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༨༩ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“མདུན་དུ་ཞབས་བསིལ་ལ་སོགས་པ་དབུལ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས། དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་ཞིང་རྡོ་རྗེ་གསོར་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ལྷག་པར་མོས་པ་དང་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པས་གཏོར་ལ། ཨོཾ་ཨཱཿཆེ་གེ་མོ་བཛྲ་ཞེས་རང་གི་འཁོར་ལོའ་དབང་པོ་ལ་ ིསོགས་པ་གནོད་མཛེས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་བོས་ནས་དེའི་ས་བོན་ཡང་བརྗོད་དེ། སརྦ་དུཥྚཱན་ས་མ་ཡ་མཱུ་ཏྲཱ་པྲ་བྷཾ་ཛ་ཀ་མ་མ་ཤཱནྟིཾ་ཀུ་རུ་ཙ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ་ཧཱུཾ” ཞེས་སོ།།

ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། 323

གཅིག་པར་ཇི་སྲིད་འདོད་པའི་བར་དུ་བསམ་པར་བྱའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ།།
མཇུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ཡང་འཕྲེང་བ་ལས། “ཞལ་བསིལ་དང། ཕྱག་བཀྲུ་བ་དང། སོ་རྩི་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ནས་མཆོད་དེ་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལྷུར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་ཏེ། སྔར་བརྗོད་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བཟླས་ནས། ཨོཾ་ཡོ་ག་ཤདྡྷཿསརྦ་དྷརྨཱ་ཡོ་ག་ཤད་དྷོ྅ཧཾ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང། པད་སྐོར་དང་འཁྱུད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱེད་པས།”2

ཞེས་དང། “སེ་
གོལ་གསུམ་གཏོགས་ཤིང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཤེགས་སུ་གསོལ་ལོ།།”3

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དབང༌པོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅོ་ལྔ་
པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་མན་སྙེ་ལས་བཤད་པ་བཞིན་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་དབང་པོ་ལ་རྡོ་རྗེ་མཚོན་ཆ་ཞེས་པ་དང། ཚངས་པ་ལ་མི་སྨྲ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་དུས་ཀྱི་གསང་མཚན་ཡིན་པར་བཤད༑ འོ་ན་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་སྟེ་སླར་ཡང་འདུས་པའི་ལྷའི་སྐུར་བཞེང་ན་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་དུ་བཞེང་སྙམ་ན། འདི་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ཊཱི་ཀ་ལས། “ཚངས་པ་དང་སའི་ལྷ་མོ་སྐུའི་རིགས་སུ་བཤད་པས་རྣམ་སྣང་དང། ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་སུ་བཤད་པས་རིན་འབྱུང་དང། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དང་རྡོ་རྗེ་ཁྲོ་བོ་དང། རྡོ་རྗེ་ཀླུ་རྣམས་གསུང་གི་རིགས་སུ་བཤད་པས། འོད་དཔག་མེད་དང། རླུང་ལྷ་ལས་ཀྱི་རིགས་སུ་བཤད་པས།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུབྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༨༩བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་
རྣམས་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་གནོད་མཛེས་ཀྱི་བར་དང༌། དེ་ནས་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང༌། དེ་ནས་ཀླུ་རྣམས་དང༌། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྕེ་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ་དམར་པོ་རྣམས་དེའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྦུ་གུ་རྣམས་ཀྱིས་སམ༑ ཡིད་ཀྱིས་བདུད་རྩི་དྲངས་པ་གསོལ་བས་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་པར་ཇི་སྲིད་འདོད་ཀྱི་བར་བསམ་པར་བྱའོ༑༑” ིཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུབྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༨༩བ༦
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུབྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༩༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སེ་
གོལ་གསུམ་གཏོག་ཅིང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཤེགས་སུ་གསོལ་ལོ།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 324

དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དང། ལྷག་མ་རྣམས་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་སུ་བཤད་པས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ལ༑ བསྡུ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རིགས་གཅིག་ཏུ་འདུ་བས་བཅོ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྔོན་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མས་འཁྱུད་པར་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།། ཞེས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ལས་ཐོས་སོ།།”1

ཞེས་མཁས་གྲུབ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་སོ།།
གསུམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་པས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་ནི། སྤྱིར་སྔགས་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དངོས་གྲུབ་ལ། མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་མ་བལྟོས་པར་བསྐྱེད་རིམ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དངོས་གྲུབ་ནི་ཐུན་མོང་བའམ། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང༌གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། “ཞི་སོགས་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དང།། ‘དེ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་བརྒྱད་དང་ནི༑༑”2

ཞེས་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་གྲུབ་ཆུང་འབྲིང་གཉིས་ཡོད་དོ།།
དེ་ཡང་ལས་རྒྱལ་མཆོག་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཡང་འཆད་དགོས་ཏེ། ཕྲ་ཐིག་སྒོམ་པ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་པས་ལས་རབ་འབྱམས་མཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ཡིན་པར་མདོ་བསྲེ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་བསྲེ་ལས། “ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་སྔགས་དང་འཕྲེང་བ་དང། སྨན་དང་ཕྱི་ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་གིས་ཀྱང་ལས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་པའོ།།”3

༡ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཆ བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༤༧བ༢
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་
ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་བཞིན་གྲུབ་པ་བརྒྱད་དང་ནི།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༥ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་སྔགས་དང།
ཕྲེང་བའི་སྔགས་དང། གསང་སྔགས་དང། སྨན་དང། ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་གིས་ཀྱང་ལས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ལས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་བཤད་པ། 325

ཞེས་གསུངས་ཤིང། དེ་བཞིན་དུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་པས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་ཚུལ་ལ། ནང་ལ་གཞོལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་པས་བསྒྲུབ་ཚུལ་དང། སྔགས་ལ་གཞོལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་པས་བསྒྲུབ་ཚུལ་དང། དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་ཟླ་བ་དྲུག་ཏུ་བྱེད་དགོས་པ་དང། སྔགས་ལ་གཞོལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་པས་སྤྱོད་པ་ཟླ་བ་དྲུག་ཏུ་བྱས་པས་ཀྱང་མ་འགྲུབ་ན། སླར་ཡང་སྤོགས་ཆོག་སྤྱོད་པ་ཟླ་བ་དྲུག་ཚན་གཉིས་སུ་བྱེད་དགོས་པ་དང་དེས་ཀྱང་མ་འགྲུབ་ན་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བ་སོགས་བྱེད་དགོས་པའི་ཚུལ་རྣམས་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན། རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་མཆན་བུ་མཐའ་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང། གོ་བའི་འགངས་མདོ་ཙམ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ཊཱི་ཀ་ལས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ༑ འདིར་ནི་ཡི་གེ་མང་བས་འཇིགས་ཏེ༌དེ་ཙམ་མོ།། དེ་ལྟར་ན་ལས་རྒྱལ་མཆོག་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
ལྔ་པ་དེ་ལྟར་བསླབས་པ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་བཤད་པ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང། དེ་ལྟར་གོམས་པ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་དངོས་སོ།། དང་པོ་(བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་)ལ་ཐུན་བཞི་ལ་མངོན་རྟོགས་ཇི་ཙམ་ཞིག་བསྒོམ་པ་དང་༑ དམིགས་པ་སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་སོ།། དང་པོ་(ཐུན་བཞི་ལ་མངོན་རྟོགས་ཇི་ཙམ་ཞིག་བསྒོམ་པ་)ནི། མདོ་བསྲེ་ལས། “ཐུན་བཞིར་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།”1

ཞེས་དང། སྒྲོན་གསལ་ལས། “དེ་ལྟར་བརྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུན་བཞིར་བསླབ་པ་བྱས་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པས།”2

ཞེས་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༤བ༦
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༨༠ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ༑ “དེ་ལྟར་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུན་བཞིར་བསླབ་པར་བྱས་ན། དེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པས་”ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 326

བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཐུན་བཞིར་བསླབ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལ་ཐུན་བཞི་ནི། ཛ་ལན་དྷ་རི་པས། “ཐུན་བཞིར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ཞེས་པའི་རིམ་པ་ནི། ཐོ་རངས་དང། ཉི་མ་གུང་དང། ཕྱི་དྲོ་དང། མཚན་མོ་སྟེ་སྒོམ་པའི་རིམ་པའོ༑༑”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། འོ་ན་ཐུན་བཞི་པོ་རེ་རེའི་སྐབས་སུ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་
ཚད་ཇི་ཙམ་རེ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་སྙམ་ན། ཐུན་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་མངོན་རྟོགས་རྒྱས་པ་དང། བར་པ་གཉིས་ལ་བསྡུས་པ་བསྒོམ་པ་དང། དང་པོ་རྒྱས་ཤིང་ཐ་མ་གསུམ་བསྡུས་པ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་རྒྱ་གར་པའི་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་ཞིག་གིས་བཤད་པ་ནི་རྒྱུན་པའི་བྱེད་ལུགས་ཡིན་གྱི། དལ་བྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། བྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐུན་དང་པོ་ལ་ཡང་བསྡུས་པ་བྱེད་པར་མན་སྙེ་ལས་གསུངས་སོ།། མངོན་རྟོགས་རྒྱས་བསྡུས་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་རྒྱས་བསྡུས་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་བཞི་སྐྱེད་རྒྱས་པ་ཡེ༌ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ལས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ག་ཚང་བ་དང། བསྡུས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནས་འགོ་བཟུང་2

སྟེ། མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དང་པོ་སྦྱོར་
བ་བྱས་ནས། དེ་ནས་ཕྲ་ཐིག་ཅུང་ཟད་བསྒོམ། དེ་ནས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་སོ་སོའ་ཐུགས་ ིཀར་རང་རང་གི་ས་བོན་ལ་བཟླས་བྱའི་སྔགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་བསྒོམ་པ་སོགས་བྱས་ནས་བཟླས་པ་དང། དེ་ནས་བསྟོད་མཆོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ་བྱ། དེ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་སོ་སོ་ཡང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་སོ་སོ་ལ་བསྡུས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེར་བསྡུ་བྱའོ།། མངོན་རྟོགས་བསྡུས་པ་འདི་བསྒོམ་པ་ན། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུ་བའི་ཚེ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གདན་རྣམས་ཀྱང་མི་དམིགས་པར་བྱ་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་ལུགས་འདིའི་མངོན་རྟོགས་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཉ སློབ་དཔོན་ཛནྡྷ་ར། ཀྱེ་རྡོར་སྒྲུབ་ཐབས་སྒྲོན་མ། ཤོག་གྲངས་༩༡བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ཐུན་བཞིར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ་པས་ཞེས་པ་ནི་ཐོ་རངས་དང། ཉི་མ་གུང་དང། ཕྱི་དྲོ་དང། མཚན་མོ་སྟེ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པའོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ གཞུང་དུ་‘ཟུག་’ཅེས་གསལ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོར་‘བཟུང་’ཞེས་གསལ་བ་བཞིན་དོན་དུའང་འཐད་པས་དེ་བཞིན་དག་བཅོས་ཞུས།

བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་བཤད་པ། 327

རྒྱས་བསྡུས་ལ་འདི་གཉིས་སུ་ངེས་པས། འདི་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བ་རེ་ཚང་བར་བསྒོམ་དགོས་སོ།།
གཉིས་པ་དམིགས་པའི་སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་ནི། དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤང་བྱ་ནི་ཐ་མལ་པའི་སྣང་ཞེན་གཉིས་ཡིན་ལ། ཐ་མལ་པའི་སྣང་བ་ནི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཐ་མལ་པར་སྣང་བ་དང། ཞེན་པ་ནི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དེ་དག་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་ཐ་མལ་དུ་ཞེན་ཅིང་ང་རྒྱལ་བའོ།། དེ་འགོག་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཐུན་བཞིར་བསྒོམ་པ་དང། དེ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་ང་རྒྱལ་འགོག་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང། སྣང་བ་འགོག་པ་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིན་ཏེ། མདོ་བསྲེ་ལས། “དེ་ལྟར་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་འགྲུབ་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དང་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་བྲལ་བས་ཐུན་བཞིར་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་པས།”1

ཞེས་དང། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “ཡང་
འདི་ཡང་ཕུང༌པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་གནས་པ་རྣམས་ནི་འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལས་བསྒྲུབས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ།”2

ཞེས་ཕུང་སོགས་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐ་
མལ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པ་གཙོ་བོར་འགོག་པའི་ཕྱིར། ཕུང་སོགས་སངས་རྒྱས་སུ་བསྒོམ་པར་རྒྱུད་དུ་བསྟན་པར་གསུངས་པས་སོ།། དེ་ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་གསུངས་པ་འདི་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་ཡིན་ཀྱང་ལུས་དབེན་དང་བསྐྱེད་རིམ་གཉིས་ཀས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་སྤང་བྱར་བྱེད་པ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཐུན་བཞིར་སློབ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༤བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ལྟར་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དང། དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་བྲལ་བས་ཐུན་བཞིར་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པས་ ”ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༦༡ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡང་འདི་ལྟར་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ད་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལས་བསྒྲུབས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 328

པ་ན། བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་གང་བསྒོམ་ཡང། ཡིད་གཞན་དུ་མ་ཡེངས་པར་བྱས་ཏེ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གང་དང་གང་ལ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་གསལ་ཞིང་དེ་དང་དེའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ་བསླབ་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བསླབས་པས་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམ་པ་ཇེ་གསལ་དང། ང་རྒྱལ་ཇེ་བརྟན་ཇེ་བརྟན་དུ་སོང་སྟེ། མཐར་ཐ་མལ་པའི་སྣང་ཞེན་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་འགོག་ཚུལ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་ལྟར་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ས་བོན་སྤོང་བ་ནི་འོང་དོན་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་ལྟར་མངོན་གྱུར་སྤོང་བ་ཡང་མིན་ནོ།། འོ་ན་ཇི་ལྟར་འགོག་སྙམ་ན༑ གློ་བུར་པའི་འགལ་རྐྱེན་གཞན་མེད་པ་ན། བསྐྱེད་1

རིམ་རྒྱས་བསྡུས་གང་ཡང་རུང་བ་བསྒོམ་པའི་ཚེ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའི་ཆོས་སྐུ་2

དང། མངོན་བྱང་ལས་དང་པོའ་ིམགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ལོངས་སྐུ་དང། དེ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ང༌རྒྱལ་བཟུང་བའི་ཚེ། དེ་དང་དེའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པར་འཕོ་ནུས་པ་དང། དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་གསལ་བཏབ་པའི་ཚེ། ཇི་ལྟར་གསལ་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྣང་བ་སྐྱེས་ནས་ཡིད་ངོ་དེར་ཐ་མལ་པའི་སྣང་ཞེན་ལོག་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཞིག་འོང་བ་དེ་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་འགོག་ཚུལ་ཡིན་ནོ།། དེ་འདྲ་བའི་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྣང་ཁྱད་པར་ཅན་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྐྱེ་བ་ཡང་དང་པོར་ཚིག་ཙམ་གྱི་བཅོས་མའི་ང་རྒྱལ་དང་སྣང་བ་བསྒོམ་པ་གོམས་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་ལས་དང་པོ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་བསྡུས་གང་རུང་ཉིད་ལ་ཐུན་བཞིར་བསླབས་ཏེ། གསལ་སྣང་དང་ང་རྒྱལ་བཅོས་མིན་བསྒྲུབ་པ་འདི་ནི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་

༡ མ་དཔེར་‘བསྐྱས་’ཞེས་པ་ཡིག་ནོར་ཡིན་པས་དག་བཅོས་ཞུས།
༢ མ་དཔེར་‘སྐུ་’ཞེས་པ་མི་གསལ་ཡང་དོན་དུ་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་པ་མ་ཟད་གཞུང་སྤྱིའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་ཚབས་ཆེ་བས་བཅོས།

བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་བཤད་པ། 329

བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་མྱུར་དུ་ནུས་ཤིང། འདི་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་ཚང་བ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཁྱེར་ཡང་ཚང་བས། སྒྲུབ་ཐབས་ཆེ་བ་རྣམས་ལས་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་བསྒོམ་ཚུལ་ལས་ལོགས་སུ་གསལ་སྣང་དང་ང་རྒྱལ་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཟུར་པ་མ་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ཐུན་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་མགོ་མཇུག་ཚང་བར་1

བསྒོམ་པ་ལ་བསླབས་པ་ལས། བསྒོམ་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྣང་
འབྱུང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བཞིར་གསུངས་ཏེ། ལས་དང་པོ་དང་༑ ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པ་དང། ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་ཐོབ་པ་དང། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་ཐོབ་པ་དང་བཞིའོ།། དེ་དག་གི་དང་པོ་གཉིས་དང། གསུམ་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་དང། ཡང་གསུམ་པའི་ཆ་ཤས་གཅིག་དང་བཞི་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་བ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་ལས་དང་པོ༌པའི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆོ་ག་རྒྱས་བསྡུས་གང་རུང་ཚང་བ་ལ་རྫོགས་པར་སློབ་དགོས་ཏེ། ཤཱནྟི་པས། “ལེགས་ཟློས་དང་པོའ་ལས་ཅན་ཡིན།། ཞེས་ ིབྱ་བ་ནི། ལས་དང་པོ་པས་ཆོ་ག་མ་ལུས་པ་ཡང་དག་པར་བཟླ་བར་བྱ་བ་སྟེ།”2

ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། འོ་ན་ཇི་ཙམ་ཞིག་གི་བར་དུ་ལས་དང་པོ་པར་འཇོག་སྙམ་ན་བསྐྱེད་རིམ་དང་པོ་བསྒོམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་པ་ན་མངོན་སུམ་བཞིན་གསལ་བར་འཆར་ཞིང། ཡུད་ཙམ་རེས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་འཆར་མི་ནུས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ལས་དང་པོ་པར་འཇོག་གོ །ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པ་ནི། རགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་

༡ འདིའི་ཐད་མ་དཔེར་ཡི་གེ་མི་གསལ་བས་‘བར་’ཡིན་ནམ་སྙམ།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ནི སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བ། གསང་འདུས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་༨༧ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལེགས་ཟློས་དང་པོ་ལས་ཅན་ཡིན།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་དང་པོ་པས་ཆོ་ག་མ་ལུས་པར་ཡང་དག་པར་བཟླ་བར་བྱ་བ་སྟེ།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 330

རྣམས་ཡུད་ཙམ་གྱིས་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་གསལ་གདབ་ནུས་ལ། གཙོ་བོའ་མིག་ལ་ ིསོགས་པ་ལ་བཀོད་པའི་ས་སྙིང་སོགས་ཕྲ་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་ན་གསལ་ནུས་ཀྱང་ཡུད་ཙམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་མི་ནུས་པའོ།། འོ་ན་ཡུད་ཙམ་གྱིས་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་གསལ་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི་དོན་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། ལྷ་ལ་སོགས་པ་གསལ་འདེབས་པ་ན། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དང་ཞལ་དང་སྤྱན་ལ་སོགས་པར་རིམ་བཞིན་དུ་གསལ་བཏབ་ན་འཆར་གྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གསལ་བར་འཆར་མི་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་ལྷ་དེ་དང་དེ་ནམ་གསལ་བཏབ་པ་ན་ཞལ་ཕྱག་དང་སྤྱན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་གསལ་བར་འཆར་ཐུབ་པ་ལ་བྱའོ།། དེ་ཡང་རེ་རེ་ཙམ་དང་སྐབས་རེར་འོང་བས་མི་ཆོག་པས་བརྟན་པོ་དགོས་པར་མན་སྙེ་ལས་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་མངོན་རྟོགས་བསྒོམ་པ་ན་ལྷ་ཕྲ་རགས་གཉིས་ལ་བསྒོམ་པ་མང་ཉུང་བྱས་པ་མིན་ཡང་རགས་པ་རྣམས་འཆར་སླ་ཞིང་ཕྲ་བ༌འཆར་དཀའ་བས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པའི་སྤྱན་གསལ་བ་དང་སྤྱན་དེའི་ནང་དུ་སའི་སྙིང་པོ་ཡོངས་རྫོགས་གསལ་བ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་སླ་བཞིན་ནོ།། ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་ཐོབ་པ་ནི། ཕྲ་བའི་སྐུ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཞལ་ཕྱག་དང་སྤྱན་ལ་སོགས་པ་ཕྲ་མོ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡུད་ཙམ་རེས་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་གསལ་ནུས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་ཐོབ་པ་ལ་མ་སླེབ་ཀྱི་བར་ཡིན་ཞིང། འདི་ལ་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ཡོད་དོ།། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། “གང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རབ་ཏུ་རྫོགས་པར་སྤྲོ་བ་དང་སྡུད་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བས་དཀྱིལ་འཁོར་ཡུད་ཙམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ཡང་ཡེ་ཤེས་བབས་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཅུང་ཟད་ཅེས་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི། འདི་ཡང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལས་དང་པོ་པ་ལ་སོགས་པ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ནི སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བ། གསང་འདུས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་༨༧བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རབ་ཏུ་རྫོགས་པར་སྤྲོ་བ་དང་སྡུད་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བས་དཀྱིལ་འཁོར་ཡུད་ཙམ་གྱིས་མངོན་དུ་

བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་བཤད་པ། 331

འདི་དག་སྔ་མ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྱུང་དགོས་པར་བསྟན་པས། ཐུན་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་རྟོགས་རྒྱས་བསྡུས་གང་རུང་ཚང་བར་བསྒོམ་པའི་སྒོ་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་སྟེ་བསྒོམ། དེ་ལ་གསལ་སྣང་རྫོགས་པ་སྟེ། རགས་པ་རྣམས་ཡུད་ཙམ་རེས་གསལ་ནུས་ཤིང་ཕྲ་བ་རྣམས་ཡུད་ཙམ་རེས་གསལ་མི་ནུས་པ་ན། རགས་པ་རྣམས་ཡུད་ཙམ་རེས་གསལ་མི་ནུས་པ་རྣམས་སྐད་ཅིག་ཡུད་ཙམ་རེ་ལ་གསལ་བཏབ་སྟེ། ཕྲ་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་སྟེ་བསྒོམ། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་ལས། ཕྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ཡུད་ཙམ་རེས་གསལ་ནུས་ཤིང་ཐུན་འཁྱོངས་པའི་བརྟན་པ་དང། དེ་ཡང་ནམ་འདོད་དུ་གསལ་བཏབ་ན་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་འཆར་ནུས་པ་ན་རགས་པ་དྲན་པ་གཅིག་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པས་མཚམས་འདི་ནས་ཕྲ་ཐིག༌ལ་ཆིག་དྲིལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་ལས། ལས་དང་པོ་པ་ཉིད་ནས་མངོན་རྟོགས་ཚང་མ་བསྒོམས་ནས་གསལ་སྣང་དང་ང་རྒྱལ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་འདི་ནི། རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ནི། བོད་ཀྱི་བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་དང་པོ་ལྷ་གཅིག་ལ་གསལ་སྣང་བརྟན་པའི་གནས་ཆ་གཅིག་བསྒྲུབས་ཏེ། དེ་ནས་མངོན་རྟོགས་རིལ་པོ་བསྒོམ་པར་བཞེད་པ་དང། ཁ་ཅིག་མངོན་རྟོགས་ཚང་བ་ཐུན་བཞིར་བསྒོམ་ཞིང་བཟླས་པ་ཚང་བར་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་ལྷ་གཅིག་གི་ཆ་ལ་དམིགས་ནས་གསལ་སྣང་རིམ་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་གསུང་བ་ལྟར་འཚམ་པར་གོ་སྟེ། དེའི་བྱ་ཚུལ་ནི། རང་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པའམ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལྟ་བུ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེད་ལ། རགས་ཤོས་ཀྱི་དབུ་ནས་ཞབས་ཀྱི་བར་རྣམ་པ་ཚང་བ་

བྱེད་པར་ནུས་པ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ཡང་ཡེ་ཤེས་བབས་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ལས་འགྱུར་གྱིས། མ་ཐོབ་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཅུང་ཟད་ཅེས་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་སོ།།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 332

ཙམ་གསལ་གདབ་ལ། ནམ་སྣང་བ་དང་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་མི་གཡོ་བར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ངོ་༑༑ དེ་ཡང་སྐུའི་སྤྱི་གསལ་ན་དེ་ཉིད་ལ་བཟུང་ཞིང། སྤྱི་མི་གསལ་བར་སྤྱན་ནམ་ཞལ་ལྟ་བུ་ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་གསལ་ན་གང་གསལ་བ་དེ་ལ་སེམས་བཟུང་ངོ་།། དེ་ཡལ་བ་ན། ཡང་སྐུའི་སྤྱི་གསལ་གདབ་ལ་བཟུང་ངོ་།། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་བསྒོམས་པ་དང་ཡེ་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བྱུང་ན་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་རྩ་བའི་དམིགས་པ་ཉིད་ལ་སེམས་བཟུང་ངོ་།། འདི་དག་ལས་དང་པོ་པས་ཐུན་རིང་ན་གནད་དུ་མི་འགྲོ་བས་ཐུན་ཐུང་ངེ་བ་ལ་གྲངས་ཇེ་མང་ལ་བཏང་ཞིང། བསྒོམས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་སྐྱེ་བ་ཡིན༑ དེ་ཡང་དང་པོར་རྟོག་པ་སྤྱང་པོ་བྱས་ནས་བསྒྲིམས་ཏེ། དྲན་པ་ཐུན་རེ་བརྟན༌ནས་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་མ་སོང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཤིང། བསྒོམ་པར་མ་བྱས་ན་ཉོག་ཉོག་པོ་ཞིག་གི་ཡུན་རིང་པོ་འདའ་བ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་དུ་འཁྲུལ་པ་ཡོད་པས་དེར་མ་སོང་བའི་བསྒོམ་ཚུལ་གལ་ཆེའོ།། དེ་ལྟར་གོམས་གོམས་པ་ལས་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུའི་སྐུ་རགས་པའི་སྤྱི་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་རྩོལ་བ་དྲག་ཞན་གཉིས་ཀས་བསྐྱེད་ནུས་ཤིང་དེས་ཀྱང་ཐུན་འཁྱོངས་ནུས་པ་དང། དེའི་བར་དུ་བྱིང་རྒོད་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པའམ། རབ་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་བསྒྲུབས། དེ་གྲུབ་པ་ན། སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་བསྐུལ་དུ་རུང་བར་འགྱུར་བས། དེ་ནས་སྐུའི་ཆ་ཤས་ཕྲ་མོ་རྣམས་དང། དེ་ནས་ལྷ་གཞན་རྣམས་ལའང་དམིགས་པ་འཕོས་ཏེ་སེམས་བཟུང་ངོ་།། དེ་ལྟར་དམིགས་པ་འཕོ་བ་ན་སྔར་ལྷ་སྔ་མ་སྔ་མའི་དམིགས་པ་མ་བཏང་བའི་སྟེང་ནས་ལྷ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དམིགས་པ་རྣམས་སྦྲེལ་ནས་སེམས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་ལས་ལྷ་གཙོ་འཁོར་རྣམས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པའམ། མཚན་ཉིད་པ་གྲུབ་པ་ན། ཡུར་བ་བདེ་མོ་ལ་ཆུ་འདྲེན་པ་བཞིན་དུའང་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་གང་དང་ཅི་ལ་ཇི་

བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་བཤད་པ། 333

ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་བཀོལ་དུ་རུང་བས་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱས་བསྡུས་གང་ཡང་རུང་བའི་ཐོག་མ་ནས་ཐ་མའི་བར་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་གསལ་ཞིང་དེ་དང་དེར་ང་རྒྱལ་འཕོས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཐུན་བཞིར་བསླབ་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་དེ་ལྟར་གོམས་པ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་དངོས་བཤད་པ་ལ༑ རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་བཤད་པ་དང། ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ ིཕྱིན་པའི་ཚད་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་བཤད་པ་)ནི། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར༌གྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་ཞལ་ཕྱག་གི་གྲངས་དང་ཕྱག་མཚན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང། སྤྱི་བོའ་རིགས་བདག་ཡབ་ ིཡུམ་དང། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་འབྲས་ཀྱི་ནང་དུ་ས་སྙིང་ཡབ་ཡུམ་བསྒོམ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིའང་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་དང། ཞལ་ཕྱག་གི་གྲངས་དང་སྤྱན་གྱི་དཀར་ནག་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་ཅིག་ཅར་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་མངོན་སུམ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་སྣང་ཞིང་རང་ཉིད་ལྷ་དངོས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕོས་པའི་འཛིན་སྟངས་དང་བཅས་པས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་བར་མ་ཆོད་པར་ཇི་ཙམ་འདོད་ཀྱི་བར་དུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་གོམས་པ་དབང་དུ་གྱུར་པ་ནི་རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་ཡིན་ཏེ། དགྲ་ནག་གི་བཀའ་འགྲེལ་ལས། “དེས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ལག་མཐིལ་གྱི་ཤིང་ཐོག་ལྟར་རང་དབང་དུ་མཐོང་བ་ན། དེ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ཐུན་མཚམས་ངེས་པ་མེད་པར་བྱས་ལ།”1

ཞེས་དང། མུ་ཏིག་འཕྲེང་བ་ལས། “དངོས་
གྲུབ་ནི་སེམས་བརྟན་པ་སྟེ་བདག་ཉིད་ལྷའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་དང། དེའི་ང་རྒྱལ་བདག་ལ་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང། རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དེ་ཐོབ་པའོ།།”2

ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། བི སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རཏྣཱ་ཀ་ར་ཤནྟི། དགྲ་ནག་གི་དཀའ་འགྲེལ། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦༠ན༧
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ག སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཤྲཱི་རཏྣཱ་ཀ་ར་ཤཱནྟི། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ། རྟོག་པ་གཉིས་པའི་ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༣བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དངོས་གྲུབ་ནི་སེམས་བརྟན་པ་སྟེ། བདག་ཉིད་ལྷའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་དང་ང་རྒྱལ་དུ་གཞག་པ་རྒྱུན་དུ་ངང་གིས་འབྱུང་

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ། 334

གཉིས་པ་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་བཤད་པ་ནི། གོང་དུ་ཕྲ་ཐིག་ ིའཆད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཏེ་སྟེང་སྒོར་ཕྱག་མཚན་ཕྲ་མོ་དང། འོག་སྒོར་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་རིམ་ཅན་དུ་བསྒོམས་པ་ལས། འོག་སྒོའ་རྡོ་རྗེའི་བུག་པའི་ཁར་ཐིག་ལེ་ཡུངས་འབྲུ་ ིཙམ་ལ་སེམས་གསལ་སྣང་བརྟན་པོ་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་དེ་ཉིད་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཕྱུང་བའི་ཐིག་ལེ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་དེའི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ༌འཁོར་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་སྣང་ཞིང། དེའི་ཡང་ཆ་ཕྲ་མོ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་འབྲས་ཀྱི་དཀར་དམར་སོགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་མི་གཡོ་བའི་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ནི་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་དོ།། དེ་ཡང་ཕྲ་ཐིག་གི་སྐབས་སུ་ཞི་གནས་ཐོབ་ ིཀྱི་དེའི་གོང་དུ་ཞི་གནས་མི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་ནི། དང་པོ་ཉིད་ནས་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་བསྡུས་གང་རུང་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་གསལ་སྣང་དང་ལྷའི་ང་རྒྱལ་བསྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་ཐབས་སྤྱི་འགྲོའ་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་པོར་ཞི་གནས་ ིབསྒྲུབས། དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱི་ལ་སློབ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་བཤད་ཟིན་ཏོ།། གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་པ་འབྱེད་པ་ལ། རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་དང་མི་གཉིས་པ།། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པས། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་དགོངས་པ་བཀྲལ་བའི་དོན།། ཇི་བཞིན་འགྲེལ་མཛད་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ།། བཟང་པོའ་གསུང་ཟེར་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་ཀྱི།། རྒྱ་མཚོ་མཛེས་བྱེད་ ིལེགས་བཤད་འདབ་བརྒྱའི་དཔལ།། སྐལ་ལྡན་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པའི་དཔལ་དུ་ཤར།། འདི་ལས་འོངས་པའི་རྣམ་དཀར་དགེ་ཚོགས་ཀྱིས།། མར་གྱུར་སྲིད་ལམ་འཁྱམས་པས་དུབ་པ་རྣམས།། ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ་གྱིས་ནི།། ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་མྱུར་ཐོབ་ཤོག །གང་འདིར་ལེགས་པར་བཤད་གང་བླ་མའི་དྲིན།། ལོག་བཤད་ཉེས་

བ་འཐོབ་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་བཤད་པ། 335

པའི་ཆ་རྣམས་བདག་གི་ནོངས།། ནོངས་པ་མ་ལུས་བླ་མ་ལྷ་ལ་འཆགས།། ཉེས་ཚོགས་མ་ལུས་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ།། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་སྒྲུབ༌པའི་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་དག་པའི་རིམ་པའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི། མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དུ་མའི་ཞབས་རྡུལ་སྤྱི་བོས་བླངས་ཤིང་ཁྱད་པར་དུ་རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་འཚོ་བའི་བཙུན་པ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་ལྷ་ཡུལ་འོལ་ཁའི་སའི་ཆ་དབེན་གནས་བྲག་གདོང་དུ་ཆུ་མོ་སྦྲུལ་ལོའ་ཧོར་ཟླ་གསུམ་པའི་ཡར་ཚེས་བརྒྱད་ལ་རྫོགས་པར་ ིསྦྱར་བའོ།། འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་བྱེད་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག །མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་འདི་ཉིད་དགའ་ལྡན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་དུ་པར་དུ་བསྒྲུབས་པའོ།། མངྒ་ལཾ།། །།

༄༅།། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་ལྔའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་
བཞུགས་སོ།།

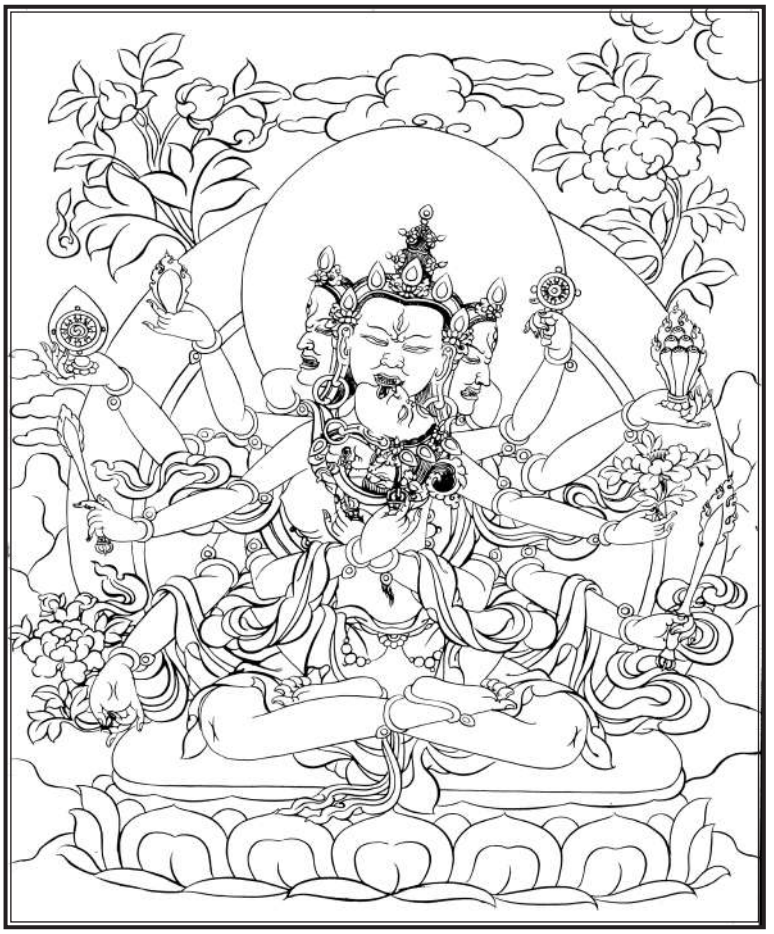

༄༅།། ན་མོ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཱ་ཡ།
ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བར་སྟོང་ཉིད་དགའ་མས་འཁྱུད།།
བདེ་སྟོང་རྣམ་རོལ་འཇའ་ལུས་རྡོ་རྗེའི་སྐུ།།
དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གོ་འཕང་མཆོག་བརྙེས་པ།།
བླ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་གུས་པས་འདུད།།
དེ་ལྟར་མཆོད་པར་བརྗོད་ནས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་ཞིག་འདིར་བརྗོད་པར་བྱའོ།།
འདི་ལ་གསུམ། གཞི་དངོས་པོའ་གནས་ཚུལ་དང། ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་དང། ིའབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(གཞི་དངོས་པོའ་གནས་ཚུལ་) ི ལ་གསུམ། ལུས་སེམས་སོ་སོའ་གནས་ཚུལ་དང། ཐུན་མོང་གི་གནས་ཚུལ་དང། ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ ིབྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(ལུས་སེམས་སོ་སོའ་གནས་ཚུལ་) ི ལ་ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང། སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གཉིས།
དང་པོ་(ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་)ལ་གསུམ་ལས། ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རགས་པ་ནི། སྤྱི་གཙུག་ནས་རྐང་མཐིལ་གྱི་བར་གྱི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྱུར་གྱི་གཟུགས་ལུས་རགས་པ་འདིའོ༑༑ གཉིས་པ་ལུས་ཕྲ་བ་ནི་ལུས་རགས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་པ་རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས། གཡོ་བ་སྲོག་འཛིན་རགས་པ་སོགས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རླུང་བཅུ༑ བཀོད༌པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་རྣམས་སོ།། གསུམ་པ་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ནི་སྤྱིར་སྟོང་པ་བཞིའི་བཞོན་པའི་རླུང་དང། ཁྱད་པར་དུ་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་རྣམས་སོ།།
གཉིས་པ་སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རགས་པ་

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 340

ནི༑ དབང་པོའ་ཤེས་པ་རྣམས་སོ།། གཉིས་པ་སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཕྲ་བ་ནི། རང་བཞིན་ ིབརྒྱད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་རྣམས་སོ།། གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ནི། སྤྱིར་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་སེམས་རྣམས་དང། ཁྱད་པར་དུ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཀྱི་སེམས་སོ།།
གཉིས་པ་ལུས་སེམས་ཐུན་མོང་གི་གནས་ཚུལ་ནི། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་གཉིས་ཆུ་ལ་ཆུ་དང་མར་ལ་མར་བཅུག་པ་བཞིན་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པར་འདྲེས་པ་འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱ་བ་ཀུན་རྫོགས་པར་བྱེད་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱུན་ཆད་མ་མྱོང་བ་དེའོ།།
གསུམ་པ་ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། སྨིན་མཚམས་ཀྱི་མཛོད་སྤུ་ནས་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེ་བར་གྱི་ལུས་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་སྒལ་ཚིགས་ཕྱོགས་ལ་ཅུང་ཟད་ཉེ་བ་ན་རྩ་དབུ་མ་སྲོག་ཤིང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་གཡས་ཕྱོགས་ན་རོ་མ་དང། གཡོན༌ཕྱོགས་ན་རྐྱང་མ་གནས་པའི་ནོར་བུའི་དབུས་དང། གསང་གནས་དང། ལྟེ་བ་དང། སྙིང་ག་དང། མགྲིན་པ་དང། སྤྱི་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་སོ་ན། རྩ་ཨ་བ་དྷཱུ་ཏཱི་ལ་རོ་རྐྱང་གིས་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་འཁྱུད་པའི་རྩ་མདུད་རེ་དང་རྩ་འཁོར་རྣམས་ཡོད་ལ། རྩ་འཁོར་གང་ན་ཡོད་པའི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དང། དྷཱུ་ཏཱིའི་ཡར་སྣ་མར་སྣ་སོགས་ནི་ལུས་ཀྱི་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་སམ་ལམ་ཟབ་མོའ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་རྩ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ ིདབུས་དང། དྷཱུ་ཏཱིའི་ཡར་སྣ་དང་མར་སྣ་རྣམས་ན་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་འཛུད་པའི་སྒོ་རེ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ།། གཞན་ཡང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནས་དཔྲལ་བ་དང་ལྟེ་བ་ན་སད་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་དང་མགྲིན་པ་དང་གསང་གནས་ན་རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་དང། སྙིང་ག་དང་ནོར་བུའི་དབུས་ན་གཉིད་འཐུག་གི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་དང། ཡང་ལྟེ་བ་དང་རྡོ་རྗེའི་རྩེ་རྭ་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་

གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། 341

སྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་ཆ་འདྲ་བར། གཉིད་ལ་འགྲོ་བའི་དུས་སུ་སྙིང་ག་དང་ནོར་བུའི་དབུས་སུ་རླུང་འདུ་བ་ཚབས་ཆེ་བའི་ཚེ་གཉིད་འཐུག་ཅིང་རྨི་ལམ་མེད་པའི་གཉིད་རྒྱུན་རིང་བས་གཉིད་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་སྐྱོང་བའི་གནད་སྙིང་དང་ནོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ན་ཡོད་པ་དང། དེ་བཞིན་དུ་གནས་དེ་གཉིས་ནས་རླུང་ཅུང་ཟད་སྲབ་ཏུ་སོང་ནས་མགྲིན་པ་དང་གསང་གནས་སུ་རླུང་འོངས་ཏེ་དེར་འདུས་པའི་རིང་ལ་རྨི་ལམ་ཉིད་འབྱུང་བས། རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་སྐྱོང་བའི་གནད་མགྲིན་པ་དང་གསང་གནས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།། ཡང་གནས་དེ་གཉིས་ནས་རླུང་གྱེས་ཏེ་དཔྲལ་བ་དང་ལྟེ་བར་སོང་བ་ན་གཉིད་སད་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟར་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་གཞི་དངོས་པོའ་གནས་ཚུལ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནི་གནད་དུ་ཆེ་ ིསྟེ༌རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང། དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་བ་ལ་རྩ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བའི་དབུ་མའི་ནང་དང་ཡར་སྣ་མར་སྣ་སོགས་སུ་དམིགས་པས་གནད་དུ་བསྣུན་དགོས། དེ་ལྟར་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལ་རྩའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པ་སོགས་ཡིན་པས་སོ།། གཉིས་པ་ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ། དེ་ཡང་དང་པོར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་མིན་པ་ཞིག་བསྐྱེད། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལ་སློབ་འདོད་ཀྱི་བློ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས། རིམ་གཉིས་བསྒོམ་པའི་སྣོད་རུང་གི་དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་ཞུས་ཏེ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལེགས་པར་བསྲུང་བ་གཞིར་བཞག་པའི་སྟེང་ནས། དང་པོར་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་ལ་བསླབས་ཏེ་ཕྲ་མོའ་ིརྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་རྫོགས་རིམ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་ན་ཡང། ཐོག་མར་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་འགྲོ་

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 342

ཡིག་བརྒྱ་དང་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་སུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ་རྫོགས་རིམ་དངོས་གཞི་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་ན་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། སྐབས་འདིའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་དང། གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པ་དང། སོ་སོའ་སློབ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ ི (རྫོགས་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་)ནི་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། ལུས་དབེན་གྱི་རིམ་པ། ངག་དབེན་གྱི་རིམ་པ། སེམས་དབེན་གྱི་རིམ་པ། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ། འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ། ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པ་སྟེ། རིམ་པ་དྲུག་ཏུ་བཤད་ཅིང། རིམ་ལྔ་ལས། ངག་དབེན་དང་པོར་བྱས་པའི་རིམ་པ་ལྔར་བཤད་ལ། སྒྲོན་གསལ་ལས་སེམས་དབེན༌དང་པོར་བྱས་པའི་རིམ་པ་བཞིར་བཤད་ཅིང། གཞན་ཡང་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་དྲུག་པའི། “སྔགས་ལ་ངེས་རྟོག་ལུས་ཀྱིས་ནི།། ངག་གིས་ཡིད་ལ་བསྐུལ་གྱུར་པས།། བསྒྲུབ་བྱ་རབ་མཆོག་དངོས་གྲུབ་དང།། ཡིད་ནི་དགའ་ཞིང་མགུ་བ་འོ།།”1

ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས་ལུས་དབེན་དང་པོར་བྱས་པའི་རིམ་པ་
དྲུག་ཏུའང་གསུངས་སོ།། འོ་ན་གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་མི་འགལ་ལམ་སྙམ་ན་མི་འགལ་ཏེ། ལུས་དབེན་དང་པོར་བྱས་ནས་རིམ་པ་དྲུག་ཏུ་མཛད་པ་དེ་དག་ནི། སྙིང་ཁར་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ངག་དབེན་གྱི་ལམ་རྣམས་སྐྱེ་སླ་བའི་དོན་དུ་ལུས་དབེན་ངག་དབེན་གྱི་སྔོན་འགྲོར་མཛད་ནས་རིམ་པ་དྲུག་ཏུ་མཛད་ལ། རིམ་པ་ལྔར་མཛད་པ་ནི། ངག་དབེན་གྱི་སྔོན་འགྲོའ་ལུས་དབེན་ངག་དབེན་གྱི་རིམ་པའི་ནང་དུ་བསྡུས་ནས་རིམ་པ་ལྔར་མཛད་ ིཔ་ཡིན་ཞིང། སྒྲོན་གསལ་ལས་བཞིར་མཛད་པ་ནི་གླེང་གཞི་སྦས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་སྣང་བ་སེམས་སྦས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་རིམ་པ་སྔ་མ་གཉིས་སེམས་དབེན་དུ་བསྡུས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ།།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༩༨བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྔགས་དམིགས་པ་ཡི་ལུས་ཀྱིས་ནི།། ངག་དང་ཡིད་ལ་བསྐུལ་བྱས་པས།། བསྒྲུབ་བྱ་རབ་མཆོག་དངོས་གྲུབ་དང་།། ཡིད་ནི་ཡང་དག་དགའ་མཛེས་པ།།” ཞེས་སོ།།

གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། 343

གཉིས་པ་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། དེ་ཡང་རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་ལྔའི་གྲངས་ངེས་ནི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་ཞིང། དེ་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ནི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ལ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྫོགས་རིམ་ལ་རིམ་པ་ལྔ་པོ་དེ་ལས་མང་མི་དགོས་ཤིང། ལྔ་པོ་གང་རུང་གཅིག་མ་ཚང་ན་ཡང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པར་མི་ནུས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་གྲངས་ངེས་འདོད་དགོས་སོ།། དེ་ཡང་རིམ་ལྔ་ལས་རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་ལྔ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་སློབ་ཚུལ་བཤད་ནས། “ཟུང་འཇུག་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་ནས།།’ སླར་ཞིང་གང་ལའང་མི་སློབ་བོ།།”1

ཞེས་ཟུང་
འཇུག་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད༌གསར་དུ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་ལ་བསླབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས་སོ༑༑ དེ་ལྟར་ན་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རིམ་པ་ལྔ་པོ་ངེས་པར་དགོས་ཚུལ་ནི། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་དེ་ཐོབ་པ་ལ་སློབ་ལམ་དུ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པར་བྱས་ཏེ། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེའི་རིགས་འདྲ་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ལས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་འགྱུར་བ་དང། དེ་བཞིན་དུ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་སྔ་ཕྱི་བརྒྱུད་པ་ལས་མི་སློབ་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་དེའི་སྔོན་དུ་ཟུང་འཇུག་དེའི་ཡ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་འོད་གསལ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང། ཡ་ཅིག་ཤོས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱང་བསྐྱེད་དགོས་པས་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉེར་རྒྱུ་རིམ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༤༥བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཟུང་འཇུག་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ནས།།’ ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 344

པ་བཞི་པ་དང་རིམ་པ་བཞི་པ་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པའི་སྔོན་དུ་རིམ་པ་གསུམ་པ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། ཡང་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྔོན་དུ་སེམས་དབེན་འགྲོ་དགོས་པ་ནི། དེ་ཡང་སེམས་དབེན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྡུས་ཏེ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་གཡོ་བའི་རླུང་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞིང། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་གཞི་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་མཐར་ཐུག་པའི་རླུང་དེ་ཡིན་ཞིང། དེ་འདྲ་བའི་རླུང་དེས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་ལུས་དེ་བསྒྲུབ་དགོས་པས་སོ།། ཡང་སེམས་དབེན་གྱི་སྔོན་དུ་ངག་དབེན་གྱི་རིམ་པ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ནི། སྙིང་གའི་རླུང་གི༌སྡུད་རིམ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སེམས་དབེན་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི། ཕྱིའི་རྐྱེན་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྦྱོར་བའི་སྲོག་རྩོལ་དང། ནང་རླུང་དང་ཐིག་ལེ་སོགས་སྒོམ་པའི་སྲོག་རྩོལ་གཉིས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་ངག་དབེན་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལ་སྣ་རྩེ་གསུམ་དུ་ཐིག་ལེ་གསུམ་སྒོམ་པའི་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་ཡོད་ཅིང། གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པའི་སྲོག་རྩོལ་འདིས་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་དང་སྦྱོར་བ་ཡང་བསྟན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་ལ་རིམ་པ་ལྔ་པོ་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་འོག་མ་འོག་མ་རྣམས་སྔོན་དུ་སོང་བའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་དགོས་པས་རིམ་པ་ལྔ་པོ་ཚང་བར་དགོས་ཤིང་རིམ་པ་ལྔ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་སྐྱེད་པར་ཡང་ནུས་པས་རིམ་པ་ལྷག་པོ་གཞན་ཡང་མི་དགོས་སོ།། འོ་ན་ངག་དབེན་གྱི་རིམ་པའི་སྔོན་དུ་འོག་སྒོའ་ཕྲ་ཐིག་སྒོམ་པའི་ ིལུས་དབེན་བསྒོམ་དགོས་པ་མིན་ནམ་སྙམ་ན། གདན་རྫོགས་ལས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་“དྷཱུ་ཏཱིའི་གནས་གཞན་དུ་རླུང་འཛུད་པ་སྔོན་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་སྙིང་ཁར་རླུང་བསྡུས་ན་སླ་བས་སླ་བའི་གོ་རིམ་མོ།།”1

ཞེས་ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གྱི་གོ་རིམ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་
༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཉ རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༨ན༣

གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། 345

གསུངས་པ་ལྟར། ངག་དབེན་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བྱས་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བ་འཁོར་ལོ་གཞན་གྱི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བ་ལས་དཀའ་བར་བཤད་རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་ལས་གསུངས་པས། དེ་སླ་བའི་དོན་དུ་འོག་སྒོའ་ཕྲ་ཐིག་སྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་སྒོམ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་དབེན་མ་ ིབསྒོམས་པར་ངག་དབེན་བསྒོམས་པ་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་དྲིལ་བུ་པས་དང་པོ་ཉིད་ནས་སྙིང་གའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་དབུས་སུ་ས་བོན་དང་བཅས་པའི་བདག་བྱིན་རླབས་ཧཱུཾ་ཡིག་སྒོམ་པ་དང། ས་བོན་མེད་པའི་བདག་བྱིན་རླབས་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་སྙིང་གར་རླུང་ཞུགས༌གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བཤད་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལྟར་རོ།། འོན་ཀྱང་རིམ་ལྔ་སྤྱོད་བསྡུས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ངག་དབེན་སྐྱེ་སླ་བའི་དོན་དུ་ངག་དབེན་གྱི་སྔོན་དུ་འོག་སྒོའ་ཕྲ་ཐིག་སྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་ ིབསྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་གྲངས་ངེས་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་རིམ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་དོན་གྱི་གོ་རིམ་ཉིད་དུ་གྲུབ་བོ།། འོན་ཏེ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་མོད། སེམས་དབེན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྩེ་གཅིག་དུ་བསྒོམས་པ་ལས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་མ་ཐོབ་པར་ཡང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྔོན་དུ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་པའི་གོ་རིམ་ངེས་པ་མ་གྲུབ་བོ་སྙམ་ན། དེ་འདྲ་བའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་བདེན་ཡང། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྤོང་བ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་ལ་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསོག་དགོས་པ་ཕར་ཕྱིན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བགྲོད་པ་ལ་འདོད་པ་བཞིན་དུ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པའི་དོད་དུ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 346

བསྐྱེད་དེ་ཐོབ་པ་ལས་དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཉོན་སྒྲིབ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྤོང་བ་དང། ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་ལ་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་འབྱུང་དགོས་པས། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་དང། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པའི་གོ་རིམ་བཤད་པ་ལྟར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།། ཐེག་པ་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པའི་དོད་སྒྱུ་ལུས་ཀྱིས་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་སོགས་ལ་ནུས༌པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་སྦྱིན་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་གཟུགས་སྐུའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་ལ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་ལྟར། ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་འདི་གཟུགས་སྐུ་མཐར་ཐུག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་ཉོན་སྒྲིབ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤོང་བ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་ལ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་རྣམས་སོ།།
གསུམ་པ་སོ་སོའ་བསླབ་ཚུལ་ལ། དབེན་པ་གསུམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པའི་ ིཚུལ་དང། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(དབེན་པ་གསུམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པའི་ཚུལ་)ལ་གསུམ། ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་དང་༑ ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་དང། སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་)ལ་ལུས་དབེན་གྱི་ལམ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་དང། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་ལམ་དངོས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང། ལུས་དབེན་དུ་སོར་སྡུད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས་འདུ་བའི་ཚུལ་ལོ།།

ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 347

དང་པོ་(ལུས་དབེན་གྱི་ལམ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་)ནི་རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་ལས། “ལུས་དང་དུས་དང་ཡུལ་རླུང་གི །གནད་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་བྱ།།”1

ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་གནད་བཞི་ལས་ལུས་གནད་ནི་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་ངམ་སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གང་བདེ་བྱས་ལ། སྒལ་ཚིགས་དྲང་པོ་བསྲང། མགྲིན་པ་ཅུང་ཟད་དགུག །མགོ་མི་མཐོ་མི་དམའ་བར་བྱ། མིག་སྣ་རྩེར་བལྟ། སྣ་ལྟེ་བའི་ཐད་སོར་འོང་བ་དང། མཆུ་དང་སོ་རང་ལུགས་སུ་བཞག །ལྕེའི་རྩེ་མོ་ཅུང་ཟད་གྱེན་དུ་བཟློག་སྟེ་སོའ་དྲུང་དུ་བཞག །ལག་པ་ ིགཉིས༌མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བྱའོ།། དུས་ཀྱི་གནད་ནི་སྤྱིར་རྒྱུན་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་ཐོ་རངས་སོགས་རིག་པ་གསལ་བ་དང། ཕྱི་དྲོ་མེའི་དུས་སུའོ།། རླུང་གི་གནད་ནི་ཕྱི་ནང་དུ་རླུང་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་སྒྲ་ཅན་དང་དྲག་ཏུ་མི་བྱ་བར་དལ་བུས་རྒྱུ་བའི་འཇམ་པོར་བྱའོ།།
ཡུལ་གྱི་གནད་ལ། གང་དུ་དམིགས་པ་གཏོད་ས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང། དེ་ལ་སེམས་ཇི་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚུལ་དང། དེ་ལྟར་སེམས་བཟུང་བ་ལས་མྱོང་བ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(གང་དུ་དམིགས་པ་གཏོད་ས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་)ནི། སྤྱིར་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེད་པ་ལ། དབུ་མའི་ཡར་སྣ་མར་སྣ་དང་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གང་རུང་དུ་དམིགས་པ་གཏད་པའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་སྒོམ་ཚུལ་དགོས་པས་སྐབས་འདིར་ནི། དབུ་མའི་མར་སྣ་དང་ནོར་བུའི་དབུས་ན་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ་ཅན་གྱི་རྩ་འཁོར་ཞིག་ཡོད་པའི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གང་རུང་དུ་དམིགས་པ་གཏད་དེ་སྒོམ་པ་ཡིན་ལ༑ དེ་ཡང་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣའི་ནང་དུ་སྒོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་ཡང་ནོར་བུའི་བུ་ག་དང་ཁ་ཐ་བཅད་དུ་དབུ་མའི་མས་སྣ་སོགས་སྦུབས་ཁ་གདངས་པ་བཞིན་དུ་མོས་པའི་ནང་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༦བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལུས་དང་དུས་དང་ཡུལ་གྱི་ནི།། གནད་ནི་བཞི་རུ་ཤེས་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 348

ཙམ་དེར་ཉི་གདན་སྲན་མ་ཕྱེད་གཤགས་ཙམ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་ཐིག་ལེ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ཞིག་དམིགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲོན་གསལ་ལས། གཞི་དུས་ཀྱི་ཕོ་མོ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ཆགས་པའི་མེས་བཞུ་བའི་ཐིག་ལེ་པདྨར་ལྷུང་བའི་སྲིད་པ་སྐྱེ་རིམ་ལྟར་བསྒོམ་པར་བཤད་པ་ལྟར་དམིགས་པས་ཐིག་ལེ་འོག་སྒོར་ཕབ་ནས་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ཉི་གདན་གྱི་དབུས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང། ཐིག་ལེ་དེའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ནི། ཁ་དོག་རང་གི་ལྷའི་མདོག་ཏུ་བྱ་བར། སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔོན་པོ་དང་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཟླུམ་པོ་སྲན་མ་ལྟ་བུ་དང། ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡུངས་ཀར་ཙམ་མོ།། དེ་ལྟ་བུའི་ཐིག་ལེ་ཞིག་དམིགས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་རང་གི་ལྷ༌རྡོ་རྗེ་འཆང་ངམ་མི་བསྐྱོད་པ་གང་རུང་དུ་མོས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་ཕྲ་བ་ལ་སེམས་མ་ཟིན་ན། སྲན་མའི་ཚད་ཙམ་ལ་སེམས་བཟུང་ཞིང། དེ་ཡང་མི་གསལ་བ་སྣང་ན། དབུ་མའི་བུ་ག་སྟོང་པ་ལ་སེམས་བཟུང་ཞིང། བར་བར་དུ་ཐིག་ལེ་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་ལ་སེམས་བཟུང་ངོ་།། དེ་ཡང་ཐིག་ལེ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ལ་སེམས་ཟིན་ན་ཀུན་རྟོག་གཅོད་སླ་བས་དེ་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་རླུང་ཡང་འགོག་སླའོ།།
གཉིས་པ་དེ་ལ་སེམས་ཇི་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་དམིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ལ་སེམས་འཛིན་པའི་ཚེ་ཚུར་ངོས་ནས་ཐིག་ལེ་ཕར་ངོས་ན་ཡོད་པ་ལ་བལྟ་བ་ལྟར་མི་བྱ་བར༑ ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་སེམས་ཞུགས་ཏེ་དབྱེར་མེད་དུ་སོང་བ་ལྟར་བྱས་ནས་འཛིན་ཅིང་སེམས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱང་གྲིམས་ཆ་ཧ་ཅང་ཆེས་པ་དང་ཧ་ཅང་གློད་པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བར་བསྐྱང་བར་བྱ་སྟེ། གྲིམས་ཆ་ཧ་ཅང་ཆེས་ན་རྒོད་པ་སྐྱེས་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གནས་སུ་མི་བཏུབ་ལ། ཧ་ཅང་གློད་ན་བྱིང་བ་ཕྲ་མོ་མི་ཆོད་པས་རླུང་འདུ་དཀའ་བས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་འདི་ཙམ་ཞིག་བསྒྲིམས་ན་རྒོད་པ་སྐྱེ་བ་ཉམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། རྒོད་པ་མི་སྐྱེ་ཙམ་གྱི་སེམས་གྲིམས་པའི་འཛིན་སྟངས་གལ་ཆེའོ།།

ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 349
གསུམ་པ་དེ་ལྟར་སེམས་བཟུང་བ་ལས་མྱོང་བ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐུན་འཁྱོངས་པ་བྱུང་ན། དང་པོར་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་པའི་རྟགས་དང། གནས་པའི་རྟགས་དང། ཐིམ་པའི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་བ་ལས། དང་པོ་ཞུགས་པའི་རྟགས་མི་འཁྲུལ་བ་ནི་རང་གི་སྣ་བུག་གང་རུང་རེ་རེ་བར་རྒྱུ་བ་འཕོས་མ་ཐག་གི་དུས་ངོས་བཟུང་ལ་དེ་ནས་ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་འཛིན་ལུགས་སྔར་བཞིན་སྐྱེས་པའི་མཐུས་ལན་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཙམ་མིན་པར་རླུང་སྣ་བུག་གཉིས་ནས་མཉམ་རྒྱུར་ངེས་པར་ཐོངས་པ་དང། དེ་ཡང༌མཉམ་རྒྱུ་ལ་གང་རུང་གཅིག་དྲག་ལ་ཅིག་ཤོས་ཞན་པ་མིན་པར་དྲག་ཞན་ཤིན་ཏུ་སྙོམས་པར་འོང་གིན་སྣང་ན་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་པ་ཙམ་དུ་འཇོག་གོ །དབུ་མར་གནས་པའི་རྟགས་ནི་མཚམས་འདི་ནས་སྒྲིལ་ཏེ་བསྒོམས་པས་སྣ་བུག་གི་རྒྱུ་བ་ཇེ་ཞན་དུ་སོང་བའི་མཐར་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་པ་ན་རྒྱུ་བ་ཕྲ་མོ་ཡང་ལོག་པ་ཞིག་འོང་ངོ་།། བརྟག་ཚུལ་དེ་ཡང་ངེས་དཀའ་བར་བྱུང་ན་ལུས་དྲང་པོར་བསྲང་གཡོ་འགུལ་མེད་པར་བྱས་ཏེ་ལྟོ་བ་འགུལ་མི་འགུལ་བརྟག །ཅུང་ཟད་འགུལ་ན་མ་ལོག་པའི་རྟགས་ཡིན། བརྟག་པ་འདི་ཁྱད་པར་དུ་ལྟེ་བ་མན་ཆད་ཀྱི་ཐུར་སེལ་འོག་གི་སྣ་སྒོ་ནས་འབྱུང་འཇུག་བརྟག་པ་ལ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།། རླུང་སྣ་བུག་གི་རྒྱུ་བ་ཕྲ་མོ་ཡང་ལོག་པའི་གནས་པ་འདི་ལ་རླུང་ཐིམ་དཀའ་སླ་གཉིས་ལས་ཐིམ་དཀའ་ན་ཡུན་ཅུང་ཟད་ཅིག་ལ་ལྟོ་བ་རླུང་གིས་ཁེངས་པ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ནས་ཞི་བར་འགྱུར་རོ།། དེ་ནས་ཞི་མ་ཐག་དབུ་མར་ཞུགས་ཤིང་གནས་པའི་རླུང་གིས་ལྟེ་བ་དང་གསང་གནས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་སྦར་ཏེ་དྲོད་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་ནས་རིམ་གྱིས་ཞུ་བདེ་འདྲེན་ཏེ། སཾ་པུ་ཊ་ལས། “ལས་ཀྱི་རླུང་གིས་བསྐུལ་བ་ཡིས།། ལྟེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་འབར།། དཔྱིད་ཐོབ་པ་ཡི་ཆོག་ཤེས་པས།།”1

ཞེས་དང། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། “སྡོམ་བརྩོན་གཞུ་དབྱིབས་གཡོ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། རབ་བྱེད་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༢ན༧

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 350

བ་ཡིས།། སུམ་མདོར་གྲུ་གསུམ་མེ་འབར་བས།། ཁམས་བཞུས་ནས་ནི་བཅུ་དྲུག་ཆར།།”1 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། གཞན་ཡང་སྣ་བུག་གི་རྒྱུ་བ་ཕྲ་མོ་ལོག་པ་འདི་ལ་བྱིང་བ་ཕྲ་མོ་མ་ཆོད་པར་བསགས་པས་བྱིང་ཤས་ཆེ་བ་ཞིག་ལའང་འོང་ལ་དེ་བཞིན་དུ་རྩ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བར་གནད་དུ་མ་བསྣུན་པར་བུམ་པ་ཅན་མང་དུ་བསྒོམས་པས་རླུང་རྩ་གནས་གཞན་དུ་བྱེར་བ་ལ་ཡང་འོང་བས། རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཚུད་པ་དང་གནས་པ་གང་ཡང་མིན་པས་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་ཕྱེད་2

དགོས་སོ།། རླུང་དབུ་མར༌ཐིམ་པའི་རྟགས་ལ་མིག་སྒྱུ། དུ་
བ༑ མཁའ་སྣང། མར་མེ་ལྟར་འབར་བ། ནམ་མཁའ་སྟོང་སང་གི་སྣང་བ་རྣམས་འཆར་ལ། དེ་ཡང་མིག་རྒྱུ་ནས། མར་མེ་ལྟར་འཆར་བའི་བར་ནི་དབང་པོ་ལྔའི་རླུང་ནང་དུ་ལྡོག་པར་རྩོམ་པ་དང། ཅུང་ཟད་ལོག་པའི་སྐབས་ལ་སོགས་པར་ཡང་འབྱུང་བར་བཤད་པས་དབུ་མར་ཐིམ་པའི་རྟགས་མི་འཁྲུལ་བ་ནི། མར་མེ་ལྟར་འབར་བའི་མཇུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ནམ་མཁའ་སྟོང་སང་གི་རྣམ་པ་འཆར་ཏེ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། “དེ་ནས་གསང་བའི་ཐིག་ལེ་ཆེ།། རབ་ཏུ་ཕྲ་བར་གོང་མ་བཞིན།། རང་སེམས་དལ་བུ་དལ་བུས་གཟུང།། དངོས་པོ་མེད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར།། དེ་ཡང་བཟུང་བ་གོམས་པ་ཡིས།། ཕྱིར་ལོག་པ་ནི་རྣམ་པར་ལྡོག །མིག་སྒྱུ་ལྟ་བུ་སྣང་བ་ནི།། རྟགས་དེ་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱ།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཆུ་ལོག་པས།། དུ་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ནི།། གཉིས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།། མེ་འདི་རྣམ་པར་ལོག་གྱུར་པས།། མཁའ་སྣང་འདྲ་བ་གསུམ་པའོ།། རླུང་ནི་དེ་བཞིན་ལོག་པས་ན༑༑ མར་མེ་ལྟ་བུ་རབ་སྣང་བ།། རྟགས་ནི་བཞི་པར་ཤེས་པར་བྱ།། དེ་བཞིན་ཕྱིར་ལོག་རྣམ་པར་ཤེས།། ལོག་པས་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི།། དོན་འདྲ་སྤྲིན་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟར༑༑ གསལ་བ་རྟགས་ནི་ལྔ་པའོ།། མཚན་མ་ལྔ་པོ་དེ་ཡིས་ནི།། མི་ནས་མྱ་ངན་འདས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང། ཤོག་གྲངས་༦བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སུམ་མདོ་ཡེ་ཤེས་མེ་སྦས་ནས།།’ ཞེས་སོ།།
༢ མ་དཔེར་‘ཆེད་’ཅེས་གསལ་ཡང་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དང་བསྟུན་ན་‘ཕྱེད་’ཡིན་དགོས་པས་དཀྱུས་སུ་བཅོས།

ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 351

འཐོབ་པས།། རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་འདི་ལ་འབད།། གཟུང་བ་ཡི་ནི་ཡན་ལག་གོ །”1

ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་ལམ་དངོས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་ལུས་དབེན་གྱི་ལམ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་དང། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་དང། དེ་ལྟར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ལམ་རྣམས་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པའོ།། དང་པོ་(ལུས་དབེན་གྱི་ལམ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་)ལ། དགའ་བ་བཞིའི་ལམ་སྐྱོང་ཚུལ་དང། སྟོང་པ་བཞིའི་ལམ་སྐྱོང་ཚུལ་དང། དགའ་བ་བཞི་དང་སྟོང་པ་བཞི་སྔ་ཕྱི་ཇི༌ལྟར་འབྱུང་བ་སོགས་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པའོ།།
དང་པོ་(དགའ་བ་བཞིའི་ལམ་སྐྱོང་ཚུལ་)གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དབུ་མར་རླུང་ཞུགས་ཤིང་གནས་པ་ལས་དབུ་མའི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་ཁྱད་པར་ཅན་འབར་ཏེ་བྱང་སེམས་བཞུས་པའི་དགོས་པ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་བྱང་སེམས་བཞུས་ནས་བབ་པ་དེ་སྤྱིར་ལྟེ་བ་མན་ཆད་དུ་སླེབ་པ་ཞིག་དང། ཁྱད་པར་དུ་ནོར་བུར་བསླེབས་ནས་ཕྱིར་མ་འཕོས་པར་རེ་ཞིག་གི་བར་དུ་གནས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མི་སྐྱེའོ།། དེ་ཡང་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ནོར་བུའི་རྩེར་བཟུང་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་འཕོ་སྟེ། བྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་བབས་པ་ན་རིམ་གྱི་རིམ་གྱི་རླུང་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང། ཤོག་གྲངས་༩ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནས་གསང་བའི་ཐིག་ལེ་ཆེ།། རབ་ཏུ་ཕྲ་བ་གོང་མ་བཞིན།། རང་སེམས་དལ་བུ་དལ་བུས་གཟུང༌།། དངོས་པོ་མེད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར།། དེ་ཡང་བཟུང་བ་གོམས་པ་ཡིས།། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་རྣམ་པར་ལྡོག །སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྣང་བ་ནི།། རྟགས་ནི་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱ།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཆུ་ལོག་པས༑༑ དུ་བ་ལྟ་བུར་འབྱུང་བ་ནི།། གཉིས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།། མེ་ནི་རྣམ་པར་ལོག་གྱུར་པས།། མཁའ་སྣང་འདྲ་བ་གསུམ་པའོ།། རླུང་ནི་དེ་བཞིན་ལོག་པས་ན།། མར་མེ་ལྟ་བུ་རབ་སྣང་བས།། རྟགས་ནི་བཞི་པར་ཤེས་པར་བྱ།། དེ་བཞིན་ཕྱིན་ལོག་རྣམ་པར་ཤེས།། ལོག་པས་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི།། དོན་དྲན་སྤྲིན་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟར།། གསལ་བ་རྟགས་ནི་ལྔ་པའོ།། མཚན་མ་ལྔ་པོ་དེ་ཡིས་ནི།། མི་གནས་མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་པས༑༑ རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་འདི་ལ་འབད།། གཟུང་བ་ཡི་ནི་ཡན་ལག་གོ།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 352

གི་གཡོ་བ་ཇེ་ཞན་དུ་སོང་ནས་ནོར་བུར་སླེབ་པ་ན་བྱང་སེམས་ཕྱི་རོལ་དུ་སྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་རླུང་གི་འཇུག་པ་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེའི་ཚེ་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་མ་ལངས་ཀྱི་བར་ལ་བྱང་སེམས་མི་འཕོ་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་ན་རླུང་ཚུར་གཡོས་པས་དུས་དེར་མི་འཕོ་བའི་ཐབས་བྱེད་དགོས་སོ།། དེ་ཡང་དང་པོར་རེ་ཞིག་གི་བར་ལ་བྱང་སེམས་ཕྱིར་ལྡོག་པ་དམིགས་པས་བྱ་ཞིང་ཕྱིས་གོམས་ནས་ལྡོག་ཐབས་མ་བྱས་ཀྱང་སླར་རང་ལོག་ཏུ་འགྲོའོ།། དེ་ལྟར་ལོག་པའི་དུས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ལུས་ལ་མ་བཀྲམ་ཡང་ནད་སྐྱེད་པ་སོགས་ནི་མིན་ནོ།། དེ་ལྟར་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་ཞུ་བའི་བྱང་སེམས་གནས་གང་དུ་སླེབ་པ་ན་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་སྐྱེད་ཚུལ་ནི། བཤད་རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་ལས། “དེ་རྗེས་ལུགས་འབྱུང་བཤད་བྱ་སྟེ༑༑ བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་སྤྱི་བོ་ལ།། དེ་ནི་དགའ་བར་བཤད་པ་ཡིན།། ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལོ་མཆོག་དགའ་དང།། བྲལ་དགའ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གནས།། སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས།། དགའ་བ༌ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱེད།།”1

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་སྤྱི་
བོ་ནས་མགྲིན་པའི་བར་དུ་བབས་པ་ལ་དགའ་བ་དང། དེ་བཞིན་དུ་མགྲིན་པ་ནས་སྙིང་གའི་བར་ལ་མཆོག་དགའ་དང། སྙིང་ག་ནས་ལྟེ་བའི་བར་ལ་ཁྱད་དགའ་དང། ལྟེ་བ་ནས་ནོར་བུའི་རྩེའི་བར་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྟེ་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞིའོ།། ནོར་བུའི་རྩེ་ནས་བྱང་སེམས་ཐབས་ཀྱིས་ཡར་ལྡོག་པ་དང་དེ་གོམས་པ་ལས་རང་ལོག་བྱས་པའི་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། བཤད་རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་ལས། “སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་དགའ་བ་དང།། མཆོག་དགའ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གནས།། ལོངས་སྤྱོད་བྲལ་བའི་དགའ་བ་དང་༑༑ ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དང་བདེ་བ་ཆེ།། ལུགས་ལྡོག་རིམ་པ་ཞེས་ནི་གསུངས།།”2

ཞེས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉི་ཤ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༡བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘བྲལ་དགའ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གནས།། སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉི་ཤ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༡བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོར་

ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 353
གསུངས་པ་ལྟར། ནོར་བུའི་རྩེ་ནས་ལྟེ་བའི་བར་ལ་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་དང། ལྟེ་བ་ནས་སྙིང་གའི་བར་ལ་མས་བརྟན་གྱི་མཆོག་དགའ་དང། སྙིང་ག་ནས་མགྲིན་པའི་བར་ལ་མས་བརྟན་གྱི་ཁྱད་དགའ་དང། མགྲིན་པ་ནས་སྤྱི་བོའ་བར་ལ་མས་བརྟན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ ིཀྱི་དགའ་བར་འཇོག་གོ །དེ་ལྟ་བུའི་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལའང་བཞི་བཞིར་བྱས་པས་ཟླ་བའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་དང་ཉི་མའི་སྒོ་ནས་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡང་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “རི་བོང་མཚན་མའི་ཆ་འདི་རྣམས།། དགའ་བའི་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་སྟེ།། ཨཱ་ལིའི་ངོ་བོར་ཤེས་པར་བྱ།། འཁོར་ལོ་བཞི་རུ་རིམ་པས་སོ།། ཇི་སྐད་བཤད་རྣམས་དེ་ལྟ་ནའང་།། ཉི་མའི་བཅུ་གཉིས་རྣམས་སུ་བཤད།།” 1

ཅེས་སོ།། འདི་ལ་དགའ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་བཅུ་དྲུག་ཏུ་
འགྱུར་ཚུལ་ནི། བྱང་སེམས་ཡས་མར་དུ་འབབ་པ་ན་ཁྲག་དང་བཅས་པར་འབབ་ལ། དེ་ཡང་ནང་གི་རི་བོང་མཚན་མ་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་འབབ་པའི་བདེ་བའི་ལྡོག་ཆ་ནས༌བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞག་ཅིང་དམར་པོ་འབབ་པའི་བདེ་བའི་ལྡོག་ཆ་ནས་བཅུ་གཉིས་སུ་བཞག་ལ། དེ་ལ་སྤྱི་བོ་ནས་མགྲིན་པའི་བར་ལྟ་བུ་གནས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཆ་བཞི་བཞིར་བྱས་པའི་མཚམས་རེ་རེར་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་འབབ་པའི་བདེ་བ་རེ་མྱོང་བ་དང། གནས་བཞི་རེ་རེ་ལ་ཆ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་མཚམས་རེ་རེ་རྡུལ་འབབ་པའི་སྒོ་ནས་བདེ་བ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་མྱོང་བའོ།། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་ག་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་དང་ཆེན་པོའ་ཆེན་པོར་ཕྱེ་བར་མན་སྙེ་ལས་གསུངས་ཞེས་ ིགསལ་སྒྲོན་ལས་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་མས་བརྟན་གྱི་དུས་སུ་བྱང་སེམས་སྤྱི་བོར་ལོག་

དགའ་བ་དང་།། མཆོག་དགའ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གནས།། ལོངས་སྤྱོད་བྲལ་བའི་དགའ་བ་དང་།། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དང་བདེ་བ་ཆེ།། ལུགས་བཟློག་རིམ་པ་ཞེས་ནི་གསུངས།།” ཞེས་སོ།།
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ། ལེའུ་བཅུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༨༢ན༧ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་ཐིག་ལེ་སྟེ།། ཟླ་བའི་ཆ་རུ་རབ་ཏུ་དྲན།། ཨཱ་ལི་ཐིག་ལེར་ཤེས་པར་བྱ།། འཁོར་ལོ་བཞི་ཡི་རིམ་པས་སོ།། ཚངས་པ་ཡི་ནི་ཞལ་དང་བྲལ།། རོ་དང་བཅས་པ་བདག་གི་ཞལ།། བཅུ་གཉིས་དེ་ནི་ཉི་ཞེས་ཤེས།།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 354

པ་མ་བརྟན་བར་དུ་བདེ་བ་མི་བརྟན་ལ། སྤྱི་བོར་བརྟན་ནས་བདེ་བ་བརྟན་པར་གསུངས་ཏེ༑ ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། “དེ་ནས་སྲོག་གི་སྟེང་དུ་ཡིད།། དེ་མི་མཐུན་པས་འབབ་པར་འགྱུར༑༑ པདྨའི་ལྟེ་བའི་དབུས་གནས་པ།། གང་དེ་ཕྱིས་ནས་བརྟན་གྱུར་པ།། དེ་ཚེ་མགོན་པོ་འགྲོ་མི་འགྱུར།། ཇི་ལྟ་བུ་ག་མེད་སྣོད་དུ།། ཆུ་རྣམས་ཟད་པ་མེད་གནས་ལྟར།། དེ་ཚེ་བདེ་བ་བརྟན་པར་འགྱུར།། བརྟན་པས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ།། དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་མི་ཟད་པ།། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ངེས་པར་མཐོང།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ཡི་
ཡིད་ནི་ཁུ་བ་དང། མི་མཐུན་པ་ནི་ལུགས་ལྡོག་དང། བརྟན་པ་ནི་སྤྱི་བོར་ཡིན་པར་མན་སྙེ་ལས་གསུངས་ཞེས་གསལ་སྒྲོན་ལས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་ཡས་བབས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་སྐྱེས་པའི་ཚེ་བདེ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཇི་སྲིད་རླུང་གཡོས་ཏེ་བདེ་བ་ལས་མ་ལངས་ཀྱི་བར་དུ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། འོ་ན་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། དབུ་མར་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ༌བའམ་དགའ་བ་འདི་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱི་དགའ་བ་གཅིག་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དགའ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དགའ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བདེ་བ་གཉིས་ཀྱི་འོང་ཚུལ་ནི་དྷཱུ་ཏཱིར་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་ཁྱད་པར་ཅན་འབར་བའི་དྲོད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་ཞུ་བ་དྷཱུ་ཏཱིར་བབས་པ་ལས་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་རེག་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་སྐྱེ། རེག་བྱ་དེས་གཟུང་དོན་དང་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་ལུས་དབང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བདག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ལུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ། དེས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་ནམ་མཁའ་སྟོང་སང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་ཕྲ་མོ་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་ཤིང་དེ་འདྲ་

༡ ལུང་འདི་མ་རྙེད།

ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 355
བའི་ཡིད་ཤེས་བདེ་བ་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྒོམ་པ་ཡིན་གྱི། དབང་ཤེས་ཀྱི་བདེ་བས་ནི་སློབ་ལམ་དུ་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། བདེ་སྟོང་སྦྱོར་ཚུལ་འདི་ནི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དགོངས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྔ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ལས། “ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ལས་ནི་ནང་གི་དོན་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་ལ། དེས་དམིགས་པའི་རྐྱེན་བྱས་པས་ལུས་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེའོ།། དེས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་དོ།། དེའི་ཚེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ངེས་པར་བྱས་པ་དྲན་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བར་འགྱུར་བས་ཡིད་བདེ་བའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་ན་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱིས་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་ལམ་འདིའི་གནད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། དེ་ལྟར་
ན་ཡས་བབས་ཀྱི་ལུས་ཤེས་དགའ༌བ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེས་པ་ནས་མས་བརྟན་གྱི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་དགའ་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་བར་གྱི་ཡས་བབས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞིའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།། གཞན་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་མཐར་རླུང་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ན་སླར་ཡང་སྔར་གྱི་དམིགས་པ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་ལས་ལྷན་སྐྱེས་འཁོར་མོར་དྲངས་ཏེ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ཡང་མན་ངག་ལས་བཤད་དོ།། འོན་ཏེ་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྐབས་འདིའི་དགའ་བཞི་འདྲེན་པ་ལ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་བསྒོམ་པ་ངེས་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༡༣བ༤

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 356

པར་དགོས་སམ་སྙམ་ན། དེ་ནི་མི་དགོས་ཏེ། རླུང་འདུ་སླ་བའི་གང་ཟག་1

རིགས་འགའ་
ཞིག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཕྲ་ཐིག་ཉིད་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་དྷཱུ་ཏཱིར་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བཞི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྲ་ཐིག་བསྒོམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བཞི་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།། གཉིས་པ་སྟོང་པ་བཞིའི་ལམ་སྐྱོང་ཚུལ་ནི། གོང་དུ་ཞལ་ལུང་གི་ལུང་དྲངས་ནས་བཤད་པ་ལྟར། མིག་སྒྱུ། དུ་བ། མཁའ་སྣང་མར་མེ་ལྟར་འབར་བའི་རྟགས་བཞི་པའི་རྗེས་སུ་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་མེད་ལྟར་སྣང་བའི་རྟགས་ནི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བའི་རྟགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མིག་སྒྱུ་ནས་མར་མེ་ལྟར་འབར་བའི་རྟགས་ཀྱི་བར་ནི་དྷཱུ་ཏཱིར་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་དང་མེ་རླུང་ལ་ཐིམ་པ་དང་རླུང་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ལ། རླུང༌རྣམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་དང་པོ་སྣང་བ་དང། དེ་ལས་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་སྣང་བ་མཆེད་པ་དང། དེ་ལས་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཉེར་ཐོབ་དང། དེ་ལས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་འབྱུང་ཞིང། སྟོང་པ་བཞི་གའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་རྣམས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྒོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ།། གསུམ་པ་དགའ་བ་བཞི་དང་སྟོང་པ་བཞི་སྔ་ཕྱི་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་སོགས་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་ནི། འཕགས་ལུགས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་གསལ་སྒྲོན་དུ་གསུངས་པ་ནི། ཁ་ཆེ་ལག་སྨིས། སྤྱི་གཙུག་ནས་བྱང་སེམས་འཛག་པའི་ཚེ་སྣང་བ་དང། ཡན་
༡ མ་དཔེར་‘གང་གིས་’ཞེས་གསལ་ཡང་འོག་གི་ས་ཁོངས་གསུམ་པའི་གཞུང་བཤད་ལྟར་ན་‘གང་ཟག་’ཡིན་པར་སྙམ།

ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 357
ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚིགས་ལ་བབ་པའི་དུས་སུ་མཆེད་པ་དང། རྡོ་རྗེའི་རྩེ་མོ་ལས་ཐིག་ལེ་གཅིག་སྤྲོས་པའི་ཚེ་ཉེར་ཐོབ་དང། རྩེ་མོ་དེ་ཉིད་དུ་བརྟན་པ་ན་འོད་གསལ་སྐྱེ་བ་དང། ཡང་དང་པོ་གཉིས་འདྲ་བ་ལ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོའམ་དབུས་སུ་ཕྱིན་པ་ཉེར་ཐོབ་དང་ནོར་བུའི་ནང་ན་གནས་པ་ན་འོད་གསལ་སྐྱེ་བ་དང། དེ་རྣམས་དགའ་བཞིར་ཡང་བཤད་དེ། འདི་དང་འདྲ་བ་མང་ངོ་།། ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས། རྡོ་རྗེའི་རྩ་བར་སླེབ་པ་ན་སྣང་བ་དང། ནོར་བུའི་དབུས་སུ་ཕྱིན་པ་ན་ཉེར་ཐོབ་དང། ནོར་བུའི་རྩེ་མོར་འོད་གསལ་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་ཤགས་ཀྱིས༑ རྡོ་རྗེའི་རྩ་བ་ནས་ནོར་བུའི་མགྲིན་པའི་བར་དུ་སླེབ་པ་ན་མཆེད་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་དགོས་སོ།། ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། དགའ་བ་བཞི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཞིར་བཤད་དོ།། འདུས་པའི་རྩ་བཤད་དང་འཕགས་སྐོར་ལྔའི་གཞུང་ལས། དགའ་བ་བཞི་སྟོང་པ་བཞིར་བཤད་པ་མ་བྱུང་ཞིང། ཡབ་སྲས་ལྔས་བྱང་སེམས་བཞུ་བ་གནས་འདིར་སླེབ་པ་ན་དགའ་བཞིའམ་སྟོང་པ་བཞི་འདི་སྐྱེ་མ༌གསུངས་པར་རླུང་ཐིམ་པས་སྣང་བ་དང། སེམས་ཐིམ་པས་མཆེད་པ་སོགས་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང། ཡང་དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་གསལ་སྒྲོན་ལས། “དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་བབ་པའི་རིམ་པ་ལས་དགའ་བཞི་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་རྣམས་ལས་འདིར་གང་གཟུང་ཞེ་ན། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྟོང་པ་བཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་སྙིང་གར་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་འབྱུང་བས་འདིར་མི་སྐྱེ་ཡང། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྟོང་པ་བཞི་འདིར་སྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཐུབ་པ་དཔལ་ལྟར་བྱས་ན་མཐུན་ཚབས་ཆེ་བར་མངོན་ནོ།།”1

ཞེས་གསུངས་ནས། བྱང་སེམས་རྡོ་རྗེའི་རྩ་བར་
སླེབ་པ་ན་སྣང་བ་དང། ནོར་བུའི་དབུས་སུ་ཕྱིན་པ་ན་ཉེར་ཐོབ་དང། རྡོ་རྗེའི་རྩ་བ་ནས་ནོར་བུའི་མགྲིན་པའི་བར་དུ་སླེབ་པ་ན་མཆེད་པ་དང། ནོར་བུའི་རྩེ་མོར་སླེབ་པ་ན་འོད་གསལ་སྐྱེ་བ་ཤས་ཆེ་བ་རྗེའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཞིང་དེའི་སྟེང་ནས་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་
༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༡༩ན༤

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 358

ན༑ དེ་ཡང་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ན། ཡས་བབས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཉིད་ལ་སྟོང་པ་བཞིར་འབྱེད་དགོས་པས། ཡས་བབས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མཐར་མས་བརྟན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་སོགས་འབྱུང་བས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞིར་གྱུར་པའི་འོད་གསལ་སོགས་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་པས་མི་འཐད་ལ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་འདི་ནས་འདིའི་བར་ལ་སླེབ་པ་ན་སྣང་བ་དང་མཆེད་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པར་དཀའ་བར་སྣང་སྟེ། དེ་ཡང་འོག་སྒོར་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་པའི་གང་ཟག་གི་རིགས་ཅན་འདི་ལ་གང་ཟག་གི་རིགས་འགའ་ཞིག་བྱང་སེམས་འདུ་སླ་ཞིང་རླུང་འདུ་དཀའ་བ་དང། རིགས་ལ་ལ་ལ་རླུང་འདུ་བ་དང་ཐིམ་པ་སླ་ཞིང་བྱང་སེམས་འདུ་དཀའ་བ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་པར་མངོན་ཞིང་དེའི་གང་ཟག་དང་པོའ་རིགས་ལ་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་ཙམ་ཉིད་ནས་བྱང་སེམས་བབས་པའི་དགའི་བཞི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཡང་མངོན་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི༌ཚེ་ན་སྟོང་པ་དང་པོ་མ་སྐྱེས་པར་ཡང་དགའ་བཞི་སྐྱེ་བ་སྲིད་ལ། གང་ཟག་གཉིས་པའི་རིགས་ཅན་གྱིས་ནི་རླུང་ཐིམ་པའི་རྗེས་སུ་སྟོང་པ་དང་པོ་ཤར་བའི་ཚེ་སྤྱི་བོའ་བྱང་སེམས་དང་པོར་འབྱུང་བའི་འགོ་རྩོམ་པའང་ ིསྲིད་པས་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་དང་པོའ་འགོ་རྩོམ་པ་ནས་སྟོང་པ་དང་པོར་འཇོག་ ིདགོས་པ་ཡང་འོང་བས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ལ། དེ་ཡང་དཔེར་ན། བྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་མགྲིན་པར་སླེབ་པའི་ཚེ་སྟོང་པ་དང་པོར་འཇོག་པ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་དང་པོའ་ཡེ་ ིཤེས་ཉིད་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་པོ་དང། ཡུལ་སྣང་སྟོང་སང་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་མེད་ལྟ་བུར་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་སྣང་བར་འཇོག་པ་ལྟ་བུ་དང། ཐུབ་པ་དཔལ་ལྟར་བྱང་སེམས་རྡོ་རྗེའི་རྩ་བ་ནས་ནོར་བུའི་རྩེར་སླེབས་པའི་བར་ལ་སྟོང་པ་བཞི་ཚང་བར་འཇོག་པ་ལྟར་ནའང། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་འོང་བ་ཡང་སྲིད་པས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ལྡོག་པ་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་

ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 359
སུ་འཇོག་ཅིང་ཡུལ་སྣང་གི་ལྡོག་པ་ནས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཞིར་འཇོག་གོ །འདིའི་ཡས་བབས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་བྱུང་བའི་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་རྣམས་ནི་འོད་གསལ་ཉིད་ལ་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པར་ཕྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ལུས་དབེན་གྱི་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ལ་སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་དང་༑ ཕུང་སོགས་ལྷར་སྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་དོན་བཤད་པ་དང། དེའི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་)ནི། མཉམ་གཞག་གི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་སྣོད་བཅུད་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་མཉམ་གཞག་གི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྣམ་རོལ་དུ་བལྟ་བ་ལ་བསླབ་ཅིང་དེ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་མཉམ་གཞག་གི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རང་གི་ཕུང་སོགས་ལྷར་བསྒོམས་པའི༌ལྷ་རྣམས་སུ་ཤར་བ་ལ་བསླབ་བོ།།
གཉིས་པ་ཕུང་སོགས་ལྷར་བསྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་དོན་བཤད་པ་ནི། ཕུང་སོགས་ལྷར་བསྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་འཆད་པའི་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། དབེན་གཞིའི་ལུས་འཆད་པ་ན། “ལུས་གྲུབ་པ་འདི་ནི་སྤུངས་པ་བཞིན་དུ་གནས་ཏེ། ཤའི་ཁམ་ཚད་དང།’ ཞེས་པ་ནས། ‘རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་པའམ་སྤུངས་པ་ནི་ཉེ་བར་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།”1

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དབེན་གཞིའི་ལུས་ཕུང་ཁམས་
སྐྱེ་མཆེད་སོགས་བསྟན་ལ། ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། དེ་འདྲ་བའི་དབེན་གཞིའི་ལུས་དེ་གང་ལས་དབེན་པ་ནི། “ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐ་མལ་གྱི་ང་རྒྱལ་གྱི་གནས་པ།”2

ཞེས་པ་
འདིས་བསྟན། དེའི་གཉེན་པོར་གང་དུ་བསྒོམ་པའི་ལྷར་སྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལས་གྲུབ་པའི་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༦༠བ༧
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༦༡ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐ་མལ་གྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པ།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 360

ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ།”1

ཞེས་པ་འདིས་བསྟན་པས་མདོར་ན་དབེན་གཞི་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་
བསྡུས་པའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ལ་ཚེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་གནས་པ་དེ་དོར་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ལྷའི་ངོ་བོར་བསྒོམ་པ་ནི་ཕུང་སོགས་ལྷར་བསྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་ངོ་བོའོ།། སྤྱིར་ཕུང་སོགས་ལྷར་སྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་འདི་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་གཅིག་དང། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། བསྐྱེད་རིམ་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་དབེན་ནི་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུས་པའི་སྐབས་དང། ལུས་དཀྱིལ་དང། དཀྱིལ་འཁོར་ཉེ་བར་བསྡུ་བའི་སྐབས་དང། ཡུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བལྟ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་བསྒོམ་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ།། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཕུང་སོགས་ལྷར་སྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་ལ་ནི། རོ་རྐྱང་གི་རླུང་གཉིས་དྷཱུ་ཏཱིར༌བཙུད་ནས་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྷར་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་ཕུང་སོགས་ལྷར་བསྒོམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་དེའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་དང། དེ་ཉིད་རིགས་ལྔའི་ལུས་དབེན་དང། གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན་དང། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་དང་བཞིའོ།། དང་པོ་(དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་)ལ་ཕུང་པོ་ལྔའི་ལུས་དབེན། ཁམས་བཞིའི་ལུས་དབེན། དབང་པོ་དྲུག་གི་ལུས་དབེན། ཡུལ་ལྔའི་ལུས་དབེན་ཏེ་ཉི་ཤ་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལྔ་ལྔར་ཕྱེ་བས་བརྒྱར་འགྱུར་རོ།། དེ་ལ་ཕུང་པོ་ལྔའི་ལུས་དབེན་ནི། རྩ་རྒྱུད་ལས། “མདོར་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་ནི།། སངས་རྒྱས་ལྔར་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲགས།།”2

ཞེས་དབེན་གཞིའི་ལུས་ཕུང་པོ་ལྔའི་གཟུགས་ཕུང་རྣམ་སྣང་དང།
ཚོར་ཕུང་རིན་འབྱུང་དང། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འོད་དཔག་མེད་དང། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༦༡ན༦
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༢བ༥

ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 361
དོན་གྲུབ་དང། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྒོམས་པའི་དབེན་གཞི་གཟུགས་ཕུང་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཡང་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་རིང་ཐུང་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ལྔར་ཕྱེ་ནས། རྣམ་སྣང་གི་རྣམ་སྣང་ནས་རྣམ་སྣང་གི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་ལྔ་དང། དེ་བཞིན་དུ་དབེན་གཞིའི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ལ་ཡང་ལྔ་ལྔར་ཕྱེ་ནས་རིན་འབྱུང་གི་རྣམ་སྣང་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་བསྒོམ་པ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་ནི་ཕུང་པོའ་ལུས་དབེན་ཉི་ ི ཤ་ལྔའོ།། ཁམས་བཞིའི་ལུས་དབེན་ནི། རྩ་རྒྱུད་ལས། “ས་ནི་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན།། ཆུ་ཡི་ཁམས་ནི་མཱ་མ་ཀཱི༑༑ མེ་ནི་གོས་དཀར་མོ་ཡིན་ནོ།། རླུང་ནི་སྒྲོལ་མར་རབ་ཏུ་བསྒྲགས།།”1

ཞེས་ཁམས་
བཞིའི་ལུས་དབེན་གྱི་དབེན་གཞིའི་ལུས་ནི། ས་སོགས་བཞི་དང། དེ་བཞི་ལྷ་མོ་བཞིར་བསྒོམ་པ་ཁམས་བཞིའི་ལུས་དབེན་ཡིན་ཞིང། དེའི་དབེན་གཞི་ས་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལྔ་ལྔར་ཕྱེ་བ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་སྤྱན༌མའི་རྣམ་སྣང་ནས། སྒྲོལ་མའི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྒོམ་པ་ཉི་ཤ་ཁམས་ཀྱི་ལུས་དབེན་ཉི་ཤ་ཡིན་ནོ།། དབང་པོ་དྲུག་གི་ལུས་དབེན་ནི། རྩ་རྒྱུད་ལས། “རྡོ་རྗེའི་སྐྱེ་མཆེད་ཉིད་དག་ཀྱང།།’ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག །”2

ཅེས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་སེམས་པ་དྲུག་ཏུ་བསྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་
གྱི་དབེན་གཞི་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལྔ་ལྔར་ཕྱེ་བ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ས་སྙིང་གི་རྣམ་སྣང་ནས། འཇམ་དཔལ་གྱི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་སུམ་ཅུར་བསྒོམ་པ་ནི། དབང་པོ་དྲུག་གམ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ལུས་དབེན་སུམ་ཅུའོ།། ཡུལ་ལྔའི་ལུས་དབེན་ནི། རྩ་རྒྱུད་ལས། “གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་སྔགས་པ་ཡིས།། ལྷ་ཉིད་དུ་ནི་རྟག་ཏུ་བསྒོམ།།”3

ཞེས་ཡུལ་ལྔ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔར་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༢བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ས་ནི་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན།། ཆུའི་ཁམས་མཱ་མ་ཀཱི་ཞེས་བྱ།། དཀར་དང་སྒྲོལ་མ་ཞེས་བྱ་བ།། མེ་དང་རླུང་དུ་རབ་ཏུ་བསྒྲགས།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༢བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། ‘རྡོ་རྗེའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཉིད་ནི།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༠བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཟུགས་སྒྲ་དྲི་སོགས་
སྔགས་པ་ཡིས།། ལྷ་རྣམས་ཉིད་དུ་རྟག་ཏུ་བསྒོམ།།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 362

སྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་དབེན་གཞི་ཡུལ་ལྔ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལྔ་ལྔར་ཕྱེ་བ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མའི་རྣམ་སྣང་ནས་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མའི་མི་བསྐྱོད་པར་སྒོམ་པའི་བར་ཉེར་ལྔ་པོ་ནི་ཡུལ་ལྔའི་ལུས་དབེན་ཉེར་ལྔའོ།། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “དམ་པའི་རིགས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱ།།”1

ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱིས་བཀྲལ་བའི་རིགས་
བརྒྱའི་ལུས་དབེན་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་ཉི་ཤའི་ལུས་དབེན་བཤད་ཅིང། དབེན་གཞིའི་ལུས་ཡན་ལག་བཅུ་དང། ཚིགས་དང་རྩ་རྒྱུས་ཁྲོ་བོ་བཅུ་དང། ཀུན་བཟང་དང་བྱམས་པར་སྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་གསལ་བར་མ་བཤད་པ་ནི། གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་གཟུགས་ཕུང་ནས་རེག་བྱའི་བར་དབེན་གཞིའི་ལུས་རྣམས་རྣམ་སྣང་ནས་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མའི་བར་ཉི་ཤ་བསྒོམ་པ་དངོས་སུ་བཤད་པའི་དོན་བཤད་རྒྱུད་ཕྱི་མས་དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་ཉིད་བཤད་ཀྱི། ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་སྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་སོགས་རིགས་བརྒྱ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་མ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་བཅུ་དང་ཚིགས་དང་རྩ་རྒྱུས་ཁྲོ་བོ་བཅུ་དང་སེམས་དཔའ་གཉིས་སུ་སྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་རྩ༌རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པར་མི་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བཤད་རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་གི་གླེང་གཞི་སྦས་བཤད་ཀྱི་ལུས་དབེན་འཆད་བྱེད་སྒྲོན་གསལ་དུ་དྲངས་པ་ལས། ཡན་ལག་བཅུ་ཁྲོ་བོ་བཅུར་བསྒོམ་པ་དང། མིག་ས་སྙིང་སོགས་སུ་བཤད་པའི་སོགས་ཁོངས་ནས་བྱམས་པ་དང་ཀུན་བཟང་གཉིས་ཀྱང་བཏོན་ནས་ལྷ་སོ་གཉིས་ཚང་བར་བྱས་ཤིང། རྣམ་སྣང་སོགས་ལྷ་ཉི་ཤ་པོ་རེ་རེ་ལ་རིགས་ལྔར་དབྱེར་རུང་ལ༑ ཁྲོ་བོ་བཅུ་དང་སེམས་དཔའ་གཉིས་ལ་རིགས་ལྔ་ལྔར་དབྱེར་མི་རུང་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རིགས་ལྔའི་ལུས་དབེན་ནི། དམ་པ་རིགས་བརྒྱར་ཕྱེ་བ་དེ་དག་ཀྱང་བསྡུ་ན། དེ་ཉིད་རིགས་ལྔར་འདུ་སྟེ། རྣམ་སྣང་གི་རྣམ་སྣང་ནས་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མའི་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༠ན༣

ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 363
རྣམ་སྣང་གི་བར་ཉི་ཤ་རྣམ་སྣང་དུ་འདུ་བ་ནས། རྣམ་སྣང་གི་མི་བསྐྱོད་པ་ནས་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མའི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་ཉི་ཤ་མི་བསྐྱོད་པར་འདུ་བ་སོགས་ཡིན་པས་སོ།། དེ་ལ་དབེན་གཞིའི་ལུས་ཀྱི་རིགས་ལྔ་ནི་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། ས་སོགས་འབྱུང་བ་བཞི་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཏེ་ཁམས་ལྔར་བཤད་དོ།།
གསུམ་པ་གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན་ནི། རིགས་ལྔ་པོ་དེ་ཡང་གསང་བ་རིགས་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། རྣམ་སྣང་དང་རིན་འབྱུང་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་དང། འོད་དཔག་མེད་དང་དོན་གྲུབ་གསུང་རྡོ་རྗེའི་རིགས་དང། མི་བསྐྱོད་པ་དང་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རིགས་སུ་འདུས་པས་སོ།།
གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་ནི་སྔར་བཤད་པའི་རིགས་བརྒྱ་ནས་བརྩམས་པའི་རིགས་ལྔ་དང་རིགས་གསུམ་གྱི་བར་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྒོམས་ཏེ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་དེ་ལྟར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ལམ་རྣམས་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཤེས༌བྱེད་དགོད་པ་ནི། འོ་ན་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྒོམ་པའི་བདེ་སྟོང་ཉིད་ཕུང་སོགས་ལྷར་བསྒོམ་པའི་ལྷ་དང་ལྷ་མོར་ཤར་བར་བྱེད་དགོས་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན༑ སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་རིགས་ལྔའི་ལུས་དབེན་བསྒོམ་པའི་སྐབས་སུ། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་དྲངས་པ་ལས། “འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་སངས་རྒྱས་མངའ་བདག་ཉིད།།’ གར་མཁན་དག་དང་རི་མོ་བཟང་ལྟར་སྣང།། གང་དུ་བདེ་ཆེན་ཞེས་བྱ་གཅིག་པུ་ཉིད།། ‘གཅིག་པུའི་ཉམས་ནི་དུ་མས་གར་མཛད་དོ།།”1

ཞེས་མཉམ་གཞག་གི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་པུ་ཉིད་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༦༦ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་སངས་རྒྱས་ལྔ་བདག་ཉིད།།’ ‘གཅིག་པུ་ཉམས་ནི་དུ་མར་གར་མཛད་དོ།།’ ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 364

གར་མཁན་དང་རི་མོ་བཟང་པོ་ལྟར་ལྷ་དང་ལྷ་མོའ་ཉམས་དུ་མར་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་ ིཔར་གསུངས་སོ།། གཞན་ཡང་བཤད་རྒྱུད་རྡོར་ཕྲེང་གི་གླེང་གཞི་སྦས་བཤད་ཀྱི་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སྒྲོན་གསལ་དུ་དྲངས་པ་ལས། “རླུང་དང་མེ་དང་ཆུ་དང་ས།། སྤྱན་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་སྟེ།། ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་ཅན་གསུམ་དུ།། ཤེས་བྱ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སྟེར༑༑”1

ཞེས་འབྱུང་བཞི་སྤྱན་མ་སོགས་བཞིར་བསྒོམ་པ་དེ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྣང་མཆེད་
ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་བསྒོམ་པ་དེའི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་པས་སོ།།
གསུམ་པ་ལུས་དབེན་དུ་སོར་སྡུད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས་འདུ་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་སོར་སྡུད་ནི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “དབང་པོ་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང།། རང་གི་འཇུག་གནས་ཐམས་ཅད་དུ།། འདོད་པ་སོ་སོར་སྡུད་པས་ན།། སོ་སོར་སྡུད་པ་ཞེས་བཤད་དོ།།”2

ཞེས་མཉམ་གཞག་ཏུ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྒོམས་པ་ལས་ལངས་པའི་
རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་དབང་པོ་ལྔས་ཡུལ་ལྔ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཡུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྒོམས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་རྣམ་རོལ་དུ་ཤར་བར་བསྒོམ་ ིཔ་འདི་སོར་སྡུད་དུ་བཤད་པས། སོར་སྡུད་ནི་གང་ཤར་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་དུ༌དང་པོར་བསྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་ནོ།། བསམ་གཏན་ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “འདོད་པ་ལྔ་ནི་མདོར་བསྡུས་ན།།’ སངས་རྒྱས་ལྔ་རུ་སྦྱོར་བ་ཡིས།། བརྟག་པ་བསམ་གཏན་ཞེས་བཤད་དེ།།”3 ཞེས་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་རྣམས་རིགས་ལྔའི་སངས་རྒྱས་སུ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་སྟེ་བསྒོམ་པ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་ཡིན་ཞེས་བསམ་གཏན་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༠བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“རླུང་དང་མེ་དང་ཆུ་དང་ས།། སྤྱན་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་སྟེ།། ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་སྤྱན་གསུམ་དུ།། ཤེས་བྱ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སྟེར།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤ན༦
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘འདོད་པ་ལྔ་ནི་མདོར་བསྡུས་ནས།།’ ཞེས་སོ།།

ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 365

སྤྱིར་བསྟན་ནས། བསམ་གཏན་དེ་ལ་ཡང། ཡན་ལག་ལྔ་ཡོད་པ་ནི། “བསམ་གཏན་དེ་ནི་རྣམ་ལྔར་འགྱུར།། ‘རྟོག་དང་དཔྱོད་པ་དགའ་བ་དང།།’ དེ་བཞིན་བདེ་བ་ཉིད་དང་ཡང་༑༑ སེམས་ཀྱི་རྩེ་གཅིག་ཉིད་དག་སྟེ།། ལྔ་པོ་དེར་ནི་བསམ་གཏན་བསྡུ།།”1

ཞེས་
རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དགའ་བདེ་གཉིས། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་སྟེ་ལྔ་པོ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལྔའོ།། ཡན་ལག་ལྔ་པོ་རེ་རེ་ནས་འཆད་པ་ནི། “གསང་བའི་རྒྱུད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ༑༑ རྣམ་པ་དུ་མར་ཡོངས་བཤད་པ།། ‘གསང་བ་གསུམ་བྱུང་རྟོག་པ་སྟེ།།”2

ཞེས་པས་
རྟོག་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་གསང་བ་གསུམ་ནི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལྔ་ལྔར་ཕྱེ་བའི་ལྔ་ཚན་གསུམ་པོ་རིགས་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོག་པ་ནི་རྟོག་པའོ།། “དེའི་ལོངས་སྤྱོད་དཔྱོད་པའོ།།”3

ཞེས་པས་དཔྱོད་པ་བསྟན་ཏེ། རྟོག་
པ་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་ལྔ་ཚན་གསུམ་པོ་རིགས་ལྔར་ཤར་བའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་ཞིབ་ཏུ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པས་གནས་པ་ནི་དཔྱོད་པའོ།། “དགའ་ལ་རེག་པ་གསུམ་པ་སྟེ།། བདེ་བས་བསྡུས་པ་བཞི་པའོ།།”4

ཞེས་པས་དགའ་བདེ་གཉིས་བསྟན་ཅིང། “ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་ཅུང་
ཟད་པའི།།’ རང་སེམས་ལྔ་པར་ཤེས་པར་བྱ།།”5

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་
བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་དག་གི་དོན་ནི། སྒྲོན་གསལ་ལས། “དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པས་དགའ་བ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ནི༌དགའ་བ་ལ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་དགའ་བ་དང།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། ‘གསང་བ་གསུམ་འབྱུང་རྟོག་པ་སྟེ།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་
བྱེད་པའོ།།” ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤བ༡
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། ‘ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་བྱུང་ཟད་པའི།།’ ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 366

རེག་པའོ།། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞུགས་པས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བདེ་བ་གང་ཐོབ་པ་དེ་ནི་བདེ་བས་བསྡུས་པའོ།།”1

ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་
བཤད་ན། དེ་ལྟར་དཔྱད ནས་ཤེས་པའི་པ་ཚབ་ཀྱི་འགྱུར་ལས། “དེ་ལྟར་དཔྱོད་བཞིན་
པ་ལ་”2
ཞེས་དང། ཆག་འགྱུར་ལས། “དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ལས་”3

ཞེས་འབྱུང་བ་ལ་མཉམ་
གཞག་གི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ལ་བདེ་ཆེན་ཉིད་ལྷ་དེ་དང་དེའོ་སྙམ་དུ་དཔྱོད་པས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ཅིང་བསྒོམས་པ་ལས་ལྷར་སྣང་བའི་ཡུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་འཆར་ཞིང་དེའི་རྗེས་སུ་བདེ་བ་འབར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་དབང་པོའ་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ ིརླུང་རྣམས་ནང་དུ་ལྡོག་པ་ན་དབང་ཤེས་ཀྱང་སྡུད་པས་རླུང་ཐིམ་ནས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེ་ལ། བདེ་བ་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའམ་ཕྱོགས་པས་ཡིད་བདེ་བར་གྱུར་པའི་དགའ་བ་དང་ལུས་སེམས་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་སུ་འགྱུར་བའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དགའ་བདེའོ།། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ནི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་མཐའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པས་ཤེས་པ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་དྲུག་དང། ཤེས་བྱ་གཟུགས་སོགས་དྲུག་ཏུ་བྱུང་བ་ཟད་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྣང་བས་སྟོང་པའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་ནི་རང་སེམས་ཞེས་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ན་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའམ་བདེ་བ་ཆེན་པོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་བསྒོམས་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡིད་བདེ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༩༦བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། “དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པས། གང་ཡིད་བདེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ནི་དགའ་བ་ལ་རེག་པའོ།། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞུགས་པས། ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བདེ་བ་གང་ཐོབ་པ་དེ་ནི་བདེ་བས་བསྡུས་པའོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ ལུང་ཁུངས་འདིའི་མ་དཔེ་ལག་སོན་མ་བྱུང།
༣ ལུང་ཁུངས་འདིའི་མ་དཔེ་ལག་སོན་མ་བྱུང།

ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 367
རེག་པའི་དགའ་བ་དང། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་དང་༑ སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ༌འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པའི་འོད་གསལ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པར་བཤད་པ་རྣམས་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱི་དཔྱོད་པས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལྷར་ཤར་བ་དེ་ཉིད་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོར་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པ་ཉིད་ཀྱི་སར་ཡང་མཉམ་གཞག་གི་བདེ་ཆེན་དྲངས་པ་དེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སོགས་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དང་པོར་འོག་སྒོར་ཕྲ་མོ་བསྒོམས་པའི་དབང་གིས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ན་དེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡིད་བདེ་དང། ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་དང། མཐའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་སོགས་ཡིན་ན་སོར་སྡུད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་གོ་རིམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་༑ བསམ་གཏན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བདེ་ཆེན་ལྷའི་རྣམ་རོལ་དུ་ཤར་བར་བལྟ་བར་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། དང་པོར་ཕྲ་ཐིག་བསྒོམས་པ་ལས་བདེ་ཆེན་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་དང་པོར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གང་ཤར་བདེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་རོལ་དུ་ཤར་བ་བསླབ་ཅིང་དེ་བརྟན་པ་ན་ལྷའི་རྣམ་རོལ་དུ་ཤར་བར་སློབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་གང་ཞིག །བསམ་གཏན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་སློབ་མ་མྱོང་བའི་སྔ་རོལ་དུ་དགའ་བདེ་དང་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ།། གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དགའ་བདེ་དང་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་འཇོག་ཀྱང། བསམ་གཏན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བསམ་གཏན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡུལ་དབང་སོགས་ལྷར་བསྒོམ་པར་བཤད་པ་དེ་ལ་ལྷའི་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒོམ་པ་དང་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་གཉིས་སུ་བྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ།། འོ་ན་ཡུལ་སྣང་ལྷར་ཤར་བ་དེ་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ངོར་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ཅིང་བསྒོམས་པས་རླུང་ཐིམ་པའི་ལྷན་སྐྱེས་དང་ ིའོད་གསལ་འཆར་བ་ཇི་ལྟར་ཤེས་སྙམ་ན། དེའི་ཚུལ་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས༌གསལ་བར་གསུངས་ཏེ༑ རིམ་པ་ལྔ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ལས། “སྟོང་པ་བཞི་དྲངས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 368

གང་ཤར་ལ་བདེ་སྟོང་གིས་རྒྱས་འདེབས་ཚུལ་འདིར་བཤད་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།། འདི་ལྟར་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདེ་བ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ལྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྔར་མྱོང་བ་དྲན་ནས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ། དེས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཡིད་བྱེད་བསྡམས་ཏེ་གནས་ན་ཡུལ་སྣང་ཀུན་བདེ་བར་འཆར་ཞིང་དེའི་རྗེས་སུ་བདེ་བ་འབར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་དབང་པོའ་སྒོ་ནས་འཇུག་ ིཔའི་རླུང་རྣམས་ནང་དུ་ལྡོག་པ་ན་དབང་ཤེས་ཀྱང་སྡུད་པས་རླུང་ཐིམ་ནས་སྔར་བཞིན་བདེ་བ་རྣམས་སྐྱེའོ་”1

ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་ལུས་
རྣམ་པར་དབེན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
གཉིས་པ་ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་དང། གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་དང། གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་)ལ་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཉེ་ཚེ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་དང། སྔགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཉེ་ཚེ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་)ནི། དེ་ཡང་གང་དུ་བསྒོམ་པའི་གནས་ནི་བཤད་རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་ལས། “སྐྱེ་བོས་དབེན་པའི་ལྷ་ཡི་གནས།། སྒྲ་ཡི་ཚེར་མ་རྣམས་དང་བྲལ།། སྐྱེ་བོའ་ཚོགས་ནི་མེད་པ་དང།། གེགས་མེད་སྐལ་བཟང་ཉམས་དགའི་བ།། སྐྱེད་མོས་ཚལ་ཞི་བདེ་བ་ཆེ།། འདོད་པ་ལྔ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས།། སྔགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།”2

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་གནས་སུ་ལུས་གནད་ཅི་འདྲ་བས་བསྒོམ་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༢༠བ༡
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༨ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྐྱེ་བོས་དབེན་པ་ལྷ་ཡི་གནས༑༑ སྒྲ་ཡི་ཚེར་མ་རྣམས་དང་བྲལ།། བགེགས་མེད་སྐལ་བཟང་ཉམས་དགའ་བ།། སྐྱེད་མོས་ཚལ་གཞི་བདེ་བ་ཆེ།། འདོད་པ་ལྔ་ལ་ལོངས་
སྤྱོད་པས།། སྔགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ། 369

པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། “སྤྱོད་ལམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་གནས།། གང་གིས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ ིཏུ་འགྱུར།། སྒྲུབ་པོ་བདེ་བའི་སྟན་གནས་ནས།། མིག་གཉིས་སྣ་རྩེར་གཏད་བྱས་ལ།། སྣ་ནི་ལྟེ་བའི་ཚད་དུ་གཞག །ཕྲག་པ་མཉམ་ལ་ལྕེ་རྐན་སྦྱར།། ས་དང་ཆུ་ནི་བར་བར་བཞག །དབུགས་ཀྱི་འབྱུང་རྔུབ་གློད་ནས་ནི།། ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་རྩོལ་བྲལ་བས།། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱུང་རྔུབ་ནི།། སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་ལེགས་གནས་པ།། དེ་ལྟར་སྤྱོད་ལམ་དང་ལྡན་པས༑༑”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ལུས་གནད་བཅས་ཏེ། སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་བསྒོམ་
པར་བྱའོ།།
འདི་ལ་བཞི། སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒོམ་པའི་ཆེ་བ། དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་ལས་ཉམས་མྱོང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ། དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་ལམ་མཉམ་རྗེས་སུ་སྐྱོང་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒོམ་པའི་ཆེ་བ་)ནི། མངོན་བརྗོད་ལས། “རྟག་ཏུ་སྙིང་ལ་གནས་པ་ཡི།། ཐིག་ལེ་གཅིག་ལ་འགྱུར་མེད་པ།། དེ་སྒོམ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ།། ངེས་པར་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།”2

ཞེས་དང། དྲིལ་བུ་རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང། “སྒྲ་
དང་ཐིག་ལེར་ལྡན་པའི་སེམས།། ‘སྙིང་གར་གཞག་བྱ་དེ་ནས་འདི།། རྨོངས་པའི་རབ་རིབ་འཇོམས་མཛད་པའི།།’ མངའ་བདག་བཅོམ་ལྡན་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ།།”3

ཞེས་སྙིང་གའི་མི་
ཤིགས་པ་བསྒོམས་པས་མ་རིག་པ་རྩད་ནས་གཅོད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་འཆར་བར་གསུངས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༨ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཁྱིམ་དུ་བདེ་བའི་ཕྱག་
རྒྱས་གནས།། གང་གིས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར།། སྒྲུབ་པོ་བདེ་བའི་སྟན་འདུག་ནས།། མིག་གཉིས་སྣ་རྩེར་གཏད་བྱས་ནས།། སྣ་ནི་ལྕེ་ཡི་ཚད་དུ་བཞག །ཕྲག་གོང་བསྙམས་ལ་ལྕེ་རྐན་སྦྱར།། སོ་དང་མཆུ་ནི་བདེ་བར་བཞག །དབུགས་ཀྱི་འབྱུང་རྔུབ་ཀློད་ནས་ནི།། ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་རྩོལ་བྲལ་ནས༑༑ ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱུང་རྔུབ་ནི།། རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་ལེགས་གནས་པས།། དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྡན་པས།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མངོན་བརྗོད་བླ་མ། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༥༦ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྟག་ཏུ་སྙིང་ལ་གནས་པ་ཡི།།
ཐིག་ལེ་གཅིག་པུ་ཡི་གེ་མེད།། སྐྱེས་བུས་དེ་ནི་བསྒོམས་གྱུར་ན།། ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་གྱུར་པ་མཆོག །” ཅེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དྲིལ་བུ་པ། བདེ་མཆོག་རིམ་ལྔ། ཤོག་གྲངས་༢༢༥ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བར་མ་
གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྒྲ་དང་ཐིག་ལེར་ལྡན་པའི་སེམས།། སྙིང་གར་བཞག་བྱ་དེ་ནས་འདིའི།།’ ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 370

ཤིང་༑ “ངེས་པར་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།”1

ཞེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ཉིད་
དོ༑༑ གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས་ཀྱང། “དེ་གསལ་མི་ཤིགས་ཐིག་ལེའི་གཟུགས།། ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཚོད་ཙམ།། འོད་ཟེར་སྣ་ལྔ་འབར་འཛག་པའི།། ཚུལ་ཅན་སྙིང་དབུས་རྟག་ཏུ་གནས།། དེ་ལ་བལྟས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆེ།། ‘སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ།།’ འབར་བ་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད།།”2

ཅེས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པར་གསུངས་སོ།།
གཉིས་པ་དམིགས་པ་ལ་སེམས༌གཏོད་པའི་ཚུལ་ལ། དམིགས་པའི་མཚོན་དོན་མི་ཤིགས་པ་ངོས་གཟུང་བ་དང། མཚོན་བྱེད་དམིགས་པ་ཉིད་སྒོམ་ས་གནས་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(དམིགས་པའི་མཚོན་དོན་མི་ཤིགས་པ་ངོས་གཟུང་བ་)ནི། མི་ཤིགས་པ་འདི་ལ་རླུང་སེམས་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་ཏེ་མི་ཤིགས་པ་བཞི་ཡོད་པ་ལ། རླུང་མི་ཤིགས་པ་ནི། བཤད་རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་ལས། “སྙིང་གི་པདྨའི་སྦུབས་མཁའ་ལ།། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་དྲག་ཏུ་བཞུགས།།”3

ཞེས་དང། “གཙོ་བོ་ཆེན་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི།། འཇིག་རྟེན་ཁམས་
ནི་དེ་ཉིད་དོ།། དེར་ནི་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པའི་ས།། སྲོག་གི་ཡེ་ཤེས་མིང་ཅན་ཏེ།།”4

ཞེས་
ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་རྟག་ཏུ་སྙིང་གར་བཞུགས་པའི་རླུང་ནི་སྲོག་འཛིན་དུ་བཤད་པས་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ཕྲ་བའོ།། གཞན་ཡང་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ལས། “ཕྱེད་ཚད་ཙམ་གྱི་ཕྲ་མོ་མཆོག །‘ཡིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐིག་ལེའི་གཟུགས།།’ རྟག་ཏུ་སྙིང་གི་དབུས་གནས་པ།། འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་འབར་བ་ཅན།།”5

ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་མི་ཤིགས་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དྲིལ་བུ་པ། བདེ་མཆོག་རིམ་ལྔ། ཤོག་གྲངས་༢༢༥ན༥
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཞབས། གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ། ཤོག་གྲངས་༤༩ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་
རྐང་བདུན་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༦བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྙིང་གི་པད་སྦུབས་ནམ་
མཁའ་ལ།། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་རྟག་ཏུ་བཞུགས།།” ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༨བ༤
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༧༨ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
‘ཡིད་ཀྱི་དངོས་པོའ་ཐིག་ལེའི་གཟུགས།།’ ཞེས་སོ།། ི

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ། 371

ལྔ་པ་སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ན་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་རྟག་ཏུ་གནས་པར་གསུངས་སོ༑༑ དེ་བཞིན་དུ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང། “སྙིང་གའི་དབུས་ན་མི་ཤིགས་པ།། གསལ་ཞིང་མར་མེ་དག་དང་མཚུངས།། མི་འགྱུར་མཆོག་ཏུ་ཕྲ་བ་སྟེ།། ཨ་ནི་གཙོ་བོ་དམ་པའོ༑༑”1

ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང། མི་ཤིགས་པའི་རླུང་ཉིད་སྟོན་ནོ།། སྤྱིར་སྙིང་གའི་མི་
ཤིགས་པ་འདི་ལ་རླུང་མི་ཤིགས་པ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དང། གཞིའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དང། སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ཕྲ་བ་ཉིད་དང་བཅས་པའི་བཞིར་ཡོད་དེ། རླུང་ཕྲ་བ་ནི་གོང་དུ་དྲངས་པའི་རྒྱུད་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང། བྱང་སེམས་དཀར་དམར་དང་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཀྱང་ཤགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟ་བུའི་མི་ཤིགས་པའི་རླུང་སེམས་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་དང་བཅས་པ་འདི་ནི་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའམ་རྒྱུ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཞིང། འདི་ཉིད་ལ་གཉུག་མའི་ལུས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཚེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱུན་ཆད་མ་མྱོང་བ་ཡིན་ཞིང། དེའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་བསྒྲུབ་གཞི་དང་དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང། རླུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ནི་དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་མའི་སྐུའི་བསྒྲུབ་གཞི་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ལོངས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་རླུང་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་མི་ཤིགས་པ་ཡོད་པ་ནི། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས། “སྤྱིར་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་དང། གཞིའི་འོད་གསལ་དང། སྲོག་འཛིན་ཕྲ་བ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་དོ་”2

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། མི་ཤིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༧༢ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྙིང་གི་དབུས་ན་མི་ཤིགས་པ།། འབར་ཞིང་མར་མེ་དག་དང་མཚུངས།། མི་འགྱུར་མཆོག་ཏུ་ཕྲ་བ་སྟེ།། ཨ་ནི་གཙོ་བོ་དམ་པའོ།།” ཞེས་སོ།། གཞུང་དུ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཞེས་འབྱུང་ཡང་དེ་མ་རྙེད་པས་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་དྲངས་པ་ལ་ཁུངས་བཅོལ་ཡོད།
༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༢༦བ༦

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 372

རྐྱེན་གང་གིས་ཀྱང་གཞིག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་མཚོན་བྱེད་དམིགས་པ་ཉིད་སྒོམ་ས་གནས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ནི༑ དེ་ལྟར་མི་ཤིགས་པ་སྒོམ་པའི་དམིགས་པ་ནི་ཐིག་ལེ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་སྲན་མ་ཙམ་མམ། ཐིག་ལེ་སྲན་མ་ཕྱེད་གཤགས་ཙམ་ཁ་སྦྱར་གྱི་འོག་དམར་སྟེང་དཀར་བའི་ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ལྟ་བུའི་དབུས་སུ་ཡི་གེ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ལ། རྡོར་འཕྲེང་ལས༑ ཨ་དང་ཧཱུཾ་གཉིས་ཀ་དང། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། ཨ་ཡིག་གསུངས་པ་ལྟར་ཐིག་ལེ་ཁ་སྦྱར་གྱི་དབུས་སུ་ཨ་ཐུང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ། ཁ་དོག་སྔོན་པོ་ཤིན་ཏུ་འཚེར་བ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་འོད་ཟེར་ལྔ་འབར་བ་ཞིག་དམིགས་པར་བྱའོ༑༑ དེ་ཡང་གསལ་སྒྲོན་ལས། ཡི་གེ་ནི། རྡོར་འཕྲེང་ལས། སྙིང་གའི་དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་ཨ་དང་ཧཱུཾ་གཉིས་ཀ༌དང། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། ཨ་ཡིག་གསུངས་པ་ནི། མི་ཤིགས་པའི་མཚོན་བྱེད་དུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་གྱི་དེར་ཡི་གེའི་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད་པས། ངེས་པ་མེད་མོད་ཀྱང་ཞེས་ཨ་ཡིག་དང་ཧཱུཾ་ཡིག་གང་སྒོམ་ཡང་བསྒོམ་པའི་སྙིང་གའི་དབུས་ན་ཡི་གེའི་གཟུགས་མེད་པར་གསུངས་པ་དང། ཡང་གསལ་སྒྲོན་ལས། “འདི་ནི་རླུང་མི་ཤིགས་པ་དང་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་ནི་བྱང་སེམས་མི་ཤིགས་པའི་མཚོན་བྱེད་དོ་”1

ཞེས་ཐིག་ལེ་
དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་སམ་ཐིག་ལེ་གའུ་ཁ་སྦྱོར་དང་དེའི་དབུས་ཀྱི་ཨ་ཐུང་དམིགས་པར་བྱས་པ་རླུང་དང་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་མི་ཤིགས་པའི་མཚོན་བྱེད་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་མེད་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་རྟེན་དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་ནུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་དྲང་པོའ་ཐད་ཀྱི་ནང་གི་སྒལ་ཚིགས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཉེ་བ་ན་དྷཱུ་ཏཱི་ལ་རོ་རྐྱང་གིས་ ིལུ་གུ་བརྒྱུད་དུ་འཁྱུད་པའི་མདུད་པ་གསུམ་རིམ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༦༤བ༤

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ། 373

ཡོད་པའི་རྩ་འདབ་དང་མདུད་པའི་དབུས་ན། “སྙིང་གའི་པདྨའི་སྦུབས་མཁའ་ལ།།”1

ཞེས་
བཤད་པ་ལྟར། དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་སྦུབས་སྟོང་དེར་སྔར་བཤད་པའི་དམིགས་པ་ཐིག་ལེ་ཨ་ཐུང་དང་བཅས་པ་གསལ་བཏབ་སྟེ་སེམས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་བསྒོམ་ཚུལ་མདོར་བསྡུ་ན་རང་ཉིད་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ལུས་དབེན་གྱི་ལྷར་གསལ་བའི་ངང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྙིང་གའི་དྷཱུ་ཏཱི་ཁོང་སྟོང་གི་ནང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཐིག་ལེ་ཨ་ཐུང་དང་བཅས་པ་ལ་སེམས་གྲིམས་ལྷོད་རན་པར་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་པ་ནི་སྔགས་འཁོར་མེད་པའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་ཚུལ་ལོ།།
གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་ལས་ཉམས་མྱོང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་མི་ཤིགས་པ་ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམས་པ་ལས་མཐར་སྙིང་གའི༌ཐད་ཀྱི་དབུ་མར་དང་པོར་རླུང་ཞུགས་པ་དང་དེ་ནས་གནས་པ་དང་དེ་ནས་ཐིམ་པར་འགྱུར་བའི་རྟགས་རྣམས་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང། དེ་ཡང་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཤར་བའི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་དང་སྐབས་འདིའི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་དམིགས་པ་གཏོད་སའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་གོམས་པ་སྔ་མ་སྔོན་2

དུ་སོང་མ་སོང་གི་ཁྱད་པར་ལས་རླུང་འདུ་ལ་སྟོབས་ཆེ་
ཆུང་གི་ཁྱད་པར་དང། བརྟན་མི་བརྟན་གྱི་ཁྱད་པར་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་ལམ་གོང་འོག་གི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་སྟོང་སང་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་མེད་ལྟ་བུའི་ཡུལ་སྣང་ཅན་དུ་མཚུངས་ཀྱང་རླུང་འདུ་བ་ཕུལ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།།
བཞི་པ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་ལམ་མཉམ་རྗེས་སུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༦བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྙིང་གི་པད་སྦུབས་ནམ་མཁའ་ལ།།” ཞེས་སོ།།
༢ མ་དཔེ་གསལ་པོ་མེད་རྐྱེན་ཁ་ཚོན་ཆོད་པར་དཀའ་ཡང་གོ་དོན་ལ་སྦྱར་ན་དཀྱུས་སུ་བཀོད་པར་ལྟར་ཡིན་པར་སྙམ།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 374

སྐྱོང་བའི་ཚུལ་དང། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(མཉམ་གཞག་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་)ནི་སྙིང་གའི་དྷཱུ་ཏཱིར་རླུང་ཐིམ་པ་ལས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་སྔར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཡང་འོད་གསལ་གྱི་ཚེ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ལས་རླུང་ཅུང་ཟད་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ལངས་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཡིད་ངོར་ཤར་བའི་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་དེ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་སྒྱུ་མ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་གཞག་ལས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལངས་པའི་ཚེ་སྣོད་བཅུད་སོགས་བློ་ལ་གང་ཤར༌ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་གཞག་གི་བདེ་སྟོང་གིས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་གང་ཤར་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་དུ་བལྟ་བ་སོགས་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་བསྐྱང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས། “ངག་དབེན་ཡན་ཆད་དུའང་སྟོང་པ་བཞིས་དྲངས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གང་ཤར་ལ་བདེ་སྟོང་གིས་རྒྱས་འདེབས་ཚུལ་འདིར་བཤད་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།།”1

ཞེས་ལུས་དབེན་
གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། འདིར་བཤད་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་འདིར་བཤད་ཚུལ་ནི། བཤད་རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་ལས། “དབང་པོ་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི།། གང་གནས་དེ་ནི་བསྡམས་ནས་ནི།། སྟོང་ཉིད་གཉིས་མེད་སྒྱུ་མ་ལ།། ‘སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ལྷག་སྤྱད་བྱ།།’ ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དབང་བསྐུར་སོགས།། ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བདེ་བ་ཡིན།། ‘བདེ་བ་ཆེན་པོ་དྲན་པ་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༢༠བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ངག་དབེན་ཡན་ཆད་དུའང་སྟོང་པ་བཞི་དྲངས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། གང་ཤར་ལ་བདེ་སྟོང་གིས་རྒྱས་འདེབས་ཚུལ་འདིར་བཤད་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ། 375

ཡིས༑༑’ དབང་པོ་རྣམས་ནི་ཡུལ་ལས་ལྡོག །1

”ཅེས་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནོ།།
གཉིས་པ་སྔགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི། རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་མི་ཤིགས་པ་བསྒོམས་པ་ལས་སེམས་མི་ཤིགས་པ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་མི་གཡོ་བའི་བརྟན་པོར་སོང་བ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རླུང་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་སྙིང་གའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་དབུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་བྱེད་དགོས་པས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། རིམ་ལྔ་ལས། “རླུང་གི་དེ་ཉིད་རིམ་གྱིས་ནི།། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡང་དག་འཇུག །སྔགས་ཀྱིས་སྐྱེད་པ་རྟོགས་ནས་ནི།། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ལ་ནི་སློབ།།”2 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོར་རླུང་གི་དེ༌ཉིད་ཤེས་པར་བྱས་དེའི་རྗེས་སུ་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་ན་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བཤད་པར་བྱ་བ་འདི་ལ་གསུམ། རླུང་གི་དེ་ཉིད་བཤད་པ་དང་༑ སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བཤད་པ་དང། རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་དུ་ཟློ་བའི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ཉིད་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(རླུང་གི་དེ་ཉིད་བཤད་པ་)ལ་རླུང་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་༑ ཕྱེ་བ་སོ་སོའ་དོན་བཤད་པ་དང། རླུང་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་ལས་བཤད་པའོ།། ིདང་པོ་(རླུང་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཤད་པ་)ནི། རྡོ་རྗེའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལས། “སྲོག་དང་ཐུར་དུ་སེལ་བ་དང། མེ་དང་མཉམ་དུ་གནས་པ་དང། གྱེན་དུ་རྒྱུ་བ་དང། ཁྱབ་བྱེད་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༩བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སོགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ལྷག་སྤྱད་ན།།” “བདེ་བ་ཆེན་པོའ་དྲན་པ་ཡིས།།” ཞེས་སོ།། ི
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༤༥ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཐ་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྔགས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྟོགས་ནས་ནི།། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་རྣམས་ལ་སློབ།།’ ཅེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 376

དང་༑ རྒྱུ་བ་དང། རྣམ་པར་རྒྱུ་བ་དང། ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བ་དང། རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་དང། ངེས་པར་རྒྱུ་བ་”1

ཞེས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་གསུངས་སོ།། བཤད་རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་དང། ལུང་སྟོན་
ལས་སྔ་མ་ལྔ་སྔར་དང་འདྲ་ཞིང། ཕྱི་མ་ལྔ་ལ་རིམ་པ་བཞིན། “ཀླུ་དང་རུས་སྦལ་རྩངས་པ་དང་༑༑ ‘ལྷས་བྱིན་དང་ནི་གཞུ་ལས་རྒྱལ།།”2

ཞེས་གསུངས་པའི་སྲོག་འཛིན་སོགས་དང་
པོ་ལྔ་ལ་རྩ་བའི་རླུང་དང། རྒྱུ་བ་སོགས་ཕྱི་མ་ལྔ་ལ་ཡན་ལག་གི་རླུང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཕགས་སྐོར་གཞན་ནས་མི་གསལ་ཡང། སྒྲ་དབྱངས་བཅུ་གཅིག་པས་མཛད་དོ།། གཉིས་པ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའ་དོན་བཤད་པ་ལ། རྩ་བའི་རླུང་ལྔའི་དོན་བཤད་པ། ཡན་ ིལག་གི་རླུང་ལྔའི་དོན་བཤད་པ། རླུང་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དོན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ (རྩ་བའི་རླུང་ལྔའི་དོན་བཤད་པ་)ནི། དེ་ལ་རྩ་བའི་རླུང་ལྔ་གནས་གང་ན་གནས་པ་དང། མགོན་པོ་གང་གི་རླུང་གང་ཡིན་པ་ནི། བཤད་རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་ལས། “སྲོག་གི་རླུང་ནི་སྙིང་གར་གནས༑༑ མི་བསྐྱོད་བྱེ་བྲག་རིགས་ལས་སྐྱེས།།”3

ཞེས་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ནི་སྙིང་གར་
གནས་པ་དང་མི་བསྐྱོད་པའི་རླུང་དུ་བཤད། ཡང་། “འདོམས་ན་གནས་པའི་ཐུར་སེལ་ནི༑༑ རིན་ཅེན་འབྱུང་ལྡན་བྱེ་བྲག་སྐྱེས།།”4

ཞེས་ཐུར་སེལ་འདོམས་ཏེ་གསང་གནས་ན་
གནས་པ་དང་རིན་ཅེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་རླུང་དང། ཡང། “སྟོད་དུ་རྒྱུ་བ་ལྐོག་མར་གནས།། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ།།”5

ཞེས་གྱེན་རྒྱུ་མགྲིན་པར་གནས་པ་དང་འོད་དཔག་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སྒྲ་དབྱངས་བཅུ་གཅིག མན་ངག་བདུད་རྩི་གསང་བ། ཡན་ལག་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦༨བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། “སྲོག་དང་ཐུར་དུ་སེལ་བ་དང། མེ་དང་མཉམ་དུ་གནས་པ་དང། གྱེན་དུ་རྒྱུ་བ་དང། ཁྱབ་བྱེད་དང། རྒྱུ་བ་དང། རྣམ་པར་རྒྱུ་བ་དང། ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བ་དང། རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་དང། ངེས་པར་རྒྱུ་བ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་པ་འདི་ནི་མན་ངག་བདུད་རྩི་གསང་བར་དྲངས་པ་ལས་བཀོད།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༦བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
‘ལྷ་སྦྱིན་དང་ནི་གཞི་ལས་རྒྱལ།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༦བ༡
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༦བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མདོམས་ན་གནས་
པའི་ཐུར་སེལ་ནི།། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་བྱེ་བྲག་སྐྱེས།།” ཞེས་སོ།།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༦བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྟོད་དུ་རྒྱུ་བ་ལྐོག་

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ། 377

མེད་ཀྱི་རླུང་དང། ཡང། “མཉམ་གནས་ལྟེ་བའི་པདྨར་གནས།།’ དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ནོ།།”1

ཞེས་མཉམ་གནས་ལྟེ་བར་གནས་པ་དང་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་རླུང་དང། ཡང།
“ཁྱབ་བྱེད་ཡན་ལག་ཀུན་ལ་གནས།། ‘རྣམ་སྣང་མཛད་ཀྱི་ངོ་བོའོ།།”2

ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་
རླུང་ཡན་ལག་ཀུན་ལ་གནས་པ་དང་རྣམ་སྣང་གི་རླུང་དུ་གསུངས་ཤིང། སྤྱོད་བསྡུས་སུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ།། ཡང་། “རླུང་གི་དེ་ཉིད་གསལ་བ་འདི།། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་ངོ་བོ་ཅན།།”3

ཞེས་རྩ་བའི་རླུང་ལྔ་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་རླུང་དུ་གསུངས་ཤིང་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་
ནི༑ མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་སྣང། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་རིན་འབྱུང། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སྣང་མཐའ། བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མི་བསྐྱོད་པ་ཡིན་པ་ལྟར་མགོན་པོ་གང་གི་རླུང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་མགོན་པོ་གང་གི་ཡིན་པ་དེའི་རླུང་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་ཐུར་སེལ་སོགས་རྩ་བའི་རླུང་དང་པོ་བཞི་སྙིང་ག་སོགས་ན་གནས་པ་སྣ་བུག་ཏུ་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པར་བཤད་པ་ཡང་རྩ་འཁོར་དེ་དང་དེའི་དབུས་ཀྱི་ལྟེ་བ་ན་གནས་པའི་སྒོ་ནས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་ནི་མིན་ཏེ། བཤད་རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་ལས། སྙིང་གའི་དབུས་ཀྱི་རྩ་མདུད་ཀྱིས་བཀག་པས་གནས་དེ་ནས་སྲོག་འཛིན་འོག་ཏུ་དང། ཐུར་སེལ་སྟེང་དུ་འགྲོ་མི་ནུས་པར་གསུངས་པའི་རིགས་པས། རྩ་འཁོར་གཞན་གསུམ་གྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ནས་ཀྱང་རླུང་གཞན་གསུམ་གཞི་དུས་ལ་འབྱུང་འཇུག་མི༌བྱེད་པར་གོ་ནུས་པས་སོ།། གཞན་ཡང་ཁྱབ་བྱེད་མ་གཏོགས་པའི་རླུང་གཞན་བཞི་སྣ་བུག་ཏུ་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པའི་ཚེ། ཐོག་མར་ལྡང་བ་རང་རང་གི་གནས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་རྣམས་ནས་ལངས་
མཐར་གནས།། འོད་དཔག་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནོ།།” ཞེས་སོ།།
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༦བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། ‘མེ་དང་མཉམ་གནས་ལྟེ་བར་གནས།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༦བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ལས་བྱུང་བའི་ནང་
ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྣམ་སྣང་མཛད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༢༣ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རླུང་གི་དེ་ཉིད་
གསལ་བ་འདི།། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན།།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 378

ནས་མཐར་རང་རང་གི་རྒྱུ་བ་རྫོགས་པའི་རྗེས་སུ་སྡོད་པ་ན་རང་རང་གི་གནས་རྩ་འཁོར་དེ་དག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རྡོར་འཕྲེང་ལས། “ལྐོག་མ་སྙིང་གི་ལྟེ་བ་དང།། གསང་བའི་པདྨར་འགྲོ་འོང་སྟོན།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། ཡང་རླུང་རྣམས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་
པའི་ཚེ་སྣ་བུག་གང་ལས་རྒྱུ་བ་དང། འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཡིན་པ་དང། རླུང་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ནི། བཤད་རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་ལས། “སངས་རྒྱས་ལྔ་ཡི་རིགས་གནས་པ།།’ སྣ་ཡི་བུ་ག་ལས་བྱུང་ཞིང།། རླུང་ལྔ་སྟེང་དུ་ཡང་དག་རྒྱུ།། ‘ལུས་ལ་སྤྱོད་པར་རྟག་ཏུ་འགྱུར།།”2

ཞེས་སངས་རྒྱས་ལྔའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་རླུང་ལྔ་སྟེང་དུ་
ཡང་དག་པར་རྒྱུ་སྟེ་སྣ་བུག་ནས་འབྱུང་ཞིང་སྤྱིར་བསྟན་ནས། ཡང། “ཀུན་རྫོབ་སྣར་ནི་རྒྱུ་བ་ཡི།། སྒོ་དེ་ལས་ནི་རྣམ་པར་འབྱུང།། གཡོན་དང་གཡས་དང་གཉིས་ཀ་དང།། དལ་བར་རྒྱུ་དང་རྣམ་པ་བཞི།།”3

ཞེས་སྣ་བུག་གཡོན་དང་གཡས་རེ་རེ་བ་དང། གཉིས་ཀ་ལ་
མཉམ་རྒྱུ་བྱེད་པའི་རླུང་རྣམ་པ་བཞི། མདོར་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ན། “གཡས་པ་ནས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས།། མེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཡིན་ཏེ།། ཁ་དོག་དམར་པོ་བཟང་པོ་ནི།། པདྨ་མགོན་པོའ་རྒྱུ་བའོ།།” ི 4

ཞེས་པདྨ་མགོན་པོའ་རྒྱུ་བ་གྱེན་རྒྱུའི་རླུང་ནི་ཁོ་རང་ ིགིས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་སྣ་བུག་ལ་རྒྱུ་བའི་ཚེ་སྣ་བུག་གཡས་པ་ཉིད་ནས་རྒྱུ་བ་དང། འབྱུང་བའི་ཁམས་མེ་ཉིད་ཡིན་པ་དང། ཁ་དོག་དམར་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།། ཡང། “གཡོན་པ་ནས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས།། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་པ།། ལྗང་སེར་དག་ཏུ་སྣང་བ་སྟེ།། ལས༌ཀྱི་མགོན་པོའ་རྒྱུ་བའོ།། གཉིས་ཀ་ལས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས།། གསེར་གྱི་ ི

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས། ཤོག་གྲངས་༢༢༢བ༦
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་བཞི། ཤོག་གྲངས་༢༣༧བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘སངས་རྒྱས་ལྔ་ཡི་རིགས་གནས་ན།།’ ‘ལུས་ལ་རྟག་ཏུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་བཞི། ཤོག་གྲངས་༢༣༧བ༥
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་བཞི། ཤོག་གྲངས་༢༣༧བ༦ ལས་བྱུང་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཡས་པ་ལས་ནི་འབྱུང་
བའི་ཁམས།། མེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཡིན་ཏེ།། ཁ་དོག་དམར་པོ་བཟང་པོ་འདི།། པདྨ་མགོན་པོ་རྒྱུ་བའོ།།” ཞེས་སོ།།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ། 379

མདོག་ཏུ་སྣང་བ་སྟེ།། རིན་ཅེན་མགོན་པོའ་རྒྱུ་བའོ།། དལ་ཞིང་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཁམས།། ིདག་པའི་ཤེལ་ལྟར་སྣང་བ་ནི།། འདི་ནི་ཆུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ།། རྡོ་རྗེ་མགོན་པོའ་རྒྱུ་བའོ།། ིཁམས་ཀུན་ལས་ནི་ཡང་དག་བྱུང།། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་གཟུང་བ་ནི།། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་རང་བཞིན་ཏེ།། འཆི་བའི་མཐའ་རུ་འབྱུང་བར་འགྱུར།།”1

ཞེས་མཉམ་གནས་ནི་
རང་ཉིད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་སྣ་བུག་ནས་རྒྱུ་བ་ན་གཡོན་ཉིད་ནས་རྒྱུ་བ་དང་འབྱུང་བ་རླུང་ཡིན་པ་དང། རྒྱུད་ཀྱི་འགྱུར་འདི་ལྟར་ན་ཁ་དོག་ལྗང་སེར་རོ།། རིན་ཅེན་མགོན་པོའ་ིརྒྱུ་བ་ཐུར་སེལ་ནི་རང་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་སྣ་བུག་ནས་རྒྱུ་བ་ན་སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་ལས་དྲག་ཏུ་རྒྱུ་བ་དང། འབྱུང་བ་ས་དང་ཁ་དོག་སེར་པོའོ།། རྡོ་རྗེ་མགོན་པོའ་རྒྱུ་བ་སྲོག་འཛིན་ ིནི་རང་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་སྣ་བུག་ནས་རྒྱུ་བའི་ཚེ་དལ་བར་སྣ་བུག་གཉིས་ནས་མཉམ་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང། འབྱུང་བ་ཆུ་དང་ཁ་དོག་དཀར་པོའོ།། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ནི་འཆི་བའི་དུས་མ་གཏོགས་གཞི་དུས་ལ་སྣ་བུག་ལ་རྒྱུ་བ་མེད་ཅིང་འཆི་བའི་མཐར་སྣ་བུག་ནས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་དགོངས་ནས། “རླུང་ལྔ་སྟེང་དུ་ཡང་དག་རྒྱུ༑༑”2

ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱང་སྟེང་གི་སྣ་བུག་ལ་རྒྱུ་བར་བཤད་དོ།། ཁྱབ་བྱེད་ནི་གཟུང་བ་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་ཁ་དོག་ནི་འདིར་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང། རྗེ་འགོས་ཀྱིས་སྔོ་བསངས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་གསལ་སྒྲོན་ནས་བཤད་དོ།། དེ་ཡང་སྣ་བུག་ལ་རྒྱུ་བའི་རྩ་བའི་རླུང་བཞི་པོ་གང་རུང་གཅིག་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་རྒྱུ་བའི་ཚེ་གཞན་གསུམ་འཁོར་དུ་རྒྱུ་བར་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “དཀྱིལ་འཁོར་རེའི་དཀྱིལ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་བཞི། ཤོག་གྲངས་༢༣༧བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཡོན་པ་ནས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས།། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲེས་པ།། ལྗང་སེར་དག་ཏུ་སྣང་བ་སྟེ།། ལས་ཀྱི་མགོན་པོ་རྒྱུ་བའོ།། གཉིས་ཀ་ལས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས༑༑ གསེར་གྱི་མདོག་ཏུ་སྣང་བ་སྟེ།། དབང་ཆེན་གྱི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད།། རིན་ཆེན་མགོན་པོ་རྒྱུ་བའོ།། དལ་ཞིང་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཁམས།། དག་པའི་ཤེལ་ལྟར་སྣང་བ་ནི།། འདི་ནི་ཆུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ།། རྡོ་རྗེ་མགོན་པོ་རྒྱུ་བའོ།། ཁམས་གསུམ་ལས་ནི་ཡང་དག་བྱུང་།། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཟུང་བ་ནི།། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་རང་བཞིན་ཏེ།། འཆི་བའི་མཐར་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་བཞི། ཤོག་གྲངས་༢༣༧བ༥

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 380

འཁོར་གྱི་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ན་དཀྱིལ་འཁོར༌གསུམ་པོ་འཁོར་དུ་གྱུར་པས་དེའི་ནང་དུ་ཆུད་པར་སྤྲོའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་ཤིང། དེ་ཉིད་ཀྱང་རྒྱུད་ལས། “འཁོར་དག་ཁྱད་
པར་དག་ཏུ་སྤྲོ།།”2

ཞེས་པའི་དོན་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། གྱེན་
རྒྱུས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་སྣ་བུག་གཡས་ནས་རྒྱུ་བའི་ཚེ་སྲོག་འཛིན་སོགས་གཞན་གསུམ་ཡང་དེའི་འཁོར་དུ་སྣ་བུག་གཡས་ནས་རྒྱུའོ།། དེ་ལྟར་རྒྱུ་བའི་ཚེ་གྱེན་རྒྱུའི་ཁ་དོག་དམར་པོའ་དབང་གིས་སྲོག་འཛིན་དཀར་པོ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་དང་ཐུར་སེལ་སེར་ལ་ ིདམར་བའི་མདངས་ཆགས་དང་མཉམ་གནས་ནག་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་སྟེ། རླུང་བཞི་པོ་གཙོ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དུ་འཇའ་ཚོན་གཅིག་བཞིན་དུ་སྣ་བུག་གཡས་ནས་རྒྱུ་སྟེ་རྒྱུ་ཚུལ་དེས་མཉམ་གནས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་སྣ་བུག་གཡོན་རྐྱང་པ་ནས་རྒྱུ་བ་དང་༑ སྲོག་འཛིན་གྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་ནས་དལ་བུས་མཉམ་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང། ཐུར་སེལ་གྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་མཉམ་རྒྱུ་དྲག་ཏུ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གཞན་གསུམ་གསུམ་འཁོར་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུ་བ་དང། གཞན་གསུམ་འཁོར་དུ་བྱས་པའི་ཚེ་ཁ་དོག་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡང་སྔ་མའི་རིགས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་རྩ་བའི་རླུང་བཞི་པོ་རེ་རེས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་རྒྱུ་བ་ན་ཡང་རྒྱུན་རེ་ལ་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་རེ་རེ་རྒྱུ་ཞིང་དགུ་བརྒྱ་པ་རེ་རེ་ལ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་པ་བཞི་བཞིར་བཅད་པའི་ཚན་པ་རེ་ལ་མོ་བཞི་རེའི་རླུང་ཡིན་པས་ལྷ་མོ་བཞིའི་རླུང་རིམ་ཅན་དུ་རྒྱུ་བ་ཁོ་ན་དང། གཙོ་འཁོར་མ་ཕྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མགོན་པོ་བཞིའི་རླུང་ཅིག་ཅར་དུ་རྒྱུའོ།། དེ་ལྟར་ན་མགོན་པོ་བཞིའི་རླུང་རེ་རེས་གཙོ་བྱས་རྒྱུ་བའི་རྒྱུན་རེ་ལ་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་རེར་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཐེངས་དྲུག་དྲུག་ཡོད་དེ། དྲུག་བཞི་ཉི་ཤ་རྩ་བཞི་དགུ་བརྒྱས་བསྒྲེས་པས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱར་འབྱུང་བས་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༤༤ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་པོ་འཁོར་དུ་གྱུར་པས་དེའི་ནང་དུ་ཆུད་པར་སྤྲོའོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༩༩ན༦

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ། 381

སོ༑༑དེ་ལ༌མགོན་པོ་བཞིའི་རླུང་ལྷ་མོ་བཞིའི་རླུང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི་སྣ་བུག་གཡས་སུ་གྱེན་རྒྱུས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་མགོན་པོ་བཞིའི་རླུང་རྒྱུ་བ་ན་ཐོག་མར་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་རྒྱུ་བ་ནི་གོས་དཀར་མོའ་རླུང་དང། དེ་ནས་དེ་ཙམ་པ་གསུམ་རྒྱུ་བ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོལ་ ིམ་དང་སྤྱན་མ་དང་མཱ་མ་ཀཱིའི་རླུང་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མཉམ་གནས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱས། མགོན་པོ་བཞིའི་རླུང་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཅིག་གི་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་པ་ཚན་པ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་སྒྲོལ་མ་སྤྱན་མ་མཱ་མ་ཀཱི་གོས་དམར་མོའ་རླུང་དང། སྲོག་འཛིན་གྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་ ིནས་རྒྱུ་བ་ན། རིམ་པ་བཞིན་མཱ་མ་ཀཱི་དང་གོས་དཀར་མོ་དང་སྒྲོལ་མ་དང་སྤྱན་མའི་རླུང་དང་༑ ཐུར་སེལ་གྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་རྒྱུ་བ་ན། སྤྱན་མ་དང་མཱ་མ་ཀཱི་དང་གོས་དཀར་མོ་དང་སྒྲོལ་མའི་རླུང་རྣམས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་ནི། གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས། “ཕྱག་རྒྱ་བཞི་འབྲེལ་རེ་རེ་ཞིང།།’ ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་སྟེ།། དེ་བཞིས་བསྒྲེས་པས་དགུ་བརྒྱའོ།། དེ་ནི་འཕོ་བ་ཉི་ཤ་བཞིས།། ‘བརྩིས་པས་ཁྲི་ཕྲག་གཉིས་དང་ནི།།’ ཆིག་སྟོང་དང་ནི་དྲུག་བརྒྱའོ།།”1

ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ཡང་སྲོག་འཛིན་
ཕྲ་རགས་ལ་སོགས་པ་རྩ་བའི་རླུང་རྣམས་ནམ་མཁའ་རླུང་མེ་ཆུ་ས་སྟེ་ཁམས་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ངེས་པར་རླུང་རེ་རེ་ཡང་འོད་ཟེར་ལྔ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས༑ “དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འོད་ཟེར་རེ་རེ་འབྱུང་བ་ན་ཡང་འོད་ཟེར་ལྔ་ལྔ་ངེས་པར་འབྱུང་སྟེ། ཁམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཁམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།”2

ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། དེ་ལྟ་བས་ན་མགོན་པོ་བཞིའི་རླུང་སྣ་བུག་གི་
སྟེང་འོག་སོགས་གང་ལ་རྒྱུ་བ་དེས་ཀྱང་ལྷ་མོ་བཞིའི་རླུང་ནི། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས།
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ། ཤོག་གྲངས་ ༤༩བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་ལྔ་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཕྱག་རྒྱ་བཞི་འབྲེལ་རེ་རེ་ནི།།’ ‘བརྩིས་པ་ཁྲི་ཕྲག་གཉིས་དང་ནི།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༦༩བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འོད་ཟེར་རེ་རེ་འབྱུང་ན་ཡང་འོད་ཟེར་ལྔ་ལྔ་ངེས་པར་འབྱུང་སྟེ། ཁམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཁམས་བཞི་ཆར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 382

“གོས༌དཀར་ལ་སོགས་རིམ་བཞིན་དུ།། སྟེང་དང་གསེགས་དང་ཐད་ཀ་འོག །མེ་དང་རླུང་དང་དབང་ཆེན་དང།། ཆུ་སྟེ་སོ་སོའ་དཀྱིལ་འཁོར་རོ།།” ི 1

ཞེས་གོས་དཀར་མོའ་རླུང་སྣ་ ིབུག་གི་སྟེང་ཕྱོགས་དང་སྒྲོལ་མའི་རླུང་གསེགས་པ་དང། སྤྱན་མའི་ཐད་ཀ་སྟེ་སྣ་བུག་གི་དབུས་དང། མཱ་མ་ཀཱིའི་རླུང་སྣ་བུག་གི་འོག་ངོས་ནས་རྒྱུ་བ་དང། དེ་བཞིན་དུ་གོས་དཀར་མོའ་རླུང་མེ་དང། སྒྲོལ་མའི་རླུང་རླུང་དང། སྤྱན་མའི་རླུང་ས་དང། མཱ་མ་ཀཱིའི་རླུང་ཆུའི་ ིདཀྱིལ་འཁོར་དུ་གསུངས་སོ།།
གཉིས་པ་ཡན་ལག་ལྔའི་རླུང་གི་དོན་བཤད་པ་ནི། རྒྱུ་བ་ནས་ངེས་པར་རྒྱུ་བའི་བར་ཡན་ལག་གི་རླུང་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་ལ་གནས་པར་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་ཤིང། བཤད་རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་ལས། “ཟླ་བའི་ཆ་དང་སྣང་བ་དང་༑༑’ བསྙེན་བཀུར་ལྐོག་ཤལ་མཆིན་པ་སྟེ།། རྩ་ནི་ལྔ་ཡི་མིང་ཡིན་ནོ།། རྩ་ནི་ལྔ་ལས་རྒྱུ་བའི་རླུང།། ཀླུ་དང་རུས་སྦལ་རྩངས་པ་དང།། ལྷ་སྦྱིན་དང་ནི་གཞུ་ལས་རྒྱལ།།”2

ཞེས་
ཀླུ་སྟེ་རྒྱུ་བ་དང་གཞུ་ལས་རྒྱལ་ཏེ་ངེས་པར་རྒྱུ་བའི་བར་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན། ཟླ་བའི་ཆ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་ལྔ་ལ་རྒྱུ་བར་གསུངས་ཤིང། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “སྙིང་གི་དབུས་གནས་བདེ་བའི་དངོས།། སངས་རྒྱས་ཉི་མ་གསལ་བའི་འོད།། གཟུང་དང་འཛིན་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཀྱང།། ‘དེ་ནི་འོད་ཟེར་བཅུ་གཉིས་སོ།།”3

ཞེས་སྙིང་ག་ནས་བྱུང་བའི་རླུང་དབང་
པོ་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་དྲུག་གཡོ་བྱེད་འཛིན་པའི་རླུང་དྲུག་དང་གཟུགས་སོགས་གསལ་བྱེད་གཟུང་བའི་རླུང་དྲུག་ཡོད་པར་གསུངས་པས། ཟླ་བའི་ཆ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་ལྔ་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༧༡ན༣ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “གོས་དཀར་ལ་སོགས་ཡང་
དག་བྲི།། དེ་རྣམས་དབུས་སུ་ལྷ་མོར་བཅས།། ཞི་སྦྱོར་མཆོག་དང་མཆོག་མིན་ཅན།། སྟེང་དང་ཐད་ཀ་མཉམ་དང་འོག །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་གོས་དཀར་སོགས༑༑ མེ་དང་རླུང་དང་དབང་ཆེན་དང།། ཆུ་སྟེ་སོ་སོའ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ།།” ཞེས་སོ།། ི
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༦བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
‘ཟླ་བའི་ཆ་དང་སྣ་དང་ནི།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་བརྒྱད། ཤོག་གྲངས་༢༤༡ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ༑ ‘དེ་ནི་འོད་ཟེར་བཅུ་གཉིས་ཏེ།།’ ཞེས་སོ།།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ། 383

ནི་སྙིང་ག་ན་གནས་པའི་རྩ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔའི་འཆར་ནུབ་གཉིས་པའི་རྩ་བའི་གནས་ནི་སྙིང་ག་ཡིན་ཞིང་ཤས༌ཆེར་སྲོག་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་སྲོག་འཛིན་གྱི་གནས་སྙིང་གར་བཤད་པ་དང་ཡང་ཆ་མཐུན་ནོ།། ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔའི་ཁ་དོག་ནི་རྒྱུ་བའི་རླུང་དམར། རྣམ་པར་རྒྱུ་བ་སྔོ། ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བ་སེར། རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་དཀར། ངེས་པར་རྒྱུ་བ་ལྗང་ཞེས་རྗེ་འགོས་གསུང་བ་ལྟར། རྗེ་ཉིད་ཀྱང་བཞེད་དོ།། ཡན་ལག་གི་རླུང་དང་པོ་བཞི་མིག་གི་དབང་པོ་ནས་ལྕེའི་དབང་པོའ་བར་རིམ་པ་བཞིན་གར་ཡོད་ན་ ིགནས་པ་ལྟར་ངེས་པར་རྒྱུ་བའི་རླུང་ཡང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོས་གར་ཁྱབ་པར་ཁྱབ་ཅིང་གནས་སོ།། ཡན་ལག་གི་རླུང་རྣམས་རིགས་ལྔ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྔ་གང་གི་རླུང་ཡིན་པ་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཡིན་པས་ཡན་ལག་གི་རླུང་རྒྱུ་བ་ཡང་རྣམ་སྣང་དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་དུ་འཇོག་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་དང་སྒྲ་རིན་འབྱུང་དང་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པ་ནས། ལུས་དབང་དང་རེག་བྱ་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་གྱི་རིགས་ཡིན་པས་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་རིན་འབྱུང་དང་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ཡིན་པ་ནས། མི་བསྐྱོད་པ་དང་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ཡིན་པའི་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་རླུང་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དོན་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས།
རླུང་བཅུ་ཀ་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་ཏུ་འགྱུར་བར་བཤད་པ་ལ། མངལ་དུ་རླུང་བཅུ་ཀ་ཆགས་

པར་བཤད་ཀྱང་མ་བཙས་བར་དུ་འབྱུང་རྔུབ་མི་བྱེད་པར་བཤད་པས་རླུང་འབྱུང་རྔུབ་བྱེད་པ་བཙས་པ་ནས་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རྩ་བའི་རླུང་ལྔའི་འབྱུང་རྔུབ་ནི་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་༑ ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔའི་འབྱུང་རྔུབ་ནི་སྣ་བུག་ཏུ་རྒྱུ་བའི་རྩ་བའི་རླུང་དང་མཉམ་པོར་རྒྱུ་བར་བྱེད་དགོས་སོ།། ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། རླུང་བཅུ༌ཀ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང། “རླུང་དེ་རྣམས་ཨའི་གཞིར་ནས་ཚིག་

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 384

མ་ལུས་པ་སྨྲ་བར་བྱེད་”1

ཅེས་གསུངས་སོ།། གཞན་ཡང་“དེ་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ཐོབ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།”2

ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འཆི་བའི་མཐར་རླུང་ཐམས་
ཅད་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ལམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ།། གཞན་ཡང་རིམ་ལྔར། “འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་བཞོན་པ་སྟེ།།”3 ཞེས་རླུང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པར་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི་རླུང་གིས་རྣམ་ཤེས་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་དེས་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་ལ་གཡོ་བའི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་རླུང་གིས་རྣམ་ཤེས་གཡོ་བའི་དོན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས། “འདི་ན་ཡིད་འདུས་པ་ལ་རླུང་གི་རླབས།། གཡོ་ཞིང་འཆར་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་བསྲུན་འགྱུར།།”4

ཞེས་དང། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། སྣང་བ་གསུམ་འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་བར་
གསུང་ན། “ཇི་ལྟར་ན་ཉིན་དང་མཚན་དུ་ལུས་ལ་སྤྲོ་ཞིང་སྡུད་པར་བྱེད། གང་ཞིག་འདི་ལ་མེལ་ཚེ་བྱེད་”5

ཅེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། སྣང་བ་གསུམ་ལ་གཟུགས་མེད་ཚུལ་བཤད་པའི་
མཐར༑ དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྣང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ་དེས་ན་རླུང་གི་ཁམས་དང་ལྷན་ཅིག་མེལ་ཚེ་བྱེད་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལུས་ཅན་མིན་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱང་སྣང་བ་གསུམ་རླུང་གི་སྣང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་ན་རླུང་དང་ལྷན་ཅིག །མེལ་ཚེ་བ་མི་སྡོད་པར་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་འོང་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་ཤེས་དུས་ཅན་མིན་པས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༦༩ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རླུང་དེ་
རྣམས་ཨའི་གཞིར་གྱུར་ནས་ཚིག་མ་ལུས་པར་སྨྲ་བར་བྱེད་” ཅེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༦༩ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་རྣམས་མི་
ཤིགས་པ་ཐོབ་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།” ཅེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༤༥ན༧
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི གཉིས་མེད་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱི། དོ་ཧ་མཛོད་ཀྱི་སྙིང་པོའ་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་༨༡ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདི་ན་ ིཡིད་འདུས་པ་རླུང་གི་རླབས། གཡོས་ཤིང་འཕྱར་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྲུན་འགྱུར།” ཞེས་སོ།།
༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༧༩ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཇི་ལྟར་ན་ཉིན་
དང་མཚན་དུ་ལུས་ལས་སྤྲོ་ཞིང་སྡུད་པར་བྱེད། གང་ཞིག་འདིར་མེལ་ཚེ་བྱེད།” ཅེས་སོ།།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ། 385

རང་དབང་དུ་ཡུལ་བགྲོད་པའི་འགྲོ་འོང་གི་ནུས་པ་མེད་པ་ལ་རླུང་དང་མཉམ་པོར་ཞུགས་པ་ན་རླུང་གི་སྒོ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་བགྲོད་པ་ནི་སེམས་ཀྱིས་རླུང་ལ་བཞོན་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་ནོ།། གཞན་ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “ཁམས་ཕྲ་བ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣང་བ་དག་ནི་གཟུགས་མེད་པས་མར་གྱི་ནང་དུ་མར་བཅུག་པ་བཞིན་དུ་འདྲེས་པར་གྱུར་ནས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ།།”1

ཞེས་
སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་དང་དེ་དག་གི་བཞོན་པའི་རླུང་རྣམས་མར་ལ་མར་བཅུག་པ་འདྲེས་པ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་དང། དེ་དག་གི་བཞོན་པའི་རླུང་དང་བཅས་པས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཡང་བཟུང་ངོ་།། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི་རླུང་གི་བྱེད་ལས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ།། གསུམ་པ་རླུང་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་ལས་བཤད་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཕྲ་བའི་རླུང་དང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་འདི་ལ་ཐེག་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དེ་ཡང་དང་པོ་ཐུན་མོང་བ་ནི་འཆི་བའི་སེམས་རླུང་དང་བཅས་པ་ལས་བར་དོ་འགྲུབ་ཅིང། བར་དོས་ཡང་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ཏེ་སླར་ཡང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་བསགས་ནས་སླར་ཡང་ཡང་སྲིད་དུ་རྒྱུད་མར་འཁོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ༑༑ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། བཤད་རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་ལས། “ཇི་ལྟར་ཟླ་བ་གཟས་བཟུང་བ།། རླུང་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཉམས་འགྱུར་བ།། སྔ་མ་བཞིན་དུ་གོང་ནས་གོང།། རང་གི་བདག་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༧༩ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཁམས་ཕྲ་བ་དང་༑ རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣང་བ་དག་ནི་གཟུགས་མེད་པས་མར་གྱི་ནང་དུ་མར་བཅུག་པ་དང་འདྲ་བར་འདྲེས་པར་གྱུར་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 386

ཉིད་ཐིམ་པར་འགྱུར།། བཏང་གཟུང་སླར་ལ་འགྲོ་བར་བྱེད།།”1

ཅེས་ཟླ་བ་གཟས་བཟུང་བ་
ན་མི་མངོན༌པར་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། འཆི་བའི་ཚེ་རླུང་སྔ་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་ལ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས༑ སླར་ཡང་བཏང་གཟུང་ཞེས་བྱ་བ་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ལ་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྲ་བ་ལ་ཐུག་པར་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང། “ཡང་དེ་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ཐོབ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།”2

ཞེས་དང། ཡང་“དེ་ལྟར་ལུས་ལ་གནས་པའི་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་བྱས་ཏེ་མཐར་མི་ཤིགས་པར་ཞུགས་ནས་”3

ཞེས་འཆི་
བའི་མཐར་རླུང་རྣམས་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་འཆི་བའི་ཚེ་ས་ཆུ་མེ་རླུང་བཞི་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པ་ན་རླུང་གི་གཡོ་བ་ཇེ་ཞན་ཇེ་ཞན་དུ་སོང་བའི་མཐར་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་རླུང་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་སྟེ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་ལོག་པའི་སྣང་བ་སྟོང་པ་དང་པོ་འཆར་རོ།། དེ་ནས་སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་འཆར་ཞིང་དེ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་བཞོན་པའི་རླུང་གིས་གཡོ་བ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཆུང་དུ་སོང་བའི་དབང་གིས་འཆར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་ལས་རླུང་ཆེར་གཡོས་པ་ན་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་དང། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་བཞོན་པའི་རླུང་ཆེར་གཡོས་པ་ལས་མཆེད་པ་དང། དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་ཆེར་གཡོས་པ་ལས་སྣང་བ་དང། སྣང་བའི་བཞོན་པའི་རླུང་ཆེར་གཡོས་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང། འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་ལས་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༦བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཇི་ལྟར་ཟླ་བ་གཟས་
བཟུང་ལ།། རླུང་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཉམས་འགྱུར་བ།། སྔ་མ་བཞིན་དུ་གོང་ནས་གོང།། རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ཐིམ་པར།། བཏང་བཟུང་སླར་ཡང་འགྲོ་བར་བྱེད།།” ཅེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༦༩ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡང་དེ་
རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ཐོབ་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།” ཅེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༧༠བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ལྟར་
ལུས་ལ་གནས་པའི་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་བྱ་སྟེ། མཐར་མི་ཤིགས་པར་ཞུགས་ནས་”ཞེས་སོ།།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ། 387

བར་དོའ་ལུས་འགྲུབ་ཅིང། བར་དོ་ཉིད་ཀྱང་འཆི་བ་ན་རླུང་ཇེ་ཞན་དུ་སོང་བ་ལས་འཆི་བ་ ིསོགས་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་འཆིའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རླུང་གིས་བྱེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བར་དོ་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་ལས་རང༌བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པས་ལས་བསགས་ཏེ་ཡང་སྲིད་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར་བར་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྣང་བ་གསུམ་རླུང་གི་བཞོན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། བཤད་རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་ལས། “སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན།། ‘གང་འདིར་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཐོས་པ།།’ སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་མ་ལུས་པའི།། རང་བཞིན་རྩ་བ་འདི་ཡིན་ནོ།།”1

ཞེས་དང། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “འདི་ནི་རླུང་ཁམས་ཆེན་པོ་སྟེ།། རྣམ་
ཤེས་གསུམ་གྱི་བཞོན་པ་ཡིན།། ‘དེ་ཡི་རང་བཞིན་རྟག་ཏུ་ནི།།’ ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་འགྲོ་བར་འགྱུར༑༑”2

ཞེས་དང། རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང། “གང་ཚེ་སྣང་བ་ལྡན་གྱུར་པ།། རླུང་གི་བཞོན་
པར་གྱུར་པ་ཡིན།། དེ་ཚེ་རང་བཞིན་དེ་ཐམས་ཅད།། མ་ལུས་ལུས་པ་མེད་པར་འབྱུང།། རླུང་ནི་གང་དང་གང་གནས་པ།། རང་བཞིན་དེ་དང་དེར་རྗེས་སྤྱོད།།”3

ཅེས་གསུངས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པའི་རྩ་བ་སྣང་བ་གསུམ་བཞོན་པའི་རླུང་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ལ། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྐྱེད། དེས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ནི་རྡོར་འཕྲེང་ལས། “ཅི་ལྟར་མེས་བསྲེགས་དངོས་པོ་མེད།། རྒྱུ་མེད་པར་ནི་ཐིམ་ནས་འགྲོ།། སླར་ཡང་སྲོག་གི་རླུང་ཤར་ནས༑༑ ལས་ཀྱི་རླུང་ནི་སྣ་ཚོགས་པ།། དེ་ནི་ལྷན་ཅིག་རྣམ་ཤེས་དང།། སླར་ཡང་འཇིག་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦༤ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘གང་འདི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཐོབ་པ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦༤ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘དེ་ཡིས་རང་བཞིན་རྟག་ཏུ་ནི།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༤༩ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གང་ཚེ་སྣང་བ་
ལྡན་གྱུར་ཅིང།། རླུང་ནི་བཞོན་པ་ཉིད་གྱུར་པ།། དེ་ཚེ་རང་བཞིན་དེ་དག་ཀུན།། མ་ལུས་ལུས་པ་མེད་པར་འབྱུང།། རླུང་ནི་གང་དང་གར་གནས་པ།། རང་བཞིན་དེ་དང་དེ་འབྱུང་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 388

རྟེན་གསུམ་དུ་གནས།། དེ་ལས་ལས་དང་དེ་བཞིན་སྐྱེ།། དེ་ལས་ཆགས་སོགས་བག་ཆགས་དང།། དེ་ལས་སླར་ཡང་འཆི་དང་སྐྱེ།། དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་འདྲ།།”1

ཞེས་
གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་ནོ།། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི།། དེ་ཡང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྫོགས༌རིམ་སྒོམ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་རླུང་གི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན་ཞིང་ཁྱད་པར་དུའང། རྩ་བའི་རླུང་བཞི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱས་པས་རླུང་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྡུས་ཏེ། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་བཞོན་པའི་རླུང་རྣམས་ཇེ་ཕྲ་ཇེ་ཕྲར་སོང་བའི་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དེས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་གཟུགས་སྐུ་མཐའ་ཡས་པ་སྤྲོ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་དེའི་བཞོན་པ་ཅན་གྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱིས་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཉེར་ལེན་བྱས་ཏེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤོང་བ་དང། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་དེས་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའོ།། གཞན་ཡང་རླུང་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའ་བྱེད་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་གིས་ནི་དབང་པོ་ལྔའི་སྒོར་ ིརླུང་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་རྣམས་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་སྲོག་རིང་དུ་འཚོ་བར་ཡང་བྱེད་དོ།། ཐུར་སེལ་གྱི་བྱེད་ལས་ནི། རྡོར་འཕྲེང་ལས། “སྲོག་དང་རླུང་དང་ཕྱི་ས་དང།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཁུ་བ་སོགས།། ‘འོག་འདྲེན་འདི་ནི་ཐུར་སེལ་བར།།’ རྟག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་བྱ༑༑”2

ཞེས་བཤང་གཅི་དང་ཁུ་བ་སོགས་འོག་ཏུ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ཐུར་སེལ་གྱི་བྱེད་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༦བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཇི་ལྟར་མེས་
བསྲེགས་དངོས་མེད་དང།། རྒྱུ་མེད་པར་ནི་ཐིམ་པར་འགྲོ།། སླར་ཡང་སྲོག་གི་རླུང་ཤར་བ།། ལས་ཀྱི་རླུང་ནི་སྣ་ཚོགས་པ།། དེ་ནི་ལྷན་ཅིག་རྣམ་ཤེས་དང།། སླར་ཡང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གནས།། དེ་ལས་ལས་དང་དེ་ལས་སྐྱེས།། དེ་ལས་ཆགས་སོགས་བག་ཆགས་དང།། དེ་ལས་སླར་ཡང་འཆི་དང་སྐྱེ།། དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་འདྲ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༦བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཅུང་

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ། 389

ལས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འགྱུར་གཞན་ལས། སྲོག་གི་དོད་ལ་དྲི་ཆུ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཤད་པའོ།། མཉམ་གནས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། “རྒོད་དང་ཟ་དང་བལྡག་པ་དང།།’ ཀུན་ཏུ་འཐུང་དང་འཇིབ་པ་དང།། གང་ཞིག་རྟག་ཏུ་མཉམ་གནས་པ།། མཉམ་དུ་གནས་པ་ཞེས་བྱར་བརྗོད།།”1ཅེས་ཁ་ཟས་ལོངས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལྟེ་བར་མཉམ་དུ་འཇུ་བར༌བྱེད་པ་མཉམ་གནས་ཀྱི་2

བྱེད་ལས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ།། གྱེན་རྒྱུའི་བྱེད་ལས་
ནི༑ “གྱེན་དུ་འགྲོ་ཞིང་སྡུད་པ་དང།། ‘བཟའ་དང་མྱང་སོགས་ཟ་བ་ནི།།’ ཤེས་ནས་ལྷན་ཅིག་འབྱོར་པ་དག །གྱེན་རྒྱུའི་ལས་སུ་ཤེས་པར་བྱ།།”3

ཞེས་ཁ་ཟས་ཟ་འདོད་དེ། ལྕེ་ཤེས་
ལ་གཏོད་པ་སོགས་གྱེན་རྒྱུའི་བྱེད་ལས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ།། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་ལས་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། “ཁྱབ་དང་འཛིན་པ་ཉིད་དང་ནི།། འགྲོ་དང་དེ་བཞིན་ལྡོག་ལ་སོགས།། ཚིགས་རྣམས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།། ཁྱབ་བྱེད་ཅེས་ནི་བྱ་བར་བཤད།།”4

ཅེས་ལུས་
ཀྱིས་གཞན་དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དང། ལག་པས་ཡོ་བྱད་འཛིན་པ་དང། རྐང་པས་འགྲོ་ཞིང་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་ལས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ།། ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔའི་བྱེད་ལས་ནི། རང་རང་གི་བཞོན་པ་ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་ལྔས་ཡུལ་འཛིན་པའི་གྲོགས་བྱེད་དོ།།
གཉིས་པ་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བཤད་པ་ལ། སྔགས་བཏུ་བ། སྔགས་ཀྱི་བརྡ། སྔགས་

མི་འདྲ་སྟེ། ‘འོག་འདྲེན་འདི་ནི་ཐུར་སེལ་རླུང།།’ ཞེས་སོ།།
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༦བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། ‘དགོད་དང་ཟ་དང་ལྡག་པ་དང།།’ ཞེས་སོ།།
༢ མ་དཔེར་‘མཉམ་གནས་ཀྱིས་’དང་‘གྱེན་རྒྱུས་དང་།’ ‘ཁྱབ་བྱེད་ཀྱིས་’ཞེས་བྱེད་སྒྲ་ཡིན་ཡང་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དང་བསྟུན་ན་འབྲེལ་སྒྲ་ཡིན་
དགོས་པས་དེ་བཞིན་བཅོས།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༦བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། ‘བཟའ་དང་མྱང་བ་ལ་སོགས་པ།།’ ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༦བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཁྱབ་དང་འཛིན་པ་
ཉིད་དང་ནི།། དེ་བཞིན་འགྲོ་དང་ལྡོག་པ་སོགས།། ཚིགས་ཀུན་དུ་ནི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།། ཁྱབ་བྱེད་ཅེས་ནི་བྱ་བར་བཤད།།” ཅེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 390

ཀྱི་དོན། སྔགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ། སྔགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཨ་ཐུང་བཤད་པ་དང་ལྔའི་སྒོ་ནས་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་པའི་དོན་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང། འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱ་བའི་སྔགས་ནི་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་བཏུས་པའི་སྔགས་ལ་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལས་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པའི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “དེ་ལ་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་རྣམས་ནི། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་ལས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་རྣམས་སོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། མི་ཤིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་སྔགས༌ཐམས་ཅད་ནི། བུད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་དང་མ་ནིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མན་ངག་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པས་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ ། དེས་ན་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོའོ།།”1

ཞེས་དང། རྩ་རྒྱུད་ལས།
“དེ་ཉིད་སྔགས་སྙིང་ཀུན་འདུས་པ།།’ སྐུ་དང་གསུང་ཐུགས་གསང་བར་གྲགས།།”2

ཞེས་
ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་སྔགས་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་དང། སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོར་གསུངས་སོ།། ཡི་གེ་གསུམ་སྔགས་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་དང་བདག་པོར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི༑ སྔགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་རྣམས་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་ཡོད་པར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བཟླས་པ་འདི་ལ་ཡང་ངག་བཟླས་དང་ཡིད་བཟླས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་དྲང་དོན་གྱི་བཟླས་པ་གཅིག་དང། ངེས་དོན་རྫོགས་རིམ་པའི་བཟླས་པ་རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་ནས་ཟློ་བའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་གཉིས་ལས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༧༠ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ལ་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་རྣམས་ནི་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་ལས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་རྣམས་སོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་མི་ཤིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་སྔགས་ཐམས་ཅད་ནི་བུད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་དང་མ་ནིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མན་ངག་ཇི་ལྟར་ཐོས་པས་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ།། དེ་བས་ན་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོའོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༤བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་ཉིད་སྔགས་སྙིང་ཀུན་བསྡུས།།’ ཞེས་སོ།།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ། 391

ཕྱི་མ་འདི་ལ་ནི། རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཆ་ནས་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་སྡུད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་མ་ཟད། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་ནས་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་བྱེད་པའི་སྔགས་ཀྱི་ངག་བཟླས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནུས་པ་ཡང་ཡོད་དོ།། དེ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་ཡི་གེའི་གཟུགས་དང། གདངས་གཉིས་ལས། གདངས་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དང། གདངས་ལ་ཡང་ངག་ཏུ་བརྗོད་པའི་གདངས་དང་རླུང་གི་རང་གདངས་ཉིད་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་ཤར་བ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་སྔགས་བཏུ་བ་ནི་ཨ་ཨུ་མ་གསུམ་ལས་ཨོཾ་ཨ་ཨ་རྣམ་བཅད་གསུམ་ལས་ཨཱཿདང། ཧ་ཨཱུ་མ་གསུམ་ལས་ཧཱུཾ་རྣམས་བཏུ་བ་སྟེ། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་བཏུ་བའི་ཚུལ་ལོ།། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི༌རྣམས་ལས་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་རྣམས་བཏུ་བའི་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་སོ་སོ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང། དེ་ལྟར་བཏུས་པའི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་གི་ལྷ་མོའ་སྔགས་ཐམས་ཅད་ནི་བུད་མེད་དང། ལྷ་ཕོའི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེས་པ་དང་ ིལྷ་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀའི་སྔགས་ཚོགས་པ་ནི་མ་ནིང་སྟེ། ཕོ་མོ་མ་ནིང་གི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་བཏུ་བ་ནི་སྐབས་འདིའི་སྔགས་བཏུ་བའི་གཙོ་བོའོ།། སྔགས་ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། སྔགས་ཀྱི་ལྷ་ཇི་སྙེད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སོགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུ་བས་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཞིང། དེའི་འདུ་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བྱེད་ལས་སུ་འདུ་བ་ནི། སྔགས་ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་ལས་ནི་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་ངེས་དོན་གྱི་བཟླས་པ་དང་དྲང་དོན་གྱི་བཟླས་པ་ལ་ཡོད་པས། ཡི་གེ་གསུམ་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་དང་སྙིང་པོའ་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། སྔགས་ཀྱི་ ི

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 392

བརྡ་ནི་སྐབས་འདིར་རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། “བརྡ་ཡི་དེ་ཉིད་གསུམ་གནས་པ།།’ རང་བཞིན་བཟླས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་
དང་༑ དེ་བཞིན་དུ།རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། མྱུར་བ་དང། རྣམ་སྡུད་དང་དལ་བ་ཅན། ཞེས་པའི་བརྡས་ཀྱང་གསུངས་སོ།། སྔགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས། འོད་གསལ་མི༌དམིགས་པའི་རླུང་སེམས་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷའི་གཟུགས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང། དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་གྱུར་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་སྐབས་འདིའི་སྔགས་ཀྱི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་ལུང་སྟོན་ལས། “དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུགས།། ལྷ་རུ་ཉེ་བར་དམིགས་པའོ།།”2

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། སྔགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི། ཡི་གེ་གསུམ་
གྱི་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མ་བྱས་པ་དེ་དང། རྟོག་པ་སྟེ་ཤེས་པ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། སྔགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུང་སྟོན་ལས། “འགག་མེད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་སྟེ།། རྟག་དང་ཆད་པ་རྣམ་པར་སྤངས།། དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་མ་བྱས་པ།། རྟོག་པ་ནམ་མཁའ་དབྱེར་མེད་མཚན༑༑ འདི་ཉིད་ཁོ་ན་དོན་དམ་སྟེ།། སོ་སོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ།།”3

ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ།། སྔགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཨ་ཐུང་ནི། ཡང་ལུང་སྟོན་ལས། “ཐུང་ངུ་མ་ལུས་ངག་ཏུ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦༧བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
‘བརྡ་ཡིས་དེ་ཉིད་གསུམ་གནས་པ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦༧བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་
གཟུགས༑༑ ལྷ་རུ་ཉེ་བར་མཚོན་པ་གང།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦༧བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འགག་མེད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་
སྟེ༑༑ རྟག་དང་ཆད་པ་རྣམ་སྤངས་པ།། དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་མ་བྱས་པའི།། རྟོག་པ་ནམ་མཁའི་དབྱེར་མེད་མཚན།། དེ་ཉིད་ཁོ་ན་དོན་དམ་སྟེ།། སོ་སོ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་དོ།།” ཞེས་སོ།།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ། 393

འགྱུར༑༑ གཅིག་མ་ཡིན་དུ་མ་ཡིན་ནོ།།”1

ཞེས་པའི་དོན། སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱིས་འཆད་པ་ན།
དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ལས། ངེས་དོན་གྱི་དོན་འཆད་པ་ན། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “ཡང་ཡི་གེའི་བརྗོད་པ་གང་དུ་གང་གི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཡི་གེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་ནི་མི་ཤེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།”2

ཞེས་ཐུང་ངུ་མ་ལུས་ངག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་ངེས་དོན་སྒྲའི་ཐོབ་
ཚོད་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡོད་པ་གང་དུ་འཇུག་པ་དང། གང་གི་ཕྱིར་འཇུག་པ་དང་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་དོན་དེ་སྒྲ་པས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་དོན་དེ༌སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༑༑ ཞེས་བསྟན་ནས། དེ་དག་གི་ངེས་དོན་ནི། འདིར་འཇུག་པ་པོ་ནི་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལིའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ངག་ཏུ་གསུངས་པའི་མཚོན་དོན་རླུང་དབྱངས་གསལ་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་དེ་རྣམས་སོ།། གང་དུ་འཇུག་ན་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པར་འཇུག་སྟེ། ལུས་ཅན་རྣམས་འཆི་བའི་ཚེ་རླུང་རྣམས་འདུས་ཏེ་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པར་ཐིམ་ནས་འཇུག་པ་དང། རྣལ་འབྱོར་པས་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་སོགས་སྙིང་གའི་སྡུད་རིམ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས། རླུང་རྣམས་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་ནས་འཇུག་པས་སོ།། གང་གི་ཕྱིར་འཇུག་ན་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “མི་ཤིགས་པ་ཐོབ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།”3

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་པོ་
མེད་པ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཇུག་གོ །ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་ནི་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་ནས་ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པའི་ཐིམ་རིམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་གོ །ཞེས་བཤད་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦༧བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། ‘གཅིག་མིན་དུ་མ་མ་ཡིན་ནོ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༧༡ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡང་ཡི་གེས་
བརྗོད་པ་གང་དུ་གང་གི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཡི་གེའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་མི་ཤེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༦༩ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མི་ཤིགས་
པ་ཐོབ་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།” ཅེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 394

པ་ལྟར་ཀྱི་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ནི། སྔགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཨ་ཐུང་ངོ་།། དེ་ལྟ་བུའི་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་དགོངས་ནས་མཚན་བརྗོད་ལས། “ཨ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཆོག །”1

ཅེས་

སོགས་དང། “ཨ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོའོ་”2

ཞེས་པ་དང། “སྙིང་
གའི་དབུས་ན་མི་ཤིགས་པ།།”3

ཞེས་སོགས་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་དྲངས་ནས་བཤད་དོ།།
གསུམ་པ་རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་དུ་བཟློ་བའི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ། རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སྤྱིར་བསྟན་པ། རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱ་ཚུལ་ཉིད་བཤད་པ། རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་མྱོང་བ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ། རྡོར་བཟླས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། རྡོར་བཟླས་ཀྱི་ལམ་མཉམ་རྗེས་སུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སྤྱིར་བསྟན་པ་)ལ་རྫོགས་རིམ་པས་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་རྡོར་བཟླས་བྱེད༌པ་དང། རྫོགས་རིམ་པས་མིག་གི་མངོན་ཤེས་སོགས་མངོན་ཤེས་ལྔ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པའི་སྐབས་དང། ལུས་དབེན་སྔོན་དུ་སོང་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པའི་སྐབས་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། སྐབས་འདིར་ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དང་པོའ་སྐབས་སུ་ནི་རྩ་ ིབའི་རླུང་བཞི་ལ་བྱེད་པ་དང། གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ནི། ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་བྱེད་ཅིང། སྐབས་གསུམ་པ་འདིར་ནི་ཐོག་མར་རྩ་བའི་རླུང་བཞི་དང་དེ་ལ་ནུས་པ་རྙེད་པའི་མཚམས་ཤིག་ནས་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་ལ་ཡང་བྱེད་དོ།།
དེ་ཡང་རླུང་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གནས་གང་ནས་བྱེད་པ། ལམ་ཅི་ལ་བྱེད་པ༑ ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་བྱེད་པ། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་བྱེད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་གནས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། ཤོག་གྲངས་༣ན༣
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༧༢ན༢
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༧༢ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྙིང་གི་
དབུས་སུ་མི་ཤིགས་པ།།” ཞེས་སོ།།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ། 395

གང་ནས་བྱེད་པ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལས་བྱེད་དེ། ལེའུ་གསུམ་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། “བརྟན་པ་ནི་རྟག་པ་སྟེ། དེ་གང་ཞེ་ན། མི་ཤིགས་པའོ།། དེ་ལས་རིན་ཅེན་ཏེ་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་སྤྲོ་བར་བྱ་ཞིང་འཇུག་པ་དང་གནས་པ་དང་ལྡང་བར་འཇུག་པར་བྱའོ།།”1 ཞེས་དང། “གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར།།”2

ཞེས་སོགས་ཀྱི་ངེས་དོན་
འཆད་པའི་འགྲེལ་པར། གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་མི་ཤིགས་པ་དང། དབུས་གནས་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ།ཆུ་དང་མེ་དང་དབང་ཆེན་དང་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་བཤད་པ་དང། ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་དྲུག་པར། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་ན་གནས་པར་ཉི་མ་དང་གསལ་བ་དང་རིན་ཅེན་དང། འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་བསྒོམ་པར་བཤད་པའི་དོན། འགྲེལ་པར་ནི་ནམ་མཁའི༌དབྱིངས་མི་ཤིགས་པ་དང། དབུས་ན་གནས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བ་དང། བྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་བཞིའི་རླུང་ལ་བཤད་ནས་དེ་རྣམས་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བྱེད་པ་སོགས་འདིའི་ཁུངས་སྒྲོན་གསལ་ན་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དང། གཞན་ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་རྣམས་ནི། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེ། ཞེས་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་སྔགས་སུ་བཟློ་བ་ནི་མི་ཤིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཟློ་བའི་དོན་དུ་བཤད་པས་སོ།། དེ་ཡང་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པའི་ཚེ། མི་ཤིགས་པ་ཉིད་ལས་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༩བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བརྟན་པ་ནི་རྟག་པ་སྟེ། དེ་གང་ཞེ་ན་མི་ཤིགས་པའོ།། དེ་ལས་རིན་ཆེན་ཏེ་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་སྤྲོ་བར་བྱ་ཞིང༌། འཇུག་པ་དང༌། གནས་པ་དང༌། ལྡང་བས་འཇུག་པར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༣༠ན༤

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 396

བྱེད་པར་མོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱེད་དགོས་པས་རྒྱུ་མཚན་ཡང། སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པ་ལ་རླུང་ཐིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། རྡོར་བཟླས་ཀྱང་སྟོང་པ་བཞི་འབྱུང་བའི་ཐབས་སུ་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་རླུང་སྡུད་བྱེད་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར། གང་དུ་འཇུག་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་རྡོར་བཟླས་ཉིད་ཡིན་པས་སོ།། གཉིས་པ་ལམ་ཅི་ལ་བྱེད་པ་ནི། སྤྱིར་གཞི་དུས་ལ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ལམ་ལ་རླུང་རྒྱུ་བ་མེད་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། དྷཱུ་ཏཱིའི་ལམ་ཉིད་ལ་རླུང་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པར་མོས་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྡོར་བཟླས་བྱས་པའི་ལག་རྗེས་ལ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་སྦུབས་འགགས་པ་བསལ་ཏེ། སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་ནས་སྙིང་གའི་དབུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པ་ལས་རླུང་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་ནས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་དང་པོར་དྷཱུ༌ཏཱིར་མོས་པའི་སྒོ་ནས་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཡང་དང་པོར་དབུ་མའི་ནང་ནས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པར་མོས་པ་བྱས་ཏེ་གོམས་པ་རྒྱུན་བསྲིངས་པ་ལས་ནམ་ཞིག་གི་ཚེ་དངོས་གནས་པ་དྷཱུ་ཏཱི་ཉིད་ནས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་ཡང་འོངས་ཏེ། རླུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་གང་དུ་དམིགས་པ་དེར་རླུང་ཡང་འཇུག་པས་སོ།།
གསུམ་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་བྱེད་པ་ནི། རླུང་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་ཤར་བར་མོས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པའི་རང་གདངས་ཨོཾ་གྱི་གདངས་སུ་སྣ་བུག་ནས་དབུ་མའི་ནང་ན་མར་ཞུགས་ཏེ་མི་ཤིགས་པའི་ཨ་ཐུང་ལ་ཐིམ་པ་དང། ནང་དུ་གནས་པའི་རང་གདངས་ཨཱའི་གདངས་སུ་གནས་པར་མོས་ཏེ། མི་ཤིགས་པའི་ཨ་ཐུང་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པ་དང། རླུང་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་ཚེ་རླུང་གི་རང་གདངས་ཧཱུཾ་གི་གདངས་ཀྱིས་མི་ཤིགས་པ་ལས་ལངས་ཏེ་དབུ་མའི་ནང་ནས་ཕྱི་ལ་

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ། 397

འགྲོ་བར་མོས་ཏེ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་རླུང་འཇུག་ལྡང་གཉིས་ལས་ལོག་པའི་གནས་པ་གཞི་ལ་མེད་ཀྱང་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པའི་ཚེ། རྣམ་འབྱོར་པས་འཇུག་ལྡང་གང་རུང་རེ་དང་ཡུན་མཉམ་པ་རེ་ནང་དུ་ཅུང་ཟད་གཟུང་གིན་གཟུང་གིན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།
བཞི་པ་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་བྱེད་པ་ནི། སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་མ་ལུས་པ་གྲོལ་ཏེ་མི་ཤིགས་པ་ལ་རླུང་རྣམས་སྡུད་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པའི་ཚུལ་ནི། དང་པོར་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ཉིད་ལ་དབུ་མའི་ནང་ནས་རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་དབྱེར་མེད་པར་མོས་ཏེ། གོམས་པ་རྒྱུན་བསྲིངས་པ་ལས། སྐབས་ཤིག་ནས་དངོས་གནས་ལ་ཡང་དབུ་མའི་ནང་ནས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་ཞིག་འོང༌ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ན་སྨྱུག་མའི་སྦུབས་འགགས་པ་ཐུར་མས་བསངས་པ་བཞིན་དུ་དབུ་མའི་སྦུབས་འགགས་པ་ཡང་སེལ་ཞིང་དབུ་མར་རླུང་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་འགགས་ཏེ༑ སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་ནུས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་རྡོར་བཟླས་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་བྱེད་ན་དང་པོར་སྙིང་གར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒོམས་ཏེ། མི་ཤིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་དེའི་ཚེ་རྡོར་བཟླས་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་སྒྲོན་གསལ་ལས། “བརྟན་པ་ནི་རྟག་པ་སྟེ་དེ་གང་ཞེ་ན་མི་ཤིགས་པའོ།།’ ཞེས་པ་ནས། ‘བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཅེས་པ་ནི་མི་ཤིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་འདི་བྱའི། གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།”1

ཞེས་མི་ཤིགས་པ་བསྒོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་
པ་དེས་རླུང་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་བྱ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། མི་ཤིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བརྟན་པས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་གསུངས་སོ།། མདོར་བསྡུ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༩བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་བ་སྟེ་འདིར་བཀོད་ན། “བརྟན་པ་ནི་རྟག་པ་སྟེ། དེ་གང་ཞེ་ན་མི་ཤིགས་པའོ།། དེ་ལས་རིན་ཆེན་ཏེ་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་སྤྲོ་བར་བྱ་ཞིང༌། འཇུག་པ་དང༌། གནས་པ་དང༌། ལྡང་བས་འཇུག་པར་བྱའོ།། བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ཤིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་འདི་བྱའི་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 398

ན༑ ལུས་གནད་སོགས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྷར་ཤར་བའི་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་གསལ་བའི་ངང་ནས། དང་པོར་མི་ཤིགས་པའི་མཚོན་བྱེད་ཐིག་ལེ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་གསལ་བཏབ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པའི་ངང་ནས་རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པའི་གདངས་ཨོཾ་གྱི་གདངས་སུ་མོས་ཏེ་དབུ་མའི་ནང་ལ་འོངས་པ་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་པ་དང། དེ་ཡང་རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པའི་ཡུན་ཙམ་ཞིག་ནང་དུ་རྩོལ་བས་བཟུང་སྟེ་ནང་དུ་རླུང་གནས་པའི་རང་གདངས་ཨཱཿའི་གདངས་སུ་མོས་པ་དང། དེ་ནས་རླུང་ཕྱིར་ལ་ལྡང་བའི་ཚེ་མི་ཤིགས་པ་ཉིད་ལས་ལངས་ཏེ། ཕྱིར་འབྱུང་བའི་རང་གདངས་ཧཱུཾ་གི་གདངས་སུ་མོས་པའི་རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་ལ་དམིགས་ཏེ༌སེམས་གྲིམ་ལྷོད་རན་པར་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བར་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱེད་ཚུལ་ལོ།།
གསུམ་པ་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་མྱོང་བ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྡོར་བཟླས་བྱས་པ་ན་རེ་ཞིག་གི་བར་ལ་རླུང་གི་གདངས་ལ་སྔགས་ཀྱི་གདངས་སུ་ཕར་མོས་པ་ཙམ་ལས་མི་འོང་ཡང་གོམས་པའི་མཐར་མོས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རླུང་གི་རང་གདངས་ཉིད་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་ཚུར་འཆར་བའི་གསུང་གི་ང་རྒྱལ་འཕོས་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་རིང་དུ་གོམས་པ་ལས་དབུ་མ་ཉིད་ནས་རླུང་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པའི་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཚུད་པ་འབྱུང་མཚམས་དེ་ནས་འབད་པ་ཆེན་པོས་དྲིལ་ཏེ་བསྒོམས་པ་ན་ཨཱཿའི་གདངས་ཀྱི་གནས་པ་དེ་རྒྱུན་ཇེ་རིང་དུ་འགྲོ་ཞིང་འབྱུང་འཇུག་གཉིས་ཡུན་ཇེ་ཐུང་དུ་སོང་སྟེ་སྙིང་གའི་མདུན་པའི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱི་ནང་དུ་གནས་པ་འོང། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འབྱུང་འཇུག་གང་རུང་གི་ཡུན་ཚད་རེའི་གནས་པ་ནི་དང་པོར་རྩོལ་བས་བྱ་དགོས་ལ་དེ་གོམས་པ་ཡུན་བསྲིངས་པ་ན་མཚམས་ཤིག་ནས་རྩོལ་བ་མི་དགོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་གནས་པ་ཞིག་འོང་བ་ནས་མཐར་བཤད་པ་ལྟར་སྙིང་གའི་མདུད་པའི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་གནས་པ་འབའ་ཞིག་པར་འགྲོའོ།། དེ་ནས་གནས་པ་ཡང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་ནས་

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ། 399

མིག་སྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཤར་ནས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་འཆར་རོ།། དེ་ཡང་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་པའི་རྟགས་དང་གནས་པའི་རྟགས་ནི་ལུས་དབེན་དུ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ།།
བཞི་པ་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་རྡོར་བཟླས་ལ། བཟླས་པའི་ཡུལ་རླུང་གི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། རྩ་བའི་རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་དང་ཡན་ལག་གི་རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་གཉིས། རྩ༌བའི་རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་ལ་ཡང་རྩ་བའི་རླུང་བཞིའི་རྡོར་བཟླས་བཞིའོ།། ཡན་ལག་གི་རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་ལ་ཡང་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔའི་རྡོར་བཟླས་ལྔའོ།། བཟླས་པའི་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བར། ཧཱུཾ་ཧོཿའི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་རྡོར་བཟླས་དང། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གསུམ་སྟེ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་གཉིས་བཤད་ལ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་དང་རྒྱུད་ཕྱི་མར་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་ཉིད་བཤད་དོ།།
ལྔ་པ་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་ལམ་མཉམ་རྗེས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། རྡོར་བཟླས་ཀྱི་ལམ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་དང། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་དང། དེ་ལྟར་ན་སྙིང་གའི་འཁོར་ལོའ་དབུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པ་ལས་རྡོར་བཟླས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱུ་ ིམཚན་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(རྡོར་བཟླས་ཀྱི་ལམ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་)ནི། དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བྱས་པ་ལས་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་རླུང་ཐིམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཤར་བའི་ཚེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡུན་ཅི་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་ཞིང། རླུང་ཅུང་ཟད་གཡོས་ཏེ་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ན། འཕེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལངས་ཏེ། སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཡིད་ངོར་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་མཉམ་གཞག་སྒྱུ་མ་ལ་གནས་ཏེ་མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ན་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་གསལ་བཏབ་སྟེ་

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 400

ཐུགས་ཀར་ཞུགས་པར་མོས་པ་བྱའོ།། འདི་ལྟ་བུའི་མཉམ་གཞག་གི་སྐྱོང་ཚུལ་ནི། ལུས་དབེན་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་བར་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་འདྲེན་ཐུབ་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པར༌བྱའོ།།
གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ནི། མཉམ་གཞག་སྒྱུ་མ་ལས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལངས་པའི་ཚེ་སྣང་བ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་མཉམ་གཞག་གི་བདེ་སྟོང་དེའི་རྣམ་རོལ་ཏུ་བལྟ་བ་དང། དེ་ཡང་བདེ་ཆེན་ཉིད་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤར་བར་བལྟ་བ་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་དེ་ལྟར་ན་སྙིང་གའི་འཁོར་ལོའ་དབུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པ་ལས་རྡོར་བཟླས་ ིངེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་མཐར་ཐུག་གི་ཉེ་རྒྱུ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། རྩའི་གནས་སོ་སོའ་རླུང་ ིརྣམས་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་སྡུད་དགོས། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་མ་ལུས་པར་གྲོལ་དགོས། སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་མ་ལུས་པར་འགྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པར་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན། རྒྱུད་དེ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། “མཛོད་སྤུའི་དབུས་ན་གནས་པ་ནི།། ཐིག་ལེ་རླུང་དུ་ཡང་དག་བཤད༑༑ སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འབྱེད།། རྣལ་འབྱོར་མདུད་པ་བཀྲོལ་ནས་ནི།། རླུང་གི་དེ་ཉིད་རིགས་པ་དེ།། ཁྱད་པར་དབྱེ་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། སྦྱོར་བ་དེ་ཡང་མི་རིག་གོ །རླུང་འཛིན་པ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།། རྗོད་དང་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལས་འདས།། མི་གསལ་ལོག་པར་མཐོང་རྣམས་ལ།། བསམ་གཏན་བསྒོམ་བྱ་དང་བྲལ་བའི།། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོབ་པར་དཀའ།། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་དྲིན་གྱིས་ནི།། ཞལ་ནས་ཞལ་དུ་བརྒྱུད་ནས་གནས།།”1
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༦ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མཛོད་སྤུའི་དབུས་ན་

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ། 401

ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་དག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། མཛོད་སྤུའི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “ཨ་ནི༌ཆོས་འཁོར་པདྨར་གནས།། རླུང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ནི་ཁྱབ།། འདི་ཉིད་ཁོ་ན་རླུང་ཆེན་ནོ།། སྲོག་ཅེས་བྱ་བ།”1

ཞེས་པ་འདིས་
བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་མཛོད་སྤུའི་གནས་སྨིན་མཚམས་ན་རླུང་གི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་རྩ་འདབ་དྲུག་པའི་རྩ་འཁོར་གཅིག་གནས་པར་གསུངས་པས། སྙིང་ག་ནས་དེའི་བར་ཁྱབ་པའི་སྲོག་རླུང་གི་གནས་དྷཱུ་ཏཱི་སྟོན་ནོ།། སྔགས་དང་རླུང་གི་བཟླས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དྷཱུ་ཏཱི་དེ་འབྱེད་པ་ནི། སྔགས་ཀྱི་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཅིག་པོ་དེས་སྟོན་ནོ།། དེ་ཡང་འབྱེད་རྒྱུ་དེས་དྷཱུ་ཏཱིའི་རྩ་མདུད་འབྱེད་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་གཅིག་གིས་སྟོན། སྔགས་དང་རླུང་གི་དེ་ཉིད་རིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྱེད་བྱེད་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་དེ་མི་ཤེས་པས་རླུང་འཛིན་པ་ཙམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་དོན་ཐོབ་པར་དཀའ་བ་ནི། རླུང་གི་དེ་ཉིད་རིགས་པ་དེ།། ཞེས་པ་ནས། རླུང་འཛིན་པ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།། ཐོབ་པར་དཀའ་ཞེས་པ་སྦྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ།། དོན་དེ་བླ་མའི་མན་ངག་མེད་པར་མི་རྟོགས་པ་ནི། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལས་འདས་པ་ཞེས་པས་སྟོན། མི་གསལ་བ་སྟེ་གསལ་བར་མ་རྟོགས་པ་དང། ལུང་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་ལོག་པར་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བ་དཀའ་སྟེ། རླུང་དང་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ཤེས་ནས་དེའི་བསམ་གཏན་སྒོམ་པ་དང་བྲལ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྙིང་གའི་མདུད་པ་འགྲོལ་བ་ཐོབ་པར་དཀའོ།། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་སྔར་བཞིན་དུ་

གནས་པ་ནི།། ཐིག་ལེ་རླུང་དུ་ཡང་དག་བཤད།། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འབྱེད།། རྣལ་འབྱོར་མདུད་པ་བཀྲོལ་ནས་ནི།། རླུང་གི་དེ་ཉིད་རིག་པ་དེ༑༑ མཆོག་ཏུ་འབྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། སྦྱོར་བ་དེ་ཡང་མི་ཤེས་པར།། རླུང་དང་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།། བརྗོད་དང་བརྗོད་བྱའི་དཔེ་ལས་
འདས༑༑ མིག་གསལ་ལོག་པར་མཐོང་རྣམས་ཀྱིས།། བསམ་གཏན་བསྒོམ་བྱ་དང་བྲལ་བའི།། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཐོབ་པ་དཀའ།། རྣལ་འབྱོར་
མ་ཡི་དྲིན་གྱིས་ནི།། ཞལ་ནས་ཞལ་དུ་བརྒྱུད་ནས་གནས།།” ཞེས་སོ།།
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༣ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཨཱཿནི་ཆོས་འཁོར་པདྨ་ལ།། རླུང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ནི་ཁྱབ།། སྒྲུབ་མེད་པ་ཡི་རླུང་ཆེན་པོ།། སྲོག་ཏུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས།།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 402

གསུངས་པ་ན་དེ་དག་གི་དོན་སྟོན་པར་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས༑ “འགྲོ་བའི་མགོན་གྱིས་བསྟན་དུ་གསོལ།། ཐིག་ལེའི་དབྱེ་བ་རིགས་བཅས་པ།། གང་ཤེས་མྱུར་དུ་རྣལ༌འབྱོར་མཆོག །སྦྱོར་བས་མདུད་པ་འབྱེད་པར་བྱེད།། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་འགྲོ་བ་འདི།། མྱུར་དུ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ།།”1

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་
དོན་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་བསྟན་ཏུ་གསོལ། གང་ཞེ་ན་ཐིག་ལེའི་དབྱེ་བ་དེ་འབྱེད་བྱེད་རིགས་པ་དང་བཅས་པ་རླུང་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གང་གིས་ཤེས་ནས་བསྒོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་གི་སྦྱོར་བས་སྙིང་གའི་མདུད་པ་ཕྱེ་ནས་མྱུར་དུ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་བ། འགྲོ་བའི་མགོན་པོས་བསྟན་ཏུ་གསོལ་ཞེས་པའོ།། དེ་སྐད་ཞུས་པའི་ལན་གསུངས་པ་ནི། “དེ་སྐད་ཞུས་ནས་རྡོ་རྗེ་ཅན།། རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་ལ་ཡང་གསུངས།། མཆོག་ཏུ་གསང་བའི་བདག་ཉིད་ནི།། གང་དུའང་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ།། ཐིག་ལེའི་དབྱེ་བ་དེ་ཡང་ནི།། ང་ཡིས་བཤད་ཀྱིས་དེ་ཁྱོད་ཉོན།།”2

ཞེས་སྟོན་པས་འཆད་
པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་ཉན་པར་བསྐུལ་བའོ།། དེའི་རྗེས་སུ་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་དང་དེ་དབྱེ་བར་དཀའ་བ་སྟོན་པ་ནི། “སྙིང་གི་པདྨའི་སྦུབས་མཁའ་ལ།། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་རྟག་ཏུ་བཞུགས།། སྟེང་འོག་ཡང་དག་བརྟེན་ནས་ནི།། སྲོག་དང་ཐུར་སེལ་རླུང་ཆེན་གནས༑༑ དེ་ལའང་དབྱེ་བར་དཀའ་བ་ཡི།། དབུས་སུ་མདུད་པ་གསུམ་གྱིས་དཀྲིས།། དེ་ཡིས་ཐུར་སེལ་བཅོམ་བྱས་པས།། སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་ཐོབ་མི་བྱེད།། དེ་བཅོམ་སླར་ཡང་རྣམ་ལྔར་རྒྱུ།། སྲོག་དང་ཐུར་སེལ་གྱེན་རྒྱུ་དང།། ཁྱབ་བྱེད་དང་ནི་མཉམ་གནས་ཉིད།། རྩེ་མོ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༦ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འགྲོ་བའི་མགོན་གྱིས་བསྟན་དུ་གསོལ།། ཐིག་ལེའི་དབྱེ་བ་རིག་བཅས་པ།། རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ནི་གང་གིས་ཤེས།། སྦྱོར་བས་མདུད་པ་འབྱེད་པར་བྱེད།། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་འགྲོ་བ་འདི།། མྱུར་དུ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༦ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་སྐད་ཞུས་ནས་རྡོ་རྗེ་ཅན༑༑ རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་ལ་གསུངས་པ།། མཆོག་ཏུ་གསང་བ་འདི་ཉིད་ནི།། གང་དུའང་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ།། ཐིག་ལེའི་དབྱེ་བ་དེ་ཡང་ནི།། ང་ཡིས་བཤད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཉོན།།” ཞེས་སོ།།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ། 403

ལྔ་ལས་རྒྱུ་བ་ནི།། རྩེ་ལྔ་ལ་ནི་ཡང་དག་བརྟེན།། རྒྱས་དང་རྣམ་པར་རྒྱས་པ་དང།། མྱོས་དང་བཏུང་དང་མཛའ་འོ་སྟེ།། དེ་དག་རྩ་ནི་ལྔར་ཤེས་བྱ།། རྡོ་རྗེའི་འོག་ཏུ་གསལ་བར་ཁྱབ༑༑ སྟེང་གི་སྲོག་གི་དབུས་ན་ཡང།། རྡོ་རྗེ་ལྟེ་བ་མཁའ་དབྱིངས་འགྲོ།། སྲོག་ཅེས་བྱ་བ་རླུང་ཆེན་པོ།། བྱུང་ནས་མདུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས།། བཅོམ་ནས་ཀྱང་ནི་རྣམ་ལྔར་རྒྱུ།། རྩེ་མོ་རྣམས་ལ་རྩ་ལྔ་ནི།། ཟླ་བའི་ཆ་དང་སྣང་བ་དང།།”1

ཞེས་གསུངས་ནས། སྙིང་གའི་རྩ་
འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་སྦུབས་སྟོང་ན་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་སྟེ་མི་ཤིགས་པའི་རླུང་སེམས་བཞུགས་པའི་ཐད་ན། དྷཱུ་ཏཱི་ལ་རོ་མས་གཡས་ནས་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་འཁྱུད་པའི་མདུད་པ་གསུམ། རྐྱང་མས་གཡོན་ནས་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་འཁྱུད་པའི་མདུད་པ་གསུམ་སྟེ་མདུད་པ་དྲུག་གིས་དཀྲིས་པས་ཤིན་ཏུ་དབྱེ་བར་དཀའ་བ་དེའི་འོག་ནས་ཐུར་སེལ་སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་དྷཱུ་ཏཱི་ནང་ནས་མི་ཐར་བ་དང། སྲོག་འཛིན་སྟེང་ན་གནས་པ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་ནས་འོག་ཏུ་མི་ཐར་བར་བསྟན་ཅིང་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི། མདུད་པ་དེ་དམ་ཅིང་དབྱེ་བར་དཀའ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འབྱེད་དཀའ་བའི་མདུད་པ་འབྱེད་བྱེད་ནི་རླུང་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱིས་དེ་ལས་གཞན་པའི་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་འབྱེད་མ་ནུས་པར་བསྟན་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་བསྔགས་པའམ་ཆེ་བ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ།། གསུམ་པ་གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་ནི། དེ་ལ་གཉིས་ལས༑ རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བར་གསུངས་པ་ནི། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་པདྨའི་སྣ་རྩེ་དང་རང་གི་རྡོ་རྗེའི་སྣ་རྩེ་ཕྲད་མཚམས་སུ་བྱང་སེམས་མི་འཕོ་བར་འཛིན་པ་ལ་གསང་བའི་སྣ་རྩེར་ཐིག་ལེ་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༦ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྙིང་གི་པད་སྦུབས་ནམ་མཁའ་ལ།། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་རྟག་ཏུ་བཞུགས།། སྟེང་དང་འོག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི།། སྲོག་དང་ཐུར་སེལ་རླུང་ཆེན་གནས།། དེ་ཡང་དབྱེ་བར་དཀའ་བ་ཡི༑༑ དབུས་སུ་མདུད་པ་གསུམ་གྱིས་དཀྲིས།། དེ་ཡིས་མཆོག་དང་བཅོམ་བྱས་པས།། སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་ཐོབ་མི་བྱེད།། དེས་བཅོམ་སླར་ཡང་རྣམ་ལྔ་རྒྱུ༑༑ སྲོག་དང་ཐུར་སེལ་གྱེན་རྒྱུ་དང་།། ཁྱབ་བྱེད་དང་ནི་མཉམ་གནས་ཉིད།། རྩེ་མོ་ལྔ་ལས་རྒྱུན་དུ་ནི།། རྩ་ལྔ་ལ་ནི་ཡང་དག་བརྟེན།། རྒྱགས་དང་རྣམ་པར་རྒྱས་པ་དང་།། མྱོས་དང་བཏུང་དང་མཛའ་བོ་སྟེ།། དེ་དག་རྩ་ནི་ལྔར་ཤེས་བྱ།། རྡོ་རྗེའི་འོག་ཏུ་གསལ་བར་ཁྱབ།། སྟེང་གི་སྲོག་གི་དབུས་ན་ཡང་།། རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་མཁའ་དབྱིངས་འགྲོ།། སྲོག་ཅེས་བྱ་བའི་རླུང་ཆེན་པོ།། ལྟེ་བ་མདུད་པ་དང་ཕྲད་པས།། བཅོམ་ནས་ཀྱང་ནི་རྣམ་ལྔར་རྒྱུ།། རྩེ་མོ་རྣམས་ལ་རྩ་ལྔར་ནི།། ཟླ་བའི་ཆ་དང་སྣ་དང་ནི།།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 404

བསྒོམ་པར་བཤད་པ་གཅིག་དང། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་དོན་སྒྲོན་གསལ་ལས་བཤད་པ་ལས་རང་གི་རྡོ་རྗེའི་བུ་ག་ནས་རླུང་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཕྱུང་ནས་རིག་མའི་པདྨའི་སྣ་རྩེར་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་ཀྱིས་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་གཉིས་ལས། འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསྒོམས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་དམིགས་ནས་སྒོམ་པ་ཡིན་ལ། བསྒོམ་ཚུལ་ནི་རང་ཉིད་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ༌དུ་གསལ་བའི་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་གསང་གནས་ཀྱི་རྩ་དབུ་མའི་མས་སྣ་གཉིས་ཕྲད་མཚམས་སུ་ཐིག་ལེ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ཞིག་དམིགས་ནས་སྒོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་དགོས་པ་ཡང་སྤྱིར་རླུང་དབུ་མའི་ནང་དུ་སྡུད་པའི་ཆེད་ཡིན་ཀྱང་སྔར་འོག་སྒོར་རླུང་སྡུད་མ་ནུས་པ་སྡུད་པ་མ་ཡིན་ཏེ༑ ལུས་དབེན་ལ་ལོབས་ན་འོག་སྒོར་རླུང་སྡུད་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་སྐབས་འདིའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྔར་སྙིང་གར་རླུང་སྡུད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བོགས་འདོན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ།། བོགས་འདོན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། མི་ཤིགས་པ་བསྒོམ་པ་དང་རྡོར་བཟླས་བྱས་པའི་མཐར་རླུང་དང་བྱང་སེམས་འདུས་པའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་བཞི་ཙམ་འདྲེན་ནུས་མོད་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་འཇུག་བྱས་པའི་ཐིག་ལེ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་མས་སྣ་ཕྲད་མཚམས་སུ་ཕབ་པ་ལ་དམིགས་པ་བཟུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཁམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རླུང་དང་བཅས་པ་ཞུ་བ་སྙིང་གའི་སྡུད་རིམ་གྱིས་དམིགས་པ་དང་སྦྲགས་པ་ལས་སྲོག་རྩོལ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་བཞི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འདྲེན་ནུས་པ་ནི་འདིའི་སྲོག་རྩོལ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་བོགས་འདོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལོ༑༑ དེ་ལྟར་ན་ངག་དབེན་གྱི་རིམ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
གསུམ་པ་སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། སེམས་དབེན་སྐྱེད་པའི་ཐབས། ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་རྣམ་

སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 405

གཞག༑ སེམས་དབེན་གང་གི་དོན་དུ་སྐྱེད་པ་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(སེམས་དབེན་སྐྱེད་པའི་ཐབས་) ལ་ནང་གི་ཐབས་དང། ཕྱིའི་ཐབས་གཉིས་ལས། ནང་གི་ཐབས་ནི། རིམ་ལྔ་ལས། “རྡོ་རྗེ་བཟླས་གནས་རྣལ་འབྱོར་པ།། སེམས་ལ༌དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།།”1

ཞེས་
དང་༑ སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང། ངག་དབེན་ལ་གནས་ནས་སེམས་དབེན་ཐོབ་པ་དང། ངག་དབེན་མེད་ན་སེམས་དབེན་མི་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དང། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང། “རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་རབ་སྦྱོར་བས།། རླུང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ནས་ནི།། རྣམ་རྟོག་རླུང་རྣམས་རྣམ་པར་གཅོད།། སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།།”2

ཞེས་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་རླུང་
འབྱུང་འཇུག་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་བསྐྱེད་པར་གསལ་བར་མང་དུ་གསུངས་པས། སེམས་དབེན་སྐྱེད་པའི་མིང་གིས་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་རྡོར་བཟླས་དང་བཅས་པའི་ངག་དབེན་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་རྣམས་འདྲེན་པའི་མཚམས་ནི། སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་ལེགས་པར་གྲོལ་ནས་རླུང་རྣམས་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་སྡུད་ནུས་པའི་མཚམས་ནས་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་མཚམས་དེ་ནས་སེམས་དབེན་དངོས་སུ་འདྲེན་པ་ལ་སྡུད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་དགོས་སམ་མི་དགོས་སྙམ་ན། དེ་ནི་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་སྡུད་རིམ་ཐོག་མ་ནི་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་ནུས་པའི་མཚམས་ནས་བྱེད་དགོས་ཤིང། སྡུད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་བྱེད་ཚུལ། དོན་ལྔ་མར༑ “བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན།”3

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། རིལ་
འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་གྱིས་སེམས་དབེན་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་སེམས་དབེན་འདྲེན་པ་ལ་ནང་གི་ཐབས་སྔགས་འཁོར་གྱི་ཡི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༤༥བ༡
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༤བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་
རབ་སྦྱོར་བས།། རླུང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ནས་ནི།། རྣམ་རྟོག་རླུང་རྣམས་རྣམ་པར་གཅོད།། སེམས་ལ་དམིགས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།
༣ ལུང་འདི་མ་རྙེད།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 406

གེ་པད་འདབ་དང་བཅས་པའི་སྡུད་རིམ་དགོས་པ་མིན་ནམ་སྙམ་ན། དེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དགོས་པར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མི་བཞེད་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། “ནཱ་རོ་པའི་མན་ངག་ནག་ཚོ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལས་ཀྱང། ཡི་གེ་མེད་པར་ཡང་སེམས་དབེན་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་ལ༑ མར་ལུགས་ཀྱི་མན་ངག་བསྡུས་པ་གསུམ་ལ་ཡང་སྔགས་འཁོར་གྱི་ཡི་གེ་མི་སྣང་བས༑ ལུགས་དེ་ལ་ཡང་སྔགས་འཁོར་གྱི་ཡི་གེ་མེད་མི་རུང་མིན་ནོ་”1

ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ།།
གཉིས་པ་ཕྱིའི་ཐབས་ནི་སེམས་དབེན་བསྐྱེད་པ་ལ་ནང་གི་རྐྱེན་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་བསྒོམ་པ་དང། བསམ་གཏན་གཉིས་ལྟ་བུ་སྡུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཙམ་བྱས་པས་མི་ཆོག་སྟེ༑ ནང་གི་ཐབས་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡང་སེམས་དབེན་མཚན་ཉིད་པ་སྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཡང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་རིགས་འདི་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་རྫོགས་པར་སྐྱེད་ནུས་པའི་གང་ཟག་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བའི་རིགས་ཅན་གཅིག་དང། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་རྫོགས་པར་བསྐྱང་བ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། གང་ཟག་སྔ་མས་སེམས་དབེན་སྐྱེད་པའི་ཕྱིའི་ཐབས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བྱེད་པ་དང། གང་ཟག་ཕྱི་མས་སེམས་དབེན་སྐྱེད་པའི་ཕྱིའི་ཐབས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བྱེད་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་གང་ཟག་ཕྱི་མས་སེམས་དབེན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་ཏེ། འདི་ལ་དགོངས་ནས། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། “རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ།། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་བདེ་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༢༡ན༦

སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 407

བ་ཆེན་པོའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ།། དེ་སྒྱུ་མའི་དཔེས་ཉེ་བར་མཚོན་ཏེ་” ི 1 ཞེས་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་པདྨ་སྦྱོར་བ་སེམས་དབེན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྣང་བ་དང་མཆེད་པའི་ཐབས༌སུ་གྱུར་པས་ཏེ་རྒྱུ་དང། སེམས་དབེན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྣང་མཆེད་གཉིས་དང་དེ་དག་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ཉེར་ཐོབ་གསུམ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་ཐབས་སུ་གསུངས་ ིཔ་དང། གཞན་ཡང་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། “ཇི་ལྟར་འོ་མ་དང་ཏིལ་དག་གིས་ཡང་དག་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་མེད་པར་མར་དང་ཏིལ་མར་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་སྔོན་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཉེ་བར་མཚོན་པ་མི་ནུས་སོ།། བྷ་ག་དང་ལིང་ག་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་མི་ནུས་པ་དེས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་རྙེད་དོ་ ི 2

”ཞེས་ཕྱག་རྒྱ་དང་
མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་སྐྱེ་བའི་རྗེས་འགྲོ་དང། དེ་ལོག་ན་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་གསུངས་པས་སོ།། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “སྒྱུ་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས།། བུད་མེད་སྒྱུ་མ་ཁྱད་པར་འཕགས།། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི།། གསལ་བར་འདི་ལས་མཚོན་པར་འགྱུར།། འདོད་ཆགས་ཉིད་དང་ཆགས་བྲལ་དང།། དེ་ཡི་བར་ཏེ་གསུམ་པོ་ནི༑༑ དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་སྦྱོར་བའི།། ‘རྡོ་རྗེ་པདྨ་ལུས་ལས་སོ།།”3

ཞེས་པས་སོ།།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༣ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་ཡང་དག་པར་
སྦྱོར་བ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ།། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ིཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ།། དེ་སྒྱུ་མའི་དཔེས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་སྟེ།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༣བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཇི་ལྟར་འོ་མ་དང་ཏིལ་དག་
ཡང་དག་པར་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་མེད་པར་ཏིལ་མར་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་།
པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཉེ་བར་མཚོན་པར་མི་ནུས་སོ།། གང་གིས་བྷ་ག་དང་ལིང་ག་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བར་མི་ནུས་བདེས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་རྙེད་དོ།།” ཞེས་སོ།། ི
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༤༩ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 408

དེ་ལྟར་ན་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལས་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པའི་གང་ཟག་གི་རིགས་ཅན་འདིས་སེམས་དབེན་བསྐྱེད་པ་ལ་ལས་རྒྱ་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་པ་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པའང་ཡིན་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། “གལ་ཏེ་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་བསྒོམ་པ་དང་སྡུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་དབེན་འདྲེན་ཐབས་བྱས་ན་དེས་ཆོག་གམ་མི་ཆོག་སྙམ་ན་”1

ཞེས། དོགས་པ༌བསུས་ནས། དེའི་ལན་དུ་གོང་དུ་དྲངས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་རྣམས་དྲངས་ནས་“སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་བསྒྲུབ་གཞི་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དགོས་སོ་”2

ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། དེའི་སེམས་
དབེན་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་ཡང། སེམས་དབེན་སྤྱི་ཙམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ༑ སེམས་དབེན་རྫོགས་པར་སྐྱེས་པའི་སེམས་དབེན་དང་སེམས་དབེན་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། སེམས་དབེན་སྐྱེད་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་དགོས་པའི་དོགས་གཅོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང། གསལ་སྒྲོན་ལས། “གལ་ཏེ་གང་ཟག་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ལ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐུར་བ་ལ་བསྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་མཚོན་པ་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཞེ་ན། སྔར་དབང་བསྐུར་བ་དེར་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་པའི་ཕྱིའི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་སྒོ་ནས་དགའ་བ་བཞི་མཚོན་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་འདིར་ནི་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་བསྒོམས་ནས་ནུས་པ་ལེགས་པར་རྙེད་པ་ན་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྔར་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པས་སླར་ཡང་འདིར་མཚོན་མི་དགོས་པ་མིན་ནོ།།”3

ཞེས་གསུངས་པའི་དོགས་གཅོད་འདིས་
སྟེ༑ ‘རྡོ་རྗེ་པདྨ་འདུས་ལས་སོ།།’ ཞེས་སོ།།
༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༢༡བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གལ་
ཏེ་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་སྒོམ་པ་དང། སྡུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སེམས་དབེན་འདྲེན་ཐབས་བྱས་ན། དེས་ཆོག་གམ་མི་ཆོག་སྙམ་”ཞེས་སོ།།
༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༢༡བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྒྱུ་
ལུས་ཀྱི་སྒྲུབ་གཞིའི་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་རྫོགས་པར་སྐྱེད་པ་ལ་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དགོས་སོ།།” ཞེས་སོ།།
༣ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༢༢ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“གལ་ཏེ་གང་ཟག་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ལ། དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐུར་བ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ན། སྐབས་

སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 409

ཀྱང་གསལ་བར་གོ་ནུས་སོ།། འོ་ན་འདིར་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སྐྱེད་པ་དེ། བྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུ་བ་གསང་གནས་ཀྱི་རྩེར་གནས་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་རྣམས་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་ནས་སྙིང་གར་བསྡུས་ནས་སེམས་དབེན་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསལ་སྒྲོན་ལས། “གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ལུས་ཀྱི་གནས་འདིར་སླེབ་པ་ན། དགའ་བ་དང་སྟོང་པ་འདི་སྐྱེ་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡབ་སྲས་ལྔའི་གཞུང༌ན་མི་སྣང་ངོ་།།”1

ཞེས་གསུངས་
ལ༑ འོན་ཀྱང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་སྤྱི་བོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་རྩ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ལས་བྱང་སེམས་འཇུ་བས་ཆགས་པ་དང་ཆགས་བྲལ་དང་ཆགས་པ་བར་མའི་རིམ་གྱིས་འབབ་བོ་”2

ཞེས། བྱང་སེམས་ཞུ་བའི་དབང་གིས་ཀྱང་
ཆགས་པ་མཆེད་པ་དང། ཆགས་བྲལ་སྣང་བ་དང། ཆགས་པ་བར་མ་ཉེར་ཐོབ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས། རླུང་གི་ཐིམ་རིམ་དང་བྱང་སེམས་ཞུ་ནས་བབས་པ་གཉིས་ཀའི་དབང་གིས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་འཆར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་འདིར་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་བྱང་སེམས་ཞུས་པ་གསང་གནས་ཀྱི་སྣ་རྩེའི་བར་དུ་འབེབས་པ་དང། དེ་སྤྱི་གཙུག་གི་བར་དུ་ལྡོག་པའི་ཡས་བབས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་སྐྱེད་ནུས་མོད་ཀྱང། འདིར་ནི་འཆི་རིམ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ཚབས་ཆེ་བའི་
འདིར་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་མཚོན་པ་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཤེ་ན། སྔར་དབང་བསྐུར་བ་དེར་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་པའི་ཕྱིའི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་སྒོ་ནས་དགའ་བ་བཞི་མཚོན་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང༌། འདིར་ནི་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་བསྒོམས་ནས་ནུས་པ་ལེགས་པར་རྙེད་པ་ན་བྱེད་པ་ཡིན་པས། སྔར་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྐྱེད་པས། སླར་ཡང་འདིར་མཚོན་མི་དགོས་པ་མིན་ནོ།།” ཞེས་སོ།།
༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༢༢བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཞུ་བས་ལུས་ཀྱི་གནས་འདིར་སླེབ་པ་ན། དགའ་བ་དང་སྟོང་པ་འདི་སྐྱེ་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡབ་སྲས་ལྔའི་གཞུང་ན་མི་སྣང་ངོ༌།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༩༨བ༥ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་ཡང་དག་པར་འདུས་པ་ལས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ནཱ་ལི་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆུ་རྒྱུན་ལྟ་བུས་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་འཇུ་བར་གྱུར་པས་འདོད་ཆགས་དང༌། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང༌། ཆགས་པ་བར་མའི་རིམ་གྱིས་འབབ་པོ།།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 410

སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་འདྲེན་པ་ཡིན་པས། འདིར་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སྙིང་གའི་སྡུད་རིམ་དང་སྦྲགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རླུང་དང་བྱང་སེམས་སྙིང་གར་ཚུར་འདུ་བའི་རིམ་པ་དང། དེ་ནས་ཕྱིར་གྱེས་པའི་རིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་གི་སྟོང་པ་བཞི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་རིལ་པོར་འཛིན་པའམ་རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་གྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ །”1

ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་སྙིང་
གའི་མི་ཤིགས་པ་བསྒོམ་པ་དང། རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དང། བསམ་གཏན་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྙིང་གར་རླུང་སྡུད་པའི་སྡུད་རིམ་ལ་གོམས་པ་བརྟན་པོ་སྔར་སྔོན་དུ་སོང་བ་ན་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་ཚེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བྱས་པ་ན་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡང་སྙིང་གར་རླུང་སེམས་འདུ་བའི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། མདོར་ན་རྡོར་བཟླས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐབས་སུ། རྡོར་བཟླས་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མར་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་གཏུམ་མོ་ཁྱད་པར་ཅན་འབར་ནས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་ནས་སྙིང་གར་བསྡུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ངོར་སྐྱེས་པའི་ངག་དབེན་གྱི་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་སྐྱེད་ནུས་པའི་མཚམས་ ིནས་དེའི་སྐབས་ཀྱི་རླུང་དང་བྱང་སེམས་འདུས་པ་ལས་འདུ་བའི་ཕུལ་ཤིན་ཏུ་ཆེས་ཆེ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་སྔ་མ་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐབས་འདིར་ཕྱིའི་རྐྱེན་ཕྱག་རྒྱ་ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༡ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་རིལ་པོར་འཛིན་པའམ། གཞིག་པའི་རིམ་གྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ།” ཞེས་སོ།།

སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 411

གཉིས་པ་ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་སྤྱིར་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་དང། སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང། སྣང་བ་གསུམ་ལས་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ་དང། སེམས་དབེན་གྱི་ལམ་རྣམས་མཉམ་རྗེས་སུ་སྐྱོང་ཚུལ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྤྱིར་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་)ནི་དེ་ཡང་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་པ་དང། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཉིད་ལ་གྲགས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་གསུངས་པ་ལས། “ཕྱི་མ་ནི་སྣང་བ་དང་སྣང་བ་མཆེད་པ་དང་སྣང་བ་ཐོབ་པ་སྟོང་པ་དང་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང། སྟོང་པ་ཆེན་པོ་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་མ་རིག༌པ་དང། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་བར་མ་”1

ཞེས་གསུངས་ཤིང། གཞན་ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “ཨོཾ་ཞེས་
པ་ངག་གི་སྒོ་ལ་བརྟེན་པའི་ས་བོན་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྟེ་མོས་པ་ཆུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བས་དེ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཟུགས་སོ་ཞེས་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་པདྨའམ་བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སམ། གཡོན་པའི་མིང་ངམ་མཚན་མོའ་མིང་དང་འཇམ་པོའི་དངོས་པོར་ ིསེམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཟུགས་གསལ་བའོ།།”2

ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “ཨཱཿཞེས་
པ་ངག་གི་སྒོ་ལ་བརྟེན་པའི་ས་བོན་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྟེ་མོས་པ་ཆུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༧༧ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྣང་བ་དང༌། སྣང་བ་མཆེད་པ་དང༌། སྣང་བ་ཐོབ་པ་དང༌། སྟོང་པ་དང༌། ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང༌། སྟོང་པ་ཆེན་པོ་དང༌། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང༌། མ་རིག་པ་དང༌། འདོད་ཆགས་དང༌། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང༌། འདོད་ཆགས་བར་མ་”ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༧༧བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཨཾ་ཞེས་བྱ་བ་ངག་གི་སྒོ་ལ་བརྟེན་པའི་ས་བོན་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྟེ། མོས་པ་ཆུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བས་དེ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཟུགས་སོ་ཞེས་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་པདྨའམ། བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སམ། གཡོན་པའི་མིང་ངམ། མཚན་མོའ་མིང་དང༌། འཇམ་པའི་དངོས་པོར་སེམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཟུགས་གསལ་བའོ།།” ཞེས་སོ།། ི

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 412

བས༑ ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའམ་རིན་པོ་ཆེའམ་ཉིན་མོའམ་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་སམ་གཡས་པ། ཞེས་བྱ་བའམ་རྩུབ་པའི་རྣམ་པ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཟུགས་སོ།།”1

ཞེས་དང། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “ངག་གི་ས་བོན་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྣང་བ་ཐོབ་པ་”2 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྣང་བ་དང་སྟོང་པ་དང་སེམས་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཟུགས་དང་པདྨ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་གཡོན་པ་དང་མཚན་མོ་དང་འཇམ་པོ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང། དེ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་མཆེད་པ་དང་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་འདོད་ཆགས་དང། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཉིན་མོ་དང་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་དང་གཡས་པ་དང་རྩུབ་པ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ།། སྣང་བ་ཉེར་ཐོབ། སྟོང་པ་ཆེན་པོ། མ་རིག་པ། འདོད་ཆགས་བར་མ། མ་ནིང། ཉིན་མཚན་གཉིས་ཀྱི་མཚམས། གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་དབུས༑ འཇམ་རྩུབ་གཉིས་ཀྱི་བར་མ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་འདྲེས་པ་རྣམས་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ།།
གཉིས་པ་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྡུས་གསུངས་པ་དེ་བླ་མའི་མན་ངག་གིས་བསྟན་པར་བྱའོ།།”3

ཞེས་གསུངས་ཤིང། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་
བླ་མའི་མན་ངག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། “སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན་རྣམ་པ་མེད་པའི་རང་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༧༧བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཨཱཿཞེས་བྱ་
བ་ངག་གི་སྒོ་ལ་བརྟེན་པའི་ས་བོན་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྟེ། མོས་པ་ཆུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའམ། རིན་པོ་ཆེའམ། ཉིན་མོའམ། སྐྱེས་པའི་གཟུགས་སམ། གཡས་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། རྩུབ་བའི་རྣམ་པ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཟུགས་སོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༧༨ན༢
༣ ལུང་འདི་མ་རྙེད།

སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 413

བཞིན་ལུས་དང་ངག་མེད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཟེར་སྣང་བར་བྱེད་པས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བའི་རྣམ་པར་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་ན་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་དང་པོ་སྟེ་”1

ཞེས་གསུངས་པ་
འདིས་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “སྣང་བ་མཆེད་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་གཟུགས་ཅན་ལུས་དང་ངག་མེད་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁྱབ་པ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་དམིགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་གཉིས་པ་སྟེ་རིམ་པ་གཉིས་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་”2

ཞེས་གསུངས་
པ་འདིས་མཆེད་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “སྣང་བ་ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལུས་དང་ངག་མེད་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་མཚམས་ཀྱི་སྨག༌ལ་བབ་པའི་ངོ་བོར་ཁྱབ་པ་ཕྲ་ཞིང་བདག་མེད་པ་སྲོག་དང་རྩོལ་བ་མི་རྒྱུ་བས་རྒྱུ་བ་མེད་པ་སྟེ་སེམས་མེད་པ་དང་མི་གཡོ་བ་དང་”3

ཞེས་གསུངས་
པ་འདིས་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ནོ།། དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༧༧བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྣང་བའི་
མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལུས་དང་ངག་མེད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཟེར་སྣང་བར་བྱེད་པས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བའི་རྣམ་པར་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་ན་སྣང་བ་སྟེ། འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་སྟོང་པ་དང་པོ་སྟེ།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༧༧བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྣང་བ་མཆེད་
པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལུས་དང་ངག་མེད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྟོན་ཀའི་དུས་སུ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁྱབ་པ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དངོས་པོ་མ་ལུས་པར་དམིགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་གཉིས་པ་སྟེ། རིམ་པ་གཉིས་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༧༨ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྣང་བ་ཐོབ་པ་
གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའི་གཟུགས་ཅན་ལུས་དང་ངག་མེད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་མཚམས་ཀྱི་སྨག་ལ་བབ་པའི་ངོ་བོར་ཁྱབ་པ་ཕྲ་ཞིང་བདག་མེད་པ་སྲོག་དང་རྩོལ་བ་མི་རྒྱུ་བས་རྒྱུ་བ་མེད་པ་སྟེ། སེམས་མེད་པ་མི་གཡོ་བ་” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 414

ནི༑ འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་གི་རིམ་པའི་སྣང་བ་གསུམ་བཤད་ལ། སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི། ལམ་དུས་ཀྱི་སྟོང་པ་རྣམས་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་དོ།། དེ་ལ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཞི་ནི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་གི་དཔེས་མཚོན་ནས་སྟོན་ཅིང། དེ་ཡང་དབྱར་གྱི་ཆར་གྱིས་བར་སྣང་གི་རྡུལ་ལེགས་པར་གནོན་པ་དང། སྤྲིན་དང་བྲལ་བ་གཉིས་འཚོགས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བ་སྟོན་གྱི་དུས་ཡིན་པས་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་དཔེར་མཛད་དོ།། སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་འདི་ལ་ཡང་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་དུས་དང། ནམ་སྲོས་ནས་སྲོད་ཀྱི་སྨག་འཐུག་པོས་ཁྱབ་པའི་དུས་དང། དེ་སངས་པའི་འོག་ཏུ་ཟླ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་དུས་དང། ཟླ་འོད་ཉི་འོད་སྲོད་ཀྱི་སྨག་འཐུག་པོ་གསུམ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་ནམ་མཁའི་རང་མདོག་ཇི་བཞིན་མི་ཐོན་པའི་རྒྱུ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་སྐབས་གཅིག་དང་བཞི་ཡོད་པ་ལས། རིམ་པ་བཞིན། མཆེད་པ་དང་ཉེར་ཐོབ་དང་སྣང་བ་དང་འོད་གསལ་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁྱབ་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་པས་མཆེད་པའི་དཔེ་དང། ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཟེར་སྣང་བར་བྱེད་པས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་པས་སྣང་བའི་དཔེ་དང། ཇི་ལྟར་མཚམས་ཀྱི་སྨག་ལ་བབ་པའི་ངོ་བོ་ཁྱབ་པ་ཞེས་པས་ཉེར་ཐོབ༌ཀྱི་དཔེ་བསྟན་ནོ།། དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་དེ་ཤར་བའི་དུས་སུ་ནམ་མཁའ་བཞི་པོ་དང་འདྲ་བའི་ཉམས་འཆར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་སྣང་བ་ནི་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་སྟོང་སང་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྣང་བས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་གསལ་ཞིང་དྭངས་པའི་སྟོང་སང་དཀར་ལམ་མེ་སྣང་བའི་སྣང་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཤིག་ཡིན། སྣང་བ་མཆེད་པ་ནི་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དམར་ལམ་པའི་སྣང་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཤིག་ཡིན། ཉེར་ཐོབ་ནི། སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལ་སྲོད་ཀྱི་སྨག་

སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 415

འཐུག་པོས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ལ་ནག་ལམ་པའི་སྣང་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཡིན། དཔེའི་འོད་གསལ་ནི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་རང་མདོག་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་གཉིས་སྣང་རགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཡུལ་སྣང་ཅན་གྱི་སེམས་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་སེམས་དེ་རྣམས་ལ་སྔར་བཤད་པའི་སྣང་ཚུལ་བཞིན་འཆར་བ་མ་གཏོགས་པ་གཉིས་སྣང་རགས་པ་གཞན་རྣམས་དེ་དག་གི་ངོ་བོར་ནུབ་པའི་དོན་ནོ།། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གསུམ་ག་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ལུས་དང་ངག་མེད་གསུངས་པ་ནི། དེ་དག་གི་ཚེ་ལུས་གཡོ་འགུལ་དང་ངག་གི་སྨྲ་བརྗོད་ལྡོག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།། རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བར་དམིགས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། དཀར་ལམ་པའི་ཡུལ་སྣང་སྟེ་གསལ་བོར་འབྱུང་བའི་དོན་དང། གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྔ་མ་སྣང་བའི་སྐབས་ལས་ཀྱང་ཡུལ་སྣང་ཆེས་གསལ་བ་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ།། དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ལ་དམིགས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཡུལ་སྣང་ཞེས༌ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་ཡང་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ནི་ཅི་རིགས་སུ་འོང་ངོ་།། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་གཙོ་བོར་ལམ་དུས་སུ་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་བསྟན་ཏེ། གཞི་དུས་ཀྱི་སྣང་མཆེད་སོགས་ལའང་ཉེ་བར་བརྟགས་1

ནས་བསྟན་ནོ།། ཕྲ་བ་ནི་རྟོགས་དཀའ་
བའི་དོན་དང། བདག་མེད་པ་ནི་ལམ་དུས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ནོ།། སྲོག་དང་རྩོལ་བ་མི་རྒྱུ་བས་རྒྱུ་བ་མེད་པ་སྟེ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། དེའི་སྐབས་སུ་རླུང་འབྱུང་འཇུག་མི་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱང་སྟོང་པ་བཞི་ཀའི་སྐབས་སུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རླུང་ཐིམ་པ་ན་མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་རྟགས་འཆར་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་འཆར་བའི་སྣང་བ་ནི་སྟོན་
༡ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དུ་‘བཏགས་’ཞེས་གསལ།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 416

གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པའི་ཚེ་མཚན་མོ་ཟླ་བ་ཤར་བའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་ཤིང་སྟོང་སང་ངེ་བ་ལ་འོད་ཀྱིས་སྣང་བ་དཀར་པོའ་སྣང་བ་ཞིག་ ིའཆར་ལ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་སྣང་བ་གང་ཡང་མི་འཆར་རོ།། དེ་ནས་སྣང་བ་དེ་བསྡུས་པའི་འོག་ཏུ་སྣང་བ་མཆེད་པ་ཤར་བ་ན། སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་བཞིན་དུ་སྔ་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསལ་ཞིང་དྭངས་པའི་སྟོང་སང་ལ་དམར་སེར་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་ཀྱང་འོད་དེས་ནམ་མཁའི་སྟོང་སང་གི་ཆ་མི་སྒྲིབ་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་འོད་སྣང་དམར་སེར་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེས་སྟོང་སང་གི་ཡུལ་སྣང་མི་སྒྲིབ་པར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ།། དཔེ་དེས་སྣང་བ་དང་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཡང་མཚོན་ནོ།། སྣང་བ་མཆེད་པ་དེ་བསྡུས་པའི་འོག་ཏུ་ཉེར་ཐོབ་ཤར་བ་ན་སྔ་མ་ལས་རླུང་འགགས་པ་ཆེར་སོང་བའི་གནད་ཀྱིས་སྟོང་སང་ངེ་བ་ལ་མཚམས་ཀྱི་སྨག་གིས་ཁྱབ་པ་འདྲ་བའི་དྲག༌པོའ་ཡུལ་སྣང་འཆར་ལ། དེ་ཉེར་ཐོབ་དྲན་བཅས་ཡིན་ཞིང། དེའི་རྗེས་སུ་ ིདྲན་པ་ཉམས་ནས་དྲན་མེད་དུ་འགྲོ་སྟེ། དེ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་དྲན་མེད་ནི་མིན་ནོ།། དྲན་མེད་དེ་སངས་པའི་རྗེས་སུ་སྟོན་གྱི་ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཟླ་འོད་སོགས་གློད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་གཡའ་དག་པར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་སྟོང་སང་ཤིན་ཏུ་དྭངས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་གཉིས་སྣང་རགས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཡུལ་སྣང་ཅན་གྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་འཆར་རོ།། དེ་རྣམས་ནི་འཆི་བའི་དུས་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཆར་ལ་གཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་སྣ་བུག་གི་རྒྱུ་བ་མི་ལྡོག་པས་ཆ་འདྲ་ཙམ་འཆར་གྱི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་མི་འཆར་རོ།། ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་ལུས་དབེན་ནས་བཟུང་སྟེ། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་བར་རྣམས་སུ་དྷཱུ་ཏཱིར་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་ཡང་སྙིང་གའི་དྷཱུ་ཏཱིར་རླུང་བཙུད་ནས་ཐིམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཚང་བར་འཆར་ལ༑ གཞན་དུ་ཐིམ་པ་ལ་དེའི་ཚོད་ཙམ་མི་འཆར་རོ།། ལམ་དུས་སུ་དེ་དག་འབྱུང་བ་ལ་

སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 417

ཡང་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་ཆུང་དང་རླུང་འདུ་ཕུལ་ཆེ་ཆུང་དང་ཐིམ་པ་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་ཡུལ་སྣང་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དང་སྲབ་འཐུག་དང་གནས་ཡུན་རིང་ཐུང་སོགས་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་ངོ་།། ལུས་དབེན་དང་སེམས་དབེན་གྱི་བར་གྱི་ཉེར་ཐོབ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་དཔེའི་འོད་གསལ་འབྱུང་ན། སྤྱོད་བསྡུས་དང་རིམ་ལྔ་སོགས་ལས་སེམས་དབེན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཉིད་བཤད་ནས། དཔེའི་འོད་གསལ་མི་འཆད་པ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན༑ དེ་ནི་འོད་གསལ་རིམ་པ་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་པས་སེམས་དབེན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ནང་དུ་བསྡུས་ནས་བཤད་པས་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་སྣང་བ་གསུམ་ལས་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་བ། དེ༌སྣང་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་ཚུལ་དངོས་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་བ་)ལ་སྣང་བའི་རང་བཞིན་སོ་གསུམ་ངོས་གཟུང་བ་དང། མཆེད་པའི་རང་བཞིན་བཞི་བཅུ་ངོས་གཟུང་བ་དང། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་བདུན་ངོས་གཟུང་བའོ།། དང་པོ་(སྣང་བའི་རང་བཞིན་སོ་གསུམ་ངོས་གཟུང་བ་)ནི། རིམ་ལྔ་ལས། “དེ་ཡི་རང་བཞིན་འཕྲོ་གསལ་བ།། དེ་ནི་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱ།། ཆགས་བྲལ་དང་ནི་བར་མ་ཉིད།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཆེན་པོ་དག །ཡིད་ལ་འགྲོ་ཞིང་འོང་བ་དང།། མྱ་ངན་ལ་སོགས་གསུམ་དེ་བཞིན།། ཞི་དང་རྣམ་རྟོག་འཇིགས་པ་དང།། འཇིགས་པ་བར་མ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས།། སྲེད་དང་སྲེད་པ་བར་མ་དང།། ཤིན་ཏུ་སྲེད་དང་ཉེར་ལེན་པ།། མི་དགེ་བཀྲེས་དང་སྐོམ་ཉིད་དང།། ཚོར་དང་ཚོར་བ་བར་མ་དང།། ཤིན་ཏུ་ཚོར་བའི་སྐད་ཅིག་དང།། རིག་པ་པོ་དང་རིག་འཛིན་བཞི།། སོ་སོར་རྟོག་དང་ངོ་ཚ་ཤེས།། སྙིང་རྗེ་དང་ནི་བརྩེ་བ་གསུམ།། དོགས་དང་བསགས་པ་ཉིད་དང་ནི།། ཕྲག་དོག་ཅེས་ནི་བྱ་བར་གྲགས།། རང་བཞིན་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གང།། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་རིག་སྟེ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆགས་བྲལ་ནི་ཡུལ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༤༨ན༧

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 418

མི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན། དེ་ལ་ཤས་ཆེ་ཆུང་འབྲིང་གསུམ་མོ།། ཡིད་ལ་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་འགྲོ་བ་ནི་ཕྱིའི་ཡུལ་ལ་ཕར་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་ནི་ནང་གི་ཡུལ་ལ་ཚུར་འཇུག་པའོ།། མྱ་ངན་ནི་སེམས་ཀྱི་གདུང་བ་སྟེ་དེ་ལ་ཡང་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་མོ།། ཞི་བ་ནི་སེམས་རྣལ་དུ་འདུག་པ་དང། རྣམ་རྟོག་ནི་སེམས་ཡུལ་ལ་རྩིང་བར་རྟོག་པའོ།། འཇིགས་པ་ནི་སེམས་སྐྲག་པ་སྟེ་དེ་ཡང་འཇིགས་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་མོ།། སྲེད་པ་ནི་ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་སྟེ་དེ་ལ་ཡང་ཆུང་འབྲིང་ཤིན་ཏུ་སྲེད་པ་གསུམ་མོ།། ལེན་པ་ནི། འདོད་ཡོན་ལ་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པའོ༑༑ མི་དགེ་བ་ནི་ཡིད་སད་པའོ།། བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ།། ཚོར་བ་ནི་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཡིན་ལ། ཚོར་བ་ལ་ཡང་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་མོ།། རིག་པ་པོ་དང་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་རིག་བྱའི་ལས་ཏེ་དེ་གསུམ་ལ་རྟོག་པ་གསུམ་མོ།། སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་དཔྱོད་པའོ།། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ནི་རང་ངམ་ཆོས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛེམས་པའོ།། སྙིང་རྗེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའོ།། བརྩེ་བ་ནི་དམིགས་ཡུལ་རྣམས་བསྲུང་བ་དང་སྡུག་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་སྟེ་དེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་མོ།། དོགས་པ་ནི་ཡིད་འཁྲིག་པའི་སེམས་སོ།། བསགས་པ་ནི་ཡོ་བྱད་སྡུད་པའི་སེམས་སོ།། ཕྲག་དོག་ནི་གཞན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་སེམས་འཁྲུག་པའོ།།
གཉིས་པ་མཆེད་པའི་རང་བཞིན་བཞི་བཅུ་ངོས་གཟུང་བ་ནི། རིམ་ལྔ་ལས། “ཆགས་དང་ཞེན་དང་དེ་བཞིན་དགའ།། དགའ་བ་བར་མ་ཤིན་ཏུ་དགའ།། རངས་དང་ཤིན་ཏུ་མགུ་བ་དང།། ངོ་མཚར་དེ་བཞིན་རྒོད་པ་དང།། ཚིམ་དང་དེ་བཞིན་འཁྱུད་པ་དང།། འོ་བྱེད་དེ་བཞིན་འཇིབ་པ་དང།། བརྟན་དང་བརྩོན་དང་ང་རྒྱལ་དང།། བྱ་དང་དབྲོག་དང་སྟོབས་དང་ནི།། སྤྲོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ཉིད་དང།། དེ་བཞིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་བར་མ།། ཤིན་ཏུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དང་དྲག །རྣམ་པ་དགོད་དང་ཞེ་འགྲས་ཉིད།། དགེ་དང་ཚིག་གསལ་བདེན་པ་

སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 419

དང་༑༑ མི་བདེན་པ་དང་དེ་བཞིན་ངེས།། ཉེ་བར་མི་ལེན་སྦྱིན་པ་པོ།། སྦྲུལ་དང་དེ་བཞིན་དབབ་བོ་དང།། ངོ་ཚ་མེད་དང་སྒྱུ་དང་གདུག །མི་མཐུན་པ་དང་གྱ་གྱུ་ཉིད།། མཚན་ཉིད་བཞི༌བཅུ་གང་ཡིན་པ།། ཤིན་ཏུ་སྟོང་པའི་སྐད་ཅིག་སྟེ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཏེ།
ཆགས་པ་ནི་མ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཆགས་པའོ།། ཞེན་པ་ནི་ཐོབ་པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའོ༑༑ དགའ་བ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སེམས་དགའ་བ་སྟེ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་མོ།། རངས་པ་ནི་འདོད་དོན་གྲུབ་པས་བདེ་བའི་སེམས་སོ།། ཤིན་ཏུ་མགུ་བ་ནི་བདེ་བའི་རྣམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མྱོང་བའོ།། ངོ་མཚར་ནི། སྔར་མ་བྱུང་བའི་དོན་ལ་སེམས་མཐོ་བའོ།། རྒོད་པ་ནི་ཡིད་འོང་མཐོང་བས་སེམས་གཡེང་བའོ།། ཚིམ་པ་ནི་ཡུལ་དེས་ངོམས་པའི་རྟོག་པའོ།། འཁྱུད་པ་དང་འོ་བྱེད་པ་དང་འཇིབས་པ་ནི་དེ་རྣམས་བྱ་བར་འདོད་པའི་སེམས་སོ།། བརྟན་པ་ནི་རྒྱུད་མི་འགྱུར་བའི་སེམས་སོ།། བརྩོན་པ་ནི་དགེ་བ་ལ་གཞོལ་བའོ།། ང་རྒྱལ་ནི་མཐོ་བར་སེམས་པའོ།། བྱ་བ་ནི་རྟག་ཏུ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ།། དབྲོག་པ་ནི་ནོར་འཕྲོག་པར་འདོད་པའོ།། སྟོབས་ནི་གཞན་གྱི་དཔུང་འཇོམས་པར་འདོད་པའོ།། སྤྲོ་བ་ནི་དགེ་བའི་ལམ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་སོ།། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་སྟེ། ཡུལ་ལ་འབད་པས་སྦྱོར་བ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་མོ།། དྲག་པ་ནི་དམ་པ་དང་རྩོད་འདོད་པའོ།། དགོད་པ་ནི་འགྱིང་བར་འདོད་པའོ།། ཞེ་འགྲས་པ་ནི་ཁོན་དུ་འཛིན་པའི་སེམས་སོ།། དགེ་བ་ནི་དེ་ལ་རྩོལ་བར་འདོད་པའོ།། ཚིག་གསལ་བ་དང་བདེན་པ་ནི། གཞན་གྱིས་གོ་བ་དང་འདུ་ཤེས་མ་བསྒྱུར་བར་སྨྲ་བར་འདོད་པའོ།། མི་བདེན་པ་ནི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༤༨བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཆགས་དང་ཞེན་དང་དེ་བཞིན་དགའ།། དགའ་བ་བར་མ་ཤིན་ཏུ་དགའ།། རངས་དང་རབ་ཏུ་མགུ་བ་དང།། ངོ་མཚར་དེ་བཞིན་དགོད་པ་དང།། ཚིམ་དང་དེ་བཞིན་འཁྱུད་པ་དང།། འོ་བྱེད་དེ་བཞིན་འཇིབ་པ་དང།། བརྟན་དང་བརྩོན་དང་ང་རྒྱལ་དང།། བྱ་དང་འཕྲོག་དང་སྟོབས་དང་ནི།། སྤྲོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ཉིད་དང།། དེ་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་བར་མ་དང།། ཤིན་ཏུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དང་གྲག །རྣམ་པར་སྒེག་དང་ཞེ་འགྲས་ཉིད།། དགེ་དང་ཚིག་གསལ་བདེན་པ་དང།། མི་བདེན་པ་དང་དེ་བཞིན་ངེས།། ཉེ་བར་མི་ལེན་སྦྱིན་པའོ།། སྐུལ་དང་དེ་བཞིན་དཔའ་བོ་དང།། ངོ་ཚ་མེད་དང་སྒྱུ་དང་གདུག །མི་སྲུན་པ་དང་གྱ་གྱུ་ཉིད།། མཚན་ཉིད་བཞི་བཅུ་གང་ཡིན་པ།། ཤིན་ཏུ་སྟོང་པའི་སྐད་ཅིག་སྟེ།།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 420

འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་ཏེ་སྨྲ་འདོད་པའོ།། དེས་པ་ནི་ཡིད་དམ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་སེམས་སོ།། ཉེ་བར་མི་ལེན་པ་ནི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་མི་འདོད་པའོ།། སྦྱིན་པ་པོ་ནི་བདོག་པ་གཏོང་བར་འདོད་པའོ།། བསྐུལ་བ་ནི་གཞན་ལེ་ལོ་ཅན་བསྐུལ་བར་འདོད་པའོ།། དཔའ་བོ་ནི་ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བར་འདོད་པའོ།། ངོ་ཚ་མེད་པ་ནི་བདག་གམ་ཆོས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མི་འཛེམ་པར་མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའོ།། སྒྱུ་ནི་བཅོས་མས་གཞན་བསླུ་བའོ།། གདུག་པ་ནི་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་བྱང་བའོ།། མི་བསྲུན་པ་ནི་གཞན་ལ་མཐོ་འཚམས་པའོ།། གྱ་གྱུ་ནི་མི་དྲང་བའོ།།
གསུམ་པ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་བདུན་ངོས་གཟུང་བ་ནི། རིམ་ལྔ་ལས། “ཆགས་པ་བར་མའི་སྐད་ཅིག་དང།། བརྗེད་ངས་པ་དང་འཁྲུལ་པ་དང།། ‘མི་སྨྲར་གྱུར་དང་སྐྱོ་བ་དང་༑༑’ ལེ་ལོ་དེ་བཞིན་ཐེ་ཚོམ་སྟེ།།”1

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བརྗེད་ངེས་ནི་དྲན་པ་
ཉམས་པའོ།། འཁྲུལ་པ་ནི་མིག་སྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་པ་སོགས་སོ།། མི་སྨྲ་བ་ནི་སྨྲ་སྙིང་མི་འདོད་པའོ།། སྐྱོ་བ་ནི་ཡིད་སུན་པའོ།། ལེ་ལོ་ནི་དགེ་བ་ལ་མི་སྤྲོ་བའོ།། ཆགས་པ་བར་མ་དང་ཐེ་ཚོམ་ནི་གོ་སླའོ།།
གཉིས་པ་དེ་སྣང་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་ནི། གཞི་དུས་དང་ལམ་དུས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལྡོག་གི་སྣང་བའི་མཐར་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུ་པོ་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་ལུགས་ལྡོག་གི་སྣང་བ་མ་བྱུང་བའི་སྔ་རོལ་གྱི་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་དང་མཆེད་པའི་མཇུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱི་ཀུན་རྟོག་འབྱུང་བ་མེད་དེ༑ རིམ་ལྔ་ལས། “གང་ཚེ་སྣང་བ་ལྡན་གྱུར་པ།། རླུང་གི་བཞོན་པར་གྱུར་པ་ཡིན།། དེ་ཚེ་རང་བཞིན་དེ་ཐམས་ཅད།། མ་ལུས་ལུས་པ་མེད་པར་འགྱུར།། རླུང་ནི་གང་དང་གང་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༤༩ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘མི་སྨྲ་གྱུར་དང་སྐྱོ་བ་དང།།’ ཞེས་སོ།།

སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 421

གནས་པ།། རང་བཞིན་དེ་དང་དེར་རྗེས་འཇུག །”1

ཅེས་པ་དང། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང།
“དེ་བས་ན་ཁམས་ཕྲ་བར་འཇུག་པ་ལས་སྐད་ཅིག་དང་ཐང་གཅིག་དང་ཡུད་ཙམ་དང་མིག༌འཛུམ་དང་ཐལ་མོ་བརྡབས་པར་སྣང་བ་གཡོའོ།། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་དང་ཐང་གཅིག་དང་ཡུད་ཙམ་དང་མིག་འཛུམ་དང་ཐལ་མོ་བརྡབས་པ་ལས་རང་བཞིན་རྣམས་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ།།”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་རང་བཞིན་
སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་འགགས་པ་ལས་སྣང་བ་འབྱུང། དེའི་རྗེས་སུ་མཆེད་པའི་རང་བཞིན་བཞི་བཅུ་འགགས་པ་ལས་མཆེད་པ་འབྱུང། དེའི་རྗེས་སུ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་བདུན་འགགས་པ་ལས་ཉེར་ཐོབ་འབྱུང་བ་སོགས་མིན་པར་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཚེ་སྣང་བའི་སྔ་རོལ་དུ་ཀུན་རྟོག་བརྒྱད་ཅུ་མཐའ་དག་འགགས་དགོས་ཏེ། སྣང་བའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཀུན་རྟོག་གི་བཞོན་པའི་རླུང་མཐའ་དག་འགགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷའི་བདག་བྱིན་རླབས་ལས། “ས་ཡི་ཁམས་ནི་ཆུ་ལ་ཐིམ།། ཆུ་ནི་མེ་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར།། མེ་ནི་ཕྲ་བའི་ཁམས་ལའོ།། རླུང་ནི་སེམས་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར།། སེམས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་ལ་ཐིམ།། སེམས་ལས་བྱུང་བ་མ་རིག་པར།། དེ་ཡང་འོད་གསལ་བར་འགྲོའོ༑༑”3

དེ་བཞིན་དུ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཞིའང་ལུགས་འབྱུང་གི་
ཚེ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་དང། ལུགས་ལྡོག་གི་ཚེ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྔ་མ་སྔ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༤༨བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གང་ཚེ་སྣང་བ་
ལྡན་གྱུར་ཅིང།། རླུང་ནི་བཞོན་པ་ཉིད་གྱུར་པ།། དེ་ཚེ་རང་བཞིན་དེ་དག་ཀུན།། མ་ལུས་ལུས་པ་མེད་པར་འབྱུང།། རླུང་ནི་གང་དང་གར་གནས་པ།། རང་བཞིན་དེ་དང་དེ་འབྱུང་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༧༩བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་བས་ན་
ཁམས་ཕྲ་བ་ལ་འཇུག་པ་ལས་སྐད་ཅིག་དང༌། ཐང་ཅིག་དང༌། ཡུད་ཙམ་དང༌། མིག་བཙུམས་དང༌། ཐལ་མོ་བརྡབས་པར་སྣང་བ་གཡོ་བའོ།། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་དང༌། ཐང་ཅིག་དང༌། ཡུད་ཙམ་དང༌། མིག་བཙུམས་དང༌། ཐལ་མོ་བརྡབས་པ་ལས་རང་བཞིན་རྣམས་རྗེས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ འཕགས་པ་ལྷ། བདག་བྱིན་བརླབ། ཤོག་གྲངས་༡༡༢བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ས་ནི་ཆུ་ལ་ཐིམ་འགྱུར་ཏེ།།
ཆུ་ནི་མེ་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར།། མེ་ནི་ཕྲ་བའི་ཁམས་སུ་ཞུགས།། རླུང་ཡང་སེམས་ལ་ཐིམ་འགྱུར་ཏེ།། སེམས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་ལས་འགྱུར།། སེམས་བྱུང་མ་རིག་པར་ཞུགས་ནས།། དེ་ཡང་འོད་གསལ་བར་སོང་སྟེ།།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 422

མ་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། “སྟོང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང་༑༑ ‘གསུམ་པ་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་དང།།’ བཞི་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ནི།། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་བྱེ་བྲག་གོ །”1

ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། འོ་ན་སའི་ཁམས་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་
སྔ་མ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་ཐིམ་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྔ་མའི་ནུས་པ་བསྡུས་ནས་མི་གསལ་དུ་སོང་བ་ན། ཕྱི་མ་ལ་ནུས་པ་འཕོས་པ་འདྲ༌བ་ཞིག་འབྱུང་བ་ལ། ཕྱི་མ་ལ་སྔ་མ་ཐིམ་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་སྣང་བའི་རང་བཞིན་སོ་གསུམ། མཆེད་པའི་རང་བཞིན་བཞི་བཅུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་མདོར་བསྟན་དུ༑ “རང་བཞིན་ནི་”2

ཞེས་འབྱུང་ཞིང། དོན་བསྡུར་མཚན་ཉིད་སོ་གསུམ་དང་བཞི་བཅུའོ་
ཞེས་དང། དེའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་བདུན་པོ་འདི་དག་གོ་ཞེས་ཀུན་རྟོག་དེ་དག་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་གསུངས་པས། རྟོག་པ་སྡེ་ཚན་གསུམ་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་བྱ་རོག་གིས་ཁང་བཟང་མཚོན་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣང་བ་ཡང་གཟུགས་མེད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང། འདོད་ཆགས་བར་མ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་རྣམས་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའོ།།”3

ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་ཀུན་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་སྣང་བ་གསུམ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་
གསུངས་པས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནི་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་ལ། དཔོག་ལུགས་ནི༑ རང་བཞིན་གྱི་ཀུན་རྟོག་ཤས་ཆེ་ཆུང་བར་མ་གསུམ་སྣང་བས། དེ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༤༨ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། “གསུམ་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་དང།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༧༨ན༤
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༧༩ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་བཞིན་དུ་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣང་བ་ཡང་གཟུགས་མེད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང༌། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང༌། འདོད་ཆགས་བར་མ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་རྣམས་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའོ།།” ཞེས་སོ།།

སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 423

སྣང་བ་རླུང་གི་བཞོན་པ་ཅན་ལ་ཡང་གཡོ་བ་ཤས་ཆེ་ཆུང་བར་མ་གསུམ་ཡོད་པར་དཔོག་པའོ༑༑ དེ་ལྟར་ན་རྣམ་རྟོག་གཡོ་བ་ཤས་ཆུང་བ་བདུན་གང་རུང་གི་རྟོག་པ་ནི། སྣང་བ་རླུང་གི་བཞོན་པ་ཅན་གྱི་གཡོ་བ་ཤས་ཆུང་བའི་ལག་རྗེས་ཡིན་པས་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་འབྲས་བུར་བཞག་སྟེ། གཞན་གཉིས་ལའང་དེའི་རིག་པ་སྦྱར་རོ།།
བཞི་པ་སེམས་དབེན་གྱི་ལམ་རྣམས་མཉམ་རྗེས་སུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྐྱོང༌བའི་ཚུལ་དང། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་དང། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པའི་ས་མཚམས་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(མཉམ་གཞག་ཏུ་སྐྱོང༌བའི་ཚུལ་)ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ངག་དབེན་གྱི་ལམ་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་དང་པོར་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཤར་བའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ཡང་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དྲན་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྦྱོར་བ་འགྲུབ་ཅིང། འདི་ཉིད་ཀ་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་བསྒོམ་ཚུལ་དུ་འགྱུར་བས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་སྒོམ་གྱི་སྐྱོང་ཚུལ་སྐབས་འདིའི་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་ཚུལ་ལ་མི་དགོས་སོ༑༑ དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་གཡོ་བ་དེ་སྲིད་དུ་གཉིད་ལོག་ནས་འོད་གསལ་བ་ལ་བལྟ་སྟེ།”1

ཞེས་གསུངས་ཤིང་འདིའི་འོད་གསལ་བ་ནི། ཡུལ་གྱི་
འོད་གསལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་འདིར་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་དངོས་སུ་གསུངས་པས༑ ལམ་དུས་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞིའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པར་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ།།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༤ན༧

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 424

སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ནི་དབེན་གཞིའི་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་མཚན་འཛིན་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ངོ་བོར་མ་སོན་པ་ལས་དབེན་པ་ནི་དབེན་པའི་དོན་ནོ།། ི དེ་ལྟར་སྟོང་པ་བཞིའི་སེམས་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཡང་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྦྱར་ཏེ་རྩེ་གཅིག་ཏུ༌བསྒོམས་པ་ལས་རླུང་ཅུང་ཟད་གཡོ་བའི་མཚན་མ་བྱུང་བའི་ཚེ། སྙིང་གའི་རླུང་སེམས་ཕྲ་བ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བའི་འདུན་པ་བཏང་སྟེ་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལངས་ཏེ་ཡིད་ངོར་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ཤར་བ་དེ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པའི་མཉམ་གཞག་སྒྱུ་མ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ནི། མཉམ་གཞག་སྒྱུ་མ་ལས་ལངས་ཏེ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ཤར་བའི་ཚེ་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་མཉམ་གཞག་གི་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་ཏུ་བལྟ་བ་སོགས་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པའི་ས་མཚམས་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡང་དྲངས་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྦྱར་ཏེ་བསྒོམ་པ་དང། དེའི་བོགས་འབྱིན་པའི་ཐབས་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་བྱས་པ་ལས་ཚིགས་རྣམས་ལ་གནས་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ལ་སོགས་པ་རླུང་ཐམས་ཅད་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྡུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འཆི་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་པ་བཞི་བདག་མེད་པ་དང་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ནི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་པ་སྐྱེས་པའི་ཚད་དོ།།
གསུམ་པ་སེམས་དབེན་གང་གི་དོན་དུ་བསྐྱེད་པ་བསྟན་པ་ནི། སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་ནས་དེའི་ནང་གི་མི་ཤིགས་པ་ལ་རླུང་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དབེན་བསྐྱེད་པ་ནི་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 425
གསལ་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དེ་ནི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་བར་དོ༌འབྱུང་བ་བཞིན་གྱི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་དང། དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་དང། དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་)ལ་སྒྱུ་ལུས་དངོས་བཤད་པ་དང། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྒྱུ་ལུས་དངོས་བཤད་པ་)ལ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་བསྒྲུབ་གཞི་གཞི་ལ་གནས་ཚུལ་དང། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དངོས་བཤད་པའོ།།
དང་པོ་(སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་བསྒྲུབ་གཞི་གཞི་ལ་གནས་ཚུལ་)ནི། རིམ་ལྔ་ལས། “འགྲོ་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ།། རང་དབང་དུ་ནི་འབྱུང་མ་ཡིན།། དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་འོད་གསལ་བ།། འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ།།”1

ཞེས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཀུན་འཆི་བའི་འོད་གསལ་སྔོན་དུ་སོང་
བ་ལ་མ་བལྟོས་པར་རང་དབང་དུ་མི་འབྱུང་བས། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ལས་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ།། དེའི་འཕྲོ་ཉིད་ལས། “སེམས་གང་གིས་ནི་བྱིས་པ་རྣམས།། ‘འཁོར་བའི་འཆིང་བས་བཅིངས་གྱུར་པ།།’ སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ།། བདེ་གཤེགས་གནས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར།།”2

ཞེས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་
གང་གི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་བྱིས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་བླངས་ཏེ་འཁོར་བའི་འཆིང་བས་བཅིངས་པར་གྱུར་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་དེ་ཉིད་ཐབས་མཁས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ཤར་ནས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་ཚིགས་བཅད་གཉིས་པོ་འདིས། ཐ་མལ་པ་ལ་འཆི་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༥༢བ༢
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༥༢བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘འཁོར་བར་འཆིང་བས་བཅིངས་གྱུར་པ།།’ ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 426

བའི་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་སུ་གྱུར་ཏེ་འཁོར་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་དེ་རྣལ་འབྱོར༌པ་ལ་སྒྱུ་མའི་སྐུའི་བསྒྲུབ་གཞིར་གསུངས་སོ།། གཞན་ཡང་འཕགས་པ་ལྷའི་བདག་བྱིན་རླབས་ལས། “འདི་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་དུས་ནས།། སྲིད་པའི་འཁོར་ལོར་འཇུག་པར་འགྱུར།། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས།། ཇི་སྲིད་བདག་ཉིད་མ་མཐོང་བ།། གང་ཕྱིར་སྒྱུ་མ་རང་རིག་པས།། རྟོག་གེ་པ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན།། རང་གི་ལུས་ལ་གནས་ན་ཡང།། བསོད་ནམས་ཆུང་བས་མི་རྙེད་དོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཀྱང་སྒྱུ་ལུས་
ཀྱི་བསྒྲུབ་གཞི་གསལ་བར་བསྟན་ནོ།། གཞན་ཡང་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། “སྙིང་པོར་གྱུར་པ་རང་སྲོག་ལས།། ཁམས་གསུམ་ན་ནི་གཞན་མེད་དེ།། སྒྱུ་མ་རླུང་གིས་ཁམས་གསུམ་པ༑༑ རྨི་ལམ་རྨི་བ་བཞིན་དུ་མཐོང།།”2

ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་པོར་གྱུར་པ་རང་
རང་གི་སྲོག་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་ལས་གཞན་པའི་ཁམས་གསུམ་པའི་ལུས་སྒྱུ་མར་གྱུར་པ་གཞན་མེད་པས། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་གིས་བསྒྲུབས་པའི་ཁམས་གསུམ་པའི་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ།། འདིས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་བསྒྲུབ་གཞི་དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱང་སྒྲོན་གསལ་ལས་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསྐྱེད་པའི་ཁུངས་སུ་དྲངས་སོ།། ཡང་རྡོར་འཕྲེང་ལས། “སྐྱེ་དང་གནས་དང་འཇིག་པ་དང།། སྲིད་པ་བར་མར་གནས་པ་སྟེ།། ‘ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བཏགས་པ།། སེམས་ཀྱི་རླུང་གི་རྣམ་འཕྲུལ་ལོ།།”3

ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆི་གནས་གསུམ་དང། སྲིད་པ་བར་
མ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། བདག་བྱིན་བརླབ། ཤོག་གྲངས་༡༡༢བ༧ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་
གྱིས༑༑ ཇི་སྲིད་བདག་ཉིད་མ་མཐོང་བ།། དེ་སྲིད་ཐོག་མའི་དུས་ཅན་གྱི།། སྲིད་པའི་འཁོར་ལོར་འཇུག་པར་འགྱུར།། རང་རིག་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ།། རྟོག་གེ་བ་ཡི་ཡུལ་མིན་ཞིང།། རང་གི་ལུས་ལ་གནས་མོད་ཀྱི།། བསོད་ནམས་དམན་པས་རྙེད་མི་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༡ན༥
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦༥བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཇི་སྙེད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བརྟགས་པ།། སེམས་ཀྱི་རླུང་ནི་རྣམ་འཕྲུལ་ལོ།།’ ཞེས་སོ།།

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 427
འཕྲུལ་དུ་གསུངས་སོ།། གཞན་ཡང་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། “འདུ་ཤེས་ཅན་དང་འདུ་ཤེས་མེད།། ‘སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་འདི་གནས་པ།།’ དེ་རྣམས་རླུང་ལས་བྱུང་བ་སྟེ།། ‘རླུང་ལས་སླར་ཡང་འགགས་པ་ཡིན།།”1

“མ་རྟོགས་པ་ཡི་སེམས་དེ་ནི།།’ འཁོར་བའི་རྒྱ་
མཚོར་གནས་གྱུར་ཀྱང།། ‘དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སོང་བས།།’ ཁྱི་དང་ཅེ་སྤྱང་གླང་པོ་དང།། སེམས་དེ་ལྟར་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར།།”2

ཞེས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་གཉིས་འགྲོ་བ་
སྣ་ཚོགས་སུ་འགྲོ་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་འདི་ལ་གཉུག་མའི་ལུས་གཅིག་དང་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། གཉུག་མའི་ལུས་ནི་གནས་སྐབས་གང་དུའང་འདོར་མི་སྲིད་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་འདི་ལ་བྱ་ཞིང་འདི་ནི་སེམས་ཅན་ནམ་གང་ཟག་ཏུ་འདོགས་པའི་གདགས་གཞི་དུས་ནམ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་འདོར་མི་སྲིད་པའི་གདགས་གཞི་ཆུ་ལ་གཤེར་བ་དང་མེ་ལ་ཚ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་པའི་ལུས་ནི་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་འདི་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཤི་བའི་ཚེ་འདོར་བས་ཆུ་ལ་ཚ་བ་བཞིན་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་ཞེས་བྱའོ།། གོང་དུ་དྲངས་པའི་རྒྱུད་ཚིག་འདི་རྣམས་ནི། གཙོ་བོར་སྒྱུ་མའི་ལྷ་སྐུ་གང་ལས་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་གཞི་གཉུག་མའི་ལུས་ངོས་ཟིན་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། གཉུག་མའི་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་དེའི་སེམས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་རླུང་ནི་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ཕྲ་བ་ཡིན་ལ། རླུང་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དེ་ཙམ་ལས་གྲུབ་པ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་རྐང་ལག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི། བར་དོ་དང་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ལོགས་སུ་སྣང་བ་རྣམས་སོ།།
གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་ལ་བཞི། སེམས་དབེན་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦༨ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སེམས་ཅན་དུ་བརྟགས་འདི་གནས་པ།།’ ‘རླུང་ལས་སླར་ཡང་འགག་པ་ཡིན།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦༨ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་གསུམ་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘མི་རྟོག་པ་ཡི་སེམས་དེ་ནི།།’ ‘དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གྱུར་པས།།’ ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 428

གྱི་སྣང་བ་གསུམ་ལས་སྒྱུ་ལུས་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་དང། མདོར་བསྡུས་ཏེ་སྒྱུ་ལུས་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་པ་དང། སྒྱུ་ལུས་སྒྱུ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ཚུལ་བསྟན་པ་དང། སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་ལས་སྒྱུ་ལུས་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་)ནི། རིམ་ལྔ་ལས། “དེ་ཉིད་རླུང་དང་ཡང་དག་ལྡན།། རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་སླར་ཡང་ནི།། ‘རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ལུས་སུ་འགྱུར།།’ སྒྱུ་མའི་ལུས་ཞེས་དེ་ལ་བཤད།། དེ་བས་འདི་ལྟར་བགྲོ་བ་ཀུན།། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འདིར་བཤད་དེ།། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གནས༑༑ ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་མཐོང།།”1

ཞེས་སྙིང་གར་རླུང་སྡུད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་
ཐབས་བསྒོམས་པ་ལས་བསྒྲུབ་གཞིའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་དང། དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་པའི་ལུས་སུ་བྱུང་བ་དེ་ལ་སྒྱུ་ལུས་ཞེས་བཤད་ཅིང་སླར་ཡང་ཞེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ལས་རྣལ་འབྱོར་པའི་རགས་པའི་ལུས་དེ་དང་པོར་བྱུང་བར་མ་ཟད་ཕྱིས་སྒྱུ་ལུས་སུ་ཡང་བྱུང་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།། སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསྒྲུབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་བས་ན་བླ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདིར་འགྲོ་བ་ཀུན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་འདི་ལ་ཐེག་པ་གཞན་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དང་བསྐྱེད་རིམ་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་མ་གྱུར་པའི་སྒྱུ་མའི་དོན་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཉུག་མའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་མཐོང་བའོ༑༑ དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “རང་གི་སེམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༥༢བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ལུས་སུ་འབྱུང།།’ ཞེས་སོ།།

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 429
སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་ཡང་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་ཙམ་དུ་ཡོངས་སུ་སྣང་ཙམ་གྱིས་མཚན༌ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་སྐུར་གཟུང་བ་དེ་ཡང་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐུ་ཡིན་ནོ།།”1

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཤད་ན། རང་གི་སེམས་ཞེས་པ་
ནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་བར་ནི་སེམས་དབེན་དང། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་མེད་ཅེས་པ་ནི་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཙམ་མ་གཏོགས་པའི་ལུས་གཞན་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསྒྲུབ་པ་མེད་པའོ།། ཡེ་ཤེས་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་གྱིས་ཀུན་རྟོག་གཅོད། སྣང་བ་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་གྱིས་ཕུང་པོ་རགས་པ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསྒྲུབ་པ་གཅོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བཞོན་པའི་རླུང་དང་བཅས་པ་ཙམ་ལས་མཚན་དཔེ་དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་སྐུ་སྒྱུ་ལུས་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པ་བསྒྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ནོ།།
གཉིས་པ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་སྒྱུ་ལུས་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་སྒྱུ་ལུས་གནས་གང་དུ་འགྲུབ་པ་ནི་སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་འགྲུབ༑ རྒྱུ་གང་ལས་འགྲུབ་པ་ནི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ལ་སོགས་པ་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་མ་ལུས་པར་ཐིམ་པའི་འཆི་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཇི་ལྟ་བའི་ལམ་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་རིམ་པ་བཞིན་བྱུང་བའི་མཐའི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དང། འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་འགྲུབ། དེ་ལྟར་འགྲུབ་པ་ལ་ཡང་སེམས་དབེན་མན་ཆད་དུ་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པར་ལངས་པ་ལ་ཡང་ཡང༌གོམས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༨༤བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རང་གི་སེམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་ཡང་མེད་པ། ཡེ་ཤེས་ཙམ་དུ་ཡོངས་སུ་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་སྐུར་གཟུང་བ་དེ་ཡང་སྒྱུ་མ་དང༌། རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐུ་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 430

པའི་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་བ་ལ་བྱང་བའི་འཕེན་པ་ལ་གོམས་པ་ཞིག་དང། སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་ལ་བསླབས་པའི་སྒོ་ནས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་ངེས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཀྱང་དགོས་སོ།། དེ་ཡང་དང་པོར་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པའི་གནས་སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་པའི་འོད་གསལ་ལས་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པ་དང། འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་བར་དོ་འགྲུབ་པ་གཉིས་ཇི་བཞིན་དུ་འདྲ་བ་ཡིན་ཞིང། མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་བར་དོ་དང་པོར་འགྲུབ་པའི་གནས་སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་ཡིན་པས་སོ།། གཞན་ཡང་སྒྱུ་ལུས་དང་པོར་གྲུབ་པའི་གནས་ཡིན་ན་སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་དབུས་ཀྱི་ནང་ཡིན་དགོས་ཏེ། སེམས་དབེན་གྱི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་པ་འགགས་པ་དང་དེ་ལས་སྒྱུ་ལུས་སྐྱེ་བ་སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ལ། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་འགགས་པའི་གནས་སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་གསལ་སྒྲོན་ལས། “ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་འདི་ཐོག་མར་གྲུབ་པ་ན་ལུས་སྔ་མ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲུབ་ལ༑”1

ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། སེམས་དབེན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་ཚུལ་དང། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་ཚུལ་འདྲ་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གསལ་སྒྲོན་གྱི་གསུང་དེའི་དགོངས་པ་ནི། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་གཉིས་ཀ་སྙིང་གའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་དབུས་སུ་ཐོག་མར་གྲུབ་ནས། གྲུབ་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་ཕུང་པོ་རྙིང༌པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས་གནས་པ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དཔེར་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༠༤བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་འདི་ཐོག་མར་འགྲུབ་པ་ན་ལུས་སྔ་མ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲུབ་ལ།” ཞེས་སོ།།

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 431

ན་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་མི་ཤི་བའི་བར་དོའ་ལུས་སྙིང་གའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་དབུས་སུ་དང་པོར་གྲུབ་ ིནས་ཕུང་པོ་རྙིང་པའི་གསེབ་ཏུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ།། གཞན་ཡང་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་བ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་རླུང་མ་ལུས་པ་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་མ་གཏོགས་པའི་རླུང་གི་ཆ་ཤས་ཅུང་ཟད་གཅིག་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ན་གནས་ནའང་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ དཔེར་ན་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་མི་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་ན་རླུང་ཐམས་ཅད་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་པའི་འོད་གསལ་མ་གྲུབ་པར་བར་དོའ་ལུས་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ།། ཡང་སྒྱུ་ལུས་ ིའགྲུབ་པ་ལ་སེམས་དབེན་མན་ཆད་དུ་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པར་འཕེན་པས་ལྡང་བ་ལ་བྱང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་བ་ལ་སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པར་ལངས་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་རེག་མཐོང་གི་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྣང་བ་ཤར་བའི་ཡིད་ངོ་དེར་སྒྱུ་ལུས་དངོས་དང་མི་ཕྱེད་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཞན་ཡང་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པ་ལ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དང་ལྡན་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་སྤྱད་པའམ་དེའི་དོད་ཐུབ་པ་སོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་བསགས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ངག་དབེན་མན་ཆད་དུ་ཡང་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་བའི་འཕེན་པ་ལ་བྱང་བའི་གང་ཟག་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་བར་དོའ་ིདོད་ལ་སྒྱུ༌ལུས་འགྲུབ་པ་སྲིད་པ་སོགས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ནི། བདག་བྱིན་རླབས་འཕགས་པ་ལྷས་མཛད་པ་ལས༑ “བདག་བྱིན་རླབས་ཞེས་དེ་བཤད་དོ།། སྒྱུ་མར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས།། ‘འདི་ཉིད་ངེས་པར་མཚོན་པ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྒྱུ་མ་ཉིད།།’ ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡང་དེ།། དེ་ཉིད་དྲི་ཟའི་སེམས་ཅན་གྱུར།། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན།། ‘རྡོ་རྗེ་སེམས་

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 432

དཔའ་བདག་ཉིད་ཆེ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
གསུམ་པ་སྒྱུ་ལུས་སྒྱུ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལ་སྒྱུ་ལུས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ནི། སྒྱུ་མ་དང། ཆུ་ཟླ་དང། མིག་ཡོར་དང། སྨིག་རྒྱུ་དང་༑ རྨི་ལམ་དང། བྲག་ཅ་དང། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང། མིག་འཕྲུལ་དང། འཇའ་ཚོན་དང། གློག་དང། ཆུའི་ཆུ་ལྦུ་དང། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་རྣམས་སོ།། སྒྱུ་མ་དཔེར་བཀོད་པ་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང། སྒྱུ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དཔེ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་ན་སྒྱུ་མ་བཀོད་པས་དེས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཚོན་པའམ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པ་འདྲའོ།། དེ་ཡང་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྱུ་ལུས་མཚོན་ཚུལ་ནི། རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་ལངས་པ་ནི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཚང་ཡང་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་མེད་པས་སྒྱུ་མའི་མི་ལྟ་བུ་དང་གར་ཡང་ཁྱབ་པ་ནི་ཆུ་ཟླ་ལྟ་བུ་དང། ཤ་རུས་སོགས་དང་བྲལ་བས་མིག་ཡོར་ཏེ་མིའི་གྲིབ་མ་ལྟ་བུ་དང། སྐད་ཅིག་གིས་གཡོ་བ་ནི་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང། རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས་ཡིན་པ་ནི་རྨི་ལམ་དུ་ལུས་རགས་པ་ལས་ཟུར་དུ་བྱེ་བའི་རྨི་ལམ་གྱི༌ལུས་ལྟ་བུ་དང། རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་ཀྱང་གཞན་དུ་སྣང་བ་ནི་བྲག་ཅ་ལྟ་བུ་དང། སྐུའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བ་ནི་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང། གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དུ་མར་སྣང་བ་ནི་མིག་འཕྲུལ་ལྟ་བུ་དང། སྐུའི་ཁ་དོག་རྣམ་པ་ལྔ་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་མ་འདྲེས་པར་སྣང་བ་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུ་དང། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོའ་ནང་ན་གནས་པ་ནི་སྤྲིན་གྱི་གསེབ་ན་གློག་ ིལྟ་བུ་དང། འོད་གསལ་གྱི་སྟོང་པའི་ངང་ནས་ཐོལ་གྱིས་བཞེངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པའི་ཆུ་ལ་ཆུ་ལྦུ་རྡོལ་བ་ལྟ་བུ་དང། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ནི་མེ་ལོང་ལ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༥༣ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་བཞི་པ༑ བརྒྱད་པ་གསུམ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘འདི་ཉིད་ཉེ་བར་མཚོན་པ་སྟེ།། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྱུ་མ་ཉིད།།’ ‘རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་དེ།།’ ཞེས་སོ༑༑ གཞུང་དུ་བདག་བྱིན་རླབས་ལས་ཞེས་གསལ་ཡང་དེར་མ་རྙེད་པས་རིམ་ལྔར་འདི་དང་གཅིག་པ་ཞིག་གསལ་བས་དེ་ལ་ཁུངས་བཅོལ་ཡོད།

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 433

རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལྟ་བུའོ།། འདི་དག་ནི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང་༑ སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྱུ་མའི་སྐུའི་དཔེ་དང་མི་སློབ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུའི་དཔེར་སྦྱོར་བའི་ཚེ། གློག་དང་བྲག་ཅའི་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ཞེས་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཞེས་པ་དང་སྦྱར་རོ།།
བཞི་པ་སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནི། རིམ་ལྔ་ལས། “གཙོ་བོ་བདེ་བ་ཀུན་རང་བཞིན།། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འགྲོ་དང་བཞུགས།། གནས་དང་གོས་དང་ཟས་ལ་སོགས།། མཁའ་ལ་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་རྙེད།།”1

ཅེས་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་མངའ་
བརྙེས་པར་བསྟན། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “སྲིད་པ་གཅོད་པར་འགྱུར་བ་དང།། འགྲོ་ན་རབ་མཆོག་སྟོན་པར་འགྱུར།། ལྷ་དང་བཅས་པ་ཀུན་གྱིས་མཆོད།། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕྱག་བྱེད་འགྱུར༑༑”2

ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དབང་
བསྐུར་བ་ཐོབ་པར་ཡང་གསུངས་སོ།། རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང། “ལུས་དང་ངག་སེམས་རྡོ་རྗེ་ལ།། རྡོ་རྗེ་འཇམ་པ་རབ་ཏུ༌བསྒོམ།། ལུས་དང་ངག་སེམས་ལ་སྤྲོས་པས།། རྡོ་རྗེ་འཇམ་པ་འདྲ་བར་འགྱུར།། དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཡི་ཁྱོན་ཙམ་དུ།། རྡོ་རྗེ་འབར་བའི་འོད་དག་གིས།། རྒྱན་རྣམས་ཀུན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཡི།། དགའ་བའི་བདག་ཉིད་སྣང་བར་འགྱུར།། ཚངས་པ་དྲག་པོ་ལ་སོགས་ལྷས།། ནམ་ཡང་མཐོང་བར་མི་ནུས་སོ།།”3

ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲོན་
གསལ་ལས། རྡོ་རྗེ་འཇམ་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང། དེ་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་བསྒོམས་པ་མ་ཟད་འདོད་ཁམས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་སྤྲོས་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༥༣ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གནས་དང་ཟས་དང་གོས་ལ་སོགས།། མཁའ་ལ་སྐད་ཅིག་དག་གིས་རྙེད།།” ཅེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༥༣ན༧
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༨བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལུས་དང་ངག་སེམས་
རྡོ་རྗེ་ལ།། འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། ལུས་དང་ངག་སེམས་ལ་སྤྲོ་བ།། འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་འདྲ་བར་གྱུར།། དཔག་ཚད་བརྒྱར་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ།། རྡོ་རྗེ་འབར་བའི་འོད་དེས་ནི།། སྣང་འགྱུར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དེ།། རྒྱན་རྣམས་ཀུན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ནི།། ཚངས་པ་དྲག་པོ་ལ་སོགས་ལྷས།། ནམ་ཡང་མཐོང་བར་མི་ནུས་སོ།།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 434

ནས་བསྒོམས་པས་རྡོ་རྗེ་འཇམ་པ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་དང། དཔག་ཚད་བརྒྱའི་1

ཁྱོན་
ཙམ་དུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚད་དང་གྲངས་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྡོ་རྗེ་འབར་བ་སྟེ་རང་གི་སྐུའི་འོད་ཀྱིས་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང། ཞེས་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ།། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་མཇུག་ཉིད་དུ། “སྒྱུ་མའི་རང་བཞིན་གྱི་སྐུ་འདི་ཉིད་འོད་གསལ་ལས་རྣམ་པར་སྦྱངས་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།”2 ཞེས་སྒྱུ་ལུས་འདི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་བཤད་ཅིང། དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་མ་བཤད་པས། སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ནི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ༑༑ གཞན་ཡང་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་ན་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་ངེས་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། “བདག་བྱིན་རླབས་པའི་རིམ་ཐོབ་པའི།།’ གཙོ་བོ་སངས༌རྒྱས་ཀུན་བདག་ཉིད༑༑ ཚེ་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ནི།། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར།།”3

ཞེས་སོགས་
མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་སོ།།
གཉིས་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གདམས་པ་འདིའི་ཁུངས་དགོད་པ་དང། གདམས་པ་དངོས་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(གདམས་པ་འདིའི་ཁུངས་དགོད་པ་)ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “དེ་ནས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་གོམས་པས། བདག་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བསླབས་པས་རྣམ་པར་བསྲེས་པའི་སྦྱོར་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་རང་བཞིན་གྱི་

༡ མ་དཔེར་‘དཔེ་རྒྱའི་’ལྟ་བུ་ཞིག་གསལ་ཡང་སྒྲོན་གསལ་དང་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་དགོངས་པ་བཞིན་བཅོས།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༨༧བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྒྱུ་
མའི་རང་བཞིན་གྱི་སྐུ་འདི་ཉིད་འོད་གསལ་བས་རྣམ་པར་སྦྱངས་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༥༢བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘བདག་ལ་བྱིན་བརླབ་རིམ་ཐོབ་པའི།།’ ཞེས་སོ།།

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 435

སྣང་བ་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེ་བར་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་འདིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པར་བྱའོ།། དེའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཁམས་ཕྲ་བ་ལ་གཞུག་གོ༑ ཁམས་ཕྲ་བ་ནི་ཡང་སེམས་ལ་གཞུག་གོ །སེམས་ནི་ཡང་སེམས་པ་ལ་གཞུག་གོ །སེམས་པ་ནི་ཡང་མ་རིག་པ་ལ་གཞུག་སྟེ། དེ་ལྟར་སྦྱར་ནས་གཉིད་ལོག་པར་བྱེད་དོ།། དེ་ལ་དུས་འདིར་ནི་སེམས་དང་སེམས་པ་མ་རིག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་དྲན་པ་བརྗེད་པའོ།། ཕྱིས་ནི་བརྗེད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འོད་གསལ་བའོ།། རླུང་གི་རང་བཞིན་གཡོས་ཏེ་གལ་ཏེ་རྨི་ལམ་གཞན་དག་མ་བྱུང་ན། ཇི་སྲིད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་གཡོ་བ་དེ་སྲིད་དུ་གཉིད་ལོག་ནས་འོད་གསལ་བ་ལ་བལྟ་སྟེ། དེ་ནི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།། རིམ་པ་འདིས་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་གསད་པར་བྱ་ཞིང། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུག་པར་བྱས་ན། སྐལ་བ་བཟང་པོའ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྲོས་པ་དང༌བཅས་པ་དང། ིསྤྲོས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བར་འདིར་རང་གི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་བརྗེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དག་གིས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༤ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་གོམས་པས་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བསླབས་པས་རྣམ་པར་བསྲེས་པའི་སྦྱོར་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྣང་བ་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེ་བར་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་འདིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པར་བྱའོ།། དེའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཁམས་ཕྲ་བ་ལ་གཞུག་གོ།། ཁམས་ཕྲ་བ་ནི་ཡང་སེམས་ལ་གཞུག་གོ།། སེམས་ནི་ཡང་མ་རིག་པ་ལ་གཞུག་སྟེ། དེ་ལྟར་སྦྱར་ནས་གཉིད་ལོག་པར་བྱེད་དོ།། དེ་ལ་དུས་འདིར་ནི་སེམས་དང་སེམས་པ་མ་རིག་པ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་དྲན་པ་བརྗེད་པའོ།། ཕྱིས་ནི་བརྗོད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འོད་གསལ་བའོ།། ཡང་གྲོལ་བ་ན་རླུང་གི་རང་བཞིན་རྙེད་དེ། གང་གི་ཚེ་རྨི་ལམ་གཞན་དག་འབྱུང་བ་ནི་ཇི་སྲིད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་གཡོ་བ་དེ་སྲིད་དུ་གཉིད་ལོག་ནས་འོད་གསལ་བ་ལ་བལྟ་སྟེ། དེ་ནི་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པ་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།། རིམ་པ་འདིས་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་གསད་པར་བྱ་ཞིང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུག་པར་བྱས་ནས་སྐལ་བ་བཟང་པོའ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྲོས་པ་དང་བཅས་ ིཔ་དང་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བར་འདིར་རང་གི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་བརྗེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 436

གཉིད་ཀྱི་བསྲེ་བ་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་དེ་དག་གི་བསྟན་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་ནས་དམིགས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་གཉིད་དང་རྨི་ལམ་གྱི་བསྲེ་བ་གོམས་པའི་གང་ཟག་གིས་བདག་མེད་པའི་ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ཤིང་བསླབས་པས། གཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྲེས་པའི་སྦྱོར་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས༑ གཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་འདྲེས་པའི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་རིམ་པ་འདིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ།། དེའི་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་དང་ལམ་གྱི་སྟོང་པ་བཞིའི་བསྲེ་ཚུལ་ནི། དེའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཞེས་པ་ནས། གཉིད་ལོག་ནས་འོད་གསལ་བ་ལ་བལྟ་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། སྐབས་འདིའི་གཉིད་ཀྱི་བསྲེ་བ་ནུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་རང་ཉིད་གཉིད་ལ་འགྲོ་བའི་ཚེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་འཇུག་བྱེད་པ་དང་མཉམ་དུ་སྙིང་གའི་སྡུད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ཁམས་ཕྲ་བ་རླུང་ལ་གཞུག་གོ །ཁམས་ཕྲ་བ་རླུང་དེ་ཡང་སེམས་སྣང་བ་ལ་གཞུག་གོ །སེམས་སྣང་བ་དེ་ཡང་སེམས་པ་མཆེད་པ་ལ་གཞུག་གོ །སེམས་པ་མཆེད་པ་དེ་ཡང་མ་རིག་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་གཞུག་གོ །མ་རིག་པ་ཉེར་ཐོབ་དེ་ཡང་འོད་གསལ་བར་གཞུག་སྟེ། དེ་ལྟར༌ན་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་ལམ་གྱི་སྟོང་པ་བཞིའི་ངོ་བོར་སྦྱར་ནས་གཉིད་ཉིད་ལོག་པར་བྱེད་དོ།། དེ་ལྟར་གཉིད་ཉིད་ལོག་པ་དེ་ལ་གཉིད་དང་བསྲེ་བའི་དུས་འདིར་ནི། སེམས་དང་སེམས་པ་དང་མ་རིག་པ་རྣམས་སྔ་མ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་ཞུགས་པའི་རྗེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་དྲན་པ་བརྗེད་པའི་ཉེར་ཐོབ་དྲན་མེད་འོང་ངོ་།། ཉེར་ཐོབ་དྲན་མེད་དེ་ལངས་པའི་ཕྱིས་སམ་རྗེས་སུ་ནི་བརྗེད་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་འོད་གསལ་བ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 437

རླུང་གི་རང་བཞིན་གྱི་ཀུན་རྟོག་གཡོས་ཏེ་གལ་ཏེ་རྨི་ལམ་གཞན་དག་མ་བྱུང་ན་ཇི་སྲིད་རླུང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་གཡོ་བ་དེ་སྲིད་དུ་གཉིད་ལོག་ནས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་སྦྱོང་བའི་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ལ་བལྟ་སྟེ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པར་བྱའོ།། དེ་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་དེ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གིས་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་མིང་ཅན་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དེའི་ལུས་གཡོ་འགུལ་དང། ངག་སྨྲ་བརྗོད་དང་སེམས་རགས་པ་དང་བྲལ་ནས་མེད་པའོ།། འདིར་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་གཉིད་དང་བསྲེས་པའི་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཡང་རིམ་པ་འདིས་ཞེས་པ་ནས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་དང་ལམ་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་བསྲེ་བའི་རིམ་པ་འདིས་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས༌པའི་ཚོགས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས་གསད་པར་བྱ་ཞིང། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་འོད་གསལ་ལ་གཞུག་པར་བྱས་ན། སྐལ་པ་བཟང་པོའ་དངོས་གྲུབ་ཟུང་འཇུག་གི་ ིགོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནི། རྩ་རྒྱུད་ལས། “དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་བསད་ན།། དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར།།”1

ཞེས་པ་འདིས་ཕུང་
སོགས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པས༑ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་བསད་ན།། ཞེས་སོགས་ནི་གཉིད་ཀྱི་བསྲེ་བ་སྟོན་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༡ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་གསད་བྱ།། དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 438

པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁུངས་ཡིན་ནོ།། ཡང་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པ་དང། ཞེས་པ་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་གྱི་གཉིད་དང་བསྲེ་བའི་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འདི་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེས་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པ་དང། སྤྲོས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བར་འདིར་ཏེ་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་རང་གི་ཕུང་པོ་རྙིང་པའི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་དོར་ནས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་བརྗེ་བར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་གང་ཟག་རབ་ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་གཉིད་དང་འོད་གསལ་བསྲེ་བ་བསྟན་ཀྱང། དེས་མཚོན་ནས་གཞན་ལ་སྦྱར་དུ་རུང་བ་དང། འདིར་བཤད་པའི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་འདི་གོང་འོག་ཀུན་ཏུ་འཁྱེར་བ་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་གཞུང་དྲངས་མ་ཐག་པ་དེ་དག་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ། དོན་འདི་ཉིད་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་ ིལས༑ “གཟུགས་སོགས་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ནི།། མཐོང་བ་ལྷག༌མཐོང་ཞེས་བརྗོད་ལ།། མི་བསྐྱོད་ལ་སོགས་གྲངས་བཞིན་དུ།། བརྟགས་པ་དག་ནི་ཞི་གནས་བྱ།། འདི་དག་དངོས་པོ་མེད་གྱུར་པའི།། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཞི་བར་བཤད།། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ།། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སངས་རྒྱས་གཞུག །”1

ཅེས་གསུངས་པ་དང། ཞེས་ལུང་སྟོན་གྱི་རྒྱུད་
འདི་གཉིད་དང་བསྲེ་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པས་འདི་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁུངས་སོ།། རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “ཇི་སྐད་དུ། ཅིའི་ཕྱིར་ཡུན་རིང་པོར་གཉིད་ལོག་ནས་ ’ཞེས་པ་ནས། ‘མཆིས་སམ་འོན་ཏེ་མ་མཆིས་”2

ཞེས་པའི་བར་གྱི་རྨི་ལམ་ལ་དྲི་བ་བཀོད་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༧༡ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་ཆོས།། མཐོང་བ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན།། མི་བསྐྱོད་ལ་སོགས་གྲངས་ཇི་བཞིན།། རྟོག་པ་དག་ནི་ཞི་གནས་ཡིན།། འདི་གཉིས་དངོས་པོ་མེད་པའི་བདག །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཞི་ཞེས་བྱ།། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ།། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཞུག་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༨༥བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ་འདིར་བཀོད་ན། “ཅིའི་ཕྱིར་ཡུན་རིང་པོར་གཉིད་ལོག་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་ཁོག་པ་བོར་ཏེ། རྨི་ལམ་དུ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་གནས་སམ། ཡུལ་ཕྱོགས་གཞན་

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 439

ནས༑ དེའི་ལན་“ཐོག་མ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་ལ་’ཞེས་པ་ནས། ‘བདེན་པ་དང་བརྫུན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།”1

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གསུངས་ནས་རྨི་ལམ་

གྱི་བསྲེ་བ་བསྟན་ཏེ། རྒྱས་པར་གསལ་སྒྲོན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། འཆི་བ་དང་བར་དོ་

དང་བསྲེ་བ་ནི། བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་སྤྱོད་བསྡུས་དང། སྒྲོན་གསལ་ལས་བཤད་ཅིང་༑ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་བསྲེ་བ་བཞི་གསལ་པོར་བཤད་པ་མེད་པར་གསལ་སྒྲོན་ལས་གསུངས་སོ།། ནཱ་རོ་པས་ནི། རིམ་ལྔ་བསྡུས་གསལ་ལས། “རྨི་ལམ་ལུས་ནི་རྣམ་སྦྱང་ཕྱིར།། སྒྱུ་མར་མཚོན་པའི་དུས་གང་ལས།། ‘ཡུལ་སྣང་ཀུན་རྫོབ་གང་མཐོང་བ།། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རིམ་པའོ།།”2

ཞེས་དང། “རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་གཅིག་
ཏུ་སྦྱང།།”3

ཞེས་པས་རྨི་ལམ་གྱི་བསྲེ་བ་དང། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “བར་དོ་རྣམ་གསུམ་བསྲེ་བར་བྱ།།”4

ཞེས་དང། “སྲིད་པ་སྐྱེ་དང་ཉིན་ཞག་གཅིག །སྟན་གཅིག་སྟེང་དུ་སྦྱར་
དག་ཏུ་སོང་ནས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ཉམས་སུ་མྱོང་སྟེ། ཡང་ཡུལ་འདིར་འོངས་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་ན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་ལོག་པའམ། གཉིད་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་དག་ཅི་ཐ་དད་པར་མཆིས་སམ། འོན་ཏེ་མ་མཆིས།” ཞེས་སོ།།
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༨༦ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ་འདིར་བཀོད་ན།
“ཐོག་མ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་ལ་དངོས་པོར་བལྟས་ནས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བཤད་པ་རྣམ་པར་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ།། དེ་བས་ན་རྨི་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཟུགས་བརྙན་དུ་བཤད་པའི་ལྷའི་སྐུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སོ་སོ་རང་རིག་པར་གྱུར་པ་རྒྱུད་དང་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཡིས་རྩེ་གཅིག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཉོན་ཅིག །ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དབང་སོགས་ལ།། ཤེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་འདིར་རབ་འདུས་ནས༑༑ སྟོང་ཆེན་གྱུར་པ་གང་ཞིག་གཉིད་ལོག་པ།། རླུང་གི་ཤགས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་མཐོང་བར་འགྱུར།། རྨི་ལམ་སད་ལ་བྱེ་བྲག་གཞན་མེད་པར།། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་རྨི་ལམ་འབྲས་འདོད་པས།། འགྲོ་བ་ཉིན་མཚན་ཉེ་བར་གཉིད་ལོག་ཅིང༌།། ས་མཐུག་གྱུར་པས་རབ་ཏུ་རིང་གཉིད་ལོག །འབྲས་བུ་མ་སྨིན་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱིས།། སྐྱེ་འདིར་རླུང་ནི་སླར་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར།། འབྲས་བུ་སྨིན་པར་གྱུར་ན་རླུང་འདི་ཉིད།། འཇིག་རྟེན་འཆི་བ་གཞན་དུ་མྱུར་འགྲོར་འགྱུར།། ཇི་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་དབང་པོ།། དེ་ཡི་སྐུ་ལ་རྐང་རུས་ཤ་མེད་ཀྱང༌།། སེམས་ཅན་ཕན་ཕྱིར་ཁམས་ལ་འཇུག་མཛད་ཅིང༌།། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡིས་བྱ་བ་མཛད་པ་ཡིན།། རིམ་པ་དེ་བཞིན་གཉིད་ལོག་སད་པའི་སེམས།། འབྲས་བུ་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་དྲ་བ་ཅན།། དེ་བས་ཆོས་ཀུན་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ།། བདེན་དང་བརྫུན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༧བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘ཡུལ་སྣང་ཀུན་རྫོབ་གང་བྱུང་བ།། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རིམ་པའོ།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༧བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་གཅིག་ཏུ་
སྦྱངས༑༑” ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༧བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བར་དོ་རྣམ་གསུམ་

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 440

ཏེ་བཤད།།”1

ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཉིད་དང། བསྲེ་བ་དང་འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྲེ་
བ་མདོ་ཙམ་དུ་བསྟན་ནོ།། རྒྱུད་དང་རྒྱ༌གཞུང་དེ་དག་ནས་བཤད་པ་མན་ངག་དུ་བྱུང་བ་ནི༑ རྗེ་འགོས་ཀྱིས་ནི་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་འཆི་བ་དང་བསྲེ་བ་དང། བར་དོ་དང་བསྲེ་བ་གཉིས་བཤད། སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་གཉིད་དང་བསྲེ་བ་བཤད་དེ་རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བ་མ་བཤད། ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་བསྲེ་བ་དེ་དག་མ་བཤད་ཅིང། དེ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་གཞུང་དྲངས་ནས་བཤད་དོ།། ཞེས་གསལ་སྒྲོན་ལས་གསུངས་སོ།། མར་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་གཉིད་རྨི་ལམ་འཆི་བ་བར་དོ་བཞི་ཀའི་གདམས་པ་མང་དུ་འབྱུང་ཞིང་༑ ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་གཉིད་དང་རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བ་དང། བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་དང། སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་དེ་བཞི་ག་བཤད་ཅིང། རྗེའི་དགོངས་པའང་འདི་ཁོ་ན་བཞིན་ནོ།།
གཉིས་པ་གདམས་པ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཐོབ་ནས་བསྲེ་བ་བསྒོམ་པ་དང། གནས་སྐབས་ཇི་འདྲ་བའི་ཚེ་བསྲེ་བ་གང་བསྒོམ་པ་དང་༑ བསྲེ་བ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་དངོས་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཐོབ་ནས་བསྲེ་བ་བསྒོམ་པ་)ནི་མ་མཐའ་འོག་སྒོའ་ཕྲ་ཐིག་བསྒོམས་པས་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམས་པ་ལས་ ིབྱུང་བའི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་འདྲེན་ནུས་པ་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གཉིད་དང་རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བ་སྒོམ་ཞིང། མ་མཐའ་བཤད་མ་ཐག་པ་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་བར་དུ་འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྲེ་བ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། “དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སད་དུས་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་མ་མཐའ་གཅིག་འདྲེན་ནུས་པའི་མཚམས་ནས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་ཅིང། དེའི་རྗེས་སུ་

བསྲེ་བ་ཉིད།།” ཅེས་སོ།།
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༨ན༦

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 441
རྨི་ལམ་གྱི་གདམས་པ་རྣམས་བསྒོམས་པས་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་དང་ངག་དབེན་དང། སེམས་དབེན༌གྱི་སྐབས་རྣམས་སུ་ཡང་འབྱུང་ངོ་”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
གཉིས་པ་གནས་སྐབས་ཇི་འདྲ་བའི་ཚེ་བསྲེ་བ་གང་བསྒོམ་པ་ནི། ལུས་དབེན་ནས་བཟུང་སྟེ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་བར་གྱི་གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྲེ་བ་དང་གཉིད་དང་རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཞིང། ལུས་དབེན་སེམས་དབེན་གྱི་བར་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་འཆི་བའི་དུས་ཁོ་ནའི་ཚེ་འཆི་བ་དང་བསྲེ་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྲེ་བ་ཡིན་ནོ།། འདིའི་བར་དོ་དང་བསྲེ་བ་འདི་ལ་བར་དོའ་དོད་ལ་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལངས་ཐུབ་སྟེ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གྲུབ་པ་གཅིག་དང། ིཡིད་ངོར་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལངས་ཀྱང་དངོས་གནས་ལ་བར་དོའ་ལུས་གྲུབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ ིདོ༑༑ དེ་ཡང་འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྲེ་བ་འདི་ནི་སེམས་དབེན་མན་ཆད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ༑ སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་ན་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་འཚང་རྒྱ་བས་ཁྱབ་པས་གང་ཟག་དེ་ལ་འཆི་བ་དང་བར་དོ་སོགས་མེད་པས་སོ།།
གསུམ་པ་བསྲེ་བ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བསྲེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ་དང་། བསྲེ་བ་སོ་སོའ་རང་བཞིན་བཤད་པའོ། དང་པོ་ ི (བསྲེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ་)ནི་བསྲེ་བ་རྣམས་ཕྱེ་ན་དགུར་འགྱུར་ཞིང་བསྡུས་ན་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ།། དེ་ལ་དགུར་འགྱུར་ཚུལ་ནི་སད་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་དང། སད་དུས་ཀྱི་སྒྱུ་ལུས་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་དང། སད་དུས་ཀྱི་སྒྱུ་ལུས་ལས་ལངས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་སྟེ། སད་དུས་སུ་སྐུ་གསུམ་དང་བསྲེ་བ་གསུམ་མོ།། དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་དང་༑ རྨི་ལམ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་དང། གཉིད་སད་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་སྟེ། གཉིད་
༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༥༤བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སད་དུས་སུ་སྟོང་པ་བཞི་མ་མཐའ་ཞིག་འདྲེན་ནུས་པའི་མཚམས་ནས་གཉིད་ཀྱི་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་ཅིང། དེའི་རྗེས་སུ་རྨི་ལམ་གྱི་གདམས་པ་རྣམས་སྒོམ་པས། ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་དང་ངག་དབེན་དང། སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་རྣམས་སུ་ཡང་འབྱུང་ངོ་།།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 442

དུས་སུ་སྐུ་གསུམ་དང་བསྲེ་བ་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ༌དང། བར་དོ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་དང། སྐྱེ་བ་ལེན་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་སྟེ་འཆི་བའི་དུས་སུ་སྐུ་གསུམ་དང་བསྲེ་བ་གསུམ་མོ།། དགུ་པོ་དེ་ཡང་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ནི་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་དང། ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་དང་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་གསུམ་དུ་འདུ་བའོ།།
གཉིས་པ་བསྲེ་བ་སོ་སོའ་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སད་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ ིདང་བསྲེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང། གཉིད་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དང་བསྲེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་༑ འཆི་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དང་བསྲེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སད་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དང་བསྲེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ་ལས། སད་དུས་སུ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ནི། ལུས་དབེན་ནས་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་བར་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ངོ་བོར་གྱུར་པ། གཉིད་ལ་མ་སོང་བའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱུང་བ་རྣམས་སྟོང་པ་ ིཉིད་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་དབྱེར་མེད་པར་སྦྱར་ནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པ་ནི་སད་དུས་སུ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་སྐུ་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྒོམ་པ་ལ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་སྟེ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་འདིས་ཤེས་པར་བྱའོ།། གཉིས་པ་སད་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་འོད་གསལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ངོ་བོར་གྱུར་ ིཔ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་རླུང་ཅུང་ཟད་གཡོ་བར་རྩོམ་པ་ན་སྙིང་གའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་དེ་ལས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་ལམ་གྱིས་ལུས་རྙིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས་གྲུབ་པར་བསྒོམ་ཞིང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་ལངས་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སེམས་འཇོག་པ་ནི་སད་པ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བའོ།། གསུམ༌པ་སད་དུས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དངོས་སམ་རྗེ་མཐུན་པར་གནས་པ་དེ་ཉིད་སྔར་གྱི་ལུས་རགས་པ་འདི་

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 443

རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་བསྒོམས་ནས། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་ནི། སད་དུས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བའོ།།
གཉིས་པ་གཉིད་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དང་བསྲེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཉིད་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ནི། སྤྱིར་གཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྱུར་བ་འདི་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་དང་ཐུན་མོང་པའི་ཞི་གནས་བརྟན་པོ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་སྐྱེད་པའི་རྩོལ་བ་ཆེར་མ་བྱས་ཀྱང། གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་དེའི་འཕྲོ་ལ་གཉིད་དུ་སོང་བ་ན། གཉིད་ཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་མེར་གྱིས་འགྲོ་བ་ཞིག་དང། ཡང་གཉིད་དུ་སྙིང་གའི་སྡུད་རིམ་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ལས་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་ལམ་གྱིས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་དང་གཉིས་ཡོད་དོ།། དེའི་སྔ་མ་ལ་ནི་སྟོང་སང་ངེ་བའི་དྭངས་ཤིང་གསལ་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་བཞི་དང། ཟླ་འོད་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་གསུམ་སྔོན་དུ་མི་འཆར་བས། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་དོན་མེད་དོ།། དེས་ན་གཉིད་དང་བསྲེ་བ་ཞེས་པ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སྐྱེད་པ་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར། རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ལ༑ དེ་ལ་ནི་སད་དུས་སུ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་སྐྱེད་ནུས་པའི་མཚམས་ནས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ༌འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་དེ་རྣམས་གཉིད་ཀྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་དང་བསྲེ་བ་ཡིན་ཏེ། སད་དུས་སུ་སྟོང་པ་བཞི་མ་མཐའ་ཞིག་སྐྱེད་ནུས་པ་མེད་ན་གཉིད་དང་བསྲེ་འདོད་ཀྱང་བསྲེ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལ་སྤྱིར་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གང་ལ་ཡང་གཞི་ལ་ཡོད་ཡོད་པ་ཞིག་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ལམ་དུ་སློང་བར་བྱེད་ཅིང། སྐབས་འདིར་གཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་བ་ཞིག་

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 444

གཞི་ལ་ཡོད་ཡོད་པ་འདི་བསྲེ་བའི་གདམས་ངག་གིས་ལམ་དུ་སློང་ཤེས་ན་ལམ་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་གཉིད་ཀྱི་དུས་ན་སྟོང་པ་བཞི་ཇི་ལྟར་ཡོད་སྙམ་ན། ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལའང་གཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་རླུང་རང་ཤགས་ཀྱིས་འདུས་ནས་སྟོང་པ་བཞི་སྐྱེ་བ་ཞིག་གཞི་ལ་ཡོད་ལ། གཞི་ལ་སྟོང་པ་བཞི་ཡོད་ཀྱང་ཧ་ཅང་ཤས་ཆེན་པོ་མེད་པ་ནི། གཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྣ་བུག་གི་རླུང་འབྱུང་འཇུག་ཕྲ་མོ་ཞིག་མི་ལྡོག་པས་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རླུང་མ་ལུས་པ་མ་ལོག་པས་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་རྨི་ལམ་མ་ཤར་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཉིད་དང། རྨི་ལམ་ཤར་བའི་གཉིད་གཉིས་ལ་ཡང་སྙིང་གར་རླུང་འདུས་ཕུལ་ཆེ་ཆུང་དང། རླུང་རགས་པ་ཐིམ་མ་ཐིམ་སོགས་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་གཞི་ལ་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་ཡོད་ཀྱང་ལམ་དུ་མ་བསླབ་བར་དུ་ངེས་མི་ནུས་པ་ནི། གཉིད་ཀྱིས་དྲན་པ་ཉམས་ཚབས་ཆེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ལ། སད་དུས་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་དང་གཉིད་དུས་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་བསྲེ་ནུས་པའི་གང་ཟག་གིས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་ལམ་གྱི་སྟོང་པ་བཞིའི་ངོ་བོར་སྐྱེད་པའི་བསྲེ་བ་བསྒོམ་པའི་དུས་སུ་ནི་སྣ་བུག་གི་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་ཕྲ་མོ་ཡང་ལོག་ནས་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང། དུས་དེར་གཉིད་ཀྱིས་དྲན་པ་ཉམས་པའི་སྒོ་ནས་ངེས་མི༌ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོང་པ་བཞི་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་དང་སྦྱར་ནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་དྷཱུ་ཏཱིར་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་དགའ་བ་བཞི་དང། སྟོང་པ་བཞི་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་ཀྱང། གཉིད་དང་བསྲེ་བ་སོགས་བསྲེ་བ་བཞི་པོ་འདིའི་གདམས་ངག་མི་ཤེས་ཤིང། སྒོམ་པར་མི་བྱེད་ན་སད་དུས་སུ་དགའ་བཞི་དང་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་ཉམས་མྱོང་བསྐྱེད་པ་དེ་རྣམས་གཉིད་དང་རྨི་ལམ་དང་བསྲེས་ནས་བསྒོམས་པས་ཚེ་འདིར་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་ཞུགས་ནས་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དོར་བར་འགྱུར་བ་དང། ཚེ་འདིར་འཚང་མི་རྒྱ་བར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་ན་

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 445
འཆི་བའི་སྟོང་པ་བཞི་ལམ་གྱི་སྟོང་པ་བཞིར་བསྐྱེད་དེ། འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་བར་དོ་འགྲུབ་པའི་དུས་སུ་སྒྱུ་ལུས་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པ་གང་རུང་དུ་ལངས་པས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྣམས་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དོར་བར་འགྱུར་བས་བསྲེ་བའི་གདམས་ངག་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་སོ།། དེས་ན་གཉིད་དང་བསྲེ་བ་དངོས་ནི། གཉིད་ལ་འགྲོ་བའི་སྔོན་དུ་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་རྟགས་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་ཤར་བའི་རྗེས་སུ་སྣང་བ་སོགས་སྟོང་པ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཤར་བ་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་འོད་གསལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམ་ལ། འོད་གསལ་བཞོན་པ་རླུང་དང་བཅས་པ་ལས་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པའི་དུས་སུ་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་དྲག་པོ་བཏང་སྟེ། དེ་ནས་གཉིད་ལ་འགྲོ་བའི་དུས་སུ། གསལ་སྒྲོན་ལས་“སད་དུས་སུ་སྟོང་པ་བཞི་ག་བཞིས་འདྲེན་པའི་ཐབས་དེས། གཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་དུས་སུ་ཡང་སྟོང་པ་བཞི་དྲངས་ནས༌བསྲེ་དགོས་ལ།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལུས་དབེན་པ་ཡིན་ན་འོག་སྒོའ་ཕྲ་ཐིག་ལ་དམིགས་པ་དང། ངག་དབེན་ ིཔ་ཡན་ཆད་ཡིན་ན། སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་དམིགས་པ་སོགས་སྙིང་གའི་སྡུད་རིམ་གང་ཡང་རུང་བ་བྱེད་བཞིན་པའི་ངང་ནས་གཉིད་ལོག་ན་ཇི་ལྟར་འཕེན་པ་བཏང་བ་ལྟར། ཐ་མལ་པ་ལ་གཉིད་ཀྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པར་འོང་རྒྱུ་དེ་ཉིད་དྷཱུ་ཏཱིར་རླུང་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་འདི་ཉིད་ལ་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་དང་ལམ་གྱི་སྟོང་པ་བཞིར་ཡང་འཇོག་ལ། དེ་ཡང་རིམ་པ་དྲུག་གང་གི་ཡིན་པ་དེའི་ལམ་ཡིན་པར་འཇོག་གོ །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་བཞི་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྦྱོར་བ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཡང་འོད་གསལ་གྱི་ཚེ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཡུན་རིང་དུ་གཞག་པར་བྱའོ།། གཉིས་པ་རྨི་ལམ་
༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༥༨ན༥

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 446

ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་བསྲེ་ནུས་པ་དེ་ལ་རྨི་ལམ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་ལམ་གྱི་སྟོང་པ་བཞིའི་ངོ་བོར་སོང་བ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཤར་བ་ན། སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དང་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་ནུས་པས། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་མཇུག་ཏུ་རྨི་ལམ་འཆར་བའི་ཚུལ་རང་གི་ཉམས་མྱོང་གིས་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་རྨི་ལམ་འཆར་བའི་ས་མཚམས་ལེགས་པར་ཕྱེད་པར་འགྱུར་བས་སོ།། དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པའི་ཐབས་གཞན་མི་དགོས་པས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་ཉིད་རྨི་ལམ་འཛིན་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་རྨི་ལམ༌དང་བསྲེ་ཚུལ་དངོས་ནི། གཉིད་ལ་འགྲོ་བའི་སྔོན་དུ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འཕེན་པ་བཏང་ནས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལས་རླུང་ཅུང་ཟད་གཡོས་ཏེ་རྨི་ལམ་འཆར་བར་རྩོམ་པ་ན། འོད་གསལ་དང་དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ལས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལུས་རྙིང་པ་ལས་ལོགས་སུ་ལངས་ཏེ་སྒྱུ་ལུས་དེ་ཉིད་ལ་ང་རྒྱལ་འཕོས་ནས་དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་བྱ་ཞིང། དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ནས་སྔར་བཞིན་གྱི་འཕེན་པ་དང་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་སོགས་སྙིང་གའི་སྡུད་རིམ་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ན། སླར་ཡང་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་ལམ་གྱི་སྟོང་པ་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལས་སླར་ཡང་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ན་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བ་རྣམས་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་གྱི་སྙིང་པོ་བླ་ན་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་དགེ་སྦྱོར་གྱི་རིམ་པ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་པ་འདི་ལ་གཉིད་ཀྱིས་འོད་གསལ་དང་བསྲེས་ནས་བསྒོམ་པ་མ་གཏོགས་པའི་འོད་གསལ་གཞན་གྱི་སྒོམ་ཚུལ་མེད་པ་དང། རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་སུ་ལྡང་བའི་དོད་ལ་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་བ་

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 447

མ་གཏོགས་པའི་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་ཚུལ་གཞན་མེད་པ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “རིམ་པ་འདིས་བྷུ་སུ་ཀུ་ཙམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་དོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་ཏེ། བྷུ་ལ་ཡི་གེ་བསྣན་ནས་ངེས་
ཚིག་གིས་བཤད་ན་བྷུཉྫ་ན་ཞེས་པ་ཟས་ཟ་བ་དང། སུ་ལ་ཏ་དང་ན་བསྣན་པ་སུ་ཏ་ན་ཞེས་པ་གཉིད་ལོག་པ་དང། ཀུ་ལ་ཊི་ས་ར་བསྣན་ནས་ཀུ་ཊི་ས་ར་ཞེས་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ན་བཤང་གཅིའི་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་འཆག་པ་ཞེས་པར་འགྱུར་བས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད༌པ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བྱ་བ་གསུམ་པོ་དེ་མིན་པ་མེད་པར་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་ན་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་བསྒོམས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་འོད་གསལ་བསྒོམ་པ་མེད་པར་གྲུབ་བོ།། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ནི། གསལ་སྒྲོན་ལས། “འོན་ཀྱང་འདིར་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཉིད་སྐྱོང་བར་བཤད་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། ‘དེ་ཡང་འདིས་འོད་གསལ་ནམ་བསྒོམས་རེས་ཀྱི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་བསྲེས་ཏེ་སྒོམ་པའི་དོན་དུ་སྣང་གི །’སྐབས་གཞན་ལྟར་སད་དུས་སུ་གཉིད་དང་མ་བསྲེས་པའི་འོད་གསལ་དང་༑ གཉིད་དུས་སུ་དེ་དང་བསྲེས་པའི་འོད་གསལ་སྒོམ་ཚུལ་སོ་སོར་བྱེད་པའི་དོན་མིན་ཏེ༑”2

ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གཉིད་དང་བསྲེས་པའི་འོད་གསལ་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་འོད་གསལ་བསྒོམ་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལ་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ཀྱི་དོད་ལ་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་བ་མ་གཏོགས་པའི་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་ཚུལ་གཞན་མེད་པར་གོ་ནུས་སོ།། གཞན་ཡང་སྤྱིར་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༤བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རིམ་པ་འདིས་བྷུ་སུ་ཀུ་ཙམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་དེ།” ཞེས་སོ།།
༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༣༨བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བརྗོད་པ་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་ཡང་འདིས་འོད་གསལ་ནམ་སྒོམ་རེས་ཀྱིས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་བསྲེས་ཏེ་སྒོམ་པའི་དོན་དུ་སྣང་གི །’ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 448

གང་ཟག་འདི་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་རིགས་ཅན་གཅིག་དང། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེད་ནུས་པའི་དབང་པོ་ཡང་རབ་ཀྱི་རིགས་ཅན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཕྱི་མ་འདི་སྤྲོས་བཅས་དང་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རྣམས་རྫོགས་པར་སྐྱེད་ནུས་པའི་གང་ཟག་གི་རིགས་ཅན་ཡིན་ལ། འདིས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ཆེན་སྐྱེད་ནུས་པའི་ཚོད་ཙམ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ༌བརྟེན་ནས་སྐྱེད་མི་ནུས་པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སོགས་བྱས་ཏེ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་བར་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་རིགས་ཅན་འདིས་ལུས་དབེན་དང། ངག་དབེན་དང་སེམས་དབེན་གྱི་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུའང། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་འཇུག་བྱེད་བཞིན་པའི་ངང་ནས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་དང་བསྲེས་ཀྱིན་བསྒོམས་ནས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་རྨི་ལམ་འཆར་བར་རྩོམ་པ་ན་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་རང་དགའ་བའི་དོད་ལ་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པར་ལྡང་བ་དང། སེམས་དབེན་མཐར་ཕྱིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་སོང་བའི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་རྨི་ལམ་འཆར་བར་རྩོམ་པ་ན་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ཀྱི་དོད་ལ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དངོས་སུ་ལྡང་བ་དང། དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེད་པ་སོགས་གོང་མ་རྣམས་ལ་ཡང་རིག་པས་སྦྱར་རོ།། དེ་ལྟར་བཤད་པ་འདི་དག་ནི། གསལ་སྒྲོན་ལས་“ཡིག་གསུམ་རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་པ་སྟེ་རྣམ་སྣང་སོགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བུད་མེད་རྣམས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་རྣམས་ལ། རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་སྙིང་ལ་གནས་པའི་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་སྦྱིན་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་བུད་མེད་མ་རྙེད་ན་ཡེ་རྒྱ་ལ་

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 449
བརྟེན་པར་བཤད་པ་ནི། ཡེ་རྒྱས་ཕྱིའི་བུད་མེད་བསྟེན་པ་ལྟར་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཏིང་ངེ་ ིའཛིན་སྐྱེད་མི་ནུས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱིའི་བུད་མེད་རྙེད་ཀྱང་དེ་སྤངས་ནས་ཡེ་རྒྱ་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་ནི་སྔ་མ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་དགོངས་སོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྒྱས་
པར༌བཤད་པ་ལས་འོངས་པ་ཡིན་ནོ།། གསུམ་པ་སད་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ནི། རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པའམ་སྒྱུ་ལུས་དངོས་སུ་ལངས་པའི་རྗེས་སུ་གཉིད་སད་འོང་བ་ན། རང་གི་ལུས་རགས་པ་འདི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་བསྒོམས་ནས། དེ་ལ་རང་ཡེ་ཤེས་སེམས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཞུགས་པར་བསྒོམ་པའོ།།
གསུམ་པ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དང་བསྲེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བའི་བསྲེ་ཚུལ་བཤད་པ་དང། སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་བསྲེ་ཚུལ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བའི་བསྲེ་ཚུལ་བཤད་པ་)ནི། དེ་ཡང་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་བསྲེ་བ་ནི་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ། སྤྱོད་བསྡུས་དང་སྒྲོན་གསལ་གཉིས་ལས་བཤད་དོ།། འོ་ན་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བའི་གང་ཟག་དེས། ཚེ་འདིར་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་པ་ཡིན་སྙམ་ན། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། བདེན་པ་མཐོང་བ་འདི་དོན་གྱིས་མཐོང་བ་ཙམ་མོ་དཀྱུས་མིན་དང། རྫོགས་རིམ་རྟོགས་པ་དང། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ཞེས་གསུངས་ལ། སྒྲོན་གསལ་ལས། “རྫོགས་པའི་གོ་རིམ་རྟོགས་པ།”2

ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་ཡང་འཐད་པའི་ཕྱོགས་ནི། གང་ཟག་འདིས་སེམས་དབེན་ཐོབ་ཅིང་སྒྱུ་ལུས་ཡན་ཆད་མ་ཐོབ་པ། སྒྱུ་ལུས་སོགས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་སྤྲོས་བཅས་དང་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གང་རུང་ངམ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོད་ཐུབ་པའི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ལྟོས་པ། སྤྱོད་པ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་གྲུབ་ན་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་
༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༣༨ན༡
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༦༨བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྫོགས་པའི་གོ་རིམས་རྟོགས་ནས།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 450

འཚང་རྒྱ་བ། སྤྱོད་པ་གཉིས་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ།། བར་དོ་འཚང་རྒྱ་བའི་གང་ཟག་འདི་ལ་སེམས་དབེན་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། འདིས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་པར་བསྐྱེད་ནས་བར༌དོའ་དོད་ལ་སྒྱུ་ལུས་སུ་དངོས་སུ་ལྡང་བ་ ིཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྒྱུ་ལུས་ཡན་ཆད་མ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “ཁ་ཅིག་ཞིང་ལས་དང་ཚོང་དང་བསྙེན་བཀུར་ལ་སོགས་པས་གཡེངས་པས་སྤྱོད་པ་བྱེད་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་དང། གཞན་དག་འབྱོར་པ་མ་ཚང་བས་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་རྫོགས་པར་བྱ་མ་ནུས་པར། སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བས་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བར་བཤད་ལ༑ སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་ན། མཁའ་ལ་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་རྙེད།།”1

ཅེས་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་
མངའ་བརྙེས་པར་བཤད་པས། འབྱོར་པ་མ་ཚང་ནས་སྤྱོད་པ་མ་གྲུབ་པ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ༑༑ གཞན་ཡང་ལུང་དེའི་ཤགས་ཀྱིས། གང་ཟག་དེ་སྤྱོད་པ་བྱེད་རྒྱུ་བྱུང་ན་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་བསྟན་ཅིང། གང་ཟག་དེས་མཆོག་འགྲུབ་པ་སྤྲོས་བཅས་དང་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གང་རུང་ལ་ལྟོས་པར་ཡང་བསྟན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོག་འགྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རིགས་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་པ་མ་གྲུབ་ནས་སྒྱུ་ལུས་མི་འགྲུབ་པ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བའི་འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྲེ་བ་སྒོམ་པའི་གང་ཟག་འདི། སེམས་དབེན་ཐོབ་ནས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་བྱ་རན་པ་སྤྱོད་པའི་དོད་དུ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དང་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་བསྲེ་བ། འོད་གསལ་མ་བུ་བསྲེས་ནས་བསྒོམ་པ་ཞིག་གོ །དེ་ཡང་འོད་གསལ་གཉིས་བསྲེ་ཚུལ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས༑ འཆི་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་བསྲེ་བའི་འཕེན་པ་གཏོང་བ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང། འཆི་བའི་ཚེ་རྡོར་བཟླས་དང། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འཆི་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ༌དེ་ལ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱིས་

༡ ལུང་འདི་མ་རྙེད།

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 451
དྲངས་པའི་འབྱུང་བཞི་སོགས་ཀྱི་ཐིམ་རིམ་ཉིད་འཆི་བའི་ཐིམ་རིམ་དུ་སོང་བ་མ་གཏོགས་པ་འཆི་བའི་རིམ་པ་གཞན་མེད་པས། འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཉིད་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་པའི་འོད་གསལ་ཡིན་ཞིང། དེའི་ཚེ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྦྱར་ནས་ཡུན་ཅི་རིང་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། འདིའི་སྐབས་སུ་ནི་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་རླུང་མ་ལུས་པ་ཐིམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རགས་པ་དང་གཉུག་མའི་ལུས་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་བར་མ་ཟད། འདིའི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་པ་འདི་ལ། རང་གི་བཞོན་པའི་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ལས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྒྱུ་ལུས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་སྐྱེད་ནུས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་པ་བྱ་མ་རན་པའི་སེམས་དབེན་པ་དང་༑ དེ་བཞིན་དུ་ངག་དབེན་པ་དང། ལུས་དབེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དང་བསྲེས་པའི་འོད་གསལ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ཚེ་རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་རགས་པ་དང། གཉུག་མའི་ལུས་སོ་སོར་ཕྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་༑ དེ་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་ལས་སྒྱུ་ལུས་སུ་དངོས་སུ་ལྡང་མི་ནུས་ལ། འཆི་བས་སྤྱོད་པའི་དོད་བྱས་ནས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་པའི་འོད་གསལ་དུ་སོང་བ་འདིས་སྒྱུ་ལུས་སུ་དངོས་སུ་ལྡང་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདིའི་བར་དོ་དང་བསྲེ་བ་དངོས་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “འཆི་བར་འགྱུར་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་མངོན་པར་རྟོགས་ནས། རྒྱ་ལམ་ན་འོད་གསལ་བར་ཞུགས་ནས་ཐ་མལ་པའི་ཕུང་པོ་བོར་ནས། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས༌བརླབས་པའི་རིམ་གྱིས་ལྡང་བར་བྱའོ་ཞེས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གནས་པར་བྱེད་ན། དེ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་འདོར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་བས་ན། བསམ་པ་གང་དང་གང་གིས་ནི།། མི་རྣམས་ཡིད་ནི་ཡང་དག་སྦྱོར།། དེས་ན་དེ་ཡི་རང་བཞིན་འགྱུར།། སྣ་

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 452 ཚོགས་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་ནོ།།”1

ཞེས་གསུངས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་བར་དོའ་དོད་ ིལ་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་བའི་འཕེན་པ་བཏང་ན་ཇི་ལྟར་བཏང་བ་ལྟར་འགྲུབ་པར་ལུང་གིས་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་དག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཤད་ན། དེས་འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྲེ་བའི་སྐབས་འདིར་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་འོད་གསལ་བ་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་ནི་སྟེ་གང་ཟག་གཞན་ལ་བར་དོར་འོང་རྒྱུའི་རླུང་སེམས་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། རྒྱ་ལམ་ན་འཆི་བའི་འོད་གསལ་བར་ཞུགས་ནས་ཐ་མལ་པའི་ཕུང་པོ་སྟེ་ཚེ་འདིའི་ཕུང་པོ་བོར་ནས་ཏེ་བོར་བ་ན། འཆི་སྲིད་ཀྱི་རླུང་སེམས་ལས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རིམ་གྱིས་ཏེ་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བར་བྱའོ་ཞེས་འཕེན་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོའ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་དེ་འཕེན་པའི་ ིབསམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གནས་པར་བྱེད་ན། གང་ཟག་དེ་སྐྱེ་བ་གཞན་དང་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བའི་དུས་རྣམས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་འདོར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ༑ ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་འདོར་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བས་ན། བར་དོའ་དོད་ལ་སྒྱུ་ལུས་སུ་ ིལངས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་ལམ་ལྷག་མ༌རྣམས་བསྒོམས་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ༑༑ ཇི་ལྟར་འཕེན་པ་བཏང་བ་དེ་ལྟར་དུ་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་ནུས་པ་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པ་ནི། དེ་བས་ན། བསམ་པ་གང་དང་གང་གིས་ནི།། ཞེས་སོགས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཞལ་ལུང་ལས། “རང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣལ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༦ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འཆི་བར་འགྱུར་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་མངོན་པར་རྟོགས་ནས་བརྒྱ་ལམ་ན་འོད་གསལ་བར་ཞུགས་ནས། ཐ་མལ་པའི་ཕུང་པོ་བོར་ནས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ་གྱིས་ལྡང་བར་བྱའོ་ཞེས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གནས་པར་བྱེད་ན། དེ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་འདོར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་བས་ན། བསམ་པ་གང་དང་གང་གིས་ནི།། མི་རྣམས་ཡིད་ནི་ཡང་དག་སྦྱོར།། དེས་ནི་དེ་ཡི་རང་བཞིན་འགྱུར།། སྣ་ཚོགས་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་ནོ།།” ཞེས་སོ།།

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 453 འབྱོར་པ་བྱ་བས་སྐལ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བཤད་པར་བྱ།”1

ཞེས་གསུངས་ནས། ཇི་ལྟར་
བཤད་ན། དེ་ཉིད་ལས། “བླ་མ་མཉེས་པར་བྱས་ནས། དབང་དང་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཐོབ་པ། བླ་མའི་ཞལ་ནས་རྙེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཐོབ་ཅིང་གསང་བ་དང་མཆོག་ཏུ་གསང་བ་རིག་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བྱ་བས་བསྒོམ་མ་ནུས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིམ་པ་འདིས་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།”2

ཞེས་གསུངས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་འཕོ་
བའི་མན་ངག་རྣམས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ། “བསམ་པ་དེ་ཡི་རྐྱེན་གྱིས་ནི།། བདག་སེམས་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པའི་ཚེ།། གསལ་ཞིང་རབ་དགའ་མཁའ་འདྲ་རྟོགས།། དེ་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་ཤགས་ལྡན་པ།། ལོ་ལྔ་ལོན་པའི་བྱིས་པའི་གཟུགས།། འགྲུབ་ཚེ་དཔེ་མེད་བདེ་རྫོགས་རྟོགས།། དེ་ནས་སྐྱེ་གནས་གཞན་དུ་ནི།། འཕེན་པར་བྱེད་ཚེ་སྤྲུལ་པའི་གཟུགས།། ཡང་དག་དུ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར།།”3

ཞེས་གསུངས་ཤིང། དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་དུ། བསམ་
པ་གང་དང་གང་དག་གིས།། ཞེས་སོགས་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་དྲངས་པའི་ལུང་དེ་བཀོད་དོ།། དེ་ཡང་དེ་དག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཤད་ན་འཕོ་བའི་མན་ངག་ཞལ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་ཡང་བསྒོམས་ན་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་བསམ་པ་དེའི་རྐྱེན་གྱིས། བདག་གི་སེམས་འཆི་བའི་འོད༌གསལ་གྱི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པའི་ཚེ། གསལ་ཞིང་རབ་དགའ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང། ཤོག་གྲངས་༡༤ན༦ ལས་བྱུང་བ་ནི། “ད་ནི་རང་ཉིད་བྱིན་
བརླབས་པའི།། རིམ་པ་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ།། བྱ་བས་བསྐལ་པ་འགའ་ཞིག་ལ།། ཡང་དག་ཏུ་ནི་བཤད་པར་བྱ།།” ཞེས་གཞུང་ཁུངས་སུ་དོན་གཅིག་པའི་ཚིགས་བཅད་འདི་རྣམས་འབྱུང།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང། ཤོག་གྲངས་༡༤ན༦ ལས་བྱུང་བ་ནི། “གང་ཞིག་བླ་མ་མཉེས་
བྱས་ནས།། ངེས་གནང་དམ་སྔོམ་བཅས་པ་རུ།། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་སྟེ།། བླ་མའི་ཞལ་ལས་རྙེད་པ་ཡི།། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རབ་ཐོབ་ཅིང༌།། གསང་དང་མཆོག་ཏུ་གསང་རིགས་པས།། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བྱ་བ་ཡིས།། ཡང་དག་བསྒོམ་ནི་མི་ནུས་པས།། ཇི་བཞིན་པ་ཡི་དེ་ཁོ་ན།། རིམ་པ་འདི་ཡིས་བསྒོམ་པར་བྱ།།” ཞེས་གཞུང་ཁུངས་སུ་དོན་གཅིག་པའི་ཚིགས་བཅད་འདི་རྣམས་འབྱུང།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང། ཤོག་གྲངས་༡༤ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བསམ་པ་དེ་
ཡི་རྐྱེན་གྱིས་ནི།། བདག་སེམས་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པའི་ཚེ།། གསལ་ཞིང་རབ་དག་མཁའ་འདྲ་རྟོགས།། དེ་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་ཤགས་ལྡན་པ།། ལོ་ལྔ་ལོན་པའི་བྱིས་པའི་གཟུགས།། འགྲུབ་ཚེ་དཔེ་མེད་བདེ་རྫོགས་རྟོགས།། དེ་ལས་སྐྱེ་གནས་གཞན་དུ་ནི།། འཕེལ་བར་བྱེད་ཚེ་སྤྲུལ་པའི་གཟུགས།། ཡང་དག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 454

མཁའ་འདྲ་སྟེ་ནམ་མཁའ་འདྲ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ནས་ཏེ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དེའི་མཇུག་ཏུ་གང་ཟག་གཞན་ལ་ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤགས་དང་ལྡན་པ། ལོ་ལྔ་ལོན་པའི་བྱིས་པའི་གཟུགས་དང་འདྲ་བའི་བར་དོའ་ལུས་གྲུབ་པའི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་པ་ ིའདི་ལ་དཔེ་མེད་བདེ་རྫོགས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་རྟོགས་པ་སྟེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།། ཡང་དེ་ནས་ཏེ་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལངས་པའི་རྗེས་སུ། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བར་དོ་དེ་མའི་མངལ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་གནས་གཞན་དུ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ཚེ། རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་སྤྲུལ་པའི་གཟུགས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་མིའི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་བཟུང་ནས་ལམ་ལྷག་མ་རྣམས་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ།། འདིས་ནི་བར་དོའ་ིདོད་ལ་སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་སོགས་ལུས་རྟེན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་པ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང། འདིའི་འགྲེལ་པ་སྨན་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ་ལས། “འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་གསུམ་གསུངས་པ།། བསམ་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ།། བསམ་པ་དེའི་ཞེས་པ་ནི། ཁྱད་པར་གྱི་བསྒོམ་པ་དེའི་འོ།། རྐྱེན་གྱིས་ནི་ཞེས་པ་ནི་བར་ཆོད་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་ཞེས་པའོ།། བདག་སེམས་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པའི་ཚེ་ཞེས་པ་ནི་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་གནས་ལས་གཡོས་པའི་ཚེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བདེ་བའི་རོ་མྱོང་བས་དེའི་དུས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གསལ་ཞིང་རབ་དགའ་མཁའ་འདྲ་རྟོགས་ཞེས་སོ།། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་པའི་ལས་སུ་སྨྲ་བས་དེ་ལ་ཤི་བའི་སྲིད་པ་ཞེས༌འདོགས་པར་བྱེད་དོ།། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཉི་མ་བདུན་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་ལས་སུ་སྨྲ་བས་བར་མ་དོར་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ཤགས་དང་ལྡན་པ་བྱིས་པ་ལོ་ལྔ་ལོན་པ་ཙམ་དུ་གནས་ཤིང་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་མི་ཟློག་པ་དྲིའི་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དེ་གྲུབ་པའི་ཚེ་ན་གོང་གི་རྐྱེན་གྱིས་དཔེ་མེད་བདེ་རྫོགས་རྟོགས་ཞེས་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།། དེ་ལ་ལས་སུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་གནས་གཞན་དུ་

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 455

འཕེན་པར་བྱེད་ཚེ་ཞེས་པ་ནི་སྲིད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་འགྲུབ་པའི་ཚེ་ན། སྤྲུལ་པའི་གཟུགས། ཡང་དག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་སོ།། དེ་མི་འགལ་བའི་དཔེ་གསུངས་པ། དེ་ལྟ་བས་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ།། བསམ་པ་གང་དང་གང་དག་གིས།།

ཞེས་པ་ནི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་གྲོལ་བའི་རྒྱུའི་བསམ་པ་དེ་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ་བསམ་པ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་མི་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ།། དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནི་སྦྱོང་ཞེས་པ་ནི་སྦྱོང་བ་དེ་དང་དེ་ཡང་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སྣ་ཚོགས་ནོར་བུ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཞེས་ཏེ། ང་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་དེ་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པར་སྣང་བར་འགྱུར་བའོ།།”1

ཞེས་

གསལ་བར་གསུངས་པས། དེའི་ལུས་རྟེན་སྒྱུ་ལུས་ཉིད་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང། འགའ་ཞིག་ན་རེ། རྣལ་འབྱོར་རང་ཉིད་ཤི་བའི་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལ་སླར་ཡང་ཞུགས་ནས་བྱེད་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་དོགས་པ་མང་པོ་སེལ་ལོ།། དེས་ན་དོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་དང།

གོང་འོག་གི་སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་དུ་མ་ཞིག་གི་ཤེས་བྱེད་ལ་ཕན་པར་བསམ་སྟེ། སྤྱོད་བསྡུས་དང། ཞལ་ལུང་གི་ལུང་དེ་དག་དྲངས་ཤིང་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། མདོར་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བི་ཏ་པཱ་ད། ཞལ་ལུང་གི་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༢ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་གསུམ་གསུངས་པ། བསམ་པ་དེའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ།། བསམ་པ་དེའི་ཞེས་པ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་བསྒོམ་པ་དེའིའོ།། རྐྱེན་གྱིས་ནི་ཞེས་པ་ནི་བར་ཆོད་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་པ་ཞེས་པའོ།། བདག་སེམས་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པའི་ཚེ།། ཞེས་པ་ནི་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་གནས་ལས་གཡོས་པའི་ཚེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བདེ་བའི་རོ་མྱང་བས་དེའི་དུས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། གསལ་ཞིང་རབ་དགའ་མཁའ་འདྲ་རྟོགས།། ཞེས་སོ།། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་པའི་ལས་སུ་སྨྲ་བས་དེ་ལ་ཤི་བའི་སྲིད་པ་ཞེས་འདོགས་པར་བྱེད་དོ།། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཉི་མ་བདུན་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་ལས་སུ་སྨྲ་བས་བར་མ་དོར་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤགས་དང་ལྡན་པ་བྱིས་པ་ལོ་ལྔ་ལོན་པ་ཙམ་དུ་གནས་ཤིང་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་མི་ལྡོག་པ་དྲིའི་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དེ་འགྲུབ་པའི་ཚེ་ན་གོས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་དཔེ་མེད་བདེ་རྫོགས་རྟོགས་ཞེས་ཏེ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།། དེ་ལ་ལས་སུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་གནས་གཞན་དུ་འཕེན་པར་བྱེད་ཚེ་ཞེས་པ་ནི་སྲིད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་འགྲུབ་པའི་ཚེ་ན། སྤྲུལ་པའི་གཟུགས། ཡང་དག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར།། ཞེས་སོ།། དེ་མི་འགལ་བའི་དཔེ་གསུངས་པ། དེ་ལྟ་བས་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ།། བསམ་པ་གང་དང་གང་དག་གིས།། ཞེས་པ་ནི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་གྲོལ་བའི་རྒྱུའི་བསམ་པ་དེ་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ་བསམ་པ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་མི་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ།། དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ།། ཞེས་པ་ནི་སྦྱོང་བ་དེ་དང་དེ་ཡང་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སྣ་ཚོགས་ནོར་བུ་ལྟ་བུར་འགྱུར།། ཞེས་ཏེ། དེ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་དེ་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པར་སྣང་བར་འགྱུར་བའོ།།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 456

ན་སེམས་དབེན་ཐོབ༌ནས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་བྱ་རན་ཀྱང། སྤྱོད་པ་མ་གྲུབ་བར་འཆི་བ་ལ་སྤྱོད་པའི་དོད་བཅོལ་ནས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་དུ་གྱུར་པའི་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་ན་གནས་པ་དེས་རྒྱུ་བྱས་པ་ལས། གནས་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དེ་ཉིད་དུ་དུས་འཆི་བའི་སྟོང་པ་སྔ་མ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཐིམ་པའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ངོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་པོའ་མགོན་པོ་ ིཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་ཀྲོང་སྟེ་ལངས་ནས་ལུས་རྙིང་པའི་ནང་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གནས་པར་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས་གནས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནི་བར་དོ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ཞིང་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་སྒྱུ་ལུས་པ་དེས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྤྲུལ་པའི་མིའི་ལུས་ལ་སོགས་པ་བཟུང་ནས་སྤྱོད་པ་སོགས་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་ལམ་ལྷག་མ་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་ནས་འཚང་རྒྱ་བའོ།། འོ་ན་བར་དོའ་དོད་ལ་སྒྱུ་མའི་ ིསྐུར་ལངས་པ་འདི་ལ་བར་དོ་མི་འདུག་པས། འདི་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་པ་བདེན་ནའང། དེ་ལ་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའི་ཚེ་འོད་གསལ་མེད་ཀྱང་དེའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ།།
གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་བསྲེ་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་འཆི་བའི་འོད་གསལ་སོགས་སྟོང་པ་བཞི་དང་། ལམ་གྱི་སྟོང་པ་བཞིའི་བསྲེ་བ་སྒོམ་པར་ནི་ནུས་ལ། འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་སྒྱུ་ལུས་དངོས་སུ་ལྡང་མི་ནུས་པར་ཡིད་ངོ་ཙམ་དུ་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་བའི་བསྲེ་བ་བསྒོམ་པ་ནི། སྐྱེ་བ༌བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་འཆི་བ་དང་བར་དོའ་བསྲེ་ ིཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འདིའི་བསྲེ་བ་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི། ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་དང། སྤྱོད་པ་བྱ་མ་རན་པའི་སེམས་དབེན་པ་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་ནུས་པ་རྣམས་

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 457

ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་བསྡུས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་པ་བཞི་བསྐྱེད་པ་བསྟན་པ་དང། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་སྦྱོར་ནུས་ན། འཆི་བའི་སྟོང་པ་བཞི་དང་བསྲེ་ནུས་ཤིང། འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱིས་ལྟ་བ་དྲན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཡང་ཡིན་ཞིང། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྲེ་ནུས་ན། དེའི་ཚེ་གཉིས་སྣང་རགས་པའི་སྤྲོས་པ་གཅོད་ཕུལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་འོང་བས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཞིག་སྐྱེའོ།། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་འདིའི་བསྲེ་ཚུལ་དངོས་ནི། སད་དུས་སུ་སྟོང་པ་བཞིའི་མཐར་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པར་ལྡང་བ་ལ་གོམས་པ་བརྟན་ཞིང། གཉིད་དང་རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བ་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་པའི་གང་ཟག་དེ་འཆི་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚེ། སྨིག་རྒྱུ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་ཤར་བ་རྣམས་འདི་དང་འདི་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་དང། འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ནས། འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་རྡོར་བཟླས་སོགས་སྙིང་གའི་སྡུད་རིམ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཤི་བ་ན། འཕེན་པ་ཇི་ལྟར་བཏང་བ་བཞིན་སྟོང་པ་བཞི་ཤར་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ངེས་པ་ནི་འཆི་བ་དང་བསྲེ་ནུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ངེས་པའི་སྟོང་པ་བཞིའི་དུས་དང། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྦྱར་ནས༌ཡུན་རིང་དུ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། འདི་ལ་ཡང་གནས་པ་ཡུན་རིང་ཐུང་ནི་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་ཅི་རིགས་པ་འོང་ངོ་།། དེ་ནས་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ན། འཕེན་པ་བཏང་བ་བཞིན་དུ་ཡིད་ངོར་དང་པོའ་མགོན་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུའི་རྣམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པར་ ིལྡང་བ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཚེ་དངོས་གནས་ལ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དེ་བར་དོའ་ལུས་སུ་ཤར་ཡང། ཡིད་ངོར་དེ་ཉིད་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཡོད་པས་སླར་ ིཡང་དེའི་སྙིང་གར་རྡོར་བཟླས་སོགས་ཀྱིས་རླུང་གི་སྡུད་རིམ་བསྒོམས་ནས་སྟོང་པ་བཞི་

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 458

སྔར་བཞིན་བདེན་པ་དང། དེའི་མཐར་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་བ་ལན་མང་དུ་བྱེད་པ་ནི་བར་དོའ་ིདགེ་སྦྱོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ།། འདིའི་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ནི། དངོས་གནས་ལ་བར་དོ་སོང་ཡང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་ཡིད་ངོར་ལངས་པའི་རྗེས་སུ་འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བྱས་ནས༑ སྐྱེ་གནས་གདམས་ཏེ་རིག་པ་འཛིན་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ།། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་ཚེ། གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་རྒྱུའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་དེ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒོམས་པའི་ཐུགས་ཀར་རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་ལངས་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེ་ཞུགས་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་རིག་པ་འཛིན་པའི་གཙོ་བོར་འགྱུར་བ་ནི། ཞལ་ལུང་ལས། “གལ་ཏེ་སྐུ་གསུམ་མ་གྲུབ་ན།། ‘རིག་པ་འཛིན་པའི་གཙོ་བོར་འགྱུར།། རིམ་གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ།།”1

ཅེས་གསུངས་པས་སོ།། དེ་ལྟར་
བཤད་པ་དེ་རྣམས་ནི་སད་དུས་སུ་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་ནུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་བསྲེ་བ་སྒོམ་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་གང་ཟག་གིས་རྨི་ལམ་འདུན༌པས་འཛིན་པ་དང། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་འཛིན་པ་དང། བར་དོ་ལ་བར་དོར་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་ནི། གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ལག་བསྲེ་བ་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
གཉིས་པ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བཤད་པ་དང། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདི་ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་ཡང་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་པའོ།། དང་(དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བཤད་པ་)པོ་ནི། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པ་དེས་བསམ་གཏན་གཉིས་དང་སྤྱོད་པ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང། ཤོག་གྲངས་༡༥བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རིག་པ་འཛིན་པའི་གཙོར་འགྱུར་ཏེ།། རིམ་གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར།།’ ཞེས་སོ།།

དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 459

གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བསླབས་པའི་སྒོ་ནས་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྟོང་པ་བཞི་ཡང་ཡང་དྲངས་ཏེ། སྟོང་པ་བཞི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་སྦྱར་ནས་བསྒོམ་པ་དང། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་རྣམ་རོལ་ཏུ་འཆར་བ་ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམས་པ་ལས། སང་ཉིན་ ིགྱི་ཐོ་རངས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཉེ་བར་སླེབ་པའི་ཚེ། ཉི་མ་དམར་ཐག་ཆོད་པ་ན་ཚོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་དང། ལེགས་པར་བསླབས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བླ་མ་ལ་ཕུལ་ནས་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱས་པས། བླ་མས་མཚན་མོ་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐུར་ནས་འོད་གསལ་མཚོན་པར་བྱེད་དོ།། དེ་ནས་ཐོ་རངས་བླ་མས་འོད་གསལ་བསྒོམ་ཚུལ་གྱི་གདམས་ངག་དང་ཟུང་འཇུག་གི་གདམས་ངག་ཕོག་པ་བསྒོམས་པས། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་རིམ་གྱིས་བྱུང་སྟེ། འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་སྟེ་བསྒོམས་པས༑ ཐོ་རངས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དུས་སུ༌གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོ་ཡང་དག་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་འོད་གསལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ ིཤེས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོན་གསལ་ལས་ “རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྲམ་ཟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རིགས་བཞི་པོ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་བུ་མོ་བླངས་ནས་རྡོ་རྗེ་ཆོས་བདག་སྟེ། རྡོ་རྗེ་དང་འདྲ་བར་མི་ཕྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི། རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་ནི་དེ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའོ།། འདི་ནི་གསང་བ་ཐོབ་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གསང་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པས་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ༑ དེའི་ཐབས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྡོ་རྗེ་ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཉི་མ་ནི་ཉི་མ་ཉིད་དོ།། ནུབ་ནས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམར་ཐག་ཆད་ཅིང་འདས་པར་

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 460

གྱུར་ཏེ། མེད་པ་ན་ཡོ་བྱད་ཇི་སྙེད་པས་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་མཚན་ཕྱེད་ན་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་ནས། སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་དུས་སུ་ནི་སྟེ། མཚན་མོའ་ིཆ་འདས་ནས་ཉི་མ་མ་ཤར་བའི་དུས་སུ་སྒོམ་པའི་མཆོག་སྟེ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་ལུང་ཕོག་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་ཕྱིའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པའོ།།”1

ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ།། འོ་ན་སྒྱུ་
ལུས་ཐོབ་པ་ངེས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་དང་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་ལ་བསླབ༌དགོས་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། དེ་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་ནི། རིམ་ལྔའི་རིམ་པ་བཞི་པ་ལས། “མན་ངག་ཐོབ་པའི་སློབ་མ་ཡིས།། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས་བསླབ།། རིལ་པོར་འཛིན་པའི་རིམ་པ་དང།། དེ་བཞིན་རྗེས་སུ་གཞིག་པའོ།། མགོ་བོ་ནས་ནི་རྐང་པའི་བར།། ཇི་སྲིད་སྙིང་གར་ཕྱིན་པའི་བར།། རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐའ་ལ་འཇུག །རིལ་པོར་འཛིན་པ་ཞེས་བཤད་དོ།། རྒྱུ་བ་དང་ནི་མི་རྒྱུ་ཉིད༑༑ ‘དང་པོ་འོད་གསལ་བར་བྱས་ཏེ།། ཕྱིས་ནས་དེ་བཞིན་བདག་ཉིད་བྱེད།།’ རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་པ་ཡིན།། དབུགས་ཀྱི་རླུང་ནི་མེ་ལོང་ལ།། ‘ཇི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་ཐིམ་འགྱུར་བ༑༑’ དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐར།། ཡང་དང་ཡང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད།།”2

ཅེས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༧བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྲམ་ཟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རིགས་བཞི་པོ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་བུ་མོ་བླངས་ནས་རྡོ་རྗེ་ཆོས་བདག་སྟེ། རྡོ་རྗེ་དང་འདྲ་བར་མི་ཕྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི། རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་ནི་དེ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའོ།། འདི་ནི་གསང་བ་ཐོབ་བྱེད་པའོ།། ཞེས་བྱ་བ་ལ། གསང་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ།། དེ་ཡང་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པས་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཐབས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྡོ་རྗེ་ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཉི་མ་ནི་ཉི་མ་ཉིད་དོ།། ནུབ་ནས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམར་ཐག་ཆད་ཅིང་འདས་པར་གྱུར་ཏེ། མེད་པ་ན་ཡོ་བྱད་ཅི་རྙེད་པས་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་བླ་མའི་དྲིན་གྱི་མཚན་ཕྱེད་ན་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་ནས། སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་དུས་སུ་ནི་སྟེ། མཚན་མོའ་ཆ་འདས་ནས་ཉི་མ་མ་ཤར་བའི་དུས་སུ་བསྒོམ་པའི་མཆོག་སྟེ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་ལུང་ཕོག་པས་ཀྱང་ ིའགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་ཕྱིའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པའོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༥༥ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཅུ་པ་དང་བཅུ་
གཅིག།།བཅུ་བཞི་བཅས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དང་པོ་འོད་གསལ་བར་བྱ་སྟེ།། ཕྱི་ནས་དེ་བཞིན་བདག་ཉིད་བྱེད།།’ ‘ཇི་ལྟར་ཀུན་དུ་ཐིམ་གྱུར་པ།།” ཞེས་སོ།།

དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 461

གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཤད་ན། ཕྱི་ནང་གི་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་དང། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་མན་ངག་ཐོབ་པའི་སློབ་མ་ཡིས་དེའི་རྗེས་དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ།། རྣལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས་གང་ཡིན་སྙམ་ན། རིལ་པོར་འཛིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང། དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སོ།། དེ་ལ་རིལ་འཛིན་གྱི་བསམ་གཏན་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་མགོ་བོ་ནས་རྐང་པའི་བར་གྱི་སྟེ། མགོ་བོ་ནས་མར་དང། རྐང་པ་ནས་ཡར་ཇི་སྲིད་སྙིང་གར་ཕྱིན་པའི་བར་དུ་བསྡུས་ནས། ཡང་དག་མཐའ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ནི་རིལ་པོར་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་ནོ༑༑ དེའི་དཔེ་སྟོན་པ་ནི། དབུགས་ཀྱི་རླུང་ནི་མེ་ལོང་ལ།། ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ལ་ཧས་བཏབ་པའི་དབུགས་ཀྱི་རླུང་ནི་མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྡུས་ནས་མེ་ལོང་གི༌དབུས་སུ་ཀུན་ཏུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་ཡལ་འགྲོ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྟེང་འོག་དང་རྒྱབ་མདུན་དང་གཡས་གཡོན་ཀུན་ནས་སྙིང་གར་བསྡུས་ནས། ཡང་དག་མཐའ་འོད་གསལ་བར་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ།། རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་ནི་རྒྱུ་བ་སེམས་ཅན་དང། མི་རྒྱུ་བ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་དང་པོར་འོད་གསལ་བར་འཇུག་པ་བྱས་ཏེ། ཕྱི་ནས་ཏེ་དེའི་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་པ་བདག་ཉིད་སྔར་རིལ་འཛིན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི་རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང། “རིམ་པ་འདིས་བསམ་གཏན་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ།། དེའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཆུ་བོའམ་ལྟེང་ཀའི་ཆུ་ནི་དྲི་མེད་དག་ལ་གོང་བུ་གནས་པ་ལྟར།། དེ་བཞིན་དེ་ལ་རིམ་གྱིས་རྗེས་སུ་གཞིག་པར་བྱེད་པར་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་རྟག་ཏུ་བསམ།། མེ་ལོང་ལ་ནི་རླུང་དག་རིམ་གྱིས་ཟད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུའང་བལྟ་བྱ་སྟེ།། རིལ་པོར་འཛིན་ལའང་

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 462

བྱ་བའི་རིམ་པ་འདིར་ནི་དེ་བཞིན་ཡང་དག་བརྟག །”1

ཅེས་གསུངས་པས་ཀྱང་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་བསྟན་ནོ།། དེ་ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་རྗེས་གཞིག་སྔོན་ལ་བསྟན་ཅིང། ཆུ་བོའམ་ལྟེང་ཀའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྗེས་གཞིག་གི་དཔེ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ལྟེང་ཀའི་ཆུ་ལ་ཁ་བའི་གོང་བུ་གནས་པ་རིམ་གྱིས་ཞུ་བ་བཞིན་དུ་སྣོད་བཅུད་ཀྱང་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའོ།། མདོར་ན་རང་གི་ཕུང་པོ་སྟོད་སྨད་སོགས་ནས་རིམ་གྱིས་སྙིང་གར་སྡུད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཀྱང། སྔོན་དུ་སྣོད་བཅུད་གཞན་བསྡུས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་མོ༑༑ བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་འདི་ལ་དངོས་སུ་རླུང་སྡུད་པ་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང། སྡུད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རླུང་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་སྡུད་ནུས་པར་འགྲོ་ཚུལ་ནི། ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་བསྒོམ་པར་བཤད་པའི་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་ག་རླུང་དང་བྱང་སེམས་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྡུས་ནས་སྟོང་པ་བཞི་ཀ་འདྲེན་པའི་ཐབས་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་གོམས་པ་དང། གཞན་ཡང་སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་དང་བྱང་སེམས་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་སྡུད་པ་ཡང་ཡང་བྱས་པ་གོམས་པའི་མཐུས་སྐབས་འདིར་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་གྱིས་ཀྱང་རླུང་དང་བྱང་སེམས་མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྡུས་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འདྲེན་ནུས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འདྲེན་པའི་ཚུལ་འདི་ལ། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་བྱེད་པར་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས་བཤད་པ་ནི་ལེའུ་དེ་ཉིད་ལས། “སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར།། བདག་གི་ལུས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༨༨བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རིམ་པ་འདིས་བསམ་གཏན་རྣམ་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ།། དེའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཆུ་བོའམ་ལྟེང་ཀའི་ཆུ་ནི་དྲི་མེད་དག་ལ་གོར་བུ་གནས་པ་ལྟར།། དེ་བཞིན་དེ་ལ་རིམ་གྱིས་རྗེས་སུ་གཞིག་པར་བྱེད་པས་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་རྟག་ཏུ་བསམ།། མེ་ལོང་ལ་ནི་རླུང་དག་རིམ་གྱིས་ཟད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུའང་བལྟ་བྱ་སྟེ།། རིལ་པོར་འཛིན་ལའང་བྱ་བའི་རིམ་པ་འདིར་ནི་དེ་བཞིན་ཡང་དག་བརྟག །” ཅེས་སོ།།

དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 463

ལ་སྣང་མཛད་གཞག །སྙིང་གར་ཡི་གེ་ཨོཾ་བསམས་ལ།། སྔགས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྒོམ༑༑ འགོག་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་ཉིད་དུ།། གང་ཚེ་དེ་ལ་སྐྱེ་འགྱུར་ན།། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་མཆོག་འཛིན་པ།། ཡིད་བཞིན་དཔལ་ལྡན་ལྟ་བུར་འགྱུར།། སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར།། རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། སྙིང་གར་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་བསྒོམས་ནས།། སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་གཞག །སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར།། ཚེ་དཔག་མེད་པ་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། སྙིང་གར་ཡི༌གེ་ཨཱཿབསམས་ཏེ།། རྡོ་རྗེ་ཐིག་ལེར་གྱུར་པ་གཞག༑ འདི་དེ་དམ་ཚིག་མཆོག་གི་མཆོག །རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམ་པ།། འགོག་པའི་དམ་ཚིག་ཡེ་ཤེས་ཏེ།། སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་འགྱུར་བའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་
རྣམས་སོ།། དེ་དག་གིས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་བསྒོམས་ནས་དེ་ལ་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་བྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་དང། སེམས་དང་༑ ངག་གོ །དབུས་ཞེས་པ་གསུམ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ།། དེར་གནས་པ་ནི་རང་གི་ལུས་ཡིད་ངག་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་མོས་པའོ།། སྣང་མཛད་གཞག་པ་དང། མི་བསྐྱོད་པ་བསྒོམ་པ་དང། ཚེ་དཔག་མེད་བསྒོམ་པ་གསུམ་ནི་དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་དང་རང་གི་ལུས་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པ་རྣམ་སྣང་དང། སེམས་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་དང། ངག་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པ་ཚེ་དཔག་མེད་དུ་བསྒོམ་པ་གསུམ་ནི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའོ།། དེ་གསུམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་རིམ་པ་བཞིན་ཨོཾ་དང། ཧཱུཾ་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༨ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པའི།། རང་གི་ལུས་ལ་སྣང་མཛད་བཞག །སྙིང་གར་ཡི་གེ་ཨོཾ་བསམ་ལ།། སྔགས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྒོམ།། དེའི་སེམས་འགོག་པའི་རྡོ་རྗེར་ཚུད།། གང་ཚེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ།། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་མཆོག་སྒྲུབ་པ།། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དཔལ་ལྡན་འགྱུར།། སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པའི།། རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། སྙིང་གར་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་བསྒོམས་ནས།། སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་བཞག སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པའི།། ཚེ་དཔག་མེད་པར་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། སྙིང་གར་ཡི་གེ་ཨཱཿབསམས་ཏེ།། རྡོ་རྗེ་ཐིག་ལེར་གཏོགས་པ་བཞག༑ འདི་དེ་དམ་ཚིག་མཆོག་གི་མཆོག །རྡོ་རྗེ་གསུམ་ནི་མི་ཕྱེད་བསྒོམ།། འགོག་པའི་དམ་ཚིག་ཡེ་ཤེས་ཏེ།། སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ་འཐོབ་འགྱུར་བའི།།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 464

དང་ཨཱཿགསུམ་བསྒོམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའོ།། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་པ་ནི། སྔགས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྒོམ།། ཞེས་པ་དང་༑ སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པ་གཞག །ཅེས་པ་དང། རྡོ་རྗེ་ཐིག་ལེར་གྱུར་པ་གཞག །ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནི། སྔགས་ཏེ་ཨོཾ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་མོ།། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ན་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཨ་ཐུང། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཨོཾ་ཡིག༌གི་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་བསྒོམ་པ་དང་ཧཱུཾ་གི་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རང་གི་སེམས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པ་ཨ་ཐུང་བཞག་སྟེ་བསྒོམ་པ་དང། ཨཱའི་ཐིག་ལེ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་ནང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་སྟེ་རང་གི་སེམས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པ་ཨ་ཐུང་བཞག་ནས་བསྒོམ་མོ།། དེ་ཡང་རིམ་པ་ནི་དང་པོར་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་ཅན་དུ་བསྒོམས་ནས་དེ་ཉིད་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད། དེ་ནས་གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་དང། དེ་ནས་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། སྒྲོན་གསལ་ལས་“རྒྱུ་བ་དང་མི་རྒྱུ་བ་རྣམས་ལ་ཡི་གེ་ཁམས་ནམ་མཁར་བྱེད་པས་རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་གྱིས་དངོས་པོ་མེད་པར་བྱས་ལ། བདག་ཀྱང་རིམ་གྱིས་ཞུགས་པར་བྱས་ན། རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་འགྱུར་ཞིང། སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ།། ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འོད་གསལ་བའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེས་གཞིག་གི་ཚེ་དང་རྡོ་རྗེ་
གསུམ་གང་དུ་བསྒོམ་པའི་རང་གི་སྙིང་གའི་ས་བོན་ལས་སྤྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྣོད་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༨༠བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྒྱུ་བ་དང་མི་རྒྱུ་བ་རྣམས་ལ། ཡི་གེ་ཁཾ་ནམ་མཁར་བྱེད་པས་རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་གྱིས་དངོས་པོ་མེད་པར་བྱས་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱང་རིམ་གྱིས་ཞུགས་པ་དེ་བྱས་ན། རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་འགྱུར་ཞིང་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ།། ཁཾ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འོད་གསལ་བའོ།།” ཞེས་སོ།།

དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 465

བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཞུས་པའི་འོད་ཕུང་རིམ་གྱིས་རང་ལ་བཅུག་སྟེ་སྣང་མེད་དུ་བྱའོ།། སླར་ཡང་རང་གི་སྙིང་གའི་ས་བོན་གང་ཡིན་ལས་འོད་ཟེར་སྤྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་མགོ་བོ་ནས་ཡས་རིམ་དང། རྐང་མཐིལ་ནས་མས་རིམ་གྱིས་སྙིང་གའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་བསྡུ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཨ་ཐུང་ལ་བསྡུ་ཞིང། ཨ་ཐུང་ཡང་འོད་གསལ༌དུ་བསྡུས་པ་ལ་སེམས་གཡོ་མེད་དུ་འཛིན་པའོ།། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བསྒོམས་ནས་དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པར་བསྒོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་རང་གི་སེམས་འགོག་པའི་རྡོ་རྗེ་འོད་གསལ་གྱི་དབུས་སུ་ཆུད་པ་སྟེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་མཆོག་འཛིན་པ་དང། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་དང། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ།། གཞན་ཡང་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་ཀྱི་རིལ་འཛིན། རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་འདི་བསྒོམས་པས་འགོག་པའི་དམ་ཚིག་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་མལ་པའི་ལུས་དང་བྲལ་ནས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “འགོག་པའི་དམ་ཚིག་ནི་འཛིན་པའོ།། དེ་གང་གིས་ཤེས་པ་དེ་ནི་འགོག་པའི་དམ་ཚིག་ཡེ་ཤེས་སོ།། སངས་རྒྱས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་སོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ནི་ཐ་མལ་པའི་ལུས་དང་བྲལ་ནས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་སྟེ། དེ་ཐོབ་ཅིང་རྙེད་པར་འགྱུར་བས་ན་སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 466
བའོ༑༑”1

ཞེས་གསུངས་པའོ།། གལ་ཏེ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་སྐུར་བསྒོམ་པ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་འདི་སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ་སྒྱུ་ལུས་ནི་རིགས་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་ཡིན་པའི༌ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ལོངས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་ཡིན་ཡང། དེས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒོམས་ནས་དེ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན། ཐོ་རངས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འདི་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་དུས་སུ་དང་པོར་སྨིག་རྒྱུ་ནས་མར་མེ་ལྟར་འབར་བའི་རྟགས་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང། དེ་ནས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བྱུང་བའི་མཐར་དཔེའི་འོད་གསལ་སྐྱེས་པ་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ནས་བསྒོམས་པས་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོ་ཡང་དག་ནས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་ཚེ། མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་དག་ནས་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་དགོངས་ནས་རིམ་ལྔ་ལས། “སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན།། ཡང་དག་མཐའ་ནི་རྣམ་པར་སྦྱང།།”2 ཞེས་དང། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང། “ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་རྣམ་པར་སྦྱངས་ནས།”3

ཞེས་དང། སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསམ་གཏན་གཉིས་
ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ནི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་ལྟ་བུ་དུས་ནམ་ཡང་དག་ནས་མེད་པར་མི་འགྲོ་བ་ནི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་སྦྱངས་པའི་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ལས་བསྒྲུབས་པས་ཡིན་ལ། མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དག་ནས་མེད་པར་འགྲོ་བ་ནི་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱིས་སྦྱངས་པའི་རླུང་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༨༦ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ༑ “འགོག་པའི་དམ་ཚིག་ནི་འཛིན་པའོ།། གང་གིས་ཤེས་པ་དེ་ནི་འགོག་པའི་དམ་ཚིག་ཡེ་ཤེས་སོ།། སངས་རྒྱས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་སོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ནི་ཐ་མལ་པའི་ལུས་དང་བྲལ་ནས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་སྟེ། དེ་འཐོབ་ཅིང་རྙེད་པར་འགྱུར་བས་ན་སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་འགྱུར་བའོ།། ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༤༥བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་
འཛིན་གནས།། ཡང་དག་མཐས་ནི་རྣམ་པར་སྦྱང།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༨༤ན༣

དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 467

ཙམ་ལས་བསྒྲུབས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ།། གཞན་ཡང་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། རྣལ་འབྱོར་པ་དེའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཤིང། ལུས་ཀྱི༌རླུང་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྡུས་ནས་མེད་པར་གྱུར་ཅིང། སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་ན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཁོ་ན་གནས་པའི་སེམས་འོད་གསལ་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆུ་ལ་ཆུ་དང་མར་ལ་མར་བཅུག་པ་བཞིན་དུ་གནས་སོ།། འོ་ན་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་ཡུན་ཇི་ཙམ་ཞིག་གནས་སྙམ་ན། གསལ་སྒྲོན་ལས། དེ་ཡང་རིམ་པ་བཞི་པའི་དུས་སུ་མ་སྤངས་ལ། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པར་འཇོག་གོ༑ དེ་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན། ཡུན་རིང་པོའ་བར་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་ ིནུས་པས། སེམས་གཅིག་ལས་མེད་པ་མིན་ཏེ། དེའི་གོང་དུ་དཔེའི་འོད་གསལ་ལ་ཡང་ཡུན་རིང་པོར་འཇོག་ནུས་ན། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞལ་ལུང་ལས་ཀྱང། “འདོད་ཆགས་ཆགས་བྲལ་བར་མ་མི་དམིགས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ནི་སྐད་ཅིག་དེ་རུ་གསལ།།’ ཆུ་ཚོད་བརྒྱད་དམ་ཉིན་གཅིག་དང་ནི་ཟླ་བ་གཅིག་ཏུ་འམ།། ལོ་གཅིག་བསྐལ་པའམ་བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་ཡེ་ཤེས་དེ་མྱོང་བྱ།།”1

ཞེས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་
ཤེས་བསྒོམ་པའི་ཡུན་གང་ཟག་གི་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ༑༑ དེས་ན་རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་གསལ་བ་ལས་ཀྱང། “འོད་གསལ་བ་ཡི་གནས་ཐོབ་པས།། འཁོར་བ་ལས་ནི་བརྒལ་བར་འགྱུར།། ཐུན་གཅིག་གམ་ནི་ཉིན་གཅིག་གམ།། ཟླ་བ་ཟླ་ཕྱེད་ལོ་ཡི་དུས།། བསྐལ་པའམ་བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་ཡང།། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་གནས་པ་ནི།། ཡེ་ཤེས་སྦྱོར་བ་རྟག་ཏུ་འབྱུང།།”2

ཞེས་བཤད་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང། ཤོག་གྲངས་༦བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘འདོད་ཆགས་ཆགས་བྲལ་བར་མ་མི་དམིགས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ནི་སྐད་ཅིག་དེ་རུ་བསམ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༧ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འོད་གསལ་

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 468

ཞལ་ལུང༌དང། བསྡུས་གསལ་གྱི་ལུང་དྲངས་ནས་གསུངས་སོ།། འདི་ལ་ནི་དོགས་པའི་གནས་ཆེས་ཆེ་བ་དག་ཡོད་དེ་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་མོ།། གཞན་ཡང་རིམ་པ་བཞི་པ་ཐོབ་མ་ཐག་གི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འདི་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང། ས་དང་པོའ་ཡེ་ཤེས་ ིདང་༑ ཉོན་སྒྲིབ་ས་བོན་དང་བཅས་པའི་དངོས་གཉེན་དང། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང། འདིའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་འཕགས་པ་གསར་ཐོབ་དང། དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གསར་ཐོབ་སོགས་ཡིན་ནོ།། གཞན་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་གི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཡོད་ཀྱང། རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་འདི་ནི། གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་གཞག་གི་རྒྱུན་གཅིག་ཉིད་ལ་འཇོག་སྟེ། མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལངས་མ་ཐག་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ཕྱིའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་འཇོག་པ་ནི། ཉེར་ཐོབ་མཚོན་པའི་དུས་ཉི་མ་དམར་ཐག་ཆད་པའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་སྨག་འཐུག་པོ་མ་སངས་ཀྱི་བར་དང། སྣང་བ་མཚོན་པའི་དུས་སྲོད་ཀྱི་སྨག་འཐུག་པོ་སངས་ནས་ཐོ་རངས་ལ་མ་སླེབ་པའི་བར་གྱི་མཚན་མོ་གཉིས་འདས་ཤིང། མཆེད་པ་མཚོན་པའི་དུས་ཉིན་མོའ་ཆ་མ་སླེབ་པའི་བར་གྱི་ཕྱིའི་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་ ིལ་ངེས་པར་བལྟོས་ནས་རིམ་པ་བཞི་པའི་བར་གྱི་འོད་གསལ་འཐོབ་དགོས་པས་ན། འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང། ཡང་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ལ་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ༌པར་འཇོག་པ་ནི། ལུགས་མཐུན་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་

པ་ཡི་གནས་ཐོབ་པ།། འཁོར་བ་ལས་ནི་བརྒལ་བར་འགྱུར།། ཐུན་གཅིག་ཡང་ནི་ཉིན་གཅིག་གམ།། ཟླ་ཕྱེད་ཟླ་བ་ལོ་ཡི་དུས།། བསྐལ་པའམ་བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་ཡང།། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་གནས་པ་ནི།། ཡེ་ཤེས་སྦྱོར་བ་རྟག་ཏུ་འབྱུང།།” ཞེས་སོ།།

དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 469

འདས་ཤིང། ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་མ་ཤར་བའི་ནང་གི་དུས་དེར་མངོན་དུ་འགྱུར་བས་ན༑ ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིམ་ལྔ་ལས། “མཚན་མོ་སྣང་བའི་ཆ་སྟེ་གསལ་བ་ཉི་མའི་ཟེར་འགྱེད་སྣང་བ་མཆེད་པ་ཡིན།། མཚམས་ནི་སྣང་བ་ཐོབ་པ་རང་གི་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱིས་ལན་གཅིག་མིན་པར་འགྲོ།། མཚན་མིན་ཉིན་པར་མ་ཡིན་མཚམས་མིན་གང་ཞིག་རང་བཞིན་རྣམས་དང་རྣམ་པར་བྲལ།། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྐད་ཅིག་ཡིན་པར་བླ་མ་མཆོག་བཤད་རྣལ་འབྱོར་པ་ཉིད་ཡུལ།། མཚམས་ཀྱི་མཐའ་ནི་འཇིག་མིན་མུན་ནག་ཚོགས་ནི་མ་ལུས་གང་དུ་འདས་པ་དང།། ཇི་སྲིད་ཉི་མ་མ་ཤར་སྐད་ཅིག་འདིར་ནི་དྲི་མེད་ཡང་དག་མཐའ་རུ་བཤད།། སློབ་དཔོན་མཆོག་ནི་རབ་རིབ་བྲལ་བས་སློབ་མ་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་བྱང་ཆུབ་བསྟན།། ནང་གི་བདེ་བ་རྙོག་བྲལ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སྐད་ཅིག་དག་གིས་ཐོབ་པར་འགྱུར།།”1

ཞེས་ཕྱི་ནང་གི་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་གསུངས་ཤིང། དེ་ཡང།
དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྐད་ཅིག་ཡིན་པར། ཞེས་པ་དང། དྲི་མེད་ཡང་དག་མཐའ་རུ་བཤད། ཅེས་པ་དང། རྣལ་འབྱོར་པ་ཉིད་ཡུལ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིའི་མངོན་བྱང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཉིད་ལ་འཇོག་པར་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིའི་མངོན་བྱང་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རིམ་པ་བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཐོག་མར་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་ཁོ་ནར་སྐྱེ་ཡི། ཉིན་མོ་སོགས་དུས་གཞན་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ།། ནང་གི་མངོན་བྱང་ཡང་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ལ་འཇོག་པ་ནི། ནང་གི་བདེ་བ་རྙོག་བྲལ་ཞེས་པ་དང། བྱང་ཆུབ་སྐད་ཅིག་དག་གིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས༌བསྟན་ནོ།། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང། ཕྱིའི་མངོན་བྱང་གསུངས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྔ་དང་འདྲ་ལ། ནང་གི་མངོན་བྱང་ནི་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “དང་པོར་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལ་འོད་ཟེར་ལྔའི་ཚོགས་དང་ལྡན་པར་མཐོང་ངོ་།། གཉིས་པ་ནི་སྣང་བ་སྟེ་ཟླ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༥༤བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘མཚམས་ནི་སྣང་བ་ཐོབ་པར་རང་གི་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱིས་ལན་ཅིག་མིན་པར་འགྲོ།། མཚན་མིན་ཉིན་པར་མ་ཡིན་མཚམས་མིན་གང་ཞིག་རང་བཞིན་རྣམས་དང་རྣམ་བྲལ་བ།།’ ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 470

བའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུའོ།། གསུམ་པ་ནི་སྣང་བ་མཆེད་པ་སྟེ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུའོ།། བཞི་པ་ནི་སྣང་བ་ཐོབ་པ་སྟེ་མུན་པ་ལྟ་བུའོ།། དེ་ནས་མུན་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐད་ཅིག་ལ་འོད་གསལ་བ་སྟེ། ‘ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་རྟག་ཏུ་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་གིས་མཐོང་བ།”1

ཞེས་གསུངས་པ་དང།
སྒྲོན་གསལ་གོང་དུ་དྲངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གི་བྱང་ཆུབ་གཉིས་ག་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཉིད་ལ་བྱེད་པར་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ།།
གསུམ་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདི་ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་ཡང་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས། “བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་རྣམས་སུ་ཡང།། ‘མགོ་དང་རིན་ཅེན་སོགས་བྱིན་པས།། སྣང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་ཕྱིར།།’ བྱང་ཆུབ་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་འགྱུར།། མཐའ་ཡས་བསྐལ་པ་རྣམས་སུ་ཡང།། དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་སོགས་ཀྱིས།། ‘སྣང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་ཕྱིར།།’ བྱང་ཆུབ་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་འགྱུར།། མཐའ་ཡས་བསྐལ་པ་རྣམས་སུ་ཡང།། སྔགས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ཏིང་འཛིན་གྱིས།། ‘སྣང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་ཕྱིར།།’ བྱང་ཆུབ་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་འགྱུར།། སྣང་བ་གསུམ་པོ་དག་པ་ནི།། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐེ་ཚོམ་མེད།།”2

ཅེས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་དང། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་
གསུམ་དང་བསྐྱེད་རིམ་རྐྱང་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཚང་རྒྱ་མི་ནུས་པར་བསྟན་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་མཐར་བླ་མེད་ཀྱི་རྫོགས༌རིམ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་བསྟན་ནོ།། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བསྟན་ན། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་དང། དེ་ནས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་ཙམ་དང། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༨༧བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བརྗོད་པ་ཕྱི་མ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་རྟག་ཏུ་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་གིས་མཐོང་ངོ༌།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ཤོག་གྲངས་༡༤༦བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ། གསུམ་པ། བདུན་པ། བཅུ་གཅིག་བཅས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘མགོ་དང་རིན་ཆེན་སོགས་སྦྱིན་པས།། སྣང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་ན།།’ ‘སྣང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་ན།།’ ‘སྣང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་ན།།’ ཞེས་སོ།།

དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 471

སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དག་པར་བྱེད་མི་ནུས་པས། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་སྣང་གི་འཁྲུལ་པ་ཡོད་ལ། དེས་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་མ་སྤང་བར་དུ་སླར་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལྡོག་པ་མེད་དོ།། དེས་ན་དེ་སླར་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱོང་བ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་འོད་གསལ་ཆེན་པོའ་བདེ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ ིམངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དགོས་ཤིང། དེས་སྣང་བ་གསུམ་སླར་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དག་པ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་ཅེས་ཚིག་རྐང་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ནོ།། འོ་ན་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་རྐྱང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བཅུའི་བར་དུ་བགྲོད་དེ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་དེ་ཡང། རྟེན་དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང། དབང་བཞི་པ་སྟེ། དབང་གོང་མ་གཉིས་བསྐུར་ལ། ལམ་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གཉིས་བསྒོམས་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ལ། དོན་དེ་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་བའི་ཆེད་དུ། འོ་སྐོལ་གྱི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་བསྐལ་པ་མང་པོའ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཡང། ིའཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་དེ༌ལ་མཚན་ཕྱེད་ན་དབང་གོང་མ་གཉིས་བསྐུར་བ་དང། འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་རྣམས་རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་སོགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། འདིར་བརྟེན་ནས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་དེ་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་དངོས་གནས་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་དེ་ལྟར་དུ་སྤྱོད་བསྡུས་དང། རིམ་ལྔ་སོགས་སུ་བཀོད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། དེ་ནི་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 472

ཐུབ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲས་བསྐུལ་བར་གྱུར་པས། མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་ལ་བཞུགས་ནས། ནམ་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་མཛད་དེ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ནས་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་བླ་མའི་ཁ་ནས་བླ་མའི་ཁར་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ།།”1

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཤད་ན། རིམ་པ་འདི་
ཉིད་ཅེས་པ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་སུ་རིམ་པ་བཞི་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། “མཚན་ཕྱེད་ན་དབང་བསྐུར་ནས་ཐོ་རངས་གདམས་ངག་བསྟན་པར་བཤད་པའི་རིམ་པའོ།། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ནེ་རཉྫ་ནའི་ཆུ་འགྲམ་ན། མི་གཡོ་བ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་པ་ལ། དེའི་ཚེ་ནམ་མཁའ་ལ་ཏིལ་གྱི་གང་བུ་གང་བ་བཞིན་དུ་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། རྒྱལ་བའི་སྲས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི༌ཚུལ་བཟུང་བ་དེ་ལ། སེ་གོལ་གྱི་སྒྲ་དང་བཅས་ཏེ། གསུང་གི་དབྱངས་གཅིག་གིས་བསྐུལ་ལོ།། ཇི་ལྟར་བསྐུལ་ན་མི་གཡོ་བའི་བསམ་གཏན་འདི་ནི་རྣམ་དག་མིན་པས་འདིས་མཐར་ཐུག་མི་ཐོབ་བོ།། དེ་ལྟར་ན་འདི་མཐོངས་ལ་ནམ་མཁའི་ངོས་ལྟར་དྭངས་ཤིང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འོད་གསལ་བ་ནི། དམིགས་ཤིག་སྟེ་མངོན་དུ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་དང། དེ་ནས་འོད་གསལ་བའི་གནས་ཐོབ་ནས། རབ་དགའི་གཟུགས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།། ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་རབ་དགའ་མི་སློབ་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཀུན་གྱི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༩༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲས་བསྐུལ་བར་གྱུར་པས་མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་ལ་བཞུགས་ནས་མཚན་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་འོད་གསལ་བ་མངོན་དུ་མཛད་དེ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ནས། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། དེང་ནས་བརྩམས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ཇི་སྲིད་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་བླ་མའི་ཁ་ནས་བླ་མའི་ཁར་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་སོ།།

དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 473

དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།”1

ཞེས་བསྐུལ་ལོ།། འདི་ལྟར་བསྐུལ་བའི་སྒྲ་དེ་
ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་གསན་པ་དང། དེ་ནས་མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་བཞེངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་བཞུགས་ནས་ཏེ་བཞུགས་པ་ལ་མཚན་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དངོས་དབང་དུ་བསྐུར་བས་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་དམིགས་ཤིང་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་དོ།། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འོད་གསལ་དེ་ལས་སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་དུས་སུ་ནི། ཆུ་ཟླ་དང་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་སྒྱུ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་བཞེངས་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་བཞུགས་ཏེ་བདུད་རྣམས་འཇོམས་པར་མཛད་ཅིང། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་དོ།། དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་བླ་མའི་ཁ་ནས་ཁར་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་པ་སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་དང་ཤགས་བསྟན་གྱི་དོན་ནོ།། རིམ་ལྔ་ལས་ནི། ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་དངོས༌བསྟན་ཉིད་ལ་གསལ་ཏེ། དེ་ཡང་རིམ་ལྔ་ལས། “དེ་སྐད་དུ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས།། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་འདི་བཞེད་ནས།། སྟོང་པ་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་ཉིད།། ཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་མངོན་པར་དགོངས།། ནེ་རཉྫ་ནའི་ཆུ་འགྲམ་དུ།། མི་གཡོ་ཏིང་འཛིན་ལ་ཞུགས་ལ༑༑”2ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པའི་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་སྟོན་པས་ལམ་བསྒོམ་ཚུལ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ། “དེའི་ཚེ་རྒྱལ་བ་མཁའ་རྡོ་རྗེ།། ཏིལ་གྱི་གང་བུ་གང་བཞིན་བཞུགས།། རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་སེ་གོལ་དང།། དེ་ལ་དབྱངས་གཅིག་གིས་

༡ ལུང་འདི་མ་རྙེད།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༥༠ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་སྐད་དུ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ་ལས། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས།། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་འདི་བཞེད་ནས།། སྟོང་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད།། ཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་མངོན་པར་དགོངས།། ནཻ་རཉྫ་ནའི་ཆུ་འགྲམ་དུ།། མི་གཡོའ་ཏིང་འཛིན་ལ་བཞུགས་ལ།།” ཞེས་སོ།། ི

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 474

གསུངས་པ།། བསམ་གཏན་འདི་ནི་རྣམ་དག་མིན།། འདིས་ནི་མཐར་ཐུག་མི་འཐོབ་སྟེ།། ནམ་མཁའི་ངོས་ལྟར་མཆོག་གྱུར་པ།། འོད་གསལ་བ་ནི་དེ་དམིགས་ཤིག །འོད་གསལ་བ་ཡི་གནས་ཐོབ་ནས།། རབ་དགའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། དེ་ཚེ་རབ་དགའ་རྡོ་རྗེ་སྐུ།། ཀུན་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པར་འགྱུར།། འདི་ལྟར་སྒྲ་དེ་གསན་པ་དང།། དེ་ནས་ཏིང་འཛིན་མི་གཡོ་བཏང།། འདི་ལྟར་ནམ་ཕྱེད་དུས་སུ་ནི།། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་དམིགས།།”1 ཞེས་དང། “ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྨད་པོ་ཆེ།། དྭངས་ཤིང་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ།། བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་དྲིན་གྱིས་ནི།། དེ་ནས་དེ་ནི་གསལ་མཐོང་འགྱུར།།”2

ཞེས་དང། “རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་
ཏིང་འཛིན་གྱིས།། སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་དུས་སུ་ནི།། ཆུ་ཟླ་དང་ནི་སྨིག་རྒྱུ་སོགས།། སྒྱུ་མའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན།། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་བཞུགས་ནས་ནི།། ‘དེ་ནི་བདུད་རྣམས་འཇིགས་པར་མཛད།།’ ཤཱཀྱའི་མགོན་པོས་ཡང་དག་པའི།། ཡེ་ཤེས་བླ་མེད་ལེགས་ཐོབ་ནས།། ‘འགྲོ་བ་བསྐྱབ་ཅིང་ཕན་པའི་ཕྱིར།།’ དེ་ཉིད་འདིར་ནི་སྟོན་པར་མཛད༑༑”3

ཅེས༌ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ལམ་གྱི་མཐར་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ ིའཚང་རྒྱ་ཚུལ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།། ཡང་གསལ་སྒྲོན་ལས། “དེ་ཉིད་བསྡུས་པར། བྱང་སེམས་དོན་གྲུབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་བཞུགས་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐུལ་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་པ། འོག་མིན་དང་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༥༠ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེའི་ཚེ་རྒྱལ་བ་
མཁའ་རྡོ་རྗེ།། ཏིལ་གྱི་གང་བུ་གང་བཞིན་བཞུགས།། རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་སེ་གོལ་གཏོགས།། དེ་ལ་དབྱངས་གཅིག་གིས་གསུངས་པ།། བསམ་གཏན་འདི་ནི་རྣམ་དག་མིན།། འདིས་ནི་མཐར་ཐུག་མི་འཐོབ་སྟེ།། ནམ་མཁའི་ངོས་ལྟར་མཆོག་གྱུར་པ།། འོད་གསལ་བ་ནི་དེ་དམིགས་ཤིང།། འོད་གསལ་བ་ཡི་གནས་ཐོབ་ནས།། རབ་དགའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། དེ་ཚེ་རབ་དགའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ།། ཀུན་གྱི་མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།། འདི་ལྟར་སྒྲ་དེ་གསན་པ་དང།། དེ་ནས་ཏིང་འཛིན་མི་གཡོ་བཏང།། འདི་ལྟར་ནམ་ཕྱེད་དུས་སུ་ནི།། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་དམིགས།།” ཞེས་སོ།།
༢ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༥༠བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་རྨད་
ཆེན་པོ།། དང་ཞིང་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ།། བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་དྲིན་གྱིས་ནི།། དེ་ནས་དེ་ནི་གསལ་མཐོང་གྱུར།།” ཞེས་སོ།།
༣ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༥༠བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དྲུག་པ་དང་དགུ་པ་
གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་ནི་བདུད་རྣམ་བཅོམ་པར་མཛད།།’ ‘འགྲོ་བ་གསུམ་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར།།’ ཞེས་སོ།།

དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 475

འདོད་ཁམས་གང་ཡིན་མི་གསལ་བ་ལ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས། འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་མཐར་འོག་ཏུ་
སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ནམ་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་དབང་གོང་མ་གཉིས་བསྐུར་ནས། འོད་ཟུང་གི་ལམ་བསྒོམས་ཏེ་འཚང་རྒྱ་བ་ནི། དངོས་གནས་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ལ། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་སྤྲུལ་སྐུར་འཚང་རྒྱ་བ་ནི་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་༑ དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་འདི་དག་དང་མཐུན་པར་གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས་ཀྱང། “ཅི་ཕྱིར་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིས།། གྲངས་མེད་བར་དུ་ཚོགས་བསགས་ཀྱང།། འདི་དོན་མ་རྟོགས་ནེ་རཉྫར།། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཏིང་འཛིན་གནས།། དེ་ཚེ་བདེ་གཤེགས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང།། ཐལ་བྱུང་བློ་ཅན་དེ་བཟློག་སྟེ།། ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟར་རྣམ་དག་པའི།། ཟབ་གསལ་དྲི་མེད་རབ་བསྟན་ཏོ།། ནམ་ཕྱེད་དུས་སུ་བརྒྱལ་བ་ལྟར།། དེ་གཉིས་བསྒོམས་པས་ཐོ་རངས་དུས།། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཡང་དག་རྟོགས།།”2

ཞེས་གསུངས་སོ།། མདོར་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང། རྒྱུད་སྡེ་
འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བཅུའི་བར་དུ་བགྲོད་པའི་བྱང་སེམས༌སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་དེ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་དབང་གོང་མ་གཉིས་བསྐུར་ནས། ནམ་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ངང་ནས་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང། དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་ཙམ་ལས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། གལ་ཏེ་འདིས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་མཇུག་ཏུ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས། དེ་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་
༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༨༤ན༦
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ། ཤོག་གྲངས་༥༠བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཅིའི་ཕྱིར་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིས།། གྲངས་མེད་བར་དུ་ཚོགས་བསགས་ཀྱང།། འདི་དོན་མ་རྟོགས་ནཻར་ཉྫར།། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཏིང་འཛིན་གནས།། དེ་ཚེ་བདེ་གཤེགས་ཀུན་ཀྱིས་ཀྱང།། ཐལ་བྱུང་བློ་ཅན་དེ་བཟློག་སྟེ།། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལྟར་རྣམ་དག་པའི།། ཟབ་གསལ་གསལ་མེད་རབ་བསྟན་ཏེ།། ནམ་ཕྱེད་དུས་སུ་རྒྱལ་བ་ལྟར།། དེ་ཉིད་བསྒོམས་པས་ཐོ་རངས་སུ།། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཡང་དག་རྟོགས།།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 476

འཇུག་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་གྱི་མཇུག་ཏུ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གིས་བར་མ་ཆོད་བར་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། “རྒྱལ་སྲས་འདིས་ས་དང་པོ་ནས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མོད་ཀྱང། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སྔར་མེད་པས་འདིར་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནས་དེའི་དོན་བསྒོམས་པས་ཐོ་རངས་སྒྱུ་མའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆུ་ཟླ་སོགས་སྒྱུ་མའི་དཔེས་མཚོན་པའི་སྐུ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་ནི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་༑ དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་ཙམ་ལས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་པའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་ཤིང། དེ་བཞིན་དུ་རིམ་ལྔ་ལས། “འོད་གསལ་བ་ཡི་
གནས་ཐོབ་ནས།། རབ་དགའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། ‘དེ་ཚེ་རབ་དགའ་རྡོ་རྗེ་སྐུ།། ཀུན་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པར་འགྱུར།།”2

ཞེས་པ་དང། “རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས།། སྐྱ་
རེངས་འཆར་བའི་དུས་སུ་ནི།། ཆུ་ཟླ་དང་ནི་སྨིག་རྒྱུ་སོགས།། སྒྱུ་མའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན།། བྱང་ཆུབ༌སྙིང་པོར་བཞུགས་ནས་ནི།།”3

ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། རྒྱལ་སྲས་འདིས་སྤྱོད་པ་གསུམ་གཞན་ལ་སློབ་མི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དངོས་དབང་དུ་བསྐུར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒོམས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་དོད་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཞིང། སྔོན་དུ་བུམ་དབང་དང། གསང་དབང་མ་བསྐུར་བར་དབང་གོང་མ་གཉིས་བསྐུར་བ་དང། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་མན་ཆད་སྔོན་དུ་མ་བསྐྱེད་པར་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གཉིས་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༨༧ན༤
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༥༠ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་ཚེ་རབ་དགའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ།། ཀུན་གྱི་མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༥༠བ༢

དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 477

བསྐྱེད་པ་འདི་དང། རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཐོག་མ་མཚན་ཕྱེད་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང། འདོད་ལྷ་དང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ལ་ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་དམིགས་བསལ་དང། སྔར་རིམ་པ་ལྔའི་གོ་རིམ་དང་གྲངས་ངེས་བཤད་པ་སོགས་ནི། དང་པོ་ནས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་བཏང་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ན་འདིར་དཔྱད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། རྗེ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཕྱོགས་འདི་ལ་སྦྱངས་པ་དང་ལྡན་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཞིག་འདི་ལྟར་བཞེད་པར་མངོན་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སར་གནས་ཀྱི་བྱང་སེམས་མཐའ་དག།ས་བཅུ་པའི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་དང་པོ་ནས་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་ས་བཅུ་པའི་བར་ལ། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་མེད་པ། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་དག་གི་འཁྲུལ་གཞི་ནི། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་བླ༌མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ཤིང། ས་འོག་མ་རྣམས་ནས་བླ་མེད་དུ་འཇུག་ཚུལ་མ་གསུངས་པ་འདི་དང། ཁྱད་པར་དུ་ཡང། གསལ་སྒྲོན་ལས། “དེ་ལ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་མཐར་སྔགས་ལ་འཇུག་མཚམས་ནི། ས་བཅུ་པ་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང། སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་མོ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་པས་ཤེས་སོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་འཁྲུལ་གཞི་
རྒྱས་པར་སྣང་ངོ་།།
འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་འགལ་བ་དང་༑ ཁྱད་པར་དུ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་རྗེའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(སྤྱིར་
༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༨༦བ༥

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 478

རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་འགལ་བ་)ནི། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སར་གནས་ཀྱི་བྱང་སེམས་མཐའ་དག །འཚང་རྒྱ་བ་ལ་རིང་པ་མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བ་ལྡོག་པ་ལྟ་བུར་ཡོད་ལ། དེ་ལ་གནས་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན། དུས་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་པ་ནས། ཕྱི་མའི་མཐའ་མེད་པའི་བར་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་སྔར་བྱོན་པ་དང། ཕྱིས་འབྱོན་པར་འགྱུར་བ་དང། ད་ལྟར་བཞུགས་པ་བསམ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡོད་པ། དེ་དག་གི་ནང་ན་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ལས་མྱུར་བ་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་དུ་ཤེས་པ་དང། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་འཚང་རྒྱ་མི་ནུས་པར་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གྲངས་ལས་འདས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་ནང་ན་ཡང། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་གྲངས་ལས་འདས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པས། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཀྱང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་དོ།། རིག་པ་དེ་ས་གཉིས་པ་ནས། ས་བཅུའི་པའི་སྐྱེ་བ༌གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བར་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། འདི་ལ་འགའ་ཞིག་ན་རེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་ས་བཅུ་པའི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བར་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་བགྲོད་ཅིང། བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་མི་འཇུག་པར་ངེས་པ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ན། དེ་ལྟར་དུ་བྱེད་པར་གནས་སྐབས་རིགས་ངེས་པའི་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རིགས་ངེས་པའི་ཁྱབ་པ་ལ་ལུང་དང་རིག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ།།
གཉིས་པ་ཁྱད་པར་དུ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་རྗེའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས། “མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ངེས་པ་མི་འདོད་ཀྱང། གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་གསུམ་ངེས་པ་འདོད་པ་བཞིན་དུ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་མཐར་བླ་མེད་དུ་འཇུག་ཀྱང་ས་བཅུ་པ་ཚུན་ཆོད་དུ་རང་གི་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པ་

དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 479

འོང་བ་མི་འགལ་ལོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཁྱེད་འདོད་པ་ལྟར་རྗེའི་དགོངས་པ་མ་
ཡིན་པར་བསྟན་ནོ།། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་དུ་བསྟན་སྙམ་ན། འདིའི་དོགས་པ་ཁོང་ན་ཡོད་པ་བསླང་ན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་རྐྱང་པས་འཚང་རྒྱ་མི་ནུས་ན། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ཁོ་ན་སྒོམ་པ་པོ་མི་འོང་ངམ་སྙམ་ན། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ངེས་པ་མི་འདོད་ཀྱང། གནས་སྐབས་རིགས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་སུ་འགྲོ་བར་ངེས་པའི་དེ་དག་གི་རིགས་ཅན་འདོད་པ་བཞིན་དུ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ལར། མཐར་འཚང་རྒྱ་བ་ན་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་ངེས་པར་འཇུག་དགོས་པར་མཐོང་ནས། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག༌པ་ས་མ་ཐོབ་གོང་དང། ས་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ས་དང་པོ་གཉིས་པ་སོགས་ནས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པ་འགའ་ཞིག་ས་བཅུ་པ་ཚུན་ཆོད་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ཉིད་ཀྱིས་བགྲོད་པ་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། ཁྱེད་ཅག་ནི་མཐར་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་རྐྱང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བཅུ་པའི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པར་བགྲོད་པ་སྲིད་པར་གསུངས་པ་འདི་ཁྱབ་པའི་དོན་དུ་སྨྲ་བ་ཞིག་གོ །དེ་ལྟར་ན་གནས་སྐབས་རིགས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་བཤད་ཀྱང། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུན་ཞུགས་དང། ཕྱིར་འོང་དང། ཕྱིར་མི་འོང་གསུམ་ག་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པ་འོང་བ་བཞིན་དུ། ཕར་ཕྱིན་གྱིའང་ས་བཅུའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ནས་བླ་མེད་དུ་འཇུག་པ་འོང་བ་མི་འགལ་བ་རྗེའི་དགོངས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག །གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གནས་སྐབས་རིགས་ངེས་པས་དགྲ་བཅོམ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། “ཁ་ཅིག་དག་ནི་དྲང་ཕྱིར་དང།། ‘གཞན་དག་ཡང་དག་གསུང་བའི་ཕྱིར།།’ རྫོགས་པའི་སངས་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༨༧ན༣

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 480

རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི།། ‘མ་ངེས་རྣམས་ལ་ཐེག་གཅིག་བསྟན།།”1

ཞེས་པས་འགྲེལ་བར།
“ཁ་ཅིག་དྲང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མ་ངེས་པ་གང་ཡིན་པའོ།།” 2 ཞེས་བཤད་ནས་དེའི་དབྱེ་བ་སྟོན་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། “ཉན་ཐོས་མ་ངེས་རྣམ་གཉིས་ཏེ༑༑ ཐེག་དོན་མཐོང་དང་མ་མཐོང་བའོ།། དོན་མཐོང་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་དང།། འདོད་ཆགས་བྲལ་མིན་འདི་དམན་པའོ།།”3

ཞེས་གསུངས་པ་དང། དེའི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་
དབྱིག་གཉེན༌གྱིས། “ཉན་ཐོས་མ་ངེས་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཐེག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པའོ།། ཐེག་པའི་དོན་མ་མཐོང་བ་ནི་བདེན་པའི་དོན་མ་མཐོང་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པའོ།། དོན་མཐོང་བ་ཡང་འདོད་པ་དག་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང། འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའོ།། དོན་མཐོང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། ‘རྟོགས་པ་བུལ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།།”4

ཞེས་ཉན་ཐོས་
རིགས་མ་ངེས་པ་རང་གི་སློབ་ལམ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པ་དེ་ལ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་འཕགས་པ་དང། བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས། འཕགས་པ་ལ་ཡང་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་དང་བྲལ་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དང་པོ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གཉིས་དང། འཕགས་པ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཉན་ཐོས་སློབ་པ་རྣམས་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་འབྲས་གང་རུང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་པས་སོ།། གཞན་ཡང་

༡ སྡེ་བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་བྱམས་པ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་
གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གཞན་དག་ཡང་དག་གཟུང་བའི་ཕྱིར།།’ ‘མ་ངེས་རྣམས་ལ་ཐེག་གཅིག་བཤད།།’ ཅེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་སིདྷ་དང་ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བནྡེ་དཔལ་བརྩེགས་ལ་སོགས་པས་བསྒྱུར། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་
གྱི་བཤད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༧༥ན༦ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཁ་ཅིག་དྲང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མ་ངེས་པ་གང་དག་ཡིན་པའོ།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་བྱམས་པ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥བ༡
༤ སྡེ་བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱཀྱ་སིདྷ་དང་ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བནྡེ་དཔལ་བརྩེགས་ལ་སོགས་པས་བསྒྱུར། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་གྱི་
བཤད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༧༥ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་བརྗོད་པ་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྟོག་པ་བུལ་བ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།།’ ཞེས་སོ།།

དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 481

གསལ་སྒྲོན་ལས། “འདོད་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཀུན་ད་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འབྱུང་བ་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པ་ནི། འདོད་ལྷ་དང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ཐ་མལ་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ལྟ་བུའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནོ༑༑”1

ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་དང་པོ་ནས། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་ས་བཅུ་པའི་བར་ལ། བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གོ་ནུས་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ཀྱི་གསུང་འདི་དག་གིས། བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ལྟ་བུས༌མཚོན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་འདོད་ལྷ་དང། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཁམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཆེད་དུ། འདོད་ལྷ་སོགས་རྟེན་དེ་དག་ལ་ཀུན་ད་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འབྱུང་བར་བསྟན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་འཕགས་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་འདོད་ལྷ་དང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དེ་དག་ཀྱང། བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཤིང། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ཡིན་ན་འོག་མིན་པའི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ནར་ངེས་པས། འདོད་ལྷའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཙམ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་དེ་ཙམ་ཞིག་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དེར་ངེས་ནས་གསུངས་པ་མིན་ནོ།། ཡང་འོ་ན་གསལ་སྒྲོན་ལས། “དེ་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་མཐར་སྔགས་ལ་འཇུག་པའི་མཚམས་ནི་ས་བཅུ་པ་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང།

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༨༨ན༢

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 482

སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁྱེད་
ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ནི། གསལ་སྒྲོན་གྱི་གསུང་དེའི་ནང་གི་མཐར་ཞེས་པ་ལ་བློས་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པས་ནོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྙམ་ན། སྔོན་གྱི་མཁས་པ་དང། མི་མཁས་པ་དུ་མས། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས༌བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ཐོབ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྔགས་ནས་གསུངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ལ་རྗེས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་དང། སྔགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་རྐྱང་པས། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་དང། བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ཐོབ་མི་ནུས་པས། དེ་དག་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་མཐར་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྣོན་མ་དགོས་སོ༑༑ འོ་ན་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་མཐའ་དེ་གང་ཡིན་སྙམ་ན་དེའི་མཐའ་ནི་ས་བཅུ་པ་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཕྱི་མ་ཡིན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་སོགས་མིན་ནོ།། ཞེས་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཤེས་པར་མཛོད་ཅིག །
འཁྲུལ་པ་སྤངས་པ་བློ་བཟང་ཉིན་བྱེད་ཀྱི།།
ལེགས་བཤད་དགོངས་པ་འོད་ཟེར་སྟོང་ལྡན་པ།།
ལོག་རྟོག་སྤྲིན་གྱིས་བསྒྲིབས་པ་མ་བཟོད་ནས།།
སླར་ཡང་ལེགས་བཤད་མགྱོགས་འགྲོའ་ཤིགས་འདི་སྤྲོས།།
བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།
དེ་བས་ན་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་ས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ས་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༨༦བ༥

དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 483

དང་པོ་ནས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མོད་ཀྱང། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ན་སྣང་བ་གསུམ་དག་པའི་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་མི་ནུས་པ་དང། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་ས་དང་པོ་ནས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལུས་ཐོབ་པ་དང། དེ་ས་གོང་མ་རྣམས་སུ་ཇེ་བཟང་དུ་སོང་བའི་མཐའ་སྲིད་པ་ཐ་མ༌པའི་ཚེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་སློབ་པའི་མཚན་དཔེ་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་ཀྱང། དེས་མི་སློབ་པའི་གཟུགས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་མི་ནུས་པས། སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་དེས་ཀྱང་སྣང་བ་གསུམ་དག་པ་དང། ཆོས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པ་དང། གཟུགས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུར་ལུས་རགས་པ་དང་སོ་སོར་བྱེ་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དེ་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ།། མདོར་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་ཕྲ་མོས་དངོས་གཉེན་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྐུའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་ནུས་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་གཞན་པ་མེད་པ་དང། མི་སློབ་པའི་ ིགཟུགས་སྐུ་མཐར་ཐུག་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་ནུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྱུ་ལུས་སམ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་བསླབས་པའམ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་བསླབས་པ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། མཐར་འཚང་རྒྱ་བ་ན་ངེས་པར་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།། དོན་དེ་ལྟར་གོ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྩེ་མོ་ལས། འོག་མིན་པའི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་སྔགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་དང། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་གིས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཚུལ་བཟུང་བ་བླ་མེད་དུ་འཇུག་ཚུལ་གསུངས་པ་རྣམས་རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་སོགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག །
གསུམ་པ་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 484

ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་བླ་མས་འོད་གསལ་བསྒོམ་པ་དང། འོད་གསལ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་གདམས་ངག་ཕོག་ནས་བསྒོམས་པས། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གྲུབ་པ་ནི་ཟུང་འཇུག་གྲུབ་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་ནོ།། དེའི་འགྲུབ་ཚུལ་དང་ངོ་བོ་དང་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན༑ སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “དེ་བས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་གཞི་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྣང་བའི་ཚོགས་ནམ་མཁའ་སྣང་བ་ལྟ་བུས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས་ཏེ། ཁམས་ཕྲ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་པ་སྒྲིབ་པ་དང་འདྲ་བར་བཅད་དུ་མེད་པ་དང། གཞིག་ཏུ་མེད་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུའི་ངོ་བོ་ཉིད། འཕོ་བ་མེད་ཅིང་ཟག་པ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། འདོད་པ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པ། ཆུ་ལས་ཉ་ལྟ་བུའམ། མྱུར་བར་གཉིད་ལོག་ཅིང་སད་པ་བཞིན་དུ། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་འབྱུང་བར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མིང་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ།། འཁོར་བའི་འཆིང་བ་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བས་ན་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ།།”1

ཞེས་
གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཤད་ན། སྣང་བ་སོགས་སྟོང་པ་བཞི་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། སྣང་བ་སོགས་བཞི་སྔ་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས། ཆུ་དང་བ་ལས་ཉ་གློ་བུར་དུ་འཕར་བ་དང། གཉིད་ལོག་པ་ལས་མྱུར་ཏུ་སད་པ་བཞིན་དུ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ཡེར་ལངས་པའི་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་སྒྱུ་མའི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་འབྱུང་བར་གྱུར་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༩༡བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་བས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་གཞི་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྣང་བའི་ཚོགས་ནམ་མཁའ་སྣང་བྱེད་ལྟ་བུས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས་ཏེ། ཁམས་ཕྲ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྲིབ་མ་དང་འདྲ་བར་གཅད་དུ་མེད་པ་དང་གཞིག་ཏུ་མེད་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཕོ་བ་མེད་ཅིང་ཟག་པ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ཆུ་ལས་ཉ་ལྟ་བུའམ། མྱུར་བར་གཉིད་ལོག་ཅིང་སད་པ་བཞིན་དུ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མིང་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ།། འཁོར་བའི་འཆིང་བ་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བས་ན་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 485

པའི༌གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེའི་མིང་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ།། དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བས་ན་ཐར་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ༑༑ སྐུ་དེའི་ཡོན་ཏན་འཆད་པ་ནི། སྣང་བའི་ཚོགས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཉི་མས་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་སྣང་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་བཞེངས་པའི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྣང་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས་པའོ།། དེ་འདྲ་བའི་སྐུ་དེ་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་བཞོན་པ་ཁམས་རླུང་ཕྲ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་པ་ལས་བསྒྲུབས་པ། ངོ་བོ་གྲིབ་མ་དང་འདྲ་བར་གཅད་དུ་མེད་པ་དང། གང་གིས་ཀྱང་གཞིག་ཏུ་མེད་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། འཕོ་བ་མེད་པ་སྟེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་འཆད་མི་སྲིད་པ་དང། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་༑ འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་དོན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་པའོ།། ཞེས་པའི་དོན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང། “རང་བཞིན་བཅས་འོད་དེ་དང་དེ།། རྣམ་ཤེས་རླུང་དང་ལྡན་པ་ཡི།། བདག་བྱིན་བརླབས་པའི་རིམ་གྱིས་ཀྱང།། སེམས་ཅན་དོན་དུའང་ལན་འགའ་འགྱུར།། ཇི་ལྟར་དང་བའི་ཆུ་ཀླུང་ལས།། ཉ་དག་མྱུར་དུ་ལྡང་བ་ལྟར།། དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་སྟོང་གསལ་ལས།། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་འབྱུང་བར་བཤད།།”1

ཅེས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་རང་བཞིན་གྱི་འོད་དང་བཅས་པ་དེ་གང་
དེ་འོད་གསལ་གྱི་རྣམ་ཤེས་བཞོན་པའི་རླུང་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ལྡན་པ་ལས། བདག་བྱིན་རླབས་ཀྱི་རིམ་པས༌འབྱུང་ཞིང། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དང། སྐུ་དེ་འབྱུང་ཚུལ་ནི། ཆུ་ཀླུང་དང་བ་དང་འདྲ་བའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ལས། ཉ་གློ་བུར་དུ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༥༥ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཟུགས་བཅས་འོད་ཟེར་དེ་དང་དེ།། རྣམ་ཤེས་རླུང་དང་ལྡན་པ་ཡི།། བདག་བྱིན་བརླབ་པའི་རིམ་གྱིས་ཀྱང།། སེམས་ཅན་དོན་དུའང་ལན་འགའ་འགྱུར།། ཇི་ལྟར་དང་བའི་ཆུ་ཀླུང་ལས།། ཉ་དག་མྱུར་དུ་ལྡང་བ་ལྟར།། དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་སྟོང་གསལ་ལས།། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 486

འཕར་བ་དང་འདྲ་བར་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་འབྱུང་བ་བཤད་པར་གསུངས་སོ༑༑ དེ་ལྟར་ན་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་གཞན་གྱི་བར་མ་ཆོད་པར་ཟུང་འཇུག་གི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་འགྲུབ་ཚུལ་ཞིབ་པ་ནི། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་མན་ཆད་དུ་སྟོང་པ་བཞི་གཉིད་དང་སད་དུས་སུ་འདྲེན་པའི་ཚེ། སྟོང་པ་བཞི་ཤར་བ་ན་དེ་དང་དེར་ངོ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང། དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་བས་ཇི་ལྟར་འཕེན་པ་བཏང་བ་ལྟར་སྟོང་པ་བཞི་དེ་དང་དེར་ངོ་ཤེས་ཤིང། སྟོང་པ་བཞི་པ་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་ཚེ་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་བར་བྱེད་སྙམ་པའི་ལྡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནའང། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་བའི་ཚེ་ནི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་འཇུག་པའི་སྔ་རོལ་དུ། འོད་གསལ་དེ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤགས་ཀྱིས་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་བ་མ་གཏོགས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་སྙམ་པའི་ལྡང་སེམས་མེད་དེ། གནས་སྐབས་དེའི་ཚེ་སེམས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་ལ་དགོངས་ནས། སྒྲོན་གསལ་ལས། “འོ་ན་ཇི་ལྟར་ལྷའི་སྐུ་བསྐྱེད་ཅེ་ན། བདག་མེད་ཆོས་ལས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་།། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བདག་མེད་པའི་ཆོས་ནི་དོན༌དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་ལས་རང་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རིམ་གྱིས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བས་ན། བདག་མེད་ཆོས་ལས་ཀུན་འབྱུང་སྟེ།། སྔོན་གྱི་འཕེན་པའི་ཤགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའོ།།”1

ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའོ།། དེ་ཡང་ལྡང་
ཚུལ་ནི། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་བཞོན་པའི་རླུང་ཕྲ་བ་དང་བཅས་པས་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱས། གནས་སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ། དུས་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ། ངོ་བོ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༥ན༥

དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 487

རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཞེངས་ནས། བཞེངས་མ་ཐག་ལུས་རྙིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས་གནས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས༑ ལུས་རགས་པ་འདིའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལྡང་བ་ཡིན་ན། འོད་གསལ་ཆུ་དང་བ་ལྟ་བུ་ལས་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ལྡང་བ་ཉ་འཕར་བ་ལྟར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའམ་ཡང་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་ལུས་རགས་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དེ་ནི༑ འོད་གསལ་ཉི་མ་སྙིང་དབུས་འཆར་བར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་སོགས་མང་པོ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་སླར་ཡང་ལུས་རྙིང་པ་རགས་པའི་ལུས་ལ་ཞུགས་ནས་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་སྔ་མ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དྲངས་ནས་འོད་གསལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ ིཤེས་ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཡང་ཡང་བསྒོམས་པ་ལས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བའི་དངོས་གཉེན་དང། ཡེ་ཤེས༌ཆོས་སྐུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་སྐུའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ ིབྱས༑ དེ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྱུ་མའི་སྐུའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས། མི་སློབ་པའི་སྐུ་དང་ཐུགས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྐྱབས་དམ་པར་འགྱུར་བར། སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ཡང་སྒྲོན་གསལ་ལས། “དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན།’ བསམས་ན་དེ་ནི་བསྐལ་པར་གནས་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་ལ་རེ་བའི་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་བསྐལ་པ་སྟེ། དེར་གནས་པ་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་ནས། སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་པའི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་རྫོགས་པར་ནུས་པས། གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 488

བའི་བར་དུའོ་”1

ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་སློབ་པ་དང། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པ་
རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འཛིན་ཚུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང། བར་དོས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་ནས་བཙས་པའི་ཚེ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་བ་དང་འདྲ་བར། ལུས་སྔ་མ་རགས་པའི་ལུས་ལ་ཞུགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་འཛིན་པ་ནི་སྒྲོན་གསལ་ལས། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷའི་སྐུ་ཕུང་པོའ་ཟ་མ་ཏོག་གི་ནང་ན་གནས་པར་གསུངས་པ་འདི་དང། སློབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་གིས་ ིཀྱང་༑ “ཡང་དག་མགོན་པོས་དེ་ཉིད་ནི།། ‘འབད་པས་སྦས་ནས་ཕུང་པོ་ཡི།།’ རིན་ཅེན་ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་བཞག །”2

ཅེས་གསུངས་པ་དེ་དག་གིས་བསྟན་ཅིང། དེ་བཞིན་དུ་མགོན་པོ་ཀླུ་
སྒྲུབ་ཀྱིས་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་རིམ་གྱིས་བརྙེས་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀའི་གནས༌སྐབས་སུ་ཡང། སྐུའི་ལུས་སྔ་མ་ལ་ཞུགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་བཟུང་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་སོགས་ཡིན་པར་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲོན་གསལ་ལས། “སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཏེར་དང་འདྲ་བར། སློབ་དཔོན་རྣམས་བརྒྱུད་པའི་རིམ་གྱིས་བླ་མའི་ཞལ་ནས་གསང་བ་འདུས་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་ཅིང་འཕོའོ།། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྗེས་སུ་བརྙེས་ནས་སོ་སོ་རང་རིག་པ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཇིག་རྟེན་དུ་བསྟན་ནས། ལྷ་དང་མིའི་བདེ་བ་ལས་ ིའདས་ཤིང། མུ་སྟེགས་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་བ་ལས་འདས་ཤིང། སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ། སྐུ་ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༨༦ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བརྗོད་པ་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་ལྟར་བསྒོམ་པས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། གསང་འདུས་དཀྱིལ་ཆོག། ཤོག་གྲངས་༡༣༦ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘འབད་པས་སྦས་ནས་ཕུང་པོ་ནི།།’ ཞེས་སོ།།

དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 489

སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་བརྙེས་ནས། བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པས་བཞུགས་སོ།།”1

ཞེས་པའོ།། འོ་ན་ལང་གཤེགས་ལས་ས་དང་པོ་བསྒྲུབས་ཏེ་བདེ་བ་ཅན་
དུ་གཤེགས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། མི་འགལ་བ་ནི་ཐེག་པ་སོ་སོའ་དབང་ ིདུ་བྱས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཀུན་དགའ་བོ་མདོ་སྡེའི་ཕྱོགས་ནས་རྒྱུན་ཞུགས་སུ་བཤད་པ་དང། ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།། གཞན་ཡང་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པས་ལུས་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི༌སྒོ་ནས་ལམ་ལ་སླར་ཡང་སློབ་དགོས་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། “ཟུང་འཇུག་གོ་འཕང་ལ་གནས་པའི།། སློབ་བཞིན་པ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ཆེ།། ཟུང་དུ་འཇུག་པ་བསྒོམས་གྱུར་པས།། སྤྱོད་པའང་དེ་དང་གཉིས་སུ་མེད།།”2

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ཡང་ཟུང་འཇུག་གི་
རིམ་པ་ཉིད་ལ་སློབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་རིམ་པ་ལ་ནི་སློབ་པར་བྱར་མེད་དེ། རིམ་ལྔ་ལས། “ཟུང་འཇུག་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ནས།། སླར་ཞིང་གང་ལའང་མི་སློབ་བོ༑༑”3ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། གལ་ཏེ་ཟུང་འཇུག་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་༑ དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་མཉམ་དུ་ཚོགས་པ་ཞིག་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས། དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལངས་མ་ཐག་པའི་ཚེ། སྒྱུ་ལུས་ཡོད་ཀྱང་འོད་གསལ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༢༠༠ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། “སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཏེར་དང་འདྲ་བར། སློབ་དཔོན་རྣམས་བརྒྱུད་པའི་རིམ་གྱིས་བླ་མའི་ཞལ་སྔ་ནས། གསང་བ་འདུས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་ཅིང་འཕོའོ།། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྗེས་སུ་བརྙེས་ནས། སོ་སོར་རང་རིག་པ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཇིག་རྟེན་དུ་བསྟན་ནས། ལྷ་དང་ ིམིའི་བདེ་བ་ལས་འདས་ཤིང༌། མུ་སྟེགས་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་བ་ལས་འདས་ནས། སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ། སྐུ་ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་བརྙེས་ནས། བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པས་བཞུགས་སོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༥༦བ༢
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༤༥བ༡

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 490

གྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་པས་སོ་སྙམ་ན། འོད་གསལ་ལས་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལངས་མ་ཐག་པའི་ཚེ། ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་ཅིང། དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་གི་མཆེད་པ་དང། དེ་ལས་སྣང་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས། དེའི་ཚེ་འོད་གསལ་མེད་པས་ཟུང་འཇུག་གི་གཙོ་བོ་མེད་པ་བདེན་ཀྱང་ཟུང་འཇུག་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རིམ་ལྔར། “འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས།། ‘རྟོག་པ་གཉིས་པོ་སྤངས་པ་ན།།’ གང་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་གྱུར་པ།། ཟུང་དུ་འཇུག་ཅེས་དེ་ལ་བཤད།།’ ཅེས་པ་ནས། ‘གཟུགས་ཅན་དང་ནི་གཟུགས་མེད་ཅེས།། རྟོག་པ་གཉིས་པོ་སྤངས་པས་ན།། གང་ཞིག་ཞི་རྟོགས་རྣལ་འབྱོར་དབང།། དེ་ནི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པའོ།།”1

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཟུང་འཇུག་ཉེར་གསུམ་གསུངས་པའི་ནང་གི་སྤང་
བ་ཟུང་འཇུག །འཁོར་འདས་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་ཆོས་རྣམས་ལ་གཉིས་སུ༌བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཀུན་རྟོག་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་ནས། རྟོག་པ་དེས་མི་ཕྱེད་པའི་བདེ་སྟོང་གཉིས་ངོ་བོ་གཉིས་མེད་དུ་སོང་བའི་ཟུང་འཇུག་དེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལངས་མ་ཐག་གི་སྐབས་དེར་ཐོབ་པས་སྐྱོན་མེད་དོ།། ཟུང་འཇུག་གི་གཙོ་བོ་ནི་རིམ་ལྔ་ལས། “དེ་ཉིད་ཤེས་པས་རིམ་པ་བཞིན།། རང་བྱིན་བརླབ་དང་འོད་གསལ་ཤེས།། དེ་དག་ཁོ་ན་འདུས་པ་གང།། འདི་ནི་ཟུང་འཇུག་རིམ་པའོ།།”2 ཞེས་རང་བྱིན་བརླབ་སྒྱུ་ལུས་དང། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ཟུང་དང། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཉིས་མེད་དུ་འདུས་པ་ཟུང་འཇུག་དུ་བཤད་པ་དང། དེ་བཞིན་དུ། “ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་གྱི།། རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ཤེས་ནས་ནི།། གང་དུ་ཡང་དག་འདྲེས་གྱུར་པ།། ཟུང་དུ་འཇུག་པར་དེ་བཤད་དོ།།”3

ཞེས་ཀུན་རྫོབ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང། དོན་དམ་དོན་གྱི་འོད་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༥༥བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྗང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘རྟོག་པ་གཉིས་པོ་སྤངས་པས་ན།།’ ཞེས་སོ།།
༢ ལུང་ཁུངས་འདིའི་མ་དཔེ་ལག་སོན་མ་བྱུང།
༣ ལུང་ཁུངས་འདིའི་མ་དཔེ་ལག་སོན་མ་བྱུང།

དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 491

གསལ་གཉིས་ཟུང་དང། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཉིས་མེད་དུ་འདྲེས་པ་ཟུང་འཇུག་དུ་གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་པའི་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐུ་དང་ཐུགས་སུ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་འདི་ཟུང་འཇུག་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ།། འདི་ལྟ་བུའི་ཟུང་འཇུག་འདི་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལངས་མ་ཐག་པའི་དུས་ན་མེད་ཀྱང། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་གི་སྟོང་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བྱུང་བའི་སྣང་བའི་མཐར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལངས་པའི་རྗེས་སུ་སླར་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་རེས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འདི་ནི་ནམ་མཁའ་མ་ཞིག་བར་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱུན་འཆད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་མ་ཐག༌པར་བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། དེའི་ཤེས་བྱེད་ནི་རིན་ཅེན་འཕྲེང་བ་ལས། “ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ།། དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད།། ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ།། དེ་ལས་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན།།”1 ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་ལ། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཉོན་སྒྲིབ་མཐའ་དག་སྤངས་པར་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “འཕོ་བ་མེད་ཅིང་ཟག་པ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་”2

ཞེས་སོགས་གོང་དུ་དྲངས་པ་དེ་ཉིད་དོ།། དེས་
ན་ཟུང་འཇུག་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
གསུམ་པ་3

ལམ་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་ཐབས་སྤྱོད་པ་བཤད་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་
སྐབས་སུ་ལམ་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་དུས་ནི་གསུམ་སྟེ། སེམས་དབེན་

༡ སྡེ་བསྟན། སྐྱེས་རབས། གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༠༨ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཇི་སྲིད་ཕུང་
པོར་འཛིན་ཡོད་པར།། དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད།། ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ།། དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༩༡བ༤
༣ གསུམ་པ་ཞེས་པ་འདི་ནི་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་གཞུང་གི་ས་བཅད་སྤྱི་འགྲོས་ཙམ་སྨོས་པ་ལས་གཞུང་འདིའི་ས་བཅད་ཀྱི་ཁུངས་སུ་མིན་པར་སྣང།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 492

ཐོབ་ནས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་དང། སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་ནས་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་དང། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་དུ་བྱེད་པའོ།། དེ་ཡང་དེ་གསུམ་རེ་རེའི་སྐབས་སུ་སྤྲོས་བཅས་དང། སྤྲོས་མེད་དང་༑ ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་གསུམ་གང་རུང་རེ་རེ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གསུམ་ཅར་བྱེད་པ་ནི་མིན་ནོ༑༑ དེ་ལ་སྤྲོས་བཅས་དང། སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་ལ། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་དོ༑༑ དེ་ལ་སྤྱིར་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ཙམ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིམ་གཉིས་བསྒོམ་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་གི་དུས་དང། སྣོད་དུ་རུང་ནས་ལམ་བསྒོམ་པའི་དུས་ཀྱི་འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱོད་པའོ།། ཕྱི་མ་འདི་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ལམ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དང། སྐྱེས་ཟིན་གྱི་ལམ་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་དུ་འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱོད་པའོ།། དེའི་དང་པོ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཐོག་མར་སློབ་པ་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་དེ། མདོར་བྱས་ལས། “འདོད་པ་ལྔ་ནི་ཡོངས་སྤངས་ནས།། ‘དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གདུངས་པས།།’ རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ལ།། དེ་བས་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པར་བྱ།།”1

ཞེས་གསུངས་སོ།། སྐྱེས་ཟིན་གྱི་ལམ་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་
སྤྱོད་པ་ནི། སྤྲོས་བཅས་སོགས་སྤྱོད་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱིར་ཐོབ་ཟིན་ལམ་ལ་བོགས་འབྱིན་པ་ནི་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཕྱིར་དང། ཁྱད་པར་དུ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་རེ་ལ་སློབ་པ་ནི། ཚེ་འདིར་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། “རང་བཞིན་སྣང་བའི་དབྱེ་ཤེས་ཤིང།། དེ་ཉིད་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ལ།། གང་ཞིག་རྣམ་གསུམ་ལ་མི་སློབ།། དེས་ནི་འབྲས་བུ་མྱུར་ཐོབ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༡ན༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ནི་གདུང་མེད་པར།།’ ཞེས་སོ།།

དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 493

མིན༑༑ ཇི་ལྟར་ཤིང་ལ་མེ་གནས་པ།། མ་གཙུབས་བར་དུ་འབྱུང་མི་འགྱུར།། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་བསླབ་བྲལ་ལས།། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་འབྱུང་མི་འགྱུར།།”1

ཞེས་གསུངས་ཤིང། སྤྱོད་
བསྡུས་ལས་ཀྱང། “ཡང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མེད་པར་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཟད་པར་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ།།”2

ཞེས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཤེས་
སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤོང་བ་ལ་སྤྱོད་པ་གསུམ༌གང་རུང་ལ་སློབ་དགོས་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་ནུས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཙམ་གྱི་མི་ཆོག་པས་འདིར་བཤད་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གང་རུང་ཞིག་དགོས་སོ།། དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཕོ་མོ་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ཆས་སུ་ཞུགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་ནས། དང་པོའ་སྦྱོར་བ་སོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་བསྒྲུབ་ ིཅིང་༑ ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། ཕྱག་དང་ཕྱག་གི་ལན་དང། གླུ་གར་གྱི་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བའི་སྤྲོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞག་རེ་ལ་ཐུན་བཞིར་སྤྱོད་པའོ།། སྤྲོས་མེད་ནི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་གླུ་གར་དང་དེའི་ལན་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བའི་སྤྲོས་པ་རྣམས་བཞག་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའོ།། འདི་ལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ལས་རྒྱས་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཕོ་མོ་དང། འབྲིང་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་དང་བསྡུས་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་དང་བཅས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་དོ།། སྤྱོད་པ་གཉིས་པོ་འདི་བྱེད་པའི་གནས་དང་འདྲ་འབག་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཚུལ་ནི་རིམ་པ་ལྔ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ལས་ཤེས་པར་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༥༡ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རང་བཞིན་སྣང་བའི་དབྱེ་ཤེས་ཤིང།། དེ་ཉིད་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ཀྱང།། གང་ཞིག་རྣམ་གསུམ་མི་སློབ་ན།། དེས་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་འགྱུར།། ཇི་ལྟར་ཤིང་ལ་མེ་
གནས་པ།། མ་གཙུབས་པར་ནི་འབྱུང་མི་འགྱུར།། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་བསླབ་བྲལ་བས།། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་འབྱུང་མི་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༩༤ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མེད་པར་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཟད་པར་བྱ་བར་ནི་མི་ནུས་སོ།།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 494

བྱའོ༑༑ ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི་བཟའ་བཏུང་དང། བཤང་གཅི་དོར་བ་ལ་འགྲོ་བའི་སྐབས་མ་གཏོགས་པ་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུན་དུ་གཉིད་དང་འོད་གསལ་བསྲེས་ཏེ་སྒོམ་པར་བྱེད་པས་དུས་འདའ་བར་བྱེད་པའོ།། དེ་ལྟར་རྫོགས་རིམ་པའི་སྤྱོད༌པ་གསུམ་པོ་ལ་ཅི་རིགས་སུ་བསླབས་པས་མཆོག་འགྲུབ་པའི་དུས་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། སྤྱོད་པ་གསུམ་ལ་ཟླ་བ་ཕྱེད་དམ་ཟླ་བ་གཅིག་གམ་ཟླ་བ་དྲུག་ཏུ་བསླབས་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་དངོས་གྲུབ་ ིཀྱི་མཚན་མ་གཟུགས་ཕྲ་བ་དང་རགས་པ་དང་ཡང་བ་སོགས་བརྒྱད་དང། རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས་གསུངས་པའི་རྨི་ལྟས་རྣམས་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ།། དེ་དག་གིས་སྤྱོད་པ་བྱས་པ་ནས་ཟླ་བ་དྲུག་ཚུན་ཆད་དུ་སྔོན་ལ་དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་མཚན་མ་དེ་དག་བྱུང་ནས་མཆོག་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་སྐུའི་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ནི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ན་ཡོད་ལ། དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ནི། “གཟུགས་ཕྲ་བ་དང་རགས་པ་ཡང།། ཁྱབ་པ་ཡང་དག་ཐོབ་པ་ཉིད།། རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་བསྟན་པ།། དབང་ཕྱུག་ཉིད་དང་འདོད་རྒུར་འགྱུར།།”1 ཞེས་འབྱུང་བ་བརྒྱད་དོ།།
གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། ལམ་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་པའི་རྗེས་སུ་དབང་བཞི་ཚང་བར་ནོད་དེ། དབང་དུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུངས་པའི་སྟེང་ནས་དང་པོར་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་ལ་བསླབས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས། དེའི་རྗེས་སུ་འོག་སྒོའ་ཕྲ་ཐིག་བསྒོམས་ནས་དྷཱུ་ཏཱིར་རླུང་ ིཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་པ་བཞི་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོར་སོང་བའི་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་བསྐྱེད། དེས་སྟོང་པ་
༡ ལུང་ཁུངས་འདིའི་མ་དཔེ་ལག་སོན་མ་བྱུང།

འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ། 495

ཉིད་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་མཉམ༌གཞག་ཏུ་བསྒོམས་ལ། དེ་ནས་རླུང་གཡོས་ཏེ་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ན། འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ལས་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་བ་ལ་བསླབ་ཅིང་ཡིད་ངོའ་ིསྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག །དེ་ལས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལངས་པའི་ཚེ་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་མཉམ་གཞག་གི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་རྣམ་རོལ་དང། དེ་ཡང་ ིགསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་ཏུ་ཤར་བ་སོགས་ལུས་དབེན་གྱི་ལམ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ལ་བསླབས་ཏེ། དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣར་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱུང་བའི་མཐུས་རྩ་མདུད་རྣམས་ལྷོད་ཀྱི་སོང་བ་ན། སྲོག་རྩོལ་གསུམ་བསྒོམ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོར་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་བསྒོམས་པས། རླུང་རྣམས་སྙིང་གར་བསྡུ་ཐུབ་ཅིང་མི་ཤིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་གྱུར་པ་ན། རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱས་ནས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་བར་གྱུར་པ་ན། ཕྱག་རྒྱ་དངོས་སམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་དང། རང་ཉིད་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་ཕྲད་མཚམས་སུ་ཐིག་ལེ་བསྒོམས་པས་རླུང་དང་བྱང་སེམས་འདུས་པ་སྙིང་ཁའི་སྡུད་རིམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་པ་བཞི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ངོ་བོར་གྱུར་པ་བསྐྱེད་ ིདེ་བོགས་དབྱུང་ནས་ངག་དབེན་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང། སྙིང་གའི་སྡུད་རིམ་སྦྱར་བ་ལས། སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་དྲངས་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ལམ་ལ་སློབ་ཅིང། དེ་ལྟར་བསླབས་པ་ལས་རླུང་གཞན་རྣམས་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱིའང་རགས་པ་རྣམས་བསྡུ་ནུས་ཀྱང་ཕྲ་བ་རྣམས་བསྡུ་མ་ནུས་པ་བསྡུས་ཏེ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་བསྐྱེད་ནས། སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་ལ་བསླབས། དེ་ལ༌སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་ལས་སྒྱུ་ལུས་དངོས་སུ་ལངས་མ་ཐག་པ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་པའི་ལམ་ཡིན་ཞིང། འདི་མན་ཆད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའ་ལམ་དང། ིདོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་བར་གྱི་ལམ་རྣམས་

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 496

འཕགས་པ་སློབ་པའི་ལམ་མོ།། དེ་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་འདིས། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་ནས། འོད་གསལ་དྲངས་རེས་ཀྱིས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ཕྲ་བ་སོགས་རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་སྡུད་ནུས་པས་འོག་མའི་འོད་གསལ་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་ཆེའོ།། དེ་ནས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་པ་དེས་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་གང་རུང་དང་སྙོམས་འཇུག་བྱེད་པ་དང། བསམ་གཏན་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྙིང་གའི་སྡུད་རིམ་རྣམས་སྦྲགས་ནས་སྟོང་པ་བཞི་ཡང་ཡང་དྲངས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ཞིང་བསྒོམས་པ་ལས༑ ནམ་ཞིག་ན་ལམ་དེ་ལ་བོགས་འབྱིན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཚེ་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བསླབས་ཏེ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཉེ་བར་སླེབ་པའི་ཚེ༑ སྲོད་ལ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང། ལེགས་པར་བསླབས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བླ་མ་ལ་ཕུལ་ནས་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱས། དེ་ནས་ནམ་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐུར་ནས་འོད་གསལ་མཚོན་པར་བྱས། དེ་ནས་ཐོ་རངས་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་གདམས་ངག་ཕོག་པ་བསྒོམས་པས། ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་དེར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ།། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་ནམ་ཞིག་ན་ལྡང་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། དག་པའི་སྒྱུ༌ལུས་སུ་ལྡང་སྟེ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་ཐོག་མ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ།། དེ་འདྲ་བའི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པ་དེས། སྙིང་གའི་སྡུད་རིམ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སླར་ཡང་སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་མཐར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པ་ཡང་ཡང་བསྒོམ་ལ། དེ་ནས་ལམ་དེ་ལ་བོགས་དབྱུང་བ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཚེ། སྐབས་ལ་ཇི་ལྟར་བབས་པ་ལྟར་གྱིས་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་ལ་བསླབས་པས་ཟླ་བ་དྲུག་ཚུན་ཆད་ལ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་ཅིང། དེ་འགྲུབ་པའི་སྔ་ལྟས་དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས་གསུངས་པའི་རྨི་ལམ་གྱི་ལྟས་རྣམས་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ལྟས་རྣམས་བྱུང་བའི་

འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ། 497

རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་སླར་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བའི་དངོས་གཉེན་བྱས་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་དེ་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་འོད་གསལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་སྐུར་འགྱུར་ཞིང། དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་ནི་ལོངས་ ིསྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྐུ་དང། ལོངས་སྐུ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བཞུགས་ཤིང། སྐུ་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་ལན་མང་དུ་གསུངས་སོ།། དེ་འདྲ་བའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་དེས་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུལ་པ་དཔག༌ཏུ་མེད་པ་མཛད་ནས། སྤྲུལ་པ་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ནི་རྒྱུད་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་དང། བར་སྐབས་སུ་ཚེའི་བར་ཆད་སོགས་མ་གྱུར་ན་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་ངེས་ཤིང། ལམ་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་གཙོ་བོར་གང་ཟག་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང། བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་དང། སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་སྟོན་པ་རྣམས་ཞར་བྱུང་དང། པདྨ་ལྟ་བུ་དང། པདྨ་དཀར་པོ་ལྟ་བུ་དང། ཨུཏྤལ་ལྟ་བུ་དང། ཙན་དན་ལྟ་བུ་སོགས་བཞི་ནི་གདུལ་བྱ་ཕལ་པ་ཡིན་པས། འདིར་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི༑ ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོ་བླ་མའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ།། མྱུར་དུ་བགྲོད་པའི་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའ་ལམ།། རྒྱུད་ཀྱི་ཕུལ་བྱུང་དཔལ་ལྡན་ ིའདུས་པའི་དོན།། ཇི་བཞིན་གསལ་མཛད་རིམ་ལྔ་གསལ་བའི་སྒྲོན།། དེ་ཡི་དགོངས་པ་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་འདི།། རང་གི་སེམས་ལ་གོམས་པ་འཕེལ་ཕྱིར་དང།། བློ་གསལ་སྐྱེ་བོས་ཡང་ཡང་བསྐུལ་བའི་ངོར།། བྱ་བཏང་མ་ཎི་བྷ་དྲས་བསྡུས་ཏེ་སྤེལ།། འོན་ཀྱང་བདག་

རིམ་པ་ལྔ་པའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། 498

བློ་དམན་ཞིང་བརྩོན་པ་ཞན།། རྗེ་བཙུན་གསུང་རབ་བརླིང་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས།། མ་བཤད་ལོག་བཤད་བདག་གིས་ནོངས་པ་གང།། བླ་མ་ལྷ་དང་མཁའ་འགྲོའ་ཚོགས་ལ་འཆགས།། ིའདི་ཡི་དགེ་བ་བསིལ་ཟེར་འོད་ཀྱིས་ནི།། སྐལ་བཟང་བློ་གྲོས་ཀུན་དའི་ཚལ་འབྱེད་ཅིང།། སྲིད༌པའི་ཚ་གདུང་མ་ལུས་བསིལ་བྱས་ཏེ།། འགྲོ་ཀུན་སྨིན་གྲོལ་ལམ་ལ་འགོད་པར་ཤོག །ཅེས་རིམ་པ་ལྔའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འོལ་ཁ་སྟག་རྩེའི་ཕོ་བྲང་དུ་འགོ་བརྩམས་ཤིང་། རྫོགས་པར་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་འགྱུར་རོ་ཚལ་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་རི་བོ་བདེ་ཆེན་དུ་བྱ་བཏང་པ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག །ཨོཾ་ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུཔྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ་ཥཱནྟ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་དཧ། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་བཱ་དཱཾ་མཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿསྭཱཧཱ།། མངྒ་ལཾ།། །།

༈ ཟུར་རྒྱན་དང་པོ།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་སྐོར་གྱི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དཔེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན་བྱང་།
རྒྱ་དཔེ།

༡ འདུས་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རིམ་པ། སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༡༢༡ན༦-༡༣༡ན༥)

༢ རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྒོམ་པའི་ཐབས་མདོ་དང་ ིབསྲེ་བ་ཞེས་བྱ་བ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད། (སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༡༡ན༢-༡༥བ༡)

བོད་དཔེ།
༡ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། མཁས་
གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད།
(པོད། པ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། ༢༣༧-༦༦༩)

༢ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང།
རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གཉིས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ནོས་པའི་ཟིན་ཐོ་འགའ་ཞིག་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ། ཕ་བོང་ཁ་པ་བདེ་ཆེན་སྙིང་པོས་མཛད།
(པོད། ག ཤིང་དཔར། ༦-༡༤༤)

༣ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་ཡིད་
འཕྲོག། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད།
(པོད། ཐ ༡༣-༡༨༡)

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 500

༤ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་
མཚོའི་སྙིང་པོ། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད། (པོད། ཁ ཤིང་དཔར། ༢༩༩-༤༥

༥ རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གནད་ཀྱི་དོན་གསལ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་
པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།
(པོད། ཆ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། ༡-༡༧༣)

༦ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའ་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་སུ་བཀོད་པ་རིན་ ིཔོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།
(པོད། བཅུ་པ། འཕྲུལ་དཔར། ༣༣༣-༣༦༧)

༧ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་སྐལ་བཟང་འཇུག་ངོགས། ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་
བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད།
(པོད། ད ཤིང་དཔར། ༢༢༥-༣༠༨)

༨ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་བཙུན་
ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་གྱིས་མཛད།
(པོད། ཁ ཤིང་དཔར། ༣-༣༤༡)

༩ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ། མཁས་གྲུབ་ནོར་
བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
(པོད། ཀ ཤིང་དཔར། (༡ན༡-༡༨༠ན༣)

༡༠ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཉེར་མཁོ་གཅེས་བསྡུས་བློ་གསལ་ཀུན་ཕན། ངག་དབང་
འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད། (པོ་ཏ་ལའི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བས་མཚན་བྱང་ཙམ་བཀོད་པ་ལས་དཔེ་ཆ་དངོས་ལག་སོན་མ་བྱུང་།)

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་སྐོར་གྱི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དཔེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན་བྱང་། 501

༡༡ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བློ་གསལ་བུང་བའི་རེ་སྐོང་གནད་དོན་གསལ་བ། རྗེ་ཙོང་
ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།
(པོད། ཇ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། ༧༥༡-༨༠༩)

༡༢ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ། ཞོགས་དོན་ཡོད་མཁས་
གྲུབ་ཀྱིས་མཛད།
(པོད། དང་པོ། ཤིང་དཔར། ༦༧༩-༧༢༩)

༡༣ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བརྗེད་བྱང་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་རྒྱན། ཞ་དམར་པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད།
(པོད། ག དཔེ་གཟུགས། ༣༧༡-༤༥༨)

༡༤ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལྷ་སོ་གཉིས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའ་ཁྲིད་དམིགས་བརྗེད་ ིབྱང་མི་བསྐྱོད་མགོན་པོའ་ཞལ་ལུང། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་མཛད། ི
(པོད། ཁ ཤིང་དཔར། ༡ན༡-༡༠༢བ༢)

༡༥ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའ་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཞལ་ཤེས་བློ་གསལ་དགའི་
བསྐྱེད། ངག་དབང་འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད། (པོ་ཏ་ལའི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བས་མཚན་བྱང་ཙམ་བཀོད་པ་ལས་དཔེ་ཆ་དངོས་ལག་སོན་མ་བྱུང་།)

༡༦ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའ་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་ ིམཛད།
(པོད། དང་པོ། ཤིང་དཔར། (༩༠༡-༩༧༨)

༡༧ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའ་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་གསང་ཆེན་མྱུར་ལམ། ལྕང་སྐྱ་ངག་ ིདབང་ཆོས་ལྡན་གྱིས་མཛད།
(པོད། ག ཤིང་དཔར། ༡ན༡-༤༦ན༤)

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 502

༡༨ རིམ་པ་དང་པོའ་ནང་དོན་གསལ་བྱེད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། ལྕང་སྐྱ་ངག་དབང་ཆོས་ལྡན་གྱིས་མཛད། ི
(པོད། ཅ ཤིང་དཔར། ༡ན༡-༧ན༤)

༡༩ གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་ཟིན་བྲིས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།
(པོད། ཆ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། ༩༩༡-༡༠༧༠)

༢༠ གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ། ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པའི་མཛད།
(པོད། གསུམ་པ། ཤིང་དཔར། ༡-༦༩)

༢༡ གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཁྲིད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་རིག་འཛིན་ཡོངས་ཀྱི་གཞུང་ལམ། འཇམ་
དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད།
(པོད། ཁ ཤིང་དཔར། ༡༧-༡༢༥)

༢༢ གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་གནད་དོན་ཀུན་གསལ། ཅོ་ནེ་གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད།
(པོད། དང་པོ། མེས་པོའ་ཤིལ་བཞག་དེབ་ཕྲེང་། ༨༨ པོད་དང་པོ། དེབ་གཟུགས། ༢༠༩-༢༨༣)

༢༣ གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དམར་ཁྲིད་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཡོངས་འཛིན་བླ་མའི་
གསུང་བཞིན་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ། འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྡོ་རྗེས་མཛད།
(པོད། དང་པོ། ཤིང་དཔར། ༢༤༣-༣༠༧)

༢༤ གསང་བ་འདུས་པའི་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་སྐུའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། བ་སོ་ངག་
དབང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གིས་མཛད།
(པོད། གཉིས་པ། ཆོས་ཚན། ཀི)

༢༥ སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ། ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པས་མཛད། (པོད། ཁ ཤིང་དཔར། ༥༡༩-༦༣༡)

༈ ཟུར་རྒྱན་གཉིས་པ།

གསང་འདུས་རིམ་ལྔའི་སྐོར་གྱི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དཔེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན་བྱང།
རྒྱ་དཔེ།
༡ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་པ་ལྔ་པ། ནཱ་རོ་པས་མཛད།
(སྣར་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞུ། ཤོག་གྲངས་༡༢ན༦-༢༤ན༣)
༢ རིམ་ལྔའི་དཀའ་འགྲེལ། སློབ་དཔོན་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆི། ཤོག་གྲངས་༡༥༧བ༡-༡༨༧ན༧)
༣ རིམ་ལྔའི་དཀའ་འགྲེལ་དོན་གསལ་བ། སློབ་དཔོན་བརྩོན་འགྲུས་བཟང་པོ།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི་ ཤོག་གྲངས་༡༤༢བ༧-༡༨༠བ༣)
༤ རིམ་ལྔའི་དཀའ་འགྲེལ། སྐལ་ལྡན་གྲགས་པས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆི་ ཤོག་གྲངས་༡ན༡-༧བ༧)
༥ རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ། སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི་ ཤོག་གྲངས་༢༠༧བ༢-༢༣༧ན༧)
༦ རིམ་ལྔའི་དོན་མདོར་བཤད་པ་རྣལ་འབྱོར་ཡིད་འཕྲོག། སློབ་དཔོན་ཐུབ་པ་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ ཤོག་གྲངས་༡༤༨བ༤-༡༩༥ན༧)
༧ རིམ་ལྔའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་དཔལ་ལཀྵ་མཱི་ཀ་ར་ཡིས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆི། ཤོག་གྲངས་༡༨༧བ༡-༢༧༧ན༧)

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 504

༨ རིམ་ལྔའི་རྣམ་པར་བཤད་པ། སློབ་དཔོན་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆི། ཤོག་གྲངས་༨ན༡-༢༤བ༧)

༩ རིམ་ལྔའི་བཤད་པ་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆི། ཤོག་གྲངས་༢༥ན༡-༡༥༧ན༧)

༡༠ རིམ་པ་ལྔ་བསྡུས་པ་གསལ་བ། དཔལ་ནཱ་རོ་པས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི། ཤོག་གྲངས་༢༧༦ན༧-༢༧༨ན༧)

༡༡ རིམ་པ་ལྔ་པ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ ཤོག་གྲངས་༤༥ན༥-༥༧ན༡)

༡༢ རིམ་པ་ལྔ་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར། འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི ཤོག་གྲངས་༡༨༠བ༣-༢༠༣ན༤)

བོད་དཔེ།

༡ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཟུང་འཇུག་ནོར་བའི་བང་མཛོད།
པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད། (པོད་ཁ། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༡༣༧-༢༩༩)

༢ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་པ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད་ཉམས་སུ་
ལེན་ཚུལ་ཁྱེར་བདེ། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མཛད།
(པོད་ཁ། ཤིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༨༥-༢༡༠)

༣ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ། ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་
བྱམས་པས་མཛད། (པོད་གསུམ་པའི་སྡེ་ཚན་ར། པེ་ཅིང་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༧༠-༡༣༤)

༤ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གདམས་ངག་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་
གསལ་བའི་ཉི་མ། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད།
(པོད་ཁ། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༤༥༥-༦༠༣)

གསང་འདུས་རིམ་ལྔའི་སྐོར་གྱི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དཔེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན་བྱང། 505

༥ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ། རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ཟབ་དོན་ནོར་བུའི་
ཕྲེང་བ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད། (པོད་པ། འབྲི་གུང་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ། ཤོག་གྲངས་༤༣༥-༥༡༧)

༦ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་བདེ་ཆེན་བདུད་རྩིའི་
སྙིང་པོ། རྗེ་བཙུན་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་གྱིས་མཛད། (པོད། ཁ ཤིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༤༣-༥༠༤)

༧ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཟ་མ་
ཏོག་གི་ཁ་འབྱེད་པའི་ལྡེ་མིག འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་དབང་པོས་མཛད།
(པོད་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་འ་པ། སྡེ་དགེ་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༡-༣༥)

༨ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་པ་ལྔའི་ཁྲིད། འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྡོ་རྗེས་མཛད།
(པོད་དང་པོའ་སྡེ་ཚན་ད། ཤིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༠༩-༣༣༡) ི

༩ རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་དགོངས་པ། ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད། ི
(པོད་ཅ། རྟག་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་གི་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༢༨༡-༩༣༩)

༡༠ རིམ་ལྔའི་དོན་བསྡུས་ཡིག་ཆུང། བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཛད།
(པོད་ཏ། ཤིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༥ན༤-༧ན)

༡༡ རིམ་པ་ལྔའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
(ཤིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༡ན༡-༨༣ན༣)

༡༢ རིམ་ལྔ་བསྡུས་པའི་ཟིན་བྲིས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།
(པོད་ཆ། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༡༡༤-༡༦༤)

༡༣ རིམ་ལྔ་བསྡུས་གསལ་གྱི་ཊཱི་ཀ །ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད།
(པོད་ཆ། རྟག་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་གི་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༥༥-༡༣༣)

༡༤ གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་རིམ་ལྔ་སྨར་ཁྲིད་གདན་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་འཁྲུལ་པའི་དྲི་བྲལ་
ཞེས་བྱ་བ་མར་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ། ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད།

མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས། 506

(པོད་ཅ། རྟག་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་གི་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༢༠༧-༢༣༨)

༡༥ རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཟ་མ་ཏོག དགེ་སློང་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད།
(པོད་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་འ་པ། སྡེ་དགེ་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༦༠༩-༦༥༧)

༡༦ རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད་གསང་བ་ཡི་གེ་མེད་པའི་ངོ་སྤྲོད་ཡུ་མོ་ཁུགས། རྒྱལ་ཁམས་པ་ཨཱརྱས་མཛད་པ།
(པོད་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་འ་པ། སྡེ་དགེ་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༣༦-༥༨)

༡༧ རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས་ཐོར་བུ། མི་ཕམ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད།
(པོད་ཧཱུཾ། ཤིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༥༣-༢༨༡)

༡༨ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་དཀའ་གནས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་ཟབ་དོན་སྣང་བའི་ཉི་མ། འཇིགས་མེད་
དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
(པོད་ཆ། རོང་བོ་དགོན་ཆེན་གྱི་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༡༡༧-༤༩༧)

༡༩ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བླ་བརྒྱུད་གསོལ་འདེབས་ཁ་སྐོང་། དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད།
(པོད་ཉ། བླ་བྲང་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༥༤༧-༥༨༦)

༢༠ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བཤད་ལུང་གི་བརྒྱུད་འདེབས་ཁ་སྐོང། བློ་བཟང་རྟ་མགྲིན་གྱིས་མཛད།
(པོད་ད། ལག་བྲིས། ཤོག་གྲངས་༩-༥༢)

༢༡ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་ཟིན་བྲིས་མེ་ཏོག་སིལ་མ། དབལ་མང་པཎྜི་ཏ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་
གྱིས་མཛད།
(པོད་ཁ། ཤིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༥༠༥-༥༤༥)

༢༢ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བཤད་ལུང་ཟིན་བྲིས་དངོས་གྲུབ་བདུད་རྩིའི་ཟེགས་མ། བློ་བཟང་ལུང་
རྟོགས་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།
(པོད་ཁ། ཤིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༨༤༩-༢༩༤༣)

༢༣ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་ས་བཅད་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རིག་སྔགས།
འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

གསང་འདུས་རིམ་ལྔའི་སྐོར་གྱི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དཔེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན་བྱང། 507
(པོད་ཆ། རོང་བོ་དགོན་ཆེན་གྱི་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༤༩༩-༥༣༩)
༢༤ རིམ་ལྔའི་གསལ་བྱེད། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད།
(པོད་ཆ། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༡-༧༥)

༢༥ གསང་འདུས་འཕགས་སྐོར་ལས་རིམ་ལྔ་འགོས་ལུགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་རྒྱུད་དོན་གསལ་བ། ཏཱ་ར་ནཱ་
ཐས་མཛད། (པོད་ཅ། རྟག་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་གི་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༢༣༩-༢༨༠)
༢༦ གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།
(པོད་ཉ། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༢༠༥-༣༣༦)
༢༧ གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་མན་ངག་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་
མ་ཏོག རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད།
(པོད་ཐ། ཞོལ་པར་མ་ལྡི་ལི་བསྐྱར་དཔར་བརྒྱབ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༥-༦༦)
༢༨ གསང་འདུས་རིམ་ལྔའི་ཁྲིད་ཡིག ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་མཛད།
(པོད་ག ཤིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༨༡༠-༨༥༠)

༢༩ གསང་འདུས་རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས་སྙིང་པོའ་དོན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། ཀུན་དགའི་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད།
(པོད་ག། འབྲི་གུང་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ། ཤོག་གྲངས་༣༠༩-༣༤༣)
༣༠ གསང་འདུས་རིམ་ལྔའི་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།
(པོད་ཇ། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༡-༦༨༨)
༣༡ གསང་འདུས་རིམ་ལྔའི་བཤད་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་པོས་མཛད།
(པོད་ཆ། ཤིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡ན༡-༡༦བ༢)

༣༢ གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ས་བཅད་དང་རྫོགས་རིམ་རིགས་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་ས་བཅད་
གསང་ཆེན་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ། བྲག་གཡབ་བློ་བཟང་ནོར་བུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཛད།

(པོད་ཉ། བྲག་གཡབ་བུ་དགོན་གྱི་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༦༠༡-༦༡༧)

༣༣ གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ་སྐལ་ལྡན་དགྱེས་བྱེད། གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད།
(པོད་ཀ། གློག་ཀླད་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༡༧༢-༢༡༨)

༣༤ གསང་བ་འདུས་པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་འཁྱེར་བདེ།
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད།
(པོད་ཁ། བླ་བྲང་དཔར་མ་བསྐྱར་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༡༨༥-༢༡༠)

༈ ཟུར་རྒྱན་གསུམ་པ།
དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག་གི་སྐོར།

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་ཀླུང།། ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི།།

དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའ་མཐུས།། ིཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །
ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་རིང་
ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་སྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའ་ིསྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། །།

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ་དང་རྫོགས་རིམ་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་།
མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

སྤྱི་ཁྱབ་སློབ་སྟོན་པ། ༸སྐྱབས་རྗེ་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ།
༸སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བྱ་དོ་སྤྲུལ་སྐུ་བསྟན་འཛིན་འབྱུང་གནས།
སློབ་སྟོན་པ། སེར་ལྷོ་རྒྱུད་སྟོད་དགེ་བཤེས་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་།
དཔེ་བསྡུར་བ། སེར་ལྷོ་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་རབ་དགའ།
སྒོ་མང་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

སྤྱི་ཁྱབ་འགན་ཁུར་པ། དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བློ་བཟང་ཀླུ་སྒྲུབ།
ལག་བསྟར་ཞུ་སྒྲིག་པ། རླངས་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན།
ཞུ་སྒྲིག་ལས་རོགས། བློ་གླིང་དགེ་བཤེས་འཇམ་གཅེས།

དཔར་བསྐྲུན་དང་དཔར་གཞི་སྒྲིག་མཁན། རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
མཐུན་འགྱུར་གནང་མཁན། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བྱ་རྡོ་སྤྲུལ་སྐུ་བསྟན་འཛིན་འབྱུང་གནས་མཆོགདཔར་ཁང་། ནོར་བུ་གྷརཕྷིག དིལླཱི་གསར་པ།
དཔར་ཐེངས་དང་པོ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༦
དཔར་གྲངས། ༡-༡༥༠༠

དེབ་ཚད། 17.272 cm x 24.13 cm
ཡིག་གཟུགས། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚད་གཞི་ཅན་གྱི་སྨོན་ལམ་དབུ་ཅན་གཉིས་པ།
ཡིག་གྲངས། ༢༡༠༩༤༦
མཉེན་ཆས། Adobe InDesign CS3
ཤོག་ཚད། 60 GSM
རྒྱབ་ཤ། སྤུས་ལེགས།
སྤྱིའི་དེབ་ཕྲེང་། ཉི་ཤ་པ།
རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔེ་རྟགས། ༩༧༨-༩༣-༨༤༨༣༩-༠༡-༧

རིན་གོང་། ཧིན་སྒོར། 400/-